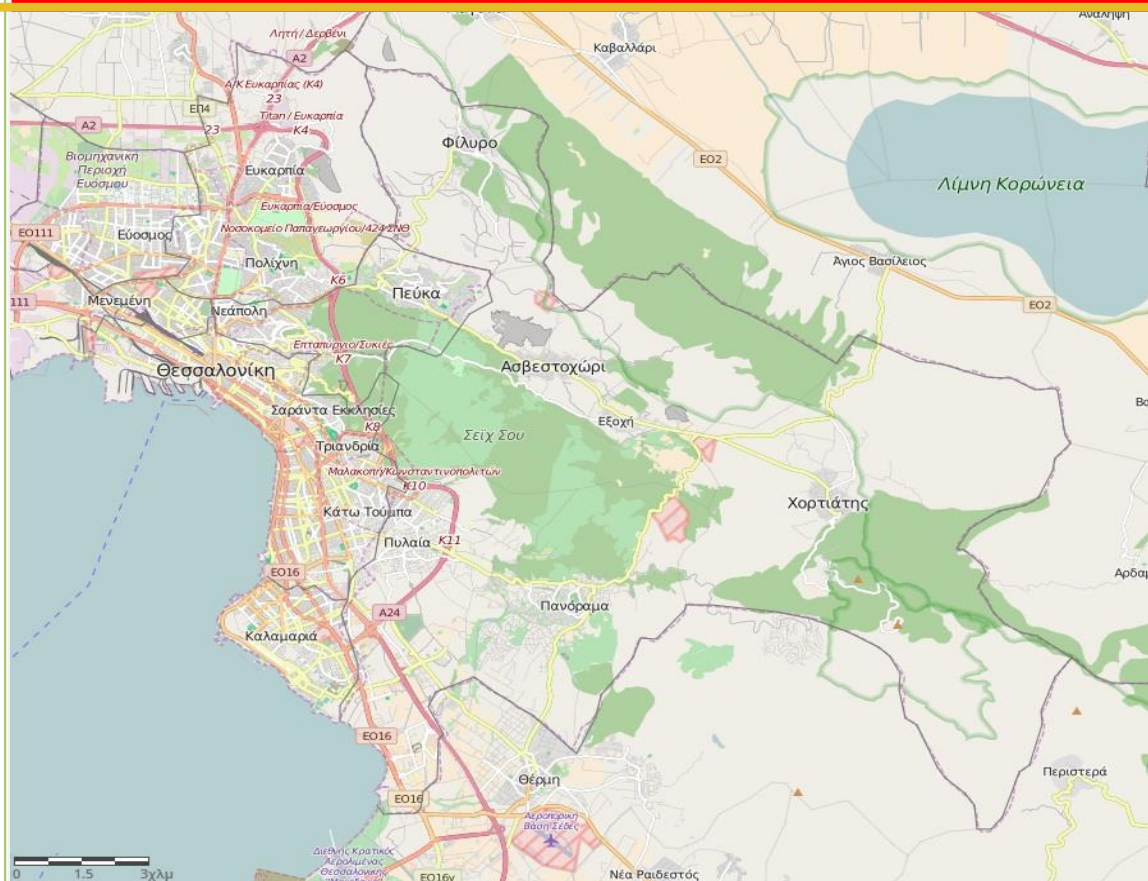

Δήμος Πυλαίας – Χορτιάτη

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2025-2028

Α' Φάση – Στρατηγικό Σχέδιο

Πανόραμα, 2025

Περιεχόμενα

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	5
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	7
2. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	8
2.1 Ορισμός, Στόχοι, Διάρθρωση του Ε.Π.....	8
2.2 Χαρακτηριστικά ενός Επιχειρησιακού Προγράμματος	10
2.3 Μεθοδολογική Προσέγγιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος	11
3. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ Ε.Π. ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΥΛΑΙΑΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ.....	13
3.1 Διαδικασία κατάρτισης του ΕΠ του Δήμου	13
3.1.1. Αποτύπωση της Υφιστάμενης Κατάστασης	13
3.1.2. Στρατηγικός Σχεδιασμός	14
3.1.3. Επιχειρησιακός Σχεδιασμός.....	15
3.1.4. Εφαρμογή και Παρακολούθηση του ΕΠ	15
3.2 Μέσα και Εργαλεία για την Κατάρτιση του Ε.Π.	20
3.3 Η Ομάδα Εργασίας.....	21
3.3.1. Σύσταση Ομάδας Εργασίας (ΟΕ) για την επίτευξη του ΕΠ	21
3.3.2. Η Σημασία της Ομάδας Εργασίας (ΟΕ)	21
4. ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΟΥ & ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΗ	23
4.1.Διοικητική οργάνωση – Οικιστική διάρθρωση	23
4.1.1.Χωροταξική ένταξη	25
4.2.Δημογραφικά Χαρακτηριστικά του Δήμου Πυλαίας – Χορτιάτη	25
4.2.1.Πληθυσμιακή Εξέλιξη	25
4.2.2.Λοιπά Δημογραφικά Χαρακτηριστικά	29
4.3.Αναπτυξιακή Φυσιογνωμία	33
4.3.1.Τοπική Ανάπτυξη	33
4.3.2.Σημεία Ειδικού Ενδιαφέροντος	34
5. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	37
5.1.Φυσικό Περιβάλλον.....	37
5.1.1.Γεωμορφολογία – Φυσική Γεωγραφία.....	37
5.1.2.Φυσικοί πόροι και οικοσυστήματα	39
5.1.3.Κλιματολογικά – Μετεωρολογικά χαρακτηριστικά.....	51
5.1.4.Κατάσταση του περιβάλλοντος	52
5.2.Αστικό Περιβάλλον - Ποιότητα Ζωής.....	56
5.2.1.Χωροταξικός και Πολεοδομικός σχεδιασμός	56
5.2.2.Βασικές Υποδομές - Δίκτυα	76
5.2.3.Μέσα Μαζικής Μεταφοράς.....	85
5.2.4. Ήπια Μετακίνηση	88
5.2.5.Λοιπές υποδομές μεταφορών	89
5.2.6.Πυροπροστασία	90
5.2.7.Λοιπές Υποδομές	91
5.2.8.Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων	102
5.2.9.Κοινόχρηστοι χώροι αστικού πρασίνου	116
5.2.10.Κοιμητήρια.....	119

5.2.11.Διαχείριση αδέσποτων ζώων συντροφιάς	120
6. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ και ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ και ΝΕΟΛΑΙΑ	125
6.1.Πολιτισμός	125
6.2.Αθλητισμός και Νεολαία	140
6.3.Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Τουρισμού και Αθλητικών Υποδομών.....	146
7. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ, ΥΓΕΙΑ, ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ.....	150
7.1.Κοινωνική Προστασία και Εθελοντισμός.....	150
7.2.Υγεία και Κατ' Οίκον Φροντίδα.....	156
7.3. Παιδείας, Βιβλιοθηκών και Δια Βίου Μάθησης	167
7.3.1.Παιδεία	168
7.3.2.Δια Βίου Μάθηση	176
7.3.3.Βιβλιοθήκες	176
7.3.4.Κληροδότημα ΚΟΤΖΑΜΑΝΗ	177
7.3.5.Κέντρο Εκπαίδευσης Παιδιού και Παιχνιδιού	177
8. ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	179
8.1.Ανεργία και Απασχόληση.....	179
8.2.Τοπική Οικονομία	182
Πρωτογενής Τομέας	184
Δευτερογενής Τομέας.....	188
Τριτογενής Τομέας.....	189
9. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΥΛΑΙΑΣ – ΧΟΡΤΙΑΤΗ.....	192
9.1.Η Τοπική Διακυβέρνηση του Δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη	192
9.2.Διοικητική Διάρθρωση Υπηρεσιών Δήμου Πυλαίας Χορτιάτη	197
9.3.Ανθρώπινο Δυναμικό – Στελέχωση	201
9.4.Ψηφιακό Οργανόγραμμα – Περιγράμματα Θέσεων Εργασίας.....	204
9.5. Εισαγωγή Προτύπων ISO	204
9.6. Εσωτερικός έλεγχος	206
9.7.Χαρτογράφηση Διαδικασιών	207
9.8.Διαχείριση της Γνώσης (ΔΓ)	208
10. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ - ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΔΗΜΟΣ	210
10.1. Εισαγωγή.....	210
10.2.Εφαρμογές ΤΠΕ στην Ηλ. Διακυβέρνηση – Μετάβαση σε Ευφυής Διακυβέρνηση	211
10.3.Υπηρεσίες προς τους πολίτες	212
10.4.Υπηρεσίες προς το Ανθρώπινο Δυναμικό του Δήμου	218
11. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	221
11.1.Ισολογιστικά και Απολογιστικά στοιχεία έτους 2023.....	221
11.2.Προϋπολογισμοί ετών 2024 – 2025 Δήμου Πυλαίας – Χορτιάτη	226
12. ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ	228

12.1.Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Χορτιάτη (Δ.Ε.Υ.Α.)	228
12.2 Αυτοτελής Διεύθυνση Υπηρεσιών (Πρώην ΚΕΚΠΑΠ)	239
13. ΔΙΑΤΟΠΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ.....	244
13.1.Σχέση με άλλους ΟΤΑ	244
13.2.Συνεργασία με ερευνητικούς φορείς και Πανεπιστήμια	244
14. ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	245
14.1.Στρατηγικός σχεδιασμός και υπερκείμενα επίπεδα σχεδιασμού	245
14.2.Ευρωπαϊκή Στρατηγική & Στόχοι της νέας προγραμματικής περιόδου	253
14.3.Συγκριτικά πλεονεκτήματα του τόπου	255
14.4.Κρίσιμα ζητήματα της τοπικής ανάπτυξης	256
14.5.Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης – SWOT Ανάλυση	257
14.5.1. Αξιολόγηση του Εξωτερικού Περιβάλλοντος.....	258
Πολιτισμός, Τουρισμός, Αθλητισμός και Νεολαία.....	262
Κοινωνική Προστασία, Υγεία, Παιδεία και Εθελοντισμός	264
Ενότητες: 264	
14.5.2. Αξιολόγηση του Εξωτερικού Περιβάλλοντος.....	270
15. ΟΡΑΜΑ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ.....	274
15.1 Στρατηγική του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη	274
15.1.1. Καθορισμός των Γενικών Στόχων Τοπικής Ανάπτυξης.....	275
15.1.2. Καθορισμός των Προτεραιοτήτων του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη	277
16. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ - ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	278
16.1 Καθορισμός Στόχων ανά Άξονα Προτεραιότητας & Μέτρων.....	279
ΑΞΟΝΑΣ 1: Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής	279
ΑΞΟΝΑΣ 2: Πολιτισμός, Τουρισμός, Αθλητισμός και Νεολαία, Κοινωνική Προστασία, Υγεία, Παιδεία και Εθελοντισμός	283
ΑΞΟΝΑΣ 3: Τοπική Ανάπτυξη και Οικονομία	287
ΑΞΟΝΑΣ 4: Βελτίωση της Διοικητικής Ικανότητας του Δήμου.....	288
16.2 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ.....	291
17. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	301

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΑμΕΑ	= Άτομα με Ειδικές Ανάγκες
Α.Π.Ε.	= Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
Β.Δ.	= Βασιλικό Διάταγμα
ΒΕΠΕ	= Βιομηχανική Επιχειρηματική Περιοχή
Γ.Π.Σ.	= Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο
Γ.Σ.Π.	= Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών
Δ.Ε.	= Δημοτική Ενότητα
Δ.Ε.Υ.Α.Χ.	= Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Χορτιάτη
Δ.Κ.	= Δημοτική Κοινότητα
Δ.Σ.	= Δημοτικό Συμβούλιο / Διοικητικό Συμβούλιο
Ε.Ε.	= Ευρωπαϊκή Ένωση
Ε.Ε.Λ.Θ.	= Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων Θεσσαλονίκης
ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.	= Εθνικό Ινστιτούτο Αγροτικής Έρευνας
Ε.Κ.Α.Β.	= Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας
Ε.Κ.Α.Μ.	= Ειδική Κατασταλτική Αντιτρομοκρατική Μονάδα
Ε.Ο.	= Εθνική Οδός
Ε.Π.	= Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ε.Σ.Π.Α.	= Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς
Ε.Σ.Υ.Ε.	= Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδας (μέχρι το 2009)
Ε.Υ.Α.Θ.	= Εταιρία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης
ΕΛ.ΣΤΑΤ.	= Ελληνική Στατιστική Αρχή (μετά το 2009)
Επ.Ο.	= Επαρχιακή Οδός
ΖΕΠ	= Ζώνη Ενεργού Πολεοδομίας
Ha	= Εκτάρια
Ι.Γ.Μ.Ε.	= Ινστιτούτο Γεωλογικών Μελετών Ελλάδας
Ι.Τ.Σ.Α.Κ.	= Ινστιτούτο Τεχνικής Σεισμολογίας και Αντισεισμικών Κατασκευών
Κ.Γ.Λ.	= Κωδικός Γενικής Λογιστικής
ΚΕ.Κ.Π.Α.Π.	= Κέντρο Κοινωνικής Προστασίας Αλληλεγγύης και Παιδείας
Κ.Ε.Π.Α.Π.	= Κοινωφελής Επιχείρηση Πολιτισμού Αθλητισμού Περιβάλλοντος

Κ.Π.Α.	= Κοινό Πλαίσιο Αξιολόγησης
Κ.Υ.Α.	= Κοινή Υπουργική Απόφαση
Μ.Ε.Θ.	= Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης
Μ.Κ.Ο.	= Μη Κερδοσκοπική Οργάνωση
Ν.	= Νόμος
Ν.Π.	= Νομικό Πρόσωπο
Ν.Π.Δ.Δ.	= Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
Ο.Α.Σ.Θ.	= Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης
Ο.Ε.Υ.	= Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας
Ο.Ε.Π.	= Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός
Ο.Σ.Κ.	= Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων
Ο.Τ.	= Οικοδομικό Τετράγωνο
Ο.Τ.Α.	= Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Π.Α.ΘΕ.	= οδικός άξονας Πατρών – Αθήνας – Θεσσαλονίκης – Ευζώνων
Π.Δ.	= Προεδρικό Διάταγμα
Π.Ε.	= Περιφερειακή Ενότητα / Πολεοδομική Ενότητα
Π.Ε.Θ.	= Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης
Π.Ε.Π.	= Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Π.Ζ.	= Περιαστική Ζώνη
Π.Κ.Μ.	= Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
Π.Ο.	= Περιφερειακή Οδός
ΠΟΕ	= Παρελθόντων Οικονομικών Ετών
Π.Σ.	= Πολεοδομικό Συγκρότημα
Π.Σ.Θ.	= Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης
Σ.Δ.	= Συντελεστής Δόμησης
Σ.Δ.Ι.Τ.	= Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα
Σ.Ω.Ο.Τ.	= Δυνάμεις (Strengths), Αδυναμίες (Weaknesses), Ευκαιρίες (Opportunities) Απειλές (Threats),
Τ.Α.	= Τοπική Αυτοδιοίκηση
Τ.Κ.	= Τοπική Κοινότητα
Τ.Π.Ε.	= Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών
Υ.Α.	= Υπουργική Απόφαση
Φ.Ε.Κ.	= Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού παίζουν έναν ολοένα και πιο σημαντικό ρόλο, αφού συνεχώς αποκτούν νέες αρμοδιότητες που τους μεταφέρονται από το κράτος ή από άλλες υπηρεσίες. Αυτό συμβαδίζει με την προσπάθεια που γίνεται σε εθνικό επίπεδο για την αναδιοργάνωση της Δημόσιας Διοίκησης, δίνοντας έμφαση στη λεγόμενη Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση — δηλαδή στον σαφή καθορισμό, την αξιολόγηση και τη βελτίωση των αρμοδιοτήτων σε όλα τα επίπεδα διοίκησης.

Οι Δήμοι δεν περιορίζονται πλέον μόνο στην παροχή υπηρεσιών, αλλά έχουν πρωτεύοντα ρόλο στον σχεδιασμό και τον προγραμματισμό της ανάπτυξης, με βάση τις ανάγκες και τις προτεραιότητες των τοπικών κοινωνιών. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου είναι ένα πλήρες σχέδιο για την τοπική ανάπτυξη και περιλαμβάνει τόσο έργα υποδομής όσο και δράσεις που αφορούν διαφορετικούς τομείς και υπηρεσίες. Σκοπός του είναι να βελτιώσει την καθημερινή λειτουργία των υπηρεσιών του Δήμου.

Για να είναι το σχέδιο αποτελεσματικό, χρειάζεται μια συνολική και καλά μελετημένη προσέγγιση. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να αναγνωριστούν τα δυνατά σημεία της περιοχής, να αξιοποιηθούν ευκαιρίες και οι διαθέσιμοι πόροι, ώστε να προκύψουν νέες αναπτυξιακές δυνατότητες.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα φιλοδοξεί να αποτελέσει το βασικό εργαλείο στρατηγικού σχεδιασμού για τον Δήμο, ώστε να είναι σε εναρμόνιση με τις σύγχρονες ανάγκες — είτε αυτές προκύπτουν από τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), είτε από την ανάγκη για βιώσιμη ανάπτυξη και ποιότητα ζωής για τους κατοίκους.

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη επιδιώκει, μέσα από στοχευμένα έργα, παρεμβάσεις και πρωτοβουλίες που υπαγορεύονται από τις σύγχρονες προκλήσεις, να δώσει θετικό πρόσημο στην πορεία του. Κεντρικός στόχος είναι η βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών, η διευκόλυνση της εξυπηρέτησής τους με την αξιοποίηση της τεχνολογίας, η ενίσχυση του “πράσινου” χαρακτήρα του Δήμου και η προώθηση της κοινωνικής συνοχής.

Οι δράσεις που σχεδιάζονται είναι σε συμφωνία με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μια πιο πράσινη και ψηφιακή οικονομία, ενώ ταυτόχρονα ακολουθούν και τους εθνικούς στρατηγικούς στόχους που περιγράφονται στο εθνικό αναπτυξιακό πρόγραμμα.

2. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Στο πλαίσιο της διαδικασίας εκσυγχρονισμού της οργάνωσης και της λειτουργίας της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης και με απώτερο σκοπό τη δημιουργία μόνιμων δομών προγραμματισμού, υλοποίησης και παρακολούθησης των αποτελεσμάτων της δράσης των ΟΤΑ α' βαθμού, θεσπίστηκε για πρώτη φορά με το Ν. 3463/2006 (ΦΕΚ 114/8.6.2006, Τεύχος Α') «*Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων*» (άρθρα 203-207), η υποχρέωση εκπόνησης τετραετών επιχειρησιακών προγραμμάτων από τους Δήμους της χώρας, και επικαιροποιήθηκε με το Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/7.6.2010, Τεύχος Α') «*Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης*» (άρθρο 203) και με το άρθρο 175 του Ν. 4555/19.07.2018 «*Κλεισθένης*».

Οι σχετικές διατάξεις εξειδικεύονται με Προεδρικά Διατάγματα (Π.Δ.), Υπουργικές Αποφάσεις (Υ.Α.) και Εγκυκλίου του Υπουργείου Εσωτερικών, και πιο συγκεκριμένα:

- την Υ.Α. με Αριθμ. Οικ. 41179/23.10.2014 «*Περιεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής των Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού για τη δημοτική περίοδο 2014–2019*» (ΦΕΚ 2970/Β'/4.11.2014),
- το Π.Δ. 185/2007 «*Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού*», το οποίο τροποποιήθηκε από το Π.Δ. 89/2011.
- την Εγκύκλιο του Υφυπουργού Εσωτερικών με Α.Π 66/οικ. 50837/14.9.2007, για τις διαδικασίες κατάρτισης των Ε.Π. των Ο.Τ.Α. α' βαθμού
- την Υ.Α. με Αριθμ. Οικ. 18183/2.4.2007 (ΦΕΚ 534/Β'/13.4.2007) «*Περιεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού*», η οποία τροποποιήθηκε από την Υ.Α με Αριθμ. Οικ. 5694/3.2.2011 (ΦΕΚ 382/Β'/11.3.2011)
- την Εγκύκλιο του Υφυπουργού Εσωτερικών με Α.Π 45/οικ.58939/25.10.2006 σχετικά με το σκοπό, τη διάρθρωση και τους στόχους των Ε.Π.
- τον Ν. 5056/2023, άρθρα 8, 9, 26, σύμφωνα με τα οποία από 01.01.2024 καταργήθηκε η Οικονομική Επιτροπή και η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής και τις αρμοδιότητες τους ασκούν η Δημοτική Επιτροπή.

Για τη δημοτική περίοδο που άρχισε στα τέλη του 2024 δεν εκδόθηκε Υπουργική Απόφαση για το Περιεχόμενο και τη δομή των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και για το λόγο αυτό ακολουθείται ακριβώς η μορφή του προηγούμενου.

2.1 Ορισμός, Στόχοι, Διάρθρωση του Ε.Π.

Το **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα** των ΟΤΑ α' βαθμού, συνιστά ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα τοπικής και οργανωτικής – λειτουργικής ανάπτυξης, σε εναρμόνιση με τις

κατευθύνσεις αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Αφορά δηλαδή όχι μόνον στις υποδομές και στις τοπικές επενδύσεις, αλλά και στη βελτίωση της υφιστάμενης οργάνωσης και λειτουργίας των ΟΤΑ α' βαθμού, στο πλαίσιο του γενικότερου περιβάλλοντος στο οποίο δρουν, μεριμνώντας για τη βελτίωση της διαβίωσης των πολιτών και την παροχή ποιοτικότερων υπηρεσιών.

Το **Ε.Π.** εμπεριέχει ένα συνεκτικό σύνολο αξόνων προτεραιότητας για δράσεις τοπικής ανάπτυξης και αποσκοπεί στην υλοποίηση του αναπτυξιακού σχεδιασμού του ΟΤΑ α' βαθμού.

Στο Ε.Π. καθορίζονται οι στρατηγικοί στόχοι και οι προτεραιότητες της τοπικής ανάπτυξης, καθώς και η οργάνωση των Υπηρεσιών του ΟΤΑ και του νομικού του προσώπου, και παράλληλα εξειδικεύονται οι δράσεις της προγραμματικής περιόδου για την επίτευξη των στόχων αυτών.

Οι γενικοί στόχοι ενός Επιχειρησιακού Προγράμματος αφορούν στους εξής κάτωθι:

- **Πρωώθηση της τοπικής ανάπτυξης**
- **Εσωτερική ανάπτυξη του ΟΤΑ α' βαθμού ως οργανισμού**
- **Ανάπτυξη των συνεργασιών των ΟΤΑ α' βαθμού και της επιρροής άλλων φορέων**

Οι παραπάνω γενικοί στόχοι των ΟΤΑ α' βαθμού περιλαμβάνουν μία σειρά από ειδικούς στόχους όπως ενδεικτικά αναφέρονται οι:

- προστασία και αναβάθμιση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος (οικιστικό περιβάλλον και τεχνικές υποδομές) της περιοχής του Δήμου.
- πρωώθηση του αναπτυξιακού και του κοινωνικού του ρόλου.
- βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της λειτουργίας του.
- περιορισμός της αποσπασματικής αντιμετώπισης των προβλημάτων.
- Αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη κατανομή και αξιοποίηση των πόρων.
- βελτίωση της παραγωγικής ικανότητας του ΟΤΑ α' βαθμού μέσω του μεσοπρόθεσμου προγραμματισμού για το προσωπικό, τον εξοπλισμό, τα κτίρια και τις εγκαταστάσεις του.
- προσέλκυση πρόσθετων οικονομικών πόρων.
- επίσπευση της ωρίμανσης και της υλοποίησης των δράσεων.
- βελτίωση της κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας των κατοίκων του ΟΤΑ α' βαθμού.
- ενίσχυση της τοπικής δημοκρατίας και αύξηση της δυνατότητας κοινωνικού ελέγχου.
- καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών.

- συντονισμός των εσωτερικών δομών, βελτίωση του τρόπου διοίκησης και προώθηση του εσωτερικού μετασχηματισμού των ΟΤΑ α' βαθμού.
- ανάπτυξη μηχανισμού εντοπισμού δυνητικών εσωτερικών και εξωτερικών συνεργασιών με πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα στην τοπική κοινωνία και
- αναβάθμιση του επιπέδου συνεργασίας του ΟΤΑ α' βαθμού με φορείς του ιδιωτικού, δημόσιου και κοινωνικού τομέα για τη συντονισμένη προώθηση της τοπικής ανάπτυξης και την από κοινού παροχή υπηρεσιών.

2.2 Χαρακτηριστικά ενός Επιχειρησιακού Προγράμματος

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα των ΟΤΑ α' βαθμού αποτελεί εργαλείο για την άσκηση του αναπτυξιακού τους ρόλου, με τα εξής χαρακτηριστικά:

- ***Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Τοπικής Ανάπτυξης και Βελτίωσης της Διοικητικής Ικανότητας του ΟΤΑ α' βαθμού.***

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αποτελεί πρόγραμμα αναπτυξιακών υποδομών και τοπικών επενδύσεων, αλλά και πρόγραμμα για τη βελτίωση της υφιστάμενης λειτουργίας των δημοτικών υπηρεσιών και του Νομικού Προσώπου που εποπτεύονται από το Δήμο. Είναι πρόγραμμα πολυτομεακού χαρακτήρα, με εύρος θεματικών αντικειμένων, αντίστοιχου του φάσματος των θεμάτων που απασχολούν την καθημερινή λειτουργία του ΟΤΑ α' βαθμού. Έτσι, καλύπτει όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων του Δήμου και εν δυνάμει το σύνολο των τοπικών υποθέσεων.

Στις προτεραιότητες του Επιχειρησιακού Προγράμματος αντανακλάται η βούληση και το όραμα του Δημοτικού Συμβουλίου και της εκάστοτε δημοτικής αρχής καθώς και οι προτεραιότητες του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

- ***Οργανικό Στοιχείο της Καθημερινής Λειτουργίας και Διοίκησης του Δήμου και Μέρους του Προγραμματικού του Κύκλου.***

Η σύνταξη του Επιχειρησιακού Προγράμματος είναι η αρχική φάση της διαδικασίας προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της δράσης του Δήμου. Η διαδικασία αυτή αποτελεί διαρκές αντικείμενο ενασχόλησης των αιρετών οργάνων, των προϊσταμένων και της αρμόδιας υπηρεσίας προγραμματισμού του.

- ***Υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος μέσω του Ετήσιου Προγράμματος Δράσης του ΟΤΑ α' βαθμού και του Νομικού Προσώπου του.***

Σκοπός της σύνταξης του ετήσιου προγράμματος δράσης είναι η εξειδίκευση του συνολικού Επιχειρησιακού Προγράμματος σε ετήσιο πρόγραμμα των υπηρεσιών. Σε επίπεδο υλοποίησης, πραγματοποιείται μέσω της εκτέλεσης του εγκεκριμένου προϋπολογισμού, του Τεχνικού Προγράμματος, καθώς και των επιμέρους δράσεων που αναλαμβάνει κάθε υπηρεσία.

► **Εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος με τη Συμμετοχή Όλων των Εμπλεκόμενων.**

Κατά τη διαδικασία σύνταξής του συμμετέχουν με σαφώς καθορισμένο τρόπο:

- **Αιρετά όργανα** (Δημοτικό Συμβούλιο, Σύμβουλοι Δημοτικής ή Τοπικής Κοινότητας, Δημοτική Επιτροπή, Αντιδήμαρχοι, διοικητικό νομικό πρόσωπο κ.λπ.).
- **Υπηρεσιακά στελέχη** (Προγραμματισμός, Οργάνωση και Ανάπτυξη, Οικονομική Υπηρεσία, Τεχνική Υπηρεσία, Υπηρεσίες Περιβάλλοντος – Πολιτικής Προστασίας κ.λπ.). Την ευθύνη συντονισμού των υπηρεσιών και της σύνταξης του Επιχειρησιακού Προγράμματος έχει η αρμόδια υπηρεσία για τον προγραμματισμό, την ανάπτυξη και την οργάνωση του Δήμου, το Τμήμα Αναπτυξιακού Σχεδιασμού και Προγραμμάτων.
- **Τοπικοί φορείς και ομάδες δημοτών** σημαντικού βαθμού συμβολής στην τοπική ανάπτυξη και στη λειτουργία του ΟΤΑ α' βαθμού.
- Το Ε.Π. αποτελεί το βασικό πλαίσιο κατεύθυνσης, προσδιορισμού και συντονισμού των ενεργειών όλων των οργάνων διοίκησης και υπηρεσιών και γίνεται ευρύτερα γνωστό στους εργαζόμενους του ΟΤΑ α' βαθμού, προκειμένου να υλοποιηθούν οι στόχοι του. Επιπρόσθετα, αποτελεί προϊόν συλλογικής εργασίας όλων των δομών του Δήμου και οδηγεί στην ανάληψη δεσμεύσεων μεταξύ των διαδοχικών ιεραρχικών επιπέδων, σε ότι αφορά στην υλοποίηση του τμήματος του Ε.Π. στο οποίο αυτά εμπλέκονται.

► **Αξιοποίηση Δεικτών Επίδοσης.**

Το Ε.Π. διατυπώνει μετρήσιμους γενικούς και ειδικούς στόχους, η επίτευξη των οποίων παρακολουθείται μέσω της αξιοποίησης συστήματος δεικτών επίδοσης. Για την παρακολούθηση της εξέλιξης της τιμής των δεικτών αξιοποιούνται τα στοιχεία (εσόδων, δαπανών, πόρων, εκροών, αποτελεσμάτων στους αποδέκτες) που τηρούνται στα ηλεκτρονικά αρχεία ενός ΟΤΑ α' βαθμού.

2.3 Μεθοδολογική Προσέγγιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Το μεθοδολογικό πλαίσιο εκπόνησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη πραγματοποιήθηκε με βάση:

- Τον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006),
- Την Υπουργική Απόφαση με αρ. πρωτ. 18183/02.04.2007 (ΦΕΚ 534/τ.Β'/13.04.2007), με την οποία καθορίζεται η δομή και το περιεχόμενο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των ΟΤΑ,
- Το Προεδρικό Διάταγμα 185/2007 «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) α' βαθμού»,

- Την με αρ. πρωτ. 5694/03.02.2011 Απόφαση του Υπ. Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης η οποία τροποποιεί τη με αρ. πρωτ. 18183/2007 Υπουργική Απόφαση με τίτλο «Περιεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α) α' βαθμού»,
- Τα άρθρα 8, 9, 26 του Ν. 5056/2023, σύμφωνα με τα οποία από 01.01.2024 καταργείται η Οικονομική Επιτροπή και η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής και τις αρμοδιότητες τους ασκούν η Δημοτική Επιτροπή,
- Τη γνώση της ελληνικής και διεθνούς εμπειρίας και βιβλιογραφίας σε θέματα περιφερειακής ανάπτυξης και τις σύγχρονες τάσεις ανάλυσης και προσέγγισης των περιφερειακών και τοπικών πολιτικών.
- Το νέο θεσμικό πλαίσιο και τις συνθήκες λειτουργίας των ΟΤΑ α' βαθμού που προέκυψαν από τις θεσμικές αλλαγές των τελευταίων ετών και κυρίως την εφαρμογή του Ν.3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης –Πρόγραμμα Καλλικράτης» και τη θέση του στο περιφερειακό, εθνικό και ευρύτερο γεωπολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον,
- Τον Ν. 4555/2018 «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Εμβάθυνση της Δημοκρατίας Ενίσχυση της Συμμετοχής Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»],
- Την ανάγκη ολοκληρωμένης προσέγγισης αλλά και ουσιαστικής εξειδίκευσης του αναπτυξιακού προγραμματισμού με στόχο τη μέγιστη δυνατή αξιοποίηση των χρηματοδοτικών πόρων και ευκαιριών,
- Τις κατευθύνσεις της Προγραμματικής Περιόδου 2021 – 2027 όπως προκύπτουν από τους στόχους του ΕΣΠΑ,
- Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Σχέδιο Ελλάδα 2.0),
- Το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025 & 2026-2030 - Εθνικό ΠΔΕ και λοιπά ανταγωνιστικά προγράμματα της Ε.Ε.

3. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ Ε.Π. ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΥΛΑΙΑΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΕΠ) ορίζει την κατεύθυνση που θα ακολουθήσει ο Δήμος για να πετύχει στην Αποστολή του στην τοπική κοινωνία. Επίσης, βοηθά στην αξιολόγηση του έργου της δημοτικής αρχής και των υπηρεσιών, δημιουργεί εσωτερικές και εξωτερικές συνεργασίες, αποκαλύπτει προτεραιότητες και αποτελεί τη βάση για αποτελεσματικό σχεδιασμό, οργάνωση και έλεγχο των δραστηριοτήτων του Δήμου. Για την εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος ακολουθούνται τέσσερα στάδια, όπως φαίνεται στο παρακάτω σχήμα:

Α. Αποτύπωση της Υφιστάμενης Κατάστασης

Β. Στρατηγικός Προγραμματισμός

Γ. Επιχειρησιακός Σχεδιασμός και

Δ. Εφαρμογή και Παρακολούθηση του ΕΠ

Θεσμικά την ευθύνη εκπόνησης του ΕΠ φέρει το Τμήμα Αναπτυξιακού Σχεδιασμού και Προγραμμάτων. Όμως προκειμένου να αποτελέσει ουσιαστικό εργαλείο ανάπτυξης που να απορρέει από την οργανωτική δομή του Δήμου, η δημοτική αρχή επέλεξε το ΕΠ να αποτελέσει προϊόν συλλογικής εργασίας όλων των υπηρεσιών και του νομικού προσώπου του Δήμου, με τη συμβολή της Δημοτικής Αρχής. Για το σκοπό αυτό, συστήθηκε ομάδα εργασίας. Για την υλοποίηση των παραπάνω σταδίων, ακολουθήθηκε συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, όπως απεικονίζεται και στον παρακάτω πίνακα.

3.1 Διαδικασία κατάρτισης του ΕΠ του Δήμου

Τα στάδια εκπόνησης του ΕΠ περιλαμβάνουν επιμέρους διαδικασίες – βήματα που ακολουθούνται και υλοποιούνται με συγκεκριμένη αλληλουχία αλλά και παράλληλα.

Ειδικότερα πραγματοποιούνται:

3.1.1. Αποτύπωση της Υφιστάμενης Κατάστασης

“Πού είμαστε τώρα;”. Εξετάζεται το τοπικό (δημοτική επικράτεια), εσωτερικό (δημόσια οργάνωση) και εξωτερικό (εθνικό) περιβάλλον του Δήμου κι επισημαίνονται δυσλειτουργίες και αξιοσημείωτες επιδόσεις. Χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή στη συλλογή και επεξεργασία των δεδομένων, διότι στην **ανάλυση της υπάρχουσας κατάστασης** στηρίζονται το στρατηγικό και το επιχειρησιακό σχέδιο που θα καταρτισθούν στις επόμενες φάσεις του ΕΠ.

Στην αποτύπωση της **«Υπάρχουσας Κατάστασης»** ακολουθούνται τα παρακάτω βήματα:

1. Τα συμβούλια των δημοτικών κοινοτήτων **εισηγούνται απόφαση¹** στην **Δημοτική Επιτροπή** με τις προτεραιότητες για την τοπική ανάπτυξη, τις δράσεις που πρέπει να περιλαμβάνει το ΕΠ του Δήμου και τα έργα που πρέπει να εκτελεστούν στο διάστημα 2025-2028, συμπεριλαμβανομένων των προτάσεων των τοπικών κοινωνικοοικονομικών φορέων.
2. Παράλληλα, η Ομάδα Εργασίας (κυρίως οι υποομάδες που ορίζονται στην απόφαση Δημάρχου) και το Νομικό Πρόσωπο (ν.π.) του Δήμου, εντοπίζουν τα προβλήματα για την εσωτερική ανάπτυξη του Δήμου, αποτυπώνουν την υφιστάμενη κατάσταση και **υποβάλλουν σχετική ανάλυση** (SWOT Analysis) στην επιστημονική ομάδα.
3. Η επιστημονική ομάδα εργασίας **συγκεντρώνει και επεξεργάζεται** τα κατατιθέμενα στοιχεία από τις υπηρεσίες του Δήμου, από το ν.π. και τις εισηγήσεις των συμβουλίων των δημοτικών ή τοπικών κοινοτήτων που υποβλήθηκαν στην Δημοτική Επιτροπή.

3.1.2. Στρατηγικός Σχεδιασμός

“Που θέλουμε να πάμε;”. Με βάση τα πορίσματα των αναλύσεων του προηγούμενου σταδίου διαμορφώνεται το βασικό πλαίσιο στρατηγικής, διατυπώνεται το Όραμα και η Αποστολή της Δημοτικής Αρχής και ακολουθεί η εξειδίκευση σε στρατηγικούς στόχους, άξονες και μέτρα. Η διοικητική διαδικασία που ακολουθείται είναι η εξής:

4. Η επιστημονική ομάδα συντάσσει το **σχέδιο στρατηγικού σχεδιασμού** του Δήμου που περιλαμβάνει το **Όραμα** και την **Αποστολή** της δημοτικής αρχής και το υποβάλλει στην **Δημοτική Επιτροπή**.
5. Η Δημοτική Επιτροπή επικουρούμενη από την επιστημονική ομάδα εργασίας, **συνεργάζεται με τους όμορους δήμους** για τη διασφάλιση του συντονισμού των δράσεων **υπερτοπικής ανάπτυξης** και την προώθηση τυχόν διαδημοτικών συνεργασιών.
6. Η Δημοτική Επιτροπή εισηγείται το σχέδιο στρατηγικού σχεδιασμού στο Δημοτικό Συμβούλιο για συζήτηση και ψήφιση.
7. Το Δημοτικό Συμβούλιο ψηφίζει το σχέδιο στρατηγικού σχεδιασμού του ΕΠ.
8. Δημοσιοποιείται για διαβούλευση και με την τοπική κοινωνία (πολίτες, φορείς, ομάδες) τουλάχιστον επί δύο (2) εβδομάδες (καταχώρηση στην ιστοσελίδα του Δήμου). Κατά τη διάρκεια της δημοσιοποίησης υποβάλλονται προτάσεις, εγγράφως ή ηλεκτρονικά.
9. Οι υπηρεσίες του Δήμου και του Νομικού του Προσώπου, αφού λάβουν υπόψη το εγκεκριμένο κείμενο στρατηγικού σχεδιασμού του ΕΠ, προτείνουν με γραπτή εισήγηση τους, κατ' αντιστοιχία προς τους άξονες και τα μέτρα του στρατηγικού σχεδίου, τους

¹ Εάν το συμβούλιο της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας δεν υποβάλλει εισήγηση εμπρόθεσμα στην Δημοτική Επιτροπή, το σχέδιο του επιχειρησιακού και τεχνικού προγράμματος του δήμου καταρτίζεται χωρίς αυτήν.

στόχους της κάθε υπηρεσίας για την επόμενη περίοδο κατά σειρά προτεραιότητας και τις δράσεις που θα αναπτύξουν για την επίτευξη των στόχων αυτών.

10. Το διοικητικό συμβούλιο του ν.π. (ΔΕΥΑ) του Δήμου, εντός μιας εβδομάδας από την εισήγηση των υπηρεσιών τους, λαμβάνει απόφαση για τους στόχους και τις δράσεις που το αφορούν.

3.1.3. Επιχειρησιακός Σχεδιασμός

“Πώς θα πάμε εκεί;”. Βρισκόμαστε στο σημείο όπου θα εκπονηθεί το Επιχειρησιακό Σχέδιο του Δήμου, το οποίο θα αναλύει τους Άξονες και τα Μέτρα που καταρτίστηκαν από την προηγούμενη φάση του Στρατηγικού Σχεδιασμού, σε επιμέρους Στόχους, Δράσεις και Ενέργειες, εξειδικεύοντας τη στρατηγική του Δήμου. Το Επιχειρησιακό Σχέδιο αναφέρεται τόσο σε δράσεις τοπικής ανάπτυξης, όσο και σε δράσεις εσωτερικής ανάπτυξης και ενσωματώνει αναλυτικό οικονομικό προγραμματισμό. Τα βήματα που θα ολοκληρωθούν στο 3^ο στάδιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος είναι:

11. Η επιστημονική ομάδα επεξεργάζεται τις αναλύσεις και τις προτάσεις των υπηρεσιών, των συμβουλίων των δημοτικών κοινοτήτων, τις αποφάσεις του νομικού προσώπου και τις προτάσεις που προέκυψαν από τη διαδικασία διαβούλευσης και συντάσσει το Επιχειρησιακό Σχέδιο του ΕΠ που περιλαμβάνει και τη μέθοδο εφαρμογής και παρακολούθησής του και το υποβάλλει στην Δημοτική Επιτροπή.

12. Η Δημοτική Επιτροπή εισηγείται το Επιχειρησιακό Σχέδιο στο Δημοτικό Συμβούλιο για συζήτηση και ψήφιση, επισυνάπτοντας τις αποφάσεις του συμβουλίου του Νομικού Προσώπου του Δήμου. Το Δημοτικό Συμβούλιο λαμβάνει σχετική απόφαση.

13. Το εγκεκριμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, καταχωρείται στην ιστοσελίδα του Δήμου και δημοσιοποιείται στην τοπική κοινωνία με κάθε πρόσφορο μέσο (Δελτία Τύπου, Συνεντεύξεις, Δημοσιεύσεις) για λόγους διαφάνειας, αλλά και για να γίνει συνείδηση όλων των εμπλεκόμενων (πολιτών και φορέων).

3.1.4. Εφαρμογή και Παρακολούθηση του ΕΠ

Η παρακολούθηση του ΕΠ αποτελεί αρμοδιότητα της Δημοτικής Επιτροπής με την υποστήριξη της υπηρεσίας προγραμματισμού του Δήμου η οποία συντάσσει περιοδικές εκθέσεις με στοιχεία που συντάσσουν όλες οι υπηρεσίες του Δήμου και τις υποβάλλει στο Δημοτικό Συμβούλιο.

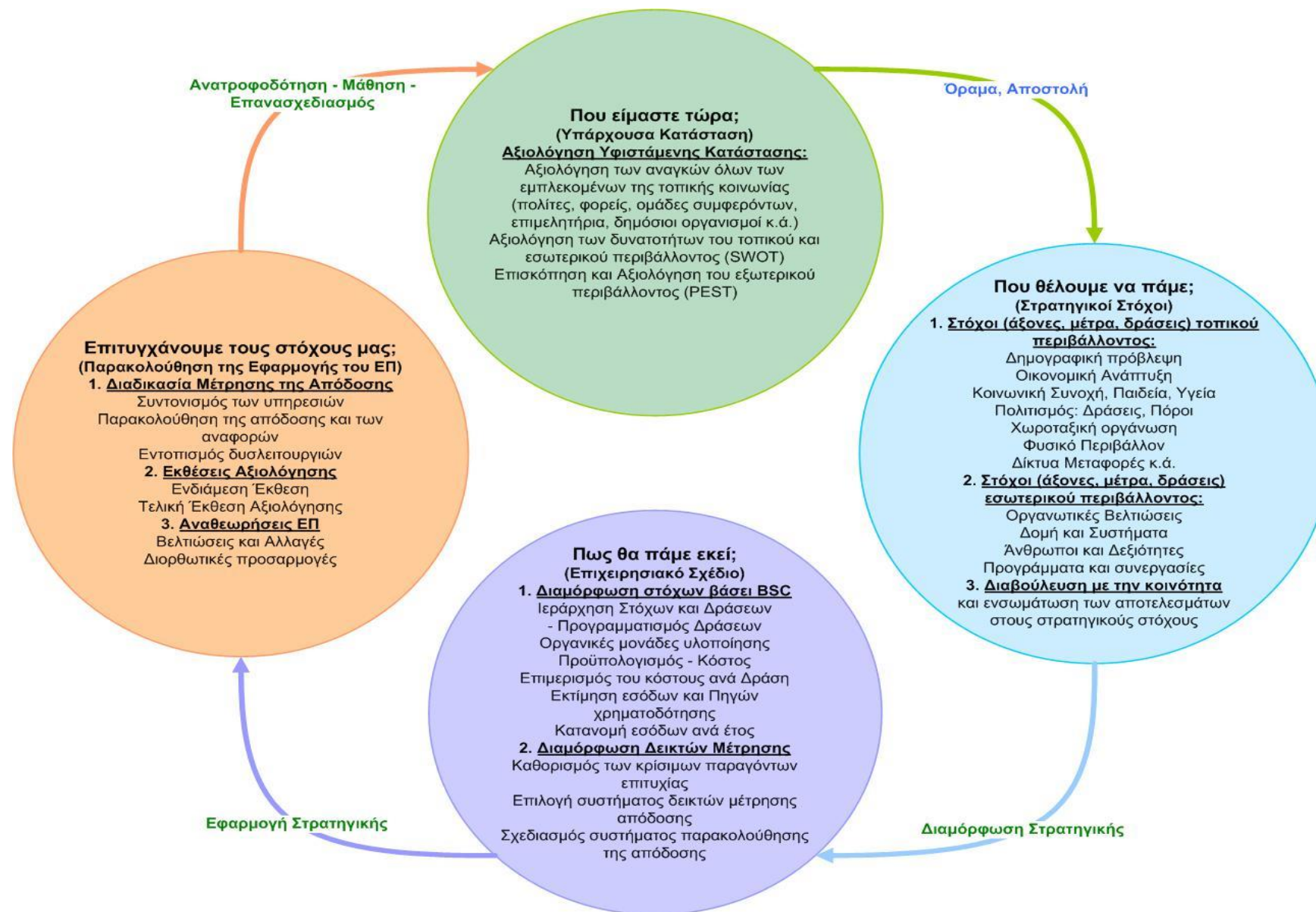
14. Η κατάρτιση, η αξιολόγηση και η επικαιροποίηση του ΕΠ σχετίζεται με την επίτευξη και την πρόοδο υλοποίησης των στόχων του Επιχειρησιακού Σχεδίου, που έχουν αποτυπωθεί στο προηγούμενο 3^ο στάδιο. Ειδικότερα περιλαμβάνει:

- Παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των στόχων

- Παρακολούθηση των δεικτών
- Εκτίμηση της αποτελεσματικότητας
- Εκτίμηση της αποδοτικότητας
- Επικαιροποίηση και αναθεώρηση του ΕΠ

με στόχο τόσο τον εντοπισμό καθυστερήσεων, δυσλειτουργιών ή αστοχιών, όσο και την έγκαιρη υποβολή εισήγησης για λήψη αποφάσεων και υλοποίηση διορθωτικών ενεργειών, ώστε να διασφαλιστεί η επιτυχής υλοποίηση του ΕΠ. Επίσης, σε χρόνο που θα καθορισθεί για το διάστημα 2025-2028 θα συνταχθεί η **ενδιάμεση** και η **τελική** έκθεση αξιολόγησης.

Σε κάθε φάση του ΕΠ αποτυπώνονται τα βήματα που ακολουθούνται και αναφέρονται συνοπτικά στο παρακάτω σχήμα:

Σχήμα: Στάδια ανάπτυξης του ΕΠ Δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη

Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης του ΕΠ Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη

Ενέργειες		Εμπλεκόμενοι στην Ενέργεια		Ιούν.-Αύγ. 2025				Σεπ. – Νοε. 2025				Δεκ 25- Ιαν. 26				Φεβ-Απρ. 2026			
		Ποιος ενεργεί	Που απευθύνεται																
1	Προετοιμασία - σύσταση ομάδας εργασίας (ΟΕ)	Δήμαρχος – Γ.Γ.	Μέλη της ΟΕ	✓															
2	Συνάντηση της ΟΕ και ανάθεση ρόλων	Γ.Γ. - Μέλη ΟΕ	Μέλη της ΟΕ	✓															
3	Πρόσκληση των Τοπικών Συμβουλίων για λήψη απόφασης	Δήμαρχος – Γ.Γ. – Ο.Ε.	Τοπικά Συμβούλια		✓	✓	✓												
4	Συλλογή στοιχείων, εντοπισμός προβλημάτων και κρίσιμων σημείων ανάπτυξης του εσωτερικού, τοπικού και εξωτερικού περιβάλλοντος (SWOT και PEST Analysis)	Υποομάδες Ομάδες ν.π.	Επ. Ομάδα		✓	✓	✓	✓	✓	✓									
5	Επεξεργασία των παραπάνω στοιχείων και αναλύσεων, Διατύπωση Οράματος, Σύνταξη Στρατηγικού Σχεδίου	Επ. Ομάδα	Δημοτική Επιτροπή								✓	✓							
6	Ανάπτυξη υπερτοπικών συνεργασιών και ενσωμάτωση αποτελεσμάτων στο Στρατηγικό Σχέδιο	Δημοτική Επιτροπή Επ. Ομάδα	Όμοροι Δήμοι Επιμελητήρια Δημ. Αναπ. φορείς								✓	✓							

7	Εισήγηση Στρατηγικού Σχεδίου στο Δ.Σ. προς απόφαση	Δημοτική Επιτροπή	Δ.Σ.									✓							
8	Διαβούλευση στην τοπική κοινωνία	Επ. Ομάδα	Τοπική Κοινωνία										✓	✓					
9	Εισήγηση της απόφασης ΔΣ προς την Δημοτική Επιτροπή και λήψη απόφασης	Επ. Ομάδα	Δημοτική Επιτροπή											✓					
11	Επιμερισμός στόχων, ανάπτυξη, ιεράρχηση, σχεδίων δράσης, κοστολόγηση	Υποομάδες	Επ. Ομάδα												✓	✓			
12	Εισήγηση ν.π. για τη δράση αρμοδιότητάς του	Ομάδα ν.π.	Επ. Ομάδα												✓	✓			
13	Συλλογή στοιχείων, αποφάσεων, προτάσεων και σύνταξη Επιχ. Σχεδίου και Σχεδίου Παρακολούθησης	Επ. Ομάδα	Δημοτική Επιτροπή														✓	✓	
14	Εισήγηση προς έγκριση Επιχ. Σχεδίου στο ΔΣ και απόφαση	Επ. Ομάδα/ Δημοτική Επιτροπή	Δημοτικό Συμβούλιο																✓
15	Ανάρτηση ΕΠ στο δημοτικό site και παρουσίαση στα ΜΜΕ	Δήμαρχος – Γ.Γ. – Δ.Ε.	Τοπική κοινωνία																✓

3.2 Μέσα και Εργαλεία για την Κατάρτιση του Ε.Π.

Η εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος βασίζεται στη θεωρία του τοπικού αναπτυξιακού προγραμματισμού και στη θεωρία προγραμματισμού της δράσης δημόσιων οργανισμών, καθώς και στη διενέργεια πρωτογενούς και δευτερογενούς έρευνας, με τη χρήση και εφαρμογή των κατάλληλων μεθοδολογιών και εργαλείων.

- Για την περιγραφή του εξωτερικού περιβάλλοντος της περιοχής του Δήμου αξιοποιήθηκαν υφιστάμενες εσωτερικές μελέτες, έγινε συλλογή και επεξεργασία στατιστικών δεδομένων από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), από ποικίλες άλλες ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, καθώς και από μελέτες και έρευνες που κατά καιρούς έχουν εκπονηθεί για λογαριασμό διάφορων φορέων (Δήμους, Περιφέρειες, Υπουργεία, κ.λπ.). Επιπλέον, συγκεντρώθηκε βιβλιογραφικό υλικό από ηλεκτρονικά δημοσιεύματα και λοιπές πληροφορίες στο διαδίκτυο.
- Για την περιγραφή του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου χρησιμοποιήθηκε ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΟΕΥ) του Δήμου όπως ψηφίστηκε με το υπ' αριθμ. 2809/30.06.2021 ΦΕΚ και τις τροποποιήσεις αυτού σύμφωνα με τα υπ' αριθμ. 5097/04.11.2021 ΦΕΚ, 5753/10.11.2022, Απόφ. Δημάρχου 46/1039/15.01.2024, που καθορίζει τη νέα οργανωτική του δομή και πραγματοποιήθηκαν επικοινωνίες και συναντήσεις με στελέχη του Δήμου για τη συλλογή στοιχείων αναφορικά με την υφιστάμενη λειτουργία των υπηρεσιών του.
- Για την αξιολόγηση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος (μακρο-περιβάλλον) του Δήμου και ειδικότερα για την ανάλυση των ισχυρών και αδύνατων σημείων του εσωτερικού περιβάλλοντος και την ανάλυση των ευκαιριών και των απειλών του εξωτερικού περιβάλλοντος, χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος SWOT Analysis.
- Η Αποστολή του Δήμου είναι κοινή για όλους τους Δήμους και είναι η εξής: «*Η διακυβέρνηση των τοπικών υποθέσεων και η παροχή δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών για την ικανοποίηση των αναγκών των κατοίκων και των τοπικών φορέων, με απώτερο σκοπό τη βιώσιμη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής του*».
- Το Όραμα του Δήμου αποτελεί τη συνοπτική διατύπωση της μελλοντικής επιθυμητής κατάστασης της περιοχής αλλά και του ίδιου του Δήμου ως οργανισμού, για την επόμενη μεσο-μακροπρόθεσμη περίοδο, για την οποία θα επιδιωχθεί η εφαρμογή της αποτελεσματικότερης στρατηγικής με την ευρύτερη δυνατή κοινωνική συναίνεση.
- Ο καθορισμός της στρατηγικής που θα ακολουθήσει ο Δήμος βασίζεται σε μια ιεραρχική διαδικασία η οποία συνδέεται και είναι αποτέλεσμα των βημάτων που προηγήθηκαν, δηλαδή της αποτύπωσης και της αξιολόγησης του εξωτερικού και

εσωτερικού περιβάλλοντος και των κρίσιμων ζητημάτων τοπικής και εσωτερικής ανάπτυξης.

- Βάσει των κρίσιμων ζητημάτων που εντοπίστηκαν, τίθενται οι **γενικοί στρατηγικοί στόχοι** στους τομείς της τοπικής και της εσωτερικής ανάπτυξης, ομαδοποιημένοι ανά θεματική ενότητα (βλ. παραπάνω σχήμα).
- Οι στόχοι αυτοί οδηγούν στη διαμόρφωση των **Αξόνων Προτεραιότητας (ΑΠ)**, οι οποίοι και αποτελούν τις αναπτυξιακές προτεραιότητες του Δήμου. Κάθε ΑΠ ικανοποιεί έναν ή περισσότερους γενικούς στρατηγικούς στόχους.
- Οι γενικοί **στρατηγικοί στόχοι εσωτερικής ανάπτυξης** εντάσσονται σε ειδικό Άξονα Προτεραιότητας, ο οποίος αποσκοπεί στην ανάπτυξη του Δήμου και του Νομικού του Προσώπου ως οργανισμού και στη βελτίωση των σχέσεων με τους πολίτες, την πολιτεία αλλά και τους τοπικούς φορείς.

3.3 Η Ομάδα Εργασίας

3.3.1. Σύσταση Ομάδας Εργασίας (ΟΕ) για την επίτευξη του ΕΠ

Για την επιτυχή εκπόνησή του, απαιτείται η σύνθεση διαφορετικών γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων με σημαντικό εύρος, που μόνο μια Ομάδα Εργασίας με συγκεκριμένους ρόλους και δεσμεύσεις θα μπορέσει να προσφέρει. Η σύνθεση της ομάδας είναι αντιπροσωπευτική των οργανικών μονάδων του Δήμου που θα συνεισφέρουν στην εκπόνηση του Ε.Π.

Την ΟΕ εποπτεύει ο Γενικός Γραμματέας.

Στην ανωτέρω ομάδα εργασίας ανήκουν και στελέχη του ν.π. του Δήμου που θα συντονίσουν τις προβλεπόμενες διαδικασίες εντός των δομών του και θα τροφοδοτήσουν με τα απαραίτητα στοιχεία την επιστημονική ομάδα, για την υφιστάμενη κατάσταση και τα έργα και τις δράσεις που πρέπει να περιληφθούν στο ΕΠ του Δήμου, αναφορικά με τους τομείς αρμοδιότητας του ν.π.

3.3.2. Η Σημασία της Ομάδας Εργασίας (ΟΕ)

Η εκπόνηση του ΕΠ που εξ ορισμού αποτελεί ένα ιδιαίτερα πολύπλοκο και δύσκολο έργο, απαιτεί τη σύνθεση διαφορετικών γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων με σημαντικό εύρος. Για το σκοπό αυτό μετά από εισήγηση του τμήματος Αναπτυξιακού Σχεδιασμού και Προγραμμάτων, ο Δήμαρχος Πυλαίας – Χορτιάτη σύστησε Ομάδα Εργασίας με συγκεκριμένους ρόλους και δεσμεύσεις και με αντιπροσωπευτικότητα επί του συνόλου των οργανικών μονάδων του Δήμου.

Η Ομάδα Εργασίας (ΟΕ) καθόλη την περίοδο υλοποίησης του απαιτητικού έργου της

εποπτεύεται από το Γενικό Γραμματέα του Δήμου και απαρτίζεται από:

- ι) Τη συντονίστρια του έργου για την εκπόνηση του Ε.Π. του Δήμου
- ii) Μια (1) βασική επιστημονική ομάδα εργασίας (5 ατόμων) η οποία επικουρείται από
- iii) Οχτώ (8) θεματικές Υποομάδες (1-6 ατόμων) για την ολοκλήρωση του 1^{ου} σταδίου και του 3^{ου} σταδίου του ΕΠ.

Στην ανωτέρω ομάδα εργασίας συμμετέχει στέλεχος του ν.π. του δήμου που ανέλαβε: α) να συντονίσει τις προβλεπόμενες διαδικασίες εντός της δομής του και β) να τροφοδοτήσει με τα απαραίτητα στοιχεία την επιστημονική ομάδα, για την υφιστάμενη κατάσταση, τα έργα και τις δράσεις που πρέπει να περιληφθούν στο ΕΠ του Δήμου, αναφορικά με τους τομείς αρμοδιότητας του ν.π.

4. ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΟΥ & ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΗ

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη ανήκει στην Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης (ΜΕΘ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΚΜ). Βρίσκεται στο κεντρικό τμήμα της ΜΕΘ και στο Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης (ΠΣΘ), έτσι όπως αυτό αναφέρεται στο Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της ΠΚΜ (ΠΠΧΣΑΑ) (ΦΕΚ 218/τ.Β΄/2004 παρ. 83, σ. 2342).

Σύμφωνα δε με τον ορισμό που αποδίδει το Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης (ΡΣΘ), ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη βρίσκεται κεντρικά στον Νομό Θεσσαλονίκης, σε απόσταση 8 χλμ. βορειοανατολικά του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης (ΠΣΘ) μέσα στην Ευρύτερη Περιοχή Θεσσαλονίκης (ΕΠΘ). Οι Δημοτικές Ενότητες Πανοράματος και Πυλαίας αποτελούν τμήμα του ΠΣΘ, ενώ η Δημοτική Ενότητα Χορτιάτη αποτελεί το ανατολικό τμήμα της περιαστικής ζώνης (ΠΖ) της πόλης. Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη συνορεύει με το Δήμο Λαγκαδά στα βόρεια και βορειοανατολικά, με το Δήμο Θέρμης στα νότια και νοτιοανατολικά και στα δυτικά με τους Δήμους Καλαμαριάς, Θεσσαλονίκης, Νεάπολης-Συκεών και Παύλου Μελά.

Τμήμα του βρέχεται από το Θερμαϊκό Κόλπο στα νοτιοδυτικά, ενώ στο ανατολικό τμήμα του περιλαμβάνονται ορεινές εκτάσεις με έντονο φυσικό ανάγλυφο και αξιόλογους φυσικούς πόρους, (το όρος Χορτιάτη, τα δάση Σείχ-Σου, Κουρί-Ασβεστοχωρίου και το άλσος Φιλύρου).

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη γειτνιάζει με το Αεροδρόμιο Μακεδονίας και τους μεγάλους οδικούς άξονες της Θεσσαλονίκης.

Το μεγαλύτερο υψόμετρο καταγράφεται στο όρος Χορτιάτη (1.201μ.), στους πρόποδες του οποίου είναι κτισμένος ο ομώνυμος οικισμός. Οι οικισμοί Ασβεστοχωρίου, Εξοχής και Φιλύρου βρίσκονται στη λοφοσειρά Ασβεστοχωρίου, σε υψόμετρο περίπου 600μ., στην οποία ξεχωρίζει το ύψωμα του Προφήτη Ηλία (738μ.). Το υψόμετρο του οικισμού Πανοράματος είναι 380 μ. Η δε παραθαλάσσια περιοχή του, ανήκε στον πρώην Δήμο Πυλαίας.

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη με βάση την απογραφή του 2021 αυξήθηκε σε πληθυσμό και από 70.110 άτομα που είχαν καταγραφεί στην απογραφή το 2011, στην τελευταία απογραφή του 2021, καταγράφηκαν 72.385 πολίτες.

4.1.Διοικητική οργάνωση – Οικιστική διάρθρωση

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη συγκροτήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/τ.Α΄/2010) Πρόγραμμα «Καλλικράτης». Με τη νέα διοικητική του οργάνωση άρχισε να λειτουργεί από την 01.01.2011. Αποτελείται από τις τρεις Δημοτικές Ενότητες: Πανοράματος, Πυλαίας και Χορτιάτη.

Ο πρώην Δήμος Χορτιάτη είχε συσταθεί σε εφαρμογή του Ν.2539/97 “Περί συγκρότησης της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης” γνωστός ως Σχέδιο «Καπποδιστριάς» (ΦΕΚ 244/τ.Α’/04.12.1997), αποτελούμενος από τις πρώην Κοινότητες Ασβεστοχωρίου, Εξοχής, Φιλύρου και Χορτιάτη. Έδρα του Δήμου αποτελεί το Πανόραμα του πρώην Δήμου Πανοράματος.

Τα διοικητικά όρια του Δήμου περικλείουν έκταση 156,452 τ.χλμ., σύμφωνα, με τα στοιχεία κατανομής εκτάσεων της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (ΕΛΣΤΑΤ), όπως απεικονίζεται και στον παρακάτω πίνακα. Η έκταση του Δήμου κατανέμεται ανά Δημοτική Ενότητα. Ειδικότερα, για τη Δημοτική Ενότητα Χορτιάτη (πρώην Δήμος Χορτιάτη) οι εκτάσεις της κατανέμονται επιμέρους και ανά Δημοτική ή Τοπική Κοινότητα όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας: Εκτάσεις του Δήμου Πυλαίας – Χορτιάτη

Επίπεδο αναφοράς	Σύνολο εκτάσεων
	(τ.χλμ.) /ποσοστό
Δημοτική Ενότητα Πανοράματος	20,790
% επί του συνόλου του Δήμου	13,29
Δημοτική Ενότητα Πυλαίας	25,194
% επί του συνόλου του Δήμου	16,10
Δημοτική Ενότητα Χορτιάτη	110,468
% επί του συνόλου του Δήμου	70,61
Δημοτική Κοινότητα Ασβεστοχωρίου	34,644
% επί του συνόλου της ΔΕ Χορτιάτη	31,36
% επί του συνόλου του Δήμου	22,14
Τοπική Κοινότητα Εξοχής	2,489
% επί του συνόλου της ΔΕ Χορτιάτη	2,25
% επί του συνόλου του Δήμου	1,59
Δημοτική Κοινότητα Φιλύρου	16,289
% επί του συνόλου της ΔΕ Χορτιάτη	14,75
% επί του συνόλου του Δήμου	10,41
Δημοτική Κοινότητα Χορτιάτη	57,046
% επί του συνόλου της ΔΕ Χορτιάτη	51,64
% επί του συνόλου του Δήμου	36,47
Σύνολο Δήμου	156,452
% επί του συνόλου της ΠΕ Θεσσαλονίκης	4,25
Σύνολο Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης	3.681

4.1.1.Χωροταξική ένταξη

Από την αξιολόγηση της υφισταμένης κατάστασης που έγινε στα πλαίσια του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ) για το οικιστικό δίκτυο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΚΜ) και του Νομού Θεσσαλονίκης, φαίνεται ότι κυριαρχεί η μητροπολιτική περιοχή της Θεσσαλονίκης και το αντίστοιχο Πολεοδομικό Συγκρότημα. Τις ίδιες ακριβώς εκτιμήσεις διατυπώνει και το Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης (ΡΣΘ), το οποίο έχει εκπονηθεί παλαιότερα και βρίσκεται ήδη σε διαδικασία αναθεώρησης, με στόχο τον ενιαίο προγραμματισμό της περιοχής του ΡΣΘ. Σε ότι αφορά στη λειτουργική δομή του Δήμου, η γειτνίαση και οι επιρροές από τον Δήμο Θεσσαλονίκης έχουν άμεσες επιπτώσεις, καθώς υπάρχει εξάρτηση από την πόλη της Θεσσαλονίκης. Οι επιπτώσεις αυτές επικεντρώνονται σε εξυπηρετήσεις ανώτερου και ανώτατου βαθμού του τριτογενούς τομέα όπως είναι: οι υπηρεσίες, η ψυχαγωγία, οι μεταφορές.

Η θέση του Δήμου ως προς τα συγκοινωνιακά δίκτυα είναι σχετικά καλή, καθώς διέρχονται από αυτόν σημαντικοί υπερτοπικοί οδικοί άξονες. Παράλληλα βρίσκεται πολύ κοντά στο διεθνές αεροδρόμιο «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ», με το οποίο γειτνιάζει στο νοτιοανατολικό άκρο του. Αντίθετα, βρίσκεται σε απόσταση τόσο από το λιμάνι, όσο και από το Σιδηροδρομικό Σταθμό της Θεσσαλονίκης, στα οποία όμως η πρόσβαση επιτυγχάνεται σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα, μέσω της περιφερειακής οδού της Θεσσαλονίκης. Επίσης, υπάρχει άμεση και τακτική σύνδεση του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη με το Ν.Σ.Σ., μέσω και της δημόσιας αστικής συγκοινωνίας. Τέλος, γίνονται προσπάθειες για εδραίωση της συγκοινωνιακής σύνδεσης των περιοχών του Δήμου με την Νέα Ελβετία που βρίσκεται το τέρμα του μετρό Θεσσαλονίκης και διευκολύνει την πρόσβαση στο κέντρο της πόλης.

4.2.Δημογραφικά Χαρακτηριστικά του Δήμου Πυλαίας – Χορτιάτη

4.2.1.Πληθυσμιακή Εξέλιξη

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη παρουσιάζει τις τελευταίες δύο δεκαετίες σημαντική οικιστική ανάπτυξη και σταθερές τάσεις συγκέντρωσης πληθυσμού που σύμφωνα με τα στοιχεία της τελευταίας απογραφής 2021 ανέρχεται σε **72.385** κατοίκους, όπως φαίνεται και στους παρακάτω πίνακες, σημειώνοντας αύξηση 3%, έναντι 70.110 το 2011, παρόλο που ο πληθυσμός της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης παρουσίασε μείωση στον μόνιμο πληθυσμό κατά 1,7% την τελευταία δεκαετία, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσίασε η ΕΛΣΤΑΤ από την απογραφή του πληθυσμού του 2021.

Μετά την ολοκλήρωση της απογραφής του 2021 θα επικαιροποιηθούν οι πίνακες της πληθυσμιακής εξέλιξης και της δημογραφικής ανάλυσης.

Πίνακας: Πληθυσμός Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη

Έκταση (τ. χλμ.):	156.452						
Μόνιμος Πληθυσμός:							
1991	40.513	2001	50.162	2011	70.110	2021	72.385
Πυκνότητα Πληθυσμού (άτομα/τ.χλμ):							
1991	0,246	2001	0,319	2011	0,450	2021	0,463

Πίνακας: Ηλικιακή κατανομή πληθυσμού

Ηλικιακή κατανομή μόνιμου πληθυσμού (2021)							
	Πληθυσμός	0-14	15-29	30-44	45-59	60-74	≥75
Σύνολα	72.385	12.858	17.649	30.527	17.649	30.527	9.076
ΔΕ Πανόραμα	17.680	2.711	2.819	2.815	4.450	3.356	1.526
ΔΕ Πυλαίας	36.843	6.539	5.141	8.146	8.505	5.658	2.846
ΔΕ Χορτιάτη	17.862	2.961	3.046	3.200	4.446	2.836	1.376

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Επεξεργασία από τα στοιχεία της απογραφής 2021

Πίνακας: Μεταβολή μόνιμου πληθυσμού του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη

Έτος Απογραφής	1991	2001	2011	2021	Μεταβολή 1991-2011	Μεταβολή 2001-2011	Μεταβολή 2001-2021
Δ.Ε. Πανοράματος	9.438	14.456	17.444	17.680	84,83%	20,67%	22,30%
Δ.Ε. Πυλαίας	20.750	22.928	34.625	36.843	66,87%	51,02%	60,69%
Δ.Ε. Χορτιάτη	8.299	12.538	18.041	17.862	117,39%	43,89%	42,46%
Σύνολο Δήμου	38.487	49.922	70.110	72.385	82,17%	40,44%	44,99%

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Επεξεργασία από τα στοιχεία της απογραφής 2021

Όσον αφορά στην πυκνότητα του πληθυσμού αυτή έχει αυξηθεί από τις απογραφές του 2001 και 2011, γεγονός που δείχνει τη μεγάλη αύξηση των αναγκών σε εξυπηρετήσεις (δίκτυα, σχολεία, ύδρευση), τους κινδύνους για το περιβάλλον (ρύπανση, πυρκαγιές), την αστικοποίηση του πληθυσμού, και τυχόν αλλοιώσεις των

κοινωνικών χαρακτηριστικών και των πολιτισμικών παραδόσεων του Δήμου. Από την άλλη, αυτή η συγκέντρωση πληθυσμού καταδεικνύει περαιτέρω προοπτικές τοπικής ανάπτυξης.

Πίνακας: Ομάδες Ηλικιών

Δήμος - ΔΕ	0-9 ετών	10-19 ετών	20-29 ετών	30-39 ετών	40-49 ετών	50-59 ετών	60-69 ετών	70 ετών & άνω	Μέση ηλικία
Δήμος	7.342	9.065	6.813	7.978	12.346	11.245	8.547	9.054	41,87
ΔΕ Πανοράμ.	1.523	2.300	1.712	1.543	2.729	2.998	2.422	2.460	
ΔΕ Πυλαίας	4.109	4.327	3.251	4.665	6.680	5.306	4.036	4.463	
ΔΕ Χορτιάτη	1.709	2.447	1.851	1.760	2.935	2.938	2.087	2.124	

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Επεξεργασία από τα στοιχεία της απογραφής 2021

Η μεγαλύτερη ηλικιακή συγκέντρωση παρουσιάζεται στην ηλικία μεταξύ 40 και 49 ετών που καταδεικνύει την τάση της γήρανσης του πληθυσμού. Σημαντική επίσης είναι η ηλικιακή συγκέντρωση μεταξύ 50 και 59 ετών που ακολουθεί, όπου με την επίδραση των λοιπών ηλικιακών στρωμάτων καθορίζεται η μέση ηλικία του δήμου στα 41,87 έτη.

Πίνακας: Δημογραφικοί δείκτες (2021)

Δείκτης Γήρανσης	107,1
Δείκτης Εξάρτησης	53,7
Δείκτης Αντικατάστασης	107,8

Σύμφωνα με τον Δείκτη Γήρανσης, που αντιστοιχεί στο ποσό 107,1, για κάθε 100 παιδιά ηλικίας 0-14 ετών, υπάρχουν περίπου 107 άτομα ηλικίας άνω των 65 ετών, γεγονός που εκφράζει την δημογραφική γήρανση του Δήμου και αποτελεί αδιαμφισβήτητο φαινόμενο της ελληνικής κοινωνίας.

Ο Δείκτης Εξάρτησης 53,7 ουσιαστικά μας δείχνει ότι υπάρχουν 54 άτομα μη παραγωγικής ηλικίας (0-14 και 65+), για κάθε 100 άτομα που ανήκουν στην παραγωγική ηλικία (15 ετών έως 64 ετών). Ωστόσο, γενικά συμπεράσματα σχετικά με τον δείκτη εξάρτησης θα πρέπει να εξάγονται με πολύ προσοχή και αυτό γιατί ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός είναι στην πραγματικότητα πολύ μικρότερος της ηλικιακής ομάδας 15-64 λόγω της ανεργίας, όπως επίσης πολλά άτομα συνταξιοδοτούνται σε ηλικία μικρότερη των 65 ετών, ή ακόμα το γεγονός ότι σημαντικός αριθμός ατόμων δεν έχουν ενταχθεί στην αγορά εργασίας.

Ο Δείκτης Αντικατάστασης 107,8 εκφράζει την αναλογία των νέων ατόμων που εισέρχονται στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό (περίπου 108 σε αριθμό, ηλικίας 10-14 ετών) προς τα ηλικιωμένα άτομα που θα αποχωρήσουν (για κάθε 100 άτομα ηλικίας 60-64 ετών). Ο συγκεκριμένος δείκτης αποτελεί ένδειξη ισορροπημένης ανανέωσης του πληθυσμού στον Δήμο. Έτσι, εάν ήθελε κανείς να υπολογίσει την πραγματική οικονομική εξάρτηση θα έπρεπε να λάβει υπόψη τον αριθμό των συνταξιούχων, των δικαιούχων παροχών λόγω μείωσης της απασχόλησης και των ανέργων σε σχέση με τον αριθμό των εργαζομένων που χρηματοδοτούν με τις εισφορές και τους φόρους τους.

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη παρουσιάζει δημογραφική γήρανση, αλλά με ισορροπημένη ανανέωση του πληθυσμού, καθώς οι δείκτες δείχνουν καλή σχέση μεταξύ νέων και ηλικιωμένων. Η εξάρτηση από τον παραγωγικό πληθυσμό είναι μέτρια, γεγονός που υποδηλώνει σχετικά σταθερή δημογραφική δομή.

Γενικότερα, από τον παρακάτω πίνακα προκύπτει ότι ο μεγαλύτερος Δήμος σε πληθυσμό είναι ο Δήμος Θεσσαλονίκης, ενώ ο μικρότερος σε πληθυσμό είναι ο Δήμος Αμπελοκήπων- Μενεμένης. Η ηλικιακή ομάδα με τον μεγαλύτερο πληθυσμό είναι η ηλικιακή ομάδα 45-59 (22,5% περίπου του συνολικού πληθυσμού), με τους μεγαλύτερα ποσοστιαίους Δήμους να είναι της Πυλαίας-Χορτιάτη και της Νεάπολης-Συκεών. Οι νέοι ηλικίας 0-14 ετών αντιπροσωπεύουν περίπου το 13%, ενώ οι ηλικιωμένοι ηλικίας άνω των 75 είναι περίπου 10%. Επίσης, με βάση τον πίνακα, προκύπτει ότι οι πιο «νεανικοί» Δήμοι είναι οι περιφερειακοί Δήμοι του Κορδελιού-Εύοσμου και Πυλαίας-Χορτιάτη (16,9%), ενώ οι πιο «γηρασμένοι» είναι ο Δήμος Θεσσαλονίκης (12,4%) και Καλαμαριάς (10,6%).

Πίνακας: Πληθυσμός ανά ηλικιακή κατανομή στους Δήμους του ΠΣΘ

Πληθυσμός ανά Ηλικιακή Κατανομή στους Δήμους του ΠΣΘ							
Δήμοι ΠΣΘ	0-14	15-29	30-44	45-59	60-74	75+	Σύνολα
Δήμος Θεσσαλονίκης	32.203	63.362	62.309	65.211	56.277	39.681	319.044
Δήμος Αμπελοκήπων - Μενεμένης	6.460	7.923	9.845	11.156	9.696	5.064	50.139
Δήμος Κορδελιού - Εύοσμου	17.785	17.927	23.343	25.835	14.070	6.390	105.354
Δήμος Νεάπολης - Συκεών	10.568	13.493	15.325	19.404	14.070	8.026	80.888
Δήμος Παύλου Μελά	15.383	16.306	20.348	24.150	15.928	8.086	100.194
Δήμος Καλαμαριάς	12.996	12.520	18.581	21.478	16.932	9.743	92.248
Δήμος Πυλαίας - Χορτιάτη	12.211	11.006	14.161	17.406	11.850	5.750	72.385

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Επεξεργασία από τα στοιχεία της απογραφής 2021

4.2.2.Λοιπά Δημογραφικά Χαρακτηριστικά

Όσον αφορά στη σύνθεση του πληθυσμού που κατοικεί στον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη, παρατηρούμε ότι έχουν ελληνική υπηκοότητα. Όσον αφορά στο φύλο, ακολουθεί την εθνική τάση όπου υπερτερούν οι γυναίκες σε ποσοστό (51,61%). Στον Δήμο καταγράφονται επίσης 42.829 (59,17%) άτομα που συνιστούν οικογένειες (έγγαμοι, χήροι, διαζευγμένοι) και 29.554 (40,83%) άγαμοι.

Επίσης, παρατηρείται αριθμός νοικοκυριών: **26.293** με αύξηση σε σχέση με την προηγούμενη απογραφή του 2011 (με την απογραφή 2011 καταγράφηκαν 24.014 νοικοκυριά). Το μέσο μέγεθος του νοικοκυριού αναφέρεται σε 2,75 άτομα, που είναι σχετικά αυξημένος σε σχέση με τον εθνικό μέσο όρο που είναι 2,37 άτομα/νοικοκυριό.

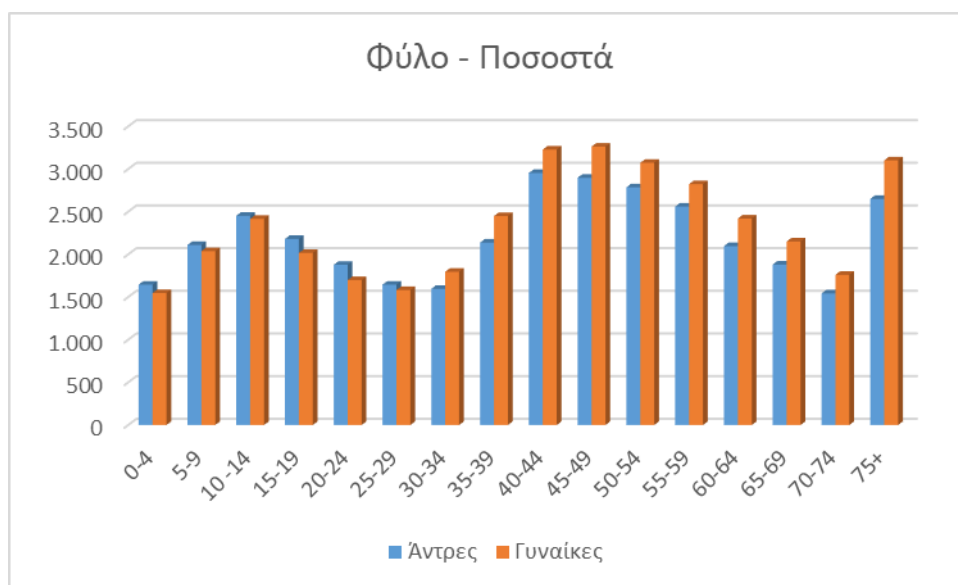
Πίνακας: Λοιπά Δημογραφικά Χαρακτηριστικά

Υπηκοότητα		
Ελληνική	Άλλης Χώρας	
70.436	1.949	

Φύλο		
	Άνδρες	Γυναίκες
ΔΕ Πανοράματος	8.450	9.227
ΔΕ Πυλαίας	17.895	18.950
ΔΕ Χορτιάτη	8.680	9.181
Σύνολο Δήμου	35.025	37.358

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Επεξεργασία από τα στοιχεία της απογραφής 2021

Γράφημα: Φύλο - ποσοστά

Πίνακας: Οικογενειακή Κατάσταση και Οικογένειες

Οικογενειακή Κατάσταση			
Άγαμοι	Έγγαμοι και σε διάσταση	Χήροι	Διαζευγμένοι
29.554	36.067	3.841	2.921

Νοικοκυριά - Πυρηνικές Οικογένειες		
Αριθμός νοικοκυριών	Μέσο μέγεθος νοικοκυριού	Αριθμός πυρηνικών οικογενειών
26.293	2,75	19.674

Νοικοκυριά			
Δήμος Πυλαίας - Χορτιάτη	Νοικοκυριά 2001	Νοικοκυριά 2011	Νοικοκυριά 2021
	15.187	24.014	26.293

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Επεξεργασία από τα στοιχεία της απογραφής 2021

Όσον αφορά στο εκπαιδευτικό επίπεδο των κατοίκων του Δήμου, στον παρακάτω πίνακα παρατηρούμε μεγαλύτερη συγκέντρωση στη Γ' βάρθμια εκπαίδευση. Μεγάλη συγκέντρωση πτυχιούχων Γ' βάρθμιας εκπαίδευσης και κατόχων διδακτορικών και μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών παρατηρείται κατ' αναλογία πληθυσμού στη ΔΕ Πανοράματος. Σε γενικές γραμμές εντοπίζεται στον τοπικό πληθυσμό σημαντικό

απόθεμα σε σπουδές και επαγγελματικές γνώσεις, γεγονός που σημαίνει ότι μπορεί να συνεισφέρει στην ώθηση της τοπικής οικονομίας και στην αύξηση της απασχόλησης.

Πίνακας: Επίπεδο Εκπαίδευσης

Ολοκληρωμένο Επίπεδο Εκπαίδευσης			
Πρωτοβάθμια	Β'-βάθμια – Μετα Β' βάθμια	Γ' βάθμια	Λοιπά
7.647	21.956	25.459	17.323

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Επεξεργασία από τα στοιχεία της απογραφής 2021

Πίνακας: Ανάλυση επιπέδου εκπαίδευσης

Περιγραφή	Σύνολα	Διδακτορικό /Μεταπτυχιακό /Πτυχίο ΑΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ και ισότιμων σχολών	Πτυχίο μετα-Β' βάθμιας εκπαίδ. (ΙΕΚ, Κολέγια κλπ.)	Απολυτήριο Λυκείου	Πτυχίο Επαγγ. Σχολών Απολ. τριτάξιου Γυμνασίου	Απολ. Δημ/κού	Δίχως Απολ. Δημοτ. Με γνώση γραφής – ανάγν. Ολοκλήρωσε την προσχ. αγωγή Δεν γνωρίζει γραφή - ανάγν.	Γεννηθέντες μετά την 1/1/16 και μετά
Δήμος Πυλαίας - Χορτιάτη	72.385	25.459	4.878	8.674	7.206	7.647	6.320	3.795
ΔΕ Πανοράματος	17.680	7.986	1.076	1.871	1.302	1.262	1.327	758
ΔΕ Πυλαίας	36.843	12.923	2.541	4.319	3.545	3.915	3.406	2.194
ΔΕ Χορτιάτη	17.862	4.551	1.256	2.478	2.355	2.476	1.586	843

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Επεξεργασία από τα στοιχεία της απογραφής 2021

4.3.Αναπτυξιακή Φυσιогνωμία

Η αναπτυξιακή δραστηριότητα του Δήμου πέρα από τις εξυπηρετήσεις που αναπτύσσονται για την κάλυψη των αναγκών των κατοίκων του, σχετίζεται άμεσα και με αυτές της πόλης της Θεσσαλονίκης λόγω γειτνίασης, με σημαντική επίδραση στην τοπική οικονομία καθώς δημιουργεί αλληλεξαρτήσεις σε εξυπηρετήσεις ανώτερου και ανώτατου βαθμού, σε τομείς όπως: οι υπηρεσίες υγείας, σίτισης και διαμονής, ψυχαγωγίας, μεταφορών κ.ά. Τις τελευταίες τρεις δεκαετίες παρουσιάζεται σημαντική οικιστική ανάπτυξη και σταθερές τάσεις συγκέντρωσης του πληθυσμού, φαινόμενο άμεσα σχετιζόμενο με την αποαστικοποίηση της πόλης της Θεσσαλονίκης.

4.3.1.Τοπική Ανάπτυξη

Σε όλες τις Δ.Ε. παρατηρείται μικρή έως και μηδαμινή δραστηριότητα στον πρωτογενή τομέα και ελάχιστη στον δευτερογενή τομέα με βιοτεχνική παρουσία κυρίως στην ΔΕ Πυλαίας.

Όσον αφορά στον τριτογενή τομέα σε όλες τις Δ.Ε. λειτουργεί οργανωμένη τοπική αγορά, με πλήθος και ποικιλία εμπορικών επιχειρήσεων που εξυπηρετούν κυρίως τις ανάγκες των κατοίκων. Καταγράφονται καταστήματα εμπορίου, κυρίως καθημερινού, καταστήματα εξυπηρετήσεων, υποκαταστήματα τραπεζών, γραφεία, φαρμακεία και ιατρεία, καθώς και όλες οι μονάδες των κοινωνικών υποδομών.

Με βάση τα αρχεία του Δήμου όπως τηρούνται από την αρμοδία υπηρεσία αδειών καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος στον Δήμο λειτουργούν 520 καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος στον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη.

Στην εκτός σχεδίου περιοχή της Πυλαίας, παρατηρείται μεγάλη ανάπτυξη εμπορικών κέντρων τα οποία διαθέτουν ποικίλες αστικές δραστηριότητες και συγκεντρώνουν πολύ κόσμο, λειτουργώντας ως υπερτοπικοί πόλοι. Οι συνολικές επιφάνειές τους είναι αρκετών εκατοντάδων χιλιάδων τετραγωνικών μέτρων. Καταγράφονται τέσσερις (4) μεγάλες μονάδες: «ΑΠΟΛΛΩΝΙΑ», «FLORIDA», «MEDITERRANEAN COSMOS» και «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ». Στον εμπορικό κλάδο υπάρχουν ακόμα τα πολυκαταστήματα «ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ», «THE MART» (πρώην ΜΑΚΡΟ), «PRAKTIKER», «IKEA», «MEDIA MARKT», «JUMBO», καθώς μεγάλος αριθμός αντιπροσωπειών και άλλων καταστημάτων σπάνιου εμπορίου. Στην ίδια περιοχή εδρεύουν επίσης, το πάρκο επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας «ΤΕΧΝΟΠΟΛΗ» και το ευρωπαϊκό κέντρο για την ανάπτυξη της επαγγελματικής κατάρτισης CEDEFOP. Επίσης στο χώρο του αθλητισμού λειτουργεί το γήπεδο ΠΑΟΚ SPORTS ARENA της ομάδας καλαθοσφαίρισης του Πανθεσσαλονίκειου Αθλητικού Ομίλου Κωνσταντινοπολιτών (ΠΑΟΚ).

Στα όρια του Δήμου επίσης λειτουργούν μεγάλοι ιδιωτικοί και δημόσιοι φορείς υγείας όπως: το Γενικό Νοσοκομείο «ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ» στην Εξοχή, η

πολυκλινική «ΆΓΙΟΣ ΛΟΥΚΑΣ» στο Πανόραμα, το «ΔΙΑΒΑΛΚΑΝΙΚΟ ΙΑΤΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ», η ιδιωτική μαιευτική κλινική «ΓΕΝΕΣΙΣ», το κέντρο αποκατάστασης και αποθεραπείας Euromedica «ΑΡΩΓΗ» Θεσσαλονίκης, η κλινική ζώων «ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ» στην Πυλαία. Στους προνοιακούς φορείς ανήκουν: το «ΙΔΡΥΜΑ ΚΩΦΩΝ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ», το παράρτημα του «ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ» (πρώην «Άγιος Δημήτριος»), το ν.π.ι.δ. για την προστασία κοριτσιών «ΜΕΛΙΣΣΑ», το «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΧΩΡΙΟ» στο Φίλυρο κ.ά.

Στον τομέα του τουρισμού, λειτουργούν τρεις ξενοδοχειακές μονάδες κατηγορίας 5, 4 και 3 αστέρων: «SEPTEMBER», «ΑΣΤΕΡΙΑ» και «ΠΕΥΚΑ» δυναμικότητας 99, 50, 50 δωματίων, αντίστοιχα.

Στον τομέα της εκπαίδευσης εντοπίζονται οι σημαντικότερες εγκαταστάσεις ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων στο ΠΣΘ. Καταγράφονται το «ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ», η «ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ», το κολέγιο «ΚΑΛΑΜΑΡΙ», η «ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ», το «ΑΡΣΑΚΕΙΟ», τα εκπαιδευτήρια «ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ», τα «ΠΡΟΤΥΠΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ» και το «ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ». η ανώτατη διακλαδική «ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΕΜΟΥ».

Τέλος, σε όλη τη δημοτική επικράτεια και ιδίως στη Δ.Κ. Χορτιάτη, από τη δεκαετία ακόμη του '70 παρατηρείται σημαντική γαστρονομική δραστηριότητα με πλήθος καταστημάτων εστίασης που φιλοξενούν καθημερινά επισκέπτες και εκδρομείς από την ευρύτερη περιοχή και την πόλη της Θεσσαλονίκης.

4.3.2.Σημεία Ειδικού Ενδιαφέροντος

Τα κυριότερα σημεία ειδικού ενδιαφέροντος του Δήμου εντοπίζονται σε χώρους σχολικές μονάδες – χώρους εκπαίδευσης, δημόσιες υπηρεσίες, δημοτικά κτίρια, πολιτιστικές και αθλητικές εγκαταστάσεις.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα κύρια σημεία ειδικού ενδιαφέροντος του Δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη.

Πίνακες: Κύρια Σημεία Ειδικού Ενδιαφέροντος Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη

I. Δημόσιες Υπηρεσίες

α/α	Περιοχή	Υπηρεσία	Διεύθυνση
1.	Πυλαία	Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας	Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 65 - κτίριο ZEDA
2.	Πυλαία	Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας	Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 65 - κτίριο ZEDA
3.	Πυλαία	Διαχειριστική Αρχή Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Εδαφικής Συνεργασίας	Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 65 - κτίριο ZEDA

α/α	Περιοχή	Υπηρεσία	Διεύθυνση
4.	Πυλαία	ΟΑΕΔ ΚΠΑ2 Τούμπας Θεσσαλονίκης	Λάζαρου Τσάμη 74-76
5.	Πυλαία	CEDEFOP - Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης	Ευρώπης 123
6.	Πυλαία	Ζ' Δ.Ο.Υ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Νικ. Πλαστήρα 57
7.	Πυλαία	ΕΦΕΤ – Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων	Πατριαρχικό & Αγίου Γεωργίου 5, Εντός Συγκροτήματος Γραφείων Cosmos Offices
8.	Πυλαία	Ινστιτούτο Τεχνικής Σεισμολογίας και Αντισεισμικών Κατασκευών Ερευνητικό και Τεχνολογικό Ινστιτούτο	Δασυλίου 24-26
9.	Πυλαία	Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης (Διεύθυνση Υδάτων Κεντρικής Μακεδονίας, Διεύθυνση Συντονισμού & Επιθεώρησης Δασών)	Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 46
10.	Εξοχή	Περιφερειακό Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας	Λεωφόρος Παπανικολάου εντός του ομώνυμου Νοσοκομείου
11.	Πυλαία	Αστυνομικό τμήμα Πυλαίας - Χορτιάτη	Πολυτεχνείου 18
12.	Πανόραμα	Αστυνομικός σταθμός Πανοράματος	Κομνηνών 26Α

II. Δημοτικές Υπηρεσίες

α/α	Περιοχή	Υπηρεσία	Διεύθυνση
1.	Πανόραμα	Δημαρχείο Δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη	Απ. Σαμανίδη 21
2.	Πανόραμα	Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών	Πλατεία Δημαρχείου
3.	Πανόραμα	Αντιδημαρχία Κοινωνικής Πολιτικής, Υγείας, Παιδείας	Κ. Παλαιολόγου 1
4.	Πανόραμα	ΚΕΠ Υγείας	Σχολείου 2Α
5.	Πυλαία	Δημοτικό Κατάστημα (Αποκεντρωμένη Υπηρεσία Πυλαίας και Πολεοδομία)	Κ. Παλαιολόγου 1
6.	Πυλαία	Τεχνική Υπηρεσία	Φιλίππου 52
7.	Πυλαία	Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών	Μ. Αλεξάνδρου 47
8.	Πυλαία	Εργοτάξιο	Απόλλωνος 45-47
9.	Πυλαία	Αρχείο Δ/νσης Δόμησης και Πολεοδομικού Σχεδιασμού	Δελφών 37
10.	Πυλαία	Δ/νση Νομικής Υπηρεσίας	Πολυτεχνείου 11
11.	Ασβεστοχώρι	Δημοτικό Κατάστημα	Δημοκρατίας 1
12.	Ασβεστοχώρι	Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών	Δημοκρατίας 12

α/α	Περιοχή	Υπηρεσία	Διεύθυνση
13.	Εξοχή	Δημοτικό Κατάστημα	Λεωφ. Παπανικολάου 32
14.	Φίλυρο	Δημοτικό Κατάστημα	Πλατεία Ελευθερίας
15.	Χορτιάτης	Δημοτικό Κατάστημα	Μαρτύρων 2ας Σεπτεμβρίου 102

III. Δημοτικές Υπηρεσίες Αθλητισμού και Πολιτισμού

α/α	Περιοχή	Υπηρεσία	Διεύθυνση
1.	Πανόραμα	Αθλητικό Κέντρο	1 ^ο χλμ. Πανοράματος – Θέρμης
2.	Πυλαία	Αθλητικό Κέντρο	Εγνατίας 114 & Ισμήνης
3.	Ασβεστοχώρι	Αθλητικό Κέντρο	Περιοχή Στροφή Κουρί
4.	Πανόραμα	Αίθουσα Λίτσα Φωκίδη	Απ. Σαμανίδη 21
5.	Πανόραμα	Αμφιθέατρο Σταύρος Κουγιουμτζής	Απ. Σαμανίδη 21
6.	Πυλαία	Πολιτιστικό Κέντρο (Πέτρινο)	Πολυτεχνείου 20
7.	Πυλαία	Πολιτιστικό Κέντρο Μαλακοπής	ΚΑΠΗ – Αγ. Χριστοφόρου 1
8.	Ασβεστοχώρι	Αίθουσα Πολιτισμού	Αγίου Γεωργίου
9.	Φίλυρο	Αίθουσα Πολιτισμού	ΓΕΛ - 25 ^{ης} Μαρτίου 10
10.	Χορτιάτης	Αίθουσα Πολιτισμού	Μαρτύρων 2ας Σεπτεμβρίου 102

5. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

Σε αυτήν την ενότητα αποτυπώνονται στοιχεία που αφορούν στην καταγραφή και αξιολόγηση των χαρακτηριστικών των φυσικών πόρων, των προβλημάτων ρύπανσης, των υποδομών εξυπηρέτησης δικτύων, της καθαριότητας, των υποδομών και δράσεων πολιτικής προστασίας, των υποδομών Δημοτικής Συγκοινωνίας και των πολεοδομικών χαρακτηριστικών του Δήμου ανά δημοτική ενότητα.

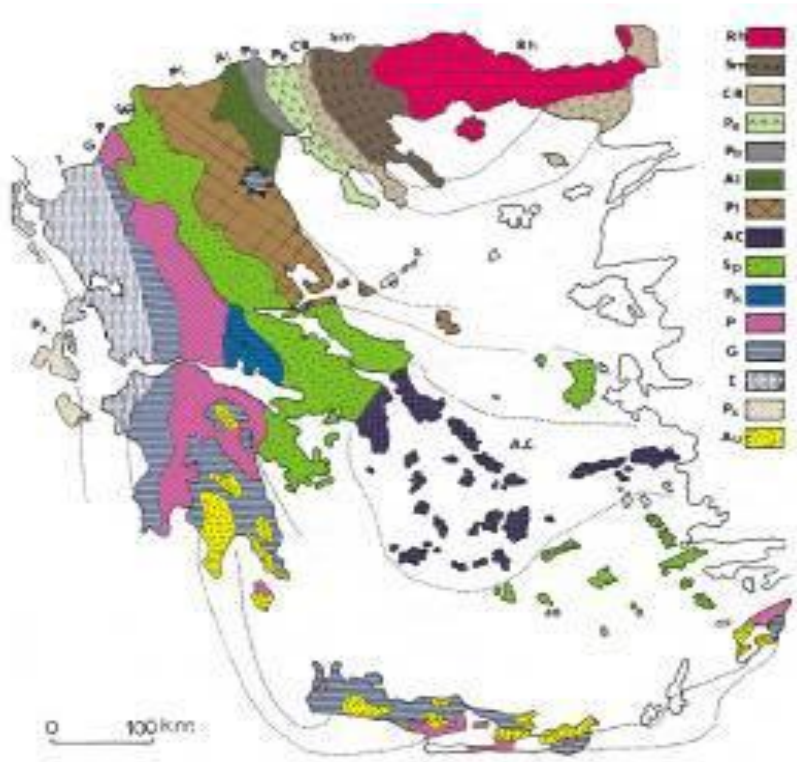
5.1.Φυσικό Περιβάλλον

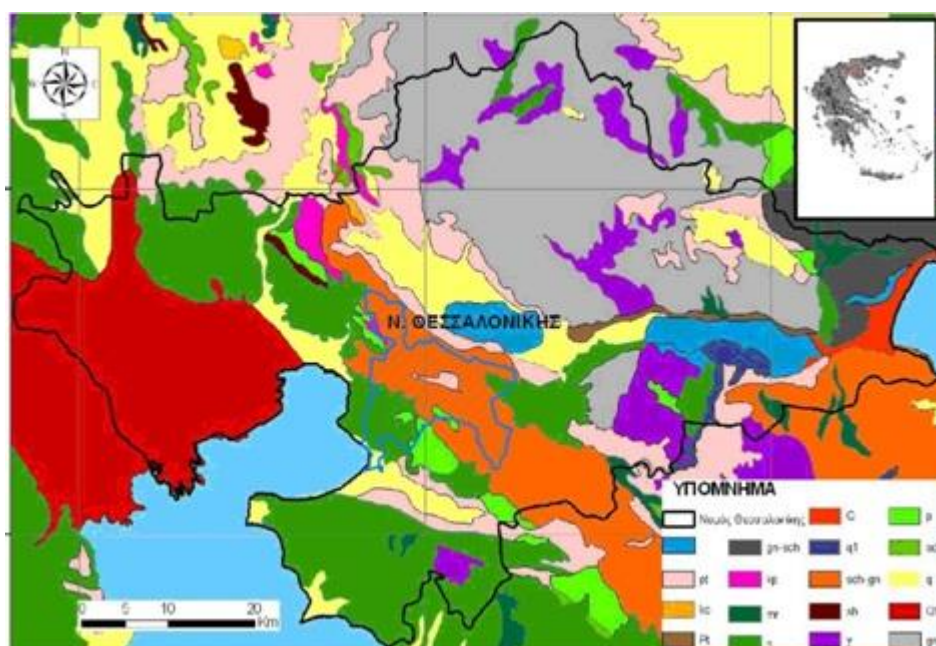
5.1.1.Γεωμορφολογία – Φυσική Γεωγραφία

Γεωλογία

Από γεωτεκτονική άποψη, η περιοχή του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη τοποθετείται μεταξύ της ελληνικής ενδοχώρας και των εσωτερικών ελληνίδων ζωνών, όπως αποτυπώνεται και στον παρακάτω χάρτη. Ειδικότερα, συναντώνται οι εξής δύο από τις γεωτεκτονικές ζώνες του Ελληνικού χώρου: (1) η **Περιοδοπική ζώνη** στο ανατολικό τμήμα και (2) η **ζώνη Αξιού (Παιονίας – Πάικου – Αλμωπίας)** στο δυτικό τμήμα της περιοχής του Δήμου (Μουντράκης, 1985).

Χάρτης: Θέση της περιοχής Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη στο γεωτεκτονικό χάρτη της Ελλάδας (URL17).

Επεξήγηση συμβολισμών υπομνήματος γεωλογικού χάρτη νομού Θεσσαλονίκης (ΙΓΜΕ 1983), στον οποίο απεικονίζονται τα όρια του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη (διαγραμμισμένη περιοχή σε μπλε περίγραμμα).

- **Pt:** Μειοπλειόκαινο (Ανώτ. Μειόκαινο- Πλειόκαινο). Λιμναίες και χερσαίες αποθέσεις: κροκαλοπαγή, άμμοι, μάργες, κοκκινοχώματα, μαργαϊκοί ασβεστόλιθοι, άργιλοι. Ενίοτε λιγνίτες. Θαλάσσιες αποθέσεις: τα παραπάνω κλαστικά ιζήματα και ενίοτε στρώματα γύψου. Συνήθως απουσιάζουν τα κοκκινοχώματα. Περιλαμβάνονται και αποθέσεις υφάλμυρης φάσεως.
- **Sch-gn:** Αμφιβολίτες και γνεύσιοι.
- **P:** Πλειόκαινο. Λιμναίες αποθέσεις: κροκαλοπαγή, άμμοι, άργιλοι, μάργες, μαργαϊκοί ασβεστόλιθοι και συχνά στρώματα λιγνίτη.
- **N:** Ασβεστόλιθοι, γραουβάκες, σχιστόλιθοι, πρασινίτες, ηφαισιτίτες.
- **P:** Τεταρτογενές (αδιαίρετο). Θαλάσσιοι ή χερσαίοι σχηματισμοί μη διαχωριζόμενοι.
- **kp:** Κρυπτοφλύσχης.

Η γεωλογία των πετρωμάτων της περιοχής του Δήμου, φαίνεται στο γεωλογικό χάρτη.

Στο βορειοανατολικό τμήμα του Δήμου, οι κορυφογραμμές του όρους Χορτιάτη και οι λόφοι που τις περιβάλλουν, αποτελούνται από Μεσοζωικά βασικά και υπερβασικά πετρώματα οφειολιθικών σειρών (π.χ. γάββροι, περιδοτίτες, πυρόξενοι), επιγνεύσιοι και φυλλίτες. Βόρεια και βορειοδυτικά του όρους Χορτιάτη, το υπόβαθρο των γύρω βουνών και λόφων αποτελείται κυρίως από φυλλίτες, οι οποίοι

μεταβαίνουν σε ιζήματα φλύσχη, ψαμμιτικούς ασβεστόλιθους και ψαμμίτες του Μεσοζωικού.

Οι τεμαχισμένες λοφώδεις περιοχές κατά μήκος των δυτικών και ανατολικών παραλιών του Θερμαϊκού κόλπου αποτελούνται κυρίως από Μειοκαινικές–Πλειστοκαινικές λιμναίες και χερσαίες αποθέσεις κυρίως ψαμμιτικές και μαργαϊκές.

Τέλος, οι τεκτονικές κοιλάδες της Μυγδονίας, των Βρωμολιμνών και του Ανθεμούντα έχουν πληρωθεί με Ολοκαινικές αποθέσεις, ενώ η κοιλάδα του Ζαγκλιβερίου καλύπτεται κυρίως από Μειοκαινικές και Πλειστοκαινικές αποθέσεις, που στην πλειοψηφία τους είναι ψαμμιτικές (Ψιλοβίκος, 1977).

5.1.2.Φυσικοί πόροι και οικοσυστήματα

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη χαρακτηρίζεται ως ένας Δήμος ορεινός. Το σύνολο του καταλαμβάνεται από ορεινές περιοχές σε ποσοστό 52,14% επί της συνολικής γεωγραφικής του έκτασης. Η μέγιστη τιμή υψομέτρου παρουσιάζεται στη Δημοτική Ενότητα Χορτιάτη και είναι ίση με 1.201μ ενώ η ελάχιστη τιμή υψομέτρου παρουσιάζεται στη Δημοτική Ενότητα Πυλαίας και είναι ίση με 0μ.

Η συνολική γεωγραφική έκταση του Δήμου ανέρχεται σε 156.452 τ. χλμ. και σε αυτήν απαντώνται εκτάσεις ορεινές, ημιορεινές, παράκτιες με δάση, βοσκοτόπια και καλλιεργούμενες εκτάσεις που επιτρέπουν την ανάπτυξη διαφορετικών οικοσυστημάτων, περιοχές εξόρυξης ορυκτών και προστατευόμενες περιοχές.

A1. Ορεινοί όγκοι

Ως ορεινοί όγκοι του Δήμου αναφέρονται το όρος Χορτιάτη (1.201 μ.) στους πρόποδες του οποίου είναι κτισμένος ο ομώνυμος οικισμός καθώς και η λοφοσειρά Ασβεστοχωρίου (600 μ.) όπου βρίσκονται οι οικισμοί Ασβεστοχωρίου, Εξοχής και Φιλύρου.

A2. Δάση

Μέσα στα γεωγραφικά όρια του Δήμου εκτείνονται μεγάλες δασικές εκτάσεις στις οποίες διακρίνουμε:

- Τμήμα του περιαστικού δάσους «Σέιχ-Σου ή Κέδρινου Λόφου» που βρίσκεται στη ΔΕ Πυλαίας και στη ΔΕ Χορτιάτη. Η έκταση του ανέρχεται σε 5.100 στρέμματα και αποτελεί το 17% της συνολικής έκτασης του δάσους.
- «Άλσος Αναλήψεως», η έκταση του ανέρχεται σε 100 στρέμματα και το «Δημοτικό Δασόκτημα Πανοράματος» που βρίσκονται στη Δημοτική Ενότητα Πανοράματος.
- Δάσος «Χορτιάτη», Δημοτικό δάσος «Κουρί» και «Άλσος Φιλύρου» των οποίων η συνολική έκταση ανέρχεται σε 9.100 στρέμματα και βρίσκονται στη Δ.Ε. Χορτιάτη.

A3. Βοσκότοποι – Καλλιεργήσιμες εκτάσεις

Στο Δήμο συναντώνται, επίσημα καταγεγραμμένα, καλλιεργήσιμες εκτάσεις και βοσκοτόπια κυρίως στη Δημοτική Ενότητα Χορτιάτη σε έκταση 18.000 στρέμματα και 75.000 στρέμματα αντίστοιχα. Οι εκτάσεις αυτές αντιπροσωπεύουν το 1,12% και 6,27% των αντίστοιχων συνολικών εκτάσεων του Νομού Θεσσαλονίκης.

A4. Προστατευόμενες Περιοχές

Εντός των ορίων του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη υπάρχουν συνολικά δύο (2) προστατευόμενες περιοχές με ιδιαίτερα μεγάλη περιβαλλοντική αξία:

- Ο Χορτιάτης ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) που είναι μέρος της ευρύτερης προστατευόμενης περιοχής με κωδικό GR 1220009 (αριθ.ΓΔ/2193/9.10.73 και ΓΔ/405/11.5.92 αποφάσεις καθορίσθηκαν τα όρια που εντάσσονται ως ζώνη προστασίας στο ΠΔ/17.1.94 (ΦΕΚ 561/τ.Δ'/6.6.94).
- Ο Κέδρινος λόφος ή Σείχ Σου ως «Προστατευόμενο Φυσικό Τοπίο» ή «Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους», με κωδικό ΑΤ 4011119. (αριθ.ΥΠΠΕ/ΔΙΛΑΠ/Γ/3503/72155/1.3.84 (ΦΕΚ 148/τ.Β'/84) Υ.Α. και αριθ.Γ/1834/37917 (ΦΕΚ 549/τ.Β'/9.8.84 Υ.Α)

Οι ζώνες προστασίας «του υγροτοπικού συστήματος των λιμνών Βόλθης – Κορώνειας και της ευρύτερης περιοχής τους», που καθορίσθηκαν σύμφωνα με το ΦΕΚ 248/τ.Δ'/5.3.2004 (Απόφαση 6919/11.2.2004) περιλαμβάνουν και το Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη. Συγκεκριμένα, στην Ζώνη Β εντάσσεται μια μικρή έκταση στα βόρεια και ανατολικά του Δήμου, ενώ στην Ζώνη Γ συμπεριλαμβάνονται σημαντικές εκτάσεις του Ασβεστοχωρίου και του Χορτιάτη.

A5. Βλάστηση και καλλιέργειες γης

Η περιοχή του Δήμου καλύπτεται τόσο από φυσική βλάστηση όσο και από καλλιέργειες.

Οι βρόχινες σοδειές (δημητριακά, αμύγδαλα, ελιές) συγκεντρώνονται στις λιγότερο τεμαχισμένες λοφώδεις περιοχές και στις πεδιάδες κυματοειδούς μορφής με μεγαλύτερες κλίσεις.

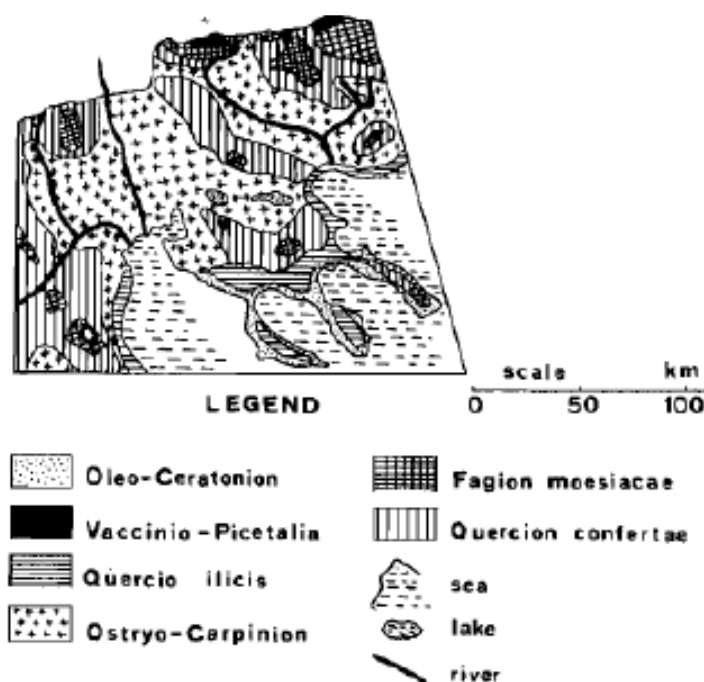
Η φυσική βλάστηση που απεικονίζεται στον παρακάτω χάρτη, ανήκει:

I. Στην παραμεσογειακή ζώνη βλάστησης “*Quercetalia pubescentis*”, η οποία περιλαμβάνει τις δύο υποζώνες Ostryo-Carpinion και Quercion-Confertae.

Η ζώνη αυτή είναι λοφώδης, υποορεινή και αρχίζει από υψόμετρο 250 μ. φτάνοντας μέχρι τα 1.100 μ. Τα κυριότερα είδη που εμφανίζονται σε αυτή είναι η πλατύφυλλη δρυς (*Quercus conferta*) και η καστανιά (*Castanea sativa*).

Στα υψηλότερα ακαλλιέργητα τμήματα των λόφων και τα κατώτερα τμήματα των ορέων, όπως επίσης στους απομονωμένους λόφους των πεδινών περιοχών λοφοειδούς μορφής, εμφανίζεται η υποζώνη “**Ostryo-Carpinion**”. Η υποζώνη αυτή περιλαμβάνει τις πλέον επικρατούσες υποζώνες της *Coccifero-Carpinetum* και *Carpinetum-Orientalis*.

Χάρτης: Φυτο-κοινωνιολογικός χάρτης του νομού Θεσσαλονίκης και των περιχώρων

Πηγή: Ντάφης, 1973

Η υποζώνη **Coccifero-Carpinetum** καταλαμβάνει σημαντική έκταση στη βόρεια Ελλάδα. Η σημερινή μεγάλη έκταση των κοκκοφόρων δρυών (*Q. Coccifera*) ή πρίνων ή πουρναριών, πρέπει να αποδοθεί στις ανθρωπογενείς επιδράσεις και στη μεγάλη αντοχή του πρίνου στη βοσκή, στις πυρκαγιές και σε άλλες καταστροφικές επεμβάσεις. Στην υποζώνη *Coccifero-Carpinetum* συνήθως κυριαρχεί η χαρακτηριστική φυσιογνωμία του *Pseudomaqui* (το επικρατέστερο χαρακτηριστικό του Μεσογειακού οικοσυστήματος), καθώς και τα δάση χνοώδους και πλατύφυλλης δρυός (*Q. Pubescentis* and *Conferta*).

Η υποζώνη **Quercion- Confertae** ή υποζώνη ξηρόφιλων φυλλοβόλων δασών χαρακτηρίζεται ως λοφώδης, υποορεινή, ορεινή και καταλαμβάνει σημαντική έκταση, η οποία μειώνεται από βορρά προς νότο. Το 1/3 των ελληνικών δασών ανήκει στην εν λόγω υποζώνη.

II. Στην **ορεινή υποαλπική ζώνη βλάστησης “Fagetalia”** ή ισοδύναμα ζώνη δασών οξιάς-ελάτης και ορεινών παραμεσόγειων κωνοφόρων με την κυρίαρχη χαρακτηριστική υποζώνη “*Fagion moesiaca*” (Astaras and Silleos, 1984).

Η υποζώνη “F. moesiaca” καλύπτει τα υψηλότερα τμήματα του όρους Χορτιάτη. Αποτελείται από δάση οξιάς και εμφανίζεται σχεδόν αποκλειστικά επί πυριτικών πετρωμάτων. Στα κατώτατα τμήματα των ορέων εμφανίζεται η υποζώνη *Quercion confertae*.

A6. Χλωρίδα – Πανίδα

Χλωρίδα

Στην Ελλάδα, κατά τον Σ. Ντάφη διαμορφώνονται πέντε κύριες ζώνες βλάστησης που διακρίνονται σε επιμέρους υποζώνες. Εκτός από αυτές υπάρχουν και περιοχές όπου επικρατούν ακραίες συνθήκες και εμφανίζεται βλάστηση που δεν είναι συνδεδεμένη με τις παραπάνω ζώνες και χαρακτηρίζεται αζωνική.

Στον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη, η φυσική βλάστηση ανήκει φυτοκοινωνιολογικά κύρια στην Παραμεσογειακή ζώνη βλάστησης (*Quercetalia pubescentis*) και ειδικότερα στην υποζώνη της *Ostrya – Carpinion* και στον αυξητικό χώρο (φυτοκοινωνική ένωση) *Coccifero – Carpinetum*.

Στην περιοχή αυτή συναντούμε τις παρακάτω διαπλάσεις:

- **Διάπλαση αείφυλλων – πλατύφυλλων.**

Ενδεικτικά είδη: *δρύες (Quercus pubescens, Quercus conferta), πρίνος (Quercus coccifer).*

- **Διάπλαση κωνοφόρων (κυρίως από αναδασώσεις).**

Ενδεικτικά είδη δέντρων: *πεύκη τραχεία (Pinus brutia), πεύκη χαλέπιος (Pinus halepensis), κουκουναριά (Pinus pinea), κυπαρρίσι (Cupressus sp), κέδρος (Cedrus sp).*

Ενδεικτικά είδη θάμνων: *κίστος (Cistus incanus), κράταιγος (Crataegus monogyna), άρκευθος (Juniperus sp), βάτος (Rubus canescens).*

Ενδεικτικά είδη ποών: *Dactylis glomerata, Festuca sp, Hypericum perforatum.*

- **Διάπλαση παραποτάμιας βλάστησης (αζωνική βλάστηση).**

Ενδεικτικά είδη: *πλάτανος (Platanus Orientalis), λεύκη (Populus sp), φράξος (Fraxinus ornus), πικροδάφνη (Nerium oleander), κουτσουπιά, κλιματσίδα (Clematis vitalba), κουφοξυλιά (Sambucus nigra).*

- **Διάπλαση λιβαδικής βλάστησης.**

Ενδεικτικά: *ημικρυπτόφυτα, γεώφυτα, πολυετή αγρωστώδη φυτά.*

Επίσης, στον ορεινό όγκο του Χορτιάτη απαντώνται εκτεταμένοι καστανεώνες καθώς και δάσος οξιάς.

Πανίδα

Η άγρια πανίδα της περιοχής του Δήμου χαρακτηρίζεται από υψηλή βιοποικιλότητα και εμφανίζει και είδη που περιλαμβάνονται στο «Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Σπονδυλόζων της Ελλάδας», την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ, την Σύμβαση Βέρνης και το Π.Δ 67/1981, τα οποία αποτελούν συνολικά το νομικό καθεστώς προστασίας τους στην Ε.Ε. και διεθνώς.

Η πανίδα της περιοχής λόγω της γενικής υποβάθμισης των οικοσυστημάτων έχει περιοριστεί και εμφανίζονται κύρια τα εξής:

- Θηλαστικά: αγριόχοιρος (*Sus Scrofa*), λαγός (*Lepus europeus*), πετροκούναβο (*Martes foina*), ασθός (*Meles meles*), νυφίτσα (*Mustela*), αλεπού (*Vulpes vulpes*), τσακάλι.
- Τρωκτικά: σκίουρος, ποντίκια, αρουραίοι και σκαντόχοιροι.
- Αμφίβια: βάτραχοι, φρύνοι.
- Ερπετά: σαύρες, χελώνες, φίδια (σαϊτα, λαφιάτης, σαπίτης, οχιά, νερόφιδο, τυφλίτης).
- Πτηνά: αρπακτικά (βαρβακίνες, γεράκια), πέρδικες (*Alectoris graeca*, *Perdix aurea*), ορτύκια, τρυγόνια, κουκουβάγιες, φάσσες, κουρούνες, κάργιες, χελιδόνια, αηδόνια, κοτσύφια, τσαλαπετεινοί.

A7.Ορυκτοί πόροι

Η εξόρυξη ορυκτών του Δήμου περιορίζεται στην εξόρυξη ασβέστου που εντοπίζεται στην Δημοτική Ενότητα Χορτιάτη.

Χρονικά η έναρξή της προσδιορίζεται στα μέσα του 17ου αιώνα και συμπίπτει με την ανάπτυξη του αρχικού οικισμού Νεοχωρίου που μετονομάσθηκε σε Ασβεστοχώρι, μια από τις σημερινές τοπικές κοινότητες της Δημοτικής Ενότητας Χορτιάτη. Μετά την πυρκαγιά της Θεσσαλονίκης (1917), δημιουργήθηκαν αυξημένες ανάγκες σε παραγωγή ασβέστου και κατά συνέπεια δημιουργήθηκαν αρκετοί χώροι εξόρυξης – λατομείων υπό την εκμετάλλευση συνεταιρισμών, σε όλη την περιοχή της σημερινής Δημοτικής Ενότητας Χορτιάτη, τα σημαντικότερα από τα οποία είναι:

- Το λατομείο στη θέση «Αδαμιά» της Δημοτικής Κοινότητας Χορτιάτη υπό την εκμετάλλευση του βιοτεχνικού συνεταιρισμού λατόμων Χορτιάτη.
- Η λατομική περιοχή στη θέση «Κοτσύφι» της Δημοτικής Κοινότητας Ασβεστοχωρίου, καταλαμβάνει τη μεγαλύτερη οριοθετημένη έκταση στο Δήμο και είναι στη διάθεση του συνεταιρισμού «Η Κυψέλη».
- Το λατομείο στη θέση «Άσπρη Πέτρα» της Τοπικής Κοινότητας Εξοχής υπό την εκμετάλλευση του συνεταιρισμού «Η Νίκη».

- Τα ανενεργά λατομεία «Αργυρό» και «Ομόνοια» της Δημοτικής Κοινότητας Ασβεστοχωρίου.
- Ένα ανενεργό επίσης λατομείο της Δημοτικής Κοινότητας Φιλύρου.

Τα λατομεία σήμερα είναι ανενεργά.

Ο χωροταξικός σχεδιασμός του Νομού δεν περιλαμβάνει λατομικές ζώνες στη γεωγραφική έκταση του Δήμου για τον λόγο αυτό οι λατομικές επιχειρήσεις προβλέπεται να μετεγκατασταθούν στις καθορισμένες περιοχές λατομικών ζωνών.

A8. Ακτές

Στο νότιο – νοτιοδυτικό τμήμα του Δήμου βρίσκεται η παραλιακή ζώνη. Το μήκος της ακτογραμμής είναι περίπου 4,5 χλμ. Ωστόσο, η προσβάσιμη ζώνη εκτείνεται σε μήκος μόλις 1,5 χλμ. Μέρος της παράκτιας έκτασης φιλοξενεί χώρους αναψυχής και εμπορίου, καθώς και δραστηριότητες του δευτερογενούς τομέα (βιομηχανίες), με αποτέλεσμα η περιοχή να έχει χάσει τον όποιο οικολογικό χαρακτήρα της. Εντούτοις, στα ανατολικά της εκτείνεται μια ελεύθερη ζώνη που υπάγεται στην ιδιοκτησία του Δήμου, η οποία δεν έχει υποστεί κάποια αλλοίωση από την ανθρωπογενή δραστηριότητα και προς το παρόν παραμένει αναξιοποίητη. Η πρόσβαση σε αυτή είναι δυσχερής, λόγω έλλειψης διαμορφωμένου οδικού δικτύου.

A9. Ρέματα (Υδάτινα Ρεύματα)

Ο Δήμος ανήκει σχεδόν στο σύνολό του στο Υδατικό Διαμέρισμα της Κεντρικής Μακεδονίας (EL10), το οποίο οριοθετείται από τα όρη Κερδύλια, Βερτίσκο, Κρούσια και Μπέλες στα ανατολικά, το όρος Πάικο και την περιφερειακή τάφρο στα δυτικά και στα βόρεια από την οροσειρά Κερκίνη (Μπέλες) και τα σύνορα Ελλάδας-Βόρειας Μακεδονίας. Σύμφωνα με τη 2^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής, όπως εγκρίθηκε με την πράξη 12 της 29.04.2024 του Υπουργικού Συμβουλίου (ΦΕΚ 70Α'), η περιοχή του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη ανήκει υδρολογικά στη Λεκάνη Απορροής «Χαλκιδικής» (EL1005), η οποία είναι η μεγαλύτερη λεκάνη απορροής του υδατικού διαμερίσματος EL10. Στην περιοχή απαντώνται ποτάμια υδατικά συστήματα (Υ.Σ), λιμναία Υ.Σ., υπόγεια Υ.Σ. και παράκτια Υ.Σ.

Μέρος του φυσικού πλούτου του Δήμου είναι και τα ρέματα που αποτελούν τις διεξόδους του επιφανειακού νερού της βροχής προς τη θάλασσα (φυσικό αντιπλημμυρικό σύστημα). Επίσης αποτελούν σημαντικούς υγροτόπους και καταφύγιο-ενδιαιτήμα για αρκετά είδη πανίδας, καθιστούν το κλίμα των περιοχών ηπιότερο, παρουσιάζουν αντιρρυπαντική δράση στην ατμόσφαιρα, διαχωρίζουν χρήσεις γης και συμβάλλουν στην βελτίωση της αισθητικής του ευρύτερου τοπίου.

Αν και δεν υπάρχουν επίσημα στοιχεία για τον ακριβή συνολικό αριθμό των ποταμών ρεμάτων στα όρια του Δήμου, έχουν καταγραφεί τα ακόλουθα ρέματα ανά δημοτική ενότητα και παρουσιάζονται παρακάτω σε χάρτες.

Δ.Ε. Χορτιάτη:

Χορτιάτης:

1. Ρέμα της περιοχής Λούστρα Χορτιάτη: διέρχεται από την εκτός σχεδίου περιοχή του Χορτιάτη (περιοχή Λούστρα) και στη λεκάνη απορροής του παρουσιάζονται έντονα πλημμυρικά φαινόμενα. Τμήμα του εν λόγω ρέματος έχει οριοθετηθεί και μικρό τμήμα του έχει διευθετηθεί από τον Δήμο Χορτιάτη για τις ανάγκες κατασκευής και λειτουργίας του Γυμνασίου Λυκείου Χορτιάτη. Για το κατάντη του έργου του Δήμου τμήμα του ρέματος αυτού υπάρχει μελέτη διευθέτησης. Το εν λόγω �έμα μετά το ρωμαϊκό Υδραγωγείο του Χορτιάτη, αποτελεί ουσιαστικά το ανάντη τμήμα του ρέματος που εντοπίζεται στην Δ.Ε. Πανοράματος με αριθμό στοιχείου (19).
2. Ρέμα Αγ. Κυριακής – Χορτιάτη: διέρχεται από τον οικισμό του Χορτιάτη και εκβάλλει στο παραπάνω �έμα. Για το �έμα αυτό έχει εκπονηθεί μελέτη καθορισμού των οριογραμμών του και έργων διευθέτησης, στο πλαίσιο της Πολεοδομικής μελέτης του Χορτιάτη.
3. Ρέμα Ανατολικά του οικισμού Χορτιάτη: διέρχεται από την εκτός σχεδίου περιοχή του Χορτιάτη και χρήζει οριοθέτησης και διευθέτησης ώστε να αντιμετωπιστούν τα πλημμυρικά φαινόμενα στο κατάντη τμήμα του.
4. Ρέμα στο νότιο άκρο του οικισμού του Χορτιάτη, που εκβάλλει στο �έμα Λούστρας. Χρήζει οριοθέτησης και διευθέτησης.
5. Πλέον των ανωτέρω, εντοπίζονται ακόμη τρία (3) ρέματα μικρού μήκους στην εκτός σχεδίου περιοχή του Χορτιάτη.

Ασβεστοχώρι – Εξοχή:

6. Ρέμα Ξηροποτάμου: διέρχεται από τους οικισμούς της Εξοχής και Ασβεστοχωρίου και ρέει παράλληλα με την επαρχιακή οδό 2 Θεσσαλονίκης – Χορτιάτη. Τμήμα του ρέματος που διέρχεται εντός του οικισμού του Ασβεστοχωρίου έχει αντικατασταθεί από κιβωτοειδή οχετό.
7. Ρέμα Δυτικά του Δημοτικού Σχολείου Ασβεστοχωρίου: διέρχεται εντός του οικισμού Ασβεστοχωρίου και χρήζει οριοθέτησης και διευθέτησης, ιδιαιτέρως στο κατάντη τμήμα του.
8. Ρέματα βόρεια και νότια του οικισμού Ασβεστοχωρίου που αποτελούν κλάδους του ρέματος Ξηροποτάμου, στο οποίο μεταφέρουν τα ύδατά τους είτε με κατασκευασμένα τεχνικά, είτε με φυσική ροή μέσω του υφιστάμενου οδικού δικτύου. Ο μεγαλύτερος αριθμός αυτών χρήζει οριοθέτησης και διευθέτησης.
9. Ρέμα Δυτικά του οικισμού Εξοχής: αποτελεί κλάδο του ρέματος Ξηροποτάμου και χρήζει διευθέτησης ώστε να αρθούν τοπικές δυσαρμονίες με το ισχύον ρυμοτομικό σχέδιο.

10. Ρέμα που συμβάλλεται με το ρέμα Ξηροποτάμου στο κέντρο του οικισμού Εξοχής: αποτελεί κλάδο του παραπάνω ρέματος Ξηροποτάμου και χρήζει διευθέτησης ώστε να αρθούν τοπικές δυσαρμονίες με το ισχύον ρυμοτομικό σχέδιο.

Φιλύρου:

11. Ρέμα Φιλύρου: διέρχεται κυρίως εκτός των ορίων του οικισμού Φιλύρου, αλλά διασχίζει και τον οικισμό στο νότιο άκρο του, είναι οριοθετημένο και χρήζει τοπικής διευθέτησης. Ειδικότερη προσοχή απαιτείται στη συμβολή του με το �έμα της περιοχής Αμαδρυάς και με τον κεντρική οδό.
12. Ρέματα εντός ορίων του οικισμού: υπάρχουν 4 ρέματα στο βόρειο τμήμα του οικισμού Φιλύρου τα οποία έχουν οριοθετηθεί και ενδεχομένως χρήζουν τοπικών διευθετήσεων.
13. Ρέμα στην περιοχή Αμαδρυάς: διέρχεται εκτός των ορίων του οικισμού Φιλύρου, είναι οριοθετημένο και χρήζει τοπικής διευθέτησης.
14. Στην εκτός σχεδίου περιοχή του Φιλύρου εντοπίζονται και άλλα μικρά ρέματα περιορισμένου μήκους.

Δ.Ε. Πανοράματος:

15. Ρέμα με αρ. διανομής 917: πρόκειται για το �έμα που ρέει παράλληλα με την οδό Μπουμπουλίνας εντός του οικισμού Πανοράματος. Στο ανάντη τμήμα του έχουν καθοριστεί οι οριογραμμές και χρήζει διευθέτησης διότι έχουν διαπιστωθεί καθιζήσεις στις παράπλευρες οδούς.
16. Ρέμα που διέρχεται από τον οικισμό Πανοράματος, παράλληλα με τις οδούς Πλάτωνος και Ηπείρου και χρήζει οριοθέτησης και διευθέτησης.
17. Ρέμα Κιλκί Ντερέ με αρ. διανομής 389: πρόκειται για �έμα που διαρρέει του βόρειου - δυτικού άκρου του οικισμού Μακεδονομάχων του Πανοράματος, και στο οποίο εκβάλλουν τα παραπάνω αναφερόμενα ρέματα.
18. Ρέμα με αρ. διανομής 1167: διέρχεται από την εκτός σχεδίου περιοχή του οικισμού Πανοράματος και συνεχίζει στα διοικητικά όρια του Δήμου Θέρμης. Παρουσιάζει πλημμυρικά φαινόμενα στο κατάντη τμήμα του (ανάντη της οδού Ελευθερίας – διοικητικό όριο με τον Δήμο Θέρμης) αφού η κοίτη του διακόπτεται από την εν λόγω οδό με αποτέλεσμα να προκαλούνται έντονες παραμορφώσεις και καθιζήσεις στην οδό Λήμνου που διέρχεται παράλληλα στην κοίτη του ρέματος. Για το τμήμα του ρέματος στο οποίο παρουσιάζονται πλημμύρες, έχει συνταχθεί μελέτη διευθέτησης και έχει υποβληθεί φάκελος οριοθέτησης του ρέματος στην αρμόδια Υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης.

19. Ρέμα με αρ. διανομής 1168: πρόκειται για ρέμα που διαρρέει την εκτός σχεδίου περιοχή του Πανοράματος μέχρι την οδό Ελευθερίας (διοικητικό όριο με τον δήμο Θέρμης) και η ροή του συνεχίζεται στο ρέμα Θέρμης του οποίου η κοίτη έχει διευθετηθεί από τον Δήμο Θέρμης.
20. Ρέμα στο ανατολικό άκρο της εκτός σχεδίου περιοχής του Πανοράματος, στο οποίο εντοπίζεται και το φράγμα της Θέρμης. Τμήματα αυτού χρήζουν οριοθέτησης και διευθέτησης.
21. Πλέον των ανωτέρω, στην περιοχή των ρεμάτων με αρ. διανομής 1167 και 1168 και ανατολικά αυτών, εντοπίζονται δύο (2) ακόμη ρέματα μικρότερου μήκους, το κατάντη τμήμα των οποίων βρίσκεται στον Δήμο Θέρμης.

Δ.Ε. Πυλαίας:

22. Ρέμα Σταχειρίτη από το σημείο κατάντη της οδού Γρηγορίου Λαμπράκη μέχρι την περιφερειακή τάφρο στη Δ.Ε. Πυλαίας: η διευθέτηση της κοίτης του ρέματος ολοκληρώθηκε το 2020 στο πλαίσιο έργου που χρηματοδοτήθηκε από το ΕΣΠΑ.
23. Ελαιόρεμα: μεγάλο τμήμα του Ελαιορέματος διασχίζει την εκτός σχεδίου περιοχή του Δήμου (περιοχή Πανοράματος – Πυλαίας). Το κατάντη τμήμα του διέρχεται από την εντός σχεδίου περιοχή της Πυλαίας (κατάντη της περιφερειακής οδού) και εκβάλλει στην περιφερειακή τάφρο. Η κοίτη του Ελαιορέματος από το γήπεδο ποδοσφαίρου Καραμπουρνιώτη μέχρι την περιφερειακή τάφρο έχει διευθετηθεί το 2005, μέσω εργολαβίας που διαχειρίστηκε η ΕΥΔΕ, ενώ το τμήμα ανάντη του γηπέδου ποδοσφαίρου χρήζει διευθέτησης και έχει συνταχθεί μελέτη από ιδιώτη μελετητή για λογαριασμό του Δήμου, προϋπολογισμού 1.660.000,00 €.
24. Ρέμα Κυψέλης στη Δ.Ε. Πυλαίας: η υφιστάμενη κοίτη του ρέματος Κυψέλης διέρχεται νότια του οικισμού Κυψέλης και εκβάλλει στην περιφερειακή τάφρο: για τη διευθέτηση του ρέματος Κυψέλης, έχει ολοκληρωθεί η μελέτη «Διευθέτηση – Οριοθέτηση ρεμάτων εντός των ορίων των Δήμων Ευκαρπίας, Τριανδρίας και Πυλαίας Θεσσαλονίκης – Ρέμα Κυψέλης» η οποία βρίσκεται στην Δ.Α.Ε.Ε. του ΥΠ.Υ.ΜΕ.
25. Ρέμα Θέρμης (Αγ. Αναστασίας): εντοπίζεται κατάντη του ορίου με το Δήμο Θέρμης (οδός Αγ. Αναστασίας) και εκβάλλει στη θάλασσα: το εν λόγω �έμα αποτελεί το κατάντη τμήμα ρέματος το οποίο διέρχεται από το Δήμο Θέρμης και απαιτείται τόσο η διευθέτηση, όσο και η οριοθέτηση του, λόγω των πλημμυρικών φαινομένων που παρατηρούνται στην κοίτη του.
26. Ρέμα Χάλης στο Πατριαρχικό στη Δ.Ε. Πυλαίας: το εν λόγω �έμα διέρχεται από την εκτός σχεδίου περιοχή της Πυλαίας (περιοχή Φύλκεραμ) και χρήζει οριοθέτησης και διευθέτησης.

27. Ρέμα Χαλίλ Ντερέ: αποτελεί το κατάντη τμήμα του ρέματος Χαλίλ Ντερέ εντός του οικισμού Πυλαίας, το οποίο δεν υφίσταται και για την απορροή των υδάτων της λεκάνης απορροής του έχει κατασκευασθεί μεγάλο έργο αντιπλημμυρικής προστασίας (δίκτυο ομβρίων και συλλεκτήριων αγωγών) από την Ε.Υ.Δ.Ε. Το κατάντη τμήμα του ρέματος Χαλίλ Ντερέ έχει ανοικτή κοίτη, εκβάλλει στην περιφερειακή τάφρο και απαιτείται η οριοθέτηση και διευθέτηση του καθώς και η μελέτη συμβολής του στη τάφρο.
28. Η περιφερειακή τάφρος αποτελεί σημαντικό αντιπλημμυρικό έργο που κατασκευάστηκε κατά το παρελθόν για την προστασία της Ανατολικής Θεσσαλονίκης από πλημμυρικά φαινόμενα. Σε σημαντικό τμήμα της, αποτελεί το όριο του Δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη με τον Δήμο Θεσσαλονίκης και τον Δήμο Καλαμαριάς. Έχει χαρακτηριστεί ως έργο εθνικού επιπέδου και για το λόγο αυτό ανήκει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.
- Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, η Δ.Α.Ε.Ε. του Υ.ΥΠ.ΜΕ., έχει δημοπρατήσει τον Ιανουάριο του 2020, μελέτη με τίτλο «Μελέτη Αντιπλημμυρικής Θωράκισης Ε.Π. Θεσσαλονίκης με έργα διευθέτησης της Περιφερειακής Τάφρου και συμβαλλόντων ρεμάτων» προϋπολογισμού 4.500.000 € με αντικείμενο την περιφερειακή τάφρο σε όλο το μήκος της έως την εκβολή της στη θάλασσα, συμπεριλαμβανομένης της σύνδεσης της τάφρου με τα ρέματα Κυψέλης, Χαλίλ Ντερέ, Ελαιορέματος κ.α. Η μελέτη τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση τον Μάρτιο του 2024 από την Μητροπολιτική Επιτροπή της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης και πλέον εκκρεμεί η έγκρισή της από τις αρμόδιες υπηρεσίες.
29. Πέραν των ανωτέρω, στην εκτός σχεδίου περιοχή της Δ.Ε. Πυλαίας, νοτιοανατολικά του οικισμού, εντοπίζονται δύο (2) ακόμη ρέματα, η κοίτη των οποίων έχει σχεδόν χαθεί.
30. Τμήμα ρέματος στα ανατολικά του Anatolia Elementary School έχει επικυρωθεί ως προς τον καθορισμό των οριογραμμών του με την υπ' αριθ. 92/2019 (ΦΕΚ194Δ') Απόφαση.
31. Τμήμα του ρέματος Κηφισιάς στην περιοχή της Νέας Ελβετίας έχει επικυρωθεί ως προς τον καθορισμό των οριογραμμών του με την υπ' αριθ. 16260/2022 Απόφαση.

Χάρτης: Καταγραφή ρεμάτων στην περιοχή του Φιλύρου

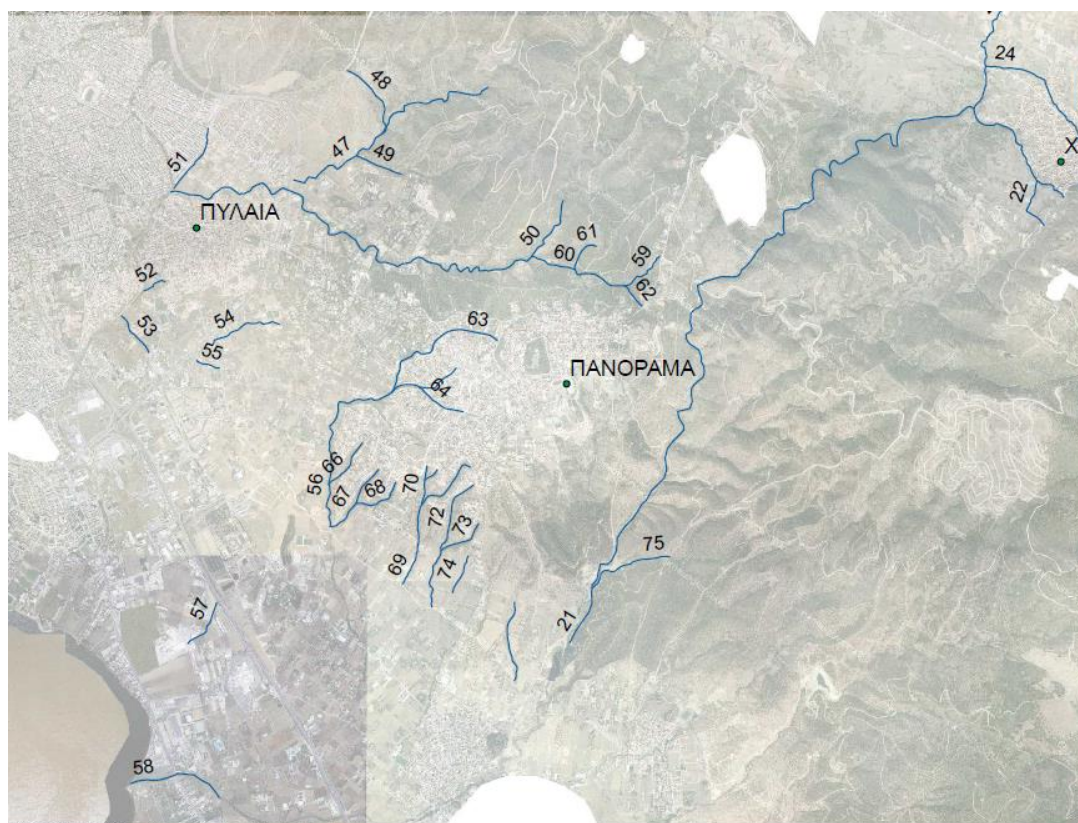
Χάρτης: Καταγραφή ρεμάτων στην περιοχή Ασβεστοχωρίου - Εξοχής

Χάρτης: Καταγραφή ρεμάτων στην περιοχή του Χορτιάτη

Χάρτης: Καταγραφή ρεμάτων στην περιοχή Πυλαίας – Πανοράματος

5.1.3.Κλιματολογικά – Μετεωρολογικά χαρακτηριστικά

Το κλίμα στην ευρύτερη περιοχή κατά Koppen είναι Csa δηλαδή Μεσογειακό ή Μεσόθερμος τύπος κλίματος με θερμό και ξηρό καλοκαίρι και ύφους και ήπιους χειμώνες.

Σύμφωνα με την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία τα μετεωρολογικά στοιχεία (Θερμοκρασία, Άνεμοι, Υετοί) για το Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη, κατά τα έτη 1959-2016 έχουν ως εξής:

A. Θερμοκρασία

Ο ψυχρότερος μήνας του έτους είναι ο Ιανουάριος με μέση τιμή θερμοκρασίας ίση με 5,27 °C. Ελάχιστη θερμοκρασία ίση με – 5,17 °C.

Οι θερμότεροι μήνες είναι ο Ιούλιος και ο Αύγουστος με μέση τιμή θερμοκρασίας ίση με 26,93 °C (Ιούλιο) και 26,38 °C (Αύγουστο). Μέγιστη μέση τιμή θερμοκρασίας ίση με 36,87 °C (Ιούλιο) και 35,88 °C (Αύγουστο).

B. Άνεμοι

Επικρατέστερη διεύθυνση των ανέμων είναι η Βόρεια. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι τοπικοί ανατολικοί που πνέουν κατά καιρούς από το όρος, δημιουργούν ένα ιδιαίτερο μικροκλίμα στις βορειότερες περιοχές.

Οι μέγιστες μηνιαίες ταχύτητες ανέμου παρατηρούνται το μήνα Ιούλιο με μέγιστη μέση μηνιαία τιμή ίση με 6,41 κόμβους. Ο μήνας με την ελάχιστη μέση μηνιαία τιμή είναι ο Οκτώβριος με τιμή ίση με 4,86 κόμβους.

Γ. Υετοί (βροχή, χιόνι, όμβρος, χαλάζι και άλλα υδατώδη ατμοσφαιρικά κατακρηνίσματα)

Ο μήνας με τη μεγαλύτερη τιμή σε υετούς είναι ο Νοέμβριος με μέγιστο ύψος ίσο με 84,7mm.

Ο μήνας με τη μέση τιμή σε υετούς είναι ο Δεκέμβριος με τιμή ίση με 54,16mm.

Τα τελευταία έτη (2022, 2023 και 2024) επιβεβαιώνουν την τάση ενίσχυσης των χαρακτηριστικών του Μεσογειακού κλίματος (Csa), το οποίο όμως παρουσιάζει τάσεις θερμότερων συνθηκών και ακραίων φαινομένων λόγω κλιματικής αλλαγής. Συγκεκριμένα:

A. Θερμοκρασία

- Το έτος 2023 καταγράφηκε ως το θερμότερο στην Ελλάδα μαζί με το 2010, με μέση ετήσια θερμοκρασία 18,4 °C, δηλαδή 1,3 °C πάνω από τον μέσο όρο της περιόδου 1981–2010.

- Το καλοκαίρι του 2023 ήταν το τέταρτο θερμότερο με μέση θερμοκρασία 27 °C, ενώ ο Ιούλιος 2023 ήταν ο θερμότερος μήνας στην ιστορία των μετρήσεων, με μέση τιμή 29,2 °C.
- Το 2024 συνέχισε την ανοδική πορεία, με θερμοκρασιακές αποκλίσεις έως και +3 °C σε περιοχές της Βόρειας Ελλάδας και του Αιγαίου.
- Οι χειμώνες των ετών 2022 και 2023 και 2023 και 2024 ήταν από τους θερμότερους που έχουν καταγραφεί, με αποκλίσεις +2,1 °C και +2,4 °C αντίστοιχα.

B. Υετός

- Το 2023 χαρακτηρίστηκε από ακραία φαινόμενα, όπως η καταιγίδα Daniel τον Σεπτέμβριο, που προκάλεσε πλημμύρες και καταστροφές στη Θεσσαλία, με τοπικές τιμές υετού να φτάνουν έως και 1540% πάνω από τα κανονικά επίπεδα.
- Παρά τις έντονες βροχοπτώσεις σε επιμέρους μήνες, το 2023 ήταν το 11ο πιο ξηρό έτος από το 1960.
- Το 2024 παρουσίασε σημαντική ανομοιογένεια στην κατανομή των υετών. Ενώ ορισμένες περιοχές επηρεάστηκαν από έντονες βροχοπτώσεις (π.χ. Ρόδος, Θεσσαλονίκη), άλλες, όπως τα νότια νησιά, εμφάνισαν σημαντική έλλειψη υετού, έως και 60% κάτω από τον μέσο όρο.

Γ. Ακραία καιρικά φαινόμενα

- Τα έτη 2023 και 2024 χαρακτηρίστηκαν από συχνές και έντονες καταιγίδες, καύσωνες με θερμοκρασίες άνω των 45 °C, και πλημμυρικά επεισόδια που επηρέασαν την υποδομή και την καθημερινότητα των κατοίκων.
- Η συχνότητα και ένταση των φαινομένων αυτών υποδεικνύει αύξηση της κλιματικής αστάθειας, με επιπτώσεις στην αγροτική παραγωγή, την υγεία και την ασφάλεια.

Συνολικά, η περιοχή του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη, αν και διατηρεί τα βασικά χαρακτηριστικά του Μεσογειακού κλίματος, παρουσιάζει σημαντικές αποκλίσεις από τις κλιματικές κανονικότητες των προηγούμενων δεκαετιών. Η αύξηση της θερμοκρασίας, η μεταβλητότητα των υετών και η εμφάνιση ακραίων φαινομένων αποτελούν ενδείξεις της κλιματικής αλλαγής, η οποία απαιτεί προσαρμογή των τοπικών πολιτικών και υποδομών.

5.1.4. Κατάσταση του περιβάλλοντος

Ατμόσφαιρα

Από τα σημαντικότερα περιβαλλοντικά προβλήματα που αντιμετωπίζονται είναι η ατμοσφαιρική ρύπανση. Η γεωγραφική θέση και οι αστικές λειτουργίες και

εξυπηρετήσεις που συγκεντρώνονται στην περιοχή, την καθιστούν σημαντικότερο κόμβο τοπικών και υπερτοπικών μετακινήσεων και μεταφορών. Έτσι, κύρια πηγή ατμοσφαιρικής ρύπανσης αποτελεί η έντονη χρήση των οδικών υποδομών και συνεπώς η αυξημένη χρήση του ΙΧ αυτοκινήτου.

Η κατοικημένη περιοχή, καθώς και οι βασικοί οδικοί άξονες που διατρέχουν τον Δήμο και εξασφαλίζουν την πρόσβαση στα μεγάλα εμπορικά κέντρα και κέντρα εξυπηρετήσεων, αλλά και σε γειτονικούς Δήμους, αποτελούν αντίστοιχα σημειακές και γραμμικές πηγές ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Επιπλέον, το αεροδρόμιο «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ» που είναι εγκαταστημένο κοντά στα όρια του Δήμου αποτελεί σημαντικό και δυσμενή παράγοντα ρύπανσης του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος. Τέλος, δε θα πρέπει να παραλείπεται το γεγονός της επιβάρυνσης της ατμόσφαιρας από τη διαρκώς αυξανόμενη κατασκευή νέων κτιρίων, καθώς και από το μεγάλο αριθμό των υφισταμένων. Πέρα από τη ρύπανση που προκαλεί η θέρμανση των κτιρίων με συμβατικά καύσιμα (πετρέλαιο, αέριο, ξύλο κλπ), εκπομπή αέριων ρύπων πραγματοποιείται και από τα υλικά κατασκευής και επίπλωσής τους. Αν και σχετικές μετρήσεις για τον προσδιορισμό των εκπεμπόμενων από τα κτίρια ρύπων δεν πραγματοποιούνται στην Ελλάδα, το φαινόμενο υφίσταται και η ενεργειακή πιστοποίηση των κτιρίων (δηλαδή το πόσο ενεργοβόρο είναι ένα κτίριο και τι είδος και ποσότητες αέριων ρύπων εκπέμπουν τα υλικά κατασκευής του) αναμένεται να επιβληθεί στο άμεσο μέλλον και στη χώρα μας.

Χερσαίο περιβάλλον

Ποσοτική και ποιοτική υποβάθμιση υπόγειων υδάτων

Κίνδυνο υποβάθμισης αντιμετωπίζουν και οι υπόγειοι υδροφορείς της περιοχής. Η εκμετάλλευση του υπόγειου υδάτινου αποθέματος πραγματοποιείται με σχετικά εντατικό βαθμό, ιδιαίτερα στις περιοχές του Δήμου που δεν εξυπηρετούνται από το δίκτυο της ΕΥΑΘ. Το πρόβλημα μπορεί να αντιμετωπιστεί με την επέκταση των δικτύων της ΕΥΑΘ ώστε να καλυφθούν εξολοκλήρου οι υδρευτικές ανάγκες της περιοχής.

Πέρα από την ποσοτική υποβάθμιση του υδάτινου αποθέματος, υψηλός είναι ο κίνδυνος της ποιοτικής υποβάθμισης του υπόγειου νερού, με κύριες πηγές ρύπανσης τις πιθανές διαρροές κυρίως από τους σηπτικούς βόθρους που εξυπηρετούν τις αποχετευτικές ανάγκες των αυθαίρετα δομημένων και εκτός σχεδίου τμημάτων. Τέλος, τα εκπλύματα των οδών μετά από βροχοπτώσεις και οι διαρροές καυσίμων από οχήματα αποτελούν επίσης, παράγοντες ρυπογόνου δράσης.

Ρύπανση εδάφους

Η οικοδομική δραστηριότητα αλλά και άλλες ανθρωπογενείς δραστηριότητες που αναπτύσσονται, είναι ικανές να αποτελέσουν παράγοντα υποβάθμισης των εδαφών. Και αυτό γιατί αποτελούν την κύρια πηγή ογκωδών ή και άλλων αποβλήτων (αδρανή

υλικά), για τα οποία δεν προβλέπεται ορθολογική διαχείριση από τους ρυπαίνοντες. Η ανεξέλεγκτη απόθεση των συγκεκριμένων υλικών στο περιβαστικό περιβάλλον υποβαθμίζει τα μηχανικά χαρακτηριστικά του εδάφους και είναι δυνατό να μειώσει ακόμη και τη γονιμότητά του. Επιπλέον, η συσσώρευση τέτοιων υλικών στις κοίτες των ρεμάτων δεν αποτελεί μόνο παράγοντα ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων, αλλά επιπλέον δυσχεραίνει την εκτόνωση των πλημμυρικών φαινομένων.

Από την άλλη, οι παράγοντες ποιοτικής υποβάθμισης των υπόγειων υδάτων αποτελούν ταυτόχρονα και παράγοντες ρύπανσης των εδαφών. Η είσοδος στους εδαφικούς πόρους ρυπογόνων ουσιών υποβαθμίζει την ποιότητα του εδάφους και το καθιστά επικίνδυνο για την όποια ανάπτυξη φυτικών οργανισμών και αγροτικών καλλιεργειών. Το τελευταίο εγκυμονεί κινδύνους και για την επιβίωση των ζωικών οργανισμών της περιοχής.

Οι δασικές εκτάσεις, κυρίως δρυός και αείφυλλων – πλατύφυλλων έχουν υποβαθμιστεί εξαιτίας της ανεξέλεγκτης βόσκησης.

Παρατηρούνται φαινόμενα διάβρωσης όπου επικρατούν μεγάλες κλίσεις καθώς και εκεί όπου έχει υποβαθμιστεί η δασική βλάστηση. Σε αρκετές περιοχές το έδαφος έχει εκπλυθεί με αποτέλεσμα να έχει εμφανιστεί το μητρικό πέτρωμα.

Αισθητική υποβάθμιση τοπίου

Προβλήματα αλλοίωσης του περιβάλλοντος υπάρχουν κυρίως γύρω από τους οικισμούς Ασβεστοχωρίου και Εξοχής λόγω των λατομείων. Η οπτική ρύπανση είναι έντονη καθώς δημιουργήθηκαν μεγάλα μέτωπα λατόμευσης του ορεινού όγκου.

Αισθητική και περιβαλλοντική υποβάθμιση επέφερε η χωρίς κανένα σχεδιασμό ή έλεγχο χρήση των προστατευόμενων εκτάσεων για βόσκηση, θήρα, λατόμευση, αναψυχή και ποικίλες άλλες δραστηριότητες, λόγω της έλλειψης ενός διαχειριστικού σχεδίου.

Η απόρριψη ογκωδών και αδρανών υλικών σε μη χαρακτηρισμένους χώρους απόθεσης εκτός των άλλων αποτελεί και παράγοντα αισθητικής υποβάθμισης του τοπίου. Από την άλλη, κίνδυνο αλλοίωσης διατρέχουν και οι περιοχές που αποτελούν ελκυστικούς τόπους αστικής ανάπτυξης. Η τάση επέκτασης του οικισμού στη σημερινή εκτός σχεδίου περιοχή και η επακόλουθη αλλαγή χρήσεων προς την αστική λειτουργία αποτελεί δυνητικό παράγοντα υποβάθμισης του περιβάλλοντος αλλά και του τοπίου, καθώς εκτός των άλλων στις περιβαλλοντικές επιπτώσεις συγκαταλέγεται και η αισθητική υποβάθμιση.

Οι τάσεις χωρικής επέκτασης των οικισμών, αλλά και των εμπορικών και οικονομικών δραστηριοτήτων αφορούν κυρίως την εκτός σχεδίου περιοχή. Ιδιαίτερης προσοχής χρήζει η γειτνιάζουσα με το δάσος περιοχή, ώστε να μην παρατηρηθούν φαινόμενα καταπάτησης της δασικής έκτασης και κατά συνέπεια περιβαλλοντικής και αισθητικής υποβάθμισης. Η αυθαίρετη δόμηση αποτελεί ίσως τον οικιστικό

παράγοντα με τις δυσμενέστερες επιπτώσεις στο περιβάλλον, καθώς δε λαμβάνει παροχές από βασικά δίκτυα όπως ύδρευση, αποχέτευση, αποκομιδή στερεών απορριμμάτων κ.λπ.

Υποβάθμιση ακουστικού περιβάλλοντος

Το πρόβλημα της ατμοσφαιρικής ρύπανσης συνδυάζεται και με το πρόβλημα της υποβάθμισης του ακουστικού περιβάλλοντος. Η χρήση οχημάτων για τις μετακινήσεις και τις μεταφορές εντός και εκτός του Δήμου, η λειτουργία μηχανών για την παραγωγή προϊόντων από παραγωγικές μονάδες, αλλά και η λειτουργία μηχανημάτων και οχημάτων για την εκτέλεση τεχνικών έργων, συνιστούν τις σημαντικότερες πηγές ηχορύπανσης.

Το πρόβλημα εμφανίζεται έντονο στις περιοχές διέλευσης των βασικών οδικών αξόνων υπερτοπικής εμβέλειας (περιφερειακή οδός, Θεσσαλονίκης – αεροδρομίου, Θεσσαλονίκης – Μουδανίων, Θεσσαλονίκης – Θέρμης, Θεσσαλονίκης – Πανοράματος), αλλά και εντός των οικισμών όπου πραγματοποιούνται οι καθημερινές μετακινήσεις των κατοίκων.

Περιβαλλοντικοί κίνδυνοι

1. **Οι πυρκαγιές** εξαιτίας της σύνθεσης της βλάστησης (αυξημένο ποσοστό κωνοφόρων) και της γειννίαςας δάσους με αστική ζώνη.
2. **Η διάβρωση του εδάφους** εξαιτίας της υποβάθμισης της δασικής βλάστησης από υπερφόρτιση.
3. **Οι προσβολές των δασικών ειδών στο φυσικό αλλά και στο αστικό περιβάλλον** από έντομα (*Blastophagus piniperda*, *Thaumetopoea pityocampa*).
4. **Η μη διευθέτηση των ορεινών ρεμάτων** με όλες τις δυσμενείς επιπτώσεις που μπορεί να παρουσιαστούν όπως:
 - Πλημμύρες στα πεδινά.
 - Ρύπανση περιβάλλοντος από απορρίμματα.
 - Διάβρωση του οδικού δικτύου.
5. **Οι παραβατικές δράσεις:**
 - Η ανεξέλεγκτη απόρριψη οικιακών ογκωδών αντικειμένων και οικοδομικών υλικών (μπάζων).
 - Παράνομη υλοτόμηση μεμονωμένων δέντρων και ευρύτερων εκτάσεων (πίστες cross, down hill).
 - Παράνομη λαθροθηρία διατάραξη της πανίδας.
 - Παράνομη βόσκηση σε δασικές εκτάσεις.

- Ανεξέλεγκτη υπαίθρια αναψυχή.
- 6. **Η αισθητική υποβάθμιση του τοπίου** από την ύπαρξη των λατομείων, το μπάζωμα των ρεμάτων κ.ά.
- 7. **Η ατμοσφαιρική ρύπανση:**
 - Ηχορύπανση από την κίνηση αυτοκινήτων στην περιφερειακή οδό που γειτνιάζει με τον Δήμο.
 - Εκπομπές ρύπων από αεροπλάνα, μια που το αεροδρόμιο «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ» είναι εγκατεστημένο κοντά στα όρια του Δήμου κ.ά.

5.2. Αστικό Περιβάλλον - Ποιότητα Ζωής

5.2.1. Χωροταξικός και Πολεοδομικός σχεδιασμός

Δημοτική Ενότητα Πανοράματος

Οικιστική διάρθρωση

Η Δημοτική Ενότητα Πανοράματος (όπως απεικονίζεται στον παρακάτω χάρτη) αποτελεί αμιγή οικιστική περιοχή μεσαίων και υψηλών εισοδημάτων. Παρατηρείται συνεχής δόμηση πολυτελών κατοικιών, φυσικό επακόλουθο της προνομιακής θέσης του οικισμού, των κλιματολογικών συνθηκών, της έλλειψης μίξης χρήσεων ασυμβίβαστων με την κατοικία και του κοινωνικού «γοήτρου» που προσδίδει η εγκατάσταση σε περιοχές που λειτουργούν ως πόλοι συσσώρευσης κοινωνικών στρωμάτων υψηλών εισοδημάτων.

Είναι χαρακτηριστικό ότι τοπικό κέντρο διαθέτει μόνον ο παλαιός οικισμός. Στις εκτάσεις των οικοδομικών συνεταρισμών υφίσταται αμιγής κατοικία και παρατηρείται έντονη έλλειψη τοπικών εξυπηρετήσεων και παραγωγικών δραστηριοτήτων.

Η Δημοτική Ενότητα Πανοράματος αποτελείται, κυρίως βάσει των γεωμορφολογικών χαρακτηριστικών της περιοχής, προσαρμοσμένων στο νομοθετημένο πλαίσιο διαφόρων φάσεων ανάπτυξης του αρχικού οικισμού, από 5 πολεοδομικές ενότητες (ΠΕ):

α. Παλαιός οικισμός (ΠΕ 1). Με την υπ' αριθμ. 79374/18.08.1949 Απόφαση Υπουργού Γεωργίας (ΦΕΚ 138Β'/23.08.1949) κυρώθηκε η οριστική διανομή του συν/σμού Πανοράματος και συμπληρώθηκε με την υπ' αριθμ. 95212/05.11.1969 (ΦΕΚ 259Β'/14.04.1970) Απόφαση Νομάρχη Θεσσαλονίκης, με Σ.Δ. 0,58.

β. Τμήμα του οικισμού πολεμιστών Ν.751 και δραμινών πυροπαθών (ΠΕ 2) βρίσκεται δυτικά της ΠΕ.1 και μέχρι του φυσικού ορίου του ρέματος Κιλκί Ντερέ, το υπόλοιπο τμήμα του οικισμού **(ΠΕ 3)** βρίσκεται από το ρέμα και Ν-Δ της ΠΕ-2 όπως εγκρίθηκαν με το από 26.07.1959 Βασιλικό Διάταγμα (ΦΕΚ 154Α'/06.08.1959) με Σ.Δ. 0,4.

γ. Οικισμός έφεδρων αξιωματικών που βρίσκεται δυτικά της ΠΕ-3 και εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 117054/15.12.1969 Απόφαση Νομάρχη Θεσσαλονίκης (ΦΕΚ 9Δ'/21.01.1970) με Σ.Δ. 0,4.

δ. Οικισμός τοπογράφων όπως εγκρίθηκε με το από 22.11.1965 Βασιλικό Διάταγμα (ΦΕΚ 206Δ'/31.12.1965) με Σ.Δ. 0,41.

Οι εντός σχεδίου περιοχές, έχουν πλέον ελάχιστες αδόμητες εκτάσεις. Στις εκτός σχεδίου περιοχές παρατηρήθηκε έντονη δόμηση στις προηγούμενες δεκαετίες.

Χάρτης: Δημοτική Ενότητα Πανοράματος

Πηγή: Εθνικό Κτηματολόγιο και Χαρτογράφηση Α.Ε.

Χρήσεις Γης ΔΕ Πανοράματος

Το Πανόραμα ιδρύεται το 1914 από πρόσφυγες της Μικράς Ασίας με αρχική ονομασία Αρσακλί. Κατά τον εποικισμό του 1926 φαίνεται ότι στο Πανόραμα εγκαταστάθηκαν 138 οικογένειες από τον Πόντο και 10 από τον Καύκασο. Με τη λήξη του Α' Παγκόσμιου Πολέμου η περιοχή ήταν παραθεριστικό κέντρο της Θεσσαλονίκης, αργότερα εικάζεται ότι σε συνέλευση της κοινότητας προτάθηκε η αλλαγή του ονόματος σε Πανόραμα λόγω της εξέχουσας θέσης και της αμφιθεατρικής θέας της πόλης της Θεσσαλονίκης. Η Κοινότητα Πανοράματος ιδρύθηκε το 1930 (ΦΕΚ 80/14.03.1930 τ.Α').

Με τα χρόνια και συγκεκριμένα από τα μέσα της δεκαετίας του 1970 και έπειτα η κοινότητα άρχισε να αναπτύσσεται και να εξελίσσεται σε πολυτελές προάστιο της Θεσσαλονίκης. Η σημαντικότερη πληθυσμιακή μεταβολή έλαβε χώρα κατά το

διάστημα 1971-1981, με αύξηση πληθυσμιακού δυναμικού κατά 168,78%. Η αύξηση συνεχίστηκε με ραγδαίο ρυθμό μέχρι και τη δεκαετία 2001-2011 (αύξηση της τάξεως 20,67%). Τέλος, κατά τη δεκαετία 2011-2021 ο μόνιμος πληθυσμός αυξήθηκε κατά 1,35%. Η συνεχής αύξηση μπορεί να αποδοθεί στη συνεχιζόμενη οικιστική ανάπτυξη και στην εσωτερική μετακίνηση του πληθυσμού προς τα κοντινότερα αστικά κέντρα όπου συγκεντρώνονται υπηρεσίες μεγαλύτερης εμβέλειας.

Η Δ.Ε. Πανοράματος αποτελεί την 3^η σε έκταση και σε πληθυσμό δημοτική ενότητα του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη, η οποία εκτείνεται σε 25,27 τ.χλμ, (14,8% της συνολικής έκτασης του Δήμου) και εκτιμώμενη πληθυσμιακή πυκνότητα 700 άτομα/τ.χλμ. Ο καταγεγραμμένος πληθυσμός της Δ.Ε. Πανοράματος, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το 2021, ανέρχεται σε 17.679 κατοίκων.

Ο οικισμός Πανοράματος αποτελεί μια σχετικά πυκνοδομημένη αστική περιοχή με συνεχή δόμηση, η οποία αναπτύσσεται ακτινωτά. Κυρίαρχες χρήσεις είναι η αμιγής και η γενική κατοικία ενώ κατά μήκος των τοπικών αρτηριών και στο τοπικό κέντρο λειτουργούν δομές τριτογενούς τομέα, εξειδικευμένες μονάδες εκπαίδευσης και ιδιωτικής υγείας, χαμηλής έντασης. Η επικρατέστερη χρήση στην αστική περιοχή είναι αυτή της κατοικίας. Στην υφιστάμενη κατάσταση χρήσεις γενικής κατοικίας αναπτύσσονται κυρίως κατά μήκος της λεωφόρου Κομνηνών και της περιμέτρου του λόφου Ανάληψης. Η λοιπή επιφάνεια του παλαιού οικισμού και ολόκληρες οι εκτάσεις των λοιπών πολεοδομικών ενότητων έχουν χρήση αμιγούς κατοικίας όπου παρατηρείται έλλειψη τοπικών εξυπηρετήσεων πρώτης ανάγκης. Η δευτερεύουσα (παραθεριστική) κατοικία προοδευτικά μειώθηκε, ενώ σημειώθηκε ραγδαία αύξηση της μόνιμης αστικής κατοικίας.

Το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (Γ.Π.Σ.) οικισμού Πανοράματος εκπονήθηκε το 1986 από την τ. Διεύθυνση Οικισμού Θεσσαλονίκης στα πλαίσια της ΕΠΑ και εγκρίθηκε το 1994 με την υπ' αριθμ. 54540/2063/31.03.1994 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 355/τ.Δ'/14.04.1994).

Το Γ.Π.Σ εξειδικεύει τις επιταγές του Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης και καθορίζει το πολεοδομικό πλαίσιο άσκησης παραγωγικών δραστηριοτήτων, εφαρμογής στεγαστικής πολιτικής, κάλυψης κοινωνικών αναγκών, αναβάθμισης κοινωνικών εξυπηρετήσεων, ανάπλασης υποβαθμισμένων περιοχών, προστασίας του περιβάλλοντος και εν γένει ανασυγκρότησης του αστικού ιστού.

Βάσει του ισχύοντος Γ.Π.Σ. καθορίζονται, μεταξύ άλλων, οι προαναφερθείσες 5 Πολεοδομικές Ενότητες, ορίζεται ως περιοχή Αμιγούς κατοικίας το μεγαλύτερο τμήμα του οικισμού (με επιτρεπόμενες χρήσεις αυτές που προβλέπονται στο άρθρο 2 του Π.Δ. 23.02.1987, ΦΕΚ 166Δ'), καθορίζονται περιοχές Γενικής κατοικίας στις Π.Ε. 1, 2, 3, 4 (με επιτρεπόμενες χρήσεις αυτές που προβλέπονται στο άρθρο 3 του Π.Δ. 23.02.1987, ΦΕΚ 166Δ') και περιοχές Κεντρικών λειτουργιών στις Π.Ε. 2, 3, 4 και 5 (με επιτρεπόμενες χρήσεις αυτές που προβλέπονται στο άρθρο 4 του Π.Δ. 23.02.1987,

ΦΕΚ 166Δ'). Επιπλέον, θεσμοθετούνται Ζώνες Ειδικών Κινήτρων (Ζ.Ε.Κ.) στο κέντρο της κοινότητας και στα κέντρα των γειτονιών (Πολοδομικών Ενοτήτων) και Ζώνες Ειδικής Ενίσχυσης (Ζ.Ε.Ε.) στα κέντρα των γειτονιών 1, 2, 3 και 4. Συγχρόνως, καθορίζονται χώροι αστικού πρασίνου, με μεγάλους θύλακες πρασίνου στις Π.Ε. 1,2 και 3, χώροι αθλητικών εγκαταστάσεων μητροπολιτικού επιπέδου στην Π.Ε. 4, χώρων εκπαίδευσης σε όλες τις Π.Ε., χώρου περίθαλψης στην Π.Ε. 1 και χώρου πρόνοιας στο νότιο τμήμα της Π.Ε.1 και στο κέντρο της Π.Ε.4.

Όσον αφορά στο υποκείμενο του Γ.Π.Σ. επίπεδο πολεοδομικού σχεδιασμού, το Πανόραμα διαθέτει πολεοδομική μελέτη, διανομές του Υπουργείου Γεωργίας, ρυμοτομικό σχέδιο, όπως τυχόν τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

Η αστική περιοχή του Πανοράματος έρχεται σε επαφή με τη Ζ.Ο.Ε. η οποία περιλαμβάνει τμήμα του Περιαστικού Δάσους Θεσσαλονίκης στο ΒΑ τμήμα του οικισμού, με ειδικούς περιορισμούς στις επιτρεπόμενες χρήσεις.

Δημοτική Ενότητα Πυλαίας:

Οικιστική διάρθρωση

Η Δημοτική Ενότητα Πυλαίας (όπως απεικονίζεται στον παρακάτω χάρτη) είναι μια ιδιαίτερα αναπτυσσόμενη περιοχή που λειτουργεί ως υποδοχέας σημαντικών εγκαταστάσεων διαφόρων κλάδων του τριτογενούς τομέα, κυρίως όμως της κατοικίας, στα πλαίσια της διαδικασίας προαστιοποίησης που χαρακτηρίζει ευρύτερα την ελληνική κοινωνία. Το γεγονός αυτό αποτυπώνεται στο ρυθμό αύξησης του πληθυσμού του, ο οποίος είναι απόρροια του ρεύματος μετεγκατάστασης κατοίκων από άλλους Δήμους, λόγω των ευκαιριών για συγκριτικά υψηλού επιπέδου κατοικία και ποιότητα διαβίωσης που παρέχει το φυσικό και οικιστικό περιβάλλον της Δημοτικής Ενότητας Πυλαίας.

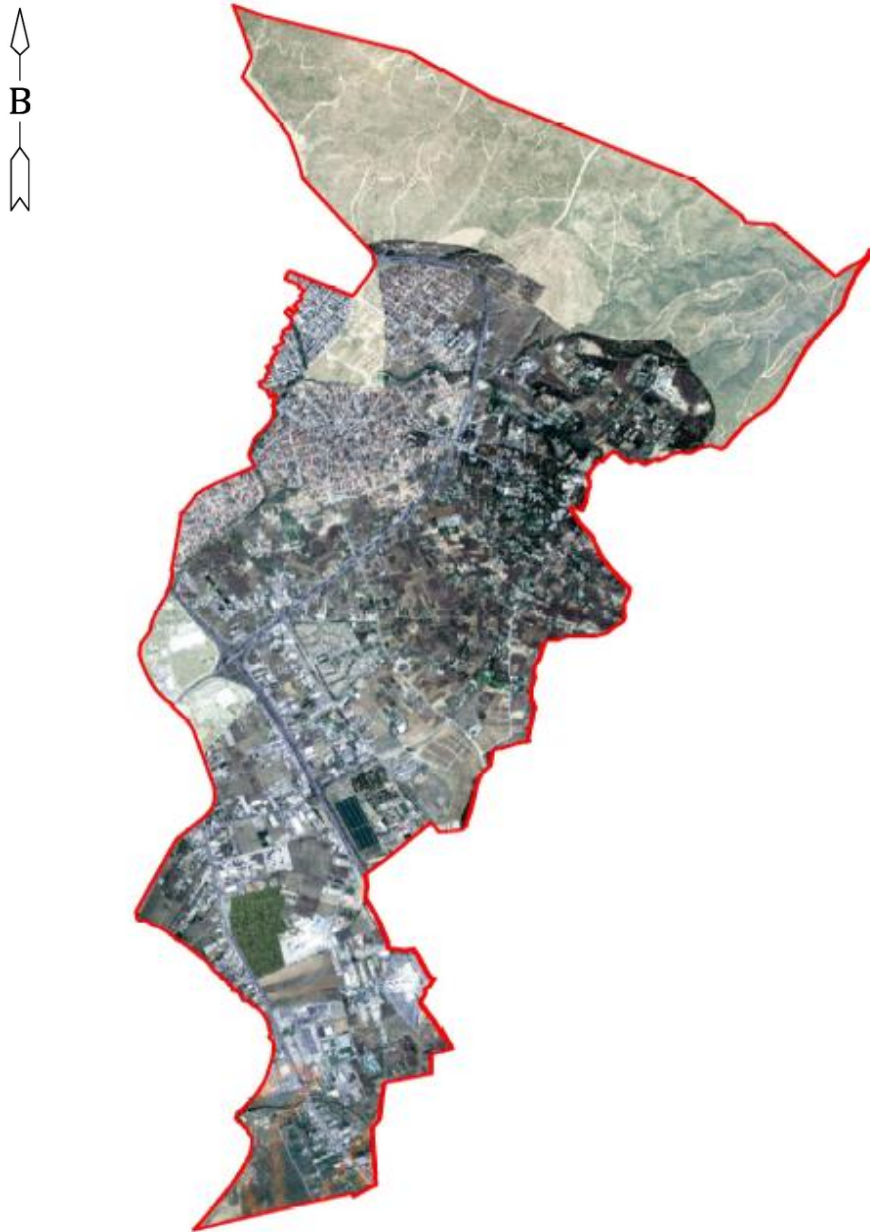
Η ΔΕ Πυλαίας είναι η 2^η σε έκταση και 1^η σε πληθυσμό δημοτική ενότητα του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη, με έκταση 26,37 τ.χλμ. (15,4% της συνολικής έκτασης του Δήμου) και εκτιμώμενη πληθυσμιακή πυκνότητα 1.397 άτομα/τ.χλμ. Ο μόνιμος πληθυσμός της ΔΕ Πυλαίας, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το έτος 2021, ανέρχεται σε 36.843 κατοίκους.

Η ΔΕ Πυλαίας παρουσιάζει συνεχή αύξηση πληθυσμού κατά τις τελευταίες δεκαετίες, με το μεγαλύτερο ποσοστό αύξησης (74,13%) να καταγράφεται στο διάστημα των δεκαετιών 1971-1981. Στη δεκαετία 1991-2001 παρουσιάστηκε σημαντική αύξηση του πληθυσμιακού δυναμικού κατά 10,50%, την οποία διαδέχθηκε κατά τη δεκαετία 2001-2011 ακόμη μεγαλύτερη αύξηση της τάξης του 51,02%. Τέλος, κατά τη δεκαετία 2011-2021 ο μόνιμος πληθυσμός αυξήθηκε εκ νέου κατά 6,41%.

Η δημοτική ενότητα διακρίνεται σε αστικούς και εξωαστικούς χώρους. Η πολεοδόμηση των πρώτων έγινε σταδιακά και σήμερα η Πυλαία εντάσσεται στο οικιστικό δίκτυο του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης. Στον εξωαστικό

χώρο της δημοτικής ενότητας φιλοξενούνται δραστηριότητες του τριτογενούς τομέα (γραφεία, πολυκαταστήματα, εκπαιδευτικά ιδρύματα, υποδομές υγείας, ερευνητικά κέντρα, δημόσιοι φορείς κ.λπ.).

Χάρτης: Δημοτική Ενότητα Πυλαίας

Πηγή: Εθνικό Κτηματολόγιο και Χαρτογράφηση Α.Ε.

Πιο αναλυτικά, οι περιοχές που αποτελούν την εντός σχεδίου περιοχή, σύμφωνα με τη χρονολογική σειρά ένταξης, είναι οι ακόλουθες:

- α. Ο προϋφιστάμενος του '23 οικισμός,** ο οποίος πολεοδομήθηκε το 1954 με Βασιλικό Διάταγμα (ΦΕΚ 218/τ.Δ'/15.09.1954). Το συνολικό εμβαδόν είναι

80,50Ha και ο Σ.Δ. 0,8. Το αρχικό ρυμοτομικό σχέδιο και οι επί μέρους τροποποιήσεις του παρουσίαζε αρχικά υπερβολικές ελλείψεις σε χαρακτηρισμένους κοινόχρηστους και κοινωφελείς χώρους και βρίσκονταν σε αντίθεση με την έως τότε υφιστάμενη κατάσταση και δομή του οικιστικού ιστού.

Το 1988 με την ΔΠ/ΠΜ/54678/3302/24.10.88 (ΦΕΚ 827Δ'/1988) Απόφαση Νομάρχη Θεσσαλονίκης (η οποία επαναδημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 961Δ'/1993) το ρυμοτομικό σχέδιο αναθεωρήθηκε με την τροποποίηση οικοδομικών τετραγώνων, τον καθορισμό νέων χρήσεων γης και δικτύου κοινοχρήστων – κοινωφελών χώρων, καθώς και όρων και περιορισμών δόμησης.

Έως σήμερα με νεώτερες αποφάσεις Νομάρχη έχουν τροποποιηθεί επί μέρους περιοχές του αναθεωρημένου ρυμοτομικού σχεδίου για τη δημιουργία νέων κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων.

- β. Η περιοχή της «Μαλακοπής»,** η οποία βρίσκεται στα βορειοδυτικά του προϋφιστάμενου οικισμού και σε απόσταση 800 μ. από αυτόν, εντάχθηκε στο σχέδιο πόλης με το από 18.02.1958 Β.Δ. (ΦΕΚ 31/τ.Α'/28.02.1958). Πρόκειται για μία ιδιαίτερα πυκνοκατοικημένη περιοχή, συνολικού εμβαδού 33,50 Ha, με ΣΔ 2,1, που αποτελεί και το διαχωριστικό όριο με το Δήμο Θεσσαλονίκης.

Με Προεδρικά Διατάγματα και αποφάσεις Νομάρχη, έχουν τροποποιηθεί περιοχές του εγκεκριμένου σχεδίου για τον καθορισμό κοινοχρήστων και κοινωφελών χώρων.

- γ. Οικισμός «Η Κωνσταντινούπολις».** Η περιοχή εντάχθηκε στο σχέδιο πόλης με το από 10.03.1965 Β.Δ. (ΦΕΚ 56/τ.Δ'/03.04.1965) και βρίσκεται στα βόρεια-βορειοανατολικά του προϋφιστάμενου οικισμού και σε επαφή με την περιοχή «Μαλακοπής». Ο Σ.Δ. που ορίστηκε το 1965 ήταν 0,8 και η περιοχή ανοικοδομήθηκε στο σύνολό της στις δεκαετίες 1980-1990.

Με νέες αποφάσεις Νομάρχη τροποποιήθηκε το σχέδιο του 1965 για τον καθορισμό κοινοχρήστων – κοινωφελών χώρων.

- δ.1 Η περιοχή του συνοικισμού «Τοπογράφων».** Η περιοχή αυτή εντάχθηκε στο σχέδιο τη δεκαετία του 1960 με το από 22.11.1965 Β.Δ. (ΦΕΚ 206/τ.Δ'/31.12.1965). Έχει συνολικό εμβαδόν 120 στρ. και Σ.Δ. 0,4. Η περιοχή συμπεριλαμβάνεται στο ΓΠΣ της Δ.Ε. Πανοράματος.

- δ.2 Η περιοχή «VILLARITZ».** Η περιοχή αυτή εντάχθηκε στο σχέδιο τη δεκαετία του 1970 με το από 25.08.1973 Π.Δ. (ΦΕΚ 266/τ.Δ'/29.09.1973). Έχει συνολικό εμβαδόν 45 στρ. και Σ.Δ. 0,55.

Οι ανωτέρω περιοχές (δ.1 και δ.2) ενοποιήθηκαν και οργανώθηκαν ως νέα Π.Ε. 13 με την αναθεώρηση του ΓΠΣ.

- ε. Περιοχές επεκτάσεων.** Αυτές περιβάλλουν τον προϋφιστάμενο οικισμό έως την περιοχή της «Μαλακοπής» και των «Κωνσταντινοπολιτών» προς τα βόρεια, προς

τα ανατολικά και προς τα νότια έως την Περιφερειακή οδό Θεσσαλονίκης και δυτικά έως τα όρια του Δήμου Θεσσαλονίκης.

Η περιοχή εντάχθηκε με το από 13.04.1989 Π.Δ. (ΦΕΚ 310/τ.Δ'/22.05.1989) σύμφωνα με τις διαδικασίες του Ν. 1337/83 και η εφαρμογή των πολεοδομικών μελετών έγινε τμηματικά από το 1994 έως το 2004. Το συνολικό εμβαδόν είναι 138,22 Ha και οι Σ.Δ. ποικίλουν, ανάλογα με την πολεοδομική ενότητα μεταξύ 0,5 και 0,8.

Η εκτός σχεδίου περιοχή της Δ.Ε. Πυλαίας οριοθετείται στα βόρεια από το περιαστικό δάσος του Σείχ Σου, στα ανατολικά και νότια από τα όρια του Δήμου Θέρμης και στα δυτικά από το Θερμαϊκό κόλπο και τους Δήμους Καλαμαριάς και Θεσσαλονίκης.

Χρήσεις Γης ΔΕ Πυλαίας

Το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (Γ.Π.Σ.) της Δ.Ε. Πυλαίας εγκρίθηκε το 1988 με την Υπουργική Απόφαση αρ. 72658/3584 (ΦΕΚ 47/τ.Δ'/1988). Στη συνέχεια, με την υπ' αριθ. 19663/19.04.2017 Απόφαση Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΦΕΚ123/Α.Α.Π./09.06.2017) εγκρίθηκε η αναθεώρηση του Γ.Π.Σ. της ΔΕ Πυλαίας.

Η υφιστάμενη οικιστική διάρθρωση της Δημοτικής Ενότητας όπως συγκροτήθηκε σε βάθος χρόνου αποτελείται από τέσσερα τμήματα που αποτελούν την εντός σχεδίου περιοχή της Δημοτικής Ενότητας. Πρόκειται για τρεις περιοχές (οικιστικές ενότητες) που εντάχθηκαν με διατάγματα ρυμοτομίας κατά τα έτη 1954, 1958 και 1965, καθώς και από μία επέκταση που θεσμοθετήθηκε με το ΓΠΣ του 1987 (ΦΕΚ 47/Δ'/1988) συνολικής έκτασης 291,72 Ha. Επιπλέον, υπάρχουν ακόμα δύο οικιστικές περιοχές με εγκεκριμένο σχέδιο με τοπικά ρυμοτομικά σχέδια σε απόσταση 1,5 χλμ. από τον κύριο οικισμό της Πυλαίας.

Σύμφωνα με την αναθεώρηση του εγκεκριμένου Γ.Π.Σ. Πυλαίας (ΦΕΚ 123Α.Α.Π./09.06.2017) επαναπροσδιορίστηκαν οι χρήσεις γης και οι ανάγκες σε κοινωνική και λοιπή τεχνική υποδομή, αυξάνοντας τις περιοχές γενικής κατοικίας και γενικών λειτουργιών σε κεντρικούς οδικούς άξονες.

Ειδικότερα καθορίστηκαν τα εξής:

α. Η τροποποίηση του εγκεκριμένου Γ.Π.Σ. Πυλαίας και τον επαναπροσδιορισμό χρήσεων γης και αναγκών σε κοινωνική και λοιπή τεχνική υποδομή ενταγμένων σε 10 Π.Ε.

β. Η ένταξη στον αστικό ιστό και την πολεοδομική οργάνωση τμήματος του εξωαστικού χώρου με τη δημιουργία 4 νέων Π.Ε. (ΠΕ 11, ΠΕ 12, ΠΕ 14, ΠΕ 15).

γ. Η ενοποίηση και οργάνωση των οικισμών Τοπογράφων και Villa Rits ως νέας Π.Ε. (ΠΕ 13).

δ. Η ένταξη εκτάσεων στις Π.Ε. 1, 2 και 4.

ε. Η δημιουργία μίας ΠΕΡΠΟ.

στ. Η πολεοδόμηση ενός Επιχειρηματικού Πάρκου (ΕΠ) τύπου Γ, ως χώρου υποδοχής δραστηριοτήτων χαμηλής όχλησης σύμφωνα με τα άρθρα 41 και 52 του Ν.3982/2011 (ΦΕΚ 143Α').

Πιο συγκεκριμένα:

1. Περιοχές εντός σχεδίου ή προς πολεοδόμηση (επεκτάσεις)

Συγχρόνως, βάσει του εν λόγω Γ.Π.Σ. καθορίζονται περιοχές Αμιγούς κατοικίας (με επιτρεπόμενες χρήσεις αυτές που προβλέπονται στο άρθρο 2 του Π.Δ. 23.02.1987, ΦΕΚ 166Δ'), για το σύνολο των Π.Ε., εκτός των Π.Ε. 11, 12, 14 και 15 και περιοχές Γενικής κατοικίας (με επιτρεπόμενες χρήσεις αυτές που προβλέπονται στο άρθρο 3 του Π.Δ. 23.02.1987, ΦΕΚ 166Δ') για το σύνολο των Π.Ε. πλην των Π.Ε. 13,14 και 15. καθώς και δύο επιπλέον κατηγορίες γενικής κατοικίας (γενική κατοικία Α στην Π.Ε. 12 ως περιοχή ΓΚ-1 και γενική κατοικία Β στην Π.Ε. 14 εκτός από ξενοδοχεία, επαγγελματικά εργαστήρια και πρατήρια καυσίμων).

Εντός της Π.Ε. 12 επιτρέπεται η Γενική κατοικία, εκτός από επαγγελματικά εργαστήρια και πρατήρια καυσίμων. Εντός της Π.Ε. 14 επιτρέπεται η γενική κατοικία, εκτός από ξενοδοχεία, επαγγελματικά εργαστήρια και πρατήρια καυσίμων.

Στις Π.Ε. 1, 2, 3, 4, 10, 11 και 12 καθορίζονται περιοχές Κεντρικών λειτουργιών (με επιτρεπόμενες χρήσεις αυτές που προβλέπονται στο άρθρο 4 του Π.Δ. 23.02.1987, ΦΕΚ 166Δ').

Εντός της Π.Ε. 14 καθορίζονται 2 περιοχές κεντρικών λειτουργιών πόλης: περιοχή Α, όπου απαγορεύονται οι χρήσεις κατοικίας, ξενοδοχείων-τουριστικών εγκαταστάσεων, κτιρίων εκπαίδευσης, επαγγελματικών εργαστηρίων, αθλητικών εγκαταστάσεων, πρατηρίων καυσίμων και εγκαταστάσεων μέσων μαζικής μεταφοράς, και περιοχή Β όπου απαγορεύονται χρήσεις ξενοδοχείων-τουριστικών εγκαταστάσεων, επαγγελματικών εργαστηρίων, πρατηρίων καυσίμων και εγκαταστάσεων μέσων μαζικής μεταφοράς.

Εντός της Π.Ε. 15 καθορίζεται περιοχή κεντρικών λειτουργιών πόλης όπου απαγορεύονται χρήσεις κατοικίας (η οποία επιτρέπεται μόνο στο τμήμα με στοιχείο ΤΑ-1), ξενοδοχείων-τουριστικών εγκαταστάσεων, κτιρίων εκπαίδευσης, επαγγελματικών εργαστηρίων, αθλητικών εγκαταστάσεων, πρατηρίων καυσίμων (επιτρέπονται μόνο επί του μετώπου της λεωφόρου Γεωργικής Σχολής) και εγκαταστάσεων μέσων μαζικής μεταφοράς.

Στην Π.Ε. 15 καθορίζονται περιοχές Τουρισμού-Αναψυχής, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 8 του Π.Δ. 23.02.1987 (ΦΕΚ 166Δ'), εκτός από εγκαταστάσεις μέσων μαζικής μεταφοράς, περιοχές ελεύθερων χώρων-αστικού πρασίνου (με επιτρεπόμενες χρήσεις αυτές που προβλέπονται στο άρθρο 9 του Π.Δ. 23.02.1987, ΦΕΚ 166Δ'), εκτός από πολιτιστικά κτίρια και εν γένει πολιτιστικές εγκαταστάσεις και χώρους συνάθροισης κοινού, επί του παραλιακού μετώπου.

Επιπλέον, σύμφωνα με το αναθεωρημένο Γ.Π.Σ. στην ΔΕ Πυλαίας οργανώθηκαν οι περιοχές που βρίσκονται εκτός της προς πολεοδόμηση περιοχής της Δ.Ε. Πυλαίας με τον προσδιορισμό Περιοχών Ελέγχου και Περιορισμού Δόμησης (ΠΕΠΔ) και Περιοχών Ειδικής Προστασίας (ΠΕΠ) και λοιπών ειδικών ρυθμίσεων. Ειδικότερα, καθορίζονται Περιοχές Παραγωγικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Π.Ε.Π.Δ. Β) και Π.Ε.Π.Δ. Τουρισμού-Αναψυχής, με προβλεπόμενες χρήσεις με την κατά περίπτωση εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του Π.Δ. 24 (ΦΕΚ 270Δ'/1985) και Π.Δ. 6 (ΦΕΚ 598Δ'/1978), όπως ισχύουν.

Η αστική περιοχή της Πυλαίας έρχεται σε επαφή με τη Ζ.Ο.Ε. η οποία περιλαμβάνει τμήμα του Περιαστικού Δάσους Θεσσαλονίκης στο ΝΑ τμήμα της ΔΕ, με ειδικούς περιορισμούς στις επιτρεπόμενες χρήσεις.

Πιο συγκεκριμένα, αναφέρονται τα παρακάτω:

2. Περιοχές εκτός σχεδίου

Με την αναθεώρηση του ΓΠΣ στη ΔΕ Πυλαίας:

2.1. Καθορίστηκαν περιοχές Οικιστικής Καταλληλότητας ΠΕΠΔ ΓΑ, που διακρίνονται σε δύο κατηγορίες με ειδικότερα στοιχεία ΠΕΠΔ ΓΑ1 και ΠΕΠΔ ΓΑ2, με προβλεπόμενες τις παρακάτω χρήσεις και επιπλέον τους ισχύοντες περιορισμούς κατά περίπτωση. Συγκεκριμένα είναι:

α. ΠΕΠΔ ΓΑ1 η περιοχή που βρίσκεται βορείως της οδού Τζον Κέννεντυ.

Στην περιοχή ΠΕΠΔ ΓΑ1 επιτρέπονται κατοικίες με την απαγόρευση ανέγερσης περισσοτέρων του ενός κτιρίου εντός του γηπέδου, καταστήματα λιανικού εμπορίου με μέγιστο εμβαδόν τα 600 τ.μ., ξενώνες και ξενοδοχεία, κτίρια πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και λυτικής εκπαίδευσης, πολιτιστικά κτίρια και εγκαταστάσεις, κτίρια και εγκαταστάσεις κοινωνικής πρόνοιας - μέριμνας και περίθαλψης, αθλητικές εγκαταστάσεις κτιριακού όγκου έως 2.000 κ.μ., εστιατόρια, αναψυκτήρια με μέγιστη επιτρεπόμενη δόμηση τα 600 τ.μ., υπαίθριοι χώροι αναψυχής, κτίρια-γραφεία δημόσιας διοίκησης και αυτοδιοίκησης.

β. ΠΕΠΔ ΓΑ2 η περιοχή που βρίσκεται νοτίως της οδού Τζον Κέννεντυ.

Στην περιοχή ΠΕΠΔ ΓΑ2, η οποία αποτελεί οικιστική περιοχή πρώτης προτεραιότητας για ένταξη στο σχέδιο πόλης, επιτρέπονται κατοικίες με την απαγόρευση ανέγερσης περισσοτέρων του ενός κτιρίου εντός του γηπέδου, καταστήματα λιανικού εμπορίου με μέγιστο εμβαδόν τα 600 τ.μ., ξενώνες και ξενοδοχεία, κτίρια πρωτοβάθμιας,

δευτεροβάθμιας και λοιπής εκπαίδευσης, κτίρια τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και τριτοβάθμιας τεχνολογικής εκπαίδευσης, πολιτιστικά κτίρια και εγκαταστάσεις, κτίρια και εγκαταστάσεις κοινωνικής πρόνοιας - μέριμνας, αθλητικές εγκαταστάσεις κτιριακού όγκου έως 2.000 κ.μ., εστιατόρια, αναψυκτήρια με μέγιστη επιτρεπόμενη δόμηση τα 600 τ.μ., υπαίθριοι χώροι αναψυχής, κτίρια-γραφεία δημόσιας διοίκησης και αυτοδιοίκησης.

2.2. Καθορίστηκαν περιοχές Αστικών Κεντρικών Λειτουργιών και Υποδομών ΠΕΠΔ ΓΒ που διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες με ειδικότερα στοιχεία ΠΕΠΔ ΓΒ1, ΠΕΠΔ ΓΒ2 και ΠΕΠΔ ΓΒ3, με προβλεπόμενες τις παρακάτω χρήσεις και επιπλέον τους ισχύοντες περιορισμούς κατά περίπτωση. Συγκεκριμένα είναι:

α. ΠΕΠΔ ΓΒ1, οι περιοχές οι οποίες περικλείονται από την νέα οδική σύνδεση Θεσσαλονίκης - Πολυγύρου (έως τον κόμβο στο σημείο τομής με την προέκταση της οδού Μαρίνου Αντύπα), την Ανατολική Περιφερειακή Οδό και την Ε.Ο. Θεσσαλονίκης-Μουδανιών.

α.1 ΠΕΠΔ ΓΒ1 όπου επιτρέπονται καταστήματα λιανικού εμπορίου, πολυκαταστήματα, υπεραγορές (εκτός εμπορίας βαρέων οχημάτων άνω των 3,5 τόνων), γραφεία παροχής υπηρεσιών, γραφεία διοίκησης επιχειρήσεων, γραφεία δημόσιας διοίκησης, αυτοδιοίκησης, τράπεζες, ασφάλειες, χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, επαγγελματικά εργαστήρια, με μέγιστη επιτρεπόμενη επιφάνεια δόμησης 600 τ.μ., συνεργεία αυτοκινήτων και εγκαταστάσεις συντήρησης και επισκευής οχημάτων, κτίρια-εγκαταστάσεις χονδρικού εμπορίου, αποθήκευσης και διαμετακόμισης χαμηλής όχλησης, κτίρια και εγκαταστάσεις αναψυχής (εστιατόρια, αναψυκτήρια, κέντρα διασκέδασης κλπ), πολιτιστικά κτίρια και εγκαταστάσεις, κτίρια και εγκαταστάσεις κοινωνικής πρόνοιας-μέριμνας, κτίρια πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και λοιπής εκπαίδευσης, κτίρια τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και τριτοβάθμιας τεχνολογικής εκπαίδευσης, αθλητικές εγκαταστάσεις, υπαίθριες εγκαταστάσεις αποθήκευσης και εμπορίας οικοδομικών υλικών, καθώς και υπαίθριες εγκαταστάσεις εμπορίας προϊόντων και υλικών ανθοκομίας και κηπευτικής.

α.2 ΠΕΠΔ ΓΒ1α. Βρίσκεται εντός της περιοχής ΠΕΠΔ ΓΒ1 όμορη με τα υφιστάμενα κοιμητήρια Αναστάσεως του Κυρίου στη βόρεια πλευρά αυτών που περικλείεται από τις οδούς Ιωαννίνων και Ευρώπης με τις χρήσεις Κέντρο Αποτέφρωσης Νεκρών (ΚΑΝ), κτίρια και εγκαταστάσεις δημοτικού φυτωρίου, επέκταση υφισταμένων κοιμητηρίων και συναφών εγκαταστάσεων.

β. ΠΕΠΔ ΓΒ2, η πλειοψηφία των περιοχών που βρίσκονται δυτικά της Ε.Ο. Θεσσαλονίκης-Μουδανιών, μέχρι τη θάλασσα, και διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες με ειδικότερα στοιχεία ΠΕΠΔ ΓΒ2.α1, ΠΕΠΔ ΓΒ2.α2, και ΠΕΠΔ ΓΒ2.β.

β.1 ΠΕΠΔ ΓΒ2.α1 η περιοχή που βρίσκεται βορείως της οδού Μαρίνου Αντύπα, ενώ η ΠΕΠΔ ΓΒ2.α2 ως η περιοχή που βρίσκεται νοτίως του ρέματος Φλόριντα, στο νότιο όριο της Δ.Ε. Πυλαίας.

Στις περιοχές ΠΕΠΔ ΓΒ2.α1 και ΠΕΠΔ ΓΒ2.α2 επιτρέπονται καταστήματα λιανικού εμπορίου, πολυκαταστήματα, υπεραγορές (εκτός εμπορίας βαρέων οχημάτων άνω των 3,5 τόνων), γραφεία παροχής υπηρεσιών, γραφεία διοίκησης επιχειρήσεων, δημόσιας διοίκησης-αυτοδιοίκησης, με μέγιστη επιτρεπόμενη επιφάνεια δόμησης 600 τ.μ., τράπεζες, ασφάλειες, χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, με μέγιστη επιτρεπόμενη επιφάνεια δόμησης 600 τ.μ., συνεργεία αυτοκινήτων και εγκαταστάσεις συντήρησης και επισκευής οχημάτων (εξαιρουμένων των βαρέων οχημάτων), κτίρια και εγκαταστάσεις αναψυχής (εστιατόρια, αναψυκτήρια, κέντρα διασκέδασης κλπ), πολιτιστικά κτίρια και εγκαταστάσεις, χώροι συνάθροισης κοινού, αθλητικές εγκαταστάσεις κτιριακού όγκου έως 2.000 κ.μ..

β.2 ΠΕΠΔ ΓΒ2.β η περιοχή που βρίσκεται μεταξύ της οδού Μαρίνου Αντύπα και του ρέματος Φλόριντα.

Στην ΠΕΠΔ ΓΒ2.β επιτρέπονται καταστήματα λιανικού εμπορίου, πολυκαταστήματα, υπεραγορές (εκτός εμπορίας βαρέων οχημάτων άνω των 3,5 τόνων), γραφεία παροχής υπηρεσιών, γραφεία διοίκησης επιχειρήσεων, δημόσιας διοίκησης-αυτοδιοίκησης, με μέγιστη επιτρεπόμενη επιφάνεια δόμησης 600 τ.μ., τράπεζες, ασφάλειες, χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, με μέγιστη επιτρεπόμενη επιφάνεια δόμησης 600 τ.μ., συνεργεία αυτοκινήτων και εγκαταστάσεις συντήρησης και επισκευής οχημάτων (εξαιρουμένων των βαρέων οχημάτων), κτίρια και εγκαταστάσεις αναψυχής (εστιατόρια, αναψυκτήρια, κέντρα διασκέδασης κλπ), πολιτιστικά κτίρια και εγκαταστάσεις, χώροι συνάθροισης κοινού, αθλητικές εγκαταστάσεις κτιριακού όγκου έως 2.000 κ.μ., κτίρια και εγκαταστάσεις κοινωνικής πρόνοιας - μέριμνας και περίθαλψης.

γ. ΠΕΠΔ ΓΒ3, οι περιοχές στο νότιο όριο της Δ.Ε. Πυλαίας, εκ των οποίων η μία οριοθετείται από την οδό Ασκληπιού (μέχρι το Mediterranean Cosmos), το διοικητικό όριο του Δήμου και το παρακείμενο ρέμα, ενώ η δεύτερη βρίσκεται δυτικά της Λεωφόρου Γεωργικής Σχολής και σε επαφή με την παρόδια ζώνη ΠΕΠΔ ΓΒ-2, και οριοθετείται βόρεια με το ρέμα, νότια με το όριο του Δήμου και δυτικά με το αγρόκτημα της Γεωπονικής Σχολής του ΑΠΘ.

Στην ΠΕΠΔ ΓΒ3 επιτρέπονται κατοικίες, μέγιστης συνολικής επιτρεπόμενης δόμησης 200 τ.μ. με απαγόρευση ανέγερσης περισσοτέρων του ενός κτιρίου εντός του γηπέδου, κτίρια και εγκαταστάσεις αναψυχής (εστιατόρια, αναψυκτήρια, κέντρα διασκέδασης κλπ), πολιτιστικά κτίρια και εγκαταστάσεις, χώροι συνάθροισης κοινού, ξενώνες και ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις, κτίρια και εγκαταστάσεις κοινωνικής πρόνοιας-μέριμνας και περίθαλψης, πολιτιστικά κτίρια και εγκαταστάσεις, αθλητικές εγκαταστάσεις.

2.3. Καθορίστηκε περιοχή Εγκατάστασης Επιχειρηματικής Δραστηριότητας και Υπηρεσιών Υψηλής Στάθμης ΠΕΠΔ Β που είναι η περιοχή που οριοθετείται από την Ε.Ο. Θεσσαλονίκης – Μουδανιών, την προέκταση της οδού Μαρίνου Αντύπα, τη Νέα Εθνική Οδό Θεσσαλονίκης - Πολυγύρου και το όριο του Δήμου Θέρμης.

Στην ΠΕΠΔ Β επιτρέπονται βιομηχανικές - βιοτεχνικές εγκαταστάσεις παραγωγής καινοτομικών προϊόντων, επιχειρήσεις (εργαστήρια) εφαρμοσμένης βιομηχανικής, ενεργειακής, μεταλλευτικής, γεωργικής, κτηνοτροφικής, δασικής και ιχθυοκαλλιεργητικής έρευνας, επιχειρήσεις ανάπτυξης τεχνολογικών και βιομηχανικών σχεδίων, επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, επιχειρήσεις τεχνολογικής υποστήριξης βιομηχανικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων, επιχειρήσεις ανάπτυξης λογισμικού, επιχειρήσεις (εργαστήρια) παροχής υπηρεσιών ποιότητας, τράπεζες, ασφάλειες, χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, γραφεία παροχής υπηρεσιών, γραφεία διοίκησης επιχειρήσεων, γραφεία δημόσιας διοίκησης, αυτοδιοίκησης, κτίρια τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και τριτοβάθμιας τεχνολογικής εκπαίδευσης, κτίρια και εγκαταστάσεις κοινωνικής πρόνοιας - μέριμνας.

2.4. Καθορίστηκε Επιχειρηματικό Πάρκο (Ε.Π.) τύπου Γ' (χώρος υποδοχής δραστηριοτήτων χαμηλής όχλησης) που είναι η περιοχή που οριοθετείται από την οδό Απόλλωνος (ανατολικά), την οδό Μαρίνου Αντύπα (νότια), την οδό Ποσειδώνος (δυτικά) και τμήμα της οδού Τομπάζη (βόρεια) καταλήγοντας και πάλι στην οδό Απόλλωνος.

Στο Ε.Π. επιτρέπονται συγκριμένες δραστηριότητες που περιλαμβάνουν εγκαταστάσεις αποθήκευσης χαμηλής όχλησης, χονδρικού εμπορίου και διαμετακόμισης, επιχειρήσεις εφοδιαστικής αλυσίδας (logistics), επαγγελματικά εργαστήρια χαμηλής όχλησης, δραστηριότητες υποστηρικτικές ή υποβοηθητικές του Επιχειρηματικού Πάρκου, (εγκαταστάσεις εμπορικών εκθέσεων, λοιπές επιχειρηματικές δραστηριότητες του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα, με εξαίρεση τα εμπορικά κέντρα, δραστηριότητες του Ν.1575/1985 (περιλαμβανομένης και της συντήρησης - επισκευής οχημάτων κάθε είδους).

2.5. Καθορίστηκε ΠΕΠΔ Τουρισμού - Αναψυχής που είναι η περιοχή στο νότιο παραλιακό τμήμα του Δήμου, που προορίζεται για ανάπτυξη τουριστικών χρήσεων, σε συνδυασμό με τον τουριστικό λιμένα Πυλαίας, με τον οποίο βρίσκεται σε επαφή και η χωροθέτηση του οποίου εγκρίθηκε με την 6292/18.04.2012 Απόφαση Υφυπ. Πολιτισμού - Τουρισμού (ΑΑΠ 160/08.05.2012).

Στην ΠΕΠΔ Τουρισμού - Αναψυχής επιτρέπονται ξενώνες, ξενοδοχεία και λοιπές τουριστικές εγκαταστάσεις κάθε είδους, κτίρια και εγκαταστάσεις αναψυχής (εστιατόρια, αναψυκτήρια, κέντρα διασκέδασης, εγκαταστάσεις υπαίθριας αναψυχής, θαλάσσιου αθλητισμού, λοιπές εγκαταστάσεις αναψυχής), καταστήματα λιανικού εμπορίου (εκτός υπεραγορών, πολυκαταστημάτων και εμπορικών

εκθέσεων), με επιτρεπόμενη επιφάνεια έως 600 τ.μ., υπαίθριες αθλητικές και ναυταθλητικές εγκαταστάσεις με βοηθητικά κτίσματα.

2.6. Καθορίστηκαν περιοχές Ειδικής Προστασίας (ΠΕΠ) που είναι οι περιοχές δάσους και τα ρέματα.

α. Στην ΠΕΠ Δασικής Προστασίας ισχύουν όσα ορίζονται από το ειδικό διάταγμα προστασίας του δάσους πάρκου του Σείχ Σου όπως ισχύει. Στις ΠΕΠ ΔΠ συγκαταλέγεται και ένα μικρό άλσος στο βορειοανατολικό όριο της ΠΕΠΔ Β (Τεχνόπολη).

β. Στην ΠΕΠ Ρεμάτων απαγορεύεται κάθε δόμηση, με εξαίρεση έργα προστατευτικής και περιβαλλοντικής διευθέτησης, καθώς και έργα υποδομής οργανισμών κοινής ωφέλειας.

2.7. Ιδιαίτερες χρήσεις - Κοιμητήρια Αναστάσεως του Κυρίου όπου επιτρέπονται οι εξής χρήσεις: Ιεροί ναοί, κτίρια και εγκαταστάσεις νεκροστασίων, κτίρια και εγκαταστάσεις οστεοφυλακίων, κτίρια και εγκαταστάσεις τελετών- μνημοσύνων, κτίρια Διοίκησης του Νεκροταφείου, ανθοπωλεία. Με το από 30.01.2025 Π.Δ. (ΦΕΚ 33/τ.Δ' /04.05.2025) εγκρίθηκε το τοπικό ρυμοτομικό σχέδιο σε εκτός του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου περιοχή της ΔΕ Πυλαίας για τον καθορισμό του χώρου Κοιμητηρίων Αναστάσεως του Κυρίου και του Κέντρου Αποτέφρωσης Νεκρών (Κ.Α.Ν.), καθορίστηκαν οι όροι και περιορισμοί δόμησης και η επιβολή προκηπίου.

Δημοτική Ενότητα Χορτιάτη

Η ΔΕ Χορτιάτη είναι η 1η σε έκταση και 2η σε πληθυσμό δημοτική ενότητα του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη, με έκταση 69,8τ.χλμ. (69,8% της συνολικής έκτασης του Δήμου) και εκτιμώμενη πληθυσμιακή πυκνότητα 256 άτομα/τ.χλμ. Ο μόνιμος πληθυσμός της ΔΕ Χορτιάτη, σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. από την απογραφή του έτους 2021, ανέρχεται σε 17.962 κατοίκους.

Η υφιστάμενη δόμηση στους οικισμούς της δημοτικής ενότητας είναι αρκετά πυκνή, παρατηρείται δε αυξημένη ζήτηση για οικιστική ανάπτυξη, κυρίως από κατοίκους της ευρύτερης περιοχής της Θεσσαλονίκης.

Παρατηρώντας τις πληθυσμιακές εξελίξεις στο σύνολο της ΔΕ Χορτιάτη, κατά το διάστημα 1920-1940 παρατηρήθηκε αύξηση του πληθυσμιακού δυναμικού. Μεταγενέστερα, στο διάστημα 1940-1961 ο πληθυσμός μειώθηκε ενώ από το 1961 και έπειτα καταγράφηκε και πάλι αύξηση του πληθυσμού. Το μεγαλύτερο ποσοστό αύξησης, της τάξης του 52,76%, σημειώνεται κατά το διάστημα 1981-1991.

Οικιστική διάρθρωση

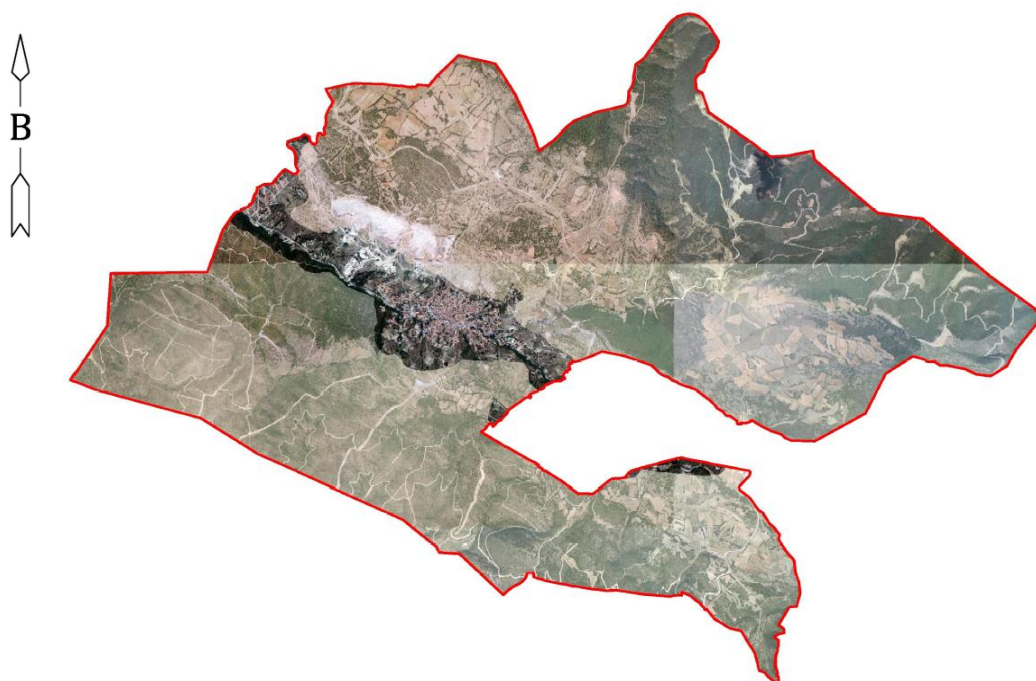
Οι οικισμοί αποτελούν τις κατεχοχήν οργανωμένα δομημένες περιοχές της Δ.Ε. Χορτιάτη. Οι τρεις οικισμοί, το Ασβεστοχώρι, η Εξοχή και ο Χορτιάτης, βρίσκονται

στην στενή πεδινή ζώνη που διαμορφώνεται κατά μήκος του οδικού άξονα της επαρχιακής οδού 2. Ο οικισμός του Φιλύρου αναπτύσσεται στην πεδινή ζώνη βόρεια του ίδιου οδικού άξονα.

Δόμηση εκτός σχεδίου εντοπίζεται στην περιοχή κατά μήκος των κύριων οδικών αξόνων. Πρόκειται κυρίως για νεόδμητες κατοικίες με κάποια επαγγελματική δραστηριότητα. Ιδιαίτερα στο δρόμο από Ασβεστοχώρι για Ρετζίκι (Πεύκα) έχει αναπτυχθεί στη βόρεια πλευρά του ένα συνεχές μέτωπο κατοικιών. Επίσης, στο πλάτωμα της γεωργικής γης, βόρεια του οικισμού Χορτιάτη, εντείνεται τα τελευταία χρόνια η ανέγερση κατοικιών.

Στην περιοχή Ισενλί υπάρχει η έκταση του Οικοδομικού Συνεταιρισμού των Μηχανικών «Κισσός Α.Ε.» με εγκεκριμένη πολεοδομική μελέτη και υλοποιημένη ρυμοτομία, αλλά λόγω νομικών προβλημάτων έχουν κατασκευασθεί ελάχιστα κτίρια και η περιοχή παραμένει ακατοίκητη.

Χάρτης: Δ.Κ. Ασβεστοχωρίου

Πηγή: Εθνικό Κτηματολόγιο και Χαρτογράφηση Α.Ε.

Πιο αναλυτικά ισχύουν για κάθε οικισμό τα παρακάτω:

Το **Ασβεστοχώρι**, όπως απεικονίζεται και στον παραπάνω χάρτη, που είναι ένας ημιορεινός οικισμός σε υψόμετρο 355μ., έχει πληθυσμό 6.453 κατοίκους και είναι από τους παλαιότερους οικισμούς της περιοχής, προϋφιστάμενος του έτους 1923, με σαφές τοπικό κέντρο, γύρω από το οποίο αναπτύχθηκαν προσθετικά οικιστικές επεκτάσεις. Με το ΤΥ2610/26.06.1977 έγγραφο του Νομάρχη Θεσσαλονίκης έγινε

καθορισμός του Κεντρικού Τμήματος οικισμού Ασβεστοχωρίου (ΦΕΚ 273/τ.Δ/09.08.1977). Τα οικοδομικά τετράγωνα ακολουθούν τις έντονες κλίσεις του εδάφους. Η έλλειψη πολεοδομικού σχεδιασμού, σε συνδυασμό με το ορεινό ανάγλυφο της περιοχής, έχει ως συνέπεια την έλλειψη σε κοινόχρηστους και κοινωφελείς χώρους.

Η περιορισμένη έκταση του οικισμού σε συνδυασμό με τη μη θεσμοθετημένη περιοχή οικιστικής επέκτασης συντελούν στην αδυναμία αντιμετώπισης της αυξημένης ζήτησης για κάλυψη των στεγαστικών αναγκών του νέου πληθυσμού.

Η πολύχρονη απασχόληση με την παραγωγή ασβέστου στην περιοχή έχει πλέον παύσει και η πλειοψηφία των κατοίκων εργάζεται στον δευτερογενή και τον τριτογενή τομέα.

Χάρτης: Τοπική Κοινότητα Εξοχής

Πηγή: Εθνικό Κτηματολόγιο και Χαρτογράφηση Α.Ε.

Ο οικισμός της **Εξοχής**, όπως απεικονίζεται και στον ανωτέρω χάρτη, δημιουργήθηκε το 1928, είναι ημιορεινός οικισμός, σε υψόμετρο 463 μ., με πληθυσμό 1.265 κατοίκους. Ο οικισμός οριοθετήθηκε με την 108/15.08.1986 Απόφαση Νομάρχη Θεσσαλονίκης (ΦΕΚ 1011/Δ'/22.10.1986), απέναντι από το Σανατόριο που υπήρχε στην περιοχή (σημερινό Νοσοκομείο Παπανικολάου). Η Εξοχή αποτελεί μοναδικό δείγμα δημιουργίας οικισμού για λόγους υγείας με περιατέρω κοινωνικές προεκτάσεις.

Καθορίσθηκαν αρχικά τα όρια του οικισμού και ακολούθησε η τροποποίηση των γενικών και ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης με την 3910/25.09.1987 Απόφαση Νομάρχη (ΦΕΚ 1007Δ'/13.10.1987). Το 1998 με την οικ.6462/01.10.98 Απόφαση Γ.Γ. Περιφέρειας Κ. Μακεδονίας (ΦΕΚ 851Δ'/23.10.1998) εγκρίθηκε η μελέτη πολεοδόμησης και επέκτασης του οικισμού και συγχρόνως τα νέα όριά του. Ακολούθησε πράξη εφαρμογής της παραπάνω πολεοδομικής μελέτης η οποία κυρώθηκε με την 29/42372/22.09.2005 Απόφασή του Νομάρχη.

Ο οικισμός αναπτύσσεται εκατέρωθεν της επαρχιακής οδού, σε περιορισμένη έκταση βορείως, σε γειτνίαση με το Νοσοκομείο Παπανικολάου και κυρίως στα νότια, όπου δημιουργήθηκε και ο αρχικός του πυρήνας. Το κεντρικό τμήμα του οικισμού είναι πυκνοδομημένο, παρουσιάζει έντονο ανάγλυφο εδάφους, με πολλές κλίσεις και ακανόνιστους στενούς δρόμους. Στην περιφέρεια του οικισμού υπάρχουν αρκετές αδόμητες εκτάσεις και, παρά το γεγονός ότι έχει ολοκληρωθεί η πολεοδομική μελέτη, η οικιστική ανάπτυξη είναι περιορισμένη λόγω της μειωμένης οικοδομικής δραστηριότητας, αλλά και των μη ολοκληρωμένων έργων υποδομής.

Ο παλιός οικισμός στερείται κοινόχρηστων χώρων. Με τον πρόσφατο πολεοδομικό σχεδιασμό και την ενσωμάτωση των νέων περιοχών προβλέφθηκε χώρος πλατείας και πολλοί εκτεταμένοι χώροι πρασίνου.

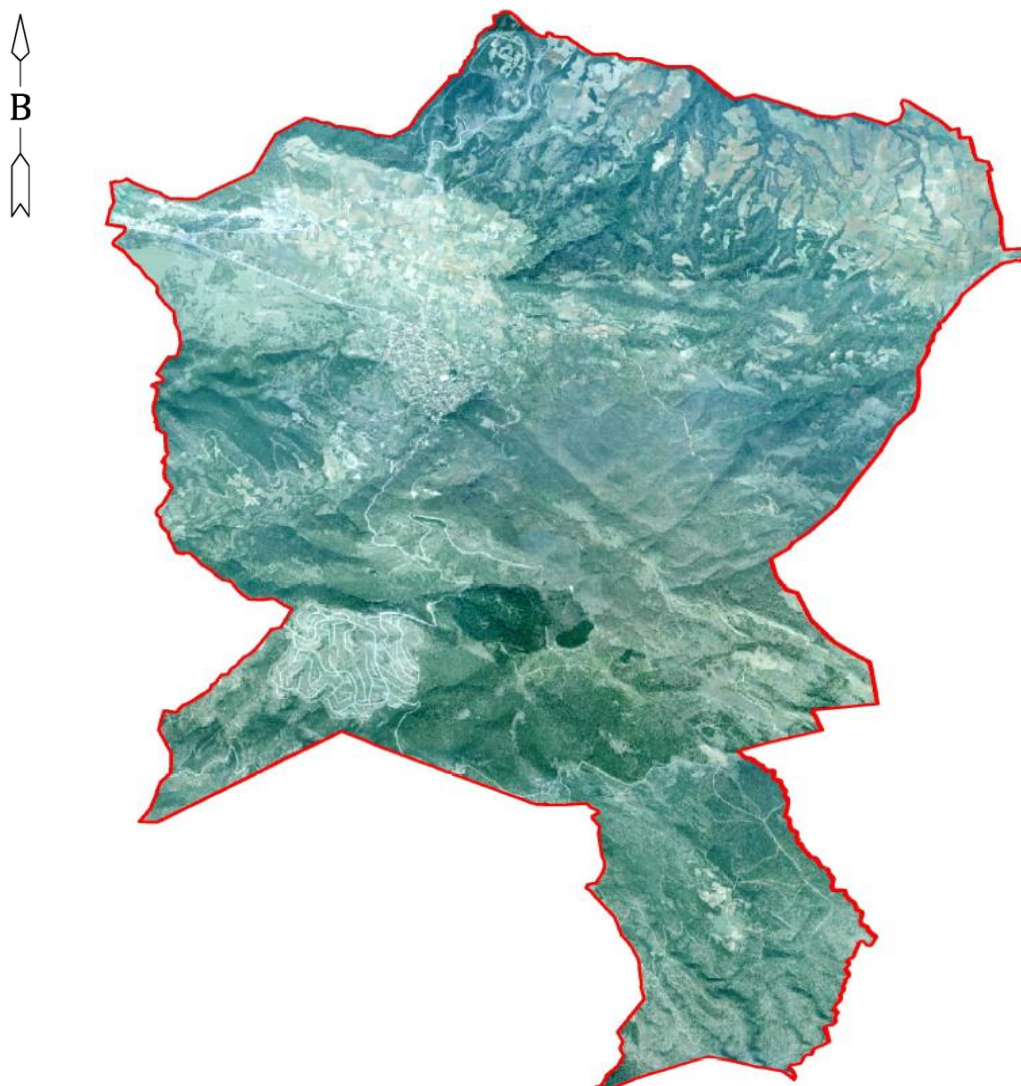
Ο οικισμός του **Φιλύρου**, ημιορεινός σε υψόμετρο 380 μ. με πληθυσμό 5.531 κατοίκους, έχει δομηθεί γύρω από μια σχετικά μικρή πλατεία, η οποία βρίσκεται στο κέντρο του. Απέκτησε ρυμοτομικό σχέδιο με διανομές του Υπουργείου Γεωργίας αρχικά το 1932 και στη συνέχεια το 1968, 1971 και 1973. Τα όρια του οικισμού όπως ισχύουν μέχρι σήμερα προσδιορίσθηκαν με την 4290/19.10.1987 Απόφαση Νομάρχη Θεσσαλονίκης (ΦΕΚ 1110Δ'/12.11.1987), και διορθώθηκαν με την αριθ. 29/οικ.40443/ΠΕ/3752/23.11.2001 Απόφαση Νομάρχη Θεσσαλονίκης (ΦΕΚ 99Δ'/13.02.2022).

Το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (Γ.Π.Σ.) του οικισμού Φιλύρου εγκρίθηκε με την 48355/1595/27.03.2002 Απόφαση Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (ΦΕΚ 372Δ'/08.05.2002) και περιλαμβάνει την πολεοδομική οργάνωση του οικισμού με την δημιουργία τριών πολεοδομικών ενοτήτων. Για την πολεοδόμηση των τριών αυτών ενοτήτων βρίσκεται σε εξέλιξη η εκπόνηση της μελέτης «Αποτύπωση, Κτηματογράφηση, Πολεοδομική μελέτη και Πράξη Εφαρμογής». Η οικιστική του ανάπτυξη είναι ιδιαίτερα έντονη, λόγω της εκτεταμένης εντός σχεδίου περιοχής, αποτέλεσμα του διευρυμένου ορίου του οικισμού με σχετική Απόφαση Νομάρχη Θεσσαλονίκης. Σήμερα το βόρειο τμήμα του οικισμού είναι αρκετά πυκνοδομημένο και παρουσιάζει συνεκτική μορφή συγκεντρώνοντας τις περισσότερες κοινωφελείς και κοινόχρηστες χρήσεις αλλά και τις κυριότερες εμπορικές δραστηριότητες. Έντονη εμφανίζεται πλέον και η εκτός σχεδίου δόμηση με αποτέλεσμα τη δημιουργία άτυπων οικιστικών πυρήνων. Το νέο

όριο Γ.Π.Σ. περιλαμβάνει μια πολύ μεγάλη σε έκταση περιοχή, ενσωματώνοντας αυτούς τους οικιστικούς πυρήνες.

Με την ολοκλήρωση της πολεοδομικής μελέτης που βρίσκεται σε εξέλιξη, θα προκύψει μια πολύ αυξημένη εντός σχεδίου περιοχή η οποία αναμένεται να καλύψει σε βάθος χρόνου τις ανάγκες οικιστικής ζήτησης που προκύπτουν από τη συνεχή μετακίνηση του πληθυσμού από το ΠΣΘ, ανάγκες που αναμένεται να αυξηθούν περαιτέρω λόγω της μελλοντικής λειτουργίας του υπό κατασκευή Πανεπιστημιακού Παιδιατρικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης στο νοτιοδυτικό τμήμα. Σήμερα ο οικισμός διαθέτει τους βασικότερους τύπους οργανωμένων ελεύθερων κοινόχρηστων χώρων, πλατεία, πάρκο και παιδική χαρά, παρά την περιορισμένη έκτασή τους. Με το άλσος που βρίσκεται στο νότιο τμήμα του οικισμού καλύπτονται οι ανάγκες σε αθλητικούς χώρους.

Χάρτης: Δημοτική Κοινότητα Χορτιάτη

Πηγή: Εθνικό Κτηματολόγιο και Χαρτογράφηση Α.Ε.

Ο οικισμός του **Χορτιάτη**, όπως απεικονίζεται στον παραπάνω χάρτη, είναι ένας ορεινός οικισμός ο οποίος βρίσκεται σε υψόμετρο 537 μ., με πληθυσμό 4.515 κατοίκους, είναι προϋφιστάμενος του 1923 και αποτελεί ιστορική έδρα του Δήμου Χορτιάτη. Αναπτύσσεται σε δύο τμήματα τα οποία λειτουργικά και οικιστικά έχουν διαφορετική φυσιογνωμία. Το μεγαλύτερο εξ αυτών με εκτεταμένο πολεοδομικό σχέδιο έχει ξεκάθαρη ρυμοτομία, φαρδείς δρόμους και είναι οικιστικά κορεσμένο λόγω των ευνοϊκών συνθηκών για κατοικία. Το έτερο τμήμα, που αποτελεί τον προϋφιστάμενο του '23 οικισμό και βρίσκεται στο νοτιοανατολικό άκρο, είναι πυκνοδομημένο και ιδιαίτερα συνεκτικό με στενούς ακανόνιστους δρόμους και απότομες κλίσεις που αποτρέπουν τη δόμησή του.

Ο οικισμός απέκτησε πολεοδομικό σχέδιο το 1948 με το Β.Δ. της 07.07.1948 (ΦΕΚ 183Α'/1948). Είχε προηγηθεί το 1938 η έγκριση ρυμοτομικού σχεδίου ενός τμήματος με την επωνυμία «*Εξοχικός συνοικισμός Χορτιάτη*» το οποίο εγκρίθηκε με το Β.Δ. της 17.07.1938 (ΦΕΚ 271Α'/27.7.1938) και τροποποιήθηκε με το Β.Δ. της 01.12.1939 (ΦΕΚ 532/Α/8.12.1939).

Το ρυμοτομικό σχέδιο του οικισμού αναθεωρήθηκε με την 4718/18.04.1980 (ΦΕΚ 318/Δ/21.05.1980) Απόφαση Νομάρχη Θεσσαλονίκης και τροποποιήθηκε με την 25548/11.07.1985 (ΦΕΚ 588/Δ/07.11.1985) Απόφαση Νομάρχη Θεσσαλονίκης.

Με την 346/09.10.1986 (ΦΕΚ 1150/Δ/27.11.1986) απόφαση Νομάρχη Θεσσαλονίκης που τροποποιήθηκε με την 3910/25.09.1987 (ΦΕΚ 1007/Δ/13.10.1987) ανάλογη απόφαση, καθορίστηκαν τα όρια και οι όροι δόμησης για τον οικισμό Χορτιάτη. Σήμερα εκπονείται μελέτη με τίτλο «Αποτύπωση, Κτηματογράφηση, Πολεοδομική Μελέτη και Πράξη Εφαρμογής» για την υπόλοιπη περιοχή μέχρι το όριο Νομάρχη έκτασης 500 στρ., η οποία ωστόσο δεν έχει προχωρήσει πέραν της κτηματογράφησης καθώς απαιτείται η οριοθέτηση των ρεμάτων της περιοχής.

Οι κοινόχρηστοι χώροι του οικισμού του Χορτιάτη συνίστανται στο χώρο του Ηρώου και σε ένα περιορισμένο χώρο πρασίνου στο βορειοανατολικό άκρο του οικισμού. Μια σημαντική έκταση χαρακτηρισμένη ως Πάρκο - Παιδική Χαρά χρησιμοποιήθηκε για την κατασκευή γηπέδου ποδοσφαίρου. Παρά το γεγονός αυτό, η αίσθηση πρασίνου κυριαρχεί λόγω της φυσιογνωμίας του οικισμού και των πυκνών δασικών εκτάσεων που τον περιβάλλουν.

Τέλος, με το ΠΔ της 26.08.1986 (ΦΕΚ 721/Δ/08.09.1986) καθορίστηκε η Ζώνη Ενεργού Πολεοδομίας (ΖΕΠ) στην Κοινότητα Χορτιάτη στη θέση Κισσός. Με το ΠΔ της 15.04.1988 (ΦΕΚ 382/Δ/31.05.1988) εγκρίθηκε η πολεοδομική μελέτη της ΖΕΠ. Τροποποίηση του σχεδίου καθώς και ο καθορισμός των όρων και των περιορισμών δόμησης στην περιοχή έγιναν με τις ΔΠ/ΠΣΚ/οικ/33043/1184(1)/19.06.1995 (ΦΕΚ 576/Δ/04.08.1995) και 29/οικ/ΠΣΚ/10191/834/20.03.1996 (ΦΕΚ 373/Δ/11.04.1996) Αποφάσεις Νομάρχη. Παρά την ολοκλήρωση του πολεοδομικού σχεδιασμού, η

οικιστική ανάπτυξη της περιοχής παραμένει ανύπαρκτη λόγω των διαφωνιών και αντιρρήσεων αναφορικά με το δασικό ή μη χαρακτήρα της περιοχής.

Χρήσεις Γης ΔΕ Χορτιάτη

Διάσπαρτες βρίσκονται εγκατεστημένες ορισμένες ιδιαίτερες χρήσεις στην εξωοικιστική περιοχή της δημοτικής ενότητας Χορτιάτη και συγκεκριμένα:

Στρατόπεδα: το στρατόπεδο Αποστόλου Δράγου του οποίου εκτάσεις βρίσκονται στο Ασβεστοχώρι και στο Φίλυρο, τα στρατόπεδα Καπετάν Ματαπά στο Πανόραμα και Παπαπασχάλη στο Χορτιάτη και η 10η ΜΣΕΠ που βρίσκεται επίσης στο Χορτιάτη.

Το «Βρετανικό Νεκροταφείο» βρίσκεται στην περιοχή της Εξοχής και αποτελεί έκταση, την συντήρηση και λειτουργία της οποίας έχει το Βρετανικό Κράτος.

Διάσπαρτες κτηνοτροφικές μονάδες υπάρχουν στο Ασβεστοχώρι, γύρω από τον ομώνυμο οικισμό στον Χορτιάτη, αλλά και στο Φίλυρο.

Παραγωγικές δραστηριότητες: Δεν υπάρχει κάποιος θεσμοθετημένος χώρος υποδοχής παραγωγικών δραστηριοτήτων. Από το ΓΠΣ Φιλύρου προτείνεται ζώνη μη οχλούσας βιοτεχνίας στο εντός ορίου ΓΠΣ νοτιοδυτικό τμήμα του, για το οποίο σήμερα υπάρχει σε εξέλιξη πολεοδομική μελέτη.

Στην ευρύτερη περιοχή της Δ.Ε. για τη χωροθέτηση βιομηχανίας, υπάρχει ζώνη ΕΜΟ (Επιχειρήσεις Μέσης Όχλησης) εντός του ορίου Γ.Π.Σ. Πεύκων. Σήμερα, αρκετές παραγωγικές μονάδες λειτουργούν στην εκτός σχεδίου περιοχή του Δήμου. Χωροθετούνται κατά κύριο λόγο επί της επαρχιακής οδού 2 μεταξύ Εξοχής και Χορτιάτη. Λίγες βρίσκονται σε μικρή απόσταση από τα όρια του Ασβεστοχωρίου, ενώ κάποιες συγκεντρώνονται στο Φίλυρο, στα όρια με τα Πεύκα.

Δασικές και αναδασωτέες εκτάσεις:

Το περιεχόμενο του Δασικού Χάρτη της Δ.Κ. Χορτιάτη και των Δ.Κ. Ασβεστοχωρίου και Εξοχής αναρτήθηκε με την υπ' αριθ. οικ. 97468/28.11.2012 Απόφαση (ΑΔΑ: Β4ΣΘΟΡ1Υ-ΞΡΛ). Με την υπ' αριθ. 5494/05.02.2021 Απόφαση (ΑΔΑ: 6Δ2ΙΟΡ1Υ-1ΑΦ) αναρτήθηκε το αναμορφωμένο περιεχόμενο του Δασικού Χάρτη όλων των προκαποδιστριακών Ο.Τ.Α. νυν Δ.Ε. συμπεριλαμβανομένων των ΔΕ Πυλαίας-Χορτιάτη. Περαιτέρω, το περιεχόμενο του Δασικού χάρτη κυρώθηκε μερικώς με την υπ' αριθ. 372156/21.10.2022 Απόφαση Γ.Γ. Δασών (ΦΕΚ 815Δ'), εκτός των τμημάτων για τα οποία ασκήθηκαν αντιρρήσεις και πρόδηλα σφάλματα.

Σήμερα ο δασικός χάρτης της ΔΕ Χορτιάτη είναι κυρωμένος κατά ποσοστό 91,12%.

Συγχρόνως, ισχύουν οι σχετικές αποφάσεις που προσδιορίζουν τα όρια της αναδασωτέας έκτασης και προηγούνται της κατάρτισης του δασικού χάρτη.

Στη ΔΕ Χορτιάτη εμπίπτει τμήμα του Περιαστικού Δάσους Θεσσαλονίκης, το οποίο χαρακτηρίζεται ως Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΦΕΚ 148/τ.Β'/1984) και, σύμφωνα με το από 17.01.1994 Π.Δ. (ΦΕΚ 561/τ.Δ'/1994), καθορίζεται ως Ζώνη

προστασίας, συγχρόνως δε, διέπεται από τις διατάξεις του Ν.Δ. 86/1969 Δασικού Κώδικα για την κατηγορία των «προστατευτικών δασών».

Επίσης, στη ΔΕ Χορτιάτη εμπίπτουν το δάσος Χορτιάτη, το δημοτικό δάσος Κουρί, καθώς και το άλσος Φιλύρου, συνολικής έκτασης 9.100 στρ., καθώς και τμήματα των Διαχειριζόμενων Δασών του Δασαρχείου Θεσσαλονίκης, Δασοκτήματος Ισενλή κ.α.

Λατομεία: Η δημιουργία των λατομείων της περιοχής συνδέεται με την παραγωγή ασβέστου, η έναρξη της οποίας προσδιορίζεται χρονικά στα μέσα του 17^{ου} αιώνα και συμπίπτει με την ανάπτυξη του αρχικού οικισμού του Νεοχωρίου που για τον λόγο αυτό μετονομάσθηκε σε Ασβεστοχώρι. Μετά την πυρκαγιά της Θεσσαλονίκης το 1917, δημιουργήθηκαν αυξημένες ανάγκες στο είδος, με αποτέλεσμα την εντατικοποίηση της παραγωγής του και την δημιουργία εταιρειών οι οποίες είχαν στην εκμετάλλευσή τους τα αντίστοιχα λατομεία τα σημαντικότερα από τα οποία είναι:

- Το λατομείο στη θέση «Αδαμιά» στο Χορτιάτη.
- Η λατομική περιοχή στη θέση «Κοτσύφι» στο Ασβεστοχώρι.
- Ο λατομικός χώρος σε επαφή με την προηγούμενη με την ονομασία πρώην «Λατώ».
- Το λατομείο στη θέση «Άσπρη Πέτρα» Εξοχής.
- Τα λατομεία «Αργυρό» και «Ομόνοια» στο Ασβεστοχώρι.
- Ένα λατομείο στο Φίλυρο.

Τα λατομεία σήμερα είναι ανενεργά. Ο χωροταξικός σχεδιασμός του Νομού δεν περιλαμβάνει λατομικές ζώνες στη γεωγραφική έκταση του Δήμου. Η αποκατάσταση και ανάπλαση των χώρων των λατομείων και η πιθανή επαναχρησιμοποίηση με άλλες λειτουργίες είναι ζήτημα που απασχολεί τον Δήμο και για τον σκοπό αυτό εντάχθηκε στο Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG «Ελλάδα-Βουλγαρία 2014-2020» και εκπονεί μελέτη ανάπλασης της περιοχής των λατομείων στη θέση «Αργυρό» στο πλαίσιο εγκεκριμένης συγχρηματοδοτούμενης πράξης του προγράμματος ΕΣΠΑ 2014-2020.

Τέλος, επισημαίνεται ότι το έτος 2005 ανατέθηκε η εκπόνηση της μελέτης «Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δήμου Χορτιάτη» η οποία αφορούσε στο σύνολο της σημερινής ομώνυμης Δημοτικής Ενότητας. Με την εν λόγω μελέτη θα καθορίζονταν οι χρήσεις γης στις εντός και εκτός σχεδίου περιοχές και θα επιλύονταν χρονίζοντα ζητήματα ρυθμίσεων του χώρου, συγκρούσεων χρήσεων γης, καθορισμού ορίων οικισμών, επάρκειας κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων στις οικιστικές περιοχές κλπ. Ωστόσο, παρά το ότι η εν λόγω μελέτη έφτασε σε πολύ προχωρημένο στάδιο εκπόνησης (στάδιο Β2), δεν ολοκληρώθηκε η διαδικασία για την έκδοση του σχετικού ΦΕΚ.

5.2.2.Βασικές Υποδομές - Δίκτυα

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται γενικά και στη συνέχεια ανά Δημοτική Ενότητα το οδικό δίκτυο, το δίκτυο μεταφορών, το δίκτυο διαχείρισης υδατικών πόρων και το δίκτυο ενέργειας.

Οδικό Δίκτυο

Δομή Οδικού Δικτύου:

Εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Πυλαίας – Χορτιάτη διέρχονται υπερτοπικοί οδικοί άξονες, που αποτελούν τμήματα του Εθνικού και Επαρχιακού Οδικού Δικτύου. Συγκεκριμένα:

Στο δευτερεύον Εθνικό Οδικό Δίκτυο ανήκουν:

- Εθνική Οδός Θεσσαλονίκης – Μουδανιών που διασχίζει τον Δήμο με κατεύθυνση ΒΔ – Ν και διέρχεται από την εκτός σχεδίου περιοχή της Δ.Ε. Πυλαίας.
- Εθνική Οδός Θεσσαλονίκης – Αεροδρομίου «Μακεδονία» που διασχίζει τον Δήμο με κατεύθυνση ΒΔ – Ν και διέρχεται από την εκτός σχεδίου περιοχή της Δ.Ε. Πυλαίας.
- Περιφερειακή Οδός Θεσσαλονίκης (ΠΕΘ) που διασχίζει τον Δήμο με κατεύθυνση Β – ΝΔ και διέρχεται από την εκτός σχεδίου της Δ.Ε. Πυλαίας, σε επαφή με τον οικισμό Κωνσταντινουπολιτών και της Επέκτασης του οικισμού Πυλαίας. Η ΠΕΘ συνδέεται με τις παραπάνω Εθνικές Οδούς στους κόμβους Κ12 και Κ13 αντίστοιχα.

Στο Πρωτεύον Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο² ανήκουν :

- Επαρχιακή Οδός 2 (ΕΠ.Ο. 2) «Θεσ/νίκη – Συν/σμός Συκεών Χ.Θ. 0+700 – Ασβεστοχώρι – Κορυφή Κισσού δια Ρετζικίου και Χορτιάτη» που διασχίζει τη Δ.Ε. Χορτιάτη και διέρχεται από τους οικισμούς Ασβεστοχωρίου, Εξοχής και Χορτιάτη. Η ΕΠ 2 συνδέεται με την ΠΕΘ στον κόμβο Μετεώρων (Κόμβος Κ6).
- Επαρχιακή Οδός 3 (ΕΠ.Ο. 3) «Θεσ/νίκη Χ.Θ. 5+000, Πυλαία – Πανόραμα ως Διασταύρωση Χορτιάτη Χ.Θ. 18+300» που διασχίζει τη Δ.Ε. Πυλαίας και τη Δ.Ε. Πανοράματος και διέρχεται από τους οικισμούς Πυλαίας και Πανοράματος. Η ΕΠ 3 συνδέεται με τη ΠΕΘ στον Κόμβο Κ11.
- Επαρχιακή Οδός 20 (ΕΠ.Ο. 20) «από Χ.Θ. 18+800 της αρ. 2 Ε.Π. Ασβεστοχωρίου διασταύρωση με αρ. 2 Ε.Ο. Θεσ/νίκης – Καβάλας Χ.Θ. 25+700» που διασχίζει τη Δ.Ε. Χορτιάτη και συνδέει την ΕΠ 2 με την Παλαιά Εθνική Οδό Θεσ/νίκης – Καβάλας στο ύψος του Αγ. Βασιλείου.

² Αριθμ. ΔΜΕΟ/ε/0/266/95 (ΦΕΚ-293 Β'): Ανακατάταξη Επαρχιακού Οδικού Δικτύου των Νομών της Χώρας

Η συντήρηση τόσο του Εθνικού Οδικού Δικτύου όσο και του Πρωτεύοντος Επαρχιακού, καθώς και της οδού Μ. Αντύπα (μεταξύ των οδών Θεσσαλονίκης – Μουδανιών και Θεσσαλονίκης – Αεροδρομίου) ανήκει στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας/Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης.

Οι παραπάνω Οδικοί Άξονες δίνουν τη δυνατότητα άμεσης σύνδεσης του Δήμου με το οδικό δίκτυο του Νομού Θεσσαλονίκης και της λοιπής χώρας (Εθνικό Οδικό Δίκτυο), καθώς και τη δυνατότητα σύνδεσης των δημοτικών ενοτήτων και των οικισμών του Δήμου μεταξύ τους και με τους όμορους Δήμους (Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο).

Επίσης, από τα διοικητικά όρια του Δήμου διέρχονται οδοί που ανήκουν στο Βασικό Οδικό Δίκτυο του Νομού Θεσσαλονίκης :

- Οδικός Άξονας Αναξιμάνδρου – Νεκροταφεία Αναστάσεως – Θέρμη μέχρι τη διασταύρωση με οδό Θέρμης – Πανοράματος, που διέρχεται από τον οικισμό της Πυλαίας και την εκτός σχεδίου περιοχή της.
- Οδικός Άξονας Αγ. Δημητρίου (από διασταύρωση με οδό Λαγκαδά) – Διογένους – Μ. Ασίας – Δ. Τσέλιου – Εγνατίας (Δ. Πυλαίας) μετά των 2 κλάδων σύνδεσης με την Γ. Λαμπράκη από Μ. Ασίας και Δ. Τσέλιου αντίστοιχα.

Το οδικό δίκτυο του Δήμου ολοκληρώνεται με τις Δημοτικές οδούς πλην των ιδιωτικών ή δασικών.

Υφιστάμενη κατάσταση:

Οι παραπάνω αναφερόμενες επαρχιακές οδοί δέχονται υπεραστική κυκλοφορία αλλά παραλαμβάνουν και διοχετεύουν και την τοπική κυκλοφορία των οικισμών. Για το λόγο αυτό παρουσιάζεται σ' αυτούς καθημερινά μεγάλος κυκλοφοριακός φόρτος ενώ η παράπλευρη στάθμευση στα τμήματα εντός των οικισμών επιτείνει το πρόβλημα. Ο συνδυασμός και η ανάμιξη πολλών και διαφορετικών απαιτήσεων και λειτουργιών έχει ως αποτέλεσμα την απώλεια του πρωταρχικού χαρακτήρα των οδών, την υποβάθμιση όλων των λειτουργιών τους και στη αύξηση της επικινδυνότητας, πρόβλημα που μεγεθύνεται ιδιαίτερα και από τα ανεπαρκή τεχνικά χαρακτηριστικά τους, απουσία κατάλληλης διαμόρφωσης στις διασταυρώσεις, απουσία προσδιορισμένων διαβάσεων, έλλειψη της κατάλληλης σήμανσης, απουσία διαμορφωμένων χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων, διέλευση της αστικής συγκοινωνίας κ.λπ.

Η ποιότητα των οδοστρωμάτων των δημοτικών οδών υποβιβάζεται και οδηγεί στη συνεχή συντήρηση και επισκευή τους από τις εργασίες που εκτελούν στο εύρος των οδών οι Οργανισμοί Κοινής Ωφέλειας (ΟΚΩ) για την κατασκευή των δικτύων του και τη συντήρηση αυτών.

Σε ότι αφορά στην οδική ασφάλεια, από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, εντοπίστηκαν τα παρακάτω προβλήματα:

- Υπέρβαση ορίου ταχύτητας σε οδούς αρμοδιότητας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας που διέρχονται μέσα από τους οικισμούς του Δήμου σε περιοχές με έντονη εμπορική δραστηριότητα. Το πρόβλημα εντοπίζεται στην 3^η Επ. Οδό που διέρχεται μέσα από τον οικισμό Πυλαίας (Οδός Πρ. Ηλίας) και μέσα από τον οικισμό Πανοράματος (οδό Κομνηνών) καθώς και στην 2^η Επ. Οδό που διέρχεται από τους οικισμούς Ασβεστοχωρίου (οδός Δημοκρατίας, 25^{ης} Μαρτίου, 28^{ης} Οκτωβρίου), Εξοχής (Λεωφ. Παπανικολάου) και Χορτιάτη (Μαρτύρων 2ας Σεπτεμβρίου). Το πρόβλημα της οδικής ασφάλειας καθίσταται πιο σοβαρό στις περιπτώσεις των οδών 25^{ης} Μαρτίου, 28^{ης} Οκτωβρίου και 2ας Σεπτεμβρίου καθώς συνδυαστικά με τα παραπάνω, δεν υπάρχουν υλοποιημένα πεζοδρόμια.
- Υπέρβαση ορίου ταχύτητας σε οδούς αρμοδιότητας του Δήμου και ιδιαίτερα σε περιοχές γειτονιάς, γύρω από σχολικά συγκροτήματα όπου κινούνται κατά βάση μικρότερες ηλικιακά ομάδες πληθυσμού. Η υπέρβαση του ορίου ταχύτητας οφείλεται κατά βάση στην απουσία αστυνόμευσης. Επιπλέον, εκτός ελάχιστων περιπτώσεων, στο οδικό δίκτυο του Δήμου δεν έχουν ληφθεί μέτρα ήπιας κυκλοφορίας για μείωση ταχύτητας οχημάτων (traffic calming).
- Ελλιπή γεωμετρικά χαρακτηριστικά αρτηριών αρμοδιότητας του Δήμου. Το πρόβλημα εντοπίζεται α) στην οδό Θέρμης – Πανοράματος, β) στην οδό Χαριλάου – Θέρμης (Στ. Καζαντζίδη) και γ) στην οδό Φιλύρου – Πεύκων.
- Ελλιπή γεωμετρικά χαρακτηριστικά κόμβων και διασταυρώσεων του Δήμου.
- Χωροθέτηση σχολικών συγκροτημάτων σε εκτός σχεδίου περιοχές, το οποίο έχει ως αποτέλεσμα τη μετακίνηση μαθητών μέσω οδών που δεν υπάρχει υποδομή πεζής μετακίνησης. Το πρόβλημα εντοπίζεται κυρίως στις περιπτώσεις α) του Λυκείου Φιλύρου, β) του Δημοτικού και Λυκείου Χορτιάτη, γ) της Αμερικάνικης Γεωργικής Σχολής.
- Ελλιπή γεωμετρικά χαρακτηριστικά οδικών υποδομών στην εκτός σχεδίου περιοχή Πατριαρχικού Πυλαίας όπου χωροθετούνται εμπορικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες υπερτοπικής σημασίας (Mediterranean Cosmos, Magic Park, Florida Center, IKEA κλπ). Το πρόβλημα της οδικής ασφάλειας εντοπίζεται κυρίως κατά την μετακίνηση πεζών από τον Ανατολικό Σταθμό IKEA του ΟΑΣΘ προς τις παραπάνω δραστηριότητες μέσω πρώην αγροτικών οδών διανομής (Χάλκης, Αγ. Γεωργίου, Π.Δεργιανδε, Ασκληπιού) περιορισμένου πλάτους χωρίς υποδομή πεζής μετακίνησης.

Παράλληλα, μείζον πρόβλημα διαπιστώνεται σχεδόν στο σύνολο του οδικού δικτύου του Δήμου από την απουσία έργων αποχέτευσης των ομβρίων υδάτων, τα οποία ρέουν ελεύθερα, συγκεντρώνονται ανεξέλεγκτα σε χαμηλά υψομετρικά θέσεις και προκαλούν συχνά πλημμυρικά φαινόμενα επί του οδοστρώματος, με αποτέλεσμα να

προκαλούνται ατυχήματα. Η απουσία ολοκληρωμένων υδραυλικών μελετών, το μεγάλο κόστος κατασκευής που απαιτείται και η δυσπραγία των αρμόδιων υπηρεσιών για αντιπλημμυρικά έργα, δημιουργούν συνθήκες μη επίλυσης των προβλημάτων.

Εντός των οικισμών έχουν εφαρμοστεί κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, που κατά το πλείστον είναι τοπικές και είτε δεν περιλαμβάνονται σε κυκλοφοριακές μελέτες, είτε αποτελούν τροποποίηση προτάσεων των κυκλοφοριακών μελετών, με αποτέλεσμα να μην επιλύουν τα κυκλοφοριακά προβλήματα για τα οποία εφαρμόζονται ή να τα μεταθέτουν.

Η οδοσήμανση (οριζόντια και κατακόρυφη) καθώς και η πληροφοριακή σήμανση, θεωρείται ότι βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο, ωστόσο δεν υπάρχει ψηφιακό αρχείο δεδομένων της υφιστάμενης σήμανσης.

Έχει ολοκληρωθεί το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας, στο οποίο διατυπώνονται και εξειδικεύονται κατάλληλα μέτρα που θα συμβάλουν στη Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα και ανάπτυξη του Δήμου. Το ΣΒΑΚ οργανώνει το πλαίσιο πάνω στο οποίο η Δημοτική Αρχή θα κινηθεί στη διάρκεια των επόμενων ετών, για την αναβάθμιση του επιπέδου εξυπηρέτησης στις μετακινήσεις των κατοίκων, με στόχο την εξασφάλιση ενός ασφαλέστερου, αποδοτικότερου και συμβατού περιβαλλοντικά συγκοινωνιακού και κυκλοφοριακού συστήματος, λαμβάνοντας υπόψη της ιδιαιτερότητες της περιοχής και συγκεκριμένα:

α) το γεγονός ότι ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη αποτελεί τμήμα του ΠΣΘ, τη γειτνίαση του Δήμου με τον μητροπολιτικό Δήμο Θεσσαλονίκης, την οικιστική του διάρθρωση.

β) το γεγονός ότι ο Δήμος συντίθεται από τρεις Δ.Ε. με διαφορετικά χαρακτηριστικά μεταξύ τους, καθώς η ΔΕ Πυλαίας αποτελεί μέρος του συμπαγούς αστικού ιστού του ΠΣΘ, η ΔΕ Πανοράματος ανήκει στο ΠΣΘ έχοντας παράλληλα ημιαστικά χαρακτηριστικά ενώ οι τέσσερις οικισμοί της Δ.Ε. Χορτιάτη, βρίσκονται εκτός του ΠΣΘ.

γ) τη συγκέντρωση στην ανατολική περιοχή της Δ.Ε. Πυλαίας σημαντικού αριθμού υπερτοπικών χρήσεων και λειτουργιών όπως τα μεγαλύτερα εμπορικά κέντρα της πόλης της Θεσσαλονίκης (Mediterranean Cosmos, Florida, IKEA), η Ζώνη Καινοτομίας, μεγάλα ιατρικά κέντρα (Διαβαλκανικό, Γένεσις κλπ), εγκαταστάσεις τριτογενούς τομέα κλπ.

δ) τη σύνθεση των οικισμών και αστικών περιοχών και του φυσικού περιβάλλοντος του Δήμου που επιβάλλει την ενιαία θεώρηση της μετακίνησης των δημοτών – κατοίκων προστατεύοντας και ενθαρρύνοντας φιλικούς προς το περιβάλλον τρόπους μετακίνησης στις μεταφορές με ανθρωποκεντρική προσέγγιση.

Στα πλαίσια εκπόνησης του ΣΒΑΚ Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη, πραγματοποιήθηκε η ιεράρχηση και κυκλοφοριακή οργάνωση του οδικού δικτύου του Δήμου. Οι κατηγορίες οδών που διακρίθηκαν για τις ανάγκες της λειτουργικής ιεράρχησης είναι οι εξής:

- Ελεύθερη / Ταχεία Λεωφόρος.
- Κύρια Αρτηρία.
- Δευτερεύουσα Αρτηρία.
- Κύρια Συλλεκτήρια Οδός
- Δευτερεύουσα Συλλεκτήρια Οδός
- Πεζόδρομοι
- Οδός ήπιας κυκλοφορίας

Για κάθε μια από τις παραπάνω κατηγορίες οδών και με την χρήση των γεωπληροφοριακών υποβάθρων του οδικού δικτύου που παρέχει η ΕΛΣΤΑΤ (με την μορφή shape file), υπολογίστηκαν το μήκος και το ποσοστό κάθε κατηγορίας στο σύνολο του οδικού δικτύου κάθε οικισμού.

Πίνακας: Δείκτες σχετικά με το οδικό δίκτυο του Δήμου Πυλαίας – Χορτιάτη

Οικισμός / Περιοχή		Αυτοκινητόδρομος	Κύρια Αρτηρία	Δευτερεύουσα Αρτηρία	Κύρια Συλλεκτήρια	Δευτερεύουσα Συλλεκτήρια	Τοπική οδός	Πεζόδρομος	Ηπιας Κυκλοφορίας	Σύνολο Οικισμού
Πυλαία	km	6.37	8.82	2.25	11.67	10.16	73.81	3.08	3.40	119.5
	%	5.3	7.4	1.9	9.8	8.5	61.7	2.6 %	2.8%	
Πανόραμα	km	7.93	3.94	3.45	9.33	72.97	0.17	0	0	97.8
	%	8.1	4.0	3.5	9.5	74.6	0.2	0.0	0.0	
Χορτιάτης	km	3.30	3.62	0.98	0	0	27.64	0	0	35.5
	%	9.3	10.2	2.8	0.0	0.0	77.8	0.0	0.0	
Ασβεστοχώρι	km	0.00	4.94	0	0	1.49	15.29	0.24	0.13	22.04
	%	0.0	22.3	0.0	0.0	6.7	69.2	1.1	0.6	
Φίλυρο	km	0	2.32	0	0	5.14	7.97	0	0.07	15.5
	%	0.0	14.9	0.0	0.0	33.2	51.4	0.0	0.5	
Εξοχή	km	0	1.34	0.	0.40	4.05	22.52	0	0	28.3
	%	0.0	4.7	0.0	1.4	14.3	79.6	0.0	0.0	
Πατριαρχικό	km	3.30	3.62	0.98	0.00	0.00	27.64	0.00	0.00	35.5
	%	9.3	10.2	2.8	0.0	0.0	77.8	0.0	0.0	
Σύνολο	km	20.90	28.60	7.66	21.40	93.82	175.0	3.32	3.61	354.3
	%	5.9	8.1	2.2	6.0	26.5	49.4	0.9	1.0	

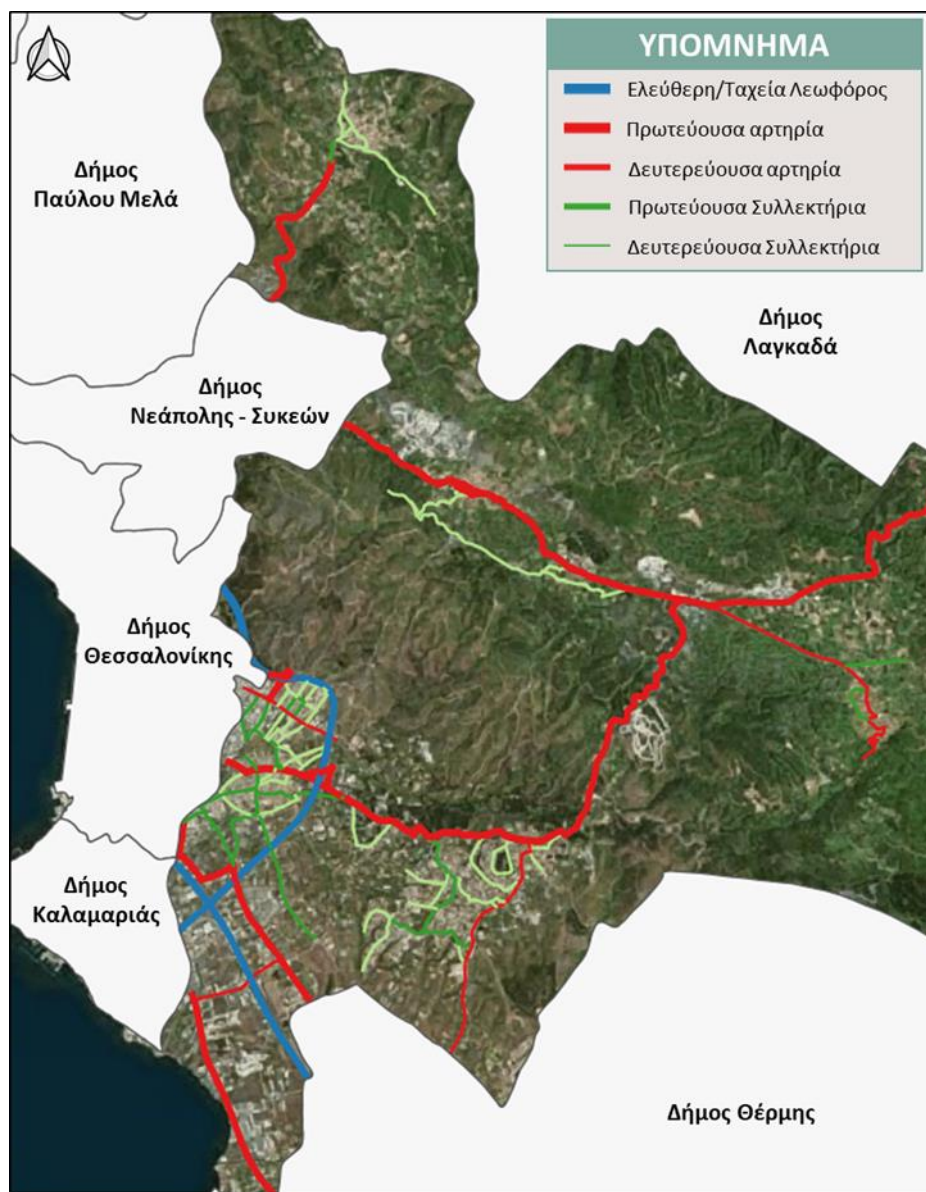
Πηγή: ΣΒΑΚ Δήμου Πυλαίας Χορτιάτη

Ο παραπάνω πίνακας παρουσιάζει τον δείκτη κάθε κατηγορίας της λειτουργικής ιεράρχησης ως προς το σύνολο του δικτύου. Σύμφωνα με τον εν λόγω πίνακα προκύπτουν τα εξής αποτελέσματα:

- Το μήκος του βασικού οδικού δικτύου (αυτοκινητόδρομοι, πρωτεύουσες & δευτερευουσες αρτηρίες, πρωτεύουσες & δευτερευουσες συλλεκτικές οδοί) εκτιμάται σε 48.6% του συνολικού μήκους του οδικού δικτύου εντός της περιοχής του Δήμου.
- Το ποσοστό των τοπικών οδών ανέρχεται στο 49.4%.
- Οι οδοί που λειτουργούν ως ήπιας κυκλοφορίας και πεζόδρομοι αποτελούν το 2.0 % του συνολικού δικτύου.

Αναλυτικότερα η λειτουργική ιεράρχηση του κύριου οδικού δικτύου που αναδείχθηκε από την ανάλυση του ΣΒΑΚ στην περιοχή του Δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη απεικονίζεται στον παρακάτω χάρτη:

Χάρτης: Ιεράρχηση κύριου οδικού δικτύου Πυλαίας – Χορτιάτη

Πηγή: ΣΒΑΚ

Α. Δημοτική Ενότητα Πανοράματος

Το οδικό δίκτυο του Πανοράματος διαθέτει επαρκή γεωμετρικά χαρακτηριστικά. Η ανάπτυξη όμως του οικισμού σε περιοχές με μεγάλες κλίσεις και έντονο ανάγλυφο οδήγησε σε μια πολύπλοκη, «οργανωτική» μορφή του δικτύου, καθώς αυτό έπρεπε να προσαρμοστεί στο έδαφος. Έτσι έχουν προκύψει οδοί με μεγάλες κλίσεις σε σημεία τους και κόμβους όπου οι οδοί αυτές συμβάλλουν με ποικίλες γωνίες, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται προβλήματα στην κυκλοφορία και την ασφάλεια των οδηγών.

Επιπλέον, έντονα προβλήματα κυκλοφορίας οχημάτων και πεζών διαπιστώνονται κατά μήκος της Επ.Ο. 3 που διασχίζει τον οικισμό Πανοράματος (οδός Κομνηνών), τόσο λόγω του υψηλού κυκλοφοριακού φόρτου της ίδιας της οδού, όσο και λόγω του ότι κατά μήκος αυτής αναπτύσσεται η εμπορική δραστηριότητα του οικισμού, χωρίς να εξασφαλίζεται η επαρκής και οργανωμένη στάθμευση των οχημάτων, με αποτέλεσμα να ενισχύεται η παράνομη στάθμευση. Επιπλέον η άναρχη διαμόρφωση των πεζοδρομίων και η ασυνέχεια που παρουσιάζουν με τις καθέτους οδούς, καθώς και η παράνομη στάθμευση οδηγεί στη δυσχέρεια κίνησης των πεζών.

Από την άλλη, η περιοχή του κέντρου του Πανοράματος έχει αναπτυχθεί χωρίς κάποιο ιδιαίτερο σχεδιασμό, με μη κανονική μορφή οδικού δικτύου και με χαμηλά γεωμετρικά χαρακτηριστικά. Το ίδιο ισχύει και για τις περιοχές εκτός σχεδίου, με τη διαφορά ότι στην περιοχή έχει αναπτυχθεί ιδιαίτερα αραιή δόμηση και οι οδοί έχουν χαρακτηριστικά πρώην αγροτικών οδών με μικρό πλάτος. Το μεγαλύτερο μέρος του οδικού δικτύου του οικισμού είναι ασφαλτοστρωμένο και παρουσιάζει χαμηλούς κυκλοφοριακούς φόρτους, με εξαίρεση δημοτικές κεντρικές οδούς που χρήζουν κυκλοφοριακών μελετών για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που παρουσιάζουν, όπως διαμόρφωση κόμβων, οργανωμένη στάθμευση, αποκατάσταση της ορατότητας κ.λ.π.

Ο οικισμός Πανοράματος χαρακτηρίζεται είτε από ανύπαρκτα πεζοδρόμια, είτε από πεζοδρόμια με πολύ μικρό πλάτος, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνουν την κίνηση των πεζών και να μην εξασφαλίζεται η προσβασιμότητα και ασφάλειά τους. Επίσης, παρουσιάζει απουσία δικτύου πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων.

B. Δημοτική Ενότητα Πυλαίας

Το οδικό δίκτυο στον οικισμό της Πυλαίας εμφανίζεται ανεπαρκές για την κυκλοφορία που δέχεται, ενώ η κατάσταση επιβαρύνεται από τον κυκλοφοριακό φόρτο που διοχετεύεται από την Ε.Ο. 3 που διέρχεται από τον οικισμό (οδός Πρ. Ηλία) επιφέροντας παρόμοια προβλήματα με αυτά του Πανοράματος.

Το ποσοστό αδιάνοικτων οδών, όπως αυτοί προβλέπονται από την Πολεοδομική μελέτη, είναι αρκετά μεγάλο, λόγω της μη υλοποίησης των απαιτούμενων απαλλοτριώσεων ιδιωτικής γης, με αποτέλεσμα να διαπιστώνονται αδικαιολόγητες ασυνέχειες του οδικού δικτύου που προκαλούν σύγχυση. Επίσης, η χάραξη οδών παράλληλα με την κοίτη υφιστάμενων ρεμάτων τα οποία όμως δεν έχουν διευθετηθεί, οδηγεί σε αρκετές περιπτώσεις σε αδυναμία διαμόρφωσης των οδών σε όλο τους το πλάτος, αφού απαιτούνται έργα αντιστήριξης.

Στην Πυλαία υφίσταται εκτεταμένο δίκτυο θεσμοθετημένων πεζόδρομων που όμως είναι ασύνδετοι μεταξύ τους. Στο μεγαλύτερο ποσοστό τους πρόκειται για οδούς μικρού πλάτους (μικρότερου των 6 μ.) και δεν είναι εξασφαλισμένη η λειτουργία τους ως πεζόδρομοι, αφού στην πλειονότητα τους είναι ασφαλτοστρωμένοι και προσδίδουν στους χρήστες τους την αίσθηση οδού κυκλοφορίας οχημάτων, με

αποτέλεσμα να χρησιμοποιούνται από τους παρόδιους ιδιοκτήτες για την στάθμευση των οχημάτων τους.

Τμήμα της περιοχής επέκτασης της Πυλαίας αποτέλεσε το αντικείμενο του έργου «Ολοκληρωμένη ανάπτυξη ευρύτερης περιοχής Ελαιορέματος» που χρηματοδοτήθηκε από το ΕΣΠΑ και με την ολοκλήρωση του απέδωσε στην συγκεκριμένη περιοχή ένα πλήρως διαμορφωμένο δίκτυο πεζοδρόμων, συνδεδεμένο με το πάρκο Ελαιορέματος. Διαμορφώθηκαν στο σύνολό τους τα πεζοδρόμια των οδών και εφαρμόστηκε μελέτη κυκλοφοριακών ρυθμίσεων για την εξασφάλιση της ορθής κυκλοφορίας οχημάτων και πεζών. Διαμορφώθηκαν χώροι στάθμευσης και θέσεων οργανωμένης στάθμευσης παρά το κράσπεδο.

Στην εκτός σχεδίου περιοχή της Δ.Ε. Πυλαίας η ανάπτυξη πλήθους παραγωγικών και εμπορικών μονάδων, μεγάλου μεγέθους εγκαταστάσεις λιανικού εμπορίου, καθώς και εγκαταστάσεων παροχής υπηρεσιών οδήγησε σε μεγάλη αύξηση της κυκλοφορίας στο οδικό δίκτυο της περιοχής, συμπεριλαμβανομένου και μεγάλου αριθμού βαρέων οχημάτων. Τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά των οδών στην εκτός σχεδίου περιοχή δεν εξασφαλίζουν την άνετη διέλευση της κυκλοφορίας, αφού κατά βάση, οι οδοί της περιοχής είχαν διανοιχθεί με πρόβλεψη για χρήση ως αγροτικές περιοχές. Το μέσο πλάτος οδού των 4-5m καθιστά το συγκεκριμένο δίκτυο μη ικανό να εξυπηρετήσει την υπερτοπική κυκλοφορία και να χρήζει συνεχούς συντήρησης.

Ένα μεγάλο τμήμα του ορίου της Δημοτικής Ενότητας της Πυλαίας με τους όμορους Δήμους Θεσσαλονίκης και Καλαμαριάς ταυτίζεται με την Περιφερειακή τάφρο. Δημοτικές οδοί τόσο στην εντός, όσο και την εκτός σχεδίου περιοχή διέρχονται από την περιφερειακή τάφρο με τεχνικά ή γέφυρες, τα τεχνικά χαρακτηριστικά των οποίων στις περισσότερες περιπτώσεις απαιτούν βελτιώσεις, είτε από υδραυλικής άποψης, είτε από άποψη οδοποιίας. Σημειώνονται ιδιαίτερα οι περιπτώσεις της διέλευσης της οδού Γ. Γεννηματά νότια του οικισμού όπου ουσιαστικά δεν υφίσταται τεχνικό διέλευσης, με αποτέλεσμα η οδός να καθίσταται απροσπέλαστη κατά τη διάρκεια βροχοπτώσεων, και της διέλευσης της οδού Μ. Αλεξάνδρου όπου οι κατολισθήσεις των πρανών θέτουν σε κίνδυνο την ευστάθεια των παρακείμενων δρόμων.

Γ. Δημοτική Ενότητα Χορτιάτη

Η οδική εξυπηρέτηση μεταξύ των οικισμών των επιμέρους Δημοτικών / Τοπικών Κοινοτήτων διευκολύνεται από το γεγονός ότι βρίσκονται σε γραμμική διάταξη πάνω στον κύριο οδικό άξονα. Συγκεκριμένα, οι οικισμοί Ασβεστοχωρίου, Εξοχής και Χορτιάτη συνδέονται μεταξύ τους μέσω της επαρχιακής οδού 2 (ΕΠ.Ο. 2), που είναι και ο κύριος οδικός άξονας που διέρχεται από τη Δημοτική Ενότητα Χορτιάτη, προκαλώντας όλα τα προβλήματα που αναφέρθηκαν στην αρχή της ενότητας.

Το Φίλυρο συνδέεται με την έδρα του Δήμου και τους λοιπούς οικισμούς μέσω της διασταύρωσης της οδού 27 και της ΕΠ.Ο. 2, όπου λόγω της έλλειψης κόμβου

δημιουργείται κυκλοφοριακή συμφόρηση και προκαλούνται ατυχήματα ιδιαίτερα τις ώρες αιχμής.

Άλλες δημοτικές οδοί που εξυπηρετούν τη Δημοτική Ενότητα Χορτιάτη είναι: η οδός Χορτιάτη – Αρδαμερίου που συνδέει τους δύο ομώνυμους οικισμούς, η οδός που συνδέει το Φίλυρο με το Δερβένι, και ο δρόμος που συνδέει το Φίλυρο με την ΠΟ μέσω των βυζαντινών Νερόμυλων του Δήμου Παύλου Μελά. Επιπλέον, ο δασικός δρόμος από το ξενοδοχείο Φιλίππειο προς την Εξοχή και το Ασβεστοχώρι χρησιμοποιείται ευρύτατα παρά τα μειονεκτήματα των γεωμετρικών χαρακτηριστικών του.

Το υπόλοιπο οδικό δίκτυο της Δημοτικής Ενότητας δεν είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένο. Οι κυριότερες δυσχέρειες που διαπιστώνονται εντός των οικισμών είναι οι έντονες κλίσεις των οδών λόγω του έντονου ανάγλυφου της περιοχής και το μικρό πλάτος τους που κατά κύριο λόγο οφείλονται στο γεγονός ότι οι οικισμοί της Δ.Ε. είναι προϋφιστάμενοι του '23.

Λόγω των ανωτέρω, διαπιστώνεται ότι ιδιαιτέρως οι οικισμοί Χορτιάτη, Ασβεστοχωρίου και Εξοχής στερούνται πεζοδρομίων, με αποτέλεσμα να μην εξασφαλίζεται η ασφαλής κίνηση των πεζών.

Τέλος, το πρόβλημα της παντελούς έλλειψης χώρων στάθμευσης ή θέσεων οργανωμένης στάθμευσης στους οικισμούς είναι έντονο ιδιαίτερα κατά μήκος της ΕΠ που τους συνδέει, αφού συγκεντρώνει την εμπορική δραστηριότητα.

5.2.3. Μέσα Μαζικής Μεταφοράς

Η κύρια σύνδεση στον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη, μεταξύ των δημοτικών ενοτήτων/κοινοτήτων του Δήμου αλλά και με όμορους Δήμους γίνεται μέσω των γραμμών αστικής συγκοινωνίας 11, 12, 14, 57, 58, 64. Οι δευτερεύουσες συνδέσεις πραγματοποιούνται μέσω των γραμμών 60 και 61. Εκτός των παραπάνω γραμμών, υπάρχει και ένα επιπλέον σύνολο λεωφορειακών γραμμών, οι οποίες διέρχονται από την Δημοτική Ενότητα Πυλαίας και εξυπηρετούν μετακινήσεις μητροπολιτικού χαρακτήρα. Η εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού γίνεται αποκλειστικά μέσω του στόλου του Ο.Α.Σ.Θ., καθώς δεν λειτουργεί δημοτική συγκοινωνία. Από το 2020 μέρος του μεταφορικού έργου έχει αναλάβει για λογαριασμό του ΟΑΣΘ το ΚΤΕΛ Θεσσαλονίκης.

Η ιδιομορφία του Δήμου που απορρέει από την γεωγραφική θέση των δημοτικών ενοτήτων/κοινοτήτων έχει ως αποτέλεσμα η σύνδεση μεταξύ ορισμένων οικισμών να μην είναι άμεση (π.χ. Φίλυρο και Χορτιάτης). Ως αποτέλεσμα, η διάρκεια μετακίνησης για ορισμένες συνδέσεις αυξάνεται σε σημαντικό βαθμό, καθώς απαιτείται μετεπιβίβαση ως τον τελικό προορισμό. Για παράδειγμα, κάτοικοι που διαμένουν στην Δημοτική Ενότητα Φιλύρου, πρέπει να πραγματοποιήσουν 2-3 μετεπιβιβάσεις,

μέχρι να φτάσουν σε ένα εμπορικό ή διοικητικό κέντρο του Δήμου που βρίσκεται στην Δημοτική Ενότητα Πυλαίας ή στη Δημοτική Ενότητα Πανοράματος.

Από τα παραπάνω προκύπτει, πως το σύστημα δημοσίων συγκοινωνιών δεν είναι ανταγωνιστικό του Ι.Χ. σε μετακινήσεις μεταξύ των οικισμών του Δήμου, καθώς ο χρόνος μετακίνησης με χρήση λεωφορείου είναι αρκετά μεγαλύτερος. Η ποιότητα εξυπηρέτησης των υφιστάμενων μέσων μαζικής μεταφοράς, επηρεάζεται και από τη συχνότητα δρομολόγησης, η οποία σε συνδυασμό με τον αυξημένο χρόνο μετακίνησης για ορισμένες συνδέσεις, μειώνει σημαντικά την ελκυστικότητα των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς.

Οι λεωφορειακές γραμμές που διέρχονται από τον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη κατηγοριοποιούνται σε Βασικές και οι Συμπληρωματικές γραμμές, ανάλογα με τον ρόλο που παίζουν στην εξυπηρέτηση των κατοίκων του Δήμου και είναι οι εξής:

Βασικές γραμμές Δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη

- 11 ΠΥΛΑΙΑ – ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
- 11Β ΠΥΛΑΙΑ – ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΕΣΩ ΞΕΝΩΝΑ ΘΕΑΓΕΝΕΙΟΥ
- 11Ε ΠΥΛΑΙΑ – ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ -
- 11Μ ΠΥΛΑΙΑ – ΞΕΝΩΝΑΣ ΘΕΑΓΕΝΕΙΟΥ - ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
- 11Τ ΠΥΛΑΙΑ – ΧΑΡΙΛΑΟΥ
- 12 ΚΤΕΛ-ΚΑΤΩ ΤΟΥΜΠΑ
- 14, ΑΝΩ ΤΟΥΜΠΑ – Ν.Σ. ΣΤΑΘΜΟΣ
- 14Α ΑΝΩ ΤΟΥΜΠΑ – Ν.Σ. ΣΤΑΘΜΟΣ ΜΕΣΩ ΓΕΝΕΣΙΣ
- 57 Δ/ΣΗ ΧΟΡΤΙΑΤΗ- ΑΣΒΕΣΤΟΧΩΡΙ - ΕΡΜΟΥ
- 58 Δ/ΣΗ ΧΟΡΤΙΑΤΗ - ΠΑΝΟΡΑΜΑ - ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ
- 64 Ν.Σ.ΣΤΑΘΜΟΣ - ΦΙΛΥΡΟ
- 64Α Ν.Σ.ΣΤΑΘΜΟΣ – ΦΙΛΥΡΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΧΩΡΙΟ
- 64Β Ν.Σ.ΣΤΑΘΜΟΣ – ΦΙΛΥΡΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΕΛΠΙΔΑ
- 64Ε Ν.Σ.ΣΤΑΘΜΟΣ – ΦΙΛΥΡΟ ΛΥΚΕΙΟ
- 64Κ Ν.Σ.ΣΤΑΘΜΟΣ – ΦΙΛΥΡΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΧΩΡΙΟ ΛΥΚΕΙΟ

Συμπληρωματικές γραμμές Δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη

- 60Α ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ (ΜΑΚΕΔ/ΜΑΧΩΝ)
- 60Β ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ (Ι ΔΡΑΓΟΥΜΗ)

- 60Ε ΠΑΝΟΡΑΜΑ – ΘΕΡΜΗ – Α.Σ.ΙΚΕΑ
- 61 ΧΟΡΤΙΑΤΗΣ – Δ/ΣΗ ΧΟΡΤΙΑΤΗ
- 61Α ΧΟΡΤΙΑΤΗΣ – Δ/ΣΗ ΧΟΡΤΙΑΤΗ - ΛΥΚΕΙΟ

Οι βασικές γραμμές που διέρχονται από τον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη είναι γραμμές που εξασφαλίζουν τη σύνδεση των οικισμών του Δήμου μεταξύ τους και με την κεντρική περιοχή της Θεσσαλονίκης. Η αλυσίδα των λεωφορειακών γραμμών 57 και 58 σε συνδυασμό με τις γραμμές 64, 61 και 11 είναι το δίκτυο που επιτρέπει την πρόσβαση από κάθε οικισμό προς κάθε οικισμό με ΜΜΜ. Η λειτουργία των συγκεκριμένων γραμμών έχει άμεσο αντίκτυπο στην εξυπηρέτηση των αναγκών των κατοίκων του Δήμου.

Β. Εντός των συνολικών ορίων της Δημοτικής Ενότητας Πυλαίας και κυρίως στην εμπορική περιοχή ανατολικά του οικισμού, εξυπηρετούν οι ακόλουθες γραμμές:

01Ν: Κ.Τ.Ε.Λ. - ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΝΥΧΤΕΡΙΝΟ

1Χ: Κ.Τ.Ε.Λ. - ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ

02Κ: Α.Σ.ΙΚΕΑ - Κ.Τ.Ε.Λ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

02Χ: ΣΤΑΘΜΟΣ ΜΕΤΡΟ Ν. ΕΛΒΕΤΙΑ - ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

03Κ: Α.Σ.ΙΚΕΑ - Ν.Σ.ΣΤΑΘΜΟΣ

04Α: ΧΑΡΙΛΑΟΥ - ΚΤΕΛ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ – ΚΑΛΑΜΑΡΙΑ

04Β: ΚΤΕΛ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ- ΧΑΡΙΛΑΟΥ - ΚΑΛΑΜΑΡΙΑ

04Ε: ΚΑΛΑΜΑΡΙΑ - ΚΤΕΛ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ- ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

66: ΧΑΡΙΛΑΟΥ - ΘΕΡΜΗ

67: Α.Σ. ΙΚΕΑ – Τριάδι (67Α– 67Β)

69: ΑΣ ΙΚΕΑ – Επανομή

72: Α.Σ. ΙΚΕΑ – Ν. Μηχανιώνα

76: Α.Σ. ΙΚΕΑ – Αγγελοχώρι

78: ΚΤΕΛ – Αεροδρόμιο

79: Α.Σ. ΙΚΕΑ – Αεροδρόμιο

Οι παραπάνω γραμμές εξυπηρετούν κυρίως τους κατοίκους και επισκέπτες της πόλης της Θεσσαλονίκης προς προορισμούς σε γειτονικούς Δήμους και στην εκτός σχεδίου περιοχή της Πυλαίας στην οποία έχουν αναπτυχθεί χρήσεις υπερτοπικής σημασίας.

Σημειώνεται ότι η περιοχή της Μαλακοπής και των Κωνσταντινοπολίτικων δεν συνδέεται με την αστική συγκοινωνία με τον οικισμό της Πυλαίας, παρά το γεγονός

ότι είναι πυκνοκατοικημένες (ιδιαίτερα η Μαλακοπή). Οι περιοχές αυτές εξυπηρετούνται μόνο ως προς τις μετακινήσεις προς τον Δήμο Θεσσαλονίκης, ενώ είναι αποκομμένες από τον υπόλοιπο Δήμο. Υπάρχει πρόταση δημιουργίας νέας γραμμής από τον ΟΣΕΘ η οποία θα συνδέει την περιοχή Κωνσταντινοπολίτικων με την Καλαμαριά – δια μέσου του Σταθμού Μετρό Νέας Ελβετίας, η οποία ωστόσο δεν έχει ακόμα υλοποιηθεί.

Κατά την εκπόνηση του ΣΒΑΚ του Δήμου προέκυψαν τα παρακάτω σχετικά με την ποιότητα της υφιστάμενου εξυπηρέτησης.

- Η Δημοτική Ενότητα Πανοράματος δεν συνδέεται σε ικανοποιητικό βαθμό με την Πυλαία και τη Θεσσαλονίκη, καθώς αφενός η σύνδεση γίνεται με μια μόνο γραμμή, αφετέρου αυτή έχει αραιή συχνότητα δρομολόγησης.
- Αν συνυπολογιστεί η μεγάλη διάρκεια μετακίνησης, προκύπτει συνολικά χαμηλό επίπεδο εξυπηρέτησης.
- Η λεωφορειακή γραμμή που συνδέει το Φίλυρο με το κέντρο της Θεσσαλονίκης χαρακτηρίζεται από αραιή συχνότητα.
- Οι γραμμές που εξυπηρετούν τις ενότητες του Ασβεστοχωρίου, της Εξοχής και του Χορτιάτη, έχουν υψηλότερη συχνότητα δρομολόγησης σε σχέση με το Φίλυρο και το Πανόραμα.

5.2.4. Ήπια Μετακίνηση

Ο Δήμος στο σύνολο του, χαρακτηρίζεται από πλήρη απουσία δικτύου ποδηλατοδρόμων, κυρίως λόγω του έντονου ανάγλυφου στην μεγαλύτερη έκτασή του.

Όσον αφορά στην υλοποίηση μέτρων βελτίωσης της αστικής κινητικότητας, διαπιστώνεται έλλειψη δικτύου πεζοδρόμων ή/και οδών ήπιας κυκλοφορίας στις Δ.Ε. Πανοράματος και Χορτιάτη. Αντιθέτως, στη Δ.Ε. Πυλαίας στα πλαίσια του έργου «Ολοκληρωμένη ανάπτυξη ευρύτερης περιοχής Ελαιορέματος» διαμορφώθηκε η ευρύτερη περιοχή του Ελαιορέματος με δίκτυο οδών ήπιας κυκλοφορίας. Όμως στο υπόλοιπο τμήμα της Δ.Ε. Πυλαίας, δεν έχουν υλοποιηθεί αντίστοιχες δράσεις. Επιπλέον, όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω, το μεγαλύτερο τμήμα του θεσμοθετημένου δικτύου πεζοδρόμων της Δ.Ε. Πυλαίας είναι ασύνδετο και έχει ασφαλτοστρωθεί με αποτέλεσμα να μην διαθέτει χαρακτηριστικά οδού ήπιας μετακίνησης.

Σε ό,τι αφορά στην πεζή μετακίνηση, όπως προέκυψε από την εξέταση της υφιστάμενης κατάστασης στα πλαίσια της εκπόνησης του ΣΒΑΚ, στον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη εμφανίζονται διάφορα προβλήματα στην υποδομή πεζοδρομίων, τα οποία δυσχεραίνουν την άνετη και ασφαλή κυκλοφορία των πεζών. Τα κυριότερα

προβλήματα που συναντώνται είναι οι ασυνέχειες της υποδομής, το ανεπαρκές πλάτος της, το οποίο απομειώνεται είτε λόγω κατάληψης από ανθρωπογενείς δραστηριότητες (εμπόριο, κάδοι, παράνομη στάθμευση, κ.ά.) είτε λόγω του περιορισμένου δημοσίου χώρου (περιπτώσεις Ασβεστοχωρίου, Εξοχής, Πανοράματος, & Χορτιάτη).

Συνολικά, οι υποδομές ήπιων τρόπων μετακίνησης δεν είναι ικανοποιητικές τόσο ποσοτικά, όσο και ποιοτικά.

5.2.5.Λοιπές υποδομές μεταφορών

Σιδηροδρομικές υποδομές δεν περιλαμβάνονται στα όρια του Δήμου. Ως προς την προσβασιμότητα όμως στις υπάρχουσες σιδηροδρομικές υποδομές, η θέση του Δήμου δεν ευνοεί την άμεση πρόσβαση στο Σιδηροδρομικό Σταθμό Θεσσαλονίκης, καθώς η μεταξύ τους απόσταση είναι αρκετά μεγάλη. Ωστόσο, η χρήση της περιφερειακής οδού - που διέρχεται εντός των ορίων του Δήμου - με σκοπό τη μετακίνηση προς τον Σιδηροδρομικό Σταθμό, μειώνει τους απαιτούμενους χρόνους μετάβασης.

Σχετικά με την εξυπηρέτηση των δημοτών από το Μετρό Θεσσαλονίκης, μεγάλο τμήμα της Δ.Ε. Πυλαίας (περιοχή επέκτασης – Πυλαιώτικα), εξυπηρετείται από την στάση «Νέα Ελβετία» που αποτελεί την πλησιέστερη στάση στον οικισμό και βρίσκεται στα διοικητικά όρια του Δήμου Θεσσαλονίκης και στην οποία διαμορφώθηκε σταθμός στάθμευσης 400 θέσεων. Με τα ισχύοντα δεδομένα, οι δημότες μπορούν να κάνουν χρήση του νέου μέσου μαζικής μεταφοράς, μόνο μέσω μετεπιβίβασής τους από σταθμούς του Ο.Α.Σ.Θ. Τέλος, εντός της Δ.Ε. Πυλαίας χωροθετείται το Αμαξοστάσιο Πυλαίας του Μετρό (εκτός σχεδίου) που όμως δεν μπορεί να αποτελέσει σημείο εξυπηρέτησης των δημοτών για τις μετακινήσεις του, ακόμα και αν περιλαμβάνονταν στον σχεδιασμό του η δημιουργία στάσης.

Ομοίως, λιμενικές εγκαταστάσεις δεν περιλαμβάνονται στο παραλιακό μέτωπο του Δήμου. Οι οποιεσδήποτε θαλάσσιες μετακινήσεις και μεταφορές πραγματοποιούνται από το λιμάνι της Θεσσαλονίκης. Η πρόσβαση σε αυτό διευκολύνεται από την ύπαρξη της περιφερειακής οδού, ενώ σε αντίθετη περίπτωση η χρήση του δευτερεύοντος οδικού δικτύου θα συνεπαγόταν υψηλές καθυστερήσεις.

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη, διαθέτοντας και θαλάσσιο μέτωπο, εμπλέκεται και στη μελλοντική λειτουργία της θαλάσσιας συγκοινωνίας, η οποία είναι υπό μελέτη. Το νέο αυτό μέσο θα πρέπει να ενοποιηθεί στο γενικότερο συγκοινωνιακό σύστημα της πόλης. Επιπλέον, για την εκμετάλλευση του πλεονεκτήματος της ύπαρξης θαλάσσιου μετώπου εντός των ορίων του Δήμου και συγκεκριμένα στην Δ.Ε. Πυλαίας έχουν γίνει ενέργειες για την αξιοποίηση του, με τη χωροθέτηση του Τουριστικού Λιμένα Πυλαίας.

Όσον αφορά στις αερομεταφορές, η γειτνίαση του Δήμου με το αεροδρόμιο «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ» συνεπάγεται την ταχεία πρόσβαση σε αυτό, διευκολύνοντας τις εναέριες μετακινήσεις του πληθυσμού.

5.2.6.Πυροπροστασία

Ο σημαντικός από άποψη βιοποικιλότητας χαρακτήρας του φυσικού περιβάλλοντος του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη απαιτεί συνεχή επαγρύπνηση και πρόληψη για την αποσόβηση του κινδύνου της καταστροφής του, λόγω πυρκαγιάς. Η υπευθυνότητα της αντιμετώπισης του θέματος και η επάρκεια της λήψης μέτρων πυροπροστασίας επιβάλλουν την κινητοποίηση και τη συνεργασία όλων των εμπλεκομένων φορέων πολιτείας και της τοπικής κοινωνίας.

Μετά την απώλεια ενός σημαντικού τμήματος του Σείχ – Σου από την πυρκαγιά του 1997 η Διεύθυνση Δασών και το Δασαρχείο Θεσσαλονίκης, που είναι οι αρμόδιοι φορείς διαχείρισης, ενέτειναν τα έργα πυροπροστασίας. Οι υποδομές που έχουν γίνει με ευθύνη και αρμοδιότητα των δασικών υπηρεσιών αφορούν:

1. Για το Σείχ – Σου: οδικό αντιπυρικό δίκτυο καθώς και πλήρες δίκτυο υδροδότησης με τις απαιτούμενες δεξαμενές αποθήκευσης νερού.
2. Για τον ορεινό όγκο Χορτιάτη: οδικό αντιπυρικό δίκτυο, η υδροδότηση προβλέπεται να εξυπηρετηθεί από υδροστόμια του δικτύου ύδρευσης του Δήμου καθώς και των στρατιωτικών εγκαταστάσεων που βρίσκονται στην περιοχή.
3. Για το δάσος Κουρί Ασβεστοχωρίου: κατασκευάσθηκε δεξαμενή υδροδότησης 75 κ.μ.

Επίσης, έγιναν έργα καθαρισμού βλάστησης με τα προγράμματα «antinferno» από τους ίδιους φορείς.

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη έχει την κύρια ευθύνη προστασίας των δημοτικών δασικών εκτάσεων και καταβάλλει μεγάλες προσπάθειες προκειμένου να συντηρηθεί το υφιστάμενο οδικό δίκτυο.

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του συντάχθηκε και υποβλήθηκε Διαχειριστική Μελέτη, για έγκριση στις αρμόδιες δασικές αρχές, για το Δημοτικό Δασόκτημα Πανοράματος με προγραμματισμό δεκαετίας, στο οποίο περιλαμβάνεται και η Αντιπυρική Προστασία της περιοχής, καθώς και η συντήρηση του δημοτικού δασικού οδικού δικτύου.

Τον Ιούλιο του 2020 το Δημοτικό Συμβούλιο ενέκρινε το Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών εξαιτίας Δασικών Πυρκαγιών του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη με κωδική ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ».

Μέσω του σχεδίου, επιδιώκεται η άμεση και συντονισμένη απόκριση των εμπλεκόμενων Φορέων σε Τοπικό επίπεδο για την υποστήριξη του έργου του

Πυροσβεστικού Σώματος στην καταστολή των δασικών πυρκαγιών και για την αποτελεσματική αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω δασικών πυρκαγιών και την διαχείριση των συνεπειών τους.

Επιπλέον, για την λήψη μέτρων πρόληψης ο Δήμος κατέθεσε προτάσεις για χρηματοδότηση στο πρόγραμμα ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ.

5.2.7.Λοιπές Υποδομές

Στις λοιπές υποδομές περιλαμβάνονται το δίκτυο ηλεκτροφωτισμού οδών και πλατειών, τα δίκτυα ηλεκτροδότησης και αγωγών φυσικού αερίου, οι εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αλλά και οι τηλεπικοινωνιακές υποδομές.

Α. Δίκτυο ηλεκτροφωτισμού οδών και πλατειών

Σύμφωνα με αποτυπώσεις, το δίκτυο του δημοτικού δημόσιου φωτισμού οδών και πλατειών περιλαμβάνει, περίπου 10.100 επιστύλια φωτιστικά, η πλειοψηφία των οποίων βρίσκεται σε στύλους της ΔΕΔΔΗΕ (περίπου 7.320 φωτιστικά). Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια γίνεται προσπάθεια αντικατάστασης, τουλάχιστον στις κεντρικές οδούς, των φωτιστικών της ΔΕΔΔΗΕ με νέο υπόγειο δίκτυο, ιστούς και φωτιστικά ιδιοκτησίας του Δήμου. Η πολιτική αυτή έχει σαν αποτέλεσμα την καλύτερη κατανομή του φωτισμού σε όλο το μήκος της οδού, τηρώντας τις αυστηρές φωτοτεχνικές προδιαγραφές σχετικά με τη φωτεινή ένταση, τη φωτεινή ροή, τη λαμπρότητα, τη θάμβωση κ.λπ. Παράλληλα, δίνει τη δυνατότητα ολοκληρωμένης διαχείρισης, όπως την ελεγχόμενη αφή-σβέση στο σωστό χρόνο, με απώτερο σκοπό την εξοικονόμηση ενέργειας.

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη είναι υπεύθυνος για τη συντήρηση τόσο των φωτιστικών σωμάτων που ανήκουν στον ίδιο, όσο και αυτών που είναι τοποθετημένα στους στύλους της ΔΕΔΔΗΕ.

Τα φωτιστικά που χρησιμοποιούνται στον δημοτικό φωτισμό είναι στην συντριπτική τους πλειοψηφία LED, τα οποία λειτουργούν είτε με λαμπτήρες LED είτε με φωτιστικά με πλακέτα LED. Υπάρχουν και φωτιστικά με λαμπτήρες νατρίου. Τα εν λόγω ενεργοβόρα φωτιστικά με λαμπτήρες Νατρίου είναι παλαιάς τεχνολογίας, και έχουν σχετικά μικρή διάρκεια ζωής και χαμηλά φωτοτεχνικά χαρακτηριστικά. Ως αποτέλεσμα των παραπάνω, το δίκτυο του δημοτικού φωτισμού που έχει τα ενεργοβόρα φωτιστικά, έχει κακό φωτεινό αποτέλεσμα και υψηλό κόστος συντήρησης.

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη έχει ξεκινήσει με τα συνεργεία του ή με εργολαβίες του, την σταδιακή αντικατάσταση των υφιστάμενων λαμπτήρων και των αντίστοιχων φωτιστικών του οδοφωτισμού, αλλά και του φωτισμού γηπέδων ποδοσφαίρου με λαμπτήρες led ή με φωτιστικά led.

Παράλληλα, ο Δήμος μέσα στο 2023, σύμφωνα και με «Τον Οδηγό Μελετών», το «Υπόδειγμα Μελέτης Ενεργειακής Αναβάθμισης» και το «Υπολογιστικό Φύλλο

Ενεργειακής Αναβάθμισης Οδοφωτισμού» του χρηματοδοτικού προγράμματος του ΤΠ&Δ «Βελτίωση της Ενεργειακής Αποδοτικότητας σε Εγκαταστάσεις Οδοφωτισμού ΟΤΑ Α' & Β'», συνέταξε τεύχη δημοπράτησης ενός συνολικού project με τίτλο «Ενεργειακή Αναβάθμιση του Δημοτικού Οδοφωτισμού του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη» προϋπολογισμού 4.516.357,76 €, μετά και την σύναψη αντίστοιχου δανείου με το Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων.

Αντικείμενο του project ήταν η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του Δημοτικού οδοφωτισμού, μέσω της αντικατάστασης συμβατικών φωτιστικών σωμάτων με νέα φωτιστικά σώματα σύγχρονης τεχνολογίας LED.

Ο Ανάδοχος προμήθευσε συνολικά 8.160 φωτιστικά σώματα/λαμπτήρες/προβολείς σύγχρονης τεχνολογίας LED σύμφωνα με τις πιο σύγχρονες και ποιοτικές Τεχνικές Προδιαγραφές.

Αναλυτικότερα, υλοποιήθηκε η προμήθεια και εγκατάσταση του παρακάτω εξοπλισμού:

- 5.237 τεμάχια φωτιστικών σωμάτων LED $\leq 75W$
- 761 τεμάχια φωτιστικών σωμάτων LED $\leq 110W$
- 279 τεμάχια φωτιστικών σωμάτων LED $\leq 150W$
- 61 τεμάχια φωτιστικών σωμάτων τύπου μπάλας LED $\leq 53W$
- 55 τεμάχια προβολέων LED $\leq 220W$
- 1.767 τεμάχια λαμπτήρων LED $\leq 25W$

Επιπλέον, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος για την εγγυημένη - καλή λειτουργία του αντικειμένου της προμήθειας, διάρκειας τουλάχιστον δέκα (10) ετών, έχοντας καταθέσει εγγύηση καλής λειτουργίας, το ύψος της οποίας, καθορίζεται σε ποσοστό 30% επί της συμβατικής αξίας, χωρίς το Φ.Π.Α. και οφείλει να προβαίνει σε δωρεάν παροχή υπηρεσιών για την αποκατάσταση οποιαδήποτε δυσλειτουργίας και αποκατάσταση οποιασδήποτε βλάβης.

Επίσης, αξίζει να αναφερθεί ότι έχει ολοκληρωθεί η ψηφιακή αποτύπωση του υπάρχοντος δικτύου ηλεκτροφωτισμού του Δήμου μας και συγκεκριμένα ενός συστήματος καταγραφής και απεικόνισης των φωτιστικών σωμάτων και των πύλων του δικτύου ηλεκτροφωτισμού με πολλά στοιχεία και τα οποία είναι εγκατεστημένα στους δημόσιους κοινόχρηστους χώρους (δρόμοι, πεζόδρομοι, πλατείες, πάρκα κλπ.).

Επίσης, στα πλαίσια ελέγχου και διαχείρισης του κόστους της ηλεκτρικής ενέργειας, ο Δήμος έχει συνάψει υπηρεσία με εξειδικευμένη εταιρεία Πληροφορικής, με τίτλο **«Χρήση διαδικτυακής πλατφόρμας διαχείρισης και ελέγχου των λογαριασμών κατανάλωσης ρεύματος»**. Η υπηρεσία αυτή, αφορά συγκεκριμένα, στο σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας μέσα από τον πολλαπλό λογαριασμό σε μηνιαία βάση, με απώτερο σκοπό μέσα από αυτό, να

διαχειριστεί αποτελεσματικότερα το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας και να εντοπίσει δυσλειτουργίες, υπέρογκες καταναλώσεις, ανενεργούς μετρητές κλπ.

Η εξοικονόμηση στην κατανάλωση που έχει πραγματοποιηθεί τα τελευταία χρόνια από την στιγμή που αντικαταστάθηκαν τα 8.160 ενεργοβόρα φωτιστικά αποτυπώνεται στους παρακάτω πίνακες. Η αύξηση στην δαπάνη βέβαια, οφείλεται στην μεγάλη αύξηση της τιμής της Kwh.

Πίνακες: Εξοικονόμηση στην κατανάλωση ενέργειας

Έτος	Κατανάλωση Kwh	Ετήσιο κόστος €	Μετρητές	Ανταλ.Παραγωγή	Τόνοι CO2	Μέση Κόστος KWh/€
2014	6.697.520	1.203.984€	637	25	6.623	0,180
2015	6.708.524	1.258.006€	642	28	6.634	0,188
2016	6.834.283	1.187.100€	657	29	6.759	0,174
2017	6.982.666	1.184.234€	677	32	6.905	0,170
2018	6.859.027	1.155.705€	688	31	6.783	0,168
2019	6.771.838	1.140.032€	696	38	6.697	0,168
2020	6.159.523	1.064.981€	707	31	6.091	0,173
2021	5.762.752	1.146.795€	709	29	5.699	0,199
2022	5.307.620	1.650.761€	719	33	5.249	0,311
2023	4.566.578	1.234.491€	716	34	4.516	0,270
2024	4.844.334	1.171.632€	730	38	4.791	0,242

ΕΤΟΣ 2024	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΟΧΩΝ 730	ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ KWH 4.844.334	ΣΥΝΟΛΟ ΚΟΣΤΟΥΣ € 1.171.632 €

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΤΟΥΣ 2024 4.844.334	ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 2019 6.771.838	ΔΙΑΦΟΡΑ -28,46%

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΤΟΥΣ 2024 1.171.632,00 €	ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 2019 1.140.032,00 €	ΔΙΑΦΟΡΑ 2,77%

Β. Δίκτυο Ηλεκτρισμού

Η ηλεκτροδότηση του Δήμου πραγματοποιείται επαρκώς από το δίκτυο της ΔΕΔΔΗΕ από το δίκτυο μέσης και χαμηλής τάσης, χωρίς προβλήματα εξυπηρέτησης. Το δίκτυο της μέσης τάσης ανέρχεται σε 20 KV, ενώ η χαμηλή τάση είναι 0,4 KV.

Γ. Δίκτυο φυσικού αερίου

Το δίκτυο του φυσικού αερίου έχει καλύψει την περιοχή της Πυλαίας, του Πανοράματος και μέρους του Ασβεστοχωρίου. Για τον Χορτιάτη, την Εξοχή και το Φίλυρο έχει επίσης ξεκινήσει την τελευταία διετία, η κατασκευή επιμέρους δικτύων μετά από αιτήσεις πολιτών.

Επίσης, όλα τα νέα κτίρια του Δήμου που κατασκευάσθηκαν το τελευταίο διάστημα, έχουν συνδεθεί με το φυσικό αέριο.

Ο Δήμος στα πλαίσια υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης Αειφόρου Ενέργειας (ΣΔΑΕ) και έχοντας ως στόχο την μείωση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα κατά τουλάχιστον 20% ως το 2020, είχε προγραμματίσει συγκεκριμένα μέτρα και δράσεις για την επίτευξη των στόχων του. Μια από τις κύριες δράσεις του ήταν η αντικατάσταση καυστήρων πετρελαίου με καυστήρες φυσικού αερίου στην θέρμανση των κατοικιών και λοιπών εγκαταστάσεων του Δήμου μας. Έτσι, μέσω μιας σειράς δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, ενθάρρυνε περαιτέρω τη χρήση φυσικού αερίου. Οι δημότες αντικατέστησαν τους καυστήρες πετρελαίου με φυσικού αερίου, κατά κύριο λόγο με ιδίους πόρους και σε κάποιες περιπτώσεις μέσω εθνικών επιδοτούμενων προγραμμάτων όπως το «Εξοικονόμηση κατ' οίκον» και το «Χτίζοντας το μέλλον» κλπ.

Δ. Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.)

Στα Δημοτικά κτίρια, ήπιες μορφές ενέργειας δεν έχουν προς το παρόν αναπτυχθεί σε μεγάλο βαθμό, ούτε προβλέπονται για το άμεσο μέλλον. Υπάρχουν εγκατεστημένοι κάποιοι ηλιακοί συλλέκτες ζεστού νερού χρήσης σε αποδυτήρια αθλητικών εγκαταστάσεων και σε δώματα κτιρίων. Είναι σε λειτουργία τέσσερις μικρές Φ/Β εγκαταστάσεις (Δημαρχείο Πανοράματος, ΔΑΚ Πυλαίας- Κλειστό Γυμναστήριο, ΔΑΚ Πυλαίας - Άρση Βαρών και 1ο Γυμνάσιο Πυλαίας) οι οποίες εγκαταστάθηκαν στα πλαίσια έργων ενεργειακής αναβάθμισης των κτιρίων. Επίσης, υπάρχουν δύο εγκαταστάσεις γεωθερμίας στο κτίριο Πολεοδομίας Πυλαίας (Παλιό Δημαρχείο Πυλαίας) και στη βιβλιοθήκη του 1ου Γυμνασίου Πυλαίας.

Βέβαια σε νέα έργα, κατασκευάζονται νέες εγκαταστάσεις Φ/Β όπως στο Γυμναστήριο Χορτιάτη, στο Μουσείο Παιχνιδιού στην Πυλαία, στο νέο Δημοτικό Σχολείο Φιλύρου και στο Μουσικό Σχολείο που γίνεται ενεργειακή αναβάθμιση του κτιρίου.

Σύμφωνα με στοιχεία της ΔΕΔΔΗΕ, στην περιοχή του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη, υπάρχουν 429 συνδεδεμένες εγκαταστάσεις μικρών Φ/Β στέγης (<10KW) με συνολική ισχύ 3,6 MW και 530 Φ/Β net metering με συνολική ισχύ 8,3 MW. Επίσης, σύμφωνα με στοιχεία της ΔΕΔΔΗΕ στα διοικητικά όρια του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη, υπάρχουν 1.405 συνδεδεμένες εγκαταστάσεις με συνολική ισχύ 47,9 MW για όλες τις τεχνολογίες ΑΠΕ.

Στη διαδικτυακή εφαρμογή της ΔΕΔΔΗΕ (apps.deddie.gr/WebAPE/main.html) υπάρχει ενημέρωση για τις «Δυνατότητες απορρόφησης ισχύος σταθμών ΑΠΕ ανά γεωγραφική περιοχή στο Διασυνδεδεμένο Δίκτυο ΑΠΕ ανά Δήμο», όπως απεικονίζεται και στον παρακάτω πίνακα. Το διαθέσιμο περιθώριο για την σύνδεση νέων σταθμών ΑΠΕ στην περιοχή του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη είναι πολύ μεγάλο, αλλά είναι πολύ δύσκολο να καλυφθούν οι ενεργειακές ανάγκες του Δήμου με την

ανάπτυξη μεγάλων συστημάτων ΑΠΕ (αιολικών ή και μεγάλων Φ/Β πάρκων) λόγω των υπάρχοντων αντικειμενικών περιορισμών (οικιστική περιοχή, ορεινό ανάγλυφο, Δασική Χρήση Γης).

Για τον λόγο αυτό, ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη το 2023 με την αρ. μελέτης 6/2023 συνέχισε μια διαδικασία διερεύνησης της δυνατότητας εγκατάστασης Φωτοβολταϊκών Εγκαταστάσεων στοχευμένη πλέον σε Δημοτικά και Σχολικά Κτίρια για να αξιοποιηθούν οι δημοτικές στέγες. Από όλα τα κτίρια του Δήμου επιλέχθηκαν και αξιολογήθηκαν περίπου 17 κτίρια, στα οποία συνολικά θα μπορούσαν να εγκατασταθούν Φωτοβολταϊκές Εγκαταστάσεις 1,43 MW με εκτιμώμενη ετήσια παραγωγή 1.7800 MWh στο πλαίσιο του virtual net metering που θα κάλυπταν σε μεγάλο βαθμό τις ενεργειακές ανάγκες του Δήμου.

Δυστυχώς για τις Φωτοβολταϊκές Εγκαταστάσεις, από τέλος του 2024, έχει καταργηθεί ο εικονικός συμψηφισμός και έχει αντικατασταθεί με εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό, βάση των αλλαγών στην σχετική νομοθεσία (Ν.5106-2024 Α΄ ΦΕΚ 63-01.05.2024, ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/93976/2772/ 2024 - ΦΕΚ Β 5074/05.09.2024 και Ν. 5151/24 (ΦΕΚ 173Α/4-11-2024)). Με τον εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό είναι πολύ δύσκολο να καλυφθούν οι ενεργειακές, σε ηλεκτρισμό, ανάγκες του Δήμου και θα πρέπει να συνδυαστεί με σύστημα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας λαμβάνοντας υπόψη πιθανές μελλοντικές ανάγκες ηλεκτροκίνησης (φορτιστές οχημάτων), τεχνολογίες που δεν είναι ακόμη ευρέως διαδεδομένες και ώριμες.

Πίνακας: Δυνατότητες απορρόφησης ισχύος σταθμών ΑΠΕ (ενημέρωση Ιούλιος 2025)

Αναζήτηση ΑΠΕ

Επιλέξτε τον Καλλικρατικό Δήμο που σας ενδιαφέρει:

Περιφέρεια: ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Περιφερειακή Ενότητα: ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Δήμος: ΠΥΛΑΙΑΣ - ΧΟΡΤΙΑΤΗ

Επιλέξτε ένα από τα παρακάτω κριτήρια σχετικά με τα περιθώρια των σταθμών που δεσμεύουν ισχύ:

☒ Σε λειτουργία, με σύμβαση και με οριστική προσαφορά

☐ Σε λειτουργία και με σύμβαση

☐ Σε λειτουργία

Εύρεση

Καθαρισμός

Συνολικός Χάρτης Περιθωρίων Διανομειδεμένου Συστήματος

Πίνακας ΑΠΕ - Σε λειτουργία, με σύμβαση και με οριστική προσαφορά - ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ/ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ/ΠΥΛΑΙΑΣ - ΧΟΡΤΙΑΤΗ

Δείξε 10 εγγραφές

Διαθεσιμότητα

Προγραμματισμένη διαθεσιμότητα

Μη διαθεσιμότητα

ΥΠΟΣΤΑΣΙΣ ΥΤ/ΜΤ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΤΗ	ΟΝΟΜ. ΙΣΧΥΣ (ΜVA)	ΠΑΝΩΣ ΑΠΕ	ΟΝΟΜ. ΙΣΧΥΣ ΑΠΕ (ΜVA)	ΘΕΡΜΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ (ΜVA)	ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΣΤΑΘΜΗΣ ΒΡΑΧΥΚΥΚΛΩΣΗΣ (ΜVA)	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΕΔΔΔΕ	ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΟΙ ΔΗΜΟΙ	ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ
Θ - I (Δόξα)	Θ - I (Δόξα) ΜΣ2	50	31	0,3	49,7	27,7	Διεύθυνση Περιφέρειας Μακεδονίας-Θράκης	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΠΥΛΑΙΑΣ - ΧΟΡΤΙΑΤΗ	
Θ - IV (N. Ελβετία)	Θ - IV (N. Ελβετία) ΜΣ2	50	176	3,4	46,6	42,9	Διεύθυνση Περιφέρειας Μακεδονίας-Θράκης	ΘΕΡΜΗΣ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ, ΠΥΛΑΙΑΣ - ΧΟΡΤΙΑΤΗ	
Θ - IV (N. Ελβετία)	Θ - IV (N. Ελβετία) ΜΣ3	100	50	0,6	99,4	51,4	Διεύθυνση Περιφέρειας Μακεδονίας-Θράκης	ΘΕΡΜΗΣ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ, ΠΥΛΑΙΑΣ - ΧΟΡΤΙΑΤΗ	
Θ - IV (N. Ελβετία)	Θ - IV (N. Ελβετία) ΜΣ1	50	44	3,5	46,5	43,4	Διεύθυνση Περιφέρειας Μακεδονίας-Θράκης	ΘΕΡΜΗΣ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ, ΠΥΛΑΙΑΣ - ΧΟΡΤΙΑΤΗ	
Θ - IX (Πολίχνη)	Θ - IX (Πολίχνη) ΜΣ1	50	163	2	48	24,8	Διεύθυνση Περιφέρειας Μακεδονίας-Θράκης	ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΤΩΝ - ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ - ΕΥΣΕΜΟΥ, ΝΕΑΠΟΛΗΣ - ΣΥΚΕΩΝ, ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ, ΠΥΛΑΙΑΣ - ΧΟΡΤΙΑΤΗ	
Θ - IX (Πολίχνη)	Θ - IX (Πολίχνη) ΜΣ3	50	198	9,5	40,5	10,5	Διεύθυνση Περιφέρειας Μακεδονίας-Θράκης	ΝΕΑΠΟΛΗΣ - ΣΥΚΕΩΝ, ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ, ΠΥΛΑΙΑΣ - ΧΟΡΤΙΑΤΗ	
Θ - VIII (M. Μπότορας)	Θ - VIII (M. Μπότορας) ΜΣ1	50	16	0,1	49,9	53,9	Διεύθυνση Περιφέρειας Μακεδονίας-Θράκης	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ, ΠΥΛΑΙΑΣ - ΧΟΡΤΙΑΤΗ	
Θ - X (Φοινίκας)	Θ - X (Φοινίκας) ΜΣ1	50	278	14,4	35,6	6,8	Διεύθυνση Περιφέρειας Μακεδονίας-Θράκης	ΘΕΡΜΑΪΚΟΥ, ΘΕΡΜΗΣ, ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ, ΠΥΛΑΙΑΣ - ΧΟΡΤΙΑΤΗ	
Θ - X (Φοινίκας)	Θ - X (Φοινίκας) ΜΣ2	50	449	14,1	35,9	17,5	Διεύθυνση Περιφέρειας Μακεδονίας-Θράκης	ΘΕΡΜΑΪΚΟΥ, ΘΕΡΜΗΣ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΠΥΛΑΙΑΣ - ΧΟΡΤΙΑΤΗ	

Εμφανίζονται 1 έως 9 από 9 εγγραφές

Προηγούμενη

1

Επόμενη

Ε. Τηλεπικοινωνιακές υποδομές

Το δημόσιο δίκτυο ΣΥΖΕΥΞΙΣ II εγκαθίσταται σταδιακά στα Δημοτικά κτίρια που στεγάζουν τις διάφορες υπηρεσίες του Δήμου μας, προσφέροντας αναβαθμισμένες υπηρεσίες τηλεφωνίας και διαδικτύου.

Επίσης, το τηλεπικοινωνιακό δίκτυο σταθερής και κινητής τηλεφωνίας εκτείνεται στο σύνολο του Δήμου από ιδιωτικές εταιρείες παρόχους.

Δωρεάν Ασύρματο Internet

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη έχει υλοποιήσει μία σύγχρονη δομή ασύρματου δικτύου (WiFi Hot Spots) για την παροχή δωρεάν ασύρματου Internet σε διάφορα επιλεγμένα σημεία της Δημοτικής Ενότητας Πανοράματος, της Δημοτικής Ενότητας Πυλαίας και της Δημοτικής Ενότητας Χορτιάτη.

Τα σημεία κάλυψης για τη **Δημοτική Κοινότητα του Πανοράματος** μετά και την επέκταση-αναβάθμιση του δικτύου είναι:

- το κτιριακό συγκρότημα του Δημαρχείου, που περιλαμβάνει και το Πολιτιστικό Κέντρο του Πανοράματος με την αίθουσα εκδηλώσεων “Λίτσα Φωκίδη” και το νέο Αμφιθέατρο Πολιτισμού “Σταύρος Κουγιουμτζής”,
- το Δημοτικό Κολυμβητήριο,
- το Δημοτικό Γυμναστήριο – Αθλητικό Κέντρο,
- το ΚΕΠ Πανοράματος και ο διαμορφωμένος εξωτερικός του χώρος,
- η κεντρική λεωφόρος Κομνηνών, κατά μήκος και πλάτος της, στην κεντρική περιοχή του οικισμού.

Τα σημεία κάλυψης για τη **Δημοτική Κοινότητα της Πυλαίας** είναι:

- το κτίριο της Δ.Κ. Πυλαίας (πρώην Δημαρχείο Πυλαίας) και εξωτερικά στον περιβάλλοντα χώρο,
- η πλατεία μπροστά από το κτίριο της Δημοτικής Κοινότητας,
- το κτίριο του Πολιτιστικού Κέντρου Πυλαίας “Πέτρινο”,
- ο περιβάλλον χώρος του “Πέτρινου” με περιοχή κάλυψης από το Δημοτικό Ανοιχτό Θέατρο μέχρι το αναψυκτήριο,
- η κεντρική οδός Πολυτεχνείου, κατά μήκος και πλάτος, από την οδό Προφήτη Ηλία έως τη διασταύρωση με την οδό Εγνατίας.

Τα σημεία κάλυψης για τη **Δημοτική Κοινότητα του Ασβεστοχωρίου** είναι:

- το κτίριο της Δημοτικής Κοινότητας Ασβεστοχωρίου,
- το πάρκο απέναντι από το κτίριο της Δημοτικής Κοινότητας,
- η Αίθουσα Πολιτισμού Ασβεστοχωρίου,

- το Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ).

Τα σημεία κάλυψης για τη **Δημοτική Κοινότητα του Χορτιάτη** είναι:

- το κτίριο της Δημοτικής Κοινότητας Χορτιάτη,
- το πάρκο απέναντι από το κτίριο της Δημοτικής Κοινότητας.

Τα σημεία κάλυψης για τη **Δημοτική Κοινότητα του Φιλύρου** είναι:

- το κτίριο της Δημοτικής Κοινότητας Φιλύρου,
- η πλατεία απέναντι από το κτίριο της Δημοτικής Κοινότητας.

Η επιλογή των σημείων ενδιαφέροντος έγινε με γνώμονα την εξυπηρέτηση των πολιτών στα δημοτικά κτίρια και στους χώρους συνάθροισης κοινού (πλατείες, πάρκα, αναψυκτήριο, ανοικτό κινηματοθέατρο, αίθουσες εκδηλώσεων, αμφιθέατρο, εμπορικοί δρόμοι). Η χρήση του Ασύρματου Δικτύου καλύπτει μεταξύ άλλων τις πολιτιστικές και κοινωνικές δράσεις του Δήμου καθώς και τις υπηρεσιακές ανάγκες, αφού τα εν λόγω κτίρια στεγάζουν υπηρεσίες διοικητικές, οικονομικές, τεχνικές, κοινωνικής πολιτικής, απασχόλησης και πολιτισμού.

Κεραίες κινητής τηλεφωνίας

Πέρα από το συμβατικό δίκτυο σταθερής τηλεφωνίας του ΟΤΕ, στην κατοικημένη περιοχή εντοπίζονται και κεραίες κινητής τηλεφωνίας. Το τελευταίο μάλιστα αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο Δήμος, το οποίο πιθανώς να εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για την υγεία των πολιτών. Ασκείται συνεχώς πίεση στις υπεύθυνες εταιρίες κινητής τηλεφωνίας, για την απομάκρυνση των υφιστάμενων κεραιών από την κατοικημένη περιοχή, αλλά και τη μη τοποθέτηση νέων, σε θέσεις που κρίνονται ακατάλληλες και αυξάνουν την επικινδυνότητα για την ανθρώπινη υγεία.

Ο Δήμος ανταποκρινόμενος στην αυξημένη ευαισθησία που χαρακτηρίζει τις υπηρεσίες του, σε θέματα προστασίας της υγείας των πολιτών και του περιβάλλοντος, εφαρμόζει τις ακόλουθες δράσεις και πολιτικές, σχετικά με **τον έλεγχο των επιπέδων ηλεκτρομαγνητικών ακτινοβολιών** στα διοικητικά όρια του Δήμου.

Οι ηλεκτρομαγνητικές ακτινοβολίες που ελέγχονται, είναι κατά κύριο λόγο αυτές που προέρχονται από **σταθμούς βάσης (κεραίες) κινητής τηλεφωνίας** που είναι διάσπαρτες εντός του αστικού ιστού αλλά και στην ύπαιθρο καθώς και **κεραίες τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών σταθμών**. Από το σχετικό site της ΕΕΤΤ, φαίνεται ότι στην περιοχή του Δήμου μας βρίσκονται συνολικά εγκατεστημένες 228 περίπου κεραίες κινητής τηλεφωνίας.

Συγκεκριμένα ο Δήμος μας:

A. Συμμετέχει ενεργά στο **Εθνικό Παρατηρητήριο Ηλεκτρομαγνητικών Πεδίων** σε συνεργασία με την **ΕΕΑΕ** (Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας), την **ΕΕΤΤ** (Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων) το **ΤΕΕ** και άλλους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, ένα πρόγραμμα που εγκαθίσταται πανελλαδικά στο τέλος του 2015. Αφορά μετρήσεις ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας on line σε επιλεγμένα σημεία μέτρησης. Δίνεται η δυνατότητα επεξεργασίας των αποτελεσμάτων από μεγάλα δείγματα καθώς και πλήρης δημοσιοποίηση τους από διαδικτυακή πλατφόρμα.

Στην πρώτη φάση, στον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη έχουν εγκατασταθεί ήδη **τρεις σταθεροί σταθμοί** μέτρησης σε σημεία με αυξημένη παρουσία πληθυσμού, οι οποίοι ήδη λειτουργούν. Συγκεκριμένα εγκαταστάθηκαν στο δώμα του τέως Δημαρχείου Πυλαίας, στο δώμα του 2^{ου} Δημοτικού σχολείου Πυλαίας και στην σκεπή του 1^{ου} Δημοτικού σχολείου Πυλαίας. Μελλοντικά, υπάρχει δυνατότητα μετεγκατάστασης των σταθμών μέτρησης σε άλλες περιοχές του Δήμου καθώς και διενέργεια μετρήσεων από **κινητούς σταθμούς μέτρησης** κατόπιν αιτήματος του Δήμου ή των πολιτών.

B. Παράλληλα, εκμεταλλευόμενος τοπικά την τεχνογνωσία και τον εξοπλισμό του **ΑΠΘ**, ο Δήμος έχει προβεί σε σύναψη σύμβασης με το Α.Π.Θ. για τη διενέργεια μετρήσεων ισχύος ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας από κεραίες κινητής τηλεφωνίας και άλλες πάσης φύσεως εκπομπές εντός των διοικητικών του ορίων. Η σύμβαση αυτή θα υλοποιείται κατόπιν υποδείξεων του Δήμου σε περιοχές ενδιαφέροντος κατά τη διάρκεια προγράμματος ελέγχων ή κατόπιν καταγγελίας.

Ήδη μέσα στο 2025, έχουν εκπονηθεί 95 μετρήσεις σε όλα τα σχολεία του Δήμου και λοιπά Δημοτικά κτίρια ή σε κοινωφελείς εγκαταστάσεις.

Συνολικά, καλύφθηκαν 95 θέσεις μέτρησης: 92 θέσεις αφορούν μετρήσεις υψηλόσυχων ηλεκτρομαγνητικών πεδίων (H/M) και 3 θέσεις μετρήσεις χαμηλόσυχων H/M.

Από το σύνολο των μετρήσεων δεν προέκυψαν υπερβάσεις ή πιθανές υπερβάσεις των ορίων της ελληνικής νομοθεσίας, τόσο στις υψηλόσυχες όσο και στις χαμηλόσυχες μετρήσεις.

Για τις μετρήσεις υψηλόσυχων H/M πεδίων, η μέγιστη καταγεγραμμένη τιμή της έντασης του ηλεκτρικού πεδίου είναι τουλάχιστον 14,7 φορές κάτω από τα θεσμοθετημένα όρια, συμπεριλαμβανομένης της αβεβαιότητας μέτρησης.

Για τις χαμηλόσυχες μετρήσεις, η μέγιστη ένταση του ηλεκτρικού πεδίου είναι τουλάχιστον 91,21 φορές κάτω από τα όρια, ενώ η ένταση του μαγνητικού πεδίου είναι τουλάχιστον 156,07 φορές κάτω από τα όρια, συμπεριλαμβανομένης της αβεβαιότητας μέτρησης.

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη θεωρεί ότι και οι δυο παραπάνω δράσεις μπορούν να συγκροτήσουν ένα **συνεκτικό και αποτελεσματικό ελεγκτικό πλαίσιο**, ώστε η τήρηση των από το νόμο **ορίων στα επίπεδα της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας**

να είναι σε μέγιστο βαθμό εξασφαλισμένη προς όφελος της υγείας των πολιτών και του περιβάλλοντος.

Παράλληλα, συμμετέχει με τους κατοίκους στην άσκηση ένδικων μέσων όπου χρειάζεται.

Δημοτική Ενότητα Πανοράματος

Δίκτυο Ηλεκτρισμού

Ειδικότερα, η εντός σχεδίου περιοχή του Πανοράματος ανήκει στη γεωγραφική ζώνη Υπογείωσης των δικτύων διανομής της ΔΕΔΔΗΕ. Αυτό σημαίνει ότι τα δίκτυα της ΔΕΔΔΗΕ κατασκευάζονται πλέον υπόγεια και έτσι καταργούνται σταδιακά οι ξύλινοι ιστοί και τα εναέρια δίκτυα.

Επιπλέον, για το Πανόραμα έχει μελετηθεί από την ΔΕΔΔΗΕ, ένα ευρύτερο έργο υπογείωσης των εναέριων δικτύων μέσης και χαμηλής τάσης, με αποτέλεσμα να απομακρύνονται οι υφιστάμενοι εναέριοι Υποσταθμοί και το δίκτυο μέσης τάσης, ενώ παράλληλα κατασκευάζονται επίγειοι υποσταθμοί σε υποδεικνυόμενες θέσεις από την ΔΕΔΔΗΕ. Τα έργα αυτά συμβάλλουν κατά πολύ στην εξυπηρέτηση άμεσων και μελλοντικών φορτίων της ευρύτερης περιοχής, αλλά και στην αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος διαβίωσης των πολιτών.

Δίκτυο φυσικού αερίου

Το δίκτυο του φυσικού αερίου έχει καλύψει μέρος της κατοικημένης περιοχής του Δήμου, τόσο στον παλαιό, όσο και στους νέους οικισμούς, με προτεραιότητα τις πυκνοδομημένες περιοχές.

Στο θέμα της χρήσης του φυσικού αερίου για θέρμανση, ως περισσότερο φιλικού προς το περιβάλλον καυσίμου, ο πρώην Δήμος Πανοράματος έχει να δείξει ένα αρκετά ενθαρρυντικό έργο. Με την ένταξη στο πρόγραμμα του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης «Ενεργειακές Επενδύσεις σε Σχολεία και Άλλα Δημόσια Κτίρια για την Υποκατάσταση Συμβατικών Καυσίμων με Φυσικό Αέριο» που χρηματοδοτήθηκε από το Γ' ΚΠΣ, προώθησε την αντικατάσταση του συμβατικού συστήματος θέρμανσης 11 περίπου σχολείων και δημοτικών κτιρίων με αντίστοιχο σύστημα εκμετάλλευσης φυσικού αερίου. Επίσης, όλα τα νέα κτίρια που κατασκευάστηκαν έχουν συνδεθεί με το φυσικό αέριο. Μέσα στο 2024 συνδέθηκε και το τελευταίο κτίριο όπου λειτουργούσε με πετρέλαιο (το 2^ο Νηπιαγωγείο Πανοράματος).

Δημοτική Ενότητα Πυλαίας

Δίκτυο Ηλεκτρισμού

Ειδικότερα, η Πυλαία έχει ενταχθεί κατόπιν αποφάσεως της Γενικής Διεύθυνσης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας της ΔΕΔΔΗΕ εδώ και 13 χρόνια περίπου, στη γεωγραφική ζώνη Υπογείωσης των δικτύων διανομής της. Αυτό σημαίνει ότι τα δίκτυα της ΔΕΔΔΗΕ κατασκευάζονται πλέον υπόγεια και έτσι καταργούνται οι ξύλινοι ιστοί και τα εναέρια δίκτυα. Αυτό αποτελεί θετικό στοιχείο για την αισθητική της πόλης, την απελευθέρωση των πεζοδρομίων από υποσταθμούς και ιστούς, αλλά ταυτόχρονα δημιουργεί την αναγκαιότητα για την δημιουργία Δημοτικού φωτισμού με την ανάπτυξη καλά μελετημένου υπόγειου δικτύου με μεταλλικούς ιστούς και αντίστοιχα φωτιστικά. Μέχρι τώρα έχει υπογειωθεί πλήρως το δίκτυο της ΔΕΗ στην οδό Πρ. Ηλία, στην Περραιβού, στην Λαμπράκη στην οδό Πολυτεχνείου (από Πρ. Ηλία ως Εγνατία) και στην περιοχή Ελαιορέματος, επιτυχώς συνοδευόμενη από πλήρη ανάπλαση των πεζοδρομίων τους. Παράλληλα όμως, δημιουργείται πρόβλημα σε τοπικές οδούς κυρίως της επέκτασης, όπου η ΔΕΔΔΗΕ με βάση την πολιτική της αρνείται να προσθέσει νέους στύλους ΦΟΠ, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται συνθήκες επικινδυνότητας με τον μη επαρκή φωτισμό των περιοχών αυτών. Επιπρόσθετα, απαιτείται ο προγραμματισμός και η εκτέλεση έργων δημοτικού φωτισμού με αρκετά σημαντικό προϋπολογισμό για την κάλυψη των αναγκών αυτών.

Ωστόσο, σημαντικό πρόβλημα που προκαλεί ανησυχίες για την ανθρώπινη υγεία αποτελεί η διέλευση της γραμμής υψηλής τάσης από την εντός σχεδίου περιοχή και συγκεκριμένα η γραμμή μεταφοράς από το τερματικό της Πυλαίας ως το τερματικό της Ν. Ελβετίας που αποτελείται από 9 πυλώνες διπλού κυκλώματος 150 KV και διέρχεται κυρίως από την οδό Δελφών και έμπροσθεν από το μεγάλο σχολικό συγκρότημα της οδού Ισμήνης. Αλλεπάλληλες αιτήσεις του Δήμου προς την εταιρία ηλεκτρισμού για τη διευθέτηση του ζητήματος, έχουν πραγματοποιηθεί, χωρίς ωστόσο μέχρι στιγμής κανένα υπαρκτό αποτέλεσμα. Το 2015 η ΑΔΜΗΕ προγραμμάτισε το έργο της αντίστοιχης υπογειοποίησης στο δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του φορέα τους. Αυτό είναι ιδιαίτερα αισιόδοξο, μιας που για πρώτη φορά ο αντίστοιχος φορέας – διαχειριστής της μεταφοράς της ηλεκτρικής ενέργειας, δηλώνει εγγράφως την πρόθεση της υπογειοποίησης της αντίστοιχης γραμμής.

Αξίζει να αναφερθεί ότι παρόμοιες γραμμές μεταφοράς υψηλής τάσης, είτε αποξηλώθηκαν (Περραιβού και Κ. Ντόγρα), είτε υπογειοποιήθηκαν (οικισμός Τοπογράφων) πριν το 2010, μετά από συνεχείς οχλήσεις του Δήμου.

Δίκτυο φυσικού αερίου

Στη Δημοτική Ενότητα Πυλαίας περιλαμβάνεται δίκτυο φυσικού αερίου, με τον κύριο αγωγό διανομής να διέρχεται στα βόρεια των διοικητικών του ορίων. Το δίκτυο φυσικού αερίου επεκτείνεται συνεχώς, με σκοπό να δύναται να εξυπηρετήσει το σύνολο του οικισμού, συμπεριλαμβανομένου και των επεκτάσεων. Τα έργα

εγκατάστασης και επέκτασης του δικτύου εντάχθηκαν κυρίως στο επιχειρησιακό σχέδιο της Εταιρίας Παροχής Αερίου (ΕΠΑ) για την πενταετία 2005-2009 ενώ συνεχίζονται συνεχώς με γνώμονα την εξυπηρέτηση των αιτήσεων των πολιτών.

Στο θέμα της χρήσης του φυσικού αερίου για θέρμανση, ως περισσότερο φιλικού προς το περιβάλλον καυσίμου, ο πρώην Δήμος Πυλαίας έχει να δείξει επίσης ένα αρκετά ενθαρρυντικό έργο. Με ένταξη στο πρόγραμμα του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης «Ενεργειακές Επενδύσεις σε Σχολεία και Άλλα Δημόσια Κτίρια για την Υποκατάσταση Συμβατικών Καυσίμων με Φυσικό Αέριο» που χρηματοδοτήθηκε από το Γ' ΚΠΣ, προώθησε την αντικατάσταση του συμβατικού συστήματος θέρμανσης 15 περίπου σχολείων και δημοτικών κτιρίων με αντίστοιχο σύστημα εκμετάλλευσης φυσικού αερίου. Υπάρχουν μόνο μερικά κτίρια αποδυτηρίων γηπέδων ποδοσφαίρου (Κύπρου και ΔΑΚ), τα οποία δεν είναι συνδεδεμένα με το δίκτυο του φυσικού αερίου και για τα οποία υπάρχει η βούληση να αντικατασταθούν με άλλο χρηματοδοτικό πρόγραμμα, ενώ το 3^ο και το 6^ο Νηπιαγωγείο Πυλαίας είναι ήδη στο πρόγραμμα να αντικατασταθούν μέσα στο 2025. Σχολεία όπως το 5^ο Δημ. Σχολείο Πυλαίας και το Ειδικό Γυμνάσιο – ΕΕΕΚΚ επί της οδού Γεωργικής Σχολής αδυνατούν να συνδεθούν λόγω μη διαθεσιμότητας από πλευράς δικτύου.

Δημοτική Ενότητα Χορτιάτη

Δίκτυο Ηλεκτρισμού

Το δίκτυο είναι εναέριο. Από τη Δημοτική Ενότητα διέρχεται μία εναέρια γραμμή μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος υψηλής τάσης (150KV), η οποία βρίσκεται στο εκτός σχεδίου τμήμα.

Δίκτυο Φυσικού Αερίου

Το δίκτυο φυσικού αερίου που προβλέπεται να εξυπηρετήσει την περιοχή προγραμματίζεται, αλλά έχει σχέση και με τη διάθεση των πολιτών να αιτηθούν την σύνδεση με την ΕΔΑΘΕΣΣ. Έχουν κατασκευαστεί τμήματα του δικτύου Φυσικού Αερίου που εξυπηρετούν τους οικισμούς Ασβεστοχωρίου, Εξοχής, Χορτιάτη και Φιλύρου.

Ωστόσο, από την περιοχή της Δημοτικής Ενότητας διέρχεται τμήμα του αγωγού φυσικού αερίου υψηλής πίεσης από τον οποίο εξυπηρετείται το ΠΣΘ. Βόρεια του Φιλύρου έχει κατασκευαστεί σταθμός βανών – βαλβίδων (βανοστάσιο), ο οποίος αποτελεί τη δικλείδα ασφάλειας σε περίπτωση βλάβης ή προβλήματος στον αγωγό ενώ ένας δεύτερος σταθμός που ονομάζεται «τερματικός μετρητικός σταθμός» βρίσκεται νότια του Ασβεστοχωρίου. Σε αυτόν σταματάει η υψηλή πίεση αερίου και εκκινεί η μέση, για την εξυπηρέτηση του ΠΣΘ. Ένας μικρότερος αγωγός μέσης πίεσης εξυπηρετεί το Νοσοκομείο Παπανικολάου.

Ο Δήμος πιέζει συνεχώς την ΕΠΑ να αναπτύξει συνολικά το δίκτυο της στο σύνολο όλων των Δ.Κ., προκειμένου να μπορούν να συνδεθούν και όλοι οι Δημότες, και τα Δημοτικά - σχολικά κτίρια. Έτσι, έχουν ήδη συνδεθεί με δαπάνες του Δήμου, το σύνολο σχεδόν των σχολικών και Δημοτικών κτιρίων, εκτός από το Λύκειο Χορτιάτη όπου δεν υπάρχει ακόμη δυνατότητα σύνδεσης από πλευράς δικτύου και το ΚΑΠΗ Ασβεστοχωρίου όπου θα γίνει προσεχώς.

5.2.8. Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη ακολουθεί ένα συγκεκριμένο σύστημα διαχείρισης των αστικών αποβλήτων - απορριμμάτων που συνεχώς αναβαθμίζει με στόχο την μείωση της ποσότητας και της επικινδυνότητας τους, την εκμετάλλευση κάθε δυνατότητας επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης, ανάκτησης και τέλος την ασφαλή διάθεση των υπολειμμάτων τους.

Το υφιστάμενο σύστημα διαχείρισης των αποβλήτων - απορριμμάτων του Δήμου χωρίζεται σε δύο κατηγορίες:

1. Διαχείριση συμβατικών αστικών στερεών αποβλήτων (σύμμεικτα) και
2. Εναλλακτική διαχείριση αποβλήτων

Διαχείριση συμβατικών-σύμμεικτων αστικών στερεών αποβλήτων (ΑΣΑ)

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη είναι υπεύθυνος για τη συλλογή των συμβατικών – σύμμεικτων αστικών στερεών αποβλήτων της Δ.Ε Πυλαίας, Δ.Ε Πανοράματος και Δ.Ε Χορτιάτη.

Σύμφωνα με καταγεγραμμένα στοιχεία του Δήμου στο Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Απορριμμάτων Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη:

Η **μέση ετήσια παραγωγή** για τα τελευταία **τρία έτη**, συμβατικών στερεών αστικών αποβλήτων (ΑΣΑ) του Δήμου (σύμμεικτα απόβλητα), η οποία συλλέχθηκε είτε από τον Δήμο είτε από τρίτους, ανήλθε περίπου σε **25.856,00 τόνους**.

Τα απόβλητα αυτά προέρχονται από τους πράσινους κάδους, τους ημιυπόγειους βυθιζόμενους κάδους (με λινάτσα και σακούλα) και τους υπόγειους κάδους (με μεταλλικό πύργο απόρριψης).

Ο αριθμός των πράσινων κάδων σε όλες τις ΔΕ του Δήμου, ανέρχεται συνολικά περίπου σε **5.500 τμχ**, χωρητικότητας από 240 lt έως 1.300 lt. ,

Ο αριθμός των ημιυπόγειων-βυθιζόμενων κάδων (με λινάτσα και σακούλα), σε όλες τις ΔΕ, ανέρχεται συνολικά σε είκοσι πέντε (**25**) **τμχ** χωρητικότητας περίπου **3.000 lt** έκαστος.

Ο αριθμός των υπογείων κάδων (με μεταλλικό πύργο απόρριψης) σε όλες τις ΔΕ, ανέρχεται συνολικά σε δέκατέσσερα **(14) τμχ** χωρητικότητας περίπου **3.000 lt** έκαστος.

Η **περισυλλογή - αποκομιδή και μεταφορά** των αποβλήτων αυτών, γίνεται με προσωπικό του Τμήματος Καθαριότητας & Ανακύκλωσης και με τη βοήθεια **21 απορριμματοφόρων** του Δήμου.

Πιο συγκεκριμένα:

- **(16) απορριμματοφόρα** πρέσα, χωρητικότητας 4-11 τόνων (6-18 m³) συλλέγουν τα απορρίμματα των πράσινων κάδων,
- **(3) απορριμματοφόρα** πρέσα με γερανό-γάντζο, έχουν την δυνατότητα να συλλέγουν τα απορρίμματα των ημιυπόγειων βυθιζόμενων κάδων & των υπόγειων κάδων και ενίοτε και των πράσινων κάδων, εάν απαιτηθεί,
- **(2) δορυφορικά** απορριμματοφόρα οχήματα, τα οποία συλλέγουν απορρίμματα από πράσινους κάδους μικρής χωρητικότητας, σε στενούς δρόμους.

Η αποκομιδή των σύμμεικτων αποβλήτων γίνεται:

- **(5) πέντε** φορές /εβδομάδα στο σύνολο των Δημοτικών Ενοτήτων του Δήμου,
- **(6) έξι** φορές / εβδομάδα στην εκτός σχεδίου περιοχή της Δ.Ε. Πυλαίας όπου υπάρχουν και τα μεγάλα Εμπορικά Κέντρα καθώς και στα κεντρικά σημεία της Δ.Ε. Πυλαίας και Δ.Ε. Πανοράματος.

Στην παρούσα φάση, ο Δήμος διαιρείται σε 14 τομείς αποκομιδής, οι 6 εκ των οποίων βρίσκονται στην Δ.Ε. Πυλαίας, 4 στην Δ.Ε. Πανοράματος και οι υπόλοιπες 4 στην Δ.Ε. Χορτιάτη.

Οι 14 τομείς-περιοχές αποκομιδής είναι οι ακόλουθοι:

ΔΕ ΠΥΛΑΙΑΣ

- ΠΥΛΑΙΑ (ΧΩΡΙΟ)
- ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΙΚΑ
- ΡΙΓΑΝΗ (ΠΥΛΑΙΩΤΙΚΑ)
- 7^η ΠΕΡΙΟΧΗ
- ΕΚΤΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗ
- ΜΑΛΑΚΟΠΗ

ΔΕ ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ

- ΠΑΝΟΡΑΜΑ (ΧΩΡΙΟ)
- ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΙ
- ΝΟΜΟΣ 751
- ΕΦΕΔΡΟΙ (ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ)

ΔΕ ΧΟΡΤΙΑΤΗ

- ΤΟΠΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΧΟΡΤΙΑΤΗ
- ΤΟΠΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΕΞΟΧΗΣ

- ΤΟΠΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΑΣΒΕΣΤΟΧΩΡΙΟΥ
- ΤΟΠΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΦΙΛΥΡΟΥ

Στη Δ.Ε. Χορτιάτη, η αποκομιδή όλων των πράσινων κάδων, καθώς και των επτά (7) ημιυπόγειων-βυθιζόμενων κάδων (με λινάτσα και σακούλα), που βρίσκονται σε αυτήν, έχει ανατεθεί με σύμβαση σε ανάδοχο.

Πίνακας Υφιστάμενο σύστημα διαχείρισης αποβλήτων – απορριμμάτων

Είδος Διαχείρισης Απορριμμάτων	Όγκος Απορριμμάτων (τόνοι/έτος)	Αριθμός Κάδων		Αριθμός Απορριματοφόρων	Μήκος Δικτύου/Οχημα (χλμ./μέρα)	Όγκος Ογκωδών Αντικειμένων (κυβικά/ημέρα)		Αρ. Ανοιχτών Οχημ. Συλλογής Ογκωδών	Αριθ. Οχημ. Πλύσιμο Κάδ.	Αριθ. Οχημ. Πλύσιμο Οδών
		Πράσινοι	Ημιυπόγειοι-υπόγειοι			ΔΕ Πυλαίας ΔΕ Πανοράματος	ΔΕ Χορτιάτη			
Συμβατική Διαχείριση (σύμμεικτα απόβλητα)	25.856,00	5.500,00	39 (25+14)	21	135 (ΧΥΤΑ) 70 (ΣΜΑ)	200	50	10	3	3
Εναλλακτική Διαχείριση (Απόβλητα Συσκευασιών)	4.156,00	Μπλε 1.318,00		4	70 (ΚΔΑΥ)	Πιλοτικό Πρόγραμμα Οικιακής Κομποστοποίησης	300 περίπου καδοί οικιακής κομποστοποίησης			

Πηγή: Διεύθυνση Καθαριότητας & Περιβάλλοντος του Δήμου

Η μεταφορά των συμβατικών – σύμμεικτων στερεών αστικών αποβλήτων, γίνεται σε συνέχεια της αποκομιδής την ίδια μέρα, για διάθεση στους αδειοδοτημένους χώρους εναπόθεσης του ΣΜΑ ΕΥΚΑΡΠΙΑΣ ή απευθείας του ΧΥΤΑ ΜΑΥΡΟΡΑΧΗΣ.

Ο ΣΜΑ ΕΥΚΑΡΠΙΑΣ, ξεκίνησε τη λειτουργία του το 2017 και εξυπηρετεί τους Δήμους του πολεοδομικού συγκροτήματος της Θεσσαλονίκης. Η λειτουργία του αποτελεί ευθύνη του θεσμοθετημένου φορέα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης διαχείρισης στερεών αποβλήτων ΦΟΣΔΑ «Φορέας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων» Κεντρικής Μακεδονίας.

Η συνολική μέση ημερήσια διαδρομή (αποκομιδής και μεταφοράς) ενός οχήματος πράσινων κάδων μέσα στην πόλη και προς τον ΣΜΑ ΕΥΚΑΡΠΙΑΣ με επιστροφή είναι 70 χλμ. (μέση διαδρομή στην πόλη = 45 χλμ. και μέση διαδρομή προς και από τον ΣΜΑ ΕΥΚΑΡΠΙΑΣ = 25 χλμ).

Ο ΧΥΤΑ ΜΑΥΡΟΡΑΧΗΣ είναι ένας από τους μεγαλύτερους χώρους υγειονομικής ταφής απορριμμάτων στη χώρα μας, βρίσκεται περίπου 30 km βόρεια του

πολεοδομικού συγκροτήματος της Θεσσαλονίκης. Ξεκίνησε τη λειτουργία του το 2007 και σήμερα δέχεται απορρίμματα από όλη την περιφέρεια Θεσσαλονίκης.

Η λειτουργία του ΧΥΤΑ αποτελεί ευθύνη του θεσμοθετημένου φορέα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης διαχείρισης στερεών αποβλήτων ΦΟΣΔΑ «Φορέας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων» Κεντρικής Μακεδονίας.

Η συνολική μέση ημερήσια διαδρομή (αποκομιδής και μεταφοράς) ενός οχήματος πράσινων κάδων μέσα στην πόλη και προς τον ΧΥΤΑ Μαυροράχης με επιστροφή είναι 135 χλμ. (μέση διαδρομή στην πόλη = 45 χλμ. και μέση διαδρομή προς και από τον ΧΥΤΑ Μαυροράχης = 90 χλμ).

Εναλλακτική διαχείριση αποβλήτων

Με δεδομένη την υφιστάμενη οικονομική κρίση και με σκοπό τον κατά το μέτρο του δυνατού, περιορισμό των αυξήσεων των δημοτικών τελών (ως συνέπεια αύξησης του κόστους διαχείρισης), ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην προώθηση και εφαρμογή δράσεων προς την κατεύθυνση της επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης μέρους των ΑΣΑ.

Στον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη, με μέριμνα του Τμήματος Καθαριότητας & Ανακύκλωσης της Διεύθυνσης Καθαριότητας & Περιβάλλοντος, υλοποιείται ήδη σήμερα μία σειρά **δράσεων εναλλακτικής διαχείρισης απορριμμάτων** που εναποθέτουν πολίτες και επιχειρήσεις του Δήμου, σε συνεργασία με ιδιωτικούς και συλλογικούς φορείς, οι οποίοι ανακυκλώνουν ή χρησιμοποιούν ως πρώτη ύλη τα αποβαλλόμενα υλικά.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Δήμος έχει συμβληθεί με παρόχους που διαθέτουν εγκεκριμένα συλλογικά συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης (ΣΣΕΔ) και το Τμήμα Καθαριότητας & Ανακύκλωσης της Διεύθυνσης Καθαριότητας & Περιβάλλοντος, υλοποιεί την εφαρμογή προγραμμάτων - δράσεων εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων, προκειμένου να διαχειριστεί τα αστικά απόβλητα και απορρίμματα της περιοχής του, στις ακόλουθες κατηγορίες υλικών:

ί.) Ανακύκλωση αποβλήτων συσκευασιών (περιεχόμενο μπλε κάδων)

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη, έχει συνάψει σύμβαση συνεργασίας με το εγκεκριμένο από το ΥΠΕΝ Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (Σ.Σ.Ε.Δ) αποβλήτων συσκευασίας, με την επωνυμία «Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης - Ανακύκλωσης ΑΕ» και τον διακριτικό τίτλο «ΕΕΑΑ Α.Ε.», για την εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασίας (χαρτί, πλαστικό, γυαλί, μέταλλο).

Σύμφωνα με καταγεγραμμένα στοιχεία του Δήμου:

Η **μέση ετήσια παραγωγή** για τα τελευταία **τρία έτη**, ανακυκλώσιμων αποβλήτων συσκευασιών του Δήμου (μικτή συσκευασία), η οποία συλλέχθηκε από το Δήμο από τους γνωστούς μπλε κάδους, ανήλθε περίπου σε **4.165,00 τόνους**. (Εξ αυτών

ποσότητα περίπου 1.025,00 τόνων ήταν υπόλειμα ΚΔΑΥ που οδηγήθηκε για διαθεση σε ΧΥΤΑ και ποσότητα περίπου 3.140,00 τόνων υπήχθη σε προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση).

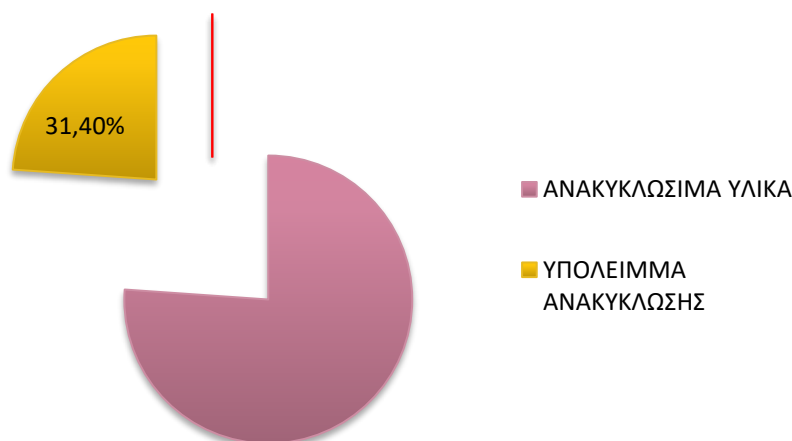
Στην παρούσα φάση, το πρόγραμμα ανακύκλωσης εφαρμόζεται με περίπου **1.318 τμχ** κάδους ανακύκλωσης (μπλε κάδοι), χωρητικότητας 1.100 lt & 660 lt, που είναι ανεπτυγμένοι σε όλη την επικράτεια του Δήμου.

Η **περισυλλογή - αποκομιδή και μεταφορά** τους από τους μπλε κάδους, γίνεται στη παρούσα φάση αποκλειστικά με προσωπικό του Τμήματος Καθαριότητας & Ανακύκλωσης και με τη βοήθεια **τεσσάρων (4) απορριμματοφόρων** χωρητικότητας 5,5 τόνων (6-18m³) που έχουν παραχωρηθεί στο Δήμο μας από την «ΕΕΑΑ Α.Ε.»

Συγκεκριμένα, η αποκομιδή των ανακυκλώσιμων απορριμμάτων (μπλε γραμμή) γίνεται:

- **(5) πέντε** φορές / εβδομάδα στο σύνολο των Δημοτικών Ενοτήτων του Δήμου και
- **(6) έξι** φορές / εβδομάδα στην εκτός σχεδίου περιοχή της Δ.Ε. Πυλαίας όπου υπάρχουν και τα μεγάλα Εμπορικά Κέντρα καθώς και στα κεντρικά σημεία της Δ.Ε. Πυλαίας και Δ.Ε. Πανοράματος.

Τα ανακυκλώσιμα υλικά που συλλέγονται με τα απορριμματοφόρα του Δήμου, στη συνέχεια μεταφέρονται την ίδια μέρα κατά κανόνα στο ΚΔΑΥ Θέρμης και σε έκτακτες περιπτώσεις (π.χ βλάβες, συντήρηση στο ΚΔΑΥ Θέρμης), στο ΚΔΑΥ Σίνδου ή στο ΚΔΑΥ Ιωνίας ή στο ΚΔΑΥ Νεωχωρούδας για περαιτέρω αξιοποίηση, όπου τα μη ανακυκλώσιμα απορρίμματα «υπολείμματα» θα διαχωριστούν από τα καθαρά προς ανακύκλωση απορρίμματα. Σύμφωνα με τα στοιχεία μια ποσότητα των συλλεγομένων απορριμμάτων στους μπλε κάδους ανακύκλωσης (υπόλειμα) δεν ανακυκλώνεται αλλά απομακρύνεται και τελικά καταλήγει στον ΧΥΤΑ Μαυροράχης. Η ποσότητα αυτή ανέρχεται περίπου σε 31,40% επί της συνολικής συλλεγόμενης ποσότητας απορριμμάτων στους μπλε κάδους.

Γράφημα: Ποσοστό ωφέλιμου ανακυκλώσιμου υλικού από τους μπλε κάδους στον Δήμο

Η συνολική μέση ημερήσια διαδρομή (αποκομιδής και μεταφοράς) ενός οχήματος μπλε κάδων μέσα στην πόλη και προς το ΚΔΑΥ Θέρμης με επιστροφή είναι 70 χλμ. (μέση διαδρομή στην πόλη = 45 χλμ και μέση διαδρομή προς και από το ΚΔΑΥ Θέρμης = 25 χλμ).

ii.) Χωριστή συλλογή γυάλινων συσκευασιών

Αφορά σε χωριστή συλλογή γυαλιού (γυάλινες συσκευασίες - μπουκάλια) σε συνεργασία με την «ΕΕΑΑ Α.Ε.». Ειδικότερα, έχουν τοποθετηθεί από την «ΕΕΑΑ Α.Ε.» περίπου **100 τμχ κάδοι** συλλογής γυαλιού τύπου «καμπάνας-κώδωνα» κυρίως σε επιλεγμένες θέσεις συγκέντρωσης χώρων εστίασης σε όλες τις δημοτικές κοινότητες (Πανόραμα, Πυλαία, Ασβεστοχώρι, Εξοχή, Φίλυρο, Χορτιάτης).

Η παραλαβή του γυαλιού, από τους κάδους χωριστής συλλογής γυαλιού τύπου «καμπάνας-κώδωνα» και η περαιτέρω διαχείριση, γίνεται αποκλειστικά από συμβεβλημένο ανάδοχο της «ΕΕΑΑ Α.Ε.».

iii.) Χωριστή συλλογή Χαρτιού - έντυπου υλικού/χαρτονιού

Αφορά σε χωριστή συλλογή χαρτιού - έντυπου υλικού σε συνεργασία του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη με τον ΦΟΣΔΑ «Φορέας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων» Κεντρικής Μακεδονίας και την «ΕΕΑΑ Α.Ε.», από επιλεγμένα σημεία-χώρους ενδιαφέροντος στον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη, όπως είναι π.χ. δημόσιες υπηρεσίες, σχολεία, στρατόπεδα, χωροί όπου παράγονται σημαντικές ποσότητες χαρτιού - έντυπου υλικού και χάρτινων συσκευασιών και πιλοτικά σε οικιστικές περιοχές (π.χ. Συνοικισμός Κωνσταντινοπολιτών Πυλαίας). Οι ποσότητες που συλλέγονται με μέσα του ΦΟΔΣΑ, οδηγούνται στο Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ) των Ταγαράδων προς διαλογή από ξένες ύλες, συμπίεση του χαρτιού-έντυπου υλικού / χαρτονιού σε δέματα και ακόλουθη αξιοποίηση των δεματοποιημένων υλικών σε βιομηχανίες ανακύκλωσης χαρτιού. Εξετάζεται από τον Δήμο μας, η περίπτωση της περαιτέρω εφαρμογής ενός κατάλληλου και εναλλακτικού προγράμματος χωριστής συλλογής και ανακύκλωσης χαρτιού-έντυπου υλικού / χαρτονιού στην πηγή.

iv) Χωριστή συλλογή Αποβλήτων Ηλεκτρικού & Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού - συσκευών (ΑΗΗΕ)

Η συλλογή των αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού –ΑΗΗΕ (λαμπτήρες, φωτιστικά, μικροσυσκευές κλπ), γίνεται σε επιλεγμένα σημεία του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη, σε συνεργασία με το εγκεκριμένο από το ΥΠΕΝ Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (Σ.Σ.Ε.Δ), με την επωνυμία «**Ανακύκλωση Συσκευών Α.Ε.**», όπου έχουν τοποθετηθεί ειδικοί καλαίσθητοι κάδοι plexiglas, για τη χωριστή συλλογή **μικρών συσκευών ΑΗΗΕ** (όπως καφετιέρες, σκούπες, τοστιέρες, υπολογιστές, μικρές τηλεοράσεις κ.ά.), καθώς και ειδικοί χάρτινοι κάδοι

(χαρτοκιβώτια), όπου συγκεντρώνονται χωριστά οι μεταχειρισμένοι λαμπτήρες που μπορούν να φέρουν οι πολίτες που δεν τους χρησιμοποιούν πλέον (τα Δημοτικά σημεία συλλογής, αναφέρονται στο site του Δήμου – ενότητα ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ). Η παραλαβή τους για περαιτέρω διαχείριση, γίνεται αποκλειστικά από συνεργαζόμενη με την «Ανακύκλωση Συσκευών Α.Ε.», αδειοδοτημένη εταιρεία συλλογής-μεταφοράς. Επίσης, υλοποιείται η χωριστή συλλογή **μεγάλων, ογκωδών & βαρέων ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών** ΑΗΗΕ (π.χ. ψυγεία, κουζίνες, φούρνοι, πλυντήρια, στεγνωτήρια, κλιματιστικά κλπ), με ανοιχτά ειδικά οχήματα του Δήμου, έπειτα από υποχρεωτική ειδοποίηση της Υπηρεσίας Καθαριότητας από τον δημότη (γραμμή πολίτη τηλ. 15195) ή στην ηλεκτρονική πλατφόρμα διαχείρισης καθημερινών προβλημάτων των πολιτών του Δήμου (e- 15195). Με την τήρηση των απαραίτητων όρων ασφαλείας, τα αντικείμενα συλλέγονται, τοποθετούνται προσωρινά σε ειδικό φυλασσόμενο χώρο του Δήμου και κατόπιν απομακρύνονται για τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας του Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης. Ο Δήμος έχει το δικαίωμα και την δυνατότητα, να συνεργάζεται με εταιρεία, για την συλλογή των μεγάλων ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών, πόρτα-πόρτα, κατόπιν προηγούμενης συνεννόησης με τον πολίτη. Έχουν τοποθετηθεί από την «Ανακύκλωση Συσκευών Α.Ε.» στο αμαξοστάσιο της Καθαριότητας (περιοχή Jumbo), ειδικοί μεταλλικοί κάδοι, όπου συλλέγονται χωριστά τα ογκώδη - βαρέα ΑΗΗΕ καθώς και οι μεταχειρισμένοι λαμπτήρες, που αλλάζει το τμήμα ηλεκτροφωτισμού του Δήμου μας. Η παραλαβή όλων των ανωτέρω ΑΗΗΕ για περαιτέρω διαχείριση, γίνεται από συνεργαζόμενη με την «Ανακύκλωση Συσκευών Α.Ε.», αδειοδοτημένη εταιρεία συλλογής-μεταφοράς.

ν.) Χωριστή συλλογή ογκωδών οικιακών αποβλήτων (π.χ. παλαιά έπιπλα, καναπέδες, ντουλάπες, πόρτες, στρώματα, ξύλα, σπασμένα είδη υγιεινής κλπ) & πράσινων αποβλήτων κηπευτικών εργασιών κήπων - πάρκων - αστικών χώρων πρασίνου (κλαδιά, κομμένο χόρτο, φύλλα κ.ά.) καθώς και αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών & Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) - μπάζα

Τα ογκώδη απόβλητα και τα πράσινα απόβλητα κηπευτικών εργασιών (κήπων & πάρκων), καθώς και τα απόβλητα από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ) - μπάζα, αποτελούν μεγάλο όγκο απορριμμάτων επικίνδυνων για περιβαλλοντική μόλυνση και φωτιά.

Τα ογκώδη απόβλητα & πράσινα απόβλητα κηπευτικών εργασιών (κήπων & πάρκων) συλλέγονται σε ανοιχτά φορτηγά του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη και οδηγούνται σε δημοτικούς χώρους προσωρινής αποθήκευσης και μεταφόρτωσης ογκωδών απορριμμάτων & ΑΕΚΚ και στη συνέχεια παραλαμβάνονται από ανάδοχο-εργολάβο για περαιτέρω διαχείριση, επεξεργασία και μεταφορά των υλικών που απομένουν και δεν μπορούν να ανακυκλωθούν, προς απόρριψη στο ΧΥΤΑ Μαυροράχης.

Μπάζα (Α.Ε.Κ.Κ.- απόβλητα εκσκαφών, κατασκευών, κατεδαφίσεων):

Ειδικά για τα απόβλητα εκσκαφών-κατασκευών & κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) ο δημότης οφείλει να τα απορρίπτει μόνον σε μικρές ποσότητες και σε ολιγάριθμες σακούλες μικρής περιεκτικότητας και μόνον κατόπιν προηγούμενης επικοινωνίας & σύμφωνης

γνωμής του Δήμου. Για μεγάλες ποσότητες, οφείλει με δική του ευθύνη να μισθώνει ιδιώτη για να τοποθετήσει ειδικό μεταλλικό κάδο έξω από τον χώρο του και να τα απομακρύνει στη συνέχεια.

Τα μπάζα, τα οποία παράτυπα και ανεξέλεγκτα αποτίθενται σε κοινόχρηστους χώρους, συλλέγονται σε ανοιχτά φορτηγά του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη και οδηγούνται σε δημοτικούς χώρους προσωρινής αποθήκευσης και μεταφόρτωσης ογκωδών απορριμμάτων & ΑΕΚΚ και στη συνέχεια παραλαμβάνονται από ανάδοχο-εργολάβο για περαιτέρω διαχείριση, επεξεργασία και μεταφορά των υλικών που απομένουν και δεν μπορούν να ανακυκλωθούν, προς απόρριψη στο ΧΥΤΑ Μαυροράχης, καθώς και τα μπάζα που προέρχονται από κάθε είδους τεχνικά έργα του Δήμου, στα οποία επιβλέπouσα Υπηρεσία είναι η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη.

vi.) Χωριστή συλλογή χρησιμοποιημένων-μεταχειρισμένων ελαστικών οχημάτων

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη, με μέριμνα του Τμήματος Καθαριότητας & Ανακύκλωσης της Διεύθυνσης Καθαριότητας & Περιβάλλοντος, είναι συμβεβλημένος με το μοναδικό εγκεκριμένο από το ΥΠΕΝ Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (Σ.Σ.Ε.Δ) χρησιμοποιούμενων ελαστικών για όλη την Ελληνική Επικράτεια, με την επωνυμία «Ecoelastica A.E.», για την παράδοση και παραλαβή από επιλεγμένα σημεία του Δήμου, ποσοτήτων μεταχειρισμένων ελαστικών που προκύπτουν από το ρεύμα των αστικών απορριμμάτων, προερχόμενες από ανεξέλεγκτη διάθεση. Η εταιρεία αυτή, διαχειρίζεται τα μεταχειρισμένα ελαστικά, συμβάλλοντας στην αξιοποίηση τους με βασικό κριτήριο το περιβαλλοντικό όφελος με κυριότερες μεθόδους εναλλακτικής διαχείρισης την παραγωγή τρίμματος μέσω μηχανικής κοκκοποίησης για ανακύκλωση, την ενεργειακή ή θερμική αξιοποίηση μέσω συναποτέφρωσης σε τιμμεντοβιομηχανίες ή χαλυβουργίες και την επαναχρησιμοποίηση (αναγόμευση, εμπόριο μεταχειρισμένων).

vii.) Χωριστή συλλογή εγκαταλελειμμένων οχημάτων - ΟΤΚΖ (Οχήματα Τέλους Κύκλου Ζωής)

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη, με μέριμνα του Τμήματος Καθαριότητας & Ανακύκλωσης της Διεύθυνσης Καθαριότητας & Περιβάλλοντος, είναι συμβεβλημένος με εταιρεία η οποία είναι νόμιμος αδειοδοτημένος συλλέκτης-μεταφορέας ΟΤΚΖ και η οποία περισυλλέγει τα εγκαταλελειμμένα οχήματα από διάφορα σημεία εντός των ορίων του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη, τα οποία εντοπίζει η Δημοτική Αστυνομία του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη, με τελικό σκοπό την παράδοση τους σε εγκεκριμένο κέντρο-μονάδα εναλλακτικής διαχείρισης ΟΤΚΖ.

Η ανωτέρω εταιρεία συλλογής και μεταφοράς ΟΤΚΖ, είναι επίσημο μέλος του δικτύου της Ε.Δ.Ο.Ε. «Εναλλακτική Διαχείριση Οχημάτων Ελλάδος», που είναι το μοναδικό εγκεκριμένο Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (Σ.Σ.Ε.Δ.) ανακύκλωσης οχημάτων την Ελλάδα.

viii.) Χωριστή συλλογή Απόβλητων Λιπαντικών Ελαίων (ΑΛΕ) Δημοτικών οχημάτων

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη, με μέριμνα του Τμήματος Καθαριότητας & Ανακύκλωσης της Διεύθυνσης Καθαριότητας & Περιβάλλοντος, είναι συμβεβλημένος με αδειοδοτημένη εταιρεία συλλογής και μεταφοράς Α.Λ.Ε.

Η εταιρεία περισυλλέγει από το χώρο του αμαξοστασίου Καθαριότητας (περιοχή Jumbo), τα Α.Λ.Ε. των Δημοτικών οχημάτων μετά τη συντήρησή τους, τα οποία συγκεντρώνονται χωριστά σε ειδικό χώρο και μέσα συλλογής του συνεργείου.

Η ανωτέρω εταιρία συλλογής και μεταφοράς, είναι συμβεβλημένη και συνεργάζεται με το εγκεκριμένο από το ΥΠΕΝ Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (Σ.Σ.Ε.Δ.) των Α.Λ.Ε. για όλη την Ελληνική Επικράτεια, με την επωνυμία «**ΕΝ.ΔΙ.Α.Λ.Ε. Α.Ε.**»

ix.) Χωριστή συλλογή χρησιμοποιημένων Συσσωρευτών Μολύβδου-Οξέος & Ni-Cd Δημοτικών οχημάτων

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη, συλλέγει χωριστά σε χώρο του αμαξοστασίου Καθαριότητας τους χρησιμοποιημένους Συσσωρευτές (μπαταρίες) των Δημοτικών οχημάτων μετά τη συντήρησή τους.

Επίσης, ο Δήμος, με μέριμνα του Τμήματος Καθαριότητας & Ανακύκλωσης της Διεύθυνσης Καθαριότητας & Περιβάλλοντος, είναι συμβεβλημένος με αδειοδοτημένη εταιρία συλλογής και μεταφοράς μεταχειρισμένων συσσωρευτών-μπαταριών (τύπου Μολύβδου-Οξέος).

Η εταιρεία περισυλλέγει από το χώρο του αμαξοστασίου Καθαριότητας, τους χρησιμοποιούμενους Συσσωρευτές Μολύβδου-Οξέος & Ni-Cd των Δημοτικών οχημάτων και αυτών που προκύπτουν από τις δραστηριότητές του Δήμου μας, οι οποίοι συγκεντρώνονται χωριστά σε ειδικό κάδο συλλογής του συνεργείου, με την παραλαβή των σχετικών εντύπων Αναγνώρισης για τη συλλογή & μεταφορά επικίνδυνων αποβλήτων (συσσωρευτών) και την έκδοση πρωτοκόλλων παράδοσης.

Η ανωτέρω εταιρία συλλογής και μεταφοράς, είναι συμβεβλημένη και συνεργάζεται με εγκεκριμένο από το ΥΠΕΝ Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (Σ.Σ.Ε.Δ.) μεταχειρισμένων συσσωρευτών αυτοκινήτων.

x.) Χωριστή συλλογή χρησιμοποιημένων Φορητών Ηλεκτρικών στηλών - μπαταριών και συσσωρευτών

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη, με μέριμνα του Τμήματος Καθαριότητας & Ανακύκλωσης της Διεύθυνσης Καθαριότητας & Περιβάλλοντος, συνεργάζεται με εγκεκριμένη από το ΥΠΕΧΩΔΕ εταιρεία για την συλλογή και απομάκρυνση των αποβλήτων φορητών ηλεκτρικών στηλών – μπαταριών «**ΑΦΗΣ Α.Ε.**».

Υλοποιείται πρόγραμμα συλλογής των αποβλήτων φορητών ηλεκτρικών στηλών - μπαταριών σε συγκεκριμένα σημεία του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη, σε συνεργασία με το εγκεκριμένο από το ΥΠΕΝ Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (Σ.Σ.Ε.Δ.) με την επωνυμία «**ΑΦΗΣ ΑΕ**». Η συλλογή των αποβλήτων φορητών ηλεκτρικών στηλών - μπαταριών γίνεται σε ειδικούς κάδους - στήλες της «ΑΦΗΣ» σε κεντρικά σημεία του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη (π.χ. Δημαρχείο), καθώς και σε άλλες δημοτικές εγκαταστάσεις, φορείς, σχολεία καθώς και εμπορικά καταστήματα και επιχειρήσεις που έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον, όπου οι δημότες μπορούν να εναποθέτουν τις χρησιμοποιημένες μπαταρίες τους, ενώ μπορεί να τοποθετηθούν μελλοντικά και άλλοι κάδοι - στήλες σε άλλα επιλεγμένα σημεία ενδιαφέροντος. Η συλλογή τους για περαιτέρω διαχείριση, γίνεται από συνεργαζόμενη με την «ΑΦΗ ΑΕ», αδειοδοτημένη εταιρεία συλλογής-μεταφοράς.

Στις δημοτικές εγκαταστάσεις, έχουν τοποθετηθεί 19 στήλες ανακύκλωσης μπαταριών και τα Δημοτικά σημεία συλλογής, αναφέρονται στο site του Δήμου και συγκεκριμένα στην ενότητα ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ.

Εικόνα: Κάδος για τη συλλογή φορητών μπαταριών - συσσωρευτών

Λοιπές δράσεις εναλλακτικής διαχείρισης

Παράλληλα και πέραν των ανωτέρω δράσεων εναλλακτικής διαχείρισης με εγκεκριμένα συλλογικά συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης (ΣΣΕΔ), ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη προωθεί και υλοποιεί επιπρόσθετα και τις παρακάτω δράσεις-προγράμματα:

1. Ανακύκλωση μεταχειρισμένων ειδών ιματισμού, ένδυσης - υπόδησης και λοιπών υφασμάτων υλικών,
2. Χωριστή συλλογή χαρτιού, πλαστικού, αλουμινίου και φορητών μπαταριών από τα σχολεία του Δήμου (πρόγραμμα σχολικού μαραθωνίου followgreen),
3. Ανακύκλωση χρησιμοποιούμενων μαγειρικών λαδιών (τηγανέλαια),
4. Οικιακή/συνοικιακή κομποστοποίηση,
5. Χωριστή συλλογή-μεταφορά βιοαποβλήτων.

1.) Ανακύκλωση μεταχειρισμένων ειδών ιματισμού, ένδυσης - υπόδησης και λοιπών υφασμάτων υλικών,

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη, με μέριμνα του Τμήματος Καθαριότητας & Ανακύκλωσης της Διεύθυνσης Καθαριότητας & Περιβάλλοντος, υλοποιεί πρόγραμμα-δράση χωριστής συλλογής και ανακύκλωσης μεταχειρισμένων ειδών ιματισμού, ένδυσης - υπόδησης και λοιπών υφασμάτων υλικών.

Από την υλοποίηση της παραπάνω δράσης, καμία δαπάνη δεν βαρύνει το Δήμο, αντίθετα, θα προκύψουν υπέρ αυτού κοινωνικά, οικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη από την ορθή διαχείριση τω αποβλήτων αυτών.

Η συλλογή γίνεται από συνεργαζόμενη και συμβεβλημένη με τον Δήμο αδειοδοτημένη εταιρεία, η οποία έχει αναλάβει την ολοκληρωμένη διαχείριση του

ρεύματος των μεταχειρισμένων ειδών ιματισμού, ένδυσης - υπόδησης και λοιπών υφασμάτων υλικών και ειδικότερα:

- ✓ Την δωρεάν τοποθέτηση κάδων ειδικών προδιαγραφών (αρχικά 100), χωρητικότητας 180-200 lt για τη συλλογή των μεταχειρισμένων ρούχων, παπουτσιών κ.λ.π., σε σημεία που της έχει υποδείξει ο Δήμος μας, με δυνατότητα τοποθέτησης επιπλέον κάδων σε βάθος χρόνου, εφόσον το πρόγραμμα σημειώσει επιτυχία.
- Τη συλλογή των υλικών αποκλειστικά με μέσα της εταιρίας.
- Την προδιαλογή των συλλεγόμενων υλικών με στόχο την επιστροφή και παράδοση στον Δήμο των επαναχρησιμοποιήσιμων υλικών (ρούχα, υποδήματα και λοιπά υφασμάτινα υλικά), με σκοπό να διανέμονται δωρεάν στους Δημότες από τις κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου (π.χ. κοινωνικό παντοπωλείο - τράπεζα ιματισμού κλπ).
- Την προώθηση των μη επαναχρησιμοποιήσιμων υλικών προς ανακύκλωση.
- Την εφαρμογή προγραμμάτων εκπαίδευσης.

2.) Χωριστή συλλογή χαρτιού, πλαστικού, αλουμινίου και φορητών μπαταριών, από τα σχολεία του Δήμου (πρόγραμμα σχολικού μαραθώνιου followgreen)

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη, στο πλαίσιο ευαισθητοποίησης των πολιτών σε ζητήματα ανακύκλωσης και περιβάλλοντος, υλοποιεί σε συνεργασία με συμβεβλημένη ανάδοχο εταιρεία με την επωνυμία "Followgreen IKE" για 5^η συνεχή χρονιά, τον σχολικό μαραθώνιο-διαγωνισμό «**Πάμε Ανακύκλωση**» για τα σχολεία του Δήμου, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Θεσσαλονίκης, την ΕΕΑΑ, την «ΑΦΗ ΑΕ» και το πρόγραμμα ανακύκλωσης αλουμινίου «Κάθε Κουτί Μετράει» με στόχο την ευαισθητοποίηση και επιβράβευση μαθητών, γονέων και εκπαιδευτικών σε θέματα ανακύκλωσης.

Στον Σχολικό Μαραθώνιο Ανακύκλωσης, ο απολογισμός του προγράμματος ανακύκλωσης στα σχολεία του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη, φαίνεται παρακάτω:

Συμμετέχοντες σχολικές μονάδες:

- 20 νηπιαγωγεία
- 18 δημοτικά
- 9 Γυμνάσια
- 6 Λύκεια

Πίνακας: Ανακυκλώσιμα υλικά που συγκεντρώθηκαν κατά τα σχολικά έτη 2023-2024 και 2024-2025

Σχολικός Μαραθώνιος Ανακύκλωσης	Σχολεία	Μαθητές	Κιλά χαρτιού	Κιλά πλαστικού	Κιλά αλουμινίου	Κιλά μπαταριών
2023-2024	46	7.113	19.200	3.500	120	1.330
Σχολικός Μαραθώνιος Ανακύκλωσης	Σχολεία	Μαθητές	Κιλά Χαρτιού	Κιλά πλαστικού	Κιλά αλουμινίου	Κιλά μπαταριών
2024-2025	50	5.983	20.171	2.801	68	2.803

3.) Ανακύκλωση χρησιμοποιούμενων μαγειρικών λαδιών (τηγανέλαια)

Πρωθείται από τον Δήμο πρόγραμμα-δράση ανακύκλωσης χρησιμοποιημένων μαγειρικών λαδιών με θέμα: «Εγκατάσταση δικτύου ειδικών κάδων χωριστής συλλογής (κατ' ελάχιστον 100) για την εν συνεχεία χωριστή μεταφορά και εναλλακτική διαχείριση των χρησιμοποιημένων βρώσιμων λιπών και ελαίων (τηγανελαίων) του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη», η οποία έχει εγκριθεί από το ΔΣ.

Στο επόμενο χρονικό διάστημα αναμένεται να εκδοθεί και να δημοσιοποιηθεί σχετική «Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος» προς όλους τους ενδιαφερόμενους, για την ανάθεση σε εξωτερικό ανάδοχο των εν λόγω εργασιών, με κριτήριο κατακύρωσης τα πλέον συμφέροντα υπέρ του Δήμου οφέλη, οι όροι και η δημοσιοποίηση της οποίας (πρόσκλησης), έχουν εγκριθεί από την Δημοτική Επιτροπή.

4.) Οικιακή/συνοικιακή κομποστοποίηση

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη, προκειμένου να μειώσει τα οικιακά απορρίμματα και κυρίως τα οργανικά που οδηγούνται προς υγειονομική ταφή στον ΧΥΤΑ, εφαρμόζει πιλοτικό πρόγραμμα κομποστοποίησης σε όλες τις δημοτικές και τοπικές ενότητές του.

Οι δημότες που εκδηλώνουν ενδιαφέρον συμμετοχής στο πρόγραμμα, παρακολουθούν ενημερωτικά εργαστήρια από γεωπόνου που πραγματοποιούνται στο Δημαρχείο και στη συνέχεια παραλαμβάνουν τον δωρεάν κάδο κομποστοποίησης μαζί με χρήσιμες και πρακτικές οδηγίες εφαρμογής της μεθόδου διαχείρισης ενός σημαντικού μέρους των οικιακών τους απορριμμάτων.

Όσοι πολίτες του Δήμου ενδιαφέρονται να αποκτήσουν δωρεάν κάδο κομποστοποίησης και να συμμετέχουν στο πιλοτικό πρόγραμμα οικιακής/συνοικιακής κομποστοποίησης, μπορούν να επικοινωνούν με τον Δήμο και να καταθέτουν σχετική αίτηση ενδιαφέροντος, δηλώνοντας τα πλήρη στοιχεία επικοινωνίας τους.

Στη συνέχεια, ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη επικοινωνεί μαζί τους για να τους ενημερώσει για την ενεργοποίηση του προγράμματος και την ακριβή ημερομηνία υλοποίησης των ενημερωτικών εργαστηρίων και της διάθεσης των ειδικών κάδων, μαζί με χρήσιμες και πρακτικές οδηγίες εφαρμογής της μεθόδου διαχείρισης ενός σημαντικού μέρους των οικιακών τους απορριμμάτων.

Οι πολίτες του Δήμου, θα πρέπει να υπογράψουν δήλωση αποδοχής με την παραλαβή του κάδου κομποστοποίησης, τον οποίο οφείλουν να διατηρούν σε καλή κατάσταση και να δέχονται τον έλεγχο των αρμόδιων υπαλλήλων του Δήμου για την ορθή χρήση αυτού.

Στις απαραίτητες προϋποθέσεις συμμετοχής στο πρόγραμμα, περιλαμβάνονται η ύπαρξη ενός μικρού ελεύθερου χώρου γης στον κήπο ή το προκήπιό τους και η διαμονή τους εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη.

Με τη συγκεκριμένη μέθοδο ένα μεγάλο μέρος των απορριμμάτων που παράγει ημερησίως κάθε νοικοκυριό, αντί να καταλήγει στον Χ.Υ.Τ.Α., αξιοποιείται ώστε να αποτελέσει λίπασμα για τον κήπο ή τις γλάστρες. Σύμφωνα με τα στοιχεία ερευνών τα οργανικά απορρίμματα αποτελούν περίπου το 40% των απορριμμάτων που παράγει κάθε νοικοκυριό και σε ποσοστό 70% μπορούν να κομποστοποιηθούν.

Μέχρι σήμερα έχουν διατεθεί εντελώς δωρεάν, περίπου 300 ειδικοί κάδοι κομποστοποίησης σε κατοικίες δημοτών σε όλες τις Δημοτικές ενότητες, που εκδήλωσαν σχετικό ενδιαφέρον.

5.) Χωριστή συλλογή-μεταφορά βιοαποβλήτων

Τα βιοαπόβλητα αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των παραγομένων στερεών αποβλήτων και η χωριστή διαλογή και ανακύκλωσή τους, αποτελεί βασικό άξονα της εθνικής στρατηγικής για την ολοκληρωμένη διαχείριση του συνόλου των ΑΣΑ και το κλείσιμο του κύκλου των αποβλήτων υλικών.

Η ανάπτυξη του δικτύου καφέ κάδου για τη χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων (υπολειμμάτων τροφών), αποτελεί βασική υποχρέωση των Δήμων βάσει του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου.

Η επιτυχής εφαρμογή του προγράμματος αναμένεται να αυξήσει τα ποσοστά χωριστής συλλογής του Δήμου και να συμβάλλει ουσιαστικά στην εκτροπή των ΑΣΑ από τη διάθεση σε χώρο ταφής, με σημαντικά περιβαλλοντικά και οικονομικά οφέλη καθώς:

- ✓ Από την επεξεργασία των χωριστά συλλεγόντων βιοαποβλήτων παράγεται υψηλής ποιότητας εδαφοβελτιωτικό υλικό, κατάλληλο για χρήσεις σε γεωργία, ανθοκομία, κηπουρική κλπ.
- ✓ Η μείωση των ΑΣΑ που οδηγούνται σε ταφή συνεπάγεται μείωση του κόστους διαχείρισης αποβλήτων των Δήμων, λαμβάνοντας υπόψη τον εν ισχύ Κανονισμό Τιμολόγησης των ΦοΔΣΑ και τις λοιπές περιβαλλοντικές εισφορές που έχουν θεσμοθετηθεί στο πλαίσιο της προώθησης της ιεραρχίας της διαχείρισης των αποβλήτων.

Επομένως, στο πλαίσιο αυτό, η εκκίνηση της χωριστής συλλογής βιοαποβλήτων στον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη, αποτελεί μία δράση με ιδιαίτερη σημασία και σκοπιμότητα, καθώς αναμένεται να συμβάλλει στην εξοικείωση τόσο των πολιτών όσο και του Δήμου με το νέο σύστημα, ενώ τα συμπεράσματα που θα προκύψουν από την οργάνωση, εφαρμογή, παρακολούθηση και αξιολόγηση της αρχικής εφαρμογής του, δύναται να αξιοποιηθούν.

Στον Δήμο Πυλαίας- Χορτιάτη, προβλέπεται η σταδιακή εφαρμογή του συστήματος ΔσΠ των βιοαποβλήτων μέσω δικτύου καφέ κάδου, τόσο στους μεγάλους παραγωγούς όσο και στα νοικοκυριά του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη.

Ειδικότερα, προβλέπεται η ανάπτυξη του **δικτύου καφέ κάδων** σε δύο κύριες φάσεις, κατά τα ακόλουθα:

Α' φάση: Σταδιακή ανάπτυξη του δικτύου για την εξυπηρέτηση των μεγάλων παραγωγών του Δήμου με άμεση εφαρμογή στους φορείς προτεραιότητας, καθώς και σε επιλεγμένους φορείς και επιχειρήσεις μαζικής εστίασης, εκπαίδευσης και λιανικού εμπορίου.

Β' φάση: Εφαρμογή της ΔσΠ των βιοαποβλήτων στα **νοικοκυριά** του Δήμου, με άμεση υλοποίηση πιλοτικού προγράμματος καφέ κάδου για τα νοικοκυριά και σταδιακή επέκταση του δικτύου στο σύνολο των οικισμών του Δήμου.

Στην παρούσα χρονική στιγμή (2025), ο Δήμος έχει εκκινήσει και υλοποιεί πιλοτικά και σταδιακά από τον Ιούνιο 2023, την χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων, αρχικά με την εξυπηρέτηση μεγάλων παραγωγών Α' προτεραιότητας καθώς και στοχευμένων φορέων / επιχειρήσεων που βρίσκονται εντός των διοικητικών του ορίων.

Ο εξοπλισμός χωριστής συλλογής βιοαποβλήτων (δίκτυο καφέ κάδου), που έχει παραδοθεί με προγραμματική σύμβαση από τον ΦΟΣΔΑ «Φορέας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων» Κεντρικής Μακεδονίας προς τον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη περιλαμβάνει:

- ✓ 70 καφέ κάδους των 660 λίτρων (τετράτροχοι)
- ✓ 1.332 καφέ κάδους των 240 λίτρων (δίτροχοι)
- ✓ 1 Α/Φ όχημα 14 m³, με σύστημα πλύσης καφέ κάδων (μεγάλο)
- ✓ 1 Α/Φ όχημα 5 m³, με σύστημα πλύσης καφέ κάδων (μικρό)

Επίσης, στην παρούσα χρονική στιγμή (2025), ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη, έχει τοποθετημένους περίπου:

- ✓ 19 καφέ κάδους 660lt (τετράτροχους)
- ✓ 84 καφέ κάδους 240lt (δίτροχους)

σε μεγάλους παραγωγούς (Νοσοκομεία – ξενοδοχεία – Λαϊκές Αγορές-ΣούπερΜάρκετ – οπωροπωλεία – λοιπούς επιλεγμένους χώρους).

Εντός του αμέσως επόμενου χρονικού διαστήματος, βάσει του σχεδιασμού-προγραμματισμού του εξωτερικού συμβούλου βιοαποβλήτων που υποστηρίζει τον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη (ΕΠΤΑ Α.Ε.), θα γίνει περαιτέρω επέκταση του δικτύου καφέ κάδων σε παιδικούς / βρεφονηπιακούς σταθμούς & σε λοιπούς μεγάλους παραγωγούς (χώρους εστίασης και λοιπούς παραγωγούς) και αργότερα (τα έτη 2026-2027), πιλοτικά και σε οικιακούς καταναλωτές (νοικοκυριά), σε επιλεγμένη περιοχή (οικισμός Κωνστ/τών Πυλαίας).

Ειδικά για τα νοικοκυριά, έχει παραδοθεί στον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη από την εταιρεία Followgreen IKE οικιακός εξοπλισμός που είναι διαθέσιμος, για τη χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων από νοικοκυριά (πιλοτική εφαρμογή στον οικισμό Κωνστ/των), που προβλέπεται να γίνει σε επόμενο στάδιο, αποτελούμενος από:

- 600 εσωτερικούς κάδους των 10 λίτρων
- 18.000 βιοδιασπώμενους σάκους των 10 λίτρων

και ο οποίος εξοπλισμός, θα διανεμηθεί **δωρεάν σε νοικοκυριά**, που θα δηλώσουν ενδιαφέρον και συμμετοχή, στο πρόγραμμα χωριστής συλλογής βιοαποβλήτων.

Σε δεύτερο στάδιο, θα γίνει **περαιτέρω επέκταση** του δικτύου καφέ κάδων και θα εξυπηρετηθούν, catering, δομές πρόνοιας, στρατόπεδα, δημοτικές εγκαταστάσεις, αθλητικές εγκαταστάσεις, εμπορικά κέντρα, χώροι εκδηλώσεων & κέντρα διασκέδασης, Δομές Α/θμιας, Β/θμιας και Γ/θμιας εκπαίδευσης.

5.2.9. Κοινόχρηστοι χώροι αστικού πρασίνου

Οι κοινόχρηστοι χώροι είναι ζωτικής σημασίας για την οργάνωση του αστικού ιστού, αφού εξυπηρετούν τις ανάγκες των κατοίκων και οδηγούν σε αναβάθμιση της ποιότητας ζωής τους.³

Ο όρος «αστικό πράσινο» έχει επικρατήσει να χαρακτηρίζει κυρίως εκείνους τους χώρους του πολεοδομικού ιστού που σχεδιάστηκαν ή κατά την διαδικασία ανάπτυξης της πόλης, εξελίχθηκαν για να παραμείνουν χωρίς κτίσματα και να φιλοξενήσουν κάποιας μορφής βλάστηση, σε αντιδιαστολή με το περιαστικό πράσινο, που ακολουθεί το φυσικό πράσινο σε μεγαλύτερες επιφάνειες και άλλη αναλογία μορφής χρήσης και σύνθεσης βλάστησης.⁴

Ο Δήμος Πυλαίας – Χορτιάτη διαθέτει περίπου 555 στρ. κοινόχρηστους χώρους αστικού πρασίνου σε όλες τις Δημοτικές του Ενότητες, όπως φαίνεται και στον παρακάτω πίνακα, εκ των οποίων οι αρδευόμενοι είναι περίπου 60 στρ. Αυτά κατανέμονται στις παρακάτω κατηγορίες:

- Οργανωμένοι κοινόχρηστοι χώροι πρασίνου (πάρκα, άλση).
- Εγκαταστάσεις αναψυχής και αθλητισμού (παιδικές χαρές, χώροι αθλητισμού, πάρκα κυκλοφοριακής αγωγής, χώροι αναψυχής).
- Άλλοι χώροι αστικού πρασίνου (πράσινοι περιβάλλοντες χώροι πρασίνου δημοτικών κτιρίων, κύκλοι και νησίδες δρόμων, θέσεις θέας).
- Μονοπάτια εκτός περιαστικού πρασίνου.

Στους χώρους αυτούς απουσιάζουν εκτάσεις σε κοινή χρήση για βοσκοτόπια και παραγωγικές δραστηριότητες, αγροτικά πάρκα καθώς και ενεργειακά πάρκα.

Από τους αναφερόμενους χώρους άλλοι είναι αρδευόμενοι και άλλοι όχι. Η συντήρησή τους γίνεται από το Τμήμα Περιβάλλοντος και Πρασίνου του Δήμου με δικό του προσωπικό και εξοπλισμό ή σε συνεργασία με ιδιώτη εργολάβο.

³ Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Το Αστικό Πράσινο και η Διαχείριση του από τους ΟΤΑ, μελέτη, 2009.

⁴ Κ. Κασσιός, Σχεδιασμός και διαχείριση του αστικού και περιαστικού πρασίνου της Αθήνας, σε Στ. Τσέτση (επιμ.), Ένα μέλλον για την Αθήνα. Σε αναζήτηση πολιτικών αστικής επανοργάνωσης του πολεοδομικού συγκροτήματος της πρωτεύουσας, 2003, σ. 385 – 393 (385). Από άλλους συγγραφείς, πάντως, υποστηρίζεται ότι η έννοια του αστικού πρασίνου είναι ευρύτερη: καταλαμβάνει όλους τους φυτοκαλυμμένους ελεύθερους χώρους του πολεοδομικού συγκροτήματος και καλύπτει και τις τρεις ενότητες πρασίνου που εντοπίζονται χωρικά στο κέντρο της πόλης, στα προάστια και τον περιαστικό χώρο, Ν. Πάγκας, Υλοποιημένα παραδείγματα φυσικών ή διαμορφωμένων με φυσικά στοιχεία υπαίθριων χώρων, συνοπτικό σημείωμα για τα θέματα που συζητούνται στη διάλεξη που δίνεται στο πλαίσιο του μαθήματος «Υπαίθριοι χώροι και φύση στην πόλη» (Ειδικά θέματα Περιβάλλοντος του 7^{ου} εξαμήνου).

Πίνακας: Έκταση κοινοχρήστων χώρων αστικού πρασίνου στον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη

Έκταση κοινόχρηστου αστικού πρασίνου ανά κάτοικο	
Έκταση δήμου Πυλαίας Χορτιάτη	156.452 στρ.
Έκταση κοινοχρήστων χώρων αστικού πρασίνου (ΕΚΧΑΠ)	555 στρ.
Πληθυσμός δήμου	72.385
Αναλογία (ΕΚΧΑΠ)/κάτοικο	6,39 m ² / κάτοικο

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Απορριμμάτων Δήμου Πυλαίας Χορτιάτη, 2015

Πίνακας: Περιγραφή υφιστάμενων κοινόχρηστων χώρων αστικού πρασίνου

ΔΕ – ΔΚ	Οργανωμένοι χώροι πρασίνου (αριθμός)	Εγκαταστάσεις αναψυχής και αθλητισμού (αριθμός)				Άλλοι χώροι αστικού πρασίνου (αριθμός)				Μονοπάτια (αριθμός)
		Πάρκα	Παιδικές Χαρές	Χώροι Αθλητισμού	Πάρκο Κυκλ. Αγωγής	Χώροι Αναψυχής	Πρασ. Χώροι σε δημοτικά πάρκα	Κύκλοι	Νησίδες	Θέσεις θέας
ΔΕ Πυλαίας	18	8	2	-	-	10	3	13	3	-
ΔΕ Πανόραμα	14	4	6	1	1	6	4	16	1	1
ΔΕ Χορτιάτη	10	6	6	-	1	6	1	2	-	-
Ασβεστοχώρι	1	1	2	-	-	1	-	2	1	-
Εξοχή	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Φίλυρο	6	2	1	-	-	-	-	-	-	-
Χορτιάτης	3	2	3	-	1	5	1	-	-	-
Σύνολο ΔΕ	42	24	14	1	2	22	8	31	4	1

Πηγή: Τμήμα Περιβάλλοντος – Πρασίνου Δήμου Πυλαίας – Χορτιάτη 2025

5.2.10.Κοιμητήρια

Τα κοιμητήρια, οι τάφοι και τα ταφικά μνημεία χαρακτηρίζονται ως αντικείμενα εκτός συναλλαγής κατά το άρθρο 966 του Αστικού Κώδικα και για το λόγο αυτό δεν είναι δεκτικά εννόμων σχέσεων, όπως η εκποίηση, η μίσθωση, η χρησικτησία, η κατάσχεση και η υποθήκευση. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 970 του Αστικού Κώδικα δύναται να αποκτάται ιδιαίτερο ιδιωτικό δικαίωμα (ειδικό δικαίωμα) για ορισμένο χώρο ταφής (σύσταση οικογενειακού τάφου) (παρ.1 άρ. 3 Α.Ν. 582/68).

Η παραχώρηση ιδιαιτέρου δικαιώματος ταφής από τον Δήμο, αποτελεί διοικητικής φύσεως παραχώρηση αδείας χρήσεως δημοτικού πράγματος. Ο δε χώρος για τον οποίο παρέχεται δικαίωμα χρήσης δεν αποτελεί περιουσιακό στοιχείο εκείνου προς τον οποίο έγινε η παραχώρηση και απαγορεύεται η μεταβίβασή του σε ειδικούς (πώληση, δωρεά, ανταλλαγή) και καθολικούς (κληρονομιά, διαθήκη) διαδόχους του (αρ. 3 παρ. 2 Α.Ν. 582/68).

Στον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη λειτουργεί σε κάθε Δημοτική Κοινότητα κοιμητήριο με τις εξής κατηγορίες χώρων ταφής.

- Τάφοι 4^{ους} ταφής για όλες τις Δημοτικές Κοινότητες
- Τάφοι παιδιών για όλες τις Δημοτικές Κοινότητες
- Οικογενειακοί τάφοι για τη ΔΕ Πανοράματος
- Οστεοφυλάκια για όλες τις Δημοτικές Κοινότητες

Οι υφιστάμενοι κενοί χώροι ταφής εκτιμώνται αριθμητικά λίγοι λαμβάνοντας υπόψη το μέσο ετήσιο αριθμό θανάτων.

Πίνακας: Μέσος ετήσιος αριθμός ληξιαρχικών πράξεων θανάτων ανά ΔΕ για την χρονική περίοδο 2022-2024

Μέσος ετήσιος αριθμός θανάτων/ΔΕ	2022	2023	2024
Δ.Ε Πυλαίας	215	176	200
Δ.Ε Πανόραματος	124	116	145
Δ.Ε Χορτιάτη	236	211	183

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, είναι ανάγκη να δημιουργηθούν νέοι χώροι ταφής και νέα κοιμητήρια επειδή:

1. Τα κοιμητήρια που λειτουργούν στον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη, είναι αυτά που έχουν παραληφθεί από τη συνένωση με τον Ν.3852/10 (Καλλικράτης) των πρώην τοπικών κοινοτήτων με τις τότε υποδομές, ανάγκες και καθεστώτα χρήσης τους.
2. Παρατηρείται μεγάλη αύξηση θανάτων στις Δημοτικές Κοινότητες του Δήμου.
3. Η μη οστεοποίηση ενταφιασμένων, κατόπιν εκταφής αναγκαστικά παρατείνει τον ενταφιασμό τους για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Η εκταφή και ταφή των νεκρών γίνεται από εταιρεία που της έχει ανατεθεί η εκτέλεση των ανωτέρω εργασιών.

Τα κοιμητήρια των Δημοτικών Κοινοτήτων Χορτιάτη και Ασβεστοχωρίου βρίσκονται εντός οικισμού ενώ τα υπόλοιπα πλησίον του οικισμού. Λόγω της μεγάλης έκτασης του Δήμου και της απόστασης μεταξύ των Δημοτικών Κοινοτήτων παρατηρείται μεγάλη γεωγραφική διασπορά των κοιμητηρίων του Δήμου, γεγονός που ενισχύει την ανάγκη τοποθέτησης εποπτών για τον έλεγχο και το συντονισμό της λειτουργίας τους.

Επίσης, λόγω της έκτασης και της γεωγραφικής τους θέσης είναι απαραίτητη η ανάγκη φύλαξης, προκειμένου να μην συμβαίνουν κατά καιρούς καταγεγραμμένα φαινόμενα καταστροφής, βανδαλισμών, κλοπής, αυθαίρετων κατασκευών κ.ά.

Σε ό,τι αφορά την υλικοτεχνική υποδομή, είναι αναγκαία η συντήρηση των κοιμητηρίων μέσω έργων υποδομής (όπως η δημιουργία χώρων πλύσης οστών, χωνευτηρίων κ.ά.) καθώς και η διάθεση υπηρεσιακού οχήματος με οδηγό. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλιστούν ο καλύτερος έλεγχος, ο αποτελεσματικός συντονισμός και η επαρκής εποπτεία τόσο των αρμόδιων αποκεντρωμένων διοικητικών υπηρεσιών όσο και των ίδιων των χώρων των κοιμητηρίων.

Συντονιστικό εργαλείο της εύρυθμης λειτουργίας των Κοιμητηρίων είναι το λογισμικό διαχείρισης Κοιμητηρίων.

5.2.11. Διαχείριση αδέσποτων ζώων συντροφιάς

Σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία (Ν.3170/2003, Ν.4039/2012) οι Δήμοι είναι υπεύθυνοι για την μέριμνα της περισυλλογής και διαχείρισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς. Για τον παραπάνω σκοπό, κάθε Δήμος ή όμοροι ή συνεργαζόμενοι Δήμοι δύνανται να ιδρύουν και να λειτουργούν δημοτικά ή διαδημοτικά κτηνιατρεία και καταφύγια αδέσποτων ζώων συντροφιάς επιτρεπομένης της συνεργασίας με ενδιαφερόμενα φιλοζωικά σωματεία και ενώσεις ή και εθελοντές φιλόζωους σε ιδιόκτητους ή μισθωμένους ή παραχωρούμενους από το Δημόσιο, την Περιφέρεια ή από ιδιώτες χώρους. Στους Δήμους είναι δυνατόν να παρέχεται και οικονομική ενίσχυση από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς για τη δημιουργία και λειτουργία καταφυγίων. Αυτά αποτελούν χώρους προσωρινής παραμονής και περίθαλψης και η ίδρυση και λειτουργία τους διέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις για τα ενδιαιτήματα ζώων του Ν. 604/1977 και του Π.Δ. 463/1978. Για την περισυλλογή των αδέσποτων

ζώων συντροφιάς συγκροτούνται συνεργεία από άτομα κατάλληλα εκπαιδευμένα και έμπειρα στην περισυλλογή τους, που καθοδηγούνται και ελέγχονται στο έργο τους από κτηνίατρο, ο οποίος ορίζεται από την αρμόδια υπηρεσία Κτηνιατρικής του Δήμου και όπου αυτή δεν έχει συσταθεί, από το Γραφείο Γεωργικής Ανάπτυξης του οικείου Δήμου ή από τη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας.

Σε επίπεδο χώρας, η υλοποίηση του ανωτέρω θεσμικού πλαισίου αποδείχθηκε προβληματική διότι προϋποθέτει την ταυτόχρονη ανάπτυξη συστήματος διαχείρισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς σε όλους τους Δήμους. Επίσης, απαιτείται η ανάπτυξη και ο συντονισμός διαδημοτικών συνεργασιών τόσο μεταξύ των όμορων Δήμων όσο και με τους τοπικούς φιλοζωικούς φορείς.

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη δεν έχει τη δυνατότητα να διαθέτει – όπως και τα φιλοζωικά σωματεία που εδρεύουν στο Δήμο μας – μόνιμο εξειδικευμένο και έμπειρο ανθρώπινο δυναμικό για παραπάνω εργασίες, εγκαταστάσεις (καταφύγιο - ιατρείο), ούτε ειδικά οχήματα μεταφοράς ζώων.

Έτσι, η Διεύθυνση Καθαριότητας Περιβάλλοντος και Ανακύκλωσης του Δήμου, συντάσσει τις σχετικές μελέτες ώστε η εκτέλεση των απαραίτητων εργασιών της περίθαλψης και στείρωσης να ανατίθεται σε ιδιώτες κτηνιάτρους αφενός, και της περισυλλογής και φιλοξενίας αφετέρου, σε στελεχωμένα συνεργεία που διαθέτουν και τις απαραίτητες (σύμφωνα με το νόμο) αδειοδοτημένες υποδομές.

Το υφιστάμενο σύστημα διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντροφιάς του Δήμου κατά τα έτη 2021-2023 παρουσιάζεται αναλυτικά ως εξής:

Περισυλλογή - φιλοξενία αδέσποτων ζώων

Η περισυλλογή γίνεται με την ηλεκτρονική καταγραφή των αιτημάτων των δημοτών για:

- μεταφορά στα ενδιαιτήματα φιλοξενίας τοκετοομάδων (ζώα ηλικίας <5 μηνών) και
- περιορισμό-παρακολούθηση ζώων που δάγκωσαν (15ήμερη παρακολούθηση ως λυσσώποπτο και εμβολιασμός) είτε είναι ύποπτα επιθετικής συμπεριφοράς και ταυτόχρονα την προσκόμιση των ζώων στα κτηνιατρεία για τη διενέργεια των εργασιών περίθαλψης.

Σύμφωνα με τα καταγεγραμμένα στοιχεία του Δήμου, όπως απεικονίζονται και στον παρακάτω πίνακα, διαπιστώνεται ότι: από τον Ιανουάριο 2021 έως και τον Δεκέμβριο 2023 ο μέσος αριθμός ζώων που περισυλλέγονται ανά μήνα ανέρχεται σε 13 (2021), 9 (2022) και 18 (2023), αντίστοιχα, εκ των οποίων το μεγαλύτερο ποσοστό αφορούν σκύλους (>80%).

Πίνακας: Υφιστάμενο σύστημα διαχείρισης αδέσποτων ζώων Δήμου 2021-2023

Είδος Υπηρεσίας	2021 (12μήνες)				2022 (12 μήνες)				2023 (12 μήνες)			
	Σκύλοι	Γάτες	Σύνολο	Αριθμός /Μήνα	Σκύλοι	Γάτες	Σύνολο	Αριθμός /Μήνα	Σκύλοι	Γάτες	Σύνολο	Αριθμός /Μήνα
1. Περισυλλογή	139	19	158	13	64	42	106	9	212	5	217	18
2. Περίθαλψη	135	16	151	13	114	163	277	23	86	135	221	18
Microchip	212	36	248	20	159	303	462	39	134	256	390	33
Στειρώσεις	66	207	273	23	45	140	185	15	48	131	179	15
Αντιλυσσικοί εμβολιασμοί	106	33	139	12	45	140	195	16	48	131	179	15
Άλλα Εμβόλια	212	36	248	20	79	37	116	10	66	48	114	10
3. Επανατοποθέτηση	-	-	-	-	152	296	448	37	-	-	-	-
4. Θάνατοι	5	0	5	0,4	3	7	10	0,8	-	-	-	-
5. Αποτεφρώσεις	68	81	149	12	32	74	106	9	-	-	-	-
6. Υιοθεσία	-	-	-	-	3	-	3	0,3	-	-	-	-

Πηγή: Καταγραφή Στοιχείων Τμήματος Περιβάλλοντος Πρασίνου Δήμου Πυλαίας –Χορτιάτη, 2021-2023

Περίθαλψη - στείρωση αδέσποτων ζώων

Η περίθαλψη γίνεται σε συνέχεια της περισυλλογής με σκοπό:

- την ηλεκτρονική ταυτοποίηση (για δημιουργία βάσης δεδομένων αδέσποτων ζώων του Δήμου).
- τις ιατρικές πράξεις, είτε προληπτικές (εμβολιασμοί, αποπαρασιτώσεις, κλινικός έλεγχος, κλπ) είτε θεραπευτικές (τραυματισμένα, άρρωστα).
- τις στείρωσεις (κυρίως θηλυκών).
- μια πρώτη εκτίμηση από τον Κτηνίατρο της επιθετικής / μη συμπεριφοράς των ζώων.

Σύμφωνα με τα καταγεγραμμένα στοιχεία του Δήμου, διαπιστώνεται ότι από τον Ιανουάριο 2021 έως και το Δεκέμβριο 2023:

- Τοποθετήθηκαν ηλεκτρονικές ταυτότητες (microchip) σε: 248 ζώα (2021), 462 ζώα (2022) και 390 ζώα (2023).
- Στείρωθηκαν: 273 ζώα (2021), 185 ζώα (2022) και 179 ζώα (2023).
- Εμβολιάστηκαν (αντιλυσσικός εμβολιασμός): 139 ζώα (2021), 195 ζώα (2022) και 179 ζώα (2023).

Συμπεράσματα: σύνολικά από τον Ιανουάριο 2021 έως και τον Δεκέμβριο 2023, πραγματοποιήθηκαν:

- Ηλεκτρονική ταυτοποίηση: 1.100 ζώα.
- Στείρωσεις: 637 ζώα.
- Εμβολιασμοί αντιλυσσικοί: 516 ζώα (16,03%).
- Θάνατοι: 15.
- Επανατοποθετήσεις: 448 (18,89%).

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα επιθετικά ζώα δεν έχουν θανατωθεί μέχρι τώρα στο Δήμο μας, αλλά φιλοξενούνται μέχρι την υιοθεσία τους. Τα παραπάνω περιστατικά αφορούν αδέσποτα ζώα με φυσικό ή άλλο θάνατο ή ευθανασία λόγω ανίατης και οδυνηρής κατάστασης του ζώου.

Από τα παραπάνω διαπιστώνεται ότι:

1. Η διαχείριση των αδέσποτων ζώων του Δήμου μας αποτελεί πάγια ανάγκη και επείγουσα για λόγους ανθρωπιστικούς (περιπτώσεις τραυματισμένων / σοβαρά νοσούντων ζώων), διαχείρισης του πληθυσμού τους (ανεξέλεγκτες συζεύξεις και γέννηση μεγάλου αριθμού τοκετοομάδων) καθώς για λόγους Δημόσιας Υγείας (κίνδυνος εκδήλωσης ζωοανθρωπονόσων π.χ. λεϊσμανίαση, λύσσα, επικίνδυνη επιθετική συμπεριφορά από ζώα κ.ά.).

2. Το υφιστάμενο πρόγραμμα διαχείρισης των αδέσποτων ζώων εξυπηρετεί αρκετά ικανοποιητικά τις ανάγκες του Δήμου και σε συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα, όπως διαφαίνεται και από την ποσοστιαία ανάλυση των επιμέρους εργασιών.

Ωστόσο, επειδή το πρόγραμμα διαχείρισης δεν λειτουργεί σε 24ωρη βάση ούτε καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, τα προβλήματα στο συγκεκριμένο ζήτημα εμφανίζουν μόνο περιοδικές υφέσεις.

6. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ και ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ και ΝΕΟΛΑΙΑ

Υπηρεσίες εξυπηρέτησης των κατοίκων σε θέματα Πολιτισμού, Τουρισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας παρέχει η Αντιδημαρχία Πολιτισμού και Τουρισμού, η Αντιδημαρχία Αθλητισμού και Νεολαίας και η Αντιδημαρχία Διεθνών Σχέσεων, Τεχνών και Αθλητικής Ανάπτυξης.

Τα αντικείμενα που ασκούν εμπίπτουν στα οριζόμενα από τον Καλλικράτη (Ν. 3852/2010) και από τον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006, άρθρο 75).

6.1. Πολιτισμός

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη διαθέτει πλούσιο ιστορικό και πολιτιστικό απόθεμα, όπως παρουσιάζεται στις επόμενες ενότητες. Αξίζει να αναφερθεί ότι προκειμένου αυτό να γίνει ευρέως γνωστό στους πολίτες του τόπου αλλά και στο ευρύτερο περιβάλλον, εξέδωσε το 2015 το «1ο Ιστορικό και Φωτογραφικό Λεύκωμα του ενιαίου Δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη» που καταγράφει τη μακραίωνη ιστορία του έως σήμερα.

Επιπλέον, ο Δήμος για να κρατήσει άσβεστη την ιστορική μνήμη για τις θηριωδίες των ναζιστικών στρατευμάτων σε βάρος αθώων ανθρώπων, προχώρησε στην έκδοση ενός βιβλίου με τίτλο «Το Ολοκαύτωμα του Χορτιάτη».

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ

Ιστορικό και Πολιτιστικό Απόθεμα

Το Πανόραμα ιδρύθηκε το 1914 από πρόσφυγες της Μικράς Ασίας με αρχική ονομασία Αρσακλί. Κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου τα συμμαχικά στρατεύματα εγκατέστησαν ένα πρόχειρο νοσοκομείο. Με τη λήξη του Α΄ Παγκόσμιου Πολέμου η περιοχή ήταν παραθεριστικό κέντρο της Θεσσαλονίκης, αργότερα εικάζεται ότι σε συνέλευση της κοινότητας προτάθηκε η αλλαγή του ονόματος σε Πανόραμα λόγω της εξέχουσας θέσης και της αμφιθεατρικής θέας της πόλης της Θεσσαλονίκης. Κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο καθημερινά ομάδες ανθρώπων από την Καλαμαριά μετέβαιναν στο Πανόραμα. Με τα χρόνια και συγκεκριμένα από τα μέσα της δεκαετίας του 1970 και έπειτα η κοινότητα άρχισε να αναπτύσσεται και να εξελίσσεται σε πολυτελές προάστιο της Θεσσαλονίκης, φτάνοντας στο έτος 2007 μία έκταση περίπου 33.000 στρεμμάτων και πληθυσμό της τάξης των 23.000 κατοίκων περίπου.

Η Κοινότητα Πανοράματος ιδρύθηκε το 1930 (ΦΕΚ 80/14.03.1930 τ. Α΄).

Η γενικότερη εικόνα που παρουσιάζει η κοινότητα από πλευράς πολιτισμικού περιβάλλοντος είναι η εξής:

Υπάρχουν:

α) Τρεις θέσεις προϊστορικών οικισμών, μία στην κορυφή του λόφου «Ανάληψη», μία στα κοιμητήρια και μία στην Τούμπα που βρίσκεται μέσα στο «Ελαιόρεμα».

β) Ερείπια παλαιοχριστιανικής βασιλικής με πολύ αξιόλογα ψηφιδωτά δαπέδου.

γ) Μεγάλος αριθμός βυζαντινών νερόμυλων και υδραυλικών κατασκευών στις χαραδρώσεις «Πλατανάκια» και «Ελαιόρεμα».

Σημειώνεται ότι τα συγκροτήματα των νερόμυλων και υδραυλικών κατασκευών της περιοχής, αποτελούν τυπικό «Βιοτεχνικό συγκρότημα», πολύτιμο τεκμήριο για τη βιομηχανική αρχαιολογία στο χώρο της Θεσσαλονίκης, και προστατεύονται όπως οι υπόλοιποι αρχαιολογικοί χώροι από τον αρχαιολογικό νόμο.

Υποδομές Πολιτισμού

Η καλλιτεχνική εκπαίδευση πραγματοποιείται στους χώρους του Πολιτιστικού Κέντρου που στεγάζεται στα κτίρια του Δημαρχείου Πυλαίας-Χορτιάτη. Η Κοινότητα διαθέτει τους παρακάτω χώρους:

- *Αίθουσα πολλαπλών χρήσεων - εκδηλώσεων με την ονομασία «Λίτσα Φωκίδη»*, στο Πολιτιστικό Κέντρο του Δημοτικού Μεγάρου στο Πανόραμα, η οποία λειτουργεί με τους λοιπούς χώρους συνάθροισης κοινού του Πολιτιστικού Κέντρου και είναι προσβάσιμη για ΑΜΕΑ. Η εν λόγω αίθουσα περιλαμβάνει εσωτερικό διαχωρισμό με αναστρέψιμο τρόπο, σε δύο (2) κύριους επιμέρους χώρους (υπό-χώρους) για την ευέλικτη αξιοποίησή της και τον απαιτούμενο ηλεκτρομηχανολογικό και οπτικοακουστικό εξοπλισμό. Στον χώρο μπορούν να φιλοξενηθούν συνέδρια, εκπαιδευτικά προγράμματα, εκδηλώσεις λόγου, μουσικές εκδηλώσεις και τελετές πολιτικών γάμων. Επίσης, υπάρχει δυνατότητα κράτησης της αίθουσας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας booking.
- *Αμφιθέατρο με την ονομασία «Σταύρος Κουγιουμτζής»* στο Πολιτιστικό Κέντρο Πανοράματος, χωρητικότητας 220 θέσεων και 4 θέσεων για ΑΜΕΑ. Διαθέτει πλήρη ηλεκτρομηχανολογικό και οπτικοακουστικό εξοπλισμό. Στον χώρο φιλοξενοούνται Συνέδρια - Θεατρικές Παραστάσεις - Συναυλίες και Κινηματογραφικές Προβολές. Υπάρχει δυνατότητα κράτησης της αίθουσας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας booking.
- Οι αίθουσες πολλαπλών χρήσεων των σχολείων Πανοράματος.
- *Πινακοθήκη*: έχει διαμορφωθεί χώρος για την έκθεση πινάκων ζωγραφικής στο Α' όροφο του Πολιτιστικού Κέντρου.
- *Λαογραφικό Μουσείο- Αίθουσα Τέχνης* λειτουργεί μουσείο στον παλιό οικισμό Πανοράματος για την μόνιμη στέγαση και προβολή εκθεμάτων λαογραφικού χαρακτήρα.
- *Βιβλιοθήκη*:...Λειτουργεί στο ισόγειο του πρώην κοινοτικού καταστήματος Πανοράματος και περιλαμβάνει αναγνωστήριο.
- *Δημοτικός θερινός κινηματογράφος* το «Σινέ Πανόραμα».

- Δημοτικό ωδείο: λειτουργεί αναγνωρισμένο και αδειοδοτημένο Δημοτικό Ωδείο του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη στο ισόγειο όροφο του πολιτιστικού κέντρου του Δημοτικού Μεγάρου.

Φορείς Πολιτισμού

Στα όρια της Δ.Ε. Πανοράματος δραστηριοποιούνται οι παρακάτω σύλλογοι – φορείς με αμιγείς ή εκ περιτροπής δραστηριότητες και στον τομέα του πολιτισμού:

1. Ένωση Ποντίων Πανοράματος
2. Φιλόπτωχος Αδελφότητα Ιμεραίων Πανοράματος
3. Πολιτιστικός Σύλλογος Γυναικών Πανοράματος
4. Πολιτιστικός Σύλλογος Πανοράματος
5. 2ο Σύστημα Προσκόπων Πανοράματος
6. Λύκειο Ελληνίδων – Περιφερειακό Τμήμα Πανοράματος
7. Εθελοντές Πολιτικής Προστασίας Πανοράματος
8. ORAMA ΝΕΩΝ-ΥΟΥΤΗ ORAMA Σκακιστικός Όμιλος Πανοράματος
9. Διεθνής Σοροπτισμός Όμιλος Πανοράματος
10. Εσωτερικός Τροχός Πανοράματος
11. Ροταριανός Όμιλος Πανοράματος
12. Φιλοζωικό Σωματείο Πανοράματος

Πολιτιστικές Δράσεις

Εργαστήρια:

Στη Δ.Ε. Πανοράματος λειτουργούν πολιτιστικά τμήματα/ομάδες που εντάσσονται στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για 400 περίπου παιδιά και ενήλικες. Φορέας διοργάνωσης είναι η Αντιδημαρχία Διεθνών Σχέσεων, Τεχνών και Αθλητικής Ανάπτυξης ως διάδοχος της δημοτικής επιχείρησης ΚΕΠΑΠ. Συγκεκριμένα, λειτουργούν τα παρακάτω τμήματα, βάσει των αιτήσεων ενδιαφέροντος ανά σχολική χρονιά:

- Ζωγραφική ανηλίκων/ενηλίκων
- Αγιογραφία ανηλίκων/ενηλίκων
- Θεατρικό παιχνίδι παιδιών
- Θεατρική ομάδα ανηλίκων/ενηλίκων
- Μουσικοκινητική ανηλίκων
- Τμήματα μουσικής του Δημοτικού Ωδείου ανηλίκων/ενηλίκων (μουσικά όργανα και θεωρητικά μαθήματα)
- Μπαλέτο ανηλίκων
- Φιλαρμονική
- Χορωδία ανηλίκων/ενηλίκων
- Παραδοσιακοί χοροί ανηλίκων/ενηλίκων

Εκδηλώσεις:

Στο Πανόραμα, η Δημοτική Αρχή υλοποιεί τις κάτωθι εκδηλώσεις με ιδίους πόρους είτε σε συνεργασία με φορείς του δημοσίου ή ιδιωτικούς όπως οι παραπάνω αναφερόμενοι τοπικοί φορείς που έχουν πολιτιστική δράση:

- *Χριστούγεννα και Πρωτοχρονιά:* (Φωταγώγηση του εορταστικού στολισμού και Εορταστικές εκδηλώσεις)
- *Γιορτή των εργαζομένων – κοπή βασιλόπιτας*
- *Παρέλαση 25^{ης} Μαρτίου*
- *Παρέλαση 28^{ης} Οκτωβρίου*
- *Άγιος Γεώργιος*
 - *Συνάντηση παραδοσιακών συγκροτημάτων και πολιτιστικών φορέων*
 - *Μουσική Συναυλία*
 - *Θεατρικές παραστάσεις*
- *Φεστιβάλ Χορωδιών*
- *Κινηματογραφική Λέσχη*
- *Εκδηλώσεις Μνήμης Γενοκτονίας Ποντίων*
- *Εκδήλωση για τον Μακεδονικό Αγώνα*
- *Καλλιτεχνικός Ιούνιος:*
 - *Χορευτικές συναντήσεις με παραδοσιακό και μοντέρνο χορό.*
 - *Παρουσίαση του έργου των καλλιτεχνικών εργαστηρίων του Δημοτικού ωδείου και των τμημάτων πολιτισμού.*

Σημειώνεται ότι οι ανωτέρω εκδηλώσεις, συνιστούν αυτές που παραδοσιακά υλοποιούνται στην Δημοτική Ενότητα αλλά η Δημοτική Αρχή ανάλογα με τον ετήσιο προγραμματισμό παρουσιάζει πλούσιο πρόγραμμα θεατρικών, χορευτικών και μουσικών παραστάσεων είτε από δικό της «έμψυχο» υλικό είτε με αναθέσεις ή συνέργειες με άλλους φορείς.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΥΛΑΙΑΣ

Ιστορικό & Πολιτιστικό Απόθεμα

Η ιστορία της Πυλαίας είναι μακρόχρονη, μεγάλη και πλούσια. Η αρχαία ονομασία που της αποδίδεται είναι «Στρέψα» όπως αναφέρεται από το Θουκυδίδη το 319 π.Χ. Η μετέπειτα ονομασία της είναι «Καπουτζήδα» από το «Καπουτζήδες» που είναι λέξη

τούρκικη και σημαίνει «θυρωροί», δηλαδή ήταν φύλακες των κάστρων της βυζαντινής Θεσσαλονίκης. Η σημερινή ονομασία της καθιερώθηκε το 1927 και δηλώνει την ιδιότητα της ανατολικής πύλης εισόδου-εξόδου προς και από τη Θεσσαλονίκη.

Στο ιστορικό και πολιτιστικό απόθεμα της Πυλαίας μπορούν να συμπεριληφθούν οι περιοχές που περιλαμβάνονται στις παρακάτω αποφάσεις:

«Χαρακτηρισμός ως τοπίου ιδιαίτερου φυσικού κάλλους της ευρύτερης περιοχής του δάσους – πάρκου Θεσσαλονίκης Σέιχ Σου», ΦΕΚ 148/τ. Β/15.03.1984 απόφαση υπουργού πολιτισμού με αριθ. ΥΠΠΕ/ΔΙΛΑΠ/Γ/ 3503/72155/02.01.1984

«Χαρακτηρισμός Καμπαναριού της εκκλησίας του Προφήτη Ηλία της Πυλαίας Θεσσαλονίκης ως έργου τέχνης», ΦΕΚ 30/τ.Β/18-1-1985, απόφαση υπουργού πολιτισμού με αριθ. Β1/Φ34/58681/1289/02.11.1984.

«Χαρακτηρισμός ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου της βίλας Χάιτμαν στην αγροτική περιοχή του Δήμου Πυλαίας στη Θεσσαλονίκη, ιδιοκτησίας κληρονόμων Νότα μαζί με τον περιβάλλοντα χώρο της» (αφορά στο οίνοποιείο Χάιτμαν επί της οδού Σεβενίδη), ΦΕΚ 537/τ. Β/16-9-1985, απόφαση υπουργού πολιτισμού με αριθ. ΥΠΠ/ΔΙΛΑΠ/Γ/34406/ 2186/07.08.1985.

«Χαρακτηρισμός ως έργων τέχνης και ως ιστορικών διατηρητέων μνημείων του Πύργου Ιωάννη Πρασάκη και της βρύσης του στην Πυλαία Ν. Θεσσαλονίκης, ιδιοκτησίας Κληρονόμων Αντωνίου Σούμπαση», ΦΕΚ 584/τ.Β/30.09.1985, απόφαση υπουργού πολιτισμού με αριθ. Γ/2207/35060/07.08.1985.

«Χαρακτηρισμός ως έργου τέχνης της έπαυλης στην οδό Κέννεντυ αρ. 62 στην Πυλαία Θεσσαλονίκης ιδιοκτησίας του Κέντρου Περίθαλψης Παιδών “Άγιος Δημήτριος”, μαζί με τις αρχικές εγκαταστάσεις και τον περιβάλλοντα χώρο της», ΦΕΚ 155/τ. Β/10-4-1986 απόφαση υπουργού πολιτισμού με αριθ. ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/2023/140/03.02.1986.

«Ανάκληση της απόφασης ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/34406/2186/ 7-8-1985 και αποχαρακτηρισμός του ιστορικού διατηρητέου μνημείου «Βίλλα Χάιτμαν», ιδιοκτησίας Μ. Νότα, Ε. Βοσνιάκου, Ε. Ντόβα, Α. Σερδάρη και Λ. Γεωργόπουλου και του περιβάλλοντος χώρου της, στην αγροτική περιοχή Πυλαίας Θεσσαλονίκης», ΦΕΚ 771/τ. Β/31-10-1986, απόφαση υπουργού πολιτισμού με αριθ. ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/2217/ 36187/ 09.09.1986.

«Κήρυξη αρχαιολογικών χώρων Νομών Θεσσαλονίκης, Κιλκίς και Χαλκιδικής», ΦΕΚ 353/τ. Β/6-7-1987, απόφαση υπουργού πολιτισμού με αριθ. ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ16/14096/597/20.05.1987. Αφορά στην κήρυξη ως αρχαιολογικών χώρων των προϊστορικών οικισμών του Δήμου Πυλαίας:

α) Οικισμός εποχής χαλκού στη θέση «Ελαιώνες» (τούμπα) περίπου 3 χιλ. ανατολικά του Δήμου Πυλαίας και περίπου 700 μ. ανατολικά της οδού προς Πανόραμα, βορειοδυτικά στην διπλή χαράδρα δυτικά της οικίας Καρύδα, δίπλα σε πευκόφυτη περιοχή στα όρια Πυλαίας- Πανοράματος και

β) Ταφικός Τύμβος γνωστός με το όνομα «Κις» (τούμπα) 250 μ. από τον κεντρικό δρόμο Θεσσαλονίκης – Μίκρας από τον χώρο του Νοσοκομείου ΙΚΑ.

«Χαρακτηρισμός ως ιστορικών διατηρητέων μνημείων, των τριών παλιών κτιρίων, της καμινάδας και του μαντρότοιχου του «Μεταξουργείου Μπενοζίλιο» στην Πυλαία -

Θεσσαλονίκης και καθορισμός ζώνης προστασίας 25μ.», ΦΕΚ 335/τ. Β/1-6-1988, απόφαση υπουργού πολιτισμού με αριθ. ΥΠΠΟ/ ΔΙΛΑΠ/Γ/15421/ 928/11.05.1988.

«Χαρακτηρισμός ως έργου τέχνης του κτιρίου της Ανώτατης Σχολής Πολέμου στη Θεσσαλονίκη και ορισμός ζώνης προστασίας», ΦΕΚ 482/τ. Β/14.07.1988, απόφαση υπουργού πολιτισμού με αριθ. ΥΠΠΟ/ ΔΙΟΙΚ/Γ/22403/1339/ 07.06.1988.

«Χαρακτηρισμός ως διατηρητέου κτιρίου που βρίσκεται στο Δήμο Πυλαίας (Οινοποιείο ΧΑΪΤΜΑΝ)», ΦΕΚ 110/τ. Δ/17-2-1993, απόφαση υπουργού Μακεδονίας-Θράκης με αριθ. 1766/23.10.1992.

Έγγραφο ΥΠΠΟ/ΔΝΣΑΚ/76898/2107/31-8-2007/31.08.2007 για γνωμοδότηση Κ.Σ.Ν.Μ για έγκριση ή μη χωροθέτησης ανέγερσης οικιών στέγασης προσωπικού της ΑΔΙΣΠΟ στον περιβάλλοντα χώρο της Α.Σ.Π ΦΕΚ 482/τ. Β/1988.

Έκθεση στο φουαγιέ του Πέτρινου Πολιτιστικού Κέντρου Πυλαίας έξι (6) μαρμάρινων εκμαγείων που σχετίζονται με την ιστορία του τόπου.

Υποδομές Πολιτισμού

Η πολιτιστική υποδομή που καταγράφεται στη Δημοτική Ενότητα Πυλαίας περιλαμβάνει δημοτικές και ιδιωτικές εγκαταστάσεις και μπορεί να κατηγοριοποιηθεί ανάλογα με το είδος των πολιτιστικών δραστηριοτήτων που στεγάζει στις ακόλουθες εγκαταστάσεις:

α. Πολιτιστικές εγκαταστάσεις θεάματος/ακρόασης, όπου περιλαμβάνονται τα θέατρα, οι κινηματογράφοι και οι αίθουσες συναυλιών. Καταγράφηκαν οι ακόλουθες:

1. Το ανοικτό θέατρο «Κήπου», επιφάνειας 530 τ.μ. και 900 θέσεων, στο χώρο του «Πέτρινου Πολιτιστικού κέντρου» (ανοιχτός χώρος στάθμευσης).
2. Ο Δημοτικός θερινός Κινηματογράφος - το «Σινέ Πυλαία.»
3. Το υπαίθριο αμφιθέατρο στην πλατεία του πρώην Δημαρχείου Πυλαίας.
4. Δέκα (10) κινηματογραφικές αίθουσες «Village Centre», εντός του εμπορικού κέντρου Mediterranean Cosmos.
5. Έντεκα (11) κινηματογραφικές αίθουσες «Ster Cinemas», εντός του εμπορικού κέντρου «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ».
6. Η αίθουσα εντός του «Πέτρινου Πολιτιστικού Κέντρου», Χωρητικότητας 150 θέσεων, η οποία μπορεί να υποστηρίξει εκδηλώσεις μουσικής, λόγου, χορού, κινηματογραφικών προβολών και θεατρικών παραστάσεων.
7. Χωρος Φιλάρετου (μια αίθουσα) όπου πραγματοποιούνται μαθήματα παραδοσιακού χορού.
8. Οι αίθουσες πολλαπλών χρήσεων των σχολείων.
9. Η αίθουσα συναυλιών του Μουσικού Γυμνασίου.
10. Η αίθουσα εικαστικών (φουαγιέ) εντός του «Πέτρινου Πολιτιστικού Κέντρου». Υπάρχει δυνατότητα κράτησης της αίθουσας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας booking.

β. Πολιτιστικές εγκαταστάσεις θέασης, όπου περιλαμβάνονται τα μουσεία, οι

πινακοθήκες, οι γκαλερί και οι κάθε είδους εκθεσιακοί χώροι. Καταγράφονται οι ακόλουθες:

1. Το Μουσείο Διάδοσης Επιστημών και Μουσείο Τεχνολογίας, στα σύνορα Πυλαίας και Θέρμης, που είναι ένα πολυθεματικό μουσείο, ένας χώρος εκδηλώσεων για την τεχνολογία, την επιστήμη και την τέχνη, που έχει εκπαιδευτικό και ψυχαγωγικό χαρακτήρα.

2. Η λαογραφική συλλογή Πυλαίας όπου προβάλλονται εκθέματα λαογραφικού χαρακτήρα. Στην Κοινότητα Πυλαίας μετά τη σύναψη σύμβασης χρησιδανείου με αριθ.πρωτ.11181/ 05.04.2019 μεταξύ του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη και του σωματείου «Κίνηση Πολιτών Ίδρυσης Λαογραφικού Μουσείου Πυλαίας», ο Δήμος με την υπ' αριθ. 201/2019 απόφαση του Δ.Σ. όρισε ως χώρο λειτουργίας της Λαογραφικής Συλλογής στην Κοινότητα Πυλαίας, το ακίνητο που βρίσκεται επί της οδού Δελφών 37, για τη στέγαση και προβολή εκθεμάτων λαογραφικού χαρακτήρα.

4. Ο χώρος του προθαλάμου του Πέτρινου Πολιτιστικού Κέντρου της Δ.Ε. όπου μπορεί να φιλοξενηθούν καλλιτεχνικές εκθέσεις.

γ. Πολιτιστικές εγκαταστάσεις εκπαίδευσης, όπου περιλαμβάνονται τα συνεδριακά /πολιτιστικά κέντρα και οι βιβλιοθήκες, καταγράφονται οι ακόλουθες:

1. Χώρος που δύναται να φιλοξενήσει τέτοιες εκδηλώσεις/δράσεις είναι το «σύμπλεγμα» του «Πέτρινου Πολιτιστικού Κέντρου», ισόγειο παραδοσιακό κτίριο, επιφάνειας 733 τ.μ. στο οποίο στεγάζονται τα πολιτιστικά τμήματα της Δ.Ε. Πυλαίας, το όμορο αναψυκτήριο 200 τ.μ. που παρ' ότι εκμισθώνεται σε ιδιώτη θα μπορούσε να υποστηρίξει υγειονομικά, καθώς και η δημοτική τοπική βιβλιοθήκη (η δημοτική βιβλιοθήκη η οποία περιλαμβάνει και αναγνωστήριο και φιλοξενεί βεστιάριο παραδοσιακών στολών).

2. Η Δημοτική Βιβλιοθήκη η οποία περιλαμβάνει και αναγνωστήριο και φιλοξενεί βεστιάριο παραδοσιακών στολών.

3. Το Πολιτιστικό και Εκπαιδευτικό Κέντρο «Γ.&Χ. ΚΡΑΣΣΑ».

Η πολιτιστική υποδομή χαρακτηρίζεται από την παρουσία πολλών και διαφορετικών κατηγοριών εγκαταστάσεων, μερικές από τις οποίες (όπως οι κινηματογράφοι) έχουν καθαρά υπερτοπικό χαρακτήρα. Προκύπτουν δε για κάποιες κατηγορίες υπερβολικά μεγέθη σε σχέση με τα σταθερότυπα του ΥΠΕΧΩΔΕ, ενώ σε κάποιες άλλες κατηγορίες (όπως μουσεία, ωδεία, πινακοθήκες) φαίνεται ότι οι ανάγκες δεν καλύπτονται ούτε σε τοπικό επίπεδο. Όσον αφορά στην κατάσταση των υποδομών, είναι προφανές ότι υπάρχουν εγκαταστάσεις που απαιτούν βελτιώσεις (π.χ. υπόγειο ΚΑΠΗ), αλλά και πολλές που έχουν ικανοποιητικό επίπεδο συντήρησης.

Στη συγκεκριμένη Κοινότητα κρίνεται επιβεβλημένη η δημιουργία ενός πολιτιστικού πολυχώρου που θα υποστηρίξει κινηματογραφικές και θεατρικές παραστάσεις, συναυλίες, καθώς και εκθέσεις εικαστικών, μιας και οι υφιστάμενοι χώροι παρουσιάζουν κορεσμό, όπως το Πέτρινο Πολιτιστικό Κέντρο, το οποίο σηκώνει όλο το βάρος των εκδηλώσεων και επιπλέον στεγάζει τα καλλιτεχνικά εργαστήρια της Αντιδημαρχίας Διεθνών Σχέσεων, Τεχνών και Αθλητικής Ανάπτυξης.

Για την κάλυψη των αναγκών της Δημοτικής Ενότητας μιας και οι υφιστάμενοι χώροι παρουσιάζουν κορεσμό, όπως το Πέτρινο Πολιτιστικό Κέντρο, το οποίο σηκώνει όλο το βάρος των εκδηλώσεων και επιπλέον στεγάζει τα καλλιτεχνικά εργαστήρια της Αντιδημαρχίας Διεθνών Σχέσεων και Τεχνών, έχει εκπονηθεί μελέτη για τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση των εγκαταστάσεων της αίθουσας συναυλιών-εκδηλώσεων και του κλειστού Γυμναστηρίου του Μουσικού Σχολείου, με σκοπό την αξιοποίησή τους για τη διοργάνωση αντίστοιχων εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων τόσο από το σχολική όσο και από την ευρύτερη τοπική κοινότητα. Η εν λόγω αίθουσα θα μπορεί να υποστηρίξει τη διοργάνωση εκδηλώσεων μουσικής, λόγου, χορού, καθώς και κινηματογραφικών προβολών και θεατρικών παραστάσεων καθώς εκσυγχρονίζεται και εμπλουτίζεται ο ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός της. Η εν λόγω μελέτη έχει υποβληθεί σε πρόγραμμα για τη χρηματοδότηση του έργου.

Φορείς Πολιτισμού

Στα όρια της Δ.Ε. Πυλαίας δραστηριοποιούνται οι παρακάτω σύλλογοι – φορείς με αμιγείς ή εκ περιτροπής δραστηριότητες και στον τομέα του πολιτισμού:

1. Πολιτιστικός Σύλλογος «Φιλάρετος»
2. Πολιτιστικός Σύλλογος Γυναικών Πυλαίας «Η Καπουτζήδα»
3. Πολιτιστικός Σύλλογος «Η Κάτω Πυλαία»
4. Σύνδεσμος Κατοίκων Συνοικισμού Κωνσταντινοπολιτών Θεσσαλονίκης
5. Σύλλογος Απανταχού Γηγενών Επιστημόνων Γυναικών Πυλαίας «Αρχαίας Στρέψας»
6. Σύλλογος Φίλων Ωδικών Πτηνών
7. Κίνηση Πολιτών Ίδρυσης Λαογραφικού Μουσείου Πυλαίας
8. Περιβαλλοντική Κίνηση Ελαιώνων
9. 4^ο Σύστημα Προσκόπων Πυλαίας
10. Σωματείο φίλοι ΚΕΠΕΠ Αγ. Δημήτριος

Πολιτιστικές Δράσεις

Εργαστήρια:

Στη Δ.Ε. Πυλαίας λειτουργούν πολιτιστικά τμήματα/ομάδες που εντάσσονται στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για παιδιά και ενήλικες. Η συμμετοχή είναι πολύ μεγάλη και ξεπερνά τα 500 άτομα, γεγονός που αποδεικνύει τη διάθεση των πολιτών για ενεργό συμμετοχή στα πολιτιστικά δρώμενα. Φορέας υλοποίησης είναι η Αντιδημαρχία Διεθνών Σχέσεων, Τεχνών και Αθλητικής Ανάπτυξης ως διάδοχος της δημοτικής επιχείρησης ΚΕΠΑΠ. Συγκεκριμένα, λειτουργούν τα παρακάτω τμήματα, βάσει των αιτήσεων ενδιαφέροντος ανά σχολική χρονιά:

- Ζωγραφική ανηλίκων/ενηλίκων
- Αγιογραφία ανηλίκων/ενηλίκων
- Θεατρικό παιχνίδι παιδιών
- Θεατρική ομάδα ανηλίκων/ενηλίκων
- Μουσικοκινητική ανηλίκων
- Τμήματα μουσικής του Δημοτικού Ωδείου ανηλίκων/ενηλίκων (μουσικά όργανα και θεωρητικά μαθήματα)
- Μπαλέτο ανηλίκων
- Φιλαρμονική
- Χορωδία ανηλίκων/ενηλίκων
- Παραδοσιακοί χοροί ανηλίκων/ενηλίκων

Εκδηλώσεις:

Στην **Δ.Ε. Πυλαίας**, η Δημοτική Αρχή υλοποιεί τις κάτωθι εκδηλώσεις με ιδίους πόρους είτε σε συνεργασία με φορείς του δημοσίου ή με ιδιωτικούς φορείς. Οι θεσμοθετημένες εκδηλώσεις είναι οι εξής:

- *Χριστούγεννα και Πρωτοχρονιά:* (Φωταγώγηση του εορταστικού στολισμού και Εορταστικές εκδηλώσεις).
- *Παρέλαση 25^{ης} Μαρτίου*
- *Χριστοφόρεια:*
 - εορτασμός για την ημέρα της Μητέρας.
 - Πανηγυρικός εορτασμός του Αγίου Χριστοφόρου και της Αγίας Γλυκερίας.
- *Καλλιτεχνικός Ιούνιος:*
 - Χορευτικές συναντήσεις με παραδοσιακό και μοντέρνο χορό.
 - Παρουσίαση του έργου των καλλιτεχνικών εργαστηρίων του Δημοτικού ωδείου και των τμημάτων πολιτισμού.

Στα πλαίσια του καλλιτεχνικού Ιουνίου πραγματοποιούνται παράλληλες εκδηλώσεις και σε άλλες Δημοτικές ενότητες του Δήμου, όπου υπάρχουν Πολιτιστικά Τμήματα.

- *Πυλαιώτικα:*
 - Πανηγυρικός εορτασμός Προφήτη Ηλία.
 - Συνάντηση παραδοσιακών συγκροτημάτων.
 - Μουσική συναυλία.
- *Εκδήλωση για τον Μακεδονικό Αγώνα*

Σημειώνεται ότι οι ανωτέρω εκδηλώσεις συνιστούν αυτές που παραδοσιακά υλοποιούνται στην Δημοτική Ενότητα αλλά η Δημοτική Αρχή ανάλογα με τον ετήσιο προγραμματισμό παρουσιάζει πλούσιο πρόγραμμα θεατρικών, χορευτικών και μουσικών παραστάσεων είτε από δικό της «έμφυχο» υλικό είτε με αναθέσεις ή συνέργειες με άλλους φορείς.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΟΡΤΙΑΤΗ

Ιστορικό & Πολιτιστικό Απόθεμα

Η Κοινότητα Χορτιάτη είναι μια περιοχή που διαθέτει ένα αξιόλογο ιστορικό και πολιτιστικό απόθεμα το οποίο περιλαμβάνει:

Δημοτική Κοινότητα Χορτιάτη:

Το Ρωμαϊκό Υδραγωγείο βρίσκεται στην είσοδο του οικισμού Χορτιάτη. Ο τοξοειδής τρόπος κατασκευής του και η πλινθοδομή, το κατατάσσουν στη ρωμαϊκή περίοδο. Εκτός από τη ρωμαϊκή, διακρίνονται δύο ακόμη φάσεις κατασκευής, αυτής της βυζαντινής εποχής και της περιόδου της Τουρκοκρατίας.

Η Μονή Χορταΐτου που είναι αφιερωμένη στην Θεοτόκο, υπολείμματά της οποίας εντοπίζονται στην περιοχή του Δημοτικού σχολείου του Χορτιάτη.

Ο Ναός της Μεταμόρφωσης του Σωτήρα που βρίσκεται κοντά στα υπολείμματα της Μονής Χορταΐτου, χρονολογείται στο 12ο αιώνα και αποτελεί μοναδικό δείγμα «απλού ή νησιώτικου οκταγωνικού ναού» σε ολόκληρη την ηπειρωτική Ελλάδα. Από τον ναό έχει σωθεί επίσης, η πλευρά της μαρμάρινης σαρκοφάγου και τρεις εικόνες που φυλάσσονται στον Ναό του Αγ. Γεωργίου.

Ο Ναός του Αγίου Γεωργίου, ο οποίος βρίσκεται σε μικρή απόσταση από τον Ναό της Μεταμόρφωσης του Σωτήρα και εικάζεται ότι έχει κτιστεί στη θέση του προγενέστερου Ναού, το 1837. Ανήκει στο τύπο της ξυλόστεγης βασιλικής με τρία κλίτη. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι λιθανάγλυφες διακοσμητικές πλάκες, το ξύλινο τριμερές τέμπλο, ο δεσποτικός θρόνος, ο άμβωνας και ένα πλούσια διακοσμημένο αναλόγιο με επιγραφή που χρονολογείται το 1729 (προερχόμενο από παλαιότερη πιθανώς εκκλησία).

Οι Ανεμόμυλοι που βρίσκονται στην περιοχή όπου σύμφωνα με την παράδοση τοποθετείται ο παλιός οικισμός του Παλιοχωριού. Πιθανολογείται ότι κτίστηκαν στα τέλη του 18ου αιώνα. Είναι πέτρινοι και έχουν εσωτερικό κλιμακοστάσιο.

Τα Qanats, εκτός από το υδραγωγείο, μια άλλη πηγή υδροδότησης αποτελούσαν τα υδρομαστευτικά συστήματα τύπου qanat. Το μεγαλύτερο βρίσκεται στο παρεκκλήσι της Αγίας Παρασκευής και κατασκευάστηκε στις αρχές του 18ου αιώνα, αποτελείται από τούνελ συνολικού μήκους 74μ. που χρησιμοποιείται και σήμερα.

Το μεταβυζαντινό γεφύρι, το οποίο βρίσκεται στα βορειοδυτικά του χωριού, δυτικά από το ρωμαϊκό υδραγωγείο. Είναι πέτρινο και ακόμα δεν έχει αποκαλυφθεί ολόκληρο. Αποτελούσε τμήμα ενός λιθόστρωτου δρόμου που οδηγούσε από το Χορτιάτη στο Πανόραμα και τη Θεσσαλονίκη.

Δημοτική Κοινότητα Ασβεστοχωριού:

Ο ιερός Ναός Αγίου Γεωργίου παρουσιάζει σημαντικό μορφολογικό ενδιαφέρον, ανήκει στον τύπο της τρίκλιτης ξυλόστεγης βασιλικής και χτίστηκε στις αρχές του 19ου αιώνα με προσφορές των αποδήμων Ασβεστοχωριτών. Ο νάρθηκας κατασκευάστηκε αργότερα γύρω στο 1867.

Ενδιαφέρον επίσης παρουσιάζουν τα εκκλησιαστικά της αντικείμενα και εξαρτήματα όπως το εικονοστάσι που προέρχεται από την κατεστραμμένη από τους Τούρκους Μονή Αγίου Παντελεήμονος, το ιερό Ευαγγέλιο λάφυρο πολεμικών εχθροπραξιών, κανδήλες, εικόνες κ.λπ.

Το παραδοσιακό παρεκκλήσι του Προφήτη Ηλία, είναι κτισμένο το 1919 σε θέση μοναδικής θέας.

Η Μονή Αγίου Παντελεήμονος που πρόκειται για ερείπια βυζαντινής εκκλησίας του 14^{ου} αιώνα στα όρια με την ΔΕ Πυλαίας, καταστράφηκε στις αρχές του 19ου αιώνα κατά την επιδρομή Τούρκων.

Το πρώην λουτρό και νυν εξωκλήσι του 1858.

Ο Ανεμόμυλος του 18^{ου} αιώνα που βρίσκεται στην είσοδο του οικισμού.

Οι Υδρόμυλοι, δύο qanat, ένας υδατόπυργος, αγωγός υδροδότησης.

Η Πέτρινη γέφυρα που βρίσκεται στο ρέμα μεταξύ Ασβεστοχωρίου – Ρετζικίου από όπου περνούσε ο δρόμος που οδηγούσε στη Θεσσαλονίκη.

Ο αρχαιολογικός χώρος των υστερορωμαϊκών και παλαιοχριστιανικών χρόνων, βρίσκεται σε βραχώδες ύψωμα περίπου 300μ ΒΑ των υδρόμυλων ακολουθώντας τον δρόμο που οδηγεί στα λατομεία.

Η Δεξαμενή και απομεινάρια τοίχων στο δάσος Κουρί.

Ο Πέτρινος Αγωγός μεταφοράς νερού από πηγές του Χορτιάτη στην πόλη της Θεσσαλονίκης (Μονή Βλατάδων).

Αρκετά ιδιωτικά κτίρια με χαρακτηριστική λαϊκή μακεδονίτικη αρχιτεκτονική.

Τοπική Κοινότητα Εξοχής:

Η παλιά πύλη – είσοδος και ορισμένα κτίρια του Νοσοκομείου Παπανικολάου.

Το Συμμαχικό Νεκροταφείο που βρίσκεται νοτιοανατολικά της Εξοχής.

Δημοτική Κοινότητα Φιλύρου:

Η Προϊστορική Τούμπα που έχει σημαντικό Αρχαιολογικό ενδιαφέρον.

Η Βιομηχανική κληρονομιά παραγωγής ασβέστη.

Η παραγωγή του ασβέστη από τους κατοίκους του Ασβεστοχωρίου, όπως τεκμηριώνεται από γραπτές μαρτυρίες, άρχισε γύρω στο 1680 - 1700 αποτελώντας σταδιακά τον κυρίαρχο τομέα απασχόλησης καθώς υπήρχαν σε αφθονία οι πρώτες ύλες, δηλαδή τα ασβεστολιθικά πετρώματα και τα πουρνάρια ως καύσιμη ύλη. Ο χαρακτηριστικός αυτός κλάδος της τοπικής οικονομίας άφησε μια αξιόλογη κληρονομιά που συνίσταται σε έναν μεγάλο αριθμό κτισμάτων, στα οποία αποτυπώνεται όλη η διαχρονική εξέλιξη της παραγωγής ασβέστου.

Στις πρώην λατομικές περιοχές που εκτείνονται στα βορειοδυτικά του οικισμού, τα κτίσματα που διασώζονται διακρίνονται σε ομάδες ανάλογα με την χρονολογική περίοδο στην οποία ανήκουν και κατατάσσονται ως εξής:

Προβιομηχανική περίοδος (17^{ος} αιώνας - αρχές 20^{ου} αιώνα): αναπτύσσονται σε δύο ομάδες γύρω από τις περιοχές εξόρυξης «Ομόνοια» και «Αργυρό» και ανήκουν στην κατηγορία των φρεατοειδών ασβεστοκαμίνων πρώτης και δεύτερης περιόδου.

Πρώιμη βιομηχανική περίοδος: με χαρακτηριστικό τις ασβεστοκάμινους τύπου Hoffman, οι οποίες κατασκευάστηκαν μετά το 1924, αποτελούν τα ελάχιστα διασωθέντα δείγματα στον ευρωπαϊκό χώρο που αφορούν στην τεχνολογία της κατακόρυφης καμίνου συνεχούς λειτουργίας.

Βιομηχανική περίοδος: μονάδες κατασκευασμένες μετά το 1950, ορισμένες από τις οποίες λειτουργούν μέχρι και σήμερα.

Υποδομές Πολιτισμού:

Οι υποδομές πολιτισμού της Δημοτικής Ενότητας Χορτιάτη είναι οι εξής:

- Η κοινοτική αίθουσα στη Δ.Κ. Ασβεστοχωρίου, χωρητικότητας 140 θέσεων και 2 θέσεων για ΑΜΕΑ, η οποία μπορεί να υποστηρίξει εκδηλώσεις μουσικής, λόγου, χορού, κινηματογραφικών προβολών και θεατρικών παραστάσεων. Υπάρχει δυνατότητα κράτησης της αίθουσας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας booking.
- Η αίθουσα «Ιωάννης Μανωλεδάκης» στη Δ.Κ. Χορτιάτη, 150 θέσεων η οποία μπορεί να υποστηρίξει εκδηλώσεις μουσικής, λόγου, χορού, κινηματογραφικών προβολών και θεατρικών παραστάσεων. Υπάρχει δυνατότητα κράτησης της αίθουσας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας booking.
- Η αίθουσα πολλαπλών χρήσεων και βιβλιοθήκης δίπλα από τα δημοτικά σχολεία στη Δ.Κ. Ασβεστοχωρίου η οποία μπορεί να υποστηρίξει εκδηλώσεις μουσικής, λόγου, χορού, κινηματογραφικών προβολών και θεατρικών παραστάσεων.
- Οι Αίθουσες πολλαπλών χρήσεων των σχολείων της Δημοτικής Ενότητας.
- Υπαίθριο Θεατράκι στη Δ.Κ. Φιλύρου, 150 ατόμων με καρέκλες τύπου σκηνοθέτη.
- Κέντρο Πολιτισμού Ασβεστοχωρίου (κτίριο πρώην ΧΑΝΘ) στο οποίο λειτουργούν τμήματα πολιτισμού, αθλητισμού και του Δημοτικού Ωδείου (ζωγραφική, αγιογραφία, μπαλέτο, μαζικός αθλητισμός, φωτογραφία θεατρικό εργαστήρι κλπ).
- Πολιτιστικό κέντρο Φιλύρου.

Έχει ενταχθεί σε πρόγραμμα του ΕΣΠΑ πρόταση που αποσκοπεί στην προστασία, αποκατάσταση και ανάπλαση του λατομείου “Αργυρό”. Προβλέπεται η μετατροπή του εγκαταλελειμμένου λατομείου σε χώρο Πολιτισμού και Εκπαίδευσης με τη δημιουργία σε αυτό ενός χώρου πολιτιστικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που θα εξασφαλίζει παράλληλα τη λειτουργική ακεραιότητα των βιομηχανικών εγκαταστάσεων που εγκαταλείφθηκαν, τη διατήρηση και τεκμηρίωση των παραδοσιακών τεχνολογικών δεδομένων παραγωγής άσβεστου (ποιότητα εγχώριας τεχνογνωσίας) στις νέες εγκαταστάσεις. Στην παρούσα φάση, εκπονείται η μελέτη του έργου από εξωτερικούς μελετητές. Η κατασκευή του έργου θα χρηματοδοτηθεί.

Φορείς Πολιτισμού:

Στα όρια της Κοινότητας Χορτιάτη δραστηριοποιούνται οι παρακάτω σύλλογοι – φορείς με αμιγείς ή εκ περιτροπής δραστηριότητες και στον τομέα του πολιτισμού, οι οποίοι ανά τοπική κοινότητα είναι:

Δ. Κ. Ασβεστοχωρίου:

1. Μουσικοχορευτικός Λαογραφικός Σύλλογος Ασβεστοχωρίου
2. Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Γυναικών Ασβεστοχωρίου
3. Φιλόπτωχος Αδελφότητα Κυριών Ασβεστοχωρίου
4. Πολιτιστικός Σύλλογος Χορού «Dream Dance»
5. Μ.Α.Σ. ΝΕΑ ΓΕΝΕΑ

Τ.Κ. Εξοχής:

1. Πολιτιστικός Κοινωνικός Σύλλογος Εξοχής
2. «Το Θυμητάρι» Διάσωση-Προβολή του ιστορικού αρχείου του Νοσοκομείου Γ.ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ
3. 7ο Σύστημα Προσκόπων Εξοχής
4. Πολιτιστικός Σύλλογος Εξοχής

Δ.Κ. Φιλύρου:

1. Ο Πολιτιστικός Μορφωτικός Σύλλογος Φιλύρου
2. Ο Ποντιακός Σύλλογος Φιλύρου
3. Η Κίνηση Επικοινωνίας Πολιτών
4. Ο Πολιτιστικός Σύλλογος «Τα σπάρτα»
5. Σύλλογος Δρύοχος

Δ.Κ. Χορτιάτη:

1. Σύλλογος Γυναικών Χορτιάτη
2. Κίνηση Πολιτών Χορτιάτη
3. Σύλλογος Χορτιατινών «Μπαλιτζά»
4. Α.Π.Σ. Κισσός
5. Α.Σ. Χορτιάτη

Πολιτιστικές Δράσεις:

Εργαστήρια:

Στις Δημοτικές Κοινότητες Ασβεστοχωρίου, Φιλύρου και Χορτιάτη λειτουργούν εργαστήρια στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για παιδιά και ενήλικες, όπως συμβαίνει στις Δ.Ε. Πανοράματος και Πυλαίας. Φορέας διοργάνωσης είναι η Αντιδημαρχία Διεθνών Σχέσεων, Τεχνών και Αθλητικής Ανάπτυξης ως διάδοχος της δημοτικής επιχείρησης ΚΕΠΑΠ. Συγκεκριμένα, λειτουργούν τα παρακάτω τμήματα (βάσει των αιτήσεων ενδιαφέροντος ανά σχολική χρονιά):

- Ζωγραφική ανηλίκων/ενηλίκων
- Αγιογραφία ανηλίκων/ενηλίκων
- Θεατρικό παιχνίδι παιδιών
- Θεατρική ομάδα ανηλίκων/ενηλίκων
- Μουσικοκινητική ανηλίκων
- Τμήματα μουσικής του Δημοτικού Ωδείου ανηλίκων/ενηλίκων (μουσικά όργανα και θεωρητικά μαθήματα)
- Μπαλέτο ανηλίκων
- Φιλαρμονική
- Χορωδία ανηλίκων/ενηλίκων
- Παραδοσιακοί χοροί ανηλίκων/ενηλίκων

Εκδηλώσεις:

Στη **Δ.Ε. Χορτιάτη** υλοποιούνται προγραμματισμένα οι παρακάτω θεσμοί και εκδηλώσεις, με φορέα διοργάνωσης τη Διεύθυνση Υπηρεσιών του Δήμου Πυλαίας – Χορτιάτη (πρώην ΚΕΠΑΠ) και τους παραπάνω αναφερόμενους τοπικούς φορείς που έχουν πολιτιστική δράση:

Οι θεσμοθετημένες εκδηλώσεις ανά δημοτική και τοπική κοινότητα είναι οι εξής:

Δ.Κ. Ασβεστοχωρίου:

- Χριστούγεννα και Πρωτοχρονιά (Φωταγώγηση εορταστικού Στολισμού και Εορταστικές εκδηλώσεις).
- Παρέλαση 25^{ης} Μαρτίου και 28^{ης} Οκτωβρίου.
- Τα «Ακάκεια» λαμβάνουν χώρα στα τέλη Απριλίου – αρχές Μαΐου, στους εξωτερικούς χώρους του Ιερού Ναού Αγίου Γεωργίου, με φορέα διοργάνωσης τον Ι.Ν. Αγ. Γεωργίου και την Ενοριακή Νεανική Εστία. Επιπλέον, κάθε χρόνο από τον Ι.Ν. Αγίου Γεωργίου Ασβεστοχωρίου διοργανώνεται η Πανήγυρις Προφήτη Ηλία και Αγίας Παρασκευής στις 20 και 26 Ιουλίου αντίστοιχα, στα παρεκκλήσια των Αγίων.
- Το Τσάλμα πραγματοποιείται στις 20 και 21 Ιουνίου και είναι μια τοπική γιορτή διατηρώντας το έθιμο του Αι Γιάννη του Κλείδωνα.

- Εκδηλώσεις Μνήμης για τους εκτελεσθέντες της Γερμανικής Κατοχής πραγματοποιούνται στις 26 Ιουλίου στο Χώρο του Μνημείου.
- Κινηματογραφικές Λέσχες.
- Εκδήλωση για τον Μακεδονικό Αγώνα.
- Καλλιτεχνικός Ιούνιος:
 - Χορευτικές συναντήσεις με παραδοσιακό και μοντέρνο χορό.
 - Παρουσίαση του έργου των καλλιτεχνικών εργαστηρίων του Δημοτικού ωδείου και των τμημάτων πολιτισμού.

Τ.Κ. Εξοχής:

- Χριστούγεννα και Πρωτοχρονιά: (Φωταγώγηση του εορταστικού στολισμού και Εορταστικές Εκδηλώσεις).
- Εκδήλωση για τον Μακεδονικό Αγώνα.

Δ.Κ. Φιλύρου:

- Χριστούγεννα και Πρωτοχρονιά: (Φωταγώγηση του εορταστικού στολισμού και Εορταστικές Εκδηλώσεις)
- Ο Εορτασμός Αγίου Γεωργίου λαμβάνει χώρα στην πλατεία του Φιλύρου σε συνδιοργάνωση με τον Πολιτιστικό Σύλλογο Φιλύρου.
- Παρέλαση 25ης Μαρτίου και 28ης Οκτωβρίου.
- Βραδιές Θεάτρου στο Αμαδριάς.
- Εκδήλωση για τον Μακεδονικό Αγώνα.
- Καλλιτεχνικός Ιούνιος:
 - Χορευτικές συναντήσεις με παραδοσιακό και μοντέρνο χορό.
 - Παρουσίαση του έργου των καλλιτεχνικών εργαστηρίων του Δημοτικού ωδείου και των τμημάτων πολιτισμού.

Δ.Κ. Χορτιάτη:

- Χριστούγεννα και Πρωτοχρονιά (Φωταγώγηση εορταστικού Στολισμού και Εορταστικές εκδηλώσεις).
- Παρέλαση 25ης Μαρτίου.
- Το «Ολοκαύτωμα Χορτιάτη» πραγματοποιείται στις 2 Σεπτεμβρίου στο Μνημείο Ολοκαυτώματος.
- Παρέλαση 28ης Οκτωβρίου.

- Η Πανήγυρις Αγίας Παρασκευής «Κουρπάνι» που διοργανώνεται στις 26 Ιουλίου στο Παρεκκλήσιο.
- Κινηματογραφικές Λέσχες.
- Εκδήλωση για τον Μακεδονικό Αγώνα.
- *Καλλιτεχνικός Ιούνιος:*
 - Χορευτικές συναντήσεις με παραδοσιακό και μοντέρνο χορό.
 - Παρουσίαση του έργου των καλλιτεχνικών εργαστηρίων του Δημοτικού ωδείου και των τμημάτων πολιτισμού.

Στον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη πραγματοποιείται εκδήλωση για τα Κούλουμα, η οποία διεξάγεται ταυτόχρονα σε όλες τις Δημοτικές Ενότητες.

Τέλος, ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη συμμετέχει σε σημαντικές εκδηλώσεις φιλανθρωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιούν σύλλογοι και φορείς που δραστηριοποιούνται εκτός των γεωγραφικών ορίων του Δήμου μας, συμβάλλοντας στην ανάδειξη των εκδηλώσεων αυτών.

6.2.Αθλητισμός και Νεολαία

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ

Προγράμματα Άθλησης για Όλους (ΠΑγΟ) – μαζικού αθλητισμού

Λειτουργούν τμήματα κολύμβησης στο Δημοτικό κολυμβητήριο με πολύ μεγάλη συμμετοχή παιδιών και ενηλίκων. Επίσης, στους αθλητικούς χώρους που περιγράφονται παρακάτω λειτουργούν τμήματα αεροβικής, pilates, θεραπευτικής γυμναστικής, ορθοσωμικής, άσκησης στην τρίτη ηλικία, φυσικής κατάστασης ανδρών, κ.ά.

Θεσμοί – Εκδηλώσεις

- Φιλοξενία Πανελληνίου Πρωταθλήματος Ποδηλασίας Δρόμου
- Πρόγραμμα θερινής απασχόλησης / Πολιτιστικό και Αθλητικό summer camp
- Παιδική Κατασκήνωση
- Τουρνουά 3Χ3
- Αγώνας δρόμου 2.000 μ. - 5.000 μ. - 10.000 μ. με την επωνυμία «CHARITY FUN RUN Μελίνα Λαζαρίδου» που διοργανώνεται από τον Πολυαθλητικό Σύλλογο «Λέοντες» Πανοράματος σε συνεργασία με τον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη και με την υποστήριξη του ΣΕΓΑΣ. Θεσμοθετήθηκε το 2015 και έκτοτε πραγματοποιείται κάθε χρόνο.

- Τελετή απόδοσης μέρους των εσόδων σε φιλανθρωπικά σωματεία και βράβευση εθελοντικών ομάδων, στο πλαίσιο του «CHARITY FUN RUN Μελίνα Λαζαρίδου» καθώς και βραβεύσεις Διακριθέντων Αθλητών.
- Συνδιοργάνωση της αθλητικής δράσης του Υπουργείου Υγείας σε συνεργασία με τη UNISEF Ελλάδος «Αθλούμαι από Νωρίς – Μένω Υγιής»
- Παρέλαση 25ης Μαρτίου
- Παρέλαση 28ης Οκτωβρίου

Υποδομές

- Δημοτικό Κολυμβητήριο.
- Δύο γήπεδα αντισφαίρισης και δύο καλαθοσφαίρισης στο Πάρκο «Παύλου Μπακογιάννη».
- Το Ολυμπιακό Αθλητικό Κέντρο (Ο.Α.Κ.), αποτελείται από το κλειστό Γυμναστήριο «Ηλίας Τριανταφυλλίδης» (Δ.Α.Κ.), με 2 Αίθουσες Γυμναστικής, Γήπεδο Καλαθοσφαίρισης – Πετοσφαίρισης – Χειροσφαίρισης, το γήπεδο είναι προσβάσιμο από ΑμΕΑ, ένα γήπεδο ποδοσφαίρου ολυμπιακών προδιαγραφών 11X11 με συνθετικό χλοοτάπητα, ένα γήπεδο ποδοσφαίρου 8X8, με συνθετικό χλοοτάπητα, δυο γήπεδα ποδοσφαίρου 5X5 με συνθετικό χλοοτάπητα, πέντε γήπεδα τένις, στίβος τεσσάρων διαδρομών, στίβος μάχης, πίστα BMX, πίστα SKATE BOARD, υπαίθρια όργανα γυμναστικής, περιπατητική διαδρομή.
- Ένα γήπεδο καλαθοσφαίρισης, ένα αντισφαίρισης και ένα πολλαπλών χρήσεων στο πάρκο «Γαλανού».
- Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής.
- Ένα γήπεδο ποδοσφαίρου (5X5) και ένα καλαθοσφαίρισης στον οικισμό «Μακεδονία».
- Γήπεδο ποδοσφαίρου με φυσικό χλοοτάπητα «Πάυλος Κοϊμτζίδης» στο «Λόφο Ανάληψης».
- Αίθουσες γυμναστικής και γήπεδα Καλαθοσφαίρισης - Πετοσφαίρισης, εντός των σχολείων.

Αθλητικοί Σύλλογοι – Φορείς

Στα όρια της Δ.Κ. Πανοράματος δραστηριοποιούνται οι παρακάτω σύλλογοι με στόχο την υλοποίηση δράσεων στον τομέα του αθλητισμού:

1. Αθλητικός Σύλλογος Πανοράματος (καλαθοσφαίριση, πετοσφαίριση, ποδόσφαιρο, αντισφαίριση, στίβος).
2. Αθλητικός Σύλλογος Αρ. Οκ. Αδάμαστος Πανοράματος (καλαθοσφαίριση).
3. Αθλητική Ένωση Νέων Πανοράματος (Α.Ε.Ν.Π.) (πετοσφαίριση).

4. Αθλητικός Μορφωτικός Σύλλογος «Το Πανόραμα» (Ποδόσφαιρο).
5. Πολιτιστικό Αθλητικός Σύλλογος (Π.Α.Σ.) ΑΡΣΑΚΛΗ (ποδόσφαιρο).
6. Αθλητική Ένωση Ποντίων Πανοράματος (Α.Ε.Π.Π.) (χειροσφαίριση).
7. Αθλητικός Μορφωτικός Σύλλογος Αναγέννηση Πανοράματος (ποδόσφαιρο, αντισφαίριση, στίβος).
8. Αθλητικός Σύλλογος Αντισφαίρισης Πανοράματος – Πυλαίας (Α.Σ.Α.Π.Π.) (Αντισφαίριση).
9. Πανόραμα Τένις Ακάντεμυ (Π.Τ.Α.) (Αντισφαίριση).
10. Ακαδημία καλαθοσφαίρισης Πανοράματος (Ρ.Β.Α.) (καλαθοσφαίριση).
11. Πολυαθλητικός Σύλλογος «Λέοντες» Πανοράματος (στίβος).
12. Αθλητικός Όμιλος Αρίων Πανοράματος (γυμναστική).
13. Σκακιστικός όμιλος Πανοράματος.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΥΛΑΙΑΣ

Προγράμματα Άθλησης για Όλους (ΠΑΓΟ) – μαζικού αθλητισμού

Στους αθλητικούς χώρους που περιγράφονται παρακάτω λειτουργούν τμήματα αεροβικής, pilates, θεραπευτικής γυμναστικής, ορθοσωμικής, άσκησης στην τρίτη ηλικία, φυσικής κατάστασης ανδρών, κ.ά.

Θεσμοί – Εκδηλώσεις

- Πρόγραμμα θερινής απασχόλησης / Πολιτιστικό και Αθλητικό summer camp
- Παιδική Κατασκήνωση
- Συνδιοργάνωση της αθλητικής δράσης του Υπουργείου Υγείας σε συνεργασία με τη UNISEF Ελλάδος «Αθλούμαι από Νωρίς – Μένω Υγιής»
- Τουρνουά ποδοσφαίρου (Τουρνουά Ποδοσφαίρου στη μνήμη του πρώην Δημάρχου Πυλαίας Βασίλη Καρτάλη)
- Παρέλαση 25ης Μαρτίου
- Παρέλαση 28ης Οκτωβρίου

Υποδομές

Στην εντός σχεδίου περιοχή καταγράφονται οι ακόλουθες αθλητικές εγκαταστάσεις:

1. Το Δημοτικό Αθλητικό Κέντρο (Δ.Α.Κ.), συνολικής επιφάνειας 40.898 τ.μ., στο νότιο τμήμα του παλιού οικισμού, αποτελείται από: 1 κλειστό γυμναστήριο ομαδικών αθλημάτων, (που από το 2023 έγινε ενεργειακή αναβάθμιση), (επιφάνειας 1.000 τ.μ.) και 1 γυμναστήριο άρσης βαρών (επιφάνειας 400 τ.μ.), 1 γήπεδο ποδοσφαίρου 11Χ11, με φυσικό χλοοτάπητα (επιφάνειας 8.000 τ.μ.), 2 βοηθητικά γήπεδα ποδοσφαίρου 11Χ11, με φυσικό χλοοτάπητα, 2 γήπεδα ποδοσφαίρου (5Χ5) με συνθετικό χλοοτάπητα, 1 υπαίθριο γήπεδο καλαθοσφαίρισης, 1 γήπεδο αντισφαίρισης.

2. Το γήπεδο «Αντώνης Καραμπουρνιώτης», που εγκαινιάστηκε το 2008, στο κεντρικό τμήμα, εκτός του παλιού οικισμού, στην οδό Κύπρου. Πρόκειται για ένα νέο πρότυπο αθλητικό χώρο, ένα γήπεδο σύγχρονων προδιαγραφών με συνθετικό χλοοτάπητα με πιστοποίηση FIFA. Σε αυτόν το χώρο πραγματοποιούνται αγώνες των τοπικών πρωταθλημάτων και των ακαδημιών. Πρέπει να σημειωθεί ότι το γήπεδο είναι προσβάσιμο από ΑμεΑ. Επίσης, στο γήπεδο έχουν διαμορφωθεί χώροι πρασίνου και διάδρομοι περιπάτου, ενώ υπάρχει και κερκίδα. Τις δραστηριότητες του γηπέδου συμπληρώνουν οι χώροι περιπάτου και ποδηλατοδρόμων του Ελαιορέματος που υλοποιήθηκε στην περιοχή, με χρηματοδότηση που εξασφάλισε ο Δήμος από το ΕΣΠΑ.

3. Το γυμναστήριο μαζικής άθλησης, στον παραδοσιακό οικισμό, επί της οδού Πολυτεχνείου (στο κτήριο Α' ΚΑΠΗ).

4. Το γυμναστήριο μαζικής άθλησης, στην περιοχή Μαλακοπής, επί της οδού Μεσολογγίου (στο κτήριο Β' ΚΑΠΗ).

5. Τα γυμναστήρια του 1^{ου} Λυκείου και 2^{ου} Γυμνασίου – Λυκείου, που χρησιμοποιούνται για προγράμματα «Άθληση για όλους» από τις ακαδημίες καλαθοσφαίρισης, πετοσφαίρισης, χειροσφαίρισης.

6. Οι αίθουσες του 1^{ου} Λυκείου που είναι ειδικά προσαρμοσμένες για τα ΚΔΑΠ.

7. Η αίθουσα του 1^{ου} Λυκείου με 4 τραπέζια για τα μαθήματα πινγκ – πονγκ.

8. Οι αίθουσες γυμναστικής και γήπεδα καλαθοσφαίρισης – πετοσφαίρισης εντός των σχολείων.

Στην εκτός σχεδίου περιοχή υφίστανται οι ακόλουθες εγκαταστάσεις:

1. Το κλειστό γήπεδο μπάσκετ του ΠΑΟΚ, μονάδα με υπερτοπική εμβέλεια.

2. Πολλές μονάδες γηπέδων ποδοσφαίρου (5x5) (π.χ. στη θέση Ελαιώνες, απέναντι από το γήπεδο του ΠΑΟΚ, κ.ά.).

3. Ο ιππικός όμιλος, στην περιοχή Πουρνάρι.

4. Το κλειστό γυμναστήριο του Μουσικού Γυμνασίου.

5. Διάσπαρτα (στα όρια της ΔΕ) ανοικτά γήπεδα καλαθοσφαίρισης (οδού Πανδώρα, οδού Δαβάκη, οδού Βισβύζη, οδού Νίκης).

Σύλλογοι - Φορείς

Στα όρια της Δ.Ε. Πυλαίας δραστηριοποιούνται οι παρακάτω σύλλογοι με στόχο την

υλοποίηση δράσεων στον τομέα του αθλητισμού:

1. Αθλητική Ένωση Πυλαίας (Α.Ε.Π.) (ποδόσφαιρο, καλαθοσφαίριση, πετοσφαίριση)
2. Αθλητικός Εκπολιτιστικός Σύλλογος «Προμηθέας» Πυλαίας (πετοσφαίριση)
3. Αθλητικός Μορφωτικός Όμιλος Πυλαίας «Ο ΕΘΝΙΚΟΣ» (ποδόσφαιρο, πετοσφαίριση)
4. Ποδοσφαιρικός Όμιλος Μαλακοπής (ποδόσφαιρο)
5. Αθλητικός Όμιλος Μαλακοπής (καλαθοσφαίριση)
6. Αθλητικός Εκπολιτιστικός Σύλλογος «Σπόρτινγκ» Πυλαίας (Άρση - Βαρών)
7. Αθλητικός Εκπολιτιστικός Σύλλογος Χειροσφαίρισης Πυλαίας
8. Αθλητικός Σύλλογος Μέγας Αλέξανδρος 1994 Πυλαίας – ΑμεΑ (καλαθοσφαίριση με αμαξίδιο, Άρση – Βαρών σε πάγκο,)
9. Αθλητικός Όμιλος Πυλαίας – Πανοράματος ΣΚΙΟΥΡΟΙ (ποδόσφαιρο)
10. Αθλητικός Σύλλογος ΑΣΤΕΡΙΑ Πυλαίας (ποδόσφαιρο)
11. Αθλητικός Σύλλογος ΑΙΑΝΤΑΣ Πυλαίας (ποδόσφαιρο)
12. Αθλητικός Σύλλογος ΖΕΥΣ Πυλαίας (καλαθοσφαίριση)
13. Επιμορφωτικός Όμιλος Νέων Θεσσαλονίκης (Ε.Ο.Ν.Θ.) (καλαθοσφαίριση)
14. Αθλητικός Σύλλογος ΤΑΕ - ΚΒΟ - ΝΤΟ Ανατολικός Πυλαίας
15. Αθλητικό Σωματείο ΒΟΥΔΟ Θεσσαλονίκης
16. Αθλητικός Σύλλογος ΤΑΕ - ΚΒΟ - ΝΤΟ Πυλαίας – Πανοράματος

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΟΡΤΙΑΤΗ

Προγράμματα Άθλησης για Όλους (ΠΑγΟ) – μαζικού αθλητισμού

Στους αθλητικούς χώρους που περιγράφονται παρακάτω λειτουργούν τμήματα αεροβικής, pilates, θεραπευτικής γυμναστικής, ορθοσωμικής, άσκησης στην τρίτη ηλικία, φυσικής κατάστασης ανδρών, κ.ά.

Θεσμοί – Εκδηλώσεις

- Πρόγραμμα θερινής απασχόλησης / Πολιτιστικό και Αθλητικό summer camp (Ασεβστοχώρι)
- Παιδική Κατασκήνωση (Χορτιάτη)
- Παρελάσεις 25ης Μαρτίου (Ασβεστοχωρίου, Εξοχής, Φιλύρου, Χορτιάτη)
- Παρελάσεις 28ης Οκτωβρίου (Ασβεστοχωρίου, Εξοχής, Φιλύρου, Χορτιάτη)
- TRAIL RUN Χορτιάτη αγώνας ανωμάλου δρόμου Διοργάνωση ιδιωτικού φορέα με την υποστήριξη του Δήμου

Υποδομές

Οι αθλητικοί χώροι της δημοτικής ενότητας καλύπτουν τις βασικές απαιτήσεις σε υποδομές των κυρίαρχων αθλημάτων. Συγκεκριμένα οι υφιστάμενοι χώροι ανά δημοτική και τοπική κοινότητα είναι οι εξής:

Δ.Κ. Ασβεστοχωρίου:

1. Γήπεδο ποδοσφαίρου με φυσικό χλοοτάπητα, αποδυτήρια και κερκίδες(περιοχή Κουρί).
2. Κλειστό γυμναστήριο με γήπεδα καλαθοσφαίρισης - πετοσφαίρισης, αίθουσα γυμναστικής με βάρη πλήρως εξοπλισμένη.
3. Υπαίθριο γήπεδο ποδοσφαίρου (5Χ5) με πλαστικό χλοοτάπητα, δίπλα στο Κλειστό Γυμναστήριο.
4. Υπαίθρια όργανα γυμναστικής εξωτερικά του Κλειστού Γυμναστηρίου.
5. Υπαίθριο γήπεδο καλαθοσφαίρισης με κερκίδες (δίπλα στο δημοτικό σχολείο).
6. Υπαίθριο γήπεδο καλαθοσφαίρισης (οδός Κ.Καραμανλή).
7. Κέντρο Πολιτισμού Ασβεστοχωρίου (κτίριο πρώην ΧΑΝΘ) λειτουργούν τμήματα πολιτισμού, αθλητισμού και του Δημοτικού Ωδείου (ζωγραφική, αγιογραφία, μπαλέτο, μαζικός αθλητισμός, φωτογραφία θεατρικό εργαστήρι κλπ).

Δ.Κ. Εξοχής:

1. Υπαίθριο γήπεδο καλαθοσφαίρισης στο δυτικό όριο του οικισμού.
2. Υπαίθριο γήπεδο ποδοσφαίρου 5Χ5 με πλαστικό χλοοτάπητα, αποδυτήρια και κερκίδα (το γήπεδο βρίσκεται στα όρια του οικισμού της δημοτικής κοινότητας).

Δ.Κ. Φιλύρου:

1. Γήπεδο ποδοσφαίρου με συνθετικό χλοοτάπητα, αποδυτήρια και κερκίδα (το γήπεδο βρίσκεται στο δάσος που περιβάλλει την δημοτική κοινότητα Φιλύρου).
2. Υπαίθριο γήπεδο καλαθοσφαίρισης εντός του πάρκου δίπλα στα Δημοτικά Σχολεία.
3. Κλειστό Γυμναστήριο Φιλύρου (στο Λύκειο) για καλαθοσφαίριση – πετοσφαίριση.
4. Πολιτιστικό Κέντρο Φιλύρου, όπου υλοποιούνται τμήματα μαζικού αθλητισμού, παραδοσιακών χορών και τμήματα ωδείου και πολιτιστικά τμήματα.

Δ.Κ. Χορτιάτη:

1. Γήπεδο ποδοσφαίρου (στον χώρο του πάρκου- παιδικής χαράς).
2. Υπαίθριο γήπεδο καλαθοσφαίρισης δίπλα από το υπαίθριο γήπεδο ποδοσφαίρου με συνθετικό χλοοτάπητα, με αποδυτήρια. Το γήπεδο βρίσκεται δίπλα στο δημοτικό σχολείο.

3. Κλειστό Γυμναστήριο ομαδικών αθλημάτων (επιφάνειας 5.842 τ.μ.) το οποίο είναι υπό κατασκευή σε έκταση δίπλα από το Λύκειο Χορτιάτη. Το εν λόγω γυμναστήριο πληροί τις προδιαγραφές της Γ.Γ.Α. όσον αφορά στη διεξαγωγή αγώνων και προπονήσεων για τα αθλήματα καλαθοσφαίρισης και πετοσφαίρισης. Στον αύλειο χώρο θα διαμορφωθεί και ανοιχτό γήπεδο καλαθοσφαίρισης.

Επιπλέον, μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι αίθουσες γυμναστικής και τα γήπεδα καλαθοσφαίρισης - πετοσφαίρισης εντός των σχολείων της κάθε τοπικής κοινότητας.

Οι παραπάνω αθλητικές εγκαταστάσεις στη παρούσα φάση είναι σχετικά επαρκείς. Απαιτούν συστηματική φροντίδα βελτίωσης και συντήρησης, ενώ στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα και μέσα από το πρίσμα της γενικότερης πληθυσμιακής εξέλιξης της Δ.Ε. Χορτιάτη, θα πρέπει να προετοιμασθεί η κατασκευή και άλλων υποδομών κυρίως στις νεοπολεοδομημένες περιοχές των οικισμών.

Σύλλογοι - Φορείς

Δ.Κ. Ασβεστοχωρίου:

- Μορφωτικός Αθλητικός Σύλλογος Νέα Γενιά Ασβεστοχωρίου (ποδόσφαιρο, πετοσφαίριση).
- Αθλητικός Σύλλογος Ασβεστοχωρίου (καλαθοσφαίριση).

Δ.Κ. Φιλύρου:

- Αθλητική Ένωση Φιλύρου (ποδόσφαιρο).
- Αθλητικός Σύλλογος ΑΕΤΟΣ Φιλύρου (καλαθοσφαίριση – πετοσφαίριση).
- Αθλητικός Σύλλογος Βετεράνων Φιλύρου «Ο Άγιος Γεώργιος» (ποδόσφαιρο).

Δ.Κ. Χορτιάτη:

- Αθλητικός Σύλλογος Χορτιάτη (καλαθοσφαίριση).
- Αθλητικός Σύλλογος Κισσός Χορτιάτη (ποδόσφαιρο).

6.3.Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Τουρισμού και Αθλητικών Υποδομών

Η ανάπτυξη του τουρισμού σε κάθε Δήμο συνεπάγεται μια σειρά από οικονομικές επιδράσεις, οι οποίες κάτω από προϋποθέσεις μπορούν να συμβάλλουν αποφασιστικά στην ανάπτυξη της οικονομίας της περιοχής και στην αύξηση της ευημερίας του πληθυσμού. Ο κλάδος του τουρισμού επηρεάζει και επηρεάζεται άμεσα από πολλούς τομείς της κοινωνικό-οικονομικής δραστηριότητας και αυξάνει

σε μεγάλο βαθμό το δυναμικό τους. Οι επιδράσεις της τουριστικής ανάπτυξης σε ένα οργανωμένο κοινωνικό σύνολο είναι κατά κύριο λόγο οικονομικές αλλά και κοινωνικές, πολιτιστικές και φυσικές. Συνεπώς, ο Δήμος καλείται να εξετάσει τις προσπάθειές του προς την κατεύθυνση της προσέλκυσης επισκεπτών και της ανάδειξης της τοπικής του ταυτότητας. Για να το πετύχει αυτό θα πρέπει να δημιουργήσει τις κατάλληλες υποδομές και ταυτόχρονα να αναδείξει τα συγκριτικά του πλεονεκτήματα. Εκμεταλλευόμενος διάφορες πηγές χρηματοδότησης και με διαφήμιση της περιοχής μπορεί να αξιοποιήσει την πολιτιστική του κληρονομιά και να γίνουν έργα υποδομών.

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη είναι ένας μεγάλος σε έκταση Δήμος, διαθέτει παραλιακό μέτωπο αλλά και βουνά με δάσος. Κατέχει προνομιακή γεωγραφική θέση και προσφέρει εύκολη πρόσβαση, καθώς βρίσκεται κοντά τόσο στο αεροδρόμιο της πόλης όσο και στους βασικούς περιφερειακούς οδικούς άξονες. Ταυτόχρονα, αποτελεί ένα προάστιο της Μητροπολιτικής Θεσσαλονίκης με όλα τα του τα χαρακτηριστικά. Οι διάφορες κοινότητες που τον αποτελούν έχουν η κάθε μία τη δική της ιστορία και πλούσιο πολιτιστικό ενδιαφέρον. Η ευρύτερη περιοχή διαθέτει πλούσια τοπική ιστορία, πολιτιστική παράδοση, αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία, τοπική γαστρονομία. Οι φυσικές ομορφιές της περιοχής και η πλούσια πολιτιστική κληρονομιά αλλά και ο συνδυασμός βουνού και θάλασσας κάνει τον Δήμο μας μια από τις πλεονεκτικές περιοχές.

Επιπλέον, στα όριά του δραστηριοποιούνται πολλές και μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες, επιχειρήσεις, ενώ λειτουργούν και πολλά εμπορικά κέντρα.

Το Τμήμα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Τουρισμού και Αθλητικών Υποδομών έχει τις εξής αρμοδιότητες, όπως:

Σχεδιάζει και εισηγείται δράσεις για την ανάπτυξη του τουρισμού, την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών και την ενίσχυση της εξωστρέφειας, σε συνεργασία με τοπικούς και υπερτοπικούς φορείς.

Μεριμνά για την τουριστική προβολή της περιοχής μέσω συμμετοχής σε εκθέσεις, παραγωγής υλικού και χρήσης νέων τεχνολογιών. Τηρεί στοιχεία για την υφιστάμενη τουριστική κατάσταση και υποδομή, ενώ σχεδιάζει παρεμβάσεις που ενισχύουν το τουριστικό, πολιτιστικό και αθλητικό προϊόν.

Αναπτύσσει μορφές θεματικού και εναλλακτικού τουρισμού, με έμφαση στον αθλητικό και στον αειφόρο τουρισμό, αξιοποιώντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής.

Παράλληλα, προωθεί συνεργασίες με άλλους ΟΤΑ και φορείς, καταρτίζει επιχειρησιακά σχέδια και διερευνά δυνατότητες χρηματοδότησης και συμμετοχής σε δίκτυα, με στόχο την προβολή, την καινοτομία και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ο Δήμος διαθέτει ένα ιδιαίτερο τουριστικό προφίλ. Η περιοχή παρουσιάζει σημαντικά πλεονεκτήματα, όπως το φυσικό κάλλος, οι πράσινες εκτάσεις σε επαφή με το βουνό και τη θάλασσα, η ύπαρξη παραλιακού μετώπου, η γειτνίαση με όμορους

Δήμους του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης και η εγγύτητα στο αεροδρόμιο. Τα στοιχεία αυτά μπορούν να συμβάλουν στην αύξηση του τουριστικού ενδιαφέροντος και στην προσέλκυση επισκεπτών.

Η τουριστική ανάπτυξη στον Δήμο θα πρέπει να στηριχθεί σε τρεις βασικούς άξονες:

- Αποτελεσματική διαχείριση και αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος, με διασφάλιση υψηλής ποιότητας και αξιοποίηση των υφιστάμενων υποδομών.
- Σεβασμός στο φυσικό και αστικό περιβάλλον κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων τουριστικής ανάπτυξης.
- Ενίσχυση της τοπικής οικονομίας μέσω της λειτουργίας τουριστικών επιχειρήσεων, με ταυτόχρονη διασφάλιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και της ελεύθερης πρόσβασης σε δημόσιους χώρους (δάση, παραλίες).

Η ανάπτυξη ήπιων μορφών τουρισμού μπορεί να προκύψει από την αξιοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την προώθηση επιλεγμένων μορφών εναλλακτικού τουρισμού, προσαρμοσμένων στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής.

Ο εναλλακτικός τουρισμός περιλαμβάνει υπηρεσίες που ανταποκρίνονται σε εξειδικευμένες ανάγκες επισκεπτών, τηρούν τις αρχές της βιωσιμότητας και συμβάλλουν στην άμβλυνση της εποχικότητας. Βασίζεται σε ειδικά κίνητρα και απαιτεί αντίστοιχη υποδομή στις περιοχές υποδοχής.

Πολιτιστικός – Μορφωτικός Τουρισμός: Επικεντρώνεται στην αξιοποίηση του πολιτισμικού αποθέματος, της ιστορίας, των ηθών και εθίμων, της γαστρονομίας και των πολιτιστικών εκδηλώσεων. Ο Δήμος προσφέρει εκδηλώσεις όπως τα Πυλαιώτικα, η θεσμοθετημένη εκδήλωση μνήμης για το Ολοκαύτωμα Χορτιάτη, φεστιβάλ, θεατρικές παραστάσεις, συναυλίες και πολιτιστικές διοργανώσεις.

Συνεδριακός Τουρισμός: Αξιοποιεί την ύπαρξη χώρων για συνέδρια και πολιτιστικές εκδηλώσεις. Η εγγύτητα του Δήμου στο διεθνές αεροδρόμιο ενισχύει τη συγκεκριμένη μορφή.

Αθλητικός Τουρισμός: Περιλαμβάνει δραστηριότητες όπως ποδηλατικοί αγώνες, αγώνες δρόμου, πεζοπορία και ορεινό τρέξιμο, εντός φυσικών διαδρομών του Δήμου.

Γαστρονομικός Τουρισμός: Αναδεικνύει την τοπική κουζίνα και ενισχύει την ταυτότητα του Δήμου ως τουριστικού προορισμού. Ιδιαίτερη μνεία αξίζει στη Δ.Κ. Χορτιάτη, όπου από τη δεκαετία του '70 παρατηρείται έντονη γαστρονομική δραστηριότητα με πληθώρα καταστημάτων.

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΔΡΑΣΕΙΣ

Το Τμήμα Σχεδιασμού & Ανάπτυξης Τουρισμού & Αθλητικών Υποδομών καλείται να αναπτύξει τα παραπάνω μέσα από συμμετοχές είτε αυτόνομα είτε σε συνεργασία με άλλους Φορείς του Δημοσίου (Περιφέρεια) είτε του Ιδιωτικού Τομέα σε Συνέδρια, Εκθέσεις Τουρισμού, Roads shows, Ημερίδες, Press & Fam trips και Φεστιβάλ.

Στο πλαίσιο αυτής της στρατηγικής, έχουν ήδη σχεδιαστεί και υλοποιηθεί δράσεις που ενισχύουν την τουριστική ταυτότητα του Δήμου, αξιοποιώντας τις υποδομές και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής:

- Προμήθεια Ηλεκτρικών ποδηλάτων για τις Δ.Κ. Πανοράματος και Πυλαίας.
- Δημιουργία ντοκιμαντέρ, ανάδειξης σημείων ενδιαφέροντος για την τουριστική προβολή του Δήμου και υλοποίηση εκδήλωσης για την προβολή του. Σχεδιασμός για προβολή σε φεστιβάλ εντός και εκτός χώρας.
- Συνδρομή στον οργανισμό Liberation Route Europe Foundation που εδρεύει στις Βρυξέλλες, για την ανάδειξη της ιστορίας και των μνημείων του Β' παγκοσμίου πολέμου του Δήμου μας.
- Σχεδιασμός διαδρομών Ιστορικής Μνήμης.
- Φεστιβάλ Γαστρονομίας στο Ελαιόρεμα.
- Εκδήλωση «Περιπατητική Διαδρομή του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη στο “μονοπάτι των Παγοποιών” στη Δ.Κ. Χορτιάτη».
- Τοποθέτηση ψηφιακής σήμανσης (QR codes) σε αρχαιολογικά μνημεία του Δήμου μας.
- Τουριστική ημερίδα.

Η στρατηγική προβολής του Δήμου θα βασιστεί στην αξιοποίηση της τεχνολογίας και των ψηφιακών μέσων, με έμφαση στην ανάπτυξη και βελτιστοποίηση τουριστικού ιστοτόπου που θα παρέχει ακριβείς και ενημερωμένες πληροφορίες, φιλικές προς τις μηχανές αναζήτησης. Προβλέπεται επίσης η ενίσχυση της παρουσίας στα κοινωνικά δίκτυα, η συνεργασία με τοπικούς ιστότοπους και η χρήση micro-blogging για άμεση ενημέρωση και επικοινωνία με ιδιώτες και επαγγελματίες.

Οι προοπτικές ανάπτυξης του τουρισμού ενισχύονται από σημαντικά έργα, όπως η ανάπλαση του πρώην λατομείου «Αργυρό» στο Ασβεστοχώρι για τη δημιουργία υπαίθριου πολιτιστικού χώρου και περιπατητικών διαδρομών, η αξιοποίηση του παραλιακού μετώπου με στόχο την απόδοση της παράκτιας ζώνης στο κοινό και τη δημιουργία μαρίνας, χώρων πρασίνου και πολιτιστικών εγκαταστάσεων, καθώς και η δημιουργία του Κέντρου Εκπαίδευσης Παιδιού και Παιχνιδιού, που θα φιλοξενήσει τη μοναδική συλλογή παιχνιδιών της Μαριάννας και του Γιώργου Βιλδιρίδη σε ένα πρότυπο πράσινο κτίριο.

Τα έργα αυτά συνδυάζουν πολιτιστική, εκπαιδευτική και περιβαλλοντική διάσταση, προσφέροντας καινοτόμες υποδομές που θα προσελκύσουν επισκέπτες και θα ενισχύσουν την τουριστική ταυτότητα του Δήμου.

7. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ, ΥΓΕΙΑ, ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ

Η Κοινωνική Προστασία και Εθελοντισμού του Δήμου, η Υγεία και Κατ' Οίκον Φροντίδα και η Παιδεία, Δια Βίου Μάθηση και Εθελοντισμού σχεδιάζονται και υλοποιούνται δια μέσου της Αντιδημαρχίας Απασχόλησης, Κοινωνικής Προστασίας - Αλληλεγγύης, Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης.

7.1.Κοινωνική Προστασία και Εθελοντισμός

Το Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας και Εθελοντισμού του Δήμου έχει αντικείμενο του τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την παρακολούθηση προγραμμάτων – δράσεων στους τομείς της Κοινωνικής Προστασίας και της Απασχόλησης. Στοχεύει στην προστασία των ευπαθών ομάδων στα διοικητικά όρια του δήμου με έμφαση σε όσους είναι κοινωνικο-οικονομικά ασθενέστεροι.

Κοινωνικές έρευνες και Κοινωνική Υποστήριξη ευπαθών ομάδων.

Το τμήμα Κοινωνικής Προστασίας και Εθελοντισμού στο πλαίσιο της λειτουργίας διεξάγει κοινωνικές έρευνες κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας. Παράλληλα υποστηρίζει πολίτες που απευθύνονται στον Δήμο δίνοντας πληροφορίες και κατευθύνσεις ανάλογα με την κάθε περίπτωση είτε παραπέμποντας τους εάν κρίνεται απαραίτητο σε εξειδικευμένους δημόσιους φορείς και υπηρεσίες όπου μπορούν να λάβουν βοήθεια, είτε υποστηρίζοντας τους μέσω εξατομικευμένης συμβουλευτικής στο γραφείο της υπηρεσίας.

Για τη διενέργεια των κοινωνικών ερευνών η κοινωνική λειτουργός του τμήματος συνεργάζεται με τους κοινωνικούς λειτουργούς του Δήμου και με μια σειρά από άλλους φορείς μεταξύ των οποίων: Εισαγγελία Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης, Αστυνομικά τμήματα της περιοχής, Ψυχιατρικά τμήματα Νοσοκομείων, Κοινωνικές υπηρεσίες Νοσοκομείων, Σχολικές μονάδες, ΕΟΠΠΥ, ΚΕΣΥ (Κέντρα εκπαιδευτικής και συμβουλευτικής υποστήριξης), Ενορίες και Συσσίτια.

Άλλες συνεργασίες:

Συνεργασία με την Εισαγγελία Ανηλίκων με τη διενέργεια και τη σύνταξη κοινωνικών ερευνών-εκθέσεων για ειδικά περιστατικά και οικογένειες του Δήμου.

Συγκρότηση Ομάδας Προστασίας Ανηλίκων για τη διεξαγωγή κοινωνικών ερευνών στις περιπτώσεις κακοποίησης ανηλίκων, μετά από εισαγγελική εντολή ή ειδοποίηση από την Εθνική Γραμμή Παιδικής Προστασίας.

Συνεργασία με Μη Κερδοσκοπικούς Οργανισμούς (Μ.Κ.Ο) με εξειδίκευση στις αρμοδιότητες που άπτονται στα αντικείμενα του τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής και Δημόσιας Υγείας όπως: PRAXIS, SOLIDARITY NOW, ΜΠΟΡΟΥΜΕ κ.λπ.

Συνεργασία με υπηρεσίες: **α)** Προνοιακές – υγειονομικές για θέματα προνοιακών επιδομάτων, βιβλιαρίων απορίας, πιστοποιητικών αναπηρίας, εισαγωγής σε νοσοκομεία, κλινικές και ευαγή ιδρύματα. **β)** Πολιτικής Προστασίας και έκδοση ανακοινώσεων για πρόληψη λόγω έκτακτων καιρικών φαινομένων (καύσωνας – ψύχος κ.λπ.) – εύρεση χώρων για φιλοξενία ευπαθών ατόμων – εντοπισμός αστέγων και μέριμνα στέγασης αυτών. **γ)**

Υγειονομικές όπως Κοινωνικά Ιατρεία – Νοσοκομεία – Κλινικές, για τον εμβολιασμό παιδιών και την περίθαλψη ανασφάλιστων ατόμων. **δ)** του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και άλλους σχετικούς δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, για την υλοποίηση προγραμμάτων Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας. **ε)** του Δήμου με κατάθεση κοινωνικών ερευνών για δωρεάν συμμετοχή απόρων ή ατόμων με αναπηρία σε αθλητικά, πολιτιστικά κ.α. προγράμματα.

Πράξης «Προτεραιότητα 6 "ΕΠΙΣΙΤΙΣΤΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ & ΥΛΙΚΗ ΣΤΕΡΗΣΗ"/ΠΑΔΚΣ – ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ» του Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027».

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη είναι συνεργαζόμενος Δήμος στην υλοποίηση του προγράμματος Επισιτιστική Βοήθεια & Υλική Στέρηση της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

Κέντρο Κοινότητας Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη

Το Κέντρο Κοινότητας του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη ξεκίνησε τη λειτουργία του στις 13.03.2018, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κεντρική Μακεδονία 2014-2020». Συνεχίζει τη λειτουργία του με την ένταξή του στο ΕΣΠΑ και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα «Κεντρική Μακεδονία 2021-2027» με κωδικό ΟΠΣ 6002012. Η δράση συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο). Έχει εγκριθεί η λειτουργία του έως τις 31.12.2025 και στη συνέχεια θα εξεταστεί η συνέχιση λειτουργίας του έως την ολοκλήρωση του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Το Κέντρο Κοινότητας είναι το πρώτο σημείο επαφής του πολίτη με την κοινωνική υπηρεσία του Δήμου. Αποτελεί μια νέα δομή, τύπου “One Stop Shop”, που με τη λειτουργία της επιδιώκεται η ανάπτυξη ενός τοπικού σημείου αναφοράς, με στόχο την παροχή υπηρεσιών που αποσκοπούν στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών και διασφαλίζουν την κοινωνική ένταξη των ωφελουμένων. Οι υπηρεσίες που προσφέρει, με τη συνδρομή ειδικού επιστημονικού προσωπικού, αφορούν στην:

- Ενημέρωση, εξυπηρέτηση και διασύνδεση των πολιτών με φορείς, υπηρεσίες και προγράμματα κοινωνικής φροντίδας, σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.
- Ενημέρωση των πολιτών για τα επιδόματα που δικαιούνται.
- Παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής στήριξης.
- Διοργάνωση τοπικών εκδηλώσεων με επιμορφωτικό, ενημερωτικό και κοινωνικό περιεχόμενο.

Ωφελούμενοι του Κέντρου Κοινότητας είναι οι πολίτες που κατοικούν στον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη, οι ωφελούμενοι του Προγράμματος «Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης», οι πολίτες της περιοχής που αντιμετωπίζουν κάποιο κοινωνικό πρόβλημα, όπως ανεργία, φτώχεια, κοινωνικό αποκλεισμό και γενικότερα, ευάλωτες ομάδες πληθυσμού.

Το Κέντρο Κοινότητας εδρεύει στο κτίριο που στεγάζει το Β΄ ΚΑΠΗ Πυλαίας, στον 2ο όροφο, επί της οδού Αγίου Χριστοφόρου 1 στην Πυλαία. Η δομή αρχικά ήταν στελεχωμένη με 3 άτομα: 1 Κοινωνική λειτουργό, 1 Ψυχολόγο πτυχιούχο ΑΕΙ με άδεια άσκησης επαγγέλματος και 1 υπάλληλο αρμόδιο για τη διοικητική υποστήριξη του Κέντρου ΠΕ Διοικητικού –

Οικονομικού. Στη συνέχεια η στελέχωση του ενισχύθηκε με την πρόσληψη 1 Κοινωνικού Λειτουργού, 1 Κοινωνιολόγου και 2 Ψυχολόγων.

Η κύρια απασχόληση των στελεχών του Κέντρου Κοινότητας είναι η διεκπεραίωση αιτήσεων για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα, το επίδομα στέγασης, τα προνοιακά αναπηρικά επιδόματα. Επίσης, πραγματοποιούνται αιτήσεις για το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων Υπερηλίκων και το επίδομα γέννησης. Επιπροσθέτως λειτουργεί γραφείο για ατομικές συνεντεύξεις (παροχή συμβουλευτικής/ψυχολογικής υποστήριξης). Παράλληλα συνεργάζεται με το τμήμα Κοινωνικής Προστασίας στην υλοποίηση του προγράμματος «Στέγαση και εργασία για αστέγους ΙΙΙ».

Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών: Κοινωνικό Παντοπωλείο Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη

Το Κοινωνικό Παντοπωλείο του Δήμου Πυλαίας Χορτιάτη ξεκίνησε τη λειτουργία του στις 06.02.2025 στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κεντρική Μακεδονία 2014-2020». Στη συνέχεια η πράξη «Συνεχιζόμενη Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών: Κοινωνικό Παντοπωλείο Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη» εντάχθηκε στο νέο ΕΣΠΑ και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα «Κεντρική Μακεδονία 2021-2027» με κωδικό ΟΠΣ 6002555. Η διάρκεια χρηματοδότησης της δομής και αντίστοιχα η λειτουργία της έχει εγκριθεί ως τις 31.12.2025. Το Κοινωνικό Παντοπωλείο εδρεύει στο κτίριο που στεγάζει το Β΄ ΚΑΠΗ Πυλαίας, στον 1ο όροφο, επί της οδού Αγίου Χριστοφόρου 1 στην Πυλαία.

Η δομή στελεχώνεται από 2 άτομα: 1 Κοινωνικό Λειτουργό και 1 Βοηθητικό Προσωπικό. Στόχος του είναι η υποστήριξη οικογενειών ή μοναχικών ατόμων που πλήττονται ή απειλούνται από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Με τη λειτουργία του Κοινωνικού Παντοπωλείου επιδιώκεται η υποστήριξη, η ενδυνάμωση και η κοινωνική ενσωμάτωση των ευπαθών κοινωνικά ατόμων.

Τα είδη που παρέχονται από το Κοινωνικό Παντοπωλείο είναι εντελώς δωρεάν και αφορούν τρόφιμα, είδη καθαριότητας και ατομικής υγιεινής, είδη ένδυσης και υπόδησης, παιχνίδια, βιβλία και cd-dvd για την κάλυψη βασικών αναγκών διαβίωσης αλλά και αναγκών μάθησης και πολιτισμού.

Τα προϊόντα του Κοινωνικού Παντοπωλείου προέρχονται από χορηγίες και δωρεές από επιχειρήσεις, προμηθευτές, συλλόγους, φορείς, σχολεία και από συνεισφορές πολιτών που επιθυμούν να συμβάλλουν προσφέροντας εμπράκτως τη στήριξη και την αλληλεγγύη τους. Παράλληλα, ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη καλύπτει την προμήθεια προϊόντων από ίδιους πόρους.

Υλοποίηση Κατασκηνωτικών Προγραμμάτων για ευπαθείς κοινωνικο – οικονομικά ομάδες αλλά και προγραμμάτων φιλοξενίας ΑΜΕΑ.

Δομές στον τομέα της Κοινωνικής Πολιτικής στα όρια του δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη

Στα όρια του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη λειτουργούν οι παρακάτω δομές Κοινωνικής Πρόνοιας.

1. Ελληνική Εταιρεία Προστασίας & Αποκαταστάσεως Αναπήρων Προσώπων – ΕΛΕΠΑΠ
2. Ορφανοτροφείο Θηλέων «Μέλισσα».
3. Παιδικό Χωριό στο Φίλυρο

4. Παράρτημα Αποθεραπείας και Αποκατάστασης Παιδιών με Αναπηρία Θεσσαλονίκης του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας υπό την εποπτεία του οποίου λειτουργούν δύο δομές (Πανόραμα και Φίλυρο) ημιαυτόνομης διαβίωσης
5. Εταιρεία Σπαστικών Βορείου Ελλάδος

Κοινωφελής Εργασία, Απασχόληση & Εθελοντισμός

Κοινωφελής Εργασία

Ο Δήμος Πυλαίας Χορτιάτη ανήκει στους φορείς που συμμετέχουν στην εφαρμογή του θεσμού της Κοινωφελούς Εργασίας (ΦΕΚ 165/23.0102015, τεύχος β') και συνεργάζεται με την **Υπηρεσία Επιμελητών Κοινωνικής Αρωγής**. Στο πλαίσιο αυτό το τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής και Εθελοντισμού υποδέχεται, εγκαθιστά και παρακολουθεί παρέχοντες κοινωφελή εργασία.

Απασχόληση

Γραφείο Υποστήριξης των Ανέργων & Προώθησης στην Απασχόληση

Στο Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη λειτουργεί γραφείο υποστήριξης των Ανέργων και Προώθησης στην Απασχόληση. Το γραφείο εκσυγχρόνισε το επίπεδο των προσφερόμενων υπηρεσιών του με τη σύναψη σύμβασης εργασίας με τη VOL System Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε για τη "Διαδικτυακή Ενημέρωση Ανέργων Δημοτών". Στα πλαίσια της εν λόγω εφαρμογής έχει διασφαλιστεί η δυνατότητα διαδικτυακής χρήσης από τον άνεργο και τον προσωπικό ηλεκτρονικό υπολογιστή του, όπου και αν αυτός βρίσκεται, του portal Vacancies On Line (VOL system), όπου με τον κωδικό άνεργου που εκδίδεται για κάθε άνεργο εγγεγραμμένο και συνεργαζόμενο με το Γραφείο Υποστήριξης Ανέργων & Προώθησης στην Απασχόληση, αποκτά πρόσβαση στις κενές θέσεις εργασίας του ιδιωτικού τομέα σε όλη την Περιφέρεια Θεσσαλονίκης.

Εθελοντισμός

Το δημοτικό Συμβούλιο έχει αποφασίσει τη δημιουργία δικτύου εθελοντών. Στο δίκτυο έχουν ήδη εγγραφεί εθελοντές αιμοδότες και πρόκειται να αναπτυχθεί σε συνεργασία του τμήματος του Δήμου με το Κέντρο Κοινότητας.

Αρμοδιότητα ελέγχου και εποπτείας

Α. Ιδιωτικές Μονάδες Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης Μ.Φ.Π.Α.Δ.

Με την υπ' αριθ. 109/2018 (ΦΕΚ 1115/β'/04.04.2019) απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Πυλαίας-Χορτιάτη, εγκρίθηκε η ανάληψη των αρμοδιοτήτων του άρθρου 94 του Ν. 3852/2010 από το τμήμα Κοινωνικής Προστασίας & Εθελοντισμού του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη και συγκεκριμένα:

1. Η χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ιδρυμάτων παιδικής πρόνοιας σε ιδιώτες, καθώς και σε συλλόγους ή σωματεία, που επιδιώκουν φιλανθρωπικούς σκοπούς.

2. Η άσκηση ελέγχου και εποπτείας των ιδρυμάτων παιδικής προστασίας ιδιωτικού δικαίου (ιδιωτικοί παιδικοί σταθμοί) και η ευθύνη λειτουργίας των παιδικών εξοχών (παρ. 3B, εδάφιο 10).
3. Η χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας δημοτικών και ιδιωτικών παιδικών ή βρεφονηπιακών σταθμών (παρ. 3B, εδάφιο 22).

Προκειμένου να διασφαλιστεί η καλή λειτουργία των Μ.Φ.Π.Α.Δ., το Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας & Εθελοντισμού, παρακολουθεί:

- A. τα επαγγελματικά προσόντα των εργαζομένων (έγκριση πρόσληψης προσωπικού).
 - B. την υγεία των εργαζομένων (Πιστοποιητικά Υγείας).
 - Γ. την ανανέωση των ενεργητικών και παθητικών μέτρων πυρασφάλειας/πυροπροστασίας.
 - Δ. την γενική λειτουργία των Μ.Φ.Π.Α.Δ. μέσα από:
 - την επεξεργασία των εκθέσεων αξιολόγησης των Κοινωνικών Συμβούλων της περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, οι οποίοι προβαίνουν σε επιτόπιους ελέγχους και
 - τα τηρούμενα αρχεία την υπηρεσίας.
 - E. την τήρηση στατιστικών στοιχείων σε σχέση με το προσωπικό και τα φιλοξενούμενα στις Μ.Φ.Π.Α.Δ. παιδιά.
- Επίσης, εκδίδει και τροποποιεί άδειες ίδρυσης και λειτουργίας δημοτικών και ιδιωτικών παιδικών ή βρεφονηπιακών σταθμών.

ΤΗΡΗΣΗ ΑΡΧΕΙΩΝ

Το Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας & Εθελοντισμού τηρεί φυσικό και ηλεκτρονικό αρχείο για κάθε ιδιωτική Μ.Φ.Π.Α.Δ., το οποίο περιέχει:

1. Άδεια/Τροποποιήσεις
2. Προσωπικό
3. Πυρασφάλεια
4. Έλεγχοι
5. Κίνηση
6. Αλληλογραφία

B. ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ – ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Με την υπ' αριθ. 803/18.12.2019 (ΦΕΚ 1006/β'/24.03.2020) απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Πυλαίας-Χορτιάτη εγκρίθηκε η ανάληψη των αρμοδιοτήτων του άρθρου 94 του Ν. 3852/2010 από το τμήμα Κοινωνικής Προστασίας & Εθελοντισμού του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη και συγκεκριμένα:

1. Η χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ιδρυμάτων παιδικής πρόνοιας σε ιδιώτες, καθώς και σε συλλόγους ή σωματεία, που επιδιώκουν φιλανθρωπικούς σκοπούς (παρ. 3B, εδάφιο 9).
2. Η εποπτεία επί των φιλανθρωπικών σωματείων και ιδρυμάτων, καθώς και η έγκριση του προϋπολογισμού τους, η παρακολούθηση και ο έλεγχος των επιχορηγήσεων, που δίδονται σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου με κοινωφελείς σκοπούς (παρ. 3B, εδάφιο 11).

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, το Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας & Εθελοντισμού ορίστηκε υπεύθυνο για τα κάτωθι Φιλανθρωπικά Σωματεία & Ιδρύματα:

1. ΑΡΩΓΟΙ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
2. ΓΟΝΕΩΝ & ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΕΛΕΠΑΠ
3. ΕΑΦΣ Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
4. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΠΑΣΤΙΚΩΝ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ
5. ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟ ΘΗΛΕΩΝ Η ΜΕΛΙΣΣΑ
6. ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
7. ΦΙΛΕΣ ΤΗΣ ΕΛΕΠΑΠ
8. ΦΙΛΟΙ ΚΕΠΕΠ ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
9. ΦΙΛΟΠΤΩΧΕΣ ΚΥΡΙΕΣ ΑΣΒΕΣΤΟΧΩΡΙΟΥ
10. ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΕΛΠΙΣ
11. ΠΑΙΔΙΚΟ ΧΩΡΙΟ ΣΤΟ ΦΙΛΥΡΟ

Προκειμένου να επιτευχθεί η εποπτεία των έντεκα (11) Φιλανθρωπικών Ιδρυμάτων - Σωματείων, και με σκοπό την τήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας, το Τμήμα ακολουθεί μία σειρά ενεργειών, όπως περιγράφεται παρακάτω:

1. Παρακολούθηση διοικητικών διαδικασιών, μέσω της αναζήτησης των σχετικών νομιμοποιητικών εγγράφων
 - Α) Έλεγχος νομιμότητας Γενικών Συνελεύσεων
 - Β) Διενέργεια Αρχαιρεσιών
 - Γ) Συγκρότηση Διοικητικού Συμβουλίου
2. Θεώρηση – Έλεγχος – Ακύρωση Γραμματίων Είσπραξης
3. Έλεγχος Απολογιστικών Στοιχείων
4. Έγκριση & Έκδοση Απόφασης Απολογισμού
5. Έγκριση & Έκδοση Απόφασης Προϋπολογισμού

ΤΗΡΗΣΗ ΑΡΧΕΙΩΝ

Το Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας & Εθελοντισμού τηρεί φυσικό και ηλεκτρονικό αρχείο για κάθε Φιλανθρωπικό Σωματείο ή/και Ίδρυμα.

Για Φιλανθρωπικά Ιδρύματα:

Οικονομικά Στοιχεία

1. Θεώρηση / Έλεγχος / Ακύρωση
2. Προϋπολογισμοί
3. Απολογισμοί
4. Αλληλογραφία
5. Επιχορηγήσεις

Διοικητικά Στοιχεία

1. Ιδρυτικό διάταγμα/Κανονισμός
2. Δ.Σ. Συγκρότηση / Τροποποιήσεις
3. Γενική Αλληλογραφία

Για Φιλανθρωπικά Σωματεία:

Οικονομικά Στοιχεία

1. Θεώρηση / Έλεγχος / Ακύρωση
2. Προϋπολογισμοί
3. Απολογισμοί
4. Αλληλογραφία

Διοικητικά Στοιχεία

1. Καταστατικό/Ειδική Αναγνώριση
2. Αρχαιρεσίες
3. Γενική Αλληλογραφία
4. Καταγγελίες
5. Εκποιήσεις

7.2.Υγεία και Κατ' Οίκον Φροντίδα

Το **Τμήμα Υγείας και Κατ' Οίκον Φροντίδας** εντάσσεται στη **Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικής Προστασίας, Υγείας και Παιδείας**.

Στόχος του τμήματος είναι η προστασία των ευπαθών ομάδων του Δήμου, η ενίσχυση της οικογένειας, η προστασία και η προαγωγή της δημόσιας υγείας, η πρόληψη και η προαγωγή της υγείας όλων των συμπολιτών στα διοικητικά όρια του δήμου.

Το τμήμα έχει ως αντικείμενο:

1. τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την παρακολούθηση προγραμμάτων – δράσεων στους τομείς της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας.
2. τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ατόμων της τρίτης ηλικίας καθώς και ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ).

Δομές

Οι Δομές που λειτουργεί το Τμήμα Υγείας και Κατ' Οίκον Φροντίδας, αποτυπώνονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας: Δομές Τμήματος Υγείας και Κατ' Οίκον Φροντίδας

α/α	Δομή	Διεύθυνση	Περιοχή εμβέλειας
1	Τμήμα Υγείας και Κατ' Οίκον Φροντίδας	Σχολείου 2 ^α , Πανόραμα TK: 55236	Όλος ο Δήμος
2	Βοήθεια στο Σπίτι Πυλαίας Ι	Πολυτεχνείου 11, Πυλαία TK: 55535	Παραδ. Οικισμός Πυλαίας, Πυλαιώτικα, Πουρνάρι, Ελαιώνες
3	Βοήθεια στο Σπίτι Πυλαίας ΙΙ	Αγ. Χριστοφόρου 1, Πυλαία TK: 55535	Μαλακοπή-Κων/πολίτικα, Παραδ. Οικισμός Πυλαίας,

4	Βοήθεια στο Σπίτι Πανοράματος	Σχολείου 2α, Πανόραμα TK: 55236	Πανόραμα
5	Βοήθεια στο Σπίτι Χορτιάτη	Δημοκρατία 1 Ασβεστοχώρι TK: 57010	Ασβεστοχώρι, Εξοχή, Φίλυρο, Χορτιάτης,
6	ΚΕΠ Υγείας	Σχολείου 2 ^α , Πανόραμα TK: 55236	Όλος ο Δήμος
7	Συμβουλευτικό Σταθμός Άνοιας	Σχολείου 2 ^α , Πανόραμα TK: 55236	Όλος ο Δήμος
8	Κέντρο Εγγραφής Εθελοντών Δοτών Μυελού των Οστών	Σχολείου 2α, Πανόραμα TK: 55236	Όλος ο Δήμος
9	Τοπικό Ιατρείο Ασβεστοχωρίου	Ευζώνων 1 ,Ασβεστοχώρι TK: 57010	Όλος ο Δήμος
10	Κέντρο Δημοτικών Υπηρεσιών Υγείας – Περιφερειακό Ιατρείο Φιλύρου	Μ. Αλεξάνδρου 3, Φίλυρο TK: 57010	Όλος ο Δήμος
11	Τοπικό Ιατρείο Χορτιάτη	Μαρτύρων 2ας Σεπτεμβρίου 76 Χορτιάτης, TK: 57010	Όλος ο Δήμος

Επιπλέον στους πίνακες παρακάτω, αποτυπώνεται ο αριθμός των ωφελομένων, ανά δομή για το έτος 2024 και οι Δράσεις Υγείας του Τμήματος Υγείας και Κατ' Οίκον Φροντίδας έτους 2024.

Πίνακας: Ωφελοόμενοι δομών Τμήματος Υγείας και Κατ' Οίκον Φροντίδας έτους 2024.

Δομή	Ωφελοόμενοι
Βοήθεια στο Σπίτι	200 τακτικοί και 79 έκτακτοι ωφελοόμενοι (ηλικιωμένοι / ΑμεΑ)
ΚΕΠ Υγείας	930
Συμβουλευτικός Σταθμός Άνοιας	36
Κέντρο Εγγραφής Εθελοντών Δοτών Μυελού των Οστών	23
Τ.Ι. Ασβεστοχωρίου Ενταγμένο στο ΚΥ Νεάπολης	693
Περιφερειακό Ιατρείο Φιλύρου Ενταγμένο στο ΚΥ Λαγκαδά	3.064
Τ.Ι. Χορτιάτη Ενταγμένο στο ΚΥ Νεάπολης	866

Πίνακας: Δράσεις Υγείας του Τμήματος Υγείας και Κατ' Οίκον Φροντίδας έτους 2024.

Δράσεις Υγείας	Αρ. Δράσεων/ωφελοόμενοι
Προληπτικές εξετάσεις - Προσυμπτωματικοί έλεγχοι (π.χ. Μέτρηση Οστικής Πυκνότητας, Τεστ ΠΑΠ, Μαστολογικός έλεγχος ανασφάλιστων, Τεστ μνήμης, Ακουολογικός έλεγχος	25/273

Εθελοντικές Αιμοδοσίες Δράσεις ενημερώσεις σε σχολεία	10/238 αίματος) 10/2.500 μαθητές	μονάδες
Δράσεις ενημέρωση (Σεμινάρια Α΄ Βοηθειών, κανόνες υγιεινής και αυτοφροντίδας, πρόληψης μεταβολικών νοσημάτων κ.α.)	30/3.300	

Δημόσια Υγεία

Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας: Πρόληψη και Παραγωγή της Υγείας

A.1. Ευρωπαϊκό Δίκτυο Υγιών Πόλεων ΠΟΥ- Προφίλ Υγείας.

Με την υπ' αριθμ. 113/2018 απόφαση το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη αποφάσισε την έγκριση υποβολής αιτήματος ένταξης του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη στο **Ευρωπαϊκό Δίκτυο Υγιών Πόλεων** του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (Π.Ο.Υ.) και την πιστοποίηση του ως «Υγιής Πόλη»- «Project City».

Η απόφαση αυτή σηματοδότησε την πολιτική βούληση του δήμου να τοποθετήσει την υγεία ψηλά στην πολιτική του ατζέντα και να εργαστεί για την ευημερία και την προαγωγή της υγείας των πολιτών του καθώς και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, αξιοποιώντας τα πλέον έγκυρα διεθνή πρότυπα.

Το Πρόγραμμα «Υγιείς Πόλεις» είναι ένα πρόγραμμα που ξεκίνησε το 1986 με πρωτοβουλία του Π.Ο.Υ και του Περιφερειακού Γραφείου του στην Ευρώπη, με σκοπό να εφαρμοστούν σε τοπικό επίπεδο οι αρχές του «**Χάρτη της Οτάβα**» και η Στρατηγική «**Υγεία για Όλους μέχρι το 2000**».

Η όλη φιλοσοφία του προγράμματος, βασίζεται στα εξής:

- Η υγεία δεν νοείται απλώς ως έλλειψη ασθένειας αλλά ως η κατάσταση της πλήρους σωματικής και ψυχικής ευεξίας.
- Το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού ζει σε πόλεις.
- Το περιβάλλον των πόλεων, αστικό, κοινωνικό, οικονομικό, ο τρόπος και οι συνθήκες ζωής, επηρεάζουν την υγεία.
- Οι πόλεις πρέπει να είναι βιώσιμες και να παρέχουν ποιότητα ζωής.

Το πρόγραμμα έχει έξι βασικές αρχές.

1. **Μείωση των ανισοτήτων στον τομέα της υγείας** μέσα στην πόλη.
2. **Έμφαση στην προαγωγή της Υγείας**, με σκοπό να βοηθήσει τους ανθρώπους να κάνουν πλήρη χρήση των φυσικών, πνευματικών και συναισθηματικών ικανοτήτων τους.
3. **Διατομεακή συνεργασία** για την εξασφάλιση ευνοϊκών συνθηκών για μια καλή υγεία.
4. **Κοινωνική συμμετοχή στις αποφάσεις που επηρεάζουν την Υγεία.**
5. **Ποιότητα στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας** παρεχόμενη στον τόπο όπου οι άνθρωποι ζουν και εργάζονται.
6. **Διεθνής συνεργασία** για την επίλυση των προβλημάτων Υγείας.

Το πρόγραμμα στοχεύει σε:

1. Ένα ασφαλές φυσικό περιβάλλον υψηλής ποιότητας.
2. Ένα σταθερό βιώσιμο οικοσύστημα.

3. Μια πολυδιάστατη δυναμική και καινοτόμο οικονομία.
 4. Την αντιμετώπιση των βασικών αναγκών όλων των κατοίκων της πόλης.
 5. Ένα άριστο επίπεδο υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας και φροντίδας των αρρώστων προσιτό και προσβάσιμο σε όλους.
 6. Ένα υψηλό επίπεδο υγείας.
 7. Την σύνδεση με το παρελθόν, με την ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά των κατοίκων της πόλης.
 8. Τη δημιουργία κλίματος κοινωνικής αλληλεγγύης.
 9. Ένα υψηλό βαθμό συμμετοχής και ελέγχου των πολιτών στις αποφάσεις που επηρεάζουν την ζωή, την υγεία και την ευημερία τους.
- Η επιλογή των project cities γίνεται βάσει αυστηρών κριτηρίων τα οποία έχουν προαποφασίσει οι πόλεις μαζί με το αρμόδιο γραφείο της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, και έχει θεσπιστεί ένας μηχανισμός αξιολόγησης και πιστοποίησης.
- Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη είναι πιστοποιημένη πόλη στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Υγιών Πόλεων του ΠΟΥ στην 7^η Φάση του δικτύου και για τη χρονική περίοδο 2019-2025. (Εικόνα 1. Πιστοποιητικό Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη).

A.2. Προφίλ Υγείας

Η ένταξη του Δήμου στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Υγιών Πόλεων του ΠΟΥ, μεταξύ άλλων προαπαιτούμενων για την υποβολή της αίτησης και την πιστοποίηση του Δήμου, ήταν η σύνταξη του Προφίλ του Δήμου, που αποτελεί τη βάση για τον σχεδιασμό της πολιτικής του και των προγραμμάτων του.

Το Προφίλ Υγείας του Δήμου έγινε σύμφωνα με τον οδηγό που έχει εκδώσει ο Π.Ο.Υ. για τη δημιουργία των προφίλ των πόλεων (**City Health Profiles: how to report on health in your city**) και τον ακολουθούν όλες οι πόλεις του Ευρωπαϊκού Δικτύου καθώς και των Εθνικών Δικτύων.

Ανατέθηκε, το 2018, στο Ελληνικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων και για την ολοκλήρωσή της εργάστηκαν στελέχη του Δικτύου, εξωτερικοί συνεργάτες, εθελοντές και ομάδα στελεχών του Δήμου.

Τα στοιχεία που το συνθέτουν προέρχονται από τρεις κύριες πηγές. Τα μεν στατιστικά στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ και αφορούν την τελευταία απογραφή του 2021, τα στοιχεία που ήδη διέθεταν οι υπηρεσίες του Δήμου και αφορούν κυρίως υποδομές και υπηρεσίες που υπάρχουν στον Δήμο και από έρευνα που διεξήχθη στον πληθυσμό. Γενικό συμπέρασμα του Προφίλ Υγείας για τον Δήμο Πυλαίας Χορτιάτη συνοψίζει ότι πρόκειται «.. για ένα αναπτυσσόμενο Δήμο με ταχείς ρυθμούς τα τελευταία τριάντα χρόνια, με συνεχή αύξηση του πληθυσμού, των κατοικιών και βέβαια με συνεχή αύξηση των αναγκών, κυρίως σε υποδομές, μιας σύγχρονης ευρωπαϊκής πόλης. Οι κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες είναι καλές, καθώς και το επίπεδο Υγείας των κατοίκων. Δεν εμφανίζονται ιδιαίτερες ανισότητες μεταξύ των κατοίκων των τριών Δημοτικών Ενότητων».

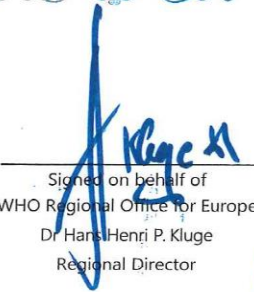
This is to confirm that the
Municipality of

Pilea-Hortiatis

is hereby designated as a member of the
World Health Organization
European Healthy Cities Network
for Phase VII (2019-2025)

The Municipality of Pilea-Hortiatis
is committed to achieving the goals and deliverables of Phase
VII of the Healthy Cities Network and to work in partnership
with WHO and other cities for a healthy and sustainable future.

Signed on behalf of
The Municipality of
Pilea-Hortiatis
Ignatios Kaltezedis
Mayor

Signed on behalf of
WHO Regional Office for Europe
Dr. Hans-Henri P. Kluge
Regional Director

Πιστοποιητικό Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη.

Β. Εθνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων – Προαγωγής Υγείας (ΕΔΔΥΠΠΥ)

Με τις υπ' αριθ. 180/2007 και 61/2011 αποφάσεις του ΔΣ, ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη, αποφάσισε την ένταξή του, στο **Εθνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων – Προαγωγής Υγείας (ΕΔΔΥΠΠΥ)** το 2011. Το Δίκτυο έχει ως κύριο σκοπό του, την Πρόληψη των Νοσημάτων, την Προαγωγή της Υγείας, τον Προσυμπτωματικό Έλεγχο των πληθυσμιακών ομάδων υψηλού κινδύνου και γενικότερα την προώθηση ολοκληρωμένων πολιτικών και δράσεων στο πεδίο της Δημόσιας Υγείας.

Το ΕΔΔΥΠΠΥ υποστηρίζει τη Δημοτική Αρχή στον καθορισμό προτεραιοτήτων και στην υλοποίηση πολιτικών, προγραμμάτων και δράσεων που στοχεύουν στη βελτίωση της υγείας του πληθυσμού. Μεταξύ αυτών, συγκαταλέγονται δομές και προγράμματα προληπτικής ιατρικής, ημερίδες, εκστρατείες ενημέρωσης του κοινού και προσυμπτωματικοί έλεγχοι στο γενικό πληθυσμό.

Όλα αυτά τα χρόνια, ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη συμμετέχει ενεργά στα προγράμματα και τις δράσεις του δικτύου. Επιπλέον, εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΔΔΥΠΠΥ με εκλεγμένο Δημοτικό Σύμβουλό του. Ενδεικτικά αναφέρονται: α) η λειτουργία δομών όπως ΚΕΠ Υγείας, Συμβουλευτικού Σταθμού Άνοιας, Κέντρο Εγγραφής Εθελοντών Δοτών Μυελού των Οστών, β) η εφαρμογή προγραμμάτων όπως η μέτρηση οστικής πυκνότητας για την πρόληψη της Οστεοπόρωσης, Πρόγραμμα Τηλεϊατρικής, Πρόγραμμα Ελέγχου Ακουστικής Ικανότητας κ.α.

Γ. ΚΕΠ Υγείας Δήμου Πυλαίας- Χορτιάτη

Στον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη, λειτουργεί το **Κέντρο Πρόληψης Υγείας (ΚΕΠ Υγείας)** στο πλαίσιο του προγράμματος **«Δημιουργία και δικτύωση δημοτικών Κέντρων Πρόληψης Υγείας (ΚΕΠ Υγείας)** του ΕΔΔΥΠΠΥ από το 2014, σε συνέχεια των υπ' αρ. 98 και 114/2011 αποφάσεις Δημοτικού Συμβουλίου.

Το ΚΕΠ Υγείας αποτελεί μια δημοτική δομή, στο πλαίσιο της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, που προωθεί την ισότητα στην υγεία καθώς λειτουργεί στην κοινότητα για όλους τους πολίτες ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας, κοινωνικής και οικονομικής κατάστασης, ανεξαρτήτως φυλής ή θρησκείας.

Σκοπός του προγράμματος είναι η δημιουργία ενός δικτύου κοινωνικής μέριμνας και φροντίδας για το δημότη, διασφαλίζοντας στην τοπική κοινωνία υψηλό επίπεδο διαβίωσης και ποιότητας ζωής, μέσα από δυο κεντρικούς άξονες λειτουργίας:

- την προληπτική ιατρική και
- την ευαισθητοποίηση του πληθυσμού σε θέματα που προάγουν την υγεία του.

Στόχοι του προγράμματος:

- Ανάπτυξη και υλοποίηση μιας Τοπικής Στρατηγικής για την Πρόληψη των νοσημάτων και την Προαγωγή Υγείας.
- Ανάπτυξη και Οργάνωση ενός ολοκληρωμένου Τοπικού Προγράμματος Προσυμπτωματικού Ελέγχου στα 11 σοβαρά νοσήματα, βάσει των διεθνών πρωτοκόλλων screening όπως αυτά ορίζονται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας και το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νοσημάτων.

- Ανάπτυξη και υλοποίηση ενός Προγράμματος Προσανατολισμού και Ενημέρωσης των πολιτών για τις διαθέσιμες Υπηρεσίες Υγείας στο Δήμο και στο Νομό.

Ο ρόλος του ΚΕΠ Υγείας είναι να ενημερώνει τους πολίτες για τις προληπτικές εξετάσεις που πρέπει να πραγματοποιήσουν, βάσει των πρωτοκόλλων του ΠΟΥ, εστιάζοντας σε έντεκα (11) νοσήματα που χρήζουν δια βίου έλεγχο αλλά και των προδιαθεσικών παραγόντων τους. Επίσης, το ΚΕΠ Υγείας σε συνεργασία με φορείς υγείας (δημόσιους και ιδιωτικούς) συντονίζει εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού καθώς και δωρεάν προγράμματα προληπτικών εξετάσεων για τους ωφελούμενους του.

Πίνακας: Οι πολίτες ενημερώνονται στο ΚΕΠ Υγείας για τα νοσήματα και τις προληπτικές εξετάσεις.

A/A	ΝΟΣΗΜΑ	ΕΞΕΤΑΣΗ
1	Πρόληψη Καρκίνου του Μαστού	Μαστογραφία
2	Πρόληψη Καρκίνου Τραχήλου της Μήτρας	Τεστ ΠΑΠ
3	Πρόληψη Καρκίνου του Παχέος Εντέρου	Μayer κοπράνων
4	Πρόληψη Καρκίνου του Προστάτη	PSA
5	Πρόληψη του Μελανώματος	Χαρτογράφηση σπύλων
6	Πρόληψη Ανευρύσματος Κοιλιακής Αορτής	Υπέρηχο κοιλιακής αορτής
7	Πρόληψη Καρδιαγγειακών Νοσημάτων	Βιοχημικές εξετάσεις
8	Ψυχική Υγεία/ Πρόληψη Κατάθλιψης	Τεστ για την κατάθλιψη
9	Πρόληψη της Άνοιας	Τεστ μνήμης
10	Πρόληψη Οστεοπόρωσης	Μέτρηση οστικής πυκνότητας
11	Πρόληψης Χρόνιας Αναπνευστικής Πνευμονοπάθειας (ΧΑΠ)	Σπιρομέτρηση

Ωφελούμενοι του προγράμματος: Όλος ο πληθυσμός του Δήμου.

Στο πλαίσιο της λειτουργίας του ΚΕΠ Υγείας έχουν πραγματοποιηθεί ποικίλες δράσεις στον τομέα της πρόληψης νοσημάτων σε ετήσια συχνότητα όπως: δωρεάν μαστογραφικός έλεγχος σε ανασφάλιστες γυναίκες για την Πρόληψη του Καρκίνου του Μαστού, δωρεάν έλεγχος αναπνευστικής ικανότητας με σπιρομέτρηση για την Πρόληψη της Χρόνιας Αναπνευστικής Πνευμονοπάθειας, δωρεάν μέτρηση οστικής πυκνότητας για την Πρόληψη της Οστεοπόρωσης, δωρεάν τεστ παπ για την Πρόληψη Καρκίνου Τραχήλου της Μήτρας, κ.ά. τα αποτελέσματα των εξετάσεων καταχωρούνται στο λογισμικό του ΚΕΠ Υγείας από τη νοσηλεύτρια του Κέντρου στον ατομικό ιατρικό φάκελο κάθε δημότη.

Το ΚΕΠ Υγείας εδρεύει στη Δημοτική Κοινότητα Πανοράματος, και στεγάζεται σε μισθωμένο από τον Δήμο ισόγειο ακίνητο επί της οδού Σχολείου 2^α.

Στελεχώνεται από:

- κοινωνική λειτουργό, υπάλληλο του Δήμου, με αρμοδιότητες τη διοικητική οργάνωση και τον προγραμματισμό των προγραμμάτων και των δράσεων του κέντρου.

- νοσηλεύτρια, υπάλληλο του δήμου, για τη διενέργεια των προγραμμάτων προσυμπτωματικού ελέγχου και τις δράσεις υγείας.
- γενικό ιατρό, με σύμβαση μίσθωσης έργου, που γνωματεύει τα αποτελέσματα των προσυμπτωματικών ελέγχων, πραγματοποιεί ενημερωτικές ομιλίες και εξετάζει πολίτες που είναι εγγεγραμμένοι στις κοινωνικές δομές του Δήμου όπως Κοινωνικό Παντοπωλείο, Βοήθεια στο Σπίτι κ.α.

Δ. Συμβουλευτικός Σταθμός Άνοιας Δήμου Πυλαίας- Χορτιάτη

Η λειτουργία του Συμβουλευτικού Σταθμού Άνοιας στο Πανόραμα εντάσσεται στο πρόγραμμα «Δημιουργία Δικτύου Συμβουλευτικών Σταθμών για την Άνοια στους Δήμους της Ελλάδας» που αποτελεί ένα καινοτόμο μοντέλο παροχής υπηρεσιών για την άνοια, το οποίο υλοποιεί η Εταιρεία Alzheimer Αθηνών και Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με το Εθνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων (ΕΔΔΥΠΠΥ). Το έργο αφορά στη δημιουργία Συμβουλευτικών Σταθμών για την Άνοια στους Δήμους της Ελλάδας, ώστε να υποστηρίζονται και να εξυπηρετούνται άτομα με προβλήματα μνήμης και Άνοια καθώς και οι φροντιστές τους. Στο πλαίσιο της λειτουργίας του σταθμού, υποστηρίζεται η δικτύωση και η διασύνδεση, τόσο οριζόντια, μέσα στις δομές τοπικής αυτοδιοίκησης, όσο και με εξειδικευμένες υπηρεσίες υγείας και ψυχικής υγείας, διασφαλίζοντας το συνεχές της φροντίδας.

Εξυπηρετούμενοι:

- Άτομα που αντιμετωπίζουν προβλήματα μνήμης.
- Μέλη των οικογενειών τους οποιασδήποτε ηλικίας.
- Άτομα άνω των 65 ετών που επιθυμούν να εξεταστούν ή να συμμετέχουν σε δράσεις πρόληψης.
- Επαγγελματίες υγείας και ψυχικής υγείας, εργαζόμενοι σε τοπικούς φορείς.
- Οποιοσδήποτε ενδιαφέρεται να ενημερωθεί για την άνοια.

Ο Συμβουλευτικός Σταθμός λειτουργεί από το 2019, σύμφωνα με την υπ. αρ. 16/19.03.2019 απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου, στεγάζεται στον χώρο του ΚΕΠ Υγείας στη δημοτική κοινότητα Πανοράματος.

Στελεχώνεται από:

- κοινωνική λειτουργό υπάλληλο του δήμου με αρμοδιότητες τη διοικητική οργάνωση και τον προγραμματισμό προγραμμάτων και δράσεων του σταθμού.
- νοσηλεύτρια, υπάλληλο του δήμου, που διενεργεί την αξιολόγηση της νοητικής κατάστασης των πολιτών με τη χρήση νευροψυχολογικών δοκιμασιών και συνδράμει στο νευρολόγο κατά την κλινική εξέταση και συμβουλευτική καθοδήγηση των ωφελούμενων.
- νευρολόγο, με σύμβαση μίσθωσης έργου, για την κλινική εξέταση και συνταγογραφηση στους ωφελούμενους του σταθμού.

Τα στοιχεία του εξυπηρετούμενου και τα ευρήματα της αξιολόγησης καταγράφονται στη βάση δεδομένων των ΚΕΠ Υγείας.

Ε. Τοπικό Κέντρο Εθελοντών Δοτών Μυελού των Οστών Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη

Στον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη εντάσσεται η λειτουργία του Τοπικού Κέντρου Ενημέρωσης και Εγγραφής Εθελοντών Δοτών Μυελού των Οστών, σύμφωνα με την

υπ. αρ. 593/23.07.2025 απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου. Η εν λόγω δράση συνιστά αποτέλεσμα της συνεργασίας του Εθνικού Διαδημοτικού Δικτύου Υγιών Πόλεων Προαγωγής Υγείας – ΕΔΔΥΠΠΥ, όπου και ο Δήμος μας είναι μέλος του, με τον Σύλλογο ΟΡΑΜΑ ΕΛΠΙΔΑΣ και την ΚΕΔΕ.

Η δημιουργία του Τοπικού Κέντρου Ενημέρωσης και Εγγραφής Εθελοντών Δοτών Μυελού των Οστών σκοπεύει να προσφέρει ελπίδα και ζωή σε χιλιάδες ασθενείς που χρήζουν μεταμόσχευσης μυελού των οστών από συμβατό δότη για να επιβιώσουν.

Σκοπός είναι η δημιουργία ενός κοινωνικού δικτύου μεταλαμπαδεύοντας μια σπουδαία ιδέα, η αξία της οποίας είναι η ίδια η ανθρώπινη ζωή. Το Τοπικό Κέντρο εστιάζει στη σωστή ενημέρωση του κοινού προκειμένου να αυξήσει τον αριθμό των Ελλήνων Εθελοντών Δοτών, να αναδείξει την κοινωνική ευαισθητοποίηση και να την αξιοποιήσει έτσι ώστε το ενδιαφέρον για τον συνάνθρωπο να γίνεται ζωή.

Το Κέντρο, στεγάζεται στον χώρο του ΚΕΠ Υγείας στη δημοτική κοινότητα Πανοράματος. Στελεχώνεται από κοινωνική λειτουργό υπάλληλο του δήμου με αρμοδιότητες τη διοικητική οργάνωση και τον προγραμματισμό των ενημερωτικών εξορμήσεων καθώς και νοσηλεύτρια που ενημερώνει και εγγράφει τους πολίτες-εθελοντές αιμοποιητικών μυελού των οστών.

ΣΤ. Αιμοδοσία

Με την υπ. αρ. 161 /13.04.2023 απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου εγκρίθηκε ο «ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ του ΔΗΜΟΥ ΠΥΛΑΙΑΣ – ΧΟΡΤΙΑΤΗ με αριθμό μητρώου (ΑΜ) 15748 στο Εθνικό Μητρώο Αιμοδοτών (ΕΜΑ).

Σκοποί λειτουργίας της εθελοντικής αιμοδοσίας είναι:

1. Η προσέλευση και διατήρηση εθελοντών αιμοδοτών.
2. Η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας για την αξία της εθελοντικής αιμοδοσίας και τα παράγωγα του αίματος (δωρεά αιμοπεταλίων και δωρεά αιμοποιητικών κυττάρων) δημιουργώντας κουλτούρα εθελοντισμού, αλtruισμού και αλληλεγγύης.
3. Η ανάπτυξη προγραμμάτων και δράσεων αγωγής υγείας για την αύξηση των εθελοντών αιμοδοτών και την καλλιέργεια πνεύματος αλληλεγγύης και εθελοντικής προσφοράς στην τοπική κοινωνία.

Η Εθελοντική αιμοδοσία στο Δήμο λαμβάνει χώρα σε 2 άξονες, αφενός στη συλλογή μονάδων αίματος με εθελοντικές αιμοδοσίες και αφετέρου στην ανάπτυξη ολοκληρωμένης πολιτικής ενημέρωσης και προσέλευσης συνειδητών εθελοντών αιμοδοτών.

Πιο συγκεκριμένα:

1. ο Δήμος διοργανώνει Εθελοντικές Αιμοδοσίες τουλάχιστον δυο (2) φορές τον χρόνο τους μήνες Μάιο και Οκτώβριο, σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Αιμοδοσίας, και το τμήμα αιμοδοσίας του Γενικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης «Γ. Παπανικολάου». Ο Δήμος παρέχει τον χώρο, διασφαλίζει την ασφαλή και άνετη διεξαγωγή των αιμοληψιών, υποστηρίζει με το προσωπικό του Δήμου τις οργανωτικές ανάγκες υλοποίησης της αιμοδοσίας. Η υπηρεσία αιμοδοσίας του νοσοκομείου έχει την ευθύνη συντήρησης, διάθεσης και διαχείρισης των μονάδων αίματος που συγκεντρώνονται και κάθε πολίτης που έχει ανάγκη για αίμα επικοινωνεί απευθείας με την υπηρεσία αιμοδοσίας του νοσοκομείου.

2. ο Δήμος διοργανώνει στοχευμένα προγράμματα - δράσεις για την προώθηση της εθελοντικής αιμοδοσίας και τα παράγωγα αίματος (δωρεά αιμοπεταλίων, αιμοποιητικών κυττάρων και οργάνων) προκειμένου να καλλιεργήσει την κουλτούρα της εθελοντικής αιμοδοσίας με:

- ενημέρωση της τοπικής κοινότητας μέσω της διαφήμισης, με οποιοδήποτε ηλεκτρονικό ή έντυπο μέσο, προσελκύοντας και ενεργοποιώντας τους εθελοντές αιμοδότες.
- ανάληψη μέτρων διευκόλυνσης των αιμοδοτών, όπως η βέλτιστη προσβασιμότητα (πχ. με εύκολη πρόσβαση σε θέσεις στάθμευσης κ.α.) στον χώρο της αιμοδοσίας, σε ευέλικτο ωράριο, στον έγκαιρο προγραμματισμό των αιμοδοσιών, κ.α.
- υλοποίηση δράσεων αφιερωμένων στην αναγνώριση και επιβράβευση των εθελοντών αιμοδοτών με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Εορτής του Εθελοντή Αιμοδότη, στις 14 Ιουλίου.
- υλοποίηση προγραμμάτων αγωγής υγείας στα σχολεία του Δήμου (σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες) για τα ζητήματα του εθελοντισμού, ώστε οι νέοι να έχουν ζωτικό ρόλο στην εξασφάλιση ασφαλούς και επαρκούς αίματος, στην προβολή και προώθηση της αιμοδοσίας και στη δωρεά αιμοπεταλίων και αιμοποιητικών κυττάρων (μυελού των οστών).

Εθελοντές δότες μυελού των οστών.

Στο πλαίσιο διοργάνωσης εθελοντικών αιμοδοσιών υπάρχει ενημέρωση και πληροφόρηση της τοπικής κοινωνίας για τη δωρεά αιμοποιητικών κυττάρων (μυελού των οστών) από το Τοπικό Κέντρο Εγγραφής Εθελοντών Δοτών Μυελού Οστών του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη.

Διοίκηση:

Αρμόδια για την εφαρμογή του κανονισμού λειτουργίας της εθελοντικής αιμοδοσίας του Δήμου είναι η **Επιτροπή Αιμοδοσίας**, που αποτελείται από πέντε (5) μέλη τα οποία ορίζονται από το Δημοτικό Συμβούλιο. Η θητεία της ακολουθεί τη θητεία της εκάστοτε Δημοτικής Αρχής. Κάθε οικονομική υποχρέωση της Εθελοντικής Αιμοδοσίας καλύπτεται από τον Προϋπολογισμό του Δήμου.

Ζ. Δομές στον τομέα της Δημόσιας Υγείας

Εντός των ορίων του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη λειτουργούν σε όλες τις δημοτικές κοινότητες μονάδες πρωτοβάθμιας περίθαλψης. Συγκεκριμένα ανά Δ.Ε. λειτουργούν δημόσιες και ιδιωτικές μονάδες με παροχή υπηρεσιών όλων των βαθμίδων περίθαλψης (πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια):

Δημόσιοι φορείς:

- Γενικό Περιφερειακό Νοσοκομείο «Γεώργιος Παπανικολάου», στην Τοπική Κοινότητα Εξοχής, Τ.Κ. Εξοχής.
- Μονάδα Ημερήσιας Νοσηλείας «ΝΙΚΟΣ ΚΟΥΡΚΟΥΛΟΣ» -Α.Ν.Θ «Θεαγένειο» στη Δ.Κ. Πυλαίας.

- Τοπικό Ιατρείο Ασβεστοχωρίου, ενταγμένο στο ΠΕΔΥ. Στελεχώνεται από έναν Γενικό Ιατρό από το ΠΕΔΥ Νεαπόλεως, Ευζώνων 1 Ασβεστοχώρι, ΤΚ 57010, τηλ. 2310357158.

- Περιφερειακό Ιατρείο Φιλύρου στελεχωμένο με ένα Γενικό Ιατρό από το Κέντρο Υγείας Λαγκαδά, Στεγάζεται στην έδρα της Δημοτικής Κοινότητας Φιλύρου, Μεγάλου Αλεξάνδρου 3, Φίλυρο ΤΚ 57010, τηλ. 2310 677246.

- Τοπικό Ιατρείο Χορτιάτη, ενταγμένο στο ΠΕΔΥ. Στελεχώνεται από δύο Ιατρούς Παθολόγους από το ΠΕΔΥ Νεαπόλεως και έναν Γενικό Ιατρό από το Κέντρο Υγείας Λαγκαδά, Μαρτύρων 2ας Σεπτεμβρίου 76, Χορτιάτης ΤΚ 57010, τηλ. 2310 349777.

Όσον αφορά στα Τοπικά Ιατρεία Ασβεστοχωρίου, Χορτιάτη και το Περιφερειακό Ιατρείο Φιλύρου, ο Δήμος μισθώνει τα ακίνητα που στεγάζονται και καλύπτει λειτουργικά έξοδα ηλεκτρισμού, τηλεπικοινωνιών, ύδρευσης, γραφικής ύλης κ.α.

Ιδιωτικοί φορείς:

- Γενική Κλινική «Ιατρικό Διαβαλκανικό Θεσσαλονίκης» στη Δ.Κ. Πυλαίας,
- Κέντρο Αποκατάστασης και Θεραπείας «Αρωγή» στη Δ.Κ. Πυλαίας
- Μαιευτική Κλινική «Γέννες» στη Δ.Κ. Πυλαίας
- Γενική Κλινική «Άγιος Λουκάς» στη Δ.Κ. Πανοράματος
- Ψυχιατρική Κλινική «Αγία Αικατερίνη» στη Δ.Κ. Χορτιάτη, στην Τ.Κ. Εξοχής
- Μονάδα φροντίδας ηλικιωμένων – Οίκος Ευγηρίας «Αγία Κυριακή», Κοινότητα Ασβεστοχωρίου.

Όσον αφορά στην πρωτοβάθμια περίθαλψη σε όλο το γεωγραφικό εύρος του Δήμου λειτουργούν ιδιωτικά ιατρεία διαφόρων ειδικοτήτων, καθώς επίσης και ιδιώτες ψυχολόγοι, φυσιοθεραπευτές και λογοθεραπευτές. Επιπλέον, οι κάτοικοι του Δήμου εξυπηρετούνται για τις ανάγκες τους σε ιατρικές υπηρεσίες, από τους δημόσιους (όποιοδήποτε νοσοκομείο εντός του ΠΣΘ μπορεί να δεχθεί έκτακτα περιστατικά όπως π.χ. περιπτώσεις εφημεριών, ή είναι εξειδικευμένο για τις επιμέρους περιπτώσεις) και τους ιδιωτικούς (κλινικές, ιατρεία) φορείς υγείας που εδρεύουν στο Π.Σ.Θ.

Επίσης, ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη υλοποιεί στον τομέα της υγείας το πρόγραμμα “e-health”, βάσει του οποίου οι κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου μπορούν να ελέγξουν ευαίσθητες ομάδες δημοτών που είναι κυρίως ηλικιωμένα άτομα με χρόνια νοσήματα, τα οποία δυσκολεύονται στην καθημερινότητά τους.

Το κύριο στοιχείο του προγράμματος είναι το «κουμπί πανικού», που είναι ένα ηλεκτρονικό κουτάκι, το οποίο ο δικαιούχος έχει μαζί του και είναι συνδεδεμένο συνεχώς με το τηλεφωνικό κέντρο και έχει δηλώσει στην υπηρεσία ένα όνομα που μπορεί να ειδοποιηθεί αν παραστεί ανάγκη. Όποτε χρησιμοποιείται το «κουμπί πανικού», παίρνει εντολή το τηλεφωνικό κέντρο και ειδοποιεί το πρόσωπο που έχει δηλωθεί ως υπεύθυνο. Επίσης, ενεργοποιείται μόνο του όταν υπάρχει πτώση από το κρεβάτι.

Η. Βοήθεια στο Σπίτι

Το πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη, λειτούργησε, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, μέχρι το 2023, και στη συνέχεια οι αρμοδιότητές του

αναλήφθηκαν από το Τμήμα Υγείας και Κατ' Οίκον φροντίδας. Σκόπος του είναι η παροχή υπηρεσιών κατ' οίκον φροντίδας σε ηλικιωμένα άτομα, σε άτομα με αναπηρίες και σε μη επαρκώς εξυπηρετούμενα, που διαβιούν κυρίως μοναχικά και το εισόδημά τους είναι χαμηλό, αποσκοπώντας στην παραμονή τους στο οικείο, φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον, στην διατήρηση της συνοχής της οικογένειάς τους και στην αποφυγή καταστάσεων κοινωνικού αποκλεισμού, στην εξασφάλιση αξιοπρεπών και υγιών διαβίωσης και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους.

Παρέχονται υπηρεσίες κοινωνικής υποστήριξης, συμβουλευτικής καθοδήγησης, νοσηλευτικής φροντίδας και οικογενειακής βοήθειας καθώς και ανάπτυξης κοινωνικών και λειτουργικών δεξιοτήτων για την κάλυψη βασικών αναγκών.

Η κάθε δομή στελεχώνεται από τις τρεις βασικές ειδικότητες του κοινωνικού επιστήμονα, του νοσηλευτή και του οικογενειακού βοηθού προκειμένου να διασφαλιστεί η ολιστική αντιμετώπιση των αναγκών των ωφελούμενων.

Η διεπιστημονική ομάδα των παραπάνω στελεχών εφαρμόζει τις αρχές και τις μεθόδους της ομαδικής εργασίας και του κοινωνικού σχεδιασμού. Στο πλαίσιο αυτό ορίζεται σταθερή ημέρα και ώρα για τον ημερήσιο, μηνιαίο και εβδομαδιαίο προγραμματισμό και απολογισμό της ομάδας. Τα μέλη της ομάδας υποχρεούνται να τηρούν αρχείο με τις καθημερινές επισκέψεις στους ωφελούμενους και τις παρεχόμενες υπηρεσίες και να τα παραδίδουν στον συντονιστή για τις ανάγκες ενημέρωσης των αρμοδίων αρχών.

Ο Συντονιστής αποτελεί τμήμα της διεπιστημονικής ομάδας και αναλαμβάνει την ευθύνη οργάνωσης, συντονισμού και της εν γένει εύρυθμης λειτουργίας των παραπάνω επιμέρους δομών.

Ωφελούμενοι της υπηρεσίας είναι οι κάτοικοι του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη:

- Άτομα ηλικιωμένα άνω των 65 ετών.
- Άτομα μη αυτοεξυπηρετούμενα ή και μερικώς αυτοεξυπηρετούμενα (ΑμεΑ) που χρήζουν κατ' οίκον βοήθειας με πιστοποιημένη αναπηρία 67% και άνω, σε ισχύ.
- Σε έκτακτες περιπτώσεις άτομα που διαπιστώνεται από τη συντονίστρια της υπηρεσίας, η ανάγκη κατ' οίκον φροντίδας και κατόπιν έγκρισης του / της Αντιδημάρχου.

7.3. Παιδείας, Βιβλιοθηκών και Δια Βίου Μάθησης

Οι Σχολικές Επιτροπές Α' & Β' Βάθμιας Εκπαίδευσης αποτελούσαν Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, που συστάθηκαν με το ΦΕΚ 870/17.05.2011 και εποπτεύονταν από τον Δήμο. Με το υπ' αριθμ. ΦΕΚ 4167/ΤεύχοςΒ/17.07.2024 καταργήθηκαν στις 29/06/2024 και πλέον οι αρμοδιότητές τους ασκούνται από τον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη.

Οι υπηρεσιακές δομές με αρμοδιότητα την Παιδεία, τις Βιβλιοθήκες και την Δια Βίου Μάθηση υλοποιούνται μέσω της Αντιδημαρχίας Απασχόλησης, Κοινωνικής Προστασίας, Υγείας & Εκπαίδευσης και το Τμήμα Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Βιβλιοθηκών.

7.3.1. Παιδεία

Ο αριθμός των μαθητών του Δήμου τόσο της δημόσιας και όσο και της ιδιωτικής εκπαίδευσης, ανέρχεται σε **14.600** μαθητές περίπου, εκ των οποίων οι **7.886** είναι μαθητές της δημόσιας εκπαίδευσης.

Στα όρια του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη λειτουργεί σημαντικός αριθμός ειδικών σχολείων όλων των βαθμίδων, τα οποία απαιτούν αυξημένη υποστήριξη για την αποτελεσματική λειτουργία τους. Ο Δήμος παρέχει πρόσθετη μέριμνα για τη διασφάλιση της ομαλής εκπαιδευτικής διαδικασίας και της ενσωμάτωσης όλων των μαθητών.

Στο πλαίσιο της ενήλικης εκπαίδευσης, λειτουργεί το Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ), προσφέροντας διετές πρόγραμμα που οδηγεί σε τίτλο ισότιμο του Γυμνασίου. Επιπλέον, λειτουργούν το Δημόσιο ΙΕΚ και οι Σχολές Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Α.Ε.Κ.) Πυλαίας-Χορτιάτη, οι οποίες υποστηρίζουν άτομα με αναπηρία.

Η οικονομική κρίση είχε επιπτώσεις στη δημόσια παιδεία του Δήμου, η οποία σε συνδυασμό με την καθιέρωση της δίχρονης υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης οδήγησαν σε σημαντική αύξηση του μαθητικού δυναμικού των Νηπιαγωγείων και των λοιπών εκπαιδευτικών δομών του Δήμου.

Δ.Ε. Πανοράματος

Στη Δημοτική Ενότητα Πανοράματος λειτουργούν 6 μονάδες πρωτοβάθμιας και 4 μονάδες δευτεροβάθμιας δημόσιας εκπαίδευσης, οι οποίες καλύπτουν με επάρκεια τις ανάγκες της περιοχής. Παράλληλα, υπάρχουν αρκετά ιδιωτικά εκπαιδευτήρια και των δύο εκπαιδευτικών βαθμίδων, τα οποία φιλοξενούν μαθητές από ολόκληρο τον νομό Θεσσαλονίκης.

Στην περιοχή συνεχίζονται οι διαδικασίες ανέγερσης του 3ου Δημοτικού Σχολείου με τη μέθοδο ΣΔΙΤ, σε δωρεάν παραχωρημένη έκταση για 50 έτη στον οικισμό «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ» (Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου 360/2020).

Αναλυτικά στοιχεία ανά δημόσια εκπαιδευτική μονάδα που λειτουργεί στη Δ.Ε. Πανοράματος παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας: Εκπαιδευτικές μονάδες στην Δ.Ε. Πανοράματος

	ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ΤΑΧ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΑΧ ΚΩΔ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΤΩΝ
1	1ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Τέρμα Βενιζέλου	55236	70
2	2ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Παλαιολόγου-Περδίκας	55236	36
3	1ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ	Γαλανού 10	55236	282
4	2ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ	Παλαιολόγου 11	55236	268
5	ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΩΦΩΝ & ΒΑΡΗΚΟΩΝ στο Εθν.Ιδρ.Κωφών (ΣΥΣΤΕΓΑΖΟΝΤΑΙ)(ΧΡΗΣΙΔΑΝΕΙΟ)	Κομνηνών 86	55236	14
6	3ο ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠ ΚΩΦΩΝ ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ	Κομνηνών 86	55236	5
7	1ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ	Υδραγωγείου 2	55236	297
8	1ο ΛΥΚΕΙΟ	Πίνδου 2		288
9	1ο ΕΕΕΕΚ	Κομνηνών 86	55236	44
10	ΕΙΔΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ- ΛΥΚΕΙΟ ΚΩΦΩΝ ΚΑΙ ΒΑΡΗΚΟΩΝ	1ο χλμ Πανοράματος-Χορτιάτη	55236	28
	ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΤΩΝ			1.332

Δ.Ε. Πυλαίας

Στη Δ.Ε. Πυλαίας λειτουργούν 20 μονάδες πρωτοβάθμιας και 10 μονάδες δευτεροβάθμιας δημόσιας εκπαίδευσης, καθώς και αρκετά ιδιωτικά εκπαιδευτήρια, καθιστώντας την περιοχή την πιο συγκεντρωμένη σε σχολικές μονάδες σε όλο τον Δήμο. Η ταχεία πληθυσμιακή ανάπτυξη της περιοχής έχει δημιουργήσει ανάγκες για νέες αίθουσες και σχολικές μονάδες, ιδιαίτερα λόγω της εφαρμογής της δίχρονης υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης.

Σε εξέλιξη βρίσκονται έργα ανέγερσης 2 νέων νηπιαγωγείων, του 4ου Δημοτικού Σχολείου Πυλαίας, καθώς και του 3ου Γυμνασίου και 3ου Λυκείου Πυλαίας μέσω ΣΔΙΤ. Παράλληλα, σε διαδικασία εξέλιξης βρίσκεται η ενεργειακή αναβάθμιση του Μουσικού Σχολείου και η ίδρυση τμημάτων Διεθνούς Απολυτηρίου (IB) από το 2026-2027. Στο πλαίσιο προγράμματος ανακαίνισης σχολείων «Μαριέττα Γιαννάκου» έχουν προβλεφθεί οι κάτωθι παρεμβάσεις για το 2ο Γυμνάσιο Λύκειο Πυλαίας, Γυμνάσιο-Λύκειο Ασβεστοχωρίου:

- Ανακαίνιση αιθουσών διδασκαλίας και λοιπών χώρων.
- Αναβάθμιση και επισκευή WC και υδραυλικών εγκαταστάσεων.
- Ανακαίνιση και βελτίωση αθλητικών εγκαταστάσεων, όπως γήπεδα ποδοσφαίρου, πετοσφαίρισης και καλαθοσφαίρισης.

- Αναβάθμιση ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων για την ασφάλεια και τη λειτουργικότητα των σχολείων.
- Κατασκευή ραμπών και εγκατάσταση ανελκυστήρων για την προσβασιμότητα ατόμων με αναπηρία.
- Σοβατίσματα και επισκευές σε τοίχους και οροφές.

Αναλυτικά στοιχεία ανά δημόσια εκπαιδευτική μονάδα που λειτουργεί στη Δ.Ε. Πυλαίας παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας: Εκπαιδευτικές μονάδες στην Δ.Ε. Πυλαίας

	ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΤΑΧ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΑΧ ΚΩΔ	ΜΑΘΗΤΕΣ
1	1ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΥΛΑΙΑΣ	Ηλέκτρας 2	55535	134
2	2ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΥΛΑΙΑΣ(ΜΙΣΘΩΜΕΝΑ)	Βεργίνας 15	54250	51
3	3ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΥΛΑΙΑΣ	Δωδεκανήσου 6	54250	25
4	4ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΥΛΑΙΑΣ	Περραιβού 1	54352	57
5	6ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΥΛΑΙΑΣ	Βουλγαροκτόνου-Κύπρου	55535	31
6	7ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΥΛΑΙΑΣ	Δ. Βιζβίξη 27	55535	68
7	8 ^ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΥΛΑΙΑΣ (ΜΙΣΘΩΜΕΝΟ)	Καπ. Ντόγρα 32Β	54352	20
8	9ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΥΛΑΙΑΣ	ΟΤ 171 Ναυπάκτου, Πάτμου,Τηνου	55535	54
9	1ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ	Ισμήνης 6	55535	324
10	10ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΒΑΡΗΚΟΩΝ	Ισμήνης 6	55535	32
11	2ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ	Μ. Αλεξάνδρου 18	55535	300
12	3ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ	Σεφέρη 26Α και Παπαδιαμάντη 1	55535	286
13	4ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ (ΜΙΣΘΩΜΕΝΟ)	Αμφοτέρου & Βεργίνας	54250	266
14	2ο ΕΙΔ. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΕΛΕΠΑΠ (ΜΙΣΘΩΜΕΝΟ)	Ελαιώνες	55535	34
15	1ο ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠ ΕΛΕΠΑΠ	Ελαιώνες	55535	10
16	4ο ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Κέννεντυ 62 ΚΕΠΕΠ	55535	4
17	6ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ	Κέννεντυ 62 ΚΕΠΕΠ	55535	22
18	5ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΥΛΑΙΑΣ	Γεωργικής Σχολής 129	57001	315
19	2 ^ο ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΤΕΠΑΕ-ΑΠΘ	Γεωργικής Σχολής 129	57001	33

20	3 ^ο ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΤΕΠΑΕ-ΑΠΘ	Γεωργικής Σχολής 129	57001	16
21	1 ^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ	Ισμήνης 2-Προέκταση Εγνατίας	55535	417
22	2 ^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ	Δ. Βιζβιζή 29	54352	232
23	1 ^ο ΛΥΚΕΙΟ	Ισμήνης 4-Προέκταση Εγνατίας	55535	317
24	2 ^ο ΛΥΚΕΙΟ	Δ. Βιζβιζή 29	54352	268
25	ΜΟΥΣΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ-ΛΥΚΕΙΟ	Προέκταση Εγνατίας 118	55535	386
26	ΔΗΜΟΣΙΟ ΕΙΔΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	Γεωργικής Σχολής 95	55102	75
27	ΣΑΕΚ ΠΥΛΑΙΑΣ ΧΟΡΤΙΑΤΗ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ	Γεωργικής Σχολής 96	55102	39
28	ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ.Λ. ΑΝ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Γεωργικής Σχολής 95	55102	139
29	ΣΔΕ ΠΥΛΑΙΑΣ	Ισμήνης 4- Προέκταση Εγνατίας	55535	
30	ΔΙΕΚ Πυλαίας	Ισμήνης 2- Προέκταση Εγνατίας	55535	219
	ΣΥΝΟΛΟ			4.174

Δ.Ε. Χορτιάτη

Στη Δημοτική Ενότητα Χορτιάτη λειτουργούν **16** μονάδες της πρωτοβάθμιας και **7** μονάδες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίες καλύπτουν όλες τις δημοτικές και τοπικές κοινότητες. Συγκεκριμένα, στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση λειτουργούν σχολικές μονάδες νηπιαγωγείων και δημοτικών σχολείων σε όλους τους οικισμούς. Στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση λειτουργούν τρία Γυμνάσια και τρία Λύκεια από ένα σε κάθε οικισμό εκτός της Εξοχής όπου λειτουργούν ένα νηπιαγωγείο και ένα Δημοτικό.

Η Ψυχιατρική Κλινική Παιδών και Εφήβων του Νοσοκομείου Παπανικολάου, παραχώρησε στο Ειδικό Σχολείο του Νοσοκομείου Παπανικολάου αίθουσες 10 τ.μ. (Γυμνάσιο – Λύκειο) και 20 τ.μ. (Νηπιαγωγείο – Δημοτικό) και άλλους τρεις χώρους που δεν είναι όμως χαρακτηρισμένοι ως διδακτικές αίθουσες, όπως π.χ. η βιβλιοθήκη του νοσοκομείου, για την κάλυψη των μαθησιακών αναγκών των παιδιών και εφήβων που νοσηλεύονται περιστασιακά. Ο αριθμός των μαθητών που νοσηλεύονται κατά καιρούς στο νοσοκομείο δεν είναι σταθερός διότι οι μαθητές είναι διερχόμενοι.

Η σχολική στέγη στη Δημοτική Ενότητα Χορτιάτη βρίσκεται σε φάση αναβάθμισης, καθώς προχωρούν σημαντικά έργα για τον εκσυγχρονισμό και την ενίσχυση των εκπαιδευτικών υποδομών. Το νέο Δημοτικό Σχολείο Ασβεστοχωρίου αναμένεται να παραδοθεί σύντομα, ενώ έχει δρομολογηθεί η κατασκευή νέου Δημοτικού Σχολείου Φιλύρου στο πλαίσιο του προγράμματος «Κεντρική Μακεδονία 2021-2027». Παράλληλα, υλοποιείται η αποπεράτωση του 1ου ολοήμερου 12θέσιου Δημοτικού Σχολείου Εξοχής δυναμικότητας 300 μαθητών, έργο που θα ενισχύσει σημαντικά την εκπαιδευτική κοινότητα της περιοχής, και προγραμματίζεται η

δημιουργία νέου Νηπιαγωγείου στην Εξοχή. Επιπλέον, έχει ξεκινήσει η μελέτη για την ανέγερση νέου Γυμνασίου στον Χορτιάτη, με στόχο την περαιτέρω βελτίωση των σχολικών υποδομών.

Πίνακας: Εκπαιδευτικές μονάδες στην Δ.Ε. Χορτιάτη

	ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΤΑΧ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΑΧ ΚΩΔ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ
ΑΣΒΕΣΤΟΧΩΡΙ				
1	1ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Καποδιστρίου 5	57010	40
2	2ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Δημοκρατίας 11	57010	39
3	1ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ	Ηρώων Πεσόντων 5	57010	152
4	2ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ	Ηρώων Πεσόντων 5	57010	105
5	1ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ	Ασβεστοχώρι	57010	150
6	1ο ΓΕΛ	Θέση Μπουλοβάνια Οδός Αθηνas	57010	152
	ΣΥΝΟΛΟ			638
ΕΞΟΧΗ				
1	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Ιουλιανού 2	57010	15
2	ΔΗΜΟΤΙΚΟ	Αγ. Στεφάνου 24	57010	94
3	ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	Λεωφόρος Παπανικολάου	57010	15
4	ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	Λεωφόρος Παπανικολάου	57010	35
5	ΕΙΔΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ (ΛΥΚΕΙΑΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ) ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	Λεωφόρος Παπανικολάου	57010	14
	ΣΥΝΟΛΟ			173
ΦΙΛΥΡΟ				
1	1ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ (2/ΘΕΣΙΟ)	ΑΘ. ΔΙΑΚΟΥ 16	57010	23
2	2ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ (2/ΘΕΣΙΟ)	Μεγ.Αλεξάνδρου 15	57010	40
3	3ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Αδαμάντιου Κοραή 24	57010	16
4	1ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ (12/ΘΕΣΙΟ)	Αναπαύσεως 25	57010	214
5	2ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ (12/ΘΕΣΙΟ)	Αναπαύσεως 25	57010	108

6	ΓΥΜΝΑΣΙΟ	Μ. Αλεξάνδρου 41	57010	195
7	ΓΕΛ	Φίλυρο	57010	208
	ΣΥΝΟΛΟ			804
ΧΟΡΤΙΑΤΗΣ				
1	1ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ (ΟΛΟΗΜΕΡΟ)	Μαρτύρων 2ας Σεπτεμβρίου 52	57010	24
2	2ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Σχολείων 3	57010	36
3	ΔΗΜΟΤΙΚΟ	Προέκταση Αγ. Βασιλείου	57010	237
4	ΓΥΜΝΑΣΙΟ	Σχολείων 2	57010	152
5	ΓΕΛ	Πάροδος Μανώλη Τριανταφυλλίδη	57010	155
	ΣΥΝΟΛΟ			604

Εντός των ορίων του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη έχουν την έδρα τους Ευρωπαϊκοί και Διεθνείς Αναπτυξιακοί φορείς, Εκπαίδευση, Έρευνα και Τεχνολογία λειτουργούν επίσης, όπως το CEDEFOP, το κολέγιο «Ανατόλια», το American Farm School, η Γερμανική Σχολή Θεσσαλονίκης, το Ελληνο-Γαλλικό Σχολείο Καλαμάρι, το Αριστοτέλειο Κολλέγιο, το Αρσάκειο Σχολείο Θεσσαλονίκης, η Σχολή Αποστόλου Παύλου, κλπ. Μία από τις εξειδικευμένες υπηρεσίες υγείας και κοινωνικών δομών στην Πυλαία είναι το Κέντρο Ανάκαμψης και Αποκατάστασης Παιδιών με Αναπηρίες «Άγιος Δημήτριος».

Ειδικότερα στα όρια του Δήμου και κυρίως στην Δ.Ε Πανοράματος και Δ.Ε. Πυλαίας, λειτουργούν οι κάτωθι ιδιωτικές σχολικές μονάδες για την Δευτεροβάθμια και την Πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

Πίνακας: Ιδιωτικές σχολικές μονάδες για την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

α/α	ΔΗΜΟΤΙΚΟ - ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ		ΤΑΧ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΑΧ ΚΩΔ	ΔΗΜΟΣ
1	1ο Ιδιωτικό Δημοτικό - ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΣΧΟΛΗ 2ο Ιδιωτικό Δημοτικό - ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΣΧΟΛΗ Ιδιωτικό Νηπιαγωγείο ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΣΧΟΛΗ	ΔΣ 1ο	ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ 44	55102	ΠΥΛΑΙΑΣ- ΧΟΡΤΙΑΤΗ
		ΔΣ 2ο			
		ΝΗΠ			

2	Ιδιωτικό Δημοτικό Σχολείο - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΑ Ιδιωτικό 2ο Δημοτικό Σχολείο - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΑ 2ο Νηπιαγωγείο - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΑ	ΔΣ 1ο	ΣΕΒΕΝΙΔΗ 4 Α	55535	ΠΥΛΑΙΑΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ
		ΔΣ 2ο			
		ΝΗΠ 2ο			
3	1ο Ιδιωτικό Δημοτικό - ΣΥΛΛΟΓΟΣ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ 1ο Ιδιωτικό Νηπιαγωγείο - ΣΥΛΛΟΓΟΣ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ - Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ	ΔΣ 1ο	KENNENTY 119	55535	ΠΥΛΑΙΑΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ
		ΝΗΠ 1ο			
4	ιδιωτικό Δημοτικό - ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΑ ΠΑΙΔΕΙΑ - ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Ιδιωτικό Νηπιαγωγείο - ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΑ ΠΑΙΔΕΙΑ - ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΔΣ	ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ	55535	ΠΥΛΑΙΑΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ
		ΝΗΠ			
5	Ιδιωτικό - Ισότιμο Δημοτικό - Α' Αρσάκειο Δημοτικό Σχολείο Θεσσαλονίκης Ιδιωτικό - Ισότιμο Νηπιαγωγείο - ΑΡΣΑΚΕΙΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΔΣ	ΕΛΑΙΩΝΕΣ ΠΥΛΑΙΑΣ	55535	ΠΥΛΑΙΑΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ
		ΝΗΠ			
6	ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΔΣ	9ο χιλ.ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ-ΘΕΡΜΗΣ	55102	ΠΥΛΑΙΑΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ
		ΝΗΠ			
7	Ιδιωτικό Δημοτικό - ΜΟΝΤΕΣΣΟΡΙΑΝΗ ΑΓΩΓΗ Συστεγαζόμενο Νηπιαγωγείο ΜΟΝΤΕΣΣΟΡΙΑΝΗ ΑΓΩΓΗ	ΔΣ	ΠΟΥΡΝΑΡΙ ΠΥΛΑΙΑΣ	55510	ΠΥΛΑΙΑΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ
		ΝΗΠ			
8	2ο ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ - ΠΡΟΤΥΠΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ - ΠΡΟΤΥΠΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Ε.Π.Ε.	ΔΣ 2ο	ΕΛΑΙΩΝΕΣ ΠΥΛΑΙΑΣ	55535	ΠΥΛΑΙΑ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ
		ΝΗΠ			
9	Ιδιωτικό Συστεγαζόμενο Νηπιαγωγείο - ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΕΛΠΙΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ - ΕΛΠΙΔΑ	ΝΗΠ	Τ.Θ. 1113	57010	ΠΥΛΑΙΑ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ
10	Ιδιωτικό Δημοτικό Σχολείο ΟΜΙΛΟΣ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΒΙΩΜΑΤΙΚΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Ιδιωτικό Νηπιαγωγείο - ΟΜΙΛΟΣ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΒΙΩΜΑΤΙΚΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΔΣ	Μ.ΑΝΤΥΠΑ 54	55102	ΠΥΛΑΙΑΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ
		ΝΗΠ			
11	Ιδιωτικό Συστεγαζόμενο Νηπιαγωγείο - Κουτσουφλιανιώτη Ευλαμπία (ΑΓΑΠΗ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗ)	ΝΗΠ	Φ. ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ 3	55535	ΠΥΛΑΙΑΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ

12	Συστεγαζόμενο Νηπιαγωγείο - ΤΣΙΤΣΩΝΗ ΙΩΑΝΝΑ (ΜΠΟΥΜΠΟΥΚΑΚΙΑ)	ΝΗΠ	ΑΝΟΙΞΕΩΣ 49	55236	ΠΥΛΑΙΑΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ
13	Ιδιωτικό Συστεγαζόμενο Νηπιαγωγείο – Παιδικόραμα	ΝΗΠ	Ηροδότου 7	55236	Πυλαίας – Χορτιάτη
14	Συστεγαζόμενο Νηπιαγωγείο – Ανδρεαδάκη Αλεξάνδρα (Σχολείο Αντλεριανής Αγωγής για Νήπια)	ΝΗΠ	Αιμ.. Γρεβενών 22	55236	ΠΥΛΑΙΑΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ
15	ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΣΥΣΤΕΓΑΖΟΜΕΝΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ - THE ZOO CLUB	ΝΗΠ	ΑΝΑΤΟΛΗΣ ΠΥΛΑΙΑ 40	55535	ΠΥΛΑΙΑΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ
16	Συστεγαζόμενο Νηπιαγωγείο -ΘΕΟΦΥΛΑΚΤΟΥ Σ. - ΚΑΠΡΟΥΤΣΟΣ Γ. ΟΕ (ΠΑΙΔΙΚΗ ΜΕΛΩΔΙΑ)	ΝΗΠ	ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ 100	57001	ΠΥΛΑΙΑΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ
17	Ιδιωτικό Συστεγαζόμενο Νηπιαγωγείο - Ο ΜΙΚΡΟΣ ΠΡΙΓΚΗΠΑΣ Α.Ε.	ΝΗΠ	ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	57010	ΠΥΛΑΙΑΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ
18	Συστεγαζόμενο Νηπιαγωγείο - Η ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΜΠΑΛΟΝΙΩΝ (ΚΩΝ/ΔΟΥ ΠΕΤΡΙΔΗΣ)	ΝΗΠ	7,5 ΧΛΜ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ ΑΣΒΕΣΤΟΧΩΡΙΟΥ	57010	ΠΥΛΑΙΑΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ
19	Ιδιωτικό Συστεγαζόμενο Νηπιαγωγείο – Σπιτόδεντρο	ΝΗΠ	12ο χλμ Θεσ/νίκης – Μηχανιώνας	57010	ΠΥΛΑΙΑΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ
20	Συστεγαζόμενο Ιδιωτικό Νηπιαγωγείο – Καρδάτου Σωσάννα & ΣΙΑ Ο.Ε. (ΜΗΤΕΡΑ)	ΝΗΠ	Μ. Αλεξάνδρου 3	55236	ΠΥΛΑΙΑΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ
21	Ιδιωτικό Συστεγαζόμενο Νηπιαγωγείο – Reggio – Thessaloniki, προσέγγιση Reggio Emilia	ΝΗΠ	Χορτιάτη 2	57010	ΠΥΛΑΙΑΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ
22	Ιδιωτικό Συστεγαζόμενο Νηπιαγωγείο – Fox In The Pine	ΝΗΠ	Πρασακάκη 103	55535	ΠΥΛΑΙΑΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ
23	Ιδιωτικό Συστεγαζόμενο Νηπιαγωγείο – Νέο Ουράνιο Τόξο	ΝΗΠ	Καπετάν Ντόγρα 30	55534	ΠΥΛΑΙΑΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ
24	Ιδιωτικό Συστεγαζόμενο Νηπιαγωγείο – Κοκκινοσκουφίτσα (σε αναστολή 2023-2024)	ΝΗΠ	Σωκράτους 15	55236	ΠΥΛΑΙΑΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ
25	Ιδιωτικό Συστεγαζόμενο Νηπιαγωγείο – Βρεφονηπιακός Σταθμός Η Χιονάτη	ΝΗΠ	Μ. Αλεξάνδρου 13	55236	ΠΥΛΑΙΑΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ

Πίνακας: Ιδιωτικές σχολικές μονάδες για την Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

α/α	ΣΧΟΛΕΙΟ	ΤΑΧ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	Τ.Κ.
1	1ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ "ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΝΑΤΟΛΙΑ"	KENNENTY 60 ΠΥΛΑΙΑ	55535
2	1ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ "Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ"	ΠΑΝΟΡΑΜΑ	55535
3	2ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ "ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΝΑΤΟΛΙΑ"	Τ.Θ. 21021 ΠΥΛΑΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	55510
4	ΓΥΜΝΑΣΙΟ "ΑΡΣΑΚΕΙΟ"	ΕΛΑΙΩΝΕΣ ΠΥΛΑΙΑΣ	55535
5	ΓΥΜΝΑΣΙΟ "ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ"	ΤΘ 51, ΦΟΙΝΙΚΑΣ	55102
6	ΓΥΜΝΑΣΙΟ "ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΑΜΑΡΙ"	ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ 44	55102
7	1ο ΓΕΛ "ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΝΑΤΟΛΙΑ"	KENNENTY 60, ΠΥΛΑΙΑ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	55535
8	2ο ΓΕΛ "ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΝΑΤΟΛΙΑ"	Τ.Θ. 21021 ΠΥΛΑΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	55510
9	ΓΕΛ "ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ"	ΤΘ 23 ΑΜΕΡ.ΓΕΩΡΓ.ΣΧΟΛΗ	55102
10	ΓΕΛ "ΑΡΣΑΚΕΙΟ" ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΕΛΑΙΩΝΕΣ ΠΥΛΑΙΑΣ	55535
11	ΓΕΛ "ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ"	ΤΘ 51, ΦΟΙΝΙΚΑΣ	55102
12	ΓΕΛ "ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΑΜΑΡΙ"	ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ 44	55102
13	ΓΕΛ "Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ"	KENNENTY 119 ΠΥΛΑΙΑ	55535
14	ΕΠΑΛ "ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ"	ΜΑΡΙΝΟΥ ΑΝΤΥΠΑ 54 (Τ.Θ. 60097)	55102

7.3.2.Δια Βίου Μάθηση

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη προωθεί ενεργά προγράμματα Δια Βίου Μάθησης, αξιοποιώντας χρηματοδοτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Στόχος του Δήμου είναι η συνεχής ενίσχυση και αξιοποίηση τέτοιων προγραμμάτων, ώστε να υποστηρίζεται η διαρκής εκπαίδευση και ανάπτυξη των πολιτών.

7.3.3.Βιβλιοθήκες

Στον Δήμο λειτουργούν τρεις βιβλιοθήκες.

Οι Δημοτικές Βιβλιοθήκες του Δήμου αποτελούν σημαντικούς πυλώνες πολιτισμού και γνώσης, προσφέροντας στους δημότες πρόσβαση σε πλούσιες συλλογές και ποικίλες δράσεις. Η Βιβλιοθήκη Πανοράματος, που εγκαινιάστηκε τον Δεκέμβριο του 2013 και στεγάζεται στο παλιό

Δημαρχείο Πανοράματος, διαθέτει σήμερα περισσότερα από 1.400 μέλη και ξεκίνησε τη λειτουργία της με δωρεά 15.000 τεκμηρίων από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Γυναικών Πανοράματος. Η Βιβλιοθήκη Πυλαίας εγκαινιάστηκε τον Νοέμβριο του 2017, διαθέτοντας 3.000 βιβλία και πλούσια Λαογραφική Συλλογή, ενώ η Βιβλιοθήκη Ασβεστοχωρίου λειτουργεί σε κεντρικό σημείο της περιοχής. Επιπλέον, το δίκτυο ενισχύεται από τις πέντε στάσεις-βιβλιοθήκες που λειτουργούν από το 2016 και έχουν βραβευτεί για την καινοτομία τους.

Οι βιβλιοθήκες προσφέρουν δανεισμό έντυπου υλικού, λειτουργία αναγνωστηρίων, καθοδήγηση αναγνωστών, ξενάγηση σχολείων, παιδικές δραστηριότητες φιλαναγνωσίας και δημιουργικής έκφρασης, αφήγηση παραμυθιών και λέσχες φιλαναγνωσίας ενηλίκων. Οι συλλογές περιλαμβάνουν ελληνική και παιδική λογοτεχνία, ποίηση, θέατρο, αρχαία ελληνική γραμματεία και σπάνιες ιστορικές εκδόσεις. Οι βιβλιοθήκες είναι ανοιχτές για όλους τους δημότες, με ωράριο λειτουργίας Δευτέρα έως Παρασκευή 08:00-20:00.

Στρατηγικός στόχος για τα επόμενα έτη είναι η ψηφιοποίηση των βιβλιοθηκών και η δημιουργία ηλεκτρονικού καταλόγου διαθέσιμων τίτλων, ώστε να ενισχυθεί η προσβασιμότητα και η εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω σύγχρονων ψηφιακών υπηρεσιών.

7.3.4.Κληροδότεια ΚΟΤΖΑΜΑΝΗ

Η Βασιλική Γκοτζαμάνη κληροδότησε στον Δήμο Πυλαίας έναν αγρό στην περιοχή Ελαιώνες Πυλαίας, με σκοπό η εκποίηση των εσόδων του να χρηματοδοτεί την εκπαίδευση άπορων παιδιών. Το κληροδότεια διαθέτει οργανισμό λειτουργίας, προϋπολογισμό, απολογισμό και ισολογισμό, εξασφαλίζοντας διαφάνεια και αποτελεσματική διαχείριση.

Ετησίως, οι αποδόσεις του κεφαλαίου παρέχουν περίπου 20.000–24.000 € για τη χορήγηση 2–3 υποτροφιών σε μαθητές λυκείων, φοιτητές Πανεπιστημίων, ΤΕΙ και μεταπτυχιακών προγραμμάτων, συμβάλλοντας ουσιαστικά στην προώθηση της εκπαίδευσης και της κοινωνικής αλληλεγγύης.

7.3.5.Κέντρο Εκπαίδευσης Παιδιού και Παιχνιδιού

Η δημιουργία του Μουσείου Παιδιού και Παιδικού Παιχνιδιού αποτελεί μια εμβληματική πρωτοβουλία του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη, που συνδυάζει πολιτισμό, εκπαίδευση και καινοτομία. Η ιδέα γεννήθηκε από τη μοναδική συλλογή της Μαριάννας Βιλδιρίδη Χατζητόλιου, η οποία περιλαμβάνει περισσότερα από 50.000 σπάνια παιχνίδια από τον 17ο αιώνα έως σήμερα, και συνεχώς εμπλουτίζεται. Το Μουσείο θα στεγαστεί στο πρώην Διαπολιτισμικό Σχολείο στους Ελαιώνες, σε χώρο 4.000 τ.μ., με προϋπολογισμό 2,6 εκατ. ευρώ, και θα αποτελέσει το πρώτο ενεργειακά πρότυπο κτίριο στη χώρα, ενσωματώνοντας σύγχρονες τεχνολογίες εξοικονόμησης ενέργειας και κάθετες φυτεύσεις.

Η πρωτοβουλία αυτή συνδέεται στρατηγικά με το υπό κατασκευή Παιδιατρικό Νοσοκομείο στο Φίλυρο, που χρηματοδοτείται από το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, με στόχο να αναδειχθεί η περιοχή ως «πόλη του παιδιού και του παιχνιδιού». Το Μουσείο θα έχει κοινωφελή χαρακτήρα, θα προβάλλει την ελληνική παράδοση στο παιχνίδι και θα αξιοποιεί την τεχνολογία για εκπαιδευτικές δράσεις και διαδραστικές εμπειρίες. Παράλληλα, προβλέπεται η συντήρηση και τεκμηρίωση των εκθεμάτων, ώστε να συνοδεύονται από πληροφορίες για την ιστορία, τον τόπο προέλευσης και τη χρονολογία κατασκευής τους.

Η υλοποίηση του έργου θα προσδώσει στον Δήμο μια ισχυρή πολιτιστική ταυτότητα, θα ενισχύσει τον τουρισμό και θα δημιουργήσει έναν χώρο που θα συνδυάζει ψυχαγωγία, μάθηση και καινοτομία, προσφέροντας έναν συνδυασμό ψυχαγωγίας και γνώσης για μικρούς και μεγάλους.

8. ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

8.1.Ανεργία και Απασχόληση

Τα τελευταία επίσημα διαθέσιμα στοιχεία για την απασχόληση και την ανεργία σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο προέρχονται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) και τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ). Η γεωγραφική ανάλυση των δεδομένων αυτών πραγματοποιείται κυρίως σε επίπεδο Περιφέρειας ή Περιφερειακής Ενότητας, ενώ περιορισμένα στοιχεία είναι διαθέσιμα σε επίπεδο Δήμου. Στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος, αξιοποιούνται συγκριτικά οι επίσημες πηγές για την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης στον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη, σε συνδυασμό με την Απογραφή 2021, τις πληθυσμιακές τάσεις 2024–2025 και τη διαχρονική εξέλιξη των δεικτών απασχόλησης σε περιφερειακό επίπεδο.

Η βασική παραδοχή της προσέγγισης είναι ότι τα χαρακτηριστικά του Δήμου ακολουθούν τις τάσεις της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, με προσαρμογή βάσει πληθυσμιακής αναλογίας και ειδικών κοινωνικών και επαγγελματικών δεδομένων. Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας παρουσίασε ποσοστό ανεργίας 10,2% το Δ' τρίμηνο του 2024 (ΕΛΣΤΑΤ), ενώ ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου ανέρχεται σε 72.385 κατοίκους (Απογραφή 2021) και ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός εκτιμάται σε περίπου 32.000 άτομα. Ο μέσος αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων στον Δήμο για το 2023, σύμφωνα με τη ΔΥΠΑ, ανέρχεται σε 5.396 άτομα.

Με βάση τη συγκριτική ανάλυση των στοιχείων ΕΛΣΤΑΤ και ΔΥΠΑ, η εκτιμώμενη ανεργία στον Δήμο για την περίοδο 2024–2025 υπολογίζεται περίπου στο 16,8%. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι δύο πηγές χρησιμοποιούν διαφορετική μεθοδολογία: η ΕΛΣΤΑΤ εφαρμόζει τον διεθνώς αποδεκτό ορισμό της ανεργίας (μη απασχόληση, διαθεσιμότητα για εργασία και ενεργή αναζήτηση), ενώ η ΔΥΠΑ καταγράφει άτομα που είτε αναζητούν είτε δεν αναζητούν εργασία, με βάση τη δήλωσή τους. Οι αποκλίσεις αυτές εξηγούν τις διαφοροποιήσεις στα ποσοστά.

Παρά τις μεθοδολογικές διαφορές, οι τάσεις είναι θετικές: το ποσοστό ανεργίας στη χώρα μειώθηκε τον Ιανουάριο του 2025 στο 8,7%, ενώ οι απασχολούμενοι αυξήθηκαν κατά 1,5% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Επιπλέον, οι εγγεγραμμένοι άνεργοι στη ΔΥΠΑ τον Αύγουστο του 2025 παρουσίασαν μείωση 6,2% σε ετήσια βάση, γεγονός που καταδεικνύει βελτίωση της αγοράς εργασίας και ενίσχυση της απασχόλησης.

Παρακάτω παρατίθενται στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό και την κατάσταση απασχόλησης και ανεργίας.

Πίνακας: Ποσοστά ανεργίας για τα έτη 2020-2025

Απασχολούμενοι, άνεργοι, άτομα εκτός του εργατικού δυναμικού και ποσοστό (%) ανεργίας, Ιανουάριος 2020 – 2025						
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Απασχολούμενοι	3.882.617	3.709.171	4.056.849	4.170.710	4.226.725	4.288.284
Άνεργοι	787.639	723.798	623.526	495.643	557.438	408.181
Άτομα εκτός Εργατικού Δυναμικού	3.236.869	3.443.772	3.165.626	3.145.850	3.006.542	3.066.282
Ποσοστό Ανεργίας	16,9	16,3	13,3	10,6	11,7	8,7

Πίνακας: Ποσοστά ανεργίας κατά φύλλο

Ποσοστό (%) ανεργίας κατά φύλλο, Ιανουάριος 2020 – 2025						
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Άνδρες	13,8	13,2	9,8	8,7	9,9	7,0
Γυναίκες	20,8	20,3	17,8	13,1	13,9	10,9
Σύνολο	16,9	16,3	13,3	10,6	11,7	8,7

Πηγή: ΕΕΔ ΕΛΣΤΑΤ Ελλάς με αριθμούς, 2025

Σύμφωνα με τους ανωτέρω πίνακες, θα πρέπει να διευκρινιστούν τα εξής:

Απασχολούμενοι: τα άτομα ηλικίας 15 έως 89 ετών.

Άνεργοι: τα άτομα ηλικίας 15 – 74 ετών που δεν χαρακτηρίστηκαν ως απασχολούμενοι, ήταν άμεσα διαθέσιμοι για εργασία και είτε αναζητούσαν ενεργά εργασία τις τελευταίες 4 εβδομάδες είτε είχαν βρει μια εργασία που θα αναλάμβαναν μέσα στους επόμενους τρεις μήνες.

Άτομα εκτός του εργατικού δυναμικού: τα άτομα που δεν χαρακτηρίζονται απασχολούμενοι ή άνεργοι σύμφωνα με τους ορισμούς της απασχόλησης και της ανεργίας (δηλαδή, άτομα ηλικίας κάτω των 15 ετών, άτομα άνω των 89 ετών ή άτομα ηλικίας 15-89 ετών τα οποία δεν ήταν ούτε απασχολούμενοι ούτε άνεργοι κατά τη διάρκεια της εβδομάδας αναφοράς).

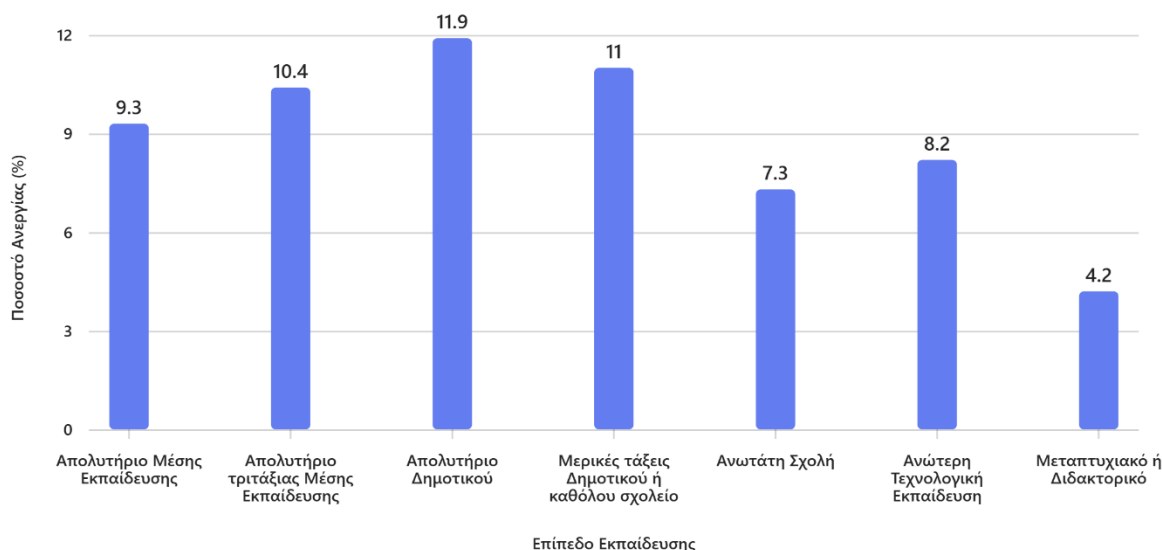
Εργατικό δυναμικό: οι απασχολούμενοι και οι άνεργοι.

Ποσοστό ανεργίας: ο λόγος των ανέργων προς το σύνολο του εργατικού δυναμικού.

Επιπλέον, πρόσφατη έρευνα που πραγματοποιήθηκε στο δεύτερο τρίμηνο του έτους 2025 στην Ελλάδα, το 9,3% και το 10,4% του συνόλου του εργατικού δυναμικού που έχει απολυτήριο μέσης εκπαίδευσης ή απολυτήριο τριτάξιας μέσης εκπαίδευσης, είναι άνεργοι. Επίσης, το 11,9% του συνόλου των εργαζομένων που έχουν απολυτήριο Δημοτικού είναι άνεργοι, ενώ το 11% αυτών που δεν πήγαν καθόλου στο σχολείο ή φοίτησαν σε μερικές τάξεις του Δημοτικού, είναι επίσης άνεργοι. Επιπλέον,

το 7,3% και το 8,2% των αποφοίτων Ανωτάτων Σχολών ή Πτυχιούχων Ανώτερης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, αντίστοιχα, είναι άνεργοι. Τέλος, οι άνεργοι που έχουν διδακτορικό ή μεταπτυχιακό αντιστοιχούν στο 4,2% επί του συνόλου του εργατικού δυναμικού για το δεύτερο τρίμηνο του 2025.

Γράφημα: Ποσοστά ανεργίας ανά επίπεδο εκπαίδευσης στην Ελλάδα για το Β' τρίμηνο 2025

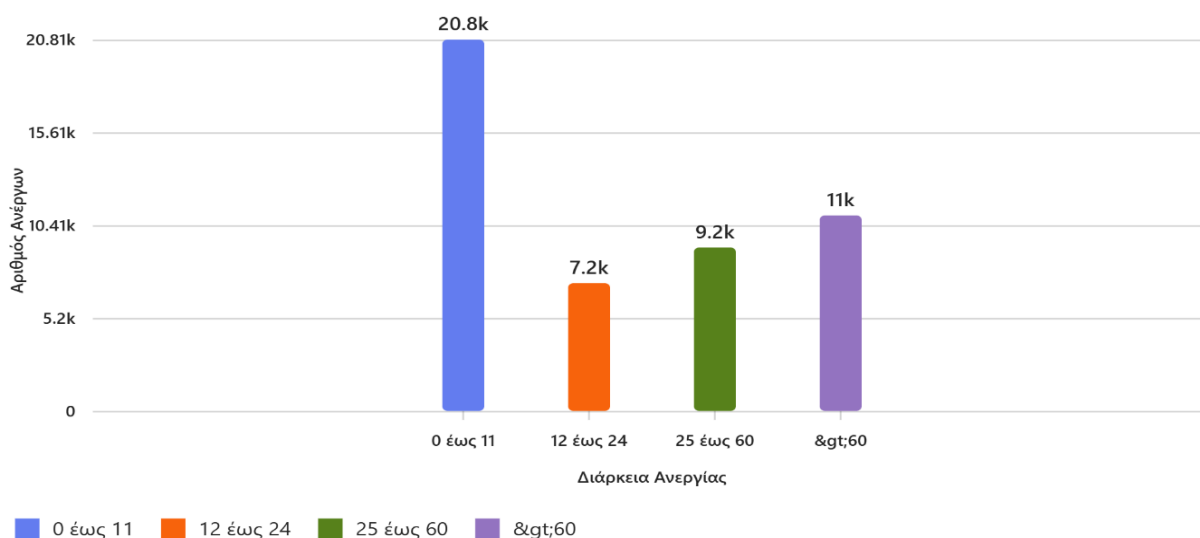
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Β' τρίμηνο 2025

Από τα ανωτέρω συμπερένεται ότι σύμφωνα με τα δεδομένα της ΕΛΣΤΑΤ για το Β' τρίμηνο 2025, τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας στην Ελλάδα εμφανίζονται σε άτομα με απολυτήριο Δημοτικού (11,9%) και σε όσους έχουν φοιτήσει σε μερικές τάξεις του Δημοτικού ή δεν φοίτησαν καθόλου στο σχολείο (11%). Τα χαμηλότερα ποσοστά ανεργίας παρατηρούνται σε άτομα με μεταπτυχιακό ή διδακτορικό (4,2%) και οι απόφοιτοι Ανωτάτων Σχολών και Ανώτερης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης έχουν σχετικά χαμηλά ποσοστά ανεργίας (7,3% και 8,2% αντίστοιχα).

Συγκεκριμένα, στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με τα τελευταία στατιστικά δεδομένα της ΔΥΠΑ για την ανεργία για το έτος 2023, προκύπτει ότι στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης, η ανεργία ανέρχεται περίπου στο 8,09%, με υψηλότερο ποσοστό ανεργίας να εμφανίζεται στον Δήμο Χαλκηδόνας (9,38%), πιθανόν λόγω περιορισμένων θέσεων εργασίας και αγροτικής οικονομίας. Το χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας το έχει ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη (6,86%), γεγονός που πιθανώς συνδέεται με το υψηλότερο βιοτικό επίπεδο και τις περισσότερες ευκαιρίες απασχόλησης. Οι περιφερειακοί Δήμοι (Χαλκηδόνας, Δέλτα, Λαγκαδά) εμφανίζουν υψηλότερα ποσοστά ανεργίας σε σχέση με τους αστικούς Δήμους.

Τέλος, ακολουθεί γράφημα που απεικονίζεται ο αριθμός ανέργων στον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη ανά διάρκεια ανεργίας (0 έως 11 μήνες, 12 έως 24 μήνες, 25 έως 60 μήνες και άνω των 60 μήνες ανεργίας), με βάση τα τελευταία στοιχεία από τους εγγεγραμμένους ανέργους της ΔΥΠΑ για το έτος 2023.

Γράφημα: Άνεργοι στον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη ανά διάρκεια ανεργίας

Πηγή: δεδομένα ΔΥΠΑ 2023

8.2. Τοπική Οικονομία

Σε όλες τις Δ.Ε. παρατηρείται μικρή δραστηριότητα στον πρωτογενή και στο δευτερογενή με παρουσία κυρίως στην ΔΕ Πυλαίας, που αμφότερες παρουσιάζουν διαρκή μείωση. Όσον αφορά στον τριτογενή τομέα σε όλες τις Δ.Ε. εντός των αστικών περιοχών λειτουργεί τοπική αγορά, με μικρές εμπορικές επιχειρήσεις. Το σύνολο αυτών εδρεύει στην εκτός σχεδίου περιοχή της Πυλαίας συγκεντρωμένα σε εμπορικά κέντρα που λειτουργούν ως υπερτοπικοί πόλοι. Δυστυχώς, δεν είναι δυνατή η πλήρης καταγραφή των καταστημάτων αυτών λόγω του ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου ενημερώνονται μόνον για την έναρξη επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος. Δεν ενημερώνονται για τυχόν παύση λειτουργίας αυτών. Επίσης, στα όρια του Δήμου λειτουργούν υπερτοπικοί ιδιωτικοί και δημόσιοι φορείς υγείας, προνοιακοί φορείς και ξενοδοχειακές μονάδες. Στον τομέα της εκπαίδευσης εντοπίζονται εγκαταστάσεις ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων που εξυπηρετούν ολόκληρο το ΠΣΘ.

Καθώς δεν υπάρχουν πλήρη και επικαιροποιημένα δεδομένα για τις επιχειρήσεις σε τοπικό επίπεδο, παρατίθεται ο ακόλουθος πίνακας με στοιχεία που αποτυπώνουν τη συνολική εικόνα της επιχειρηματικής δραστηριότητας στην ελληνική οικονομία:

Πίνακας: Επιχειρήσεις ελληνικής οικονομίας ανά κλάδο Οικονομικής
Δραστηριότητας-Αύγουστος 2025

Κωδικός NACE Ανθ. 2	Περιγραφή Κλάδου Οικονομικής Δραστηριότητας	Αύγουστος 2025 Σε χιλιάδες ευρώ
A	Γεωργία, Δασοκομία και Αλιεία	272.930
B	Ορυχεία και Λατομεία	89.739
Γ	Μεταποίηση	6.705.013
Δ	Παροχή Ηλεκτρικού Ρεύματος, Φυσικού Αερίου, Ατμού και Κλιματισμού	2.489.321
Ε	Παροχή Νερού. Επεξεργασία Λυμάτων, Διαχείριση Αποβλήτων και Δραστηριότητες Εξυγίανσης	194.212
ΣΤ	Κατασκευές	1.149.855
Ζ	Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο. Επισκευή Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Μοτοσυκλετών	10.921.035
Η	Μεταφορά και Αποθήκευση	1.957.134
Θ	Δραστηριότητες Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος και Υπηρεσιών Εστίασης	2.559.945
Ι	Ενημέρωση και Επικοινωνία	1.090.089
Κ	Χρηματοπιστωτικές και Ασφαλιστικές Δραστηριότητες	**
Λ	Διαχείριση Ακίνητης Περιουσίας	310.890
Μ	Επαγγελματικές, Επιστημονικές και Τεχνικές Δραστηριότητες	870.816
Ν	Διοικητικές και Υποστηρικτικές Δραστηριότητες	1.155.319
Ξ	Δημόσια Διοίκηση και Άμυνα. Υποχρεωτική Κοινωνική Ασφάλιση	28.020
Ο	Εκπαίδευση	16.000
Π	Δραστηριότητες Σχετικές με την Ανθρώπινη Υγεία και την Κοινωνική Μέριμνα	195.846
Ρ	Τέχνες, Διασκέδαση και Ψυχαγωγία	645.355
Σ	Άλλες Δραστηριότητες Παροχής Υπηρεσιών	57.172
Ω	Άγνωστη Δραστηριότητα	659
	Σύνολο	32.321.859

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία

Κάποιες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη αναζήτησαν και έλαβαν χρηματοδοτική στήριξη από το ΕΣΠΑ 2021-2027 προκειμένου

να ενισχύσουν τη βιωσιμότητα και την ανταγωνιστικότητά τους. Σύμφωνα με επίκαιρα στοιχεία από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) του ΕΣΠΑ τον Νοέμβριο 2025, 426 επιχειρήσεις συμβασιοποίησαν χρηματοδοτήσεις ύψους 21.100.351,00€ (www.anaptychi.gov.gr).

Πρωτογενής Τομέας

Ο πρωτογενής τομέας στον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη έχει περιορισμένη δραστηριότητα, με κύρια έκφραση την ύπαρξη μικρού αριθμού κτηνοτροφικών μονάδων που ασχολούνται κυρίως με την εκτροφή βοοειδών, αιγοπροβάτων, ορνιθών και γαλοπούλων. Ενώ δεν υπάρχει σημαντική αγροτική παραγωγή, η κτηνοτροφία παραμένει ένας υποστηρικτικός τομέας για την περιοχή. Σημαντική παρουσία στον πρωτογενή τομέα παραγωγής (γεωργία, κτηνοτροφία) μπορεί να αναφερθεί η λειτουργία της Αμερικάνικης Γεωργικής Σχολής στην εκτός σχεδίου περιοχή του Δήμου. Υπάρχουν επίσης διάσπαρτες μικρές ιδιωτικές γεωργικές εκμεταλλεύσεις στην εξωαστική περιοχή.

Κτηνοτροφία

Στην κτηνοτροφία εμφανίζεται ένας αριθμός εκμεταλλεύσεων που αφορά κυρίως την εκτροφή βοοειδών, αιγοπροβάτων, ορνιθών και γαλοπούλων λόγω της ύπαρξης των εκτεταμένων πρηνώνων και των χορτολιβαδικών εκτάσεων. Παρακάτω περιλαμβάνονται επίκαιρα στοιχεία.

Πίνακας: Ζωικό κεφάλαιο 2022 και 2023 στον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη

Είδος	Τέλος έτους 2022	Τέλος έτους 2023
Ίπποι Άρρενες	3	0
Χοίροι αναπαραγωγής	2	3
Χοίροι κρεοπαραγωγής	7	15
Πρόβατα Κοπαδιάρικα	1.798	1.717
Αίγες Κοπαδιάρικες	4.207	3.002
Όρνιθες σε συστηματικά πτηνοτροφεία	3.250	27.500
Όρνιθες χωρικής εκτροφής	150	0
Όρνιθες σε συστηματικά πτηνοτροφεία	0	27.500
Γαλοπούλες (ινδιάνοι)	21.290	21.000
Ευρωπαϊκές κυψέλες με μέλισσες	3.480	3.792

Πηγή: Τμήμα Παροχής Στατιστικής Πληροφόρησης, ΕΛΣΤΑΤ

Στον παραπάνω πίνακα εμφανίζεται το Ζωικό Κεφάλαιο (αριθμός ζώων) του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη για τα έτη 2022 και 2023 (τελευταία επικαιροποίηση) όπως μας απεστάλησαν στοιχεία από το Τμήμα Παροχής Στατιστικής Πληροφόρησης της ΕΛΣΤΑΤ που αφορούν στον Δήμο μας.

Στον παρακάτω πίνακα εμφανίζονται τα κτηνοτροφικά προϊόντα που παρήγαγε ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη κατά τα έτη 2022 και 2023 σύμφωνα με τα στοιχεία από το Τμήμα Στατιστικής Πληροφόρησης της ΕΛΣΤΑΤ.

Πίνακας: Κτηνοτροφικά προϊόντα

Είδος	Τέλος έτους 2022	Τέλος έτους 2023
Μαλλιά προβάτων	489	1.882
Τρίχες αιγών	775	822
Μέλι	54.077	56.990
Κερί	918	1.137
Αυγά	5.915.500	4.912.500
Όρνιθες που γέννησαν	26.850	24.450

Πηγή: Τμήμα Παροχής Στατιστικής Πληροφόρησης, ΕΛΣΤΑΤ

Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου εγκρίθηκε σχέδιο για τον κανονισμό διάθεσης και διαχείρισης των Βοσκοτόπων του Δήμου σύμφωνα με την οποία οι διαθέσιμες βοσκήσιμες εκτάσεις του Δήμου όπως αυτές αναφέρονται στη Δήλωση Περιουσιακής Κατάστασης του Δήμου (Ε9), εξαιρουμένων εκείνων τις οποίες ο Δήμος εκμεταλλεύεται, είναι οι εξής:

Διαθέσιμες βοσκήσιμες εκτάσεις

Βοσκήσιμες εκτάσεις ανά ΔΚ	τ.μ.
ΔΚ Πανοράματος	10.508.073,96
ΔΚ Πυλαίας	986,00
ΔΚ Ασβεστοχωρίου	5.895.514,43
ΔΚ Εξοχής	727.296,42
ΔΚ Φιλύρου	0,00
ΔΚ Χορτιάτη	22.578.131,19
Σύνολο	39.710.002,00

Γεωργία

Το 2021, η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) πραγματοποίησε την Απογραφή Γεωργίας και Κτηνοτροφίας, με σκοπό τη συλλογή στοιχείων που αποτυπώνουν την κατάσταση της ελληνικής γεωργίας και κτηνοτροφίας. Η απογραφή αυτή εξετάζει τόσο τη δομή των γεωργικών και κτηνοτροφικών δραστηριοτήτων όσο και τα κύρια χαρακτηριστικά όλων των σχετικών εκμεταλλεύσεων στη χώρα.

Οι πληροφορίες που συγκεντρώνονται αποτελούν πολύτιμο εργαλείο για τον σχεδιασμό πολιτικών στους τομείς της αγροτικής ανάπτυξης, της οικονομίας, της κοινωνίας, της ενέργειας και του περιβάλλοντος, τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο.

Οι καλλιεργούμενες εκτάσεις του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη για τα έτη 2022 και 2023 σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ έχουν ως εξής:

Πίνακας: Καλλιεργούμενες εκτάσεις του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη

	Καλλιεργούμενες εκτάσεις 2022	Καλλιεργούμενες εκτάσεις 2023
ΑΡΟΤΡΑΙΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ	12.204	11.396
ΚΗΠΕΥΤΙΚΩΝ	130	138
ΔΕΝΔΡΩΔΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ	222	206
ΑΜΠΕΛΩΝ ΣΤΑΦΙΔΑΜΠΕΛΩΝ	11	21

Πηγή: Τμήμα Παροχής Στατιστικής Πληροφόρησης, ΕΛΣΤΑΤ

Αξίζει να αναφερθεί ότι στον Δήμο μας, σύμφωνα με την δήλωση περιουσιακής κατάστασης Ε9 του Δήμου Πυλαίας – Χορτιάτη, καταγράφονται στον πίνακα που ακολουθεί, εκτάσεις αγροτεμαχίων για μονοετή καλλιέργεια που ανήκουν στον Δήμο και τις οποίες δύναται να αξιοποιήσει.

Πίνακας: Αξιοποιήσιμες εκτάσεις αγροτεμαχίων μονοετούς καλλιέργειας

Δημοτική Ενότητα	Δημοτική Κοινότητα	Μονοετής Καλλιέργεια (σε τ.μ.)
Πυλαίας	Πυλαίας	59.262,00
Πανοράματος	Πανοράματος	44.162,00

Χορτιάτη	Χορτιάτη - Ασβεστοχωρίου	0,00
Χορτιάτη	Χορτιάτη	0,00
Λαγκαδά	Λαγκαδά - Λαγυνών	1.139,47
Χορτιάτη	Χορτιάτη - Φιλύρου	17.375,00
Χορτιάτη	Χορτιάτη - Εξοχής	0,00
Σύνολο		121.938,47

Πηγή: Δήλωση περιουσιακής κατάστασης Ε9 του Δήμου

Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζονται οι μεταβολές στην έκταση και την παραγωγή των αροτραίων εκτάσεων στον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη μεταξύ των ετών 2022 και 2023.

Πίνακας: Έκταση και Παραγωγή γεωργικής γης Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη

	Έκταση		Παραγωγή	
	2022	2023	2022	2023
Σιτάρι μαλακό	1.527	2.267	421.063	680.100
Σιτάρι σκληρό	1.452	1.127	365.726	281.750
Κριθάρι	577	663	151.909	192.900
Βρώμη	291	224	62.611	44.800
Σίκαλη	8	13	1.748	2.600
Ρεβίθια	81	73	10.734	8.110
Βίκος	2.132	1.269	359.068	209.940
Μπιζέλια κτηνοτροφικά	408	199	72.909	31.170

Αραβόσιτος χλωρός ή για ενσίρωση	22	78	120.098	390.000

Πηγή: Τμήμα Παροχής Στατιστικής Πληροφόρησης, ΕΛΣΤΑΤ

Από τον ανωτέρω προκύπτει ότι παρατηρείται μείωση συνολικής έκτασης κατά 971 στρ. και ειδικότερα από 6.884 στρ. το 2022 σε 5.913 στρ. το 2023 (περίπου 14,1% μείωση). Παρά τη μείωση όμως της συνολικής αροτραίας έκτασης, η συνολική παραγωγή αυξήθηκε κατά 114.885 κιλά. Συγκεκριμένα, από 1.518.677 το 2022 σε 1.633.562 το 2023 (περίπου αύξηση 7,6%), κυρίως λόγω της μεγάλης αύξησης στο μαλακό σιτάρι και τον χλωρό αραβόσιτο.

Δευτερογενής Τομέας

Δημοτική Ενότητα Πανοράματος

Στον δευτερογενή τομέα παρουσιάζεται μικρή δραστηριότητα η οποία εστιάζεται σε βιοτεχνικές μονάδες κυρίως στον τομέα της μεταποίησης και των κατασκευών. Κάποιες από αυτές έχουν κλείσει και κάποιες έχουν μεταφερθεί στο εξωτερικό.

Δημοτική Ενότητα Πυλαίας

Οι μονάδες του δευτερογενούς τομέα βρίσκονται στο νότιο τμήμα της εκτός σχεδίου περιοχής, μεταξύ των οδικών αξόνων Θεσσαλονίκης - Μουδανιών και Θεσσαλονίκης Αεροδρομίου. Τα μεγαλύτερα ποσοστά εμφανίζονται σε μονάδες Μεταποίησης και Κατασκευών.

Στις δραστηριότητες του δευτερογενούς τομέα καταγράφονται και οι ναυπηγοεπισκευαστικές δραστηριότητες, νότια του άξονα Θεσσαλονίκης - Αεροδρομίου, στην παραλιακή ζώνη οι οποίες λειτουργούν υπό αυθαίρετο καθεστώς. Η ενδεχόμενη απομάκρυνσή τους αποτελεί τροχοπέδη στη λειτουργία τους και στον εκσυγχρονισμό τους. Οι δυνατότητες νόμιμης λειτουργίας είναι μηδενικές τόσο λόγω της έκτασής τους σε συνδυασμό με τον αιγιαλό όσο και για περιβαλλοντικούς λόγους. Ο γενικότερος σχεδιασμός για την ανάπτυξη της περιοχής επιβάλλει την απομάκρυνσή τους.

Δημοτική Ενότητα Χορτιάτη

Στη Δ.Ε. Χορτιάτη ο πιο ανεπτυγμένος κλάδος ήταν εκείνος της ασβεστοποιίας. Στην περιοχή λειτουργούσε ένας μεγάλος αριθμός λατομείων που διαχειρίζονταν ως επί το πλείστον από εργασιακούς - παραγωγικούς συνεταιρισμούς που απασχολούσαν ένα σημαντικό ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού.

Σήμερα όλα πλέον τα λατομεία είναι ανενεργά καθώς πρόκειται να μετεγκατασταθούν στις προβλεπόμενες λατομικές ζώνες, λειτουργούν μόνον αυτά του συνεταιρισμού «Η Κυψέλη» και «Η Νίκη» και το αντικείμενό τους περιορίζεται στις εργασίες αποκατάστασης περιβάλλοντος.

Άλλες παραγωγικές μονάδες λειτουργούν στην εκτός σχεδίου περιοχή της Δ.Ε. καθώς δεν υπάρχει κάποιος θεσμοθετημένος χώρος υποδοχής παραγωγικών δραστηριοτήτων. Χωροθετούνται κατά κύριο λόγο επί της επαρχιακής οδού 2 μεταξύ Εξοχής και Χορτιάτη, λίγες βρίσκονται σε μικρή απόσταση από τα όρια του Ασβεστοχωρίου, ενώ κάποιες συγκεντρώνονται στη Δ.Κ. Φιλύρου στα όρια με την Κοινότητα Πεύκων (βιοτεχνία οργάνων, εργοστάσιο επίπλων, μεταλλικές κατασκευές). Στους οικισμούς των υπόλοιπων Δ.Κ. υπάρχουν αρκετές βιοτεχνίες και επαγγελματικά εργαστήρια, όπως εργαστήρια παραγωγής ενδυμάτων, επεξεργασίας ξύλου και κατασκευής επίπλων και παραγωγής μεταλλικών προϊόντων. Οι περισσότερες επιχειρήσεις είναι μικρού - μεσαίου μεγέθους ως προς τον αριθμό των απασχολούμενων και την παραγωγική δραστηριότητα. Πρόκειται συνήθως για παραδοσιακές στην οργάνωσή τους μονάδες, οικογενειακής μορφής, των οποίων η παραγωγή διατίθεται στην αγορά της ευρύτερης περιοχής.

Τριτογενής Τομέας

Δημοτική Ενότητα Πανοράματος

Στη Δ.Ε. λειτουργεί μία οργανωμένη τοπική αγορά, με πλήθος και ποικιλία εμπορικών επιχειρήσεων που εξυπηρετούν κυρίως τις ανάγκες των κατοίκων. Καταγράφονται καταστήματα εμπορίου, κυρίως καθημερινού, καταστήματα εξυπηρετήσεων, υποκαταστήματα τραπεζών, γραφεία, φαρμακεία και ιατρεία, καθώς και όλες οι μονάδες των κοινωνικών υποδομών. Για τον ακριβή προσδιορισμό του αριθμού τους ανά κλάδο και τις εξειδικεύσεις τους απαιτείται πλήρης απογραφή τους, με πρωτογενή έρευνα ή ενημέρωση και αποδελτίωση των σχετικών αρχείων της αρμόδιας υπηρεσίας του Δήμου (τμήμα έκδοσης αδειών λειτουργίας καταστημάτων).

Η υψηλή απασχόληση σε σημαντικό ποσοστό των κατοίκων στον τριτογενή τομέα οφείλεται κυρίως στην επαγγελματική τους απορρόφηση από το αστικό κέντρο καθώς λόγω της εγγύτητας της περιοχής στο πολεοδομικό συγκρότημα της Θεσσαλονίκης παρέχεται στους κατοίκους η δυνατότητα επιλογής του οικισμού ως τύπου μόνιμης κατοικίας.

Στον τομέα του τουρισμού πρέπει να αναφερθούμε στην ύπαρξη των ξενοδοχείων «Πεύκα» και «Πανόραμα», όπου προσφέρουν αξιόλογες υπηρεσίες σε επισκέπτες και σε επαγγελματίες.

Δημοτική Ενότητα Πυλαίας

Η ανάπτυξη του τριτογενούς τομέα είναι σημαντική τόσο στην εντός σχεδίου όσο και στην εκτός σχεδίου περιοχή του Δήμου. Έτσι, στην εντός σχεδίου περιοχή καταγράφονται καταστήματα εμπορίου εξυπηρετήσεων κυρίως καθημερινών αναγκών, καταστήματα εξυπηρετήσεων, υποκαταστήματα τραπεζών, γραφεία και ιατρεία, καθώς και μονάδες κοινωνικών υποδομών. Για τον ακριβή προσδιορισμό του αριθμού τους ανά κλάδο και της εξειδίκευσής τους απαιτείται πλήρης απογραφή τους, με πρωτογενή έρευνα ή ενημέρωση και αποδεκτίωση των σχετικών αρχείων της αρμόδιας υπηρεσίας του Δήμου (αρμοδιότητα έκδοσης αδειών λειτουργίας καταστημάτων).

Στην εκτός σχεδίου περιοχή υπάρχει πολύ μεγάλη ανάπτυξη εμπορικών κέντρων τα οποία διαθέτουν ποικίλες αστικές δραστηριότητες και συγκεντρώνουν πολύ κόσμο, λειτουργώντας ως υπερτοπικοί πόλοι. Οι συνολικές επιφάνειές τους είναι αρκετών εκατοντάδων χιλιάδων τετραγωνικών μέτρων. Καταγράφονται τέσσερις 4 μεγάλες μονάδες: «ΑΠΟΛΛΩΝΙΑ», «FLORIDA», «MEDITERRANEAN COSMOS» και «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ». Στον εμπορικό κλάδο υπάρχουν ακόμα τα πολυκαταστήματα ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ, MEDIA MARKT, PRAKTIKER, THE MART, IKEA, JUMBO, καθώς και μεγάλος αριθμός αντιπροσωπειών και άλλων καταστημάτων.

Στον τομέα της εκπαίδευσης εντοπίζονται οι σημαντικότερες εγκαταστάσεις ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων στο ΠΣΘ. Καταγράφονται το Αμερικανικό Κολλέγιο, το Καλαμαρί, η Γερμανική Σχολή, το Αρσάκειο, τα εκπαιδευτήρια «Απόστολος Παύλος», το Αριστοτέλειο Κολλέγιο. Στον τομέα της υγείας - περίθαλψης - πρόνοιας, καταγράφονται οι εγκαταστάσεις του Διαβαλκανικού Ιατρικού Κέντρου, του Γένεσις, της Αρωγής, του ΕΛΕΠΑΠ, του «Αγίου Δημητρίου», του Άσυλου του Παιδιού, της εταιρίας Σπαστικών Βορείας Ελλάδος. Στην περιοχή καταγράφονται επίσης, εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης - εκπαίδευσης του δημόσιου τομέα, όπως είναι του ΙΤΣΑΚ, των ΕΚΑΜ, του ΕΚΑΒ, το CEDEFOP, η Ανώτατη Διακλαδική Σχολή Πολέμου.

Τέλος, στον τομέα του τουρισμού, υπάρχει μόνο μια σημαντική μονάδα, κατηγορίας πολυτελείας 5 αστέρων αυτή του "September", δυναμικότητας 99 κλινών.

Δημοτική Ενότητα Χορτιάτη

Από την επεξεργασία των κοινωνικοοικονομικών δεδομένων προκύπτει ότι ο τριτογενής τομέας συγκεντρώνει περισσότερο από το ήμισυ των απασχολούμενων κατοίκων της Δ.Ε. ποσοστό που ταυτίζεται απόλυτα με αυτό του Νομού ακολουθώντας τις εξελίξεις του.

Οι μεγαλύτερες και σημαντικότερες εγκαταστάσεις του τριτογενούς τομέα συνιστούν κοινωφελείς χρήσεις και βρίσκονται κυρίως στη Δ.Κ. Ασβεστοχωρίου καθώς αυτό αποτελεί το διοικητικό κέντρο της Δ.Ε. αλλά και στην Τ.Κ. Εξοχής λόγω της λειτουργίας των υπερτοπικών υποδομών υγείας όπως το Γενικό Νοσοκομείο

Παπανικολάου. Βέβαια η απασχόληση σε σημαντικό ποσοστό των κατοίκων στον τριτογενή τομέα οφείλεται στην εργασιακή τους απορρόφηση από το αστικό κέντρο καθώς λόγω της εγγύτητας της περιοχής στο πολεοδομικό συγκρότημα της Θεσσαλονίκης, τους παρέχεται η δυνατότητα επιλογής της ΔΕ ως τόπου μόνιμης κατοικίας. Καταγράφονται επίσης καταστήματα εμπορίου, κυρίως καθημερινών αναγκών, καταστήματα εξυπηρετήσεων, γραφεία, φαρμακεία και ιατρεία, καθώς και όλες οι μονάδες των κοινωνικών υποδομών. Για τον ακριβή προσδιορισμό του αριθμού τους ανά κλάδο και τις εξειδικεύσεις τους απαιτείται πλήρης απογραφή τους, με πρωτογενή έρευνα ή ενημέρωση και αποδελτίωση των σχετικών αρχείων της αρμόδιας υπηρεσίας του Δήμου (τμήμα έκδοσης αδειών λειτουργίας καταστημάτων).

Στον Τομέα του Τουρισμού δεν καταγράφεται σημαντική δραστηριότητα παρά μόνο η ύπαρξη του Καταφυγίου του Συλλόγου Ελλήνων Ορειβατών (ΣΕΟ) Θεσσαλονίκης, στην ορεινή περιοχή της Δημοτικής Κοινότητας Χορτιάτη. Το καταφύγιο βρίσκεται στη θέση «Τζεκ Μπακτσέ» σε υψόμετρο 1.000 μ. στο όρος Χορτιάτη, διαθέτει 22 κρεβάτια, κουζίνα και πολλές δραστηριότητες. Επίσης θα πρέπει να αναφερθεί το γεγονός ότι στη Δημοτική Κοινότητα Εξοχής δραστηριοποιείται το ξενοδοχείο «Εξοχή», 1 αστέρα, καθώς και καταλύματα - ενοικιαζόμενα δωμάτια, που εξυπηρετούν κυρίως επισκέπτες και ασθενείς του Γενικού Νοσοκομείου Παπανικολάου.

9. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΥΛΑΙΑΣ – ΧΟΡΤΙΑΤΗ

Ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΟΕΥ) του Δήμου όπως ψηφίστηκε με το υπ' αριθμ. 2809/30.06.2021 ΦΕΚ και τις τροποποιήσεις του σύμφωνα με τα υπ' αριθμ. 5097/04.11.2021 ΦΕΚ, 5753/10.11.2022 ΦΕΚ και την υπ' αριθμ. 46/1039/15.01.2024 Απόφαση Δημάρχου, καθορίζουν τη νέα οργανωτική δομή του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη.

Σύμφωνα με τον Νόμο 5056/2023 «Αναμόρφωση του συστήματος διακυβέρνησης Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, κατάργηση Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Δήμων ...» και συγκεκριμένα με τα άρθρα 27 και 29 του Ν. 5056/2023 προβλέπεται η αυτοδίκαιη κατάργηση των ΝΠΔΔ και κοινωφελών επιχειρήσεων των Δήμων την 31η Δεκεμβρίου 2023. Οι αρμοδιότητες των καταργούμενων ΝΠΔΔ μεταφέρονται από 1η Ιανουαρίου 2024 στον οικείο Δήμο.

Συνεπώς, οι αρμοδιότητες του ΚΕ.Κ.Π.Α.Π. – Κέντρου Κοινωνικής Προστασίας Αλληλεγγύης και Παιδείας, της Κ.Ε.Π.Α.Π. – Κοινωφελής Επιχείρηση Πολιτισμού, Αθλητισμού Περιβάλλοντος και οι Σχολικές Επιτροπές Α' βάθμιας και Β' βάθμιας Εκπαίδευσης του Δήμου Πυλαίας – Χορτιάτη, μεταφέρθηκαν από 01.01.2024 στον Δήμο. Τέλος η Δ.Ε.Υ.Α. – Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης που είναι υπεύθυνη για τη δημοτική ενότητα Χορτιάτη (ΦΕΚ σύστασης 552/04.05.2006 τ. Β', ΦΕΚ Α' τροποποίησης 100/28.01.2008, τ.Β') δεν καταργήθηκε και συνεχίζει να λειτουργεί ως αυτοτελές Νομικό Πρόσωπο, με δικό της Διοικητικό Συμβούλιο, προσωπικό και οικονομική διαχείριση και συνεχίζει να παρέχει υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης στους κατοίκους και τις επιχειρήσεις της περιοχής.

9.1.Η Τοπική Διακυβέρνηση του Δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη

Η διοίκηση του Δήμου βασίζεται στον συνδυασμό των συλλογικών οργάνων του Δημοτικού Συμβουλίου και της Δημοτικής Επιτροπής αλλά και των μονοπρόσωπων του Δημάρχου και των Αντιδημάρχων, με τον Δήμαρχο να έχει τον κύριο ρόλο στην εκτελεστική και διοικητική λειτουργία, ενώ τα συμβούλια αποφασίζουν στρατηγικά. Ο Δήμαρχος είναι προϊστάμενος όλων των υπηρεσιών του Δήμου, εκτελεί αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου και εκπροσωπεί τον Δήμο. Συνδυάζει εκτελεστική, διοικητική και εκπροσωπευτική αρμοδιότητα και ενεργεί πάντοτε μέσα στα πλαίσια των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου και της ισχύουσας νομοθεσίας.

Το Δημοτικό Συμβούλιο είναι το ανώτατο όργανο λήψης αποφάσεων στον Δήμο και αποφασίζει για στρατηγικά, οικονομικά και κανονιστικά ζητήματα, ενώ ο Δήμαρχος υλοποιεί τις αποφάσεις του. Ειδικότερα, το Δημοτικό Συμβούλιο εγκρίνει τον προϋπολογισμό και απολογισμό, αποφασίζει για τον στρατηγικό σχεδιασμό έργων, εκδίδει κανονιστικές αποφάσεις, εγκρίνει σημαντικές συμβάσεις και έργα και ελέγχει

και εποπτεύει τις υπηρεσίες του Δήμου και του ΝΠΔΔ που παραμένει. Τέλος η Δημοτική Επιτροπή είναι το εκτελεστικό όργανο που υλοποιεί αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, διαχειρίζεται οικονομικά θέματα, έργα και παρεμβάσεις που αφορούν στην ποιότητα ζωής και παρακολουθεί την εκτέλεσή τους. Αναλυτικότερα, η Επιτροπή διαχειρίζεται οικονομικά θέματα, παρακολουθεί και εκτελεί έργα και συμβάσεις και εισηγείται για κανονισμούς που αφορούν στην ποιότητα ζωής.

Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας

Με το υπ' αριθμ. 2809/30.06.2021 ΦΕΚ και τις τροποποιήσεις του σύμφωνα με τα υπ' αριθμ. 5097/04.11.2021 ΦΕΚ, 5753/10.11.2022 ΦΕΚ και την υπ' αριθμ. 46/1039/15.01.2024 Απόφαση Δημάρχου, ορίζεται το εσωτερικό θεσμικό πλαίσιο βάσει του οποίου αναπτύσσεται ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΟΕΥ) του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη που καθορίζει την οργανωτική του δομή με γνώμονα την αποστολή του στην τοπική κοινότητα. Η έδρα του Δήμου βρίσκεται στο Πανόραμα και οι οργανικές του μονάδες στεγάζονται και λειτουργούν σε κτιριακές υποδομές στις Δημοτικές Ενότητες Πανοράματος, Πυλαίας και Χορτιάτη, ενώ οι αποκεντρωμένες υπηρεσίες του είναι εγκατεστημένες στις Δημοτικές Ενότητες Πυλαίας και Χορτιάτη.

Ο Ο.Ε.Υ. του Δήμου διέπεται από το **Όραμα της Δημοτικής Αρχής**, όπως αυτό διατυπώνεται στο άρθρο 2: *«Ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη στοχεύει να αποτελέσει ένα σύγχρονο, οργανωτικό και λειτουργικό πλαίσιο αναφοράς που καθορίζει τη δομική του σύσταση, αποσαφηνίζει τις αρμοδιότητες των οργανικών του μονάδων, παρέχοντας γενικές ή/και ειδικότερες κατευθύνσεις προς όλα τα στελέχη του, για τη χρηστή διακυβέρνηση των τοπικών υποθέσεων και την παροχή σύγχρονων δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών με στόχο την ικανοποίηση των αναγκών των κατοίκων και των τοπικών φορέων, με απώτερο σκοπό την αειφόρο κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική ανάπτυξη της περιοχής του».*

Επίσης, στο άρθρο 3 αναπτύσσονται οι βασικές αρχές και αξίες που αντανakλούν στον τρόπο άσκησης της Τοπικής Διακυβέρνησης, ενσωματώνοντας θεσμικούς κανόνες προκειμένου να επηρεάσει την απόδοση και την ποιότητα των υπηρεσιών και το επίπεδο εποπτείας και λογοδοσίας των δημοτικών λειτουργιών που δίνουν έμφαση στη λογοδοσία, τη διαφάνεια και την εποπτεία: *«Η εστίαση στη Χρηστή Διακυβέρνηση, στη Βιώσιμη Ανάπτυξη και στην Καινοτομία αποτελούν βασικά στοιχεία για το σχεδιασμό και την εφαρμογή του ΟΕΥ. Επιπλέον, η λειτουργική συνάφεια και η σύνδεση με την οικονομική αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα, λαμβάνονται υπόψη ώστε να αναδείξουν το παραγόμενο έργο και τις παρεχόμενες από το Δήμο υπηρεσίες και να συνδέσουν κάθε λειτουργία με την αναγκαία δημοσιονομική διαχείριση.*

Αυτό το πλαίσιο βασικών αρχών, αναλύεται ως εξής: Η οργανωτική δομή του Δήμου

συμβάλλει στην ικανοποίηση των γενικών αρχών δημοσιονομικής διαχείρισης, ήτοι τη χρηστή διαχείριση, την υπευθυνότητα και λογοδοσία, τη διαφάνεια και την ειλικρίνεια.

Η εύρυθμη λειτουργία των οργανικών μονάδων του Δήμου και η επιχειρησιακή του συνέχεια, είναι υψίστης σημασίας, ιδιαίτερα σε ότι αφορά στην βελτίωση των συνθηκών της καθημερινότητας των πολιτών.

Η οργανωτική δομή του Δήμου προωθεί, εντός των οργανικών του μονάδων-υπηρεσιών του: **α.** την ανάπτυξη πνεύματος συνεργασίας, **β.** την ανάπτυξη υψηλού επιπέδου επικοινωνίας και αμοιβαίας κατανόησης, **γ.** τη διαμόρφωση ενός λειτουργικού συστήματος μέριμνας και ανάπτυξης του προσωπικού, **δ.** την υιοθέτηση κατάλληλων αξιών εσωτερικής συμπεριφοράς, **ε.** την ορθολογική και αξιοκρατική οργανωτική διάρθρωση, **στ.** την ανάπτυξη και υιοθέτηση κανόνων λειτουργίας.

Η οργανωτική δομή του Δήμου, θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι παρέχονται υψηλού επιπέδου υπηρεσίες στους κατοίκους, δημότες και επισκέπτες του, μέσω της: **α.** άμεσης ανταπόκρισης στα αιτήματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες και τις υποχρεώσεις του, βάσει του ισχύοντος νομικού και κανονιστικού πλαισίου, **β.** συνεπούς και ποιοτικής εξυπηρέτησης, **γ.** ειλικρινούς και ανθρώπινης αντιμετώπισης, **δ.** πλήρους και ολοκληρωμένης ενημέρωσης, για ότι τους αφορά σε σχέση με τις υποχρεώσεις τους προς τον Δήμο, αλλά και για ότι αφορά τις υποχρεώσεις του Δήμου προς αυτούς, **ε.** ανάπτυξης αισθήματος κατανόησης και αισθήματος ευθύνης έναντι του κοινωνικού συνόλου.

Η διάρθρωση, η δομή και οι αρμοδιότητες των οργανικών μονάδων του Δήμου, πρέπει να βελτιστοποιούν τις διαδικασίες σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων για την κάλυψη των υποχρεώσεων του και την εξυπηρέτηση κοινωνικών αναγκών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, για την εξασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος.

Το οργανωτικό και λειτουργικό πλαίσιο του Δήμου, στοχεύει στην ανάπτυξη εξωστρεφούς δράσης, στη βελτίωση των σχέσεων του Δήμου με άλλους οργανισμούς, συλλογικούς φορείς, με δημόσιες υπηρεσίες, οργανισμούς και αρχές, ώστε να διασφαλίζεται η θετική αλληλεπίδραση και η αρμονική συνύπαρξή του με αυτούς και να ενισχύεται η διαλειτουργικότητα εντός του δημόσιου τομέα.

Το οργανωτικό και λειτουργικό μοντέλο του Δήμου, στοχεύει στη βελτίωση των σχέσεων του Δήμου με τους οικονομικούς φορείς.

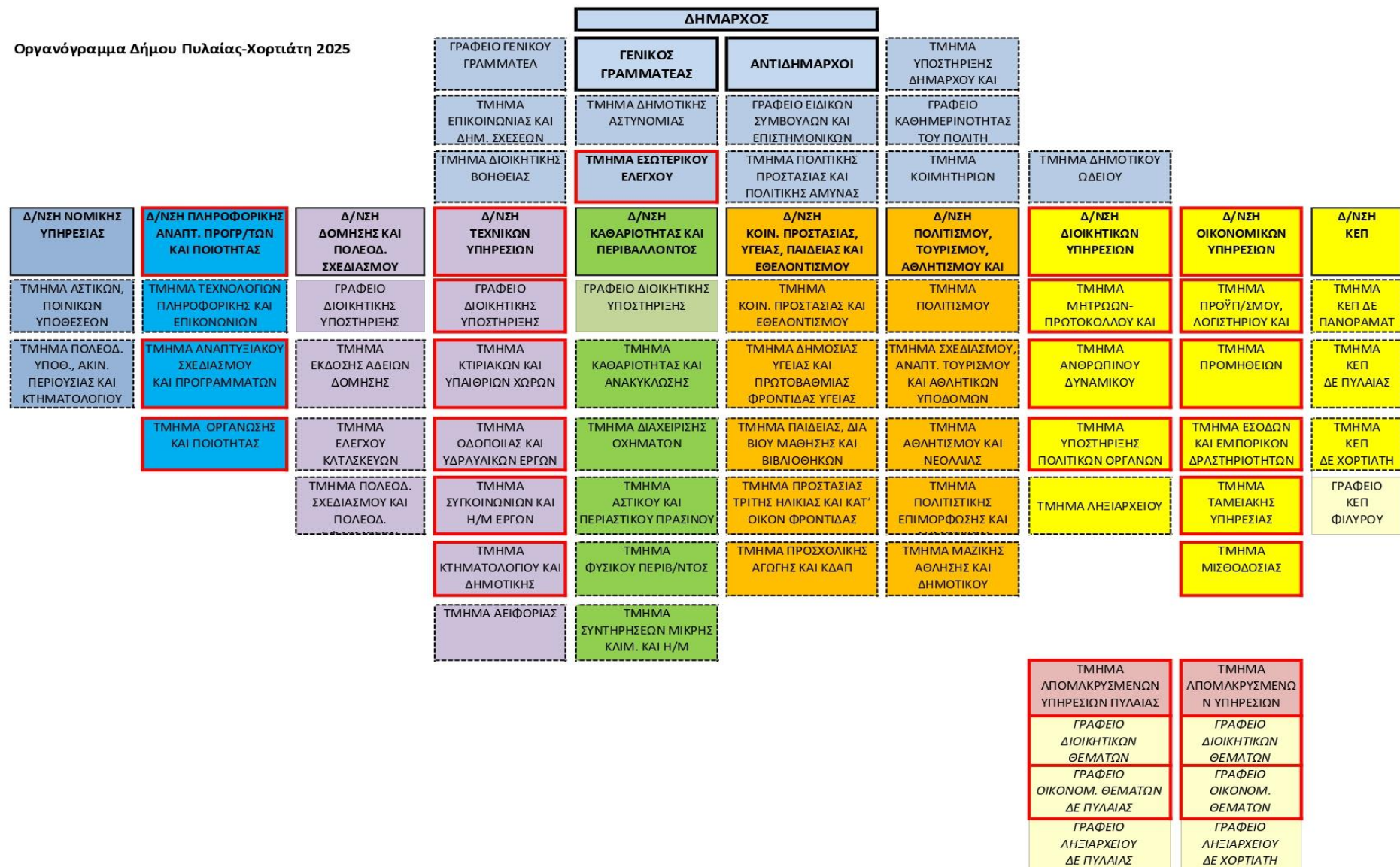
Το μοντέλο οργάνωσης και λειτουργίας του Δήμου, διευκολύνει και προωθεί: **α.** την αναγνώριση εκείνων των εύλογων παραγόντων που θέτουν σε διακινδύνευση την αποστολή του Δήμου, την προστασία ανθρώπων, περιβάλλοντος, κρίσιμων πληροφοριών και περιουσίας και την εν γένει επιχειρησιακή συνέχεια, καθώς και τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπισή τους, **β.** τη λήψη των αναγκαίων εύλογων μέτρων, για την εξάλειψη ή το μετριασμό σε αποδεκτό επίπεδο, εκείνων των παραγόντων που

επηρεάζουν αρνητικά και θέτουν σε διακινδύνευση την επιχειρησιακή του συνέχεια, την ανθρώπινη ζωή και υγεία, την προστασία του περιβάλλοντος, πληροφοριών, δεδομένων και περιουσίας, εντός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων του, **γ.** την καινοτομία, τη συνεργασία και την ανάληψη πρωτοβουλιών, τόσο για τη βελτίωση, όσο και για την πρόληψη αστοχιών και κινδύνων, σε επίπεδο οργάνωσης, λειτουργιών και διεργασιών, επίτευξης στόχων και υλοποίησης αρμοδιοτήτων, **δ.** την εστίαση στους αντικειμενικούς σκοπούς και στόχους του Δήμου και την υλοποίηση των εκάστοτε αρμοδιοτήτων του, των τεχνικών προγραμμάτων και μέτρων και την εφαρμογή της πολιτικής και στρατηγικής που χαράσσει και αποφασίζει η Δημοτική Αρχή, **ε.** την προστασία δεδομένων, πληροφοριών και στοιχείων και τη χρήση και διαχείρισή τους σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, **στ.** τη βιώσιμη ανάπτυξη και την αειφορία, **ζ.** τη διαφύλαξη της κοινωνικής συνοχής, **η.** την αποτελεσματική, με διαφάνεια και δημοκρατική ευαισθησία και χωρίς αποκλεισμούς, εκπροσώπηση της πόλης, **θ.** την προώθηση της ίσης μεταχείρισης και της καταπολέμησης των διακρίσεων λόγω φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου.»

Η Οργανωτική Δομή του Δήμου

Η οργανωτική δομή του Δήμου αναπτύσσεται σε **δέκα (10)** οργανικές μονάδες επιπέδου **Διεύθυνσης**, **σαράντα (48)** οργανικές μονάδες επιπέδου **Τμήματος**. Από αυτά, τα **οχτώ (8)** Τμήματα είναι **Αυτοτελή** κάτω από τον Δήμαρχο και υπάρχουν και **τρία (3)** **Αυτοτελή Γραφεία**. Η οργανωτική δομή του Δήμου παρουσιάζεται σχηματικά στο παρακάτω Οργανόγραμμα (Σχήμα 1):

Οργανόγραμμα Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη 2025

9.2.Διοικητική Διάρθρωση Υπηρεσιών Δήμου Πυλαίας Χορτιάτη

Διάρθρωση Κεντρικών Υπηρεσιών

Η διάρθρωση των κεντρικών υπηρεσιών του δήμου διαμορφώθηκαν με την με αριθ. 256/30-06-2025 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Πυλαίας -Χορτιάτη.

1. Διάρθρωση Κεντρικών Υπηρεσιών

Οι Κεντρικές Υπηρεσίες του Δήμου περιλαμβάνουν τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ

- A1. Τμήμα Υποστήριξης Δημάρχου και Μονομελών Οργάνων
- A2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα
- A3. Γραφείο Ειδικών Συμβούλων και Επιστημονικών Συνεργατών
- A4. Τμήμα Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων
- A5. Γραφείο Καθημερινότητας του Πολίτη
- A6. Τμήμα Διοικητικής Βοήθειας
- A7. Τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας
- A8. Τμήμα Κοιμητηρίων
- A9. Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου
- A.10 Τμήμα Πολιτικής Προστασίας και Πολιτικής Άμυνας
- A.11 Τμήμα Δημοτικού Ωδείου

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

B1. Διεύθυνση Νομικής Υπηρεσίας

που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

B1.1 Τμήμα Αστικών, Ποινικών Υποθέσεων Δήμου και Ν.Π.Δ.Δ.

B1.2 Τμήμα Πολεοδομικών Υποθέσεων, Ακίνητης Περιουσίας και Κτηματολογίου

B2. Διεύθυνση Πληροφορικής, Αναπτυξιακών Προγραμμάτων

που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

B2.1 Τμήμα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

B2.2 Τμήμα Αναπτυξιακού Σχεδιασμού και Προγραμμάτων

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

Γ1. Διεύθυνση Δόμησης και Πολεοδομικού Σχεδιασμού

που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

Γ1.1 Γραφείο Διοικητικής Υποστήριξης

Γ1.2 Τμήμα Έκδοσης Αδειών Δόμησης

Γ1.3 Τμήμα Ελέγχου Κατασκευών

Γ1.4 Τμήμα Πολεοδομικού Σχεδιασμού και Πολεοδομικών Εφαρμογών

Γ2. Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών

που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

Γ2.1 Γραφείο Διοικητικής Υποστήριξης

Γ2.2 Τμήμα Κτιριακών και Υπαίθριων Χώρων

Γ2.3 Τμήμα Οδοποιίας και Υδραυλικών Έργων

Γ2.4 Τμήμα Συγκοινωνιών και Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων

Γ2.5 Τμήμα Κτηματολογίου και Δημοτικής Περιουσίας

Γ2.6 Τμήμα Αειφορίας, Οικοσυστημάτων και Βιοποικιλότητας

Γ3. Διεύθυνση Καθαριότητας και Περιβάλλοντος

που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

Γ3.1 Γραφείο Διοικητικής Υποστήριξης

Γ3.2 Τμήμα Καθαριότητας και Ανακύκλωσης

Γ3.3 Τμήμα Διαχείρισης Οχημάτων

Γ3.4 Τμήμα Αστικού και Περιαστικού Πρασίνου

Γ3.5 Τμήμα Φυσικού Περιβάλλοντος

Γ3.6 Τμήμα Συντηρήσεων Μικρής Κλίμακας και Ηλεκτρομηχανολογικών Εγκαταστάσεων

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Δ1. Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Υγείας, Παιδείας και Εθελοντισμού

που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

Δ1.1 Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας και Εθελοντισμού

Δ1.2 Τμήμα Δημόσιας Υγείας και Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας

Δ1.3 Τμήμα Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Βιβλιοθηκών

Δ1.4 Τμήμα Προστασίας Τρίτης Ηλικίας και κατ' Οίκον Φροντίδας

Δ1.5 Τμήμα Προσχολικής Αγωγής και ΚΔΑΠ

Δ2. Διεύθυνση Πολιτισμού, Τουρισμού Αθλητισμού και Νεολαίας

που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

Δ2.1 Τμήμα Πολιτισμού

Δ2.2 Τμήμα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Τουρισμού και Αθλητικών Υποδομών

Δ2.3 Τμήμα Αθλητισμού και Νεολαίας

Δ2.4 Τμήμα Πολιτιστικής Επιμόρφωσης και Δημοτικών Κινηματογράφων

Δ2.5 Τμήμα Μαζικής Άθλησης και Κολυμβητηρίων

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Ε1. Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών

που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

Ε1.1 Τμήμα Μητρώων – Πρωτοκόλλου και Διοικητικής Μέριμνας

Ε1.2 Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού

Ε1.3 Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων

Ε1.4 Τμήμα Ληξιαρχείου

Ε2. Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών

που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

Ε2.1 Τμήμα Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Αποθηκών

E2.2 Τμήμα Προμηθειών

E2.3 Τμήμα Εσόδων και Εμπορικών Δραστηριοτήτων

E2.4 Τμήμα Ταμειακής Υπηρεσίας

E2.5 Τμήμα Μισθοδοσίας

E3. Διεύθυνση ΚΕΠ

που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

E3.1 Τμήμα ΚΕΠ Δημοτικής Ενότητας Πανοράματος

E3.2 Τμήμα ΚΕΠ Δημοτικής Ενότητας Πυλαίας

E3.3 Τμήμα ΚΕΠ Δημοτικής Ενότητας Χορτιάτη

E3.3.1 Γραφείο ΚΕΠ Φιλύρου

2. Διάρθρωση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών

Οι Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες του Δήμου είναι εγκατεστημένες στις έδρες των δημοτικών ενότητων, εξυπηρετούν τις δημοτικές/τοπικές κοινότητες της ενότητας και υπάγονται διοικητικά κατά αντικείμενο στις αντίστοιχες Διευθύνσεις των Κεντρικών Υπηρεσιών του Δήμου.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ: ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΣΤ.1 Τμήμα Διοικητικών και Οικονομικών Θεμάτων Δημοτικής Ενότητας Πυλαίας

που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

ΣΤ.1.1 Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων Δημοτικής Ενότητας Πυλαίας, που υπάγεται διοικητικά στη Δ/νση Διοικητικών υπηρεσιών

ΣΤ.1.2 Γραφείο Οικονομικών Θεμάτων Δημοτικής Ενότητας Πυλαίας, που υπάγεται διοικητικά στη Δ/νση Οικονομικών υπηρεσιών

ΣΤ.1.3. Γραφείο Ληξιαρχείου Δημοτικής Ενότητας Πυλαίας

ΣΤ.2 Τμήμα Διοικητικών και Οικονομικών Θεμάτων Δημοτικής Ενότητας Χορτιάτη

που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

ΣΤ.2.1 Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων Δημοτικής Ενότητας Χορτιάτη, που υπάγεται διοικητικά στη Δ/νση Διοικητικών υπηρεσιών

ΣΤ.2.2 Γραφείο Οικονομικών Θεμάτων Δημοτικής Ενότητας Χορτιάτη, που υπάγεται διοικητικά στη Δ/ση Οικονομικών υπηρεσιών

ΣΤ.1.3. Γραφείο Ληξιαρχείου Δημοτικής Ενότητας Χορτιάτη

9.3.Ανθρώπινο Δυναμικό – Στελέχωση

Σύμφωνα με τον Ο.Ε.Υ. (άρθρο 31) προβλέπονται οι ακόλουθες θέσεις ειδικού και μόνιμου προσωπικού με σχέση Δημοσίου Δικαίου (ΔΔ) και Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου (ΙΔΑΧ):

Πίνακας: Στελέχωση – Θέσεις Ειδικού, Μόνιμου προσωπικού και ΙΔΑΧ

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	ΚΑΛΥΜΜΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ	ΚΕΝΕΣ	ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΕΣ
A. Θέσεις Ειδικού Προσωπικού			
Ειδικό Προσωπικό	9	1	10
B. Τακτικές Θέσεις με σχέση εργασίας Δημοσίου Δικαίου (οργανικές θέσεις)			
Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης	69	41	24
Τεχνολογικής Εκπαίδευσης	27	17	11
Δευτεριβάθμιας Εκπαίδευσης	51	56	22
Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης	61	55	3
Γ. Προσωρινές – Προσωποπαγείς θέσεις με σχέση εργασίας Δημοσίου Δικαίου			
Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης	17	0	0
Τεχνολογικής Εκπαίδευσης	6	0	0
Δευτεριβάθμιας Εκπαίδευσης	4	0	0
Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης	1	0	0
Δ. Θέσεις με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου (ΙΔΑΧ)			
Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης	38	0	0
Τεχνολογικής Εκπαίδευσης	21	2	0
Δευτεριβάθμιας Εκπαίδευσης	74	1	0
Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης	37	4	0
Σύνολο (A+B+Γ+Δ)	415	177	70

Τα προσόντα διορισμού του ανθρώπινου δυναμικού περιγράφονται στο Π.Δ. 37α/1987, στο ΠΔ 22/1990, στο Π.Δ. 50/2001 και σε λοιπές διατάξεις του θεσμικού πλαισίου όπως εκάστοτε ισχύουν, όπου ο Δήμος μπορεί να προβλέψει όποιες ειδικότητες παρέχει το εκπαιδευτικό σύστημα για την κάλυψη συγκεκριμένων υπηρεσιακών αναγκών.

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται αναλυτικά ο αριθμός καλυμμένων, κενών και δεσμευμένων

θέσεων ανά ειδικότητα σε θέσεις Μόνιμου προσωπικού και προσωπικού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου (ΙΔΑΧ) για τον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη (παρά τις δημοσιονομικές δεσμεύσεις που ισχύουν σε εθνικό επίπεδο, ο Δήμος επιδιώκει τη σταδιακή ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού ώστε να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη επίτευξη των στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων και η ισορροπία μεταξύ αποχωρήσεων και νέων προσλήψεων).

Πίνακας: Μόνιμο προσωπικό και ΙΔΑΧ Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη ανά Ειδικότητα

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΚΑΛΥΜΜΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ	ΚΕΝΕΣ	ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΕΣ
Α. ΠΕ (Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση)			
ΠΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	44	6	12
ΠΕ ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΩΝ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΩΝ	0	1	0
ΠΕ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΩΝ	4	3	1
ΠΕ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ	19	0	0
ΠΕ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	5	0	2
ΠΕ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ	6	1	0
ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	39	25	8
ΠΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	3	2	0
ΠΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	1	0	0
ΠΕ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	0	1	0
ΠΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	0	2	1
ΠΕ ΨΥΧΟΛΟΓΩΝ	1	0	0
ΠΕ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ & ΤΕΧΝΗΣ	2	0	0
Β. ΤΕ (Τεχνολογική Εκπαίδευση)			
ΤΕ ΠΑΙΔΑΓΩΓΩΝ (ΒΡΕΦΙΚΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ)	4	0	0
ΤΕ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ	0	3	0
ΤΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ	1	1	1
ΤΕ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	1	1	3
ΤΕ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ	3	0	0
ΤΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ	16	5	6
ΤΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	11	4	0
ΤΕ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ	0	1	0
ΤΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	4	0	1
ΤΕ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ	5	0	0
ΤΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	3	2	0
ΤΕ ΦΥΣΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ	2	0	0
ΤΕ ΜΟΥΣΙΚΟΣ	2	2	0
ΤΕ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	1	0	0

ΤΕ ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΧΟΡΩΔΙΑΣ	1	0	0
Γ. ΔΕ (Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση)			
ΔΕ ΒΟΗΘΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ	3	0	0
ΔΕ ΚΗΠΟΥΡΩΝ	3	2	1
ΔΕ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	3	0	1
ΔΕ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ	1	0	0
ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ	43	11	2
ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΟΥ	17	20	1
ΔΕ ΕΠΟΠΤΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	6	3	0
ΔΕ ΒΟΗΘΩΝ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΩΝ	2	0	0
ΔΕ ΟΔΗΓΩΝ	30	8	16
ΔΕ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΕΡΓΟΥ	11	6	1
ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ	1	1	0
ΔΕ ΦΥΛΑΚΩΝ	8	4	0
ΔΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	1	1	0
ΔΕ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	0	1	0
Δ. ΥΕ (Υποχρεωτική Εκπαίδευση)			
Δ. ΥΕ (Υποχρεωτική Εκπαίδευση)			
ΥΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ - ΚΛΗΤΗΡΩΝ	0	6	0
ΥΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ	89	36	1
ΥΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ	3	6	0
ΥΕ ΕΡΓΑΤΩΝ ΚΟΙΝΗΤΗΡΙΩΝ	0	5	0
ΥΕ ΕΡΓΑΤΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	0	2	0
ΥΕ ΕΡΓΑΤΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	0	3	0
ΥΕ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΩΝ ΒΟΗΘΩΝ	7	1	2
Σύνολο (Α+Β+Γ+Δ)	406	176	60

Πηγή: ΟΕΥ Δήμου Πυλαίας – Χορτιάτη, 2025

Β. Θέσεις με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου (ΙΔΟΧ):

Προβλέπονται εκατό πενήντα (159) θέσεις προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου πλήρους απασχόλησης διαφόρων ειδικοτήτων και εξήντα (60) τετράωρης απασχόλησης, για την αντιμετώπιση εποχικών ή άλλων περιοδικών ή πρόσκαιρων αναγκών καθώς και για κάλυψη αναγκών ανταποδοτικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Γ. Θέσεις με Σύμβαση Μίσθωσης Έργου (ΣΜΕ):

Με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο προβλέπονται τρεις (3) κατηγορίες θέσεων:

- 1) Θέσεις ΣΜΕ με κάλυψη της δαπάνης από κεντρικούς αυτοτελείς πόρους (ΚΑΠ)
- 2) Θέσεις ΣΜΕ με αντίτιμο (άρθρο 107 του ν.4483/2017 όπως ισχύει)
- 3) Θέσεις ΣΜΕ στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων (άρθρο 30 ν. 4314/2014 όπως ισχύει)

9.4. Ψηφιακό Οργανόγραμμα – Περιγράμματα Θέσεων Εργασίας

Βάσει του Ν. 4440/2016, στο Άρθρο 16 "*Ψηφιακό Οργανόγραμμα της Δημόσιας Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης*", έχει δημιουργηθεί η ειδική δικτυακή πλατφόρμα "www.hr.apografi.gov.gr", που απεικονίζει τη δομή και τη στελέχωση όλων των δημόσιων φορέων της Γενικής και Κεντρικής Κυβέρνησης και παρακολουθείται από το Υπουργείο Εσωτερικών και το Υπουργείο Οικονομικών.

Ο Δήμος Πυλαίας – Χορτιάτη έχει καταχωρήσει στην ανωτέρω δικτυακή πλατφόρμα το **ψηφιακό οργανόγραμμά** του, όπως αυτό απορρέει από τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας, αποτυπώνοντας με σαφήνεια τη διάρθρωση όλων των οργανικών του μονάδων, τους υπηρετούντες υπαλλήλους ανά οργανική μονάδα και τα αντίστοιχα περιγράμματα θέσεων εργασίας ανά υπάλληλο και θέση εργασίας. Στα περιγράμματα εργασίας αποτυπώνονται οι γενικές υποχρεώσεις και τα καθήκοντα της θέσης εντός της οργανικής μονάδας στην οποία ανήκει. Επίσης, σε κάθε περίγραμμα αναφέρονται τα τυπικά και άλλα προσόντα που απαιτούνται στην πράξη για την άσκηση των καθηκόντων της συγκεκριμένης θέσης εργασίας.

Μέσα στην πλατφόρμα του ψηφιακού οργανογράμματος επικαιροποιούνται οι όποιες αλλαγές προκύπτουν στον οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας, καθώς και στην κατάσταση και κατανομή των θέσεων εργασίας του Δήμου.

9.5. Εισαγωγή Προτύπων ISO

Μετά από ανάλυση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου, με στόχο τη βελτίωση της διοικητικής και λειτουργικής ετοιμότητας των υπηρεσιών του, τη διασφάλιση της αξιοπιστίας, της εγκυρότητας, της ικανότητας και της μεγιστοποίησης της αξίας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες, κρίθηκε αναγκαίο και σκόπιμο να αναπτυχθεί εντός του έτους 2021 «*Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας, Περιβάλλοντος και Υγείας & Ασφάλειας (ΟΣΔ) στην Εργασία*», το οποίο περιλαμβάνει:

- ➔ Καταγραφή σε συνεργασία με τους προϊσταμένους των υπηρεσιών των διαδικασιών λειτουργίας του Δήμου.
- ➔ Ανάπτυξη της τεκμηρίωσης του ΟΣΔ (πολιτικής, εγχειριδίου, διαδικασιών, οδηγιών, εντύπων, αναλύσεων διακινδύνευσης, περιγραφών θέσεων).
- ➔ Ανάπτυξη σχεδίων έκτακτης ανάγκης.
- ➔ Εκπαίδευση του Υπευθύνων ΟΣΔ.
- ➔ Διεξαγωγή εσωτερικής επιθεώρησης για την τεκμηρίωση της εφαρμογής του ΟΣΔ αναφορικά με την ποιότητα και την υγεία & ασφάλεια στην εργασία.
- ➔ Ανασκόπηση του ΟΣΔ με συμμετοχή εκπροσώπων της Διοίκησης του Δήμου.

➡ Επιθεώρηση πιστοποίησης από διαπιστευμένο φορέα πιστοποίησης.

Ο σχεδιασμός και η εγκατάσταση της Α' φάσης του Συστήματος ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και σύμφωνα με το σχεδιασμό, πιστοποιήθηκαν από Διεθνή Φορέα Πιστοποίησης (TUV Austria Hellas) στα ISO 9001:2015 , 14001:2015 και 45001:2018 τον Ιούνιο του 2022, συνολικά 18 Τμήματα που ανήκουν σε 5 Διευθύνσεις του Δήμου, στους τομείς του Εσωτερικού Ελέγχου, των Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, της Ποιότητας, των Οικονομικών Υπηρεσιών, των Διοικητικών Υπηρεσιών, των Τεχνικών Υπηρεσιών, των Κοινωνικών Υπηρεσιών και των Απομακρυσμένων Υπηρεσιών των Δημοτικών Ενοτήτων Πυλαίας και Χορτιάτη.

Τον Σεπτέμβριο του 2025, έγινε με απόλυτη επιτυχία η διαδικασία επαναπιστοποίησης για την τριετία 2025-2027.

Το σύστημα διαχείρισης της Ποιότητας ανταποκρίνεται στις ανάγκες, τη δομή, το πλαίσιο και τη φιλοσοφία λειτουργίας του Δήμου και ειδικότερα εμπερικλείει:

A: **Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας (ΣΔΠ)**, όπως αυτό ορίζεται στην παρ. 2.2.2 του προτύπου **ISO 9001:2015** «Συστήματα διαχείρισης της ποιότητας – Θεμελιώδεις αρχές και λεξιλόγιο», αποτελείται από δραστηριότητες μέσω των οποίων ο Δήμος καθορίζει τους στόχους του και προσδιορίζει τις διεργασίες και τους πόρους που απαιτούνται για την επίτευξη των αποτελεσμάτων του προς τα ενδιαφερόμενα μέρη πολίτες και άλλους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς. Οι απαιτήσεις του προτύπου καλύπτουν όλο το εύρος των δραστηριοτήτων του Δήμου από τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη των υπηρεσιών, έως την εξυπηρέτηση μετά την παροχή της υπηρεσίας.

Με την ανάπτυξη, εφαρμογή και διατήρηση του προτύπου ISO 9001:2015 στις υπηρεσίες του Δήμου, αναμένεται να ενισχυθεί η ικανότητα του δήμου να παρέχει με συνέπεια υπηρεσίες που ικανοποιούν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, να προσαρμόζεται στις νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις και τις οδηγίες των προϊσταμένων αρχών και να αυξάνει την ικανοποίηση των αποδεκτών της δράσης του μέσα από τη συνεχή βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών.

B: **Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης**, όπως αυτό ορίζεται στην παρ. 3.1.1. του προτύπου **ISO 14001:2015** «Συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης – Απαιτήσεις και καθοδήγηση για τη χρήση του» και καλύπτει το σύνολο των δραστηριοτήτων του δήμου που έχουν επιλεγεί και καθορίζουν το πεδίο εφαρμογής του Συστήματος Διαχείρισης, οι οποίες αλληλεπιδρούν με το περιβάλλον. Λαμβάνει υπόψη του όλες τις περιβαλλοντικές πτυχές και αντίκτυπο που δύναται να έχει ο οργανισμός με σκοπό την καθιέρωση τεχνικών και οργανωτικών μέτρων και στόχο την μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της λειτουργίας του οργανισμού. Το διεθνές αυτό πρότυπο αναφέρεται στην Ποιότητα στα θέματα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και ορίζει τις απαιτήσεις, σύμφωνα με τις οποίες πρέπει να λειτουργεί ο ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη, ώστε να αναγνωρίζει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των δραστηριοτήτων του, να έχει δομές μείωσής τους και να βελτιώνει συνεχώς τις περιβαλλοντικές επιδόσεις του.

Η ανάπτυξη, εφαρμογή και διατήρηση του εν λόγω προτύπου αναμένεται να ενισχύσει την ικανότητα των υπηρεσιών του Δήμου ώστε να συμμορφώνεται με την περιβαλλοντική νομοθεσία και να προετοιμάζεται και για τις μελλοντικές αλλαγές σε αυτή, να προσαρμόζεται στις νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις και τις οδηγίες των προϊσταμένων αρχών, να επιτυγχάνει υψηλούς στόχους

αιεφορίας και πράσινης ανάπτυξης και να βελτιώνει συνεχώς τις μεθόδους περιβαλλοντικής διαχείρισης που αντανakλούν άμεσα στο επίπεδο της ποιότητας ζωής των δημοτών/κατοίκων.

Γ: **Σύστημα Διαχείρισης Υγείας & Ασφάλειας στην Εργασία**, όπως αυτό ορίζεται στην παρ. 3.11 του προτύπου ISO 45001:2018 «Σύστημα Διαχείρισης για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία – Απαιτήσεις και οδηγίες εφαρμογής», είναι το σύνολο αλληλένδετων ή αλληλεπιδρώντων στοιχείων του Οργανισμού για την καθιέρωση πολιτικών και στόχων, καθώς και διεργασιών, ώστε να επιτυγχάνεται η πολιτική για την πρόληψη εργατικών τραυματισμών και ασθενειών στους εργαζόμενους και η παροχή ασφαλών και υγιών χώρων εργασίας. Το πρότυπο ορίζει τις απαιτήσεις, σύμφωνα με τις οποίες πρέπει να λειτουργεί ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη, ώστε να παρέχει ένα ασφαλές περιβάλλον εργασίας με συνεχώς βελτιούμενο πλαίσιο διαχείρισης ρίσκου και ευκαιριών βελτίωσης συνθηκών, πρόληψης ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών. Οι απαιτήσεις του προτύπου καλύπτουν όλο το εύρος των δραστηριοτήτων του Δήμου, κυρίως δε τα πεδία όπου οι επαγγελματικοί κίνδυνοι είναι μεγαλύτεροι και το ρίσκο εργατικού ατυχήματος αυξημένο. Η ανάπτυξη, εφαρμογή και διατήρηση του εν λόγω προτύπου ISO στις υπηρεσίες του Δήμου, ενίσχυσε την ικανότητά του για να συμμορφώνεται με το νομοθετικό πλαίσιο για την Υγεία και Ασφάλεια της εργασίας και να προετοιμάζεται και για τις μελλοντικές αλλαγές σε αυτή και να εξασφαλίζει όλες τις απαραίτητες προϋποθέσεις για το προσωπικό του Δήμου σε μέσα, διαδικασίες και μεθόδους, για την τήρηση των προβλεπόμενων μέτρων και την παροχή ασφαλούς περιβάλλοντος εργασίας. Η επιτυχία της εφαρμογής μάλιστα του ISO 45001:2018, οδήγησε τον Ιούνιο του 2024, σε βράβευση του Δήμου με το κορυφαίο βραβείο WINNER, των ετήσιων βραβείων «Health & Safety Awards 2024», στην κατηγορία 1.24. "Η ασφάλεια κατά τη λειτουργία δομών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την εξυπηρέτηση του δημότη", που γίνονται υπό την αιγίδα του Ελληνικού Ινστιτούτου Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΙΝΥΑΕ).

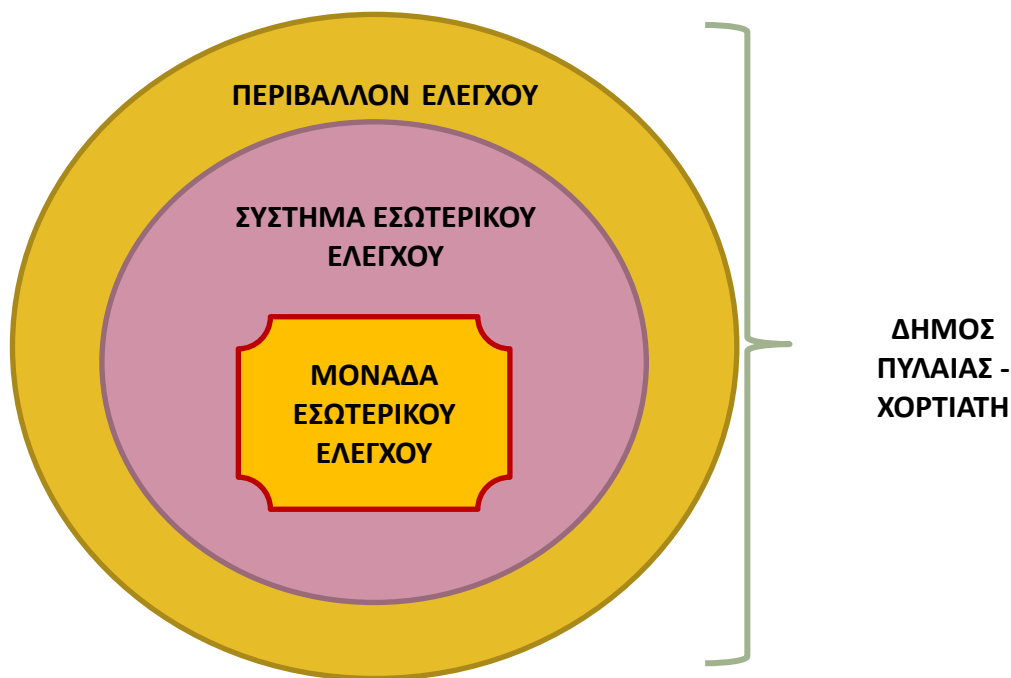
9.6. Εσωτερικός έλεγχος

Η λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου υπάγεται στο Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου και Διοίκησης Λειτουργιών το οποίο αποτελεί τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου. Η αποστολή του είναι η άσκηση ανεξάρτητης ελεγκτικής δραστηριότητας με σκοπό την παροχή διαβεβαιώσεων σχετικά με την επάρκεια των συστημάτων ελέγχου για την επίτευξη των καθορισμένων στόχων του οργανισμού, με τη χρήση συστηματικών και προτυποποιημένων μεθοδολογιών (άρθρο 16 του ΟΕΥ). Η εν λόγω μονάδα συστάθηκε με σκοπό να:

- αποτελέσει γραμμή διαπίστευσης του Δήμου απέναντι σε εξωτερικούς ελεγκτές και το Ελεγκτικό Συνέδριο,
- παρέχει στην Διοίκηση κατάλληλα εργαλεία για τη λήψη των αποφάσεων της κατά την άσκηση της χρηστής διακυβέρνησης,
- διασφαλίζει τη χρηστή Δημοσιονομική διαχείριση,
- διασφαλίζει ότι τηρούνται οι αρχές της οικονομίας, αποδοτικότητας, αποτελεσματικότητας,
- συμβάλει στην υλοποίηση του οράματος της Δημοτικής Αρχής,

- ➔ προάγει την κουλτούρα του ελέγχου, των διαδικασιών και της στοχοθεσίας σε όλο το οργανωτικό περιβάλλον του Δήμου ώστε να βελτιωθεί το περιβάλλον ελέγχου,
- ➔ ενδυναμώνει το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου.

Γράφημα: Ο ρόλος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου

Πηγή: Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου Δήμου Πυλαίας – Χορτιάτη, 2021

Προκειμένου να επιτευχθεί ο οργανικός του σκοπός η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου αναπτύσσει Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου που αποτελείται από ένα πλέγμα λειτουργιών και διαδικασιών καθώς και των δικλίδων ελέγχου που υιοθετεί ο Δήμος, σχεδιασμένο να παρέχει εύλογη διαβεβαίωση στη διοίκηση για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί, σχετικά με το εκάστοτε Περιβάλλον Ελέγχου δηλαδή όλες τις πιθανές ελεγχόμενες οντότητες και δραστηριότητες στο εσωτερικό του Δήμου, αναφορικά με την:

- α)** αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των επιχειρησιακών του λειτουργιών,
- β)** αξιοπιστία των οικονομικών και λοιπών αναφορών,
- γ)** συμμόρφωση με τους νόμους, κανονισμούς και τις πολιτικές που διέπουν τη λειτουργία του οργανισμού.

9.7.Χαρτογράφηση Διαδικασιών

Η χαρτογράφηση ή καταγραφή των διαδικασιών προβλέπεται να παρέχει πολλαπλασιαστικά οφέλη για τον Δήμο, που θα γίνουν γρήγορα αντιληπτά τόσο στην εικόνα της λειτουργίας του ως σύγχρονη δημόσια οργάνωση με προσανατολισμό στην αποτελεσματικότητα και στην ποιότητα των οργανικών του μονάδων, όσο και στους ίδιους τους χρήστες και αποδέκτες των διαδικασιών του που είναι οι πολίτες, οι φορείς, αλλά και το ίδιο το ανθρώπινο δυναμικό του Δήμου. Κατά τη χαρτογράφηση των διαδικασιών αναλύονται και αξιολογούνται οι εξελίξεις του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος

του δήμου που σχετίζονται με τη βελτίωση της καθημερινής λειτουργίας των οργανικών του μονάδων, την ενίσχυση της ποιότητας των υπηρεσιών του, τη μείωση του κόστους και του χρόνου εκτέλεσης αυτών, την ανταπόκριση στις αυξανόμενες απαιτήσεις των πολιτών για καλύτερες δημόσιες υπηρεσίες, την εκμετάλλευση με τον καλύτερο τρόπο των πόρων που διαθέτει. Συγκεκριμένα, η χαρτογράφηση των διαδικασιών στοχεύει να:

- αποτυπώσει τα βήματα που απαιτούνται για την ολοκλήρωση μιας διαδικασίας,
- ανασχεδιάσει πιο αποδοτικά τις διαδικασίες για τις οποίες θα προκύψει ανάγκη,
- καταγράψει τον τελικό και τους ενδιάμεσους χρόνους ανά στάδιο,
- καταγράψει τυχόν άλλες εμπλεκόμενες εσωτερικές και εξωτερικές υπηρεσίες και φορείς και τα βήματα εισόδου και εξόδου τους στις διαδικασίες,
- δημιουργήσει ένα χρονικό σημείο αναφοράς με βάση το οποίο θα παρακολουθείται η σταδιακή βελτίωση των διαδικασιών και θα χρησιμοποιείται ως δυναμικός οδηγός βελτίωσης,
- δημιουργήσει μια database των διαδικασιών που χρησιμοποιούμε στο δήμο,
- ωριμάσει τις συνθήκες για την πιστοποίηση των υπηρεσιών μας κατά τα διεθνή πρότυπα ποιότητας,
- εντοπίσει τις πολυδύναμες διαδικασίες, η διεξαγωγή των οποίων θα διευκολύνεται καλύτερα με σύσταση κανονισμών λειτουργίας.

Ειδικότερα, καταγράφονται: το νομικό πλαίσιο που τις διέπει, τα βήματα από την έναρξη έως την ολοκλήρωσή τους, οι εμπλεκόμενες οργανικές μονάδες του δήμου ή άλλων δημόσιων φορέων που εμπλέκονται στην υλοποίησή τους και οι κίνδυνοι που ενδεχομένως παρουσιαστούν σε κάθε στάδιο της διαδικασίας και μπορούν να υπονομεύσουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα και οφέλη από αυτήν. Στο πλαίσιο αυτό τα προβληματικά σημεία που θα εντοπιστούν, ενισχύονται με δικλίδες ασφαλείας ώστε να μειωθούν και εξαλειφθούν οι κίνδυνοι, ή ακόμη ανασχεδιάζεται η διαδικασία προκειμένου να διεξάγεται πιο αποτελεσματικά. Ήδη στο πλαίσιο της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου, έχει ξεκινήσει η χαρτογράφηση των διαδικασιών του Δήμου με δημοσιονομικές συνέπειες, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2026.

9.8.Διαχείριση της Γνώσης (ΔΓ)

Η εφαρμογή ρητής στρατηγικής Διαχείρισης Γνώσης (ΔΓ) πλέον αποτελεί αναγκαιότητα για τη βιώσιμη λειτουργία ενός δημόσιου οργανισμού όπως είναι και οι ΟΤΑ Α΄ βαθμού, δεδομένου ότι αποτελούν οργανισμούς που: α) βασίζονται στην παραγωγή και διαχείριση της γνώσης και β) λειτουργούν σε περιβάλλον οικονομίας και κοινωνίας της γνώσης.

Η σημασία της ΔΓ έγκειται στην συνεχή κυκλική διεργασία δημιουργίας, αποθήκευσης, διάχυσης και εφαρμογής της γνώσης, κατά την οποία η κατάλληλη γνώση φτάνει στο κατάλληλο άτομο την κατάλληλη στιγμή ώστε να βελτιώνεται η απόδοση του Δήμου. Η εφαρμογή ΔΓ αναμένεται να επιλύσει σημαντικά προβλήματα που ταλανίζουν την δημόσια διοίκηση, όπως είναι το έλλειμμα οργανωσιακής γνώσης από στελέχη που αποχωρούν από τον οργανισμό είτε λόγω συνταξιοδότησης, είτε λόγω κάποιας μετακίνησης σε άλλον οργανισμό, ή ακόμη και λόγω μετακίνησης εντός του οργανισμού. Διότι όταν δεν υπάρχει ένα σύστημα ΔΓ χάνεται η εμπειρία και γνώση που διαθέτουν τα έμπειρα στελέχη του οργανισμού, δημιουργώντας κενό στην ομαλή λειτουργία του.

Για το συγκεκριμένο σκοπό, προβλέπεται (άρθρα 5 και 30 του ΟΕΥ) η υλοποίηση δράσεων με την υποστήριξη της τεχνολογίας, που να προωθούν τη διαχείριση της γνώσης μέσα στη δομή και την ενσωμάτωσή της στην οργανωσιακή κουλτούρα του Δήμου. Στο παραπάνω πλαίσιο όλες οργανικές μονάδες του Δήμου συμμετέχουν σε συνεχή κυκλική διεργασία δημιουργίας, αποθήκευσης, διάχυσης και εφαρμογής της γνώσης που παράγεται εντός της οργανικής μονάδας, διασφαλίζοντας ότι η γνώση μπορεί να φτάσει στον κάθε εργαζόμενο, έτσι ώστε με τη χρήση της να διευκολύνονται οι συνεργασίες και να βελτιώνεται η απόδοση του οργανισμού και να υλοποιούνται στρατηγικοί και οι λειτουργικοί στόχοι που έχουν τεθεί από την διοίκηση.

10. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ - ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΔΗΜΟΣ

10.1. Εισαγωγή

Στη ψηφιακή επανάσταση που διανύουμε και ιδιαίτερα με τις αλλαγές που έφερε η πανδημία του Covid-19, η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση γίνεται πιο αναγκαία από ποτέ για την άμεση εξυπηρέτηση των δημοτών στην καθημερινότητα τους χωρίς να είναι απαραίτητη η φυσική τους παρουσία. Οι εφαρμογές της, ενσωματώνονται με επιταχυνόμενους ρυθμούς σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας και είναι βέβαιο ότι στα επόμενα χρόνια, θα αποτελεί έναν από τους καθοριστικούς συντελεστές για την ανάπτυξη, την εξυπηρέτηση και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών. Οι ψηφιακές τεχνολογίες, αλλάζουν με πολύ γρήγορους ρυθμούς την κοινωνία, την οικονομία και την καθημερινότητα, μεταμορφώνοντας τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι ζουν, εργάζονται, επιχειρούν αλλά και επικοινωνούν, και προσφέρει ευκαιρίες που ήταν άγνωστες ακόμα και στο κοντινό παρελθόν.

Ο Δήμος θα πρέπει να αδράξει τις ευκαιρίες που προσφέρει η ανάπτυξη της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στην διάρκεια της πανδημίας του Covid-19 και την πρόσφατα ευρεία εφαρμογή της ηλεκτρονικής εξυπηρέτησης των πολιτών μέσω της ενιαίας ψηφιακής πύλης του Δημοσίου gov.gr, και σε συνδυασμό με την υποστήριξη της πολιτείας αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να επωφεληθεί από αυτή την ψηφιακή επανάσταση.

Η αξιοποίηση και χρήση Τεχνολογιών Πληροφοριών και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στη λειτουργία του Δήμου, συμβάλλει στον εκσυγχρονισμό και ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης, στην παροχή υπηρεσιών αυξημένης ποιότητας και αξίας, στην αποδοτικότερη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων και του ανθρώπινου δυναμικού, στη μείωση κόστους και του απαιτούμενου χρόνου ολοκλήρωσης σχετικών αιτημάτων και στην επανεκκίνηση της τοπικής οικονομίας. Συμβάλλει ακόμη στην αντιμετώπιση ζητημάτων διαφθοράς και κακοδιαχείρισης, στην αύξηση της διαφάνειας και της εμπιστοσύνης στις υπηρεσίες του, καθώς και στην προώθηση της ενεργής συμμετοχής των πολιτών.

Παράλληλα, ο Δήμος στοχεύει, αξιοποιώντας τις ΤΠΕ ως εργαλείο σύγχρονης διακυβέρνησης με την χρήση καινοτόμων πληροφοριακών συστημάτων/ψηφιακών εφαρμογών και την εισαγωγή υπηρεσιών «Ευφυούς Πόλης» σε διάφορους τομείς, να εξελιχθεί σε έναν πρότυπο, σύγχρονο **Ψηφιακό Δήμο**.

Ηλεκ. Διακυβέρνηση και Ελληνικοί Δήμοι βάσει της θεματικής πολίτες/υπηρεσίες

Οι ψηφιακές υπηρεσίες του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη συμβάλλουν στη στρατηγική του κατεύθυνση, που είναι να καταστεί πρότυπος Ψηφιακός Δήμος, όπου ο πολίτης έχει τη δυνατότητα να υποβάλλει και να διεκπεραιώνει ηλεκτρονικά μία αίτηση ή μια πληρωμή ταχύτατα, από όπου και αν βρίσκεται δίχως να απαιτείται η φυσική του παρουσία στο Δήμο.

Σύμφωνα με πανελλαδική έρευνα που πραγματοποίησε τον Ιούνιο του 2022 το Παρατηρητήριο Περιφερειακών Πολιτικών σε συνεργασία με το ΕΛΙΑΜΕΠ και την ερευνητική ομάδα του Καθηγητή Ψηφιακής Διακυβέρνησης στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου Γιάννη Χαραλαμπίδη, ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη με 31 ολοκληρωμένες υπηρεσίες σε ένα πλήθος 109 συνολικά υπηρεσιών κατατάχθηκε στην

9η θέση πανελλαδικά σε σχέση με το πλήθος των ολοκληρωμένων υπηρεσιών που παρέχει στον πολίτη.

Σήμερα, ο δήμος μας διαθέτει μία πληθώρα ψηφιακών υπηρεσιών προς τον πολίτη και ένα μεγάλο αριθμό Ολοκληρωμένων Πληροφοριακών Συστημάτων, που διαχειρίζονται τα στελέχη του δήμου μας με στόχο την συνεχή βελτίωση της Καθημερινότητας του Πολίτη και τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό του Δήμου μας

10.2.Εφαρμογές ΤΠΕ στην Ηλ. Διακυβέρνηση – Μετάβαση σε Ευφυής Διακυβέρνηση

Η αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορικής και Επικοινωνιών του Δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη από τη σύσταση του έως σήμερα και η συνεχόμενη εφαρμογή καινοτόμων δράσεων, τόσο για την ηλεκτρονική εξυπηρέτηση των πολιτών αλλά και στο εσωτερικό περιβάλλον του δήμου στοχεύουν να συμβάλλουν στην ανάδειξη σε έναν από τους πιο προηγμένους ψηφιακά δήμους στην Ελλάδα. Με σταθερά βήματα δημιουργήθηκε ένα σύγχρονο περιβάλλον (enabling environment) κατάλληλο για το σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την παροχή και την αξιολόγηση των υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με την εθνική στρατηγική αξιοποιώντας τις σύγχρονες εφαρμογές της πληροφορικής σε σχέση πάντα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Έτσι μέσα από εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα χρηματοδότησης αλλά και από ιδίους πόρους ο εξοπλισμός του δήμου τόσο σε hardware, software και νέες τεχνολογίες/εφαρμογές, να εκσυγχρονίζεται διαρκώς. Παράλληλα ανιχνεύοντας τις ανάγκες των πολιτών διευκολύνεται η άμεση επικοινωνία τους με τις υπηρεσίες του δήμου, και με τη βοήθεια καινοτόμων Πληροφοριακών Συστημάτων του **ΤΠΕ**, επιλαμβάνεται η λύση των προβλημάτων της τοπικής κοινωνίας καθημερινά χωρίς να είναι απαραίτητη η φυσική παρουσία των πολιτών.

Στο πλαίσιο της στρατηγικής του Δήμου να εξελιχθεί σε έναν σύγχρονο Ψηφιακό Δήμο με την εισαγωγή νέων μεθόδων διακυβέρνησης και την παροχή υπηρεσιών **Ευφυούς Πόλης (Smart City Services)**, διανύουμε τη μετάβαση της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης σε **Ευφυή Διακυβέρνηση**, όπου με την χρήση και εισαγωγή τεχνολογικών καινοτομιών **ΤΠΕ** και νέων μεθόδων ηλεκτρονικής διοίκησης, ο Δήμος λειτουργεί πιο αποδοτικά και αποτελεσματικά, βελτιώνοντας την ανταγωνιστικότητα του και παρέχοντας ταυτόχρονα νέους τρόπους με τους οποίους μπορούν να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα των πολιτών.

Συνοπτικά, οι σημαντικότερες Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες του Τμήματος Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), που αφορούν σε **Υπηρεσίες Ευφυούς Πόλης (Smart City Services)**, είναι οι εξής:

1. Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες προς του πολίτες

- 1.1 Δωρεάν Ασύρματο Δημόσιο Δίκτυο (WiFi και WiFi4EU)
- 1.2 Δημοτική Διαδικτυακή Πύλη (portal)
- 1.3 e-15195 Βελτιώνω την πόλη μου: Υποβολή, Διαχείριση και Ανάλυση Αιτημάτων της Καθημερινότητας του Πολίτη
- 1.4 DOCUGATE: Ψηφιακή Πύλη Ηλεκτρονικών Αιτήσεων
- 1.5 myCityServices (ΗΣΥΔΑ): Ηλεκτρονικό Σύστημα Υποβολής και Διεκπεραίωσης Αιτήσεων

1.5.1 e-Poleodomia: Χορήγηση αντιγράφων οικοδομικών αδειών μόνο σε ηλεκτρονική μορφή χωρίς αυτοπρόσωπη παρουσία του πολίτη

1.6 EASYPAY: Ηλεκτρονική Πληρωμή Δημοτικών Οφειλών

1.7 BOOKING: Ηλεκτρονικό Σύστημα Διαχείρισης Κρατήσεων Χώρων Πολιτισμού-Αθλητισμού

1.8 ActintheCity: Ψηφιακός Οδηγός Επιχειρήσεων & Συλλόγων Δήμου

1.9 VOLsystem: Διαδικτυακή Ενημέρωση Ανέργων Δημοτών

1.10 e-learning: Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση

1.11 ΨΗΦΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ: Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Δανειστικής Βιβλιοθήκης

1.12 Pyxi: Η καινοτόμος εφαρμογή κοινωνικής αντιστοίχισης

1.13e-Contact: Επικοινωνία με τον Πολίτη μέσω SMS, email, Ηλεκτρονικό Περιοδικό

1.14 e-Βοήθεια στο Σπίτι: Αυτόνομη διαβίωση ηλικιωμένων

2. Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες προς το ανθρώπινο δυναμικό του δήμου

2.1 DocuTracks: Ηλεκτρονική Διαχείριση Εγγράφων και Ψηφιακών Υπογραφών

2.2 Tablets για την παρακολούθηση των συνεδριάσεων των πολιτικών οργάνων του δήμου

2.3 CRM: Διαχείριση Επαφών Πολιτών

2.4 IanosEnergy: Διαχείριση όλων των Καταναλώσεων Ρεύματος του δήμου και Ψηφιακή Αποτύπωση των Φωτιστικών και των Πινάκων με τα Τεχνικά Χαρακτηριστικά τους σε Ψηφιακό Υπόβαθρο Χαρτών

2.5 Διαχείριση Στόλου Οχημάτων: Διαχείριση πληροφοριών που λαμβάνονται από τηλεματικές συσκευές εγκατεστημένες σε τριάντα ένα (31) οχήματα του Δήμου απορριμματοφόρα, φορτηγά, λεωφορεία και κάποια επιβατικά

2.6 Virtual Servers & File Storage: Σύγχρονοι εικονικοί εξυπηρετητές (Virtual Servers) και Κοινόχρηστη αποθήκευση αρχείων σε Σύστημα Αποθήκευσης Δεδομένων Αρθρωτού Περιβλήματος Συστοιχίας Σκληρών Δίσκων (Storage Area Network)

2.7 VPN: Υπηρεσίες Ιδιωτικού Εικονικού Δικτύου (iNODE VPN service) Απομακρυσμένης Πρόσβασης με ύψιστη ασφάλεια στο κλειστό εσωτερικό δίκτυο ΣΥΖΕΥΞΙΣ του δήμου μας

2.8 WithSecure & Cisco AMP: Υπηρεσίες Ελέγχου Ασφάλειας Δεδομένων και Ασφαλούς Πρόσβασης στο Διαδίκτυο (Antimalware, Software Updater, Firewall, Web Content Control, Browsing Protection, Connection Control, Web Traffic Protection, Cloud Scanning, Signature Scanning, Files & Folders Monitoring, Application Control)

Αναλυτικότερα, οι προσφερόμενες υπηρεσίες είναι:

10.3.Υπηρεσίες προς τους πολίτες

1.1 Δωρεάν Ασύρματο Δίκτυο (WiFi και WiFi4EU)

Αρχικά υλοποιήθηκε μία σύγχρονη δομή ασύρματου δικτύου (**WiFi Hot Spots**) για την παροχή δωρεάν ασύρματου Internet σε διάφορα επιλεγμένα σημεία των Δημοτικών Κοινοτήτων Πανοράματος, Πυλαίας και Ασβεστοχωρίου. Επιπρόσθετα, με **χρηματοδότηση 15.000€** που εξασφάλισαμε, πρώτοι ανάμεσα στους δήμους στην Ελλάδα, από την Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο του προγράμματος **WiFi4EU** δημιουργήσαμε δύο νέα δημόσια δίκτυα WiFi στον Χορτιάτη και στο Φίλυρο και αναβαθμίσαμε το δίκτυο του Πανοράματος.

1.2 Δημοτική Διαδικτυακή Πύλη (www.pilea-hortiatis.gr)

Με κύριο γνώμονα την απλότητα και την χρηστικότητα λειτουργεί από το 2011 Δημοτική Δικτυακή Πύλη (portal) για την παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών πληροφόρησης και εξυπηρέτησης του πολίτη. Η Δημοτική Διαδικτυακή Πύλη αναβαθμίστηκε το 2021 και αποτελεί ένα αναπόσπαστο, ζωντανό και δυναμικά μεταβαλλόμενο κομμάτι του Δήμου μας.

Παράλληλα με τη Δημοτική Διαδικτυακή Πύλη λειτουργεί σελίδα του Δήμου στο FACEBOOK με μεγάλη επισκεψιμότητα, λογαριασμός στο X (πρώην TWEETER) και κανάλι στο YOUTUBE, έχοντας έτσι συμμετοχή σε όλα τα μεγάλα κοινωνικά δίκτυα.

1.3 e-15195 Βελτιώνω την πόλη μου: Πληροφοριακό Σύστημα Υποβολής, Διαχείρισης και Ανάλυσης Αιτημάτων της Καθημερινότητας του Πολίτη στο Δήμο μας τόσο για Έξυπνες Συσκευές (mobile application) όσο και για Προσωπικούς Υπολογιστές (web εφαρμογή) (e-15195.pilea-hortiatis.gr)

Το Πληροφοριακό Σύστημα «e-15195 Βελτιώνω την πόλη μου» παρέχει, μέσα από ένα πολύ εύχρηστο και φιλικό για τον απλό πολίτη περιβάλλον, τη δυνατότητα:

1. Ηλεκτρονικής Υποβολής αιτημάτων καθημερινότητας του πολίτη είτε μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή είτε μέσω έξυπνων συσκευών (smartphones, tablets) με την εφαρμογή “e-15195 Improve My City” για Android και iOS
2. Διαχείρισης των αιτημάτων αυτών από τις υπηρεσίες του Δήμου και
3. Ανάλυσης και παρουσίασης στατιστικών των αιτημάτων

Το Πληροφοριακό αυτό Σύστημα επιτρέπει στους κατοίκους του Δήμου με πολύ απλές κινήσεις να καταγράψουν το αίτημά τους, όπως μία καμένη λάμπα, ένα εγκαταλειμμένο αυτοκίνητο, έναν χαλασμένο κάδο κλπ., να προσδιορίσουν ακριβώς τη θέση του πάνω στο χάρτη, να επισυνάψουν μια ή περισσότερες φωτογραφίες που αφορούν στο αίτημα, να το αποστείλουν ηλεκτρονικά στο δήμο και να παρακολουθήσουν την εξέλιξή του. **Η εφαρμογή δόθηκε σε κανονική λειτουργία στις 1/11/2016.**

1.4 DOCUGATE: Ψηφιακή Πύλη Ηλεκτρονικών Αιτήσεων (eservices.pilea-hortiatis.gr)

Τον Νοέμβριο του 2023 δόθηκε προς χρήση το καινοτόμο Πληροφοριακό Σύστημα για την υποβολή Ηλεκτρονικών Αιτήσεων. Προσφέρει απλό και λειτουργικό περιβάλλον στα πρότυπα του GOV.GR, ταυτοποίηση με TAXISnet login, ιστορικό αιτήσεων και ατομική ψηφιακή θυρίδα αποθήκευσης προσωπικών εγγράφων. Παρέχει αυτόματη πρωτοκόλληση της αίτησης του πολίτη και εισαγωγή αυτής και των συνημμένων δικαιολογητικών στο Σύστημα Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Εγγράφων και Ψηφιακών Υπογραφών του δήμου και αποστολή αυτής στην αρμόδια υπηρεσιακή μονάδα. Ενημερώνει άμεσα τον πολίτη για τον αριθμό πρωτοκόλλου της αίτησης και σε επόμενο χρόνο για την χρέωση και την απάντηση της αίτησης από την υπηρεσία. Αποστέλλει την τελική απάντηση της υπηρεσίας στον λογαριασμό του πολίτη στην Ψηφιακή Πύλη, ως ακριβές αντίγραφο ψηφιακά υπογεγραμμένο από την υπηρεσία και επιπλέον με QR code και κωδικό επαλήθευσης γνησιότητας του εγγράφου. Τέλος, παρέχει σε τρίτους φορείς τη δυνατότητα επαλήθευσης της γνησιότητας του εγγράφου/απάντησης του δήμου.

1.5 myCityServices (ΗΣΥΔΑ): Πληροφοριακό Σύστημα για την ηλεκτρονική υποβολή και διεκπεραίωση των υπηρεσιακών αιτήσεων των πολιτών (mycityservices.pilea-hortiatis.gr)

Στα τέλη του Οκτωβρίου του 2017 δόθηκε προς χρήση το καινοτόμο Πληροφοριακό Σύστημα για την ηλεκτρονική υποβολή και διεκπεραίωση των υπηρεσιακών αιτήσεων των πολιτών στο Δήμο μας με παράλληλη αυτοματοποιημένη ενημέρωση (email/SMS) του πολίτη για την εξέλιξη της αίτησής του. Μέσω του **Ηλεκτρονικού Συστήματος Υποβολής και Διεκπεραίωσης Αιτήσεων (Η.Σ.Υ.Δ.Α.)** και της ιστοσελίδας mycityservices.pilea-hortiatis.gr η υποβολή της αίτησης του πολίτη γίνεται ηλεκτρονικά από τον ίδιο συμπληρώνοντας την αντίστοιχη αίτηση/φόρμα και επισυνάπτοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά σε ψηφιακή μορφή. Το παραγόμενο Πιστοποιητικό/Βεβαίωση διατίθεται μέσω του συστήματος σε ηλεκτρονική μορφή, ως απλό αντίγραφο και ψηφιακά υπογεγραμμένο, και κατόπιν επιλογής του χρήστη μπορεί να αποσταλεί και ταχυδρομικά στην ορισμένη από το χρήστη Διεύθυνση. Για τις παραπάνω υπηρεσίες, ο δήμος μας βραβεύτηκε στην τελετή απονομής των **Best City Awards 2017**.

1.5.1 e-Poleodomia – Χορήγηση φωτοαντιγράφων οικοδομικής άδειας

Τον Οκτώβριο του 2020 ξεκίνησε τη λειτουργία της η νέα ψηφιακή υπηρεσία του Ηλεκτρονικού Συστήματος Υποβολής και Διεκπεραίωσης Αιτήσεων (Η.Σ.Υ.Δ.Α.) για τη χορήγηση όλων των αντιγράφων οικοδομικών αδειών μόνον ηλεκτρονικά και χωρίς να χρειάζεται η αυτοπρόσωπη παρουσία του πολίτη.

Στόχος η άμεση και χωρίς γραφειοκρατία καθημερινή εξυπηρέτηση των πολιτών με εφαρμογή σύγχρονης ψηφιακής τεχνολογίας.

Το νέο ψηφιακό εργαλείο απλοποίησε και επιτάχυνε τις διαδικασίες, ενισχύοντας τη διαφάνεια και προστατεύοντας τη δημόσια υγεία έναντι του κορωνοϊού με την εξ' αποστάσεως εξυπηρέτηση των πολιτών και την αποφυγή κάθε είδους συνωστισμού.

Η καινοτομία της νέας υπηρεσίας, που έχει μεγάλη απήχηση στους πολίτες και κυρίως στον τεχνικό κόσμο (μηχανικοί, εργολάβοι κλπ.), είναι ότι χρησιμοποιεί την ψηφιακή πλατφόρμα για την διεκπεραίωση ολόκληρης της διαδικασίας και όχι απλή ηλεκτρονική εξυπηρέτηση με αποστολή e-mail και των συνεπακόλουθων προβλημάτων σε όγκο μεταφοράς δεδομένων, αλλοίωσης ποιότητας εγγράφων, λανθασμένου email, καταγραφής ιστορικού ενεργειών κλπ.

Η ψηφιακή πλατφόρμα προσφέρει:

- δυνατότητα μόνιμης αποθήκευσης των αρχείων
- δυνατότητα εύκολης μελλοντικής αναζήτησης των ίδιων αρχείων
- ποιότητα ανάλυσης απαραίτητης για το αντικείμενο των μηχανικών
- άμεσες ειδοποιήσεις μέσω SMS και email του αιτούντα για την πορεία της αίτησης
- δυνατότητα άμεσης επικοινωνίας μεταξύ αιτούντα και υπηρεσίας μέσω “chat” μέσα στο περιβάλλον της ηλεκτρονικής αίτησης για παροχή διευκρινήσεων

Τα οφέλη από τη νέα υπηρεσία, που βραβεύτηκε με χρυσό βραβείο στην τελετή απονομής των **Best City Awards 2020**, συνοψίζεται στα παρακάτω:

- **Διαφάνεια:** Η δυνατότητα παρακολούθησης όλων των σταδίων της πορείας της αίτησης με ειδοποιήσεις και χρονοσήμανση καθιστά τη διαδικασία απολύτως διαφανή.
- **Περιβαλλοντικό όφελος:** Το όφελος προς το περιβάλλον είναι διττό και προκύπτει από την μη χρήση χαρτιού αλλά και την κατάργηση της μετάβασης του πολίτη στο δήμο συμβάλλοντας στην μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.
- **Κοινωνικό όφελος:** Διευκολύνεται μια σημαντική κατηγορία ατόμων με ειδικές ανάγκες ή ατόμων με δυσκολίες μετακίνησης λόγω ηλικίας ή διαμονής σε απομακρυσμένες περιοχές.

- **Δημόσια Υγεία:** Η χορήγηση όλων των αντιγράφων οικοδομικής άδειας μόνον ηλεκτρονικά και χωρίς να χρειάζεται η αυτοπρόσωπη παρουσία του δημότη ενισχύει τον αγώνα έναντι στην απειλή του κορωνοϊού.

1.6 EASYPAY: Ηλεκτρονική Πληρωμή Δημοτικών Οφειλών (pilea-hortiatis.gr/easypay)

Η ηλεκτρονική υπηρεσία ξεκίνησε τον Μάρτιο του 2023 και παρέχει τη δυνατότητα στον πολίτη προβολής των Βεβαιωμένων Οφειλών και των Οφειλών σε Ρύθμιση με αυτόματο υπολογισμό τυχόν προσαυξήσεων και δυνατότητα εξόφλησης αυτών που επιθυμεί με χρήση χρεωστικής/πιστωτικής κάρτας σε ασφαλές περιβάλλον συναλλαγών. Επίσης, παρέχει τη δυνατότητα στον πολίτη προβολής του ιστορικού όλων των πληρωμών που έχει πραγματοποιήσει μέσω της πλατφόρμας και δεν απαιτείται η φυσική παρουσία του πολίτη στα Ταμεία των δημοτικών ενοτήτων εξοικονομώντας πολύτιμο χρόνο τόσο για τον πολίτη όσο και για τις δημοτικές υπηρεσίες.

1.7 BOOKING: Ηλεκτρονικό Σύστημα Διαχείρισης Κρατήσεων Χώρων Πολιτισμού-Αθλητισμού (booking.pilea-hortiatis.gr)

Η ηλεκτρονική υπηρεσία ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2023 και παρέχει τη δυνατότητα ολοκλήρωσης μιας κράτησης χώρων Πολιτισμού και Αθλητισμού, μετά την έγκριση της υπηρεσίας, με ηλεκτρονική πληρωμή μέσω πιστωτικής/χρεωστικής κάρτας. Επίσης, παρέχει τη δυνατότητα στα στελέχη του δήμου να διαχειρίζονται κεντρικά τις διάφορες κρατήσεις των χώρων Πολιτισμού και Αθλητισμού ενώ προβάλλονται με διαφάνεια οι διαθέσιμες ημερομηνίες/ώρες κράτησης και οι όροι κράτησης των χώρων Πολιτισμού-Αθλητισμού (Κανονισμός Λειτουργίας, Παρεχόμενος εξοπλισμός, Τιμοκατάλογος/Πολιτική μίσθωσης).

1.8 ActintheCity: Ψηφιακός Οδηγός Επιχειρήσεων & Συλλόγων Δήμου (actinthecity.pilea-hortiatis.gr)

Στις αρχές του Οκτωβρίου του 2019 ολοκληρώθηκε το νέο Πληροφοριακό Σύστημα «**ActintheCity - Ψηφιακός Οδηγός Επιχειρήσεων & Συλλόγων Δήμου**». Πρόκειται για μια διαδικτυακή πλατφόρμα που συμβάλλει θετικά στον τομέα της Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης (Smart Economy) και ενισχύει τόσο την τοπική επιχειρηματικότητα όσο και την πολιτιστική και αθλητική συλλογικότητα στο δήμο μας.

Συγκεκριμένα, στη σελίδα <http://actinthecity.pilea-hortiatis.gr> στην ενότητα «Επιχειρήσεις», ο δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη δίνει βήμα στην επιχειρηματικότητα με σκοπό να βοηθήσει τις τοπικές επιχειρήσεις να προβληθούν, να προωθήσουν τα προϊόντα τους και τις υπηρεσίες τους και να γίνουν γνωστές στους δημότες.

1.9 VOLsystem: Παροχή Διαδικτυακής Υπηρεσίας Ενημέρωσης Ανέργων Δημοτών

Στα τέλη του 2018 έχει τεθεί σε πλήρη λειτουργία η νέα υπηρεσία Ενημέρωσης Ανέργων Δημοτών **VOLsystem**.

Η νέα διαδικτυακή υπηρεσία προσφέρει άμεση, καθημερινή και πλήρη ενημέρωση ανέργων δημοτών του Δήμου μας για προσφερόμενες θέσεις εργασίας (Ιδιωτικού Τομέα, Δημοσίου Τομέα, ΟΑΕΔ, επιταγών εργασίας κλπ.) που δημοσιεύονται σε έντυπα, τοπικής ή εθνικής κυκλοφορίας, ή σε

ιστοσελίδες και που αφορούν θέσεις εργασίας σε ολόκληρη την Περιφέρεια Κ. Μακεδονίας με έμφαση στο Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη.

1.10 e-learning: Πληροφοριακό Σύστημα Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης και Διαδραστικών Μαθημάτων Εφαρμογών Γραφείου (elearning.pilea-hortiatis.gr)

Το πληροφοριακό σύστημα της Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης παρέχει μια σειρά Διαδραστικών Μαθημάτων δημιουργώντας έτσι την απαραίτητη υποδομή στο Δήμο για την αξιοποίηση του μοντέλου της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης. Τα μαθήματα που ενσωματώνονται στην πλατφόρμα περιλαμβάνουν τις παρακάτω ενότητες:

1. Βασικές έννοιες πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ)
2. Χρήση υπολογιστών και διαχείριση αρχείων
3. Επεξεργασία κειμένου (MS Word 2007)
4. Υπολογιστικά φύλλα (MS Excel 2007)
5. Χρήση βάσεων δεδομένων (MS Access 2007)
6. Παρουσιάσεις (MS PowerPoint 2007)
7. Πλοήγηση στον παγκόσμιο ιστό και επικοινωνία
8. Επεξεργαστής Κειμένου (LibreOffice (Writer))
9. Υπολογιστικά φύλλα (LibreOffice Calc)
10. Παρουσιάσεις (LibreOffice Impress)

Το κάθε μάθημα περιλαμβάνει τρεις τύπους διδακτικού υλικού:

1. Διαδραστικό βίντεο εκμάθησης
2. Θεωρία σε μορφή εκτυπώσιμου κειμένου
3. Κουίζ αξιολόγησης γνώσεων

1.11 ΨΗΦΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ: Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Δανειστικής Βιβλιοθήκης (culhub.pilea.intelligentcity.gr)

Το πληροφοριακό σύστημα ξεκίνησε την λειτουργία του τον Ιούνιο του 2023 και παρέχει τη δυνατότητα αναζήτησης, μέσα από 14.000 τίτλους βιβλίων, και ηλεκτρονικής κράτησης ενός τίτλου βιβλίου από τις δύο Δημοτικές Βιβλιοθήκες Πανοράματος και Πυλαίας. Επίσης παρέχει τη δυνατότητα ενημέρωσης σε ποια δημοτική βιβλιοθήκη βρίσκεται το βιβλίο που τον ενδιαφέρει και δυνατότητα κράτησης για 24 ώρες.

1.12 Pyxi: Η καινοτόμος εφαρμογή κοινωνικής αντιστοίχισης (pilea-hortiatis.gr/pyxi)

Η εφαρμογή ξεκίνησε την λειτουργία της τον Δεκέμβριο του 2023 και προσφέρει στον πολίτη τη δυνατότητα να ενημερώνεται εύκολα και άμεσα για τις τοπικές εκδηλώσεις του ενδιαφέροντος τους και να συμμετέχει ενεργά στην διαμόρφωση του κοινωνικού περιβάλλοντός του. Παράλληλα, προσφέρει βελτιωμένη και αποδοτικότερη πληροφόρηση σχετικά με τα δρώμενα που διαμορφώνουν τον σημερινό χρόνο ενώ αναδεικνύεται ως ένας κρίσιμος μηχανισμός επικοινωνίας που ενώνει τους πολίτες με τις εκδηλώσεις των δημοτικών αρχών και των επιχειρήσεων, λειτουργώντας ως γέφυρα που μικραίνει το χάσμα μεταξύ τους.

1.13 e-Contact: Επικοινωνία με τον Πολίτη (contact.pilea-hortiatis.gr)

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη ενημερώνει τον πολίτη για θέματα καθημερινότητας του δήμου, όπως ζητήματα ασφάλειας και πολιτικής προστασίας (ακραία καιρικά φαινόμενα), ζητήματα ποιότητας ζωής (διακοπές ρεύματος, νερού κλπ.), για νέες δυνατότητες και υπηρεσίες που προσφέρει ο δήμος, καθώς και για δράσεις (πολιτιστικές, αθλητικές, κοινωνικές κλπ.), αλλά και γενικότερα για ό,τι προάγει τη συμμετοχή των δημοτών στα όρια του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη.

Η παρεχόμενη υπηρεσία «Επικοινωνία με τον Πολίτη» λειτουργεί σύμφωνα με τις επιταγές του νέου Ευρωπαϊκού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων GDPR (General Data Protection Regulation). Προσφέρεται στον πολίτη η δυνατότητα να επιλέξει αυτός τον τρόπο με τον οποίο επιθυμεί να ενημερώνεται από τον Δήμο του. Οι επιλογές που θα διαθέτει είναι:

- Μέσω SMS (Εγγραφή στη λίστα κινητών)
- Μέσω email (Εγγραφή στη λίστα emails)
- Μέσω του περιοδικού «έχουμε νέα» (Εγγραφή στο περιοδικό)

Αφού καταχωρήσει τα στοιχεία του στην επιλογή που θα επιλέξει, για λόγους ασφάλειας αλλά και συμμόρφωσης με το Νέο Ευρωπαϊκό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων GDPR, θα του αποστέλλεται ανάλογα SMS ή email με το οποίο θα ζητείται η συγκατάθεσή του για την ενημέρωση αυτή και στη συνέχεια μόνο μετά την παραλαβή αυτής θα εγγράφεται στην αντίστοιχη υπηρεσία. Επίσης σε κάθε αποστολή που θα πραγματοποιεί ο Δήμος, θα παρέχεται στον παραλήπτη η δυνατότητα διαγραφής από την αντίστοιχη υπηρεσία.

1.14 e-Βοήθεια στο Σπίτι: Υπηρεσίες Τηλεβοήθειας – Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ehealth.pilea-hortiatis.gr)

Συνεχίζεται η λειτουργία του νέου μοντέλου κοινωνικής φροντίδας με σκοπό τη διευκόλυνση της καθημερινότητας των κατοίκων του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη και κυρίως των ανθρώπων της τρίτης ηλικίας που αντιμετωπίζουν προβλήματα. Η δράση «**e-Βοήθεια στο Σπίτι**» περιλαμβάνει: α) την παροχή Υπηρεσιών συνεχούς κατ' οίκον παρακολούθησης μέσω ειδικών συσκευών, β) τη λειτουργία Ηλεκτρονικής Πύλης Πρόληψης και Προαγωγής Υγείας (ehealth.pilea-hortiatis.gr).

Οι υπηρεσίες προσφέρονται δωρεάν. Έχουν διατεθεί ήδη σε όλη την επικράτεια του Δήμου συσκευές ανίχνευσης πτώσης, συσκευές εντοπισμού θέσης για πάσχοντες από άνοια, συσκευές μέτρησης βάρους και πίεσης, έξυπνες οικιακές συσκευές (ψυγείο, φούρνος) και αισθητήρες παρακολούθησης δραστηριότητας.

Για τις παραπάνω υπηρεσίες, ο δήμος μας βραβεύτηκε στην τελετή απονομής των **Best City Awards 2017**.

Συνέχεια της παραπάνω δράσης αποτέλεσαν τα 2 ευρωπαϊκά πρόγραμμα “VICINITY” και “ACTIVAGE” που υλοποίησε ο Δήμος μας. Και τα 2 προγράμματα χρηματοδοτήθηκαν από το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα “ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ 2020” για την Έρευνα και την Καινοτομία 2014-2020.

1. "VICINITY - Ανοιχτό Δίκτυο Εικονικής γειτονιάς για τη σύνδεση Διαδικτυακών Αντικειμένων"

Το πρόγραμμα VICINITY αφορά στη διερεύνηση της πρακτικής εφαρμογής του μοντέλου παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας και πρόνοιας, μέσα από την πρόκληση του Διαδικτύου των Αντικειμένων (Internet-of-Things). Ο δήμος μας αποτέλεσε έναν από τους πιλότους του προγράμματος και πραγματοποιήθηκαν δύο σενάρια εφαρμογής:

1ο Σενάριο: Υποβοηθούμενη Διαβίωση στο Σπίτι

A. Υποβοηθούμενη Διαβίωση για ηλικιωμένους στο σπίτι (40 ωφελούμενοι)

B. Ανίχνευση μη φυσιολογικής συμπεριφοράς ηλικιωμένων ανθρώπων που ζουν μόνοι (10 ωφελούμενοι/πιλοτικά σπίτια)

2ο Σενάριο: Προληπτική Ιατρική / Φυσική Άσκηση

C. Βελτίωση της υγείας για ανθρώπους μέσης ηλικίας (50 ωφελούμενοι)

Επίσημη Ιστοσελίδα του προγράμματος: www.vicinity2020.eu

2. "ACTIVAGE - Ενεργοποιώντας Καινοτόμα IoT Έξυπνα Περιβάλλοντα Διαβίωσης για Καλή Γήρανση"

Το έργο "ACTIVAGE" έθεσε ως στόχο να παρατείνει και να υποστηρίξει την ανεξάρτητη διαβίωση των ηλικιωμένων στο χώρο διαμονής τους ώστε να ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες των φροντιστών, των παρόχων υπηρεσιών καθώς και των δημόσιων αρχών που εμπλέκονται στη φροντίδα των ηλικιωμένων. Το πρόγραμμα είναι το μεγαλύτερο σε ευρωπαϊκή κλίμακα και εκτείνεται σε εννέα τοποθεσίες σε επτά ευρωπαϊκές χώρες, βασιζόμενο σε τεχνολογίες IoT (Διαδίκτυο των Αντικειμένων). Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη συμμετείχε έχοντας το σημαντικό ρόλο του Δήμου πιλότου για την εφαρμογή και αξιολόγηση των καινοτόμων υπηρεσιών, τις οποίες θα αναπτύξουν οι τεχνολογικοί εταίροι. Η τεχνολογική πρόκληση αφορά στη διερεύνηση της πρακτικής εφαρμογής του μοντέλου παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας και πρόνοιας, μέσα από το Διαδίκτυο των Αντικειμένων (Internet-of-Things), το οποίο εφαρμόστηκε σε εκατό πενήντα (150) σπίτια ωφελούμενων ηλικιωμένων με την τοποθέτηση αισθητήρων και συσκευών IoT.

Επίσημη Ιστοσελίδα του προγράμματος: www.activageproject.eu.

10.4.Υπηρεσίες προς το Ανθρώπινο Δυναμικό του Δήμου

2.1 DocuTracks: Προμήθεια και Εγκατάσταση Πληροφοριακού Συστήματος Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Εγγράφων και Ψηφιακών Υπογραφών

Στο πλαίσιο του ψηφιακού μετασχηματισμού του δήμου μας και της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του Ν. 4440/2016, άρθρο 24 περί «Ηλεκτρονικής διαδικασίας έκδοσης και διακίνησης διοικητικών πράξεων και εγγράφων στο δημόσιο τομέα», ολοκληρώθηκε στις αρχές του 2019 η εγκατάσταση **Πληροφοριακού Συστήματος Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Εγγράφων και Ψηφιακών Υπογραφών (DocuTracks)**. Το Σύστημα συνδυάζει την **ψηφιακή υπογραφή** που διαθέτουν όλοι οι αιρετοί και τα στελέχη του δήμου με ταυτοποίηση και χρονοσήμανση στο σύστημα ΕΡΜΗΣ.

Οι κυριότεροι στόχοι του Πληροφοριακού Συστήματος είναι:

- Η πλήρως ηλεκτρονική διαχείριση εγγράφων και ψηφιακών υπογραφών και μετάβαση στο "paperless - inkless office"
- Η σημαντική επιτάχυνση στη διεκπεραίωση θεμάτων και εγγράφων - βέλτιστη απόκριση προς το εξωτερικό περιβάλλον
- Η σημαντική μείωση του διοικητικού και διαχειριστικού κόστους ανά υπάλληλο που συμμετέχει με οποιοδήποτε τρόπο στον κύκλο ζωής ενός εγγράφου
- Η διαφάνεια στη σύνταξη, υπογραφή και διακίνηση ενός εγγράφου
- Η ελαχιστοποίηση ή ακόμα και πλήρης απαλλαγή από τον σημαντικό φόρτο τετριμμένων καθημερινών εργασιών και διαδικασιών, που έχουν χαμηλή προστιθέμενη αξία

2.2 Προμήθεια Tablets για την παρακολούθηση των συνεδριάσεων των πολιτικών οργάνων του δήμου μας

Στις αρχές του 2019 ολοκληρώθηκε η προμήθεια 44 tablets (1 για κάθε σύμβουλο, 1 για το Δήμαρχο, 1 για το Γενικό Γραμματέα και 1 για το Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων), στα οποία

εγκαταστάθηκαν κατάλληλες εφαρμογές για την on-line παρακολούθηση, μέσα από την 10 ιντσών οθόνη, των θεμάτων (εισηγήσεων και συνοδευτικών εγγράφων) όλων των συνεδριάσεων στο δήμο μας.

Έτσι πλέον δεν εκτυπώνεται καμία σελίδα για τις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του Δήμου επιτυγχάνοντας οικονομία κλίμακας τόσο στα αναλώσιμα του δήμου όσο και στο χρόνο των υπαλλήλων που υποστηρίζουν τα πολιτικά όργανα.

2.3 CRM: Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Επαφών Πολιτών (crm.pilea-hortiatis.gr)

Το Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Επαφών Πολιτών (CRM) είναι μια διαδικτυακή εφαρμογή η οποία λειτουργεί σύμφωνα με τις επιταγές του νέου Ευρωπαϊκού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων GDPR (General Data Protection Regulation) και προσφέρει στους υπαλλήλους του δήμου τη δυνατότητα για:

- Καταχώρηση νέων επαφών δημοτών/πολιτών και των προσωπικών τους στοιχείων
- Προβολή καταχωρημένων επαφών
- Αναζήτηση επαφών βάσει των προσωπικών του στοιχείων
- Καταχώρηση αιτημάτων επικοινωνίας (Ραντεβού / Μηνύματα / Τηλεφωνήματα κτλ.)
- Προβολή αιτημάτων επικοινωνίας ανά επαφή ή συνολικά

2.4 IanosEnergy: Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Καταναλώσεων Ρεύματος και Ψηφιακής Αποτύπωσης Φωτιστικών και Πινάκων σε Ψηφιακό Υπόβαθρο Χαρτών (panel.ianosenergy.gr)

Τον Μάιο του 2016 ολοκληρώθηκε η αποτύπωση:

- του υπάρχοντος δικτύου ηλεκτροφωτισμού του Δήμου (9500 ιστοί και 506 ηλεκτρολογικοί πίνακες)
- όλων των κάδων αστικών, ανακυκλώσιμων και άλλων απορριμμάτων του Δήμου (5364 κάδοι)
- όλων των κεραιών κινητής τηλεφωνίας που είναι εγκατεστημένες στο Δήμο (102 κεραιές κινητές τηλεφωνίας)

και η ηλεκτρονική καταχώρηση των Γεωγραφικών και Τεχνικών Χαρακτηριστικών των παραπάνω σημείων σε Πληροφοριακό Σύστημα Διαδικτυακής Πρόσβασης. Η αποτύπωση συμβάλλει στην ενεργειακή αναβάθμιση του οδοφωτισμού με την προμήθεια και αντικατάσταση των λαμπτήρων με LED.

Στις αρχές του 2020, ο δήμος προμηθεύτηκε το Πληροφοριακό Σύστημα IanosEnergy που διαχειρίζεται όλες τις Καταναλώσεις Ρεύματος του δήμου. Επιπλέον, ενημερώθηκε η αποτύπωση των Φωτιστικών και των Ηλεκτρολογικών Πινάκων τους με τα Τεχνικά Χαρακτηριστικά τους.

2.5 Διαχείριση Στόλου Οχημάτων

Για την οικονομικότερη και παραγωγικότερη διαχείριση του στόλου των οχημάτων του Δήμου υλοποιήθηκε η Υπηρεσία Διαχείρισης Στόλου Οχημάτων από το Τμήμα ΤΠΕ σε συνεργασία με τη Δ/νση Περιβάλλοντος-Καθαριότητας και δόθηκε σε χρήση την άνοιξη του 2013.

Το Σύστημα Διαχείρισης Στόλου Οχημάτων περιλαμβάνει το απαραίτητο λογισμικό που διαχειρίζεται το σύνολο των πληροφοριών που λαμβάνει από τηλεματικές συσκευές που εγκαταστάθηκαν σε **τριάντα ένα (31) οχήματα του Δήμου** απορριμματοφόρα, φορτηγά, λεωφορεία και κάποια επιβατικά. Οι τηλεματικές συσκευές διαθέτουν ενσωματωμένο δέκτη GPS εντοπισμού της γεωγραφικής θέσης καθώς και παρακολούθησης και αποστολής ψηφιακών και αναλογικών μετρήσεων.

2.6 Virtual Servers & File Storage: Σύγχρονοι εικονικοί εξυπηρετητές (virtual servers) και Κοινόχρηστη αποθήκευση αρχείων σε Σύστημα Αποθήκευσης Δεδομένων Αρθρωτού Περιβλήματος Συστοιχίας Σκληρών Δίσκων (SAN)

Το καλοκαίρι του 2014 το Τμήμα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) ολοκλήρωσε την προμήθεια ενός σύγχρονου εξυπηρετητή (server) αρθρωτής αρχιτεκτονικής τύπου blade, ενώ στα τέλη του 2019 ολοκληρώθηκε και η προμήθεια 2ου εξυπηρετητή (server) τελευταίας τεχνολογίας με ταυτόχρονη εφαρμογή εικονικών μηχανών (virtualization). Ο εξοπλισμός αυτός συνέβαλε σημαντικά στην αναβάθμιση των υποδομών του Δήμου στους τομείς της ταχύτητας λειτουργίας, του κόστους λειτουργίας, του κόστους συντήρησης και της ασφάλειας των δεδομένων.

Στα τέλη του 2022, ο δήμος προμηθεύτηκε ένα νέο Σύστημα Αποθήκευσης Δεδομένων Αρθρωτού Περιβλήματος Συστοιχίας Σκληρών Δίσκων (**Storage Area Network**) με 2 Ελεγκτές Δίσκων (Controllers) και 10 Δίσκους (SSD) για την κοινόχρηστη αποθήκευση αρχείων. Καθώς τα ψηφιακά δεδομένα που παράγονται από τις υπηρεσίες του δήμου αυξάνονται με αλματώδη ρυθμό, διασφαλίσαμε με τον εξοπλισμό αυτό την ταχύτερη και ασφαλέστερη αποθήκευσή τους.

2.7 VPN: Υπηρεσίες Ιδιωτικού Εικονικού Δικτύου

Στα τέλη του 2019, ο δήμος αναβάθμισε το Πληροφοριακό Σύστημα iNODE που διαθέτει εξασφαλίζοντας για το σύνολο του δήμου Υπηρεσίες Ιδιωτικού Εικονικού Δικτύου (iNODE VPN service) Απομακρυσμένης Πρόσβασης με ύψιστη ασφάλεια στο κλειστό εσωτερικό δίκτυο ΣΥΖΕΥΞΙΣ του δήμου μας. Η πρόβλεψη αυτή αποδείχθηκε σωτήρια για την ομαλή λειτουργία του δήμου κατά το διάστημα της πανδημίας, αφού εξασφάλισε με τον πιο ασφαλή τρόπο την **εξ' αποστάσεως εργασία τόσο των αιρετών όσο και των εργαζόμενων του δήμου.**

2.8 WithSecure & Cisco AMP: Υπηρεσίες Ελέγχου Ασφάλειας Δεδομένων και Ασφαλούς Πρόσβασης στο Διαδίκτυο

Το καλοκαίρι του 2019, ο δήμος προμηθεύτηκε το Λογισμικό **WithSecure Protection Service for Business (PSB)** και τον Απρίλιο του 2024 το Λογισμικό Cisco AMP, προσφέροντας υψηλές Υπηρεσίες Ελέγχου Ασφάλειας Δεδομένων και Ασφαλούς Πρόσβασης στο Διαδίκτυο στο σύνολο του δήμου. Οι υπηρεσίες αυτές στοχεύουν στην αποτροπή των κινδύνων εισβολής κακόβουλου λογισμικού και διαρροής, αλλοίωσης, απώλειας δεδομένων στο δήμο μας και εναρμονίζονται με τις Απαιτήσεις του Νέου Ευρωπαϊκού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων **GDPR (General Data Protection Regulation).**

11. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο προϋπολογισμός αποτελεί τη θεμελιώδη οικονομική βάση για τον ετήσιο προγραμματισμό και τη λειτουργία του Δήμου. Σύμφωνα με τις ισχύουσες οδηγίες του Υπουργείου Εσωτερικών για την κατάρτιση του προϋπολογισμού των Δήμων, όπως αυτές εκδίδονται κάθε έτος (π.χ. Απόφαση 56415/2024 για το οικονομικό έτος 2025), οι Δήμοι υποχρεούνται να καταρτίζουν ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς, βασισμένους στα εισπραχθέντα έσοδα της προηγούμενης χρήσης.

Οι ετήσιες οδηγίες καθορίζουν τις επιλέξιμες πηγές χρηματοδότησης, τις επιτρεπόμενες δαπάνες, καθώς και τα όρια και τις διαδικασίες τροποποιήσεων του προϋπολογισμού. Παράλληλα, παραμένει ενεργή η υποχρέωση για ποσοτικούς στόχους εκτέλεσης, με ειδική μέριμνα για τον έλεγχο των αποκλίσεων. Τυχόν σημαντική απόκλιση από τους εγκεκριμένους στόχους ενδέχεται να ενεργοποιήσει μηχανισμούς εποπτείας ή εξυγίανσης, σύμφωνα με τις ισχύουσες ρυθμίσεις.

Η παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού πραγματοποιείται σε μηνιαία, τριμηνιαία και ετήσια βάση από το Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ, το οποίο λειτουργεί στο πλαίσιο της γενικότερης εποπτείας των οικονομικών της τοπικής αυτοδιοίκησης από την κεντρική διοίκηση. Στόχος του πλαισίου αυτού είναι ο εξορθολογισμός των δαπανών, η αποφυγή εικονικών προβλέψεων και η ενίσχυση της δημοσιονομικής διαφάνειας.

Για το έτος 2026, ο προϋπολογισμός συντάσσεται σύμφωνα με την ΚΥΑ 41522/2025 και την Εγκύκλιο 16/2025, που προβλέπουν την ευθυγράμμιση των οικονομικών στόχων των Δήμων με τον νέο Πολυετή Δημοσιονομικό Προγραμματισμό (ΠΔΠ), ο οποίος αντικατέστησε το παλαιό μεσοπρόθεσμο πλαίσιο. Οι Δήμοι υποχρεούνται να εξασφαλίζουν τη συμβατότητα μεταξύ προϋπολογισμού, επιχειρησιακού προγράμματος και δημοσιονομικών στόχων, υπό την εποπτεία του Παρατηρητηρίου Οικονομικής Αυτοτέλειας.

Η εντεινόμενη δημοσιονομική εποπτεία, οι μειωμένοι πόροι και η δυσκολία είσπραξης εσόδων καθιστούν αναγκαία την αξιοποίηση κάθε διαθέσιμου χρηματοδοτικού εργαλείου για την υλοποίηση του παρόντος επιχειρησιακού προγράμματος 2025–2028.

11.1.Ισολογιστικά και Απολογιστικά στοιχεία έτους 2023

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις των παρ. 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 163 του Ν.3463/2006 (ΚΔΚ), καταρτίστηκε οικονομική κατάσταση απογραφής, στην οποία παρουσιάστηκε η παρακάτω χρηματοοικονομική θέση, κατά την 31η Δεκεμβρίου 2023. Ο Ισολογισμός που παρατίθεται παρακάτω θεωρήθηκε από τον ορκωτό λογιστή KIS IKE (ορκωτός ελεγκτής λογιστής ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΣ).

Πίνακας: 13ος Ισολογισμός της 31ης Δεκεμβρίου 2023

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Ποσά κλειόμενης χρήσεως 2023		
	Αξία κτήσεως	Αποσβέσεις	Αναπόσβ. Αξία
Β. ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ			
1.Λοιπά Έξοδα Εγκατάστασης	13.388.375,09	10.711.416,87	2.676.958,22
Γ. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
II. Ενσώματες ακινητοποιήσεις			
1.Γήπεδα - Οικόπεδα-Αγροτεμάχια	85.644.100,00	0,00	85.644.100,00
1α. Πάρκα - Πλατείες – Παιδότοποι	8.624.166,70	4.055.197,28	4.568.969,42
1β. Οδοί-Οδοστρώματα κοινής χρήσεως	27.328.258,97	18.904.235,63	8.424.023,34
1γ. Πεζοδρόμια κοινής χρήσης	4.567.425,11	3.607.560,93	959.864,18

2. Αγροί	109.510.491,72	0,00	109.510.491,72
3.Κτίρια και τεχνικά έργα	49.672.789,91	36.820.551,75	12.852.238,16
3β. Εγκαταστάσεις ηλεκτροφωτ. κοινής χρήσης	2.592.554,97	1.473.873,84	1.118.681,13
3γ. Λοιπές μόνιμες εγκαταστάσεις κοινής χρήσης	8.304.608,78	4.285.436,47	4.019.172,31
4.Μηχανήματα	1.073.136,32	904.302,56	168.833,76
5.Μεταφορικά μέσα	11.105.998,32	7.973.470,54	3.132.527,78
6.Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	12.920.455,28	11.621.627,86	1.298.827,42
7.Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσεως παγίων	8.711.795,67	0,00	8.711.795,67
Σύνολα	330.055.781,75	89.646.256,86	240.409.524,89
III. Τίτλοι πάγιας επένδυσης και άλλες μακροπρόθεσμες Χρηματοοικονομικές Απαιτήσεις			
1.Τίτλοι πάγιας επένδυσης		1.502.317,44	
προβλέψεις για υποτίμηση		313.921,58	1.188.395,86
2.Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις			6.451,00
Σύνολο			1.194.846,86
Σύνολο πάγιου ενεργητικού (ΓII+ΓIII)			241.604.371,75
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
II. Απαιτήσεις			
1.Απαιτήσεις από πώληση αγαθών και υπηρεσιών			793.761,53
2. Επισφαλείς- επίδικοι πελάτες και χρεώστες		6.618.919,93	
Μείον: προβλέψεις		6.618.919,93	0,00
3.Χρεώστες Διάφοροι			145.712,39
Μείον: προβλέψεις		0,00	0,00
4.Λογαριασμοί διαχείρισης προκαταβολών πιστώσεων			0,00
Σύνολο			939.473,92
IV. Διαθέσιμα			
1.Ταμείο			2.350,70
2.Καταθέσεις Όψεως			8.569.683,06
Σύνολο			8.572.033,76
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού (ΔII+ΔIV)			9.511.507,68
Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			
1. Έξοδα επόμενων χρήσεων			32.109,30
2. Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα			3.918.312,94
Σύνολο			3.950.422,24
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (B+ Γ+Δ+Ε)			257.743.259,89
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ			
1.Χρεωστικοί Λογαριασμοί Προϋπολογισμού			97.332.341,56

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

Ποσά κλειόμενης χρήσεως 2023

A. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

I. Κεφάλαιο	227.711.524,30
II. Διαφορές αναπροσαρμογής και Επιχορηγήσεις	
Επενδύσεων - Δωρεές Παγίων	
1. Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας τίτλων	4.266,70
2. Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων	997.014,06
3. Δωρεές παγίων	10.023.417,15
3β. Αξία ακινήτων και λοιπών κληροδοτημάτων	373.552,05
4. Επιχορηγήσεις Επενδύσεων	26.167.880,16
Σύνολο	37.566.130,12
III. Αποθεματικά κεφάλαια	
3. Ειδικά αποθεματικά	640.190,29
IV. Αποτελέσματα εις νέο	
Υπόλοιπο (ελλείμματος) εις νέον	-5.364.114,21
Υπόλοιπο (ελλειμμάτων) προηγούμενων χρήσεων	-21.790.224,19
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (AI +AII+AIII+AIV)	-27.154.338,40
B. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ	
1. Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	1.360.759,26
Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
I. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	
1. Δάνεια τραπεζών	9.183.297,07
II. Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	
1. Προμηθευτές	4.396.766,21
2α. Επιταγές πληρωτέες	0,00
5. Υποχρεώσεις από φόρους - τέλη	146.798,90
6. Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	150.139,46
7 Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση	927.149,92
11. Πιστωτές διάφοροι	1.494.454,91
Σύνολο	7.115.309,40
Σύνολο υποχρεώσεων (ΓI+ΓII)	16.298.606,47
Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	
1. Έσοδα επόμενων χρήσεων	0
2. Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	1.320.387,85
Σύνολο	1.320.387,85
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (Α+Β+Γ+Δ)	257.743.259,89
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ	
2. Πιστωτικοί Λογαριασμοί Προϋπολογισμού	97.332.341,56

Πηγή: Οικονομική Υπηρεσία του Δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη

1. Εξέλιξη των Εσόδων

Τα συνολικά οργανικά έσοδα του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη της χρήσεως 2023 ανήλθαν στο ποσό των 27.387.817,42 ευρώ ενώ με την προσθήκη των εσόδων από τόκους καταθέσεων ποσού 186.368,58 ευρώ και των εσόδων από διαφορά αποτίμησης τίτλων πάγιας επένδυσης ποσού 39.480,40 ευρώ ανήλθαν στο ποσό των 27.613.666,40 ευρώ έναντι 26.307.865,85 ευρώ το 2022.

Στο παραπάνω ποσό αν προστεθούν τα έκτακτα και ανόργανα έσοδα και έσοδα προηγούμενων χρήσεων ποσού 3.028.849,42 ευρώ έναντι 3.078.859,94 ευρώ το 2022, τα συνολικά έσοδα του Δήμου οργανικά και ανόργανα ανήλθαν στο ποσό των 30.642.515,82 ευρώ έναντι 29.386.725,79 ευρώ το 2022. Οι επιχορηγήσεις για πάγιες επενδύσεις που ελήφθησαν το 2023, πέρα από τις επιχορηγήσεις για την κάλυψη των λειτουργικών εξόδων, ανήλθαν στο ποσό των 2.855.961,45 ευρώ έναντι 2.483.971,94 ευρώ το 2022.

Πίνακας: Έσοδα οικονομικής χρήσης έτους 2023

Κ.Α.	Έσοδα	Ποσό
70	Πωλήσεις εμπορευμάτων & λοιπών αποθεμάτων	106.118,16
72	Έσοδα από φόρους -εισφορές -πρόστιμα- προσαυξήσεις	1.206.180,39
73	Έσοδα από τέλη και δικαιώματα	14.330.640,83
74	Έσοδα από επιχορηγήσεις	11.493.445,44
75	Έσοδα παρεπομένων ασχολιών	251.432,60
76	Έσοδα κεφαλαίων	186.368,58
78	Ιδιοπαραγωγή παγίων – τεκμαρτά έσοδα	39.480,40
	Σύνολο Οργανικών εσόδων Α	27.613.666,40
81	Έκτακτα και ανόργανα έσοδα και έκτακτα κέρδη	1.807.831,05
82	Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	1.152.113,92
84	Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	68.904,45
	Σύνολο Ανόργανων εσόδων Β	3.028.849,42
	Γενικό Σύνολο (Α+Β)	30.642.515,82

Πηγή: Οικονομική Υπηρεσία του Δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη

2. Κατανομή των Εξόδων στις υπηρεσίες του δήμου

Τα οργανικά έξοδα και το κόστος των αναλωσίμων ειδών ανήλθαν στο ποσό των 35.272.041,78 ευρώ και αφαιρουμένων των αποσβέσεων ποσού 5.673.606,10 ευρώ ανήλθαν στο ποσό των 29.598.435,68 ευρώ, έναντι 26.265.769,14 ευρώ το 2022.

Το κόστος αγαθών και υπηρεσιών ανήλθε στο ποσό των 30.952.374,86 ευρώ, έναντι 31.607.145,46 ευρώ το 2022, τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας του Δήμου ανήλθαν στο ποσό των 3.544.682,71 ευρώ, έναντι 3.221.966,12 ευρώ το 2022, τα έξοδα λειτουργίας δημοσίων σχέσεων ανήλθαν στο ποσό των 76.446,32 ευρώ, έναντι 68.319,61 ευρώ το 2022 και τα

χρηματοοικονομικά έξοδα ανήλθαν στο ποσό των 698.537,89 ευρώ, έναντι 120.563,01 ευρώ το 2022.

Το συνολικό κόστος παροχής υπηρεσιών, διοίκησης, δημοσίων σχέσεων, προβλέψεων και χρηματοοικονομικών ανήλθε στο ποσό των 35.272.041,78 ευρώ έναντι 35.017.994,20 ευρώ το 2022. Η διαφορά μεταξύ των συνολικών εσόδων της χρήσεως 2023 ποσού 30.642.515,82 ευρώ μείον τα συνολικά έξοδα της χρήσεως 2023 ποσού 35.948.295,05 ευρώ στα οποία περιλαμβάνονται αποσβέσεις ποσού 5.673.606,10 ευρώ αποτελεί το έλλειμμα της χρήσεως 2023 το οποίο ανέρχεται σε 5.305.779,23 ευρώ, έναντι ελλείμματος 5.798.500,69 ευρώ το 2022.

Όπως προκύπτει από τον Ισολογισμό του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη της 31.12.2023 τα ενσώματα πάγια στοιχεία ανέρχονται στο ποσό των 330.055.781,75 ευρώ, έναντι 322.658.167,39 ευρώ το 2022 και αφαιρουμένων των αποσβέσεων ποσού 89.646.256,86 ευρώ, από τις οποίες 5.673.606,10 ευρώ αφορούν τις αποσβέσεις της χρήσεως 2023, η αναπόσβεστη αξία τους ανέρχεται στο ποσό των 240.409.524,89 ευρώ.

Η ανάλυση των εξόδων της χρήσεως 2023 έχει ως εξής:

Πίνακας: Έξοδα Οικονομικής Χρήσης έτους 2023

ΚΑ	Έξοδα	Ποσό
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	10.823.314,50
61	Αμοιβές αιρετών αρχόντων και τρίτων	1.874.920,54
62	Παροχές τρίτων	7.778.750,34
63	Φόροι-Τέλη	55.385,95
64	Διάφορα έξοδα	5.459.968,97
65	Τόκοι και συναφή έξοδα	698.537,89
66	Αποσβέσεις παγίων ενσωματ. στο λειτουργικό κόστος	5.673.606,10
67	Παροχές -Χορηγίες -Επιχορηγήσεις -Επιδότησεις -	1.077.520,09
68	Προβλέψεις -Εκμεταλλεύσεως	22.216,88
	Σύνολο Οργανικών εξόδων	33.464.221,26
81	Έκτακτα και ανόργανα έξοδα και έκτακτες ζημιές	141.741,60
82	Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	127.035,85
83	Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	407.475,82
	Σύνολο Εκτάκτων εξόδων	676.253,27
25	Αναλώσεις Αναλώσιμων Υλικών	1.388.632,39
26	Ανταλλακτικά Πάγιων στοιχείων	419.188,13
	Σύνολο αναλώσεων	1.807.820,52
	Γενικό Σύνολο	35.948.295,05

Πηγή: Οικονομική Υπηρεσία του Δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη

3. Απαιτήσεις και Υποχρεώσεις

Το σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων του Δήμου ανέρχεται στο ποσό των 7.115.309,40 ευρώ, έναντι 3.284.668,82 ευρώ το 2022 και οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις σε -9.183.297,07 ευρώ, έναντι 8.297.080,57 ευρώ το 2022, δηλαδή το σύνολο των υποχρεώσεων του Δήμου ανέρχεται σε 16.298.606,47 ευρώ έναντι 11.581.749,39 ευρώ το

2022, ενώ το σύνολο των βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων ανέρχεται στο ποσό των 939.473,92 ευρώ έναντι 1.157.502,07 ευρώ το 2022.

4. Διαθέσιμα

Το υπόλοιπο των χρηματικών διαθεσίμων την 31.12.2023 είναι 8.663.183,20 ευρώ. Στα χρηματικά διαθέσιμα ποσό 173.193,84 ευρώ ανήκει στο κληροδότημα «ΚΟΤΖΑΜΑΝΗ».

5. Κεφάλαιο

Το κεφάλαιο του Δήμου ανέρχεται στο ύψος των 227.711.524,30 ευρώ.

6. Συμπέρασμα

Το γενικό συμπέρασμα από την εκτέλεση του προϋπολογισμού 2023 είναι ότι η ορθολογική διαχείριση των οικονομικών του Δήμου ανταποκρίθηκε στη Στοχοθεσία του 2023. Οι μικρές αποκλίσεις στην είσπραξη των εσόδων σε συνδυασμό με την σωστή διαχείριση των εξόδων δεν επηρέασαν αρνητικά την υλοποίηση του προϋπολογισμού στο 2023.

Πηγή: Οικονομική Υπηρεσία του Δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη

11.2. Προϋπολογισμοί ετών 2024 – 2025 Δήμου Πυλαίας – Χορτιάτη

Ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός εσόδων και εξόδων του οικονομικού έτους 2024, καθώς και ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός εσόδων και εξόδων του οικονομικού έτους 2025, παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα.

Προϋπολογισμοί 2024 και 2025

ΕΣΟΔΑ

	2024	2025
0 ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	23.169.714,78	29.219.185,47
1 ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	135.760,00	143.360,00
2 ΕΣΟΔΑ ΑΠ'Ο ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	102.350,00	209.750,00
3 ΕΣΟΔΑ ΑΠ'Ο ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	9.100.000,00	13.600.000,00
4 ΕΣΟΔΑ ΑΠ'Ο ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	2.905.741,00	2.578.998,00
5 ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	801.000,00	915.000,00
6 ΕΣΟΔΑ ΑΠ'Ο ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	9.873.313,78	11.524.903,63
7 ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	251.550,00	247.173,84
1 ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	22.166.627,53	22.525.685,99
11 ΕΣΟΔΑ ΑΠ'Ο ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	5.000,00	106.000,00
12 ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	4.077.735,92	1.610.550,74
13 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	17.654.743,61	20.233.487,25
14 ΔΩΡΕΕΣ - ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ - ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	11.000,00	11.000,00
15 ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΣΤΙΜΑ - ΠΑΡΑΒΟΛΑ	281.800,00	333.300,00
16 ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	136.348,00	231.348,00
2 ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ	4.443.000,00	3.981.600,00
21 ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ	4.413.000,00	3.957.800,00
22 ΕΣΟΔΑ Π.Ο.Ε. ΕΚΤΑΚΤΑ	30.000,00	23.800,00
3 ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ Π.Ο.Ε.	10.549.238,96	10.850.869,45

31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΌ ΔΑΝΕΙΑ	3.102.871,82	2.203.474,14
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΌ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΤΑ ΤΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΕΤΗ	7.446.367,14	8.647.395,31
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ	8.278.813,89	7.934.292,04
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ	6.965.214,16	7.221.492,04
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	87.800,00	148.800,00
43	ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ (ΝΟΜΙΚΑ Ή ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ)	1.225.799,73	564.000,00
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	8.663.183,20	11.485.912,91
511	Χρηματικό υπόλοιπο προερχόμενο από τακτικά έσοδα.	8.489.989,36	11.313.694,38
512	Χρηματικό υπόλοιπο προερχόμενο από έκτακτα έσοδα	173.193,84	172.218,53
	ΣΥΝΟΛΑ	77.270.578,36	85.997.545,86

ΕΞΟΔΑ

	2024	2025
6 Έξοδα	32.306.589,53	34.319.947,74
60 Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	13.751.929,20	14.058.549,08
61 Αμοιβές αιρετών και τρίτων	2.727.354,71	3.518.224,65
62 Παροχές τρίτων	7.573.776,67	8.134.685,02
63 Φόροι τέλη	113.403,75	106.750,76
64 Λοιπά Γενικά έξοδα	1.192.301,38	1.193.676,94
65 Πληρωμές για την εξυπηρέτηση δημοσίας πίστωσης	1.827.359,06	1.676.474,57
66 Δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων	2.470.458,69	3.277.616,67
67 Πληρωμές Μεταβιβάσεις σε τρίτους	2.597.238,73	2.276.770,05
68 Λοιπά έξοδα	52.767,34	77.200,00
7 Επενδύσεις	23.411.552,82	28.252.649,57
71 Αγορές κτιρίων τεχνικών έργων και προμήθειες παγίων	1.647.773,24	1.113.698,40
73 Έργα	20.516.877,18	24.834.729,47
74 Μελέτες Έρευνες πειραματικές εργασίες και ειδικές δαπάνες	1.246.902,40	2.304.221,70
75 Τίτλοι πάγιας επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις)	0,00	0,00
8 Πληρωμές Π.Ο.Ε. Αποδόσεις και Προβλέψεις	21.287.200,20	23.120.862,82
81 Πληρωμές Π.Ο.Ε.	5.832.006,59	7.296.745,90
82 Αποδόσεις	7.060.646,16	7.446.190,45
83 Επιχορηγούμενες Πληρωμές Υποχρεώσεων Π.Ο.Ε.	1.262.559,48	0
85 Προβλέψεις μη είσπραξης	7.131.987,97	8.377.926,47
9 Αποθεματικό	265.235,81	304.085,73
Σύνολα	77.270.578,36	85.997.545,86

Πηγή: Οικονομική Υπηρεσία του δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη 2025

12. ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

12.1. Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Χορτιάτη (Δ.Ε.Υ.Α.)

Η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) Πυλαίας-Χορτιάτη συστάθηκε στις 4 Μαΐου του 2006 με τη δημοσίευση της στην εφημερίδα της κυβερνήσεως (ΦΕΚ 552/04.05.2006).

Η Δ.Ε.Υ.Α. Πυλαίας-Χορτιάτη, όπως όλες οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης – Αποχέτευσης της Ελλάδας, διέπεται από το Ν. 1069/1980 (ΦΕΚ 191/1980 τεύχος Α΄) «Περί κινήτρων δια την ίδρυσιν Επιχειρήσεων Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως», αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου της παρ. 4 του άρθρου 252 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΔΚ), όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 3463/2006 (Α' 114) **έχει κοινωφελή και μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα** και διέπεται από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από άλλες ειδικές διατάξεις του Ν.1069/1980, του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και του Ν. 3852/2010 (Α' 87).

Η ΔΕΥΑ παρέχει υπηρεσίες Ύδρευσης- Αποχέτευσης, για την εξυπηρέτηση των αναγκών της Δημοτικής Ενότητας Χορτιάτη του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη η οποία αναπτύσσεται συνεχώς. Περιοχή αρμοδιότητας της επιχείρησης είναι η Δημοτική Ενότητα Χορτιάτη (Ασβεστοχώρι, Χορτιάτης, Εξοχή, Φίλυρο) και απευθύνεται στο σύνολο των κατοίκων της περιοχής αυτής.

Διοικείται από 11μελές Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο ορίζεται από το εκάστοτε Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου και ακολουθεί τη θητεία του.

Η Δ.Ε.Υ.Α., εντός της περιοχής αρμοδιότητάς της, είναι υπεύθυνη για:

α) την παραγωγή και διανομή στους καταναλωτές του προϊόντος που καλείται «νερό ανθρώπινης κατανάλωσης», όπως αυτό ορίζεται στην ισχύουσα νομοθεσία,

β) τη συλλογή των λυμάτων από τους εγκεκριμένους καταναλωτές της και την παραγωγή του προϊόντος που καλείται «επεξεργασμένα αστικά λύματα, κατάλληλα για ασφαλή διάθεση στο περιβάλλον», όπως αυτό ορίζεται στην ισχύουσα νομοθεσία,

γ) τη μελέτη, κατασκευή, συντήρηση, εκμετάλλευση, διοίκηση και λειτουργία των έργων υδροληψίας, έργων επεξεργασίας νερού, δικτύων μεταφοράς νερού, δικτύων διανομής ύδρευσης, δικτύων αποχέτευσης ακάθαρτων και ομβρίων υδάτων, μονάδων επεξεργασίας αστικών υγρών αποβλήτων, διατάξεων διάθεσης του προϊόντος της περίπτωσης β' , καθώς και μονάδων επεξεργασίας και διάθεσης του υπολείμματος των ανωτέρω διαδικασιών επεξεργασίας της περιοχής αρμοδιότητάς της.

Α. Υλικοί Πόροι

Η ύδρευση γίνεται με το νερό που αντλείται από 16 γεωτρήσεις (οι οποίες βρίσκονται σε όλη τη Δ.Ε. Χορτιάτη), 5 πηγές και 30% της συνολικής ποσότητας νερού αγοράζεται από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. (Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Α.Ε.). Οι εξυπηρετούμενοι κάτοικοι είναι 17.862 (σύμφωνα με την απογραφή του πληθυσμού το 2021 (8.000 περίπου υδρόμετρα) και η ετήσια παραγωγή νερού ξεπερνάει τα 2.500.000 κυβ. μέτρα. Η ποιότητα του πόσιμου νερού διασφαλίζεται με τον συνεχή και εντατικό έλεγχο του στο δίκτυο, άλλα και στις πηγές. Ένα από τα αδύνατα σημεία της επιχείρησης είναι το δίκτυο ύδρευσης που διαθέτει η επιχείρηση. Το δίκτυο ύδρευσης είναι ιδιαίτερα μεγάλο και σε μεγάλο ποσοστό εξαπλωμένο σε ορεινές περιοχές. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα μεγάλα τμήματα του

δικτύου να είναι αχαρτογράφητα (κυρίως στις περιοχές εκτός σχεδίου). Έτσι, η επιχείρηση αδυνατεί να γνωρίζει τις συνθήκες που επικρατούν στα τμήματα αυτά.

Η Δ.Ε.Υ.Α. Πυλαίας-Χορτιάτη για τη βελτίωση και τον έλεγχο των υδρευτικών της υποδομών έχει εγκαταστήσει **συστήματα τηλεμετρίας**.

Μέσω αυτών των συστημάτων, χρησιμοποιώντας έναν κοινό Internet browser έχει πρόσβαση σε ειδικά διαμορφωμένο γραφικό περιβάλλον όπου μπορεί και παρακολουθεί, ελέγχει, διαχειρίζεται και αποθηκεύει δεδομένα της εγκατάστασης. Η πρόσβαση μπορεί να γίνει από οπουδήποτε και με οποιοδήποτε μέσο (Desktop, Laptop, SmartPhone).

Συγκεκριμένα η Δ.Ε.Υ.Α. Πυλαίας-Χορτιάτη:

- Παρακολουθεί σε ένα φιλικό γραφικό περιβάλλον (HMI) τη λειτουργική κατάσταση του εξοπλισμού.
- Παρακολουθεί το ιστορικό συμβάντων, συναγερμών και σημάτων.
- Ελέγχει απομακρυσμένα τον εξοπλισμό.
- Παρακολουθεί σε μορφή γραφημάτων τις μεταβολές των σημάτων.
- Λαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τη διαγνωστική ανάλυση του συστήματος.
- Παρακολουθεί και προγραμματίζει τη συντήρηση του εξοπλισμού.
- Λαμβάνει email ή SMS σε κρίσιμες καταστάσεις.

Έχει αναπτυχθεί με ίδιους πόρους **βάση γεωχωρικών δεδομένων** στην οποία έχουν καταχωρηθεί στοιχεία των υποδομών της ΔΕΥΑ Πυλαίας-Χορτιάτη (υδρόμετρα, αντλιοστάσια, δεξαμενές, βάνες, δικλείδες, δίκτυα, καταναλωτές), στοιχεία καταναλώσεων, ενώ γίνεται και online μέτρηση των ενδείξεων των υδρομέτρων.

Επίσης, η επιχείρηση διαθέτει **Πληροφοριακό Σύστημα** αλλά και **Πρόγραμμα Διακίνησης Ηλεκτρονικών Εγγράφων** για την εξυπηρέτηση των πελατών της και έτσι καταφέρνει να παρέχει μια προσέγγιση με κέντρο τον πολίτη, χωρίς να απαιτείται απαραίτητως η δια ζώσης παρουσία του στα γραφεία εξυπηρέτησης πελατών.

Η Δ.Ε.Υ.Α. Πυλαίας-Χορτιάτη, στην προσπάθεια παροχής προς τους καταναλωτές, υπηρεσιών υψηλής ποιότητας, λειτουργεί στις εγκαταστάσεις της **Εργαστήριο - Χημείο** ανάλυσης του νερού, που διασφαλίζει τις προϋποθέσεις της νομοθεσίας σχετικά με την ποιότητά του.

Το εργαστήριο πραγματοποιεί εβδομαδιαίες δειγματοληψίες και αναλύσεις νερού σε 16 διαφορετικά σημεία της αρμοδιότητάς της στη ΔΕ Χορτιάτη του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη. Οι δειγματοληψίες γίνονται σε γεωτρήσεις, τερματικά και ενδιάμεσα σημεία του δικτύου ύδρευσης.

Ο αριθμός των αναλύσεων που απαιτούνται σύμφωνα με τη νομοθεσία, πριν την δημιουργία του Εργαστηρίου, γινόταν με ανάθεση σε εξωτερικά εργαστήρια και ήταν 60 – 80 αναλύσεις ανά έτος. Από την έναρξη λειτουργίας του εργαστηρίου ο αριθμός αυτός έχει τριπλασιαστεί.

Ακόμη, καθημερινά εκτελούνται 20 μετρήσεις κατά μήκος των δικτύων, ώστε η άριστη απολύμανση του πόσιμου νερού να είναι δεδομένη ακόμα και σε περίπτωση βλαβών και εισροών στο δίκτυο αλλά και η ποσότητα του χλωρίου που απομένει στο νερό να είναι μέσα στα επιτρεπτά όρια για την κατανάλωσή του. Η χλωρίωση είναι επιβεβλημένη από την Ελληνική Νομοθεσία ως η απαιτούμενη μέθοδος απολύμανσης πόσιμου νερού.

Β. Ανθρώπινο Δυναμικό

Το συνολικό προσωπικό της Δ.Ε.Υ.Α. Πυλαίας-Χορτιάτη ανέρχεται σήμερα στα 17 άτομα. Το προσωπικό της Επιχείρησης διακρίνεται σε τακτικό ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (ΙΔΑΧ) και ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου (ΙΔΟΧ). Επίσης, η επιχείρηση απασχολεί κατά διαστήματα εργαζόμενους μέσω Ο.Α.Ε.Δ. αλλά και φοιτητές που ασκούν την πρακτική τους άσκηση στο αντικείμενό τους.

Γ. Οικονομικοί Πόροι

Πόροι της Δ.Ε.Υ.Α. Πυλαίας-Χορτιάτη είναι:

- το ειδικό τέλος που προβλέπεται από το άρθρο 11,
- το τέλος σύνδεσης με το δίκτυο αποχέτευσης,
- η δαπάνη διακλάδωσης και σύνδεσης προς τον αγωγό ύδρευσης και αποχέτευσης,
- το τέλος σύνδεσης με το δίκτυο ύδρευσης,
- το πάγιο τέλος για την κάλυψη μέρους του ελάχιστου κόστους λειτουργίας του δικτύου ύδρευσης και αποχέτευσης, σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 10 του Ν. 4071/2012 (Α' 85),
- το τέλος χρήσης υπονόμου,
- η αξία του νερού που καταναλώνεται,
- η εγγύηση χρήσης υδρομετρητή,
- το τέλος αντικατάστασης υδρομετρητή,
- η δαπάνη μετατόπισης αγωγών διακλάδωσης και συνδέσεων ύδρευσης ή αποχέτευσης υδρομετρητών ή άλλων συναφών εργασιών,
- οι συνεισφορές τρίτων για την εκτέλεση κατά προτεραιότητα έργων,
- χρηματοδοτήσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, για τη μελέτη και κατασκευή έργων αρμοδιότητας της Δ.Ε.Υ.Α.,
- τα έσοδα από την περιουσία της επιχείρησης ή το τίμημα από την εκποίηση της,

Δυστυχώς, η αύξηση του ενεργειακού κόστους που ξεκίνησε από τον Αύγουστο του 2021 δημιούργησε τεράστιο πρόβλημα, στην Επιχείρηση όπως και στις ΔΕΥΑ όλης της χώρας. Αυτό εκτίναξε τη δαπάνη της Επιχείρησης, για την ηλεκτρική ενέργεια η οποία αποτελεί το 33% των συνολικών της Δαπανών.

Όπως είναι γνωστό, η λειτουργία των Δ.Ε.Υ.Α. εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την χρήση ηλεκτρικής ενέργειας. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι, οι Δ.Ε.Υ.Α. χρησιμοποιούν κατά κύριο λόγο για την ύδρευση γεωτρήσεις (σε ποσοστό άνω του 80%), με αποτέλεσμα να λειτουργούν πληθώρα αντλιοστασίων, Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων που καταναλώνουν μεγάλες ποσότητες ενέργειας και τέλος διαθέτουν αντλιοστάσια ακαθάρτων, σε πολλές Τοπικές Κοινότητες. Για τους παραπάνω λόγους η επιβάρυνση του ενεργειακού κόστους αποτελεί σοβαρότατο πρόβλημα για τις Δ.Ε.Υ.Α.

Δυστυχώς, οι Δ.Ε.Υ.Α. από την ίδρυσή τους μέχρι και σήμερα αντιμετωπίζονται από τη ΔΕΗ ως κοινοί καταναλωτές και όχι ως δημοτικές επιχειρήσεις ειδικού σκοπού κοινωφελούς χαρακτήρα, που διαχειρίζονται και λειτουργούν εγκαταστάσεις με χαρακτηριστικά βιομηχανικής εγκατάστασης.

Ειδικότερα, τόσο οι ΕΕΛ που λειτουργούν οι Δ.Ε.Υ.Α., όσο και οι υπόλοιπες εγκαταστάσεις τους (αντλιοστάσια, διυλιστήρια, αφαλατώσεις κλπ), είναι εξαιρετικά ενεργοβόρες και χρεώνονται με τιμολόγιο γενικής χρήσης, ενώ έχουν όλα τα χαρακτηριστικά βιομηχανικής εγκατάστασης.

Η διαχρονική αυτή αδικία σε βάρος των Δ.Ε.Υ.Α., είχε ως αποτέλεσμα οι Δ.Ε.Υ.Α. να έχουν ληξιπρόθεσμα χρέη προς τη ΔΕΗ τα οποία σε κάποιες περιπτώσεις αδυνατούν να αποπληρώσουν.

Η Δ.Ε.Υ.Α. Πυλαίας-Χορτιάτη, όπως και οι περισσότερες Δ.Ε.Υ.Α., σύντομα δεν θα μπορεί να ανταποκριθεί στην αυξανόμενη ενεργειακή δαπάνη, παρά τις προσπάθειες συνολικής μείωσης του λειτουργικού κόστους. Έτσι, θα εξαναγκαστεί να προχωρήσει σε αναπροσαρμογή της τιμής του νερού, μεταφέροντας μέρος του κόστους στους καταναλωτές. Είναι όμως, η μοναδική τους επιλογή για να μην καταρρεύσουν, εξέλιξη που θα έχει δραματικές συνέπειες στους πολίτες των Δήμων που εξυπηρετούν. Και αξίζει να σημειωθεί ότι η Ε.Δ.Ε.Υ.Α. ζήτησε, μετά από πρόταση της Οικονομικής Επιτροπής της, από το Υπουργείο Οικονομικών από την έναρξη ακόμα της πανδημίας τη μείωση του ΦΠΑ στο νερό από 13% στο 6% ώστε να ελαφρυνθούν οι πολίτες. Δεν υπήρξε, ωστόσο, καμιά ανταπόκριση.

Θα πρέπει να τονιστεί ότι τα έσοδα της Επιχείρησης είναι ανταποδοτικά, προέρχονται από τους καταναλωτές ύδρευσης σε ανταπόδοση της παρεχόμενης υπηρεσίας και δεν χρηματοδοτείται από το κράτος ή άλλο φορέα.

Η εισπραξιμότητά της είναι σε πολύ καλά επίπεδα και έχει προβλέψει ειδικές κατηγορίες χρεώσεων για τις ασθενέστερες οικονομικά ομάδες:

- Για τους πολύτεκνους 50% έκπτωση επί του κανονικού τιμολογίου,
- Για τους τρίτεκνους 30% έκπτωση επί του κανονικού τιμολογίου,
- Για τα Α.Μ.Ε.Α. 50% έκπτωση επί του κανονικού τιμολογίου με αναπηρία μεγαλύτερη του 67%,
- Για τα σωματεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα 50% έκπτωση επί του κανονικού τιμολογίου.

Επίσης υπάρχει ειδικό τιμολόγιο για τους επαγγελματίες της περιοχής προκειμένου η Δ.Ε.Υ.Α. Πυλαίας-Χορτιάτη να συνεισφέρει στην τόνωση της αγοράς, η οποία είναι επιβαρυνμένη λόγω της οικονομικής κρίσης.

Δ. Δράσεις

Το παλαιό δίκτυο της επιχείρησης δεν μπορεί πλέον να καλύψει τις σημερινές αυξανόμενες απαιτήσεις της επιχείρησης για αυτό και η επιχείρηση έχει ξεκινήσει την κατασκευή νέων έργων.

Συγκεκριμένα:

1. Κατασκευάζει το έργο το οποίο αφορά στην **Αποχέτευση Ακαθάρτων των Οικισμών Χορτιάτη και Ασβεστοχωρίου της Δημοτικής Ενότητας Χορτιάτη**. Στο έργο περιλαμβάνονται τα εσωτερικά δίκτυα αποχέτευσης και οι εξωτερικοί αγωγοί μεταφοράς των λυμάτων μέχρι το δίκτυο της ΕΥΑΘ. Εξασφαλίζει ένα σύγχρονο δίκτυο αποχέτευσης, που θα εξυπηρετεί πλήρως τους κατοίκους των οικισμών Χορτιάτη και Ασβεστοχωρίου. **Προϋπολογισμός έργου: 8.869.887,94€**. Συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω του Ταμείου Συνοχής. Το έργο είναι ιστορικής σημασίας με έντονο περιβαλλοντικό αποτύπωμα. Εξασφαλίζει ένα σύγχρονο δίκτυο αποχέτευσης, που θα εξυπηρετεί πλήρως τους κατοίκους των οικισμών Χορτιάτη και Ασβεστοχωρίου.
2. Κατασκευάζει το έργο το οποίο αφορά στην **Αντικατάσταση του Εσωτερικού Δικτύου Ύδρευσης της Κοινότητας Ασβεστοχωρίου**. **Προϋπολογισμός έργου: 3.719.829,95 €**.

Χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα «Φιλόδημος Ι» στον Άξονα Προτεραιότητας «Βελτίωση των υποδομών των δικτύων ύδρευσης» με τίτλο «Υποδομές ύδρευσης για την εξασφάλιση επαρκούς ποσότητας και ποιότητας ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση», μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Εσωτερικών.

Το έργο θα προσφέρει τα κάτωθι οφέλη:

- Βελτίωση της ποιότητας του πόσιμου νερού.
- Βελτίωση της λειτουργίας του δικτύου ύδρευσης – εξάλειψη απωλειών νερού.
- Αύξηση της ποσότητας του νερού υδροδότησης. Καλύτερη διαχείριση των υδατικών πόρων.
- Οικονομικό όφελος της ΔΕΥΑ Πυλαίας-Χορτιάτη από την εξάλειψη απωλειών νερού.
- Αύξηση της δυναμικότητας υδροδότησης.

Η ολοκλήρωση του έργου «Αντικατάσταση εσωτερικού δικτύου ύδρευσης της Δημοτικής Κοινότητας Ασβεστοχωρίου του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη» θα επιφέρει:

- Αντικατάσταση του δικτύου διανομής ύδρευσης της Δημοτικής Κοινότητας Ασβεστοχωρίου.
- Διαχωρισμό του δικτύου σε επιμέρους ζώνες υδροδότησης, με βάση τα υψόμετρα του εδαφικού ανάγλυφου, τις απαιτούμενες πιέσεις λειτουργίας του δικτύου, τη χωροθέτηση και τα υψόμετρα των υφιστάμενων Δεξαμενών που υδροδοτούν το δίκτυο.
- Δημιουργία βρογχωτών δικτύων (στο βαθμό του εφικτού, λόγω του ιδιαίτερου εδαφικού ανάγλυφου του Ασβεστοχωρίου με τις έντονες αυξομειώσεις των μηκοτομικών κλίσεων, της στενότητας των οδών και της αλληλεπικάλυψης των ζωνών υδροδότησης). Λεπτομερής σχεδιασμός δευτερευόντων κλάδων δικτύου.
- Δυνατότητα ελέγχου και μείωσης της πίεσης δικτύου υποζωνών με τοποθέτηση των απαιτούμενων διατάξεων παρακολούθησης της λειτουργίας του δικτύου, συστημάτων ελέγχου πίεσης και διαρροών με σκοπό τον υπολογισμό, τη διαχείριση της νυχτερινής πίεσης και την μείωση των απωλειών.
- Κατασκευή νέων ιδιωτικών συνδέσεων υδροληψίας προς εξυπηρέτηση των καταναλωτών.

3. Κατασκευάζει το έργο με τίτλο «**Δίκτυο Ύδρευσης στην Κοινότητα Φιλύρου και στην εκτός σχεδίου περιοχή της κοινότητας Ασβεστοχωρίου**» Προϋπολογισμός **8.500.000,00 €**. Η Δ.Ε.Υ.Α. Πυλαίας-Χορτιάτη χρηματοδότησε από ίδιους πόρους πλήρη μελέτη και ενέταξε στο Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» την αντικατάσταση του εσωτερικού και εξωτερικού δικτύου ύδρευσης της κοινότητας Φιλύρου αλλά και της εκτός σχεδίου περιοχής του Ασβεστοχωρίου. Ένα εμβληματικό έργο που σηματοδοτεί την κατασκευή ενός σύγχρονου εξωτερικού και εσωτερικού δικτύου ύδρευσης στο Φίλυρο και στο Παιδιατρικό Νοσοκομείο/ΙΣΝ, όπως και στις εκτός σχεδίου περιοχές του Ασβεστοχωρίου.

Με την ολοκλήρωση του, θα δημιουργηθεί ένα σύγχρονο δίκτυο ύδρευσης, για την κάλυψη των σημερινών και μελλοντικών αναγκών της περιοχής, που ανέρχονται σε 5.667 κ.μ. νερού/ημέρα. Επίσης, εξασφαλίζεται η υδροδότηση του νέου Παιδιατρικού Νοσοκομείου Φιλύρου, ενώ σημαντικό είναι και το οικονομικό όφελος για την ΔΕΥΑΠΧ από την εξάλειψη απωλειών νερού και την ελεγχόμενη συντήρηση του δικτύου.

Ειδικότερα στα οφέλη περιλαμβάνονται:

- Βελτίωση της ποιότητας και της ποσότητας του παρεχόμενου νερού.
- Αύξηση της δυναμικότητας υδροδότησης.
- Βελτίωση της λειτουργικότητας του δικτύου ύδρευσης και η εξάλειψη των απωλειών νερού.

- Μείωση του κόστους λειτουργίας του δικτύου από την εξοικονόμηση ηλεκτρικής ενέργειας.
- Παύση υπεράντλησης του υδροφόρου ορίζοντα και καλύτερη διαχείριση των υδατικών πόρων.
- Βελτίωση του συστήματος ελέγχου των βλαβών και δυνατότητα άμεσης επέμβασης.
- Χρήση υλικών, φιλικών στο περιβάλλον και στη δημόσια υγεία.

4. Υδρόμετρα νέας τεχνολογίας Προϋπολογισμός: 2.250,000 €. Για τη μείωση του μη τιμολογούμενου νερού, η Δ.Ε.Υ.Α. Πυλαίας-Χορτιάτη αναζήτησε τρόπους καλύτερης καταγραφής της κατανάλωσης μέσω υδρομετρητών νέας τεχνολογίας. Έτσι στο πλαίσιο του συνεχούς εκσυγχρονισμού της, αντικατέστησε όλα τα υδρόμετρα της κοινότητας Χορτιάτη, Εξοχής, και Αβεστοχωρίου με υδρόμετρα έξυπνης τεχνολογίας. Η αντικατάσταση των υδρομέτρων του Φιλύρου επίσης είναι στο πρόγραμμα μέσω του νέου δικτύου ύδρευσης που ήδη κατασκευάζεται. Πρόκειται για σύγχρονα – ψηφιακά υδρόμετρα με δυνατότητα απομακρυσμένης λήψης των δεδομένων. Με την ολοκλήρωση της κάλυψης όλης της περιοχής αρμοδιότητας της ΔΕΥΑ θα δημιουργηθεί ένα σύγχρονο ασύρματο δίκτυο για την λήψη των μετρητικών δεδομένων σε όλη την επικράτεια της Δημοτικής Ενότητας Χορτιάτη, που μέσω των συναγερμών των μετρητών, θα εντοπίζονται και θα καταγράφονται άμεσα οι βλάβες στα δίκτυα ύδρευσης. Παράλληλα, θα ενημερώνονται οι καταναλωτές για τυχόν μεγάλες καταναλώσεις, που μπορεί να οφείλονται σε διαρροή του εσωτερικού τους δικτύου και θα διαθέτει προσωποποιημένη εφαρμογή, για άμεση ενημέρωση σχετικά με την κατανάλωση τους. Η αντικατάσταση και η τοποθέτηση των «έξυπνων» υδρομέτρων χρηματοδοτήθηκε εξ ολοκλήρου από το ΕΣΠΑ και το Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης».

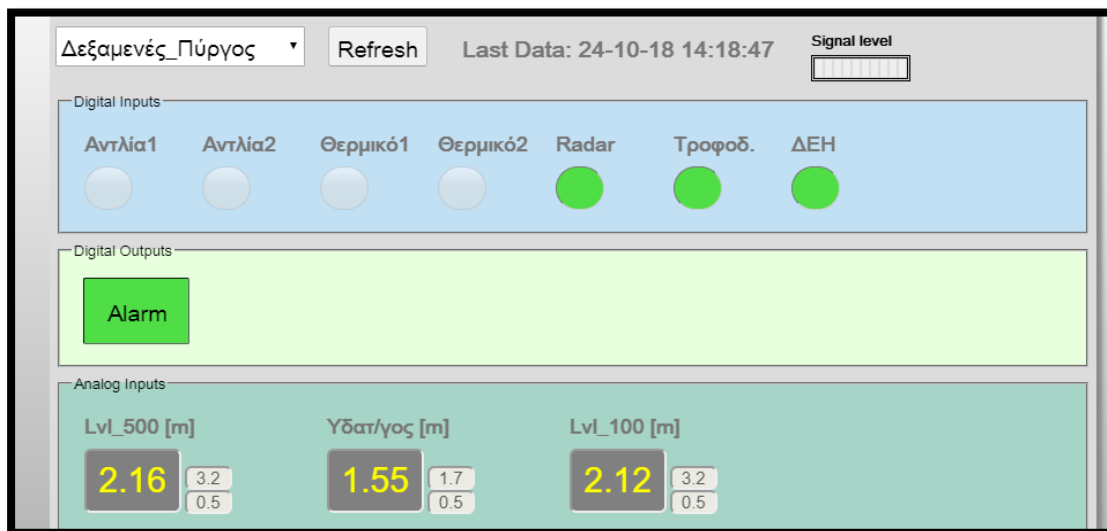
5. Μικρές αντικαταστάσεις των δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης στη ΔΕ Χορτιάτη Αφορά σε μικρές Αντικαταστάσεις-Επισκευές-Συντηρήσεις δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης σε όλη την αρμοδιότητα της ΔΕΥΑΠΧ με βάση τον ανταποδοτικό της χαρακτήρα προϋπολογισμού 600.000,00 €. Η χρηματοδότηση του έργου έγινε από τους ίδιους πόρους της Δ.Ε.Υ.Α. Πυλαίας-Χορτιάτη.

6. Εγκατάσταση και αναβάθμιση Συστημάτων Τηλεμετρίας

Η ΔΕΥΑ Πυλαίας-Χορτιάτη έχει εγκαινιάσει ένα νέο μοντέλο συνεργασίας με εξωτερικούς επιστήμονες. Αντί να αγοράζει έτοιμα προγράμματα, τα οποία από τη μια κοστίζουν και από την άλλη δεν είναι πλήρως συμβατά με τις ανάγκες της, συνεργάζεται με εξωτερικούς επιστήμονες και τα δημιουργεί από την αρχή αποκλειστικά για τις ανάγκες της. Έτσι εξοικονομεί χρήματα και αποκτά τεχνογνωσία που της προσφέρει τη μέγιστη αποτελεσματικότητα:

- στην διαχείριση των υδρευτικών υποδομών,
- στην παρακολούθηση των συστημάτων νερού,
- στην ελαχιστοποίηση των βλαβών του εξοπλισμού,
- στην εξοικονόμηση ενέργειας,
- στη λήψη των αποφάσεων.

Με αυτόν τον τρόπο έχει εγκαταστήσει **15 σταθμούς τηλεμετρίας** στο σύνολο των υδρευτικών της υποδομών.

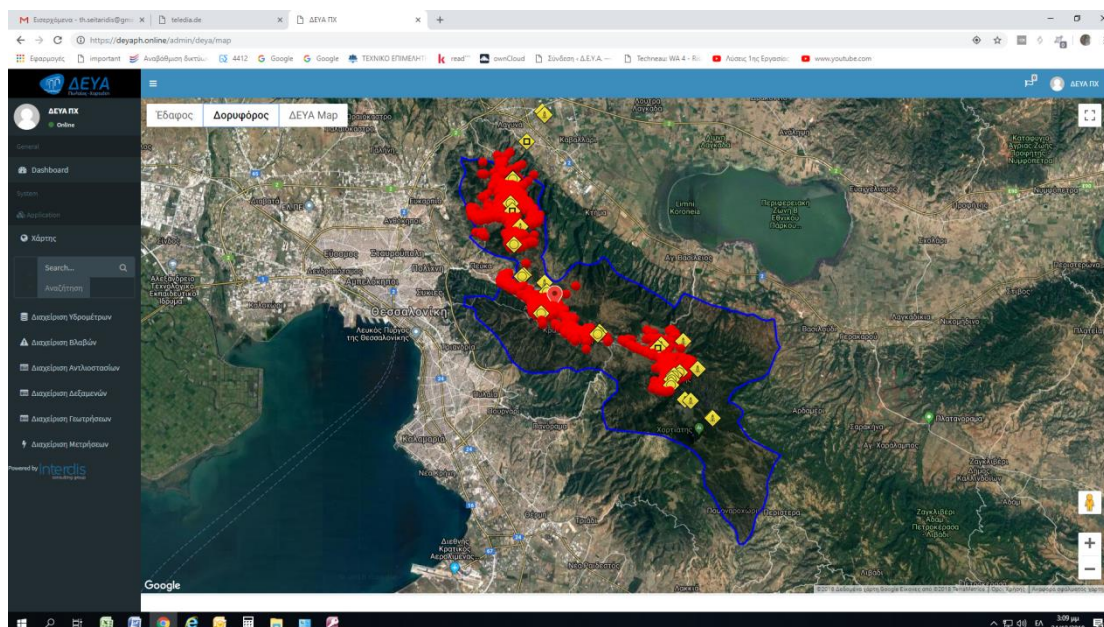

7. Εγκατάσταση και αναβάθμιση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού

Κατάργηση και αποξήλωση παλαιών πινάκων και εγκατάσταση ηλεκτρολογικών πινάκων νέας τεχνολογίας συμβατής με απομακρυσμένη παρακολούθηση. Επετεύχθη ο στόχος που ήταν η αποδοτικότερη λειτουργία του συνόλου του εξοπλισμού και η μείωση του κόστους ενέργειας.

8. Διαχείριση δικτύων και υποδομών

Έχει αναπτυχθεί με ίδιους πόρους βάση γεωχωρικών δεδομένων στην οποία έχουν καταχωρηθεί στοιχεία των υποδομών της ΔΕΥΑ Πυλαίας-Χορτιάτη (αντλιοστάσια, δεξαμενές, βάνες, δικλείδες, δίκτυα, καταναλωτές), στοιχεία καταναλώσεων ενώ γίνεται και online μέτρηση των ενδείξεων των υδρομέτρων.

Παράλληλα έχει **αναπτυχθεί από τη ΔΕΥΑ Πυλαίας-Χορτιάτη** εφαρμογή για την καταχώρηση συμβάντων, βλαβών, συντηρήσεων και η εξαγωγή στατιστικών βλαβών και κόστους αποκατάστασης.

Στον άμεσο προγραμματισμό της ΔΕΥΑ Πυλαίας-Χορτιάτη είναι η ενοποίηση των εφαρμογών τηλεμετρίας, διαχείρισης βλαβών και γεωχωρικών δεδομένων με την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου

πληροφοριακού συστήματος διαχείρισης υδρευτικών υποδομών και λήψης αποφάσεων με την παράλληλη εγκατάσταση εφαρμογής διασφάλισης ποιότητας κατά το πρότυπο ISO 9001/2015.

9. Συνεργασία Δ.Ε.Υ.Α.Π.Χ. με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο

Στόχος του προγράμματος είναι η διατύπωση προτάσεων και η υπόδειξη θέσεων ανόρυξης νέων γεωτρήσεων, ο καθορισμός και η οριοθέτηση ζωνών ή/και μέτρων προστασίας των σημείων υδροληψίας από υπόγεια υδατικά συστήματα και η τεκμηρίωση της αναγκαιότητας χρηματοδότησης της ως άνω οριοθέτησης η οποία αποτελεί και βασικό στόχο στο **Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής με κωδικό στόχου M10B0401**. Έτσι στο πλαίσιο της ορθολογικής διαχείρισης των υδατικών πόρων, της ασφάλειας των υφιστάμενων υδρευτικών υποδομών και της ανεύρεσης εναλλακτικών πηγών τροφοδοσίας νερού, η ΔΕΥΑ Πυλαίας-Χορτιάτη συνεργάζεται με το Τμήμα Γεωλογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης για τον εντοπισμό υπόγειας υδροφορίας στην περιοχή της αρμοδιότητάς της. Η έρευνα θα διερευνά όχι μόνο τα ποσοτικά χαρακτηριστικά της υπόγειας υδροφορίας αλλά και τα ποιοτικά με την έννοια της αποφυγής υπόγειων νερών επιβαρυνμένων από ανεπιθύμητα ανόργανα στοιχεία όπως μαγγάνιο, σίδηρο κ.α.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του παρόντος ερευνητικού προγράμματος μπορούν να συνοψιστούν στα παρακάτω:

- Πρόταση ανόρυξης υδρογεώτρησης ικανής ποσότητας και κατάλληλης ποιότητας.
- Εκτίμηση υδρολογικού ισοζυγίου.
- Σύνταξη υδρογεωλογικών χαρτών.
- Πρόγραμμα παρακολούθησης υπόγειων υδάτων.

ΠΡΟΣΦΑΤΑ ΕΡΓΑ

1. Δίκτυο Αποχέτευσης Εξοχής με Κατασκευή Συμπληρωματικών Δικτύων Ύδρευσης

Η ΔΕΥΑΠΧ ενέταξε μελέτη για νέο δίκτυο Αποχέτευσης με συμπλήρωση νέου δικτύου ύδρευσης στην Εξοχή στο **Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» προϋπολογισμού 2.900.000,00 €**. Η υλοποίηση του προτεινόμενου έργου θα προσφέρει στους κατοίκους της κοινότητας Εξοχής ένα σύγχρονο δίκτυο αποχέτευσης και ένα σύγχρονο και απόλυτα ελεγχόμενο δίκτυο ύδρευσης. Επιπλέον ωφελείται το σύνολο των κατοίκων και επισκεπτών της περιοχής που διαρρέει όσο και των εργαζομένων, ασθενών και επισκεπτών του Γ.Ν. Παπανικολάου.

Επίσης, αναμενόμενο όφελος είναι η προστασία του περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής της κοινότητας Ασβεστοχωρίου που γειτνιάζουν με το δάσος Σειχ Σου και αποτελούν την περιφερειακή ζώνη της Θεσσαλονίκης.

Η μελέτη χρηματοδοτήθηκε από ίδιους πόρους της ΔΕΥΑΠΧ

2. Αναβάθμιση Ηλεκτρομηχανολογικού Εξοπλισμού

Η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη ενέταξε στο Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» το έργο με τίτλο **«Αναβάθμιση υποδομών Η/Μ εξοπλισμού, συστημάτων διαχείρισης & ανάλυσης ενεργειακού προφίλ της ΔΕΥΑ Πυλαίας-Χορτιάτη» προϋπολογισμού 3.370.000,00 €**.

Συγκεκριμένα: Προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού και ευφυών συστημάτων για τη λειτουργική και ενεργειακή αναβάθμιση ενεργοβόρων υποδομών, τον έλεγχο των ποιοτικών και ποσοτικών χαρακτηριστικών νερού και λυμάτων υφιστάμενων υποδομών ύδρευσης – αποχέτευσης. Ωφέλεια:

- η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, εξοικονόμηση ενέργειας στις ενεργοβόρες υποδομές ύδρευσης και λυμάτων (εξοπλισμοί σε αντλιοστάσια, γεωτρήσεις, εγκαταστάσεις επεξεργασίας υδάτων και λυμάτων, κτίρια κ.α.).
- Λήψη αποφάσεων μέσω ευφύων συστημάτων διαχείρισης ενέργειας σε υφιστάμενα δίκτυα λυμάτων και πόσιμο νερού, και εγκαταστάσεις επεξεργασίας Νερού και Λυμάτων.

Αποτέλεσμα των παραπάνω, είναι η σημαντική μείωση του κόστους ενέργειας και η μετακύλησή του στον καταναλωτή με μείωση του λογαριασμού και ωφέλεια στο περιβάλλον. Η σύμβαση έχει ήδη υπογραφεί και η υλοποίησή της έχει ήδη ξεκινήσει.

3. Μελέτη Αντικατάστασης Δικτύου Ύδρευσης στην Κοινότητα Χορτιάτη

Η ΔΕΥΑΠΧ κατέθεσε προμελέτη προκειμένου να χρηματοδοτηθεί μέσα από το Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» πλήρης μελέτη αντικατάστασης δικτύου ύδρευσης στον Χορτιάτη. Η Κοινότητα του Χορτιάτη διαθέτει ένα δίκτυο ύδρευσης που σχεδιάστηκε να καλύψει τον παλαιό οικισμό του Χορτιάτη περί της δεκαετίας του '60 - '70. Έκτοτε έχουν πραγματοποιηθεί επεκτάσεις αυτού ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες του αυξανόμενου πληθυσμού κυρίως την τελευταία 20ετία. Σήμερα, το εσωτερικό δίκτυο του οικισμού θεωρείται παλαιωμένο και χωρίς ορθολογικό σχεδιασμό, λόγω της τμηματικής κατασκευής του, κυρίως στο κέντρο του οικισμού όπου υφίσταται ακόμη αγωγός από αμίαντο, ενώ οι λοιποί αγωγοί των επεκτάσεων είναι είτε από PVC είτε από πολυαιθυλένιο.

Οι μέχρι τώρα παρεμβάσεις στο εσωτερικό και εξωτερικό δίκτυο του Χορτιάτη χαρακτηρίζονται μεμονωμένες ως αποτέλεσμα της ανάγκης άμεσης εξυπηρέτησης των συνεχώς αυξανόμενων καταναλωτών χωρίς να αποτελούν τμήματα ενός γενικότερου σχεδιασμού. Αυτός είναι και ο λόγος που κατατέθηκε προμελέτη ώστε να εκτιμηθεί το υφιστάμενο δίκτυο και να προκύψουν οι ενδεχόμενες βελτιώσεις, τόσο στο εξωτερικό υδραγωγείο, ώστε να μειωθεί η πολυπλοκότητά του, εξασφαλίζοντας την απαιτούμενη ποσότητα νερού με τον βέλτιστο τρόπο μεταφοράς και αποθήκευσης, όσο και στο εσωτερικό δίκτυο ύδρευσης του οικισμού, ώστε να περιοριστούν οι πιθανότητες διαρροών και βλαβών, τυχόν προβλήματα χαμηλής πίεσης, και να προκύψει ένα νέο εκσυγχρονισμένο δίκτυο με νέα υλικά αγωγών και βαλβίδων και δημιουργία βρόγχων για την βέλτιστη λειτουργία του.

Παράλληλα, στο πλαίσιο της συνεργασίας της ΔΕΥΑ Πυλαίας-Χορτιάτη με την ΕΥΑΘ Α.Ε. και στο πλαίσιο της πρόθεσης της δεύτερης για ενίσχυση των Κοινοτήτων της ΔΕ Χορτιάτη με ποσότητες ύδατος από τις δικές της εγκαταστάσεις, βρίσκεται σε εξέλιξη στην παρούσα χρονική περίοδο, η εκπόνηση (από εξωτερικό μελετητή της ΕΥΑΘ ΑΕ) της υδραυλικής μελέτης μεταφοράς ποσότητας νερού 1.776 κ.μ./ημέρα στην υφιστάμενη Δεξαμενή Πολύζοβα της κοινότητας Εξοχής, (δυτικά του οικισμού της Εξοχής), για την υδροδότηση του Χορτιάτη, ποσότητα που προέκυψε λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες αλλά και σημαντικό μέρος των μελλοντικών υδρευτικών αναγκών της Κοινότητας Χορτιάτη. Το γεγονός, αυτό ενισχύει την αναγκαιότητα αναβάθμισης του εξωτερικού υδραγωγείου και του εσωτερικού δικτύου ύδρευσης του οικισμού Χορτιάτη, με απώτερο στόχο το συνολικό εκσυγχρονισμό των δικτύων ύδρευσης της περιοχής (εσωτερικών και εξωτερικών) και τη βέλτιστη εκμετάλλευση των πρόσθετων υδατικών πόρων που θα εξασφαλισθούν από την ΕΥΑΘ Α.Ε.

Για την επίτευξη των ανωτέρω, η ΔΕΥΑ ανέθεσε τη σύνταξη υδραυλικής μελέτης εξωτερικού υδραγωγείου και εσωτερικού δικτύου ύδρευσης με **χρηματοδότηση από ίδιους πόρους της ΔΕΥΑΠΧ.**

SWOT Ανάλυση της Δ.Ε.Υ.Α.

Δ.Ε.Υ.Α.	
Δυνατότητες και Ευκαιρίες	Προβλήματα και Περιορισμοί
Δυνατότητες-Ισχυρά Σημεία	Προβλήματα-Αδυναμίες
- Φυσικό μονοπώλιο. - Σύγχρονο και προσανατολισμένο στον πελάτη Πληροφοριακό Σύστημα για την εξυπηρέτηση τους. - Άμεση και γρήγορη εξυπηρέτηση των πελατών. - Εξυπηρέτηση πελατών και ενημέρωση για βλάβες μέσω διαδικτύου. - Άμεση και γρήγορη αποκατάσταση βλαβών. - Υπηρεσιακά πρωτόκολλα στα οποία δίνονται προκαθορισμένα βήματα αντιμετώπισης των διάφορων προβλημάτων, ώστε να μην ενεργεί ο καθένας αυτόβουλα και ανεξάρτητα. - Κατηγοριοποίηση σε επιμέρους τμήματα για κάθε εργασία ξεχωριστά. - Τεχνογνωσία από καλές πρακτικές (Benchmarking). - Τηλεειδοποίηση (τηλεμέτρηση) σε πραγματικό χρόνο. - Μηχανοργάνωση, δυνατότητα εξόφλησης λογαριασμών χωρίς τη διά ζώσης παρουσία του καταναλωτή. - Έλεγχος- χημική ανάλυση νερού από ιδιόκτητο Χημείο – Εργαστήριο. - Συνεργασία με ΕΥΑΘ, Πανεπιστημιακά και Τεχνολογικά Ιδρύματα.	- Έλλειψη εξειδικευμένου και μόνιμου προσωπικού. - Παλιό και μεγάλο Δίκτυο. - Κακοτεχνία δικτύου. - Αχαρτογράφητο δίκτυο σε περιοχές εκτός σχεδίου. - Υψηλό κόστος λειτουργίας εγκαταστάσεων λόγω του υψηλού κόστους ενέργειας. - Μείωση εισπραξιμότητας λόγω της οικονομικής κρίσης. - Μεγάλο ποσοστό μη ανταποδοτικού νερού (απώλεια νερού λόγω παλαιού δικτύου, κλοπή και παλαιοί υδρομετρητές).
Ευκαιρίες	Περιορισμοί-Απειλές
- Συνεργασία με την ΕΥΑΘ για αξιοποίηση τεχνογνωσίας και βέλτιστων πρακτικών - Δυνατότητα στελέχωσης μέσω χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων πρόσληψης προσωπικού. - Αξιοποίηση τεχνολογικών εξελίξεων, όπως η εφαρμογή τηλεμέτρησης υδρομέτρων σε όλο το δίκτυο. - Χρηματοδότηση επενδύσεων μέσω Ευρωπαϊκών και Εθνικών προγραμμάτων. - Ανάπτυξη επενδύσεων σε Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και αξιοποίηση των υφιστάμενων υποδομών της εταιρείας.	- Ασταθές θεσμικό και λειτουργικό περιβάλλον για τις Δ.Ε.Υ.Α. - Έλλειψη πλήρους κατανόησης από τις εκάστοτε κυβερνήσεις σχετικά με το ρόλο και τη λειτουργία των Δ.Ε.Υ.Α. - Παρατεταμένη οικονομική κρίση. - Υψηλό και διαρκώς αυξανόμενο κόστος ενέργειας (οικιακής χρήσης και λειτουργικών αναγκών). - Μη υλοποίηση ουσιαστικών επενδύσεων σε έργα υποδομής από το Ελληνικό Δημόσιο. - Περιορισμένη δυνατότητα προσλήψεων προσωπικού.

- Βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών μέσω σύγχρονων τεχνικών και λειτουργικών αναβαθμίσεων. - Δυνατότητα μείωσης λειτουργικών δαπανών μέσω αυτοματοποίησης και ενεργειακής εξοικονόμησης. - Προώθηση ολοκληρωμένης και ορθολογικής διαχείρισης υδατικών πόρων. - Ανάπτυξη εφαρμογών επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης νερού για βιομηχανική και γεωργική χρήση. - Δυνατότητα δημιουργίας διεθνών στρατηγικών συνεργασιών. - Ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών και καινοτομιών για ενίσχυση παραγωγικότητας και αναβάθμιση της εξυπηρέτησης των καταναλωτών. - Αξιοποίηση της αυξανόμενης ζήτησης των πολιτών για πιστοποιημένες, ποιοτικές και καινοτόμες υπηρεσίες. - Σύνδεση με εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα για ανάπτυξη, μεταφορά και διάχυση γνώσης.	- Έλλειψη τεχνικής ευελιξίας και ανεπαρκής τεχνική υποστήριξη από τον Δήμο - Μειωμένη ρευστότητα και περιορισμένο κεφάλαιο για καινοτόμες επενδύσεις που απαιτούν ανάληψη ρίσκου.. - Προκλήσεις που απορρέουν από την κλιματική αλλαγή. - Ανεπαρκής οργάνωση και καταγραφή χωρικών και περιβαλλοντικών δεδομένων. - Απουσία ολοκληρωμένων σχεδίων ασφάλειας υδατικών πόρων.

Συμπερασματικά:

Ήδη, η εγκατάσταση εξοπλισμού και ευφυών συστημάτων λειτουργικής και ενεργειακής αναβάθμισης, βοηθά στην ενεργειακή απόδοση και εξοικονόμηση, σε αντλιοστάσια, γεωτρήσεις, εγκαταστάσεις, κτίρια κ.α. Εκτός από την μείωση του κόστους ενέργειας, με αποτέλεσμα τη μείωση των χρεώσεων, η αναβάθμιση αυτή προσφέρει έλεγχο των ποιοτικών και ποσοτικών χαρακτηριστικών νερού και λυμάτων, αλλά και σημαντική ωφέλεια στην προστασία του περιβάλλοντος.

Με την ενοποίηση όλων των εφαρμογών τηλεμετρίας, διαχείρισης βλαβών και γεωχωρικών δεδομένων και την παράλληλη εφαρμογή συστήματος διασφάλισης ποιότητας, κατά το πρότυπο ISO 9001, η ΔΕΥΑ θα αποκτήσει ένα ολοκληρωμένο, πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης υποδομών και λήψης αποφάσεων.

Ένας ακόμη τομέας όπου η τεχνολογία δίνει τη λύση, είναι η μείωση του μη τιμολογούμενου νερού. Με τα «έξυπνα» υδρόμετρα δημιουργείται ένα σύγχρονο, ασύρματο δίκτυο απομακρυσμένης λήψης των δεδομένων, για να εντοπίζονται και να καταγράφονται άμεσα βλάβες και διαρροές, ενώ οι καταναλωτές έχουν άμεση ενημέρωση σχετικά με την κατανάλωσή τους.

Εκτός όμως από τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση των υποδομών της, η επιχείρηση επενδύει στην εξυπηρέτηση του πολίτη και στην προστασία του περιβάλλοντος. Μέσω της ηλεκτρονικής διακίνησης εγγράφων αλλά και της εφαρμογής ηλεκτρονικού λογαριασμού όχι μόνο απλοποιούνται οι διαδικασίες και διευκολύνεται η σχέση με τους καταναλωτές, αλλά ταυτόχρονα μειώνεται και το περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Στόχος: Αξιοποιώντας τις σύγχρονες τεχνολογίες να αναπτυχθεί η ΔΕΥΑ, να λάβει εφόδια και εργαλεία που θα την κάνουν πιο αποδοτική, πιο αποτελεσματική και πιο ανταποδοτική.

Παρά τις δυσκολίες και τις υπεράνθρωπες προσπάθειες που απαιτούνται για την επίλυση των καθημερινών προβλημάτων, η εξέλιξη της Επιχείρησης συνεχίζει να είναι ανοδική και ουσιαστική.

Ήδη με το νέο κτίριο, έχει αναβαθμίσει τις υπηρεσίες της και έχει κερδίσει τις εντυπώσεις στην εξυπηρέτηση των δημοτών. Ταυτόχρονα, συνεχίζει τον προγραμματισμό της με έργα ύδρευσης και αποχέτευσης μεγάλο μέρος των οποίων θα χρηματοδοτηθεί από τα Ευρωπαϊκά Ταμεία.

Οι οικονομικές συνθήκες δεν ευνοούν αυτή την προσπάθεια, αλλά η Επιχείρηση συνεχίζει με όραμα και στόχους να δημιουργήσει μια πρότυπη εταιρία που σέβεται και αναβαθμίζει την καθημερινότητα του δημότη.

Η διαρκής προσπάθεια για την διασφάλιση της επάρκειας και της ποιότητας του νερού παραμένει ανολοκλήρωτη αν δεν γίνει σε όλους συνείδηση ότι το νερό, το βασικό αυτό στοιχείο της ζωής και κοινωνικό αγαθό, είναι λιγοστό και έχουμε ευθύνη και υποχρέωση να το διαχειριζόμαστε σωστά και να καταβάλλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια για την εξοικονόμησή του.

Γενικά, οι στρατηγικοί στόχοι πάνω στους οποίους στηρίζεται η Δ.Ε.Υ.Α. Πυλαίας-Χορτιάτη είναι οι εξής: εξυπηρέτηση του πελάτη, σεβασμός στο περιβάλλον, αύξηση της παραγωγικότητας, αύξηση της κερδοφορίας και επέκταση των δραστηριοτήτων της. Παρόλη την έλλειψη μόνιμου επιστημονικού προσωπικού και το παλαιό δίκτυο ύδρευσης, η στρατηγική της επιχείρησης είναι πρωτίστως αναπτυξιακή και δευτερευόντως διορθωτική με στόχο τόσο να ικανοποιήσει τη ζήτηση στην περιοχή ευθύνης της με τη δημιουργία νέων υποδομών, όσο και να βελτιώσει τις ήδη παρεχόμενες υπηρεσίες. Στόχος της επιχείρησης είναι μέσα στο άμεσο μέλλον να επιλύσει τα παραπάνω προβλήματα και να επικεντρωθεί στην ανάπτυξη.

12.2 Αυτοτελής Διεύθυνση Υπηρεσιών (Πρώην ΚΕΚΠΑΠ)

Με βάση την υπ' αριθμ. 46/1039/15.01.2024 απόφαση Δημάρχου, οι αρμοδιότητες του καταργηθέντος ΝΠΔΔ «ΚΕΚΠΑΠ» μεταβιβάζονται προσωρινά στην Αυτοτελή Διεύθυνση Υπηρεσιών του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη, έως την έγκριση του νέου Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας ως εξής:

Η άσκηση των αρμοδιοτήτων στους τομείς λειτουργίας του Παιδικού Σταθμού, του Πάρκου Κυκλοφοριακής Αγωγής, της λειτουργίας των έξι (6) ΚΑΠΗ και των Υπηρεσιών Υγείας του ΚΕΚΠΑΠ που ασκούσαν από τις κάτωθι οργανικές μονάδες του νομικού προσώπου, θα συνεχίσουν να ασκούνται από τις ίδιες οργανικές μονάδες του νομικού προσώπου ως εξής:

α) Αυτοτελής Διεύθυνση Υπηρεσιών (πρώην ΚΕΚΠΑΠ)

που περιλαμβάνει ειδικότερα τα παρακάτω τμήματα και γραφεία:

- 1.Τμήμα Παιδείας, Παιδικής Φροντίδας και Οικογενειακής Στήριξης
- 2.Τμήμα Προστασίας Τρίτης Ηλικίας, Ευπαθών Ομάδων και Υγείας

β) Υπηρεσίες λειτουργικής υποστήριξης του ανωτέρω καταργηθέντος νομικού προσώπου και των μονομελών και συλλογικών οργάνων αυτού, με οριζόντιες υποστηρικτικές αρμοδιότητες, ομοειδείς με αντίστοιχες αρμοδιότητες του οικείου Δήμου (εκκαθάριση δαπανών, διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού), θα ασκούνται - μέχρι τη θέση σε ισχύ του νέου οργανισμού εσωτερικής υπηρεσίας από τις αντίστοιχες καθ' ύλην αρμόδιες οργανικές μονάδες (Τμήματα) των κάτωθι Διευθύνσεων του Δήμου:

- 1) Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών
- 2) Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών
- 3) Αυτοτελές Τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας

Στα αντικείμενα δραστηριοποίησής της ανήκουν τα ΚΑΠΗ, ο Παιδικός Σταθμός και τα Πάρκα Κυκλοφοριακής Αγωγής, μέσα στην επικράτεια του Δήμου, η οποία είναι αρκετά μεγάλη, καλύπτοντας την έκταση τριών συγχωνευμένων Δήμων και εξυπηρετούνται περίπου 100.000 μόνιμοι κάτοικοι. Σήμερα υπάρχουν συνολικά οκτώ (8) δομές κοινωνικής στήριξης και προσχολικής αγωγής και παιδείας, υπό την αιγίδα του οργανισμού καθώς επίσης και μία (1) δομή σε διαδικασία υλοποίησης.

Οι κύριες ομάδες - στόχοι αφορούν:

- νήπια ηλικίας 2,5 - 4 ετών για τις δομές Παιδικών Σταθμών (περίπου το 3% του πληθυσμού),
- ηλικιωμένους ηλικίας άνω των 60 ετών, για τις δομές των ΚΑΠΗ (περίπου το 12% του πληθυσμού) και
- παιδιά 3-12 ετών, για τη δομή Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής (περίπου το 8 % του πληθυσμού).

Η Αυτοτελής Διεύθυνση Υπηρεσιών (πρώην ΝΠΔΔ ΚΕΚΠΑΠ) έχει ως γενικό σκοπό την εφαρμογή των ενδεδειγμένων πολιτικών στους τομείς δραστηριοποίησής της, με κοινωνική ευρύτητα εφαρμογής στο πλαίσιο της εκπλήρωσης της κοινωνικής φροντίδας και συνοχής στην επικράτεια του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη.

A. Δομές

Οι Δομές που λειτουργεί σήμερα η Αυτοτελής Διεύθυνση Υπηρεσιών (πρώην ΝΠΔΔ ΚΕΚΠΑΠ) είναι οι εξής:

Πίνακας: Δομές

α/α	Δομή	Περιοχή δραστηριοποίησης
1	A ΚΑΠΗ Πυλαίας	Πολυτεχνείου 11, Δημοτική Ενότητα Πυλαίας
2	B ΚΑΠΗ Πυλαίας	Αγίου Χριστοφόρου 1, Μαλακοπή , Δημοτική Ενότητα Πυλαίας
3	ΚΑΠΗ Πανοράματος	Βενιζέλου 12, Πανόραμα, Δημοτική Ενότητα Πανοράματος
4	ΚΑΠΗ Χορτιάτη	Αγίας Παρασκευής 2 ,Χορτιάτης, Δημοτική ενότητα Χορτιάτη
5	ΚΑΠΗ Ασβεστοχωρίου	Μακεδονομάχων 26, Ασβεστοχώρι , Δημοτική Ενότητα Ασβεστοχωρίου
6	ΚΑΠΗ Φιλύρου	Πλατεία Ελευθερίας 24, Φίλυρο, Δημοτική Ενότητα Φιλύρου

7	ΚΑΠΗ Εξοχής	Σε εξέλιξη μίσθωσης κτιρίου
8	Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής	Πολεοδομικό Συγκρότημα Πανοράματος
9	Δημοτικός Παιδικός Σταθμός Πυλαίας Μ. Τερλεμεσόγλου	Κύπρου & Βουλγαροκτόνου, Πυλαία, Μαλακοπή, Κων/πολίτικα, ωφελούμενοι ευρύτερης περιοχής

Β. Προγράμματα Δράσης

Ο συνοπτικός προϋπολογισμός για τα προγράμματα δράσης έτους 2025, απεικονίζεται ως εξής στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας: Προϋπολογισμός για τα προγράμματα δράσης έτους 2025

Πρόγραμμα / Δράση	Ωφελούμενοι	Ποσό	
ΚΑΠΗ	1.510 μέλη	Έξοδα	62.500
		Έσοδα από συνδρομές μελών	12.080
		Έσοδα από φυσικοθεραπείες	1.500
Δημοτικός Παιδικός Σταθμός	35 νήπια	Έξοδα	9.620
		Έσοδα από ΕΕΤΑΑ	24.365
		Έσοδα από τροφεία	21.980
Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής	151 παιδιά	Έξοδα	0
	6 σχολεία	Έσοδα Δήμου πλην από ενοίκια	6.400

SWOT Ανάλυση πρώην ΝΠΔΔ ΚΕΚΠΑΠ

Αυτοτελής Διεύθυνση Υπηρεσιών (πρώην ΚΕΚΠΑΠ)	
Δυνατότητες και Ευκαιρίες	Προβλήματα και Περιορισμοί
Δυνατότητες	Προβλήματα
- Η γεωγραφική εγγύτητα με το Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης, που διευκολύνει συνεργασίες και ανταλλαγή τεχνογνωσίας. - Η ευρεία διασπορά δομών σε όλη την επικράτεια του Δήμου, η οποία ενισχύει την κάλυψη βασικών κοινωνικών αναγκών. - Η ύπαρξη ισοσκελισμένου προϋπολογισμού και χαμηλού επιπέδου ληξιπρόθεσμων οφειλών. - Το ικανοποιητικό επίπεδο παρεχόμενων υπηρεσιών και η θετική αξιολόγηση από τους ωφελούμενους, που ενισχύουν την κοινωνική αποδοχή. - Η αξιοποίηση της εμπειρίας και τεχνογνωσίας του υπάρχοντος προσωπικού. - Η υλοποίηση οργανωμένου σχεδίου οργάνωσης και εκπαίδευσης, το οποίο μπορεί να αναβαθμίσει περαιτέρω τη λειτουργία της υπηρεσίας.	- Επιβάρυνση και κίνδυνοι για το φυσικό περιβάλλον λόγω μη ελεγχόμενης ανθρώπινης δραστηριότητας. - Έλλειψη επαρκούς διοικητικού προσωπικού για την κάλυψη των αυξημένων λειτουργικών αναγκών. - Πεπαλαιωμένες υποδομές και ανεπαρκή υλικοτεχνικά μέσα. - Ανεπαρκής ανάπτυξη δράσεων εθελοντισμού και εξωστρέφειας στις συνεργασίες με φορείς, ιδρύματα και επιχειρήσεις. - Απουσία συστηματικής καταγραφής και οργανωμένης εφαρμογής σταθερών, αποδοτικών διαδικασιών. - Ανάγκη για συνεχή εκπαίδευση του διοικητικού προσωπικού λόγω των ολοένα αυξανόμενων νομοθετικών απαιτήσεων.

Ευκαιρίες	Περιορισμοί
- Η στρατηγική εστίαση του ΕΣΠΑ σε αστικά κέντρα και κοινωνικές δομές, προσφέροντας νέες δυνατότητες χρηματοδότησης. - Οι θεσμικές αλλαγές που ενισχύουν την ανάγκη για εκσυγχρονισμό, επιμόρφωση και ψηφιακή αναβάθμιση. - Η λειτουργία δημόσιων δομών επιμόρφωσης, που μπορεί να υποστηρίξει την επαγγελματική ανάπτυξη των υπαλλήλων. - Οι νέες ευκαιρίες ένταξης σε χρηματοδοτικά προγράμματα της νέας προγραμματικής περιόδου. - Η δυνατότητα αξιοποίησης καλών πρακτικών και καινοτόμων μοντέλων από άλλες αντίστοιχες δομές. - Η αυξανόμενη κοινωνική αναγνώριση και αποδοχή του έργου της υπηρεσίας, που ενισχύει την εξωστρέφεια και την υποστήριξη της τοπικής κοινωνίας.	- Εντεινόμενος ανταγωνισμός από τον ιδιωτικό τομέα κοινωνικών υπηρεσιών. - Πιθανότητα κατάργησης ή συγχώνευσης δομών κοινωνικής φροντίδας. - Αστάθεια και ασυνέχεια στο ρυθμιστικό πλαίσιο από την κεντρική διοίκηση. - Γραφειοκρατικές διαδικασίες και θεσμικές δυσκαμψίες στη δημόσια διοίκηση. - Δυσκολία προσαρμογής σε νέες κοινωνικές ανάγκες και μεταβαλλόμενες συνθήκες.

13. ΔΙΑΤΟΠΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

13.1.Σχέση με άλλους ΟΤΑ

Α. Σύνδεσμοι - διαδημοτικές εταιρείες

Ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη έχει ενταχθεί στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πόλεων του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (Π.Ο.Υ.), στο Δίκτυο των Δημάρχων για την Ειρήνη και συμμετέχει στο Εθνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων-Προαγωγής Υγείας (ΕΔΔΥΠΠΥ) έχοντας μάλιστα ιδρύσει ΚΕΠ Υγείας.

Συμμετέχει στον Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, ο οποίος έχει σαν κύρια δραστηριότητα τη διαχείριση των αστικών αποβλήτων του νομού (ΧΥΤΑ).

Ακόμα συμμετέχει στην Αναπτυξιακή Εταιρεία Ανατολικής Θεσσαλονίκης Ανατολική Α.Ε., στην Αναπτυξιακή Νομού Θεσσαλονίκης ΑΝΕΘ Α.Ε., στην Μητροπολιτική Αναπτυξιακή Θεσσαλονίκης Α.Ε., στην ΑμΚΕ Πολιτικής Προστασίας ΔΥΟΠΠ, στο δημοτικό δίκτυο «Αμφικτυονία», στο εθνικό δίκτυο γαστρονομίας «Εκλεκτές Ελλήνων Γεύσεις», στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πόλεων U.T.N., στο Δίκτυο Περιφερειών & Δήμων για την Κλιματική αλλαγή_Climattica και στην «Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας - Απόλλων».

13.2.Συνεργασία με ερευνητικούς φορείς και Πανεπιστήμια

Ο Δήμος έχει ενεργά μνημόνια συνεργασίας με το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης όπου και συνεργάζεται σε προγράμματα και δράσεις αμοιβαίου ενδιαφέροντος μεταφέροντας την ακαδημαϊκή γνώση σε πρακτικά ζητήματα και λύσεις.

Επιπλέον, έχει συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΕΚΕΤΑ), το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο και το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων που συμμετέχουν και υλοποιούν από κοινού. Μέσω προγραμμάτων έρευνας και επιστημονικών μελετών συνάπτει επαφές και συνεργασίες και με άλλα Πανεπιστημιακά τμήματα της χώρας.

Το 2021 ο Δήμος υπέγραψε μνημόνιο συνεργασίας με το Κέντρο Ψηφιακού Μετασχηματισμού και Ψηφιακών Δεξιοτήτων στη Θεσσαλονίκη.

14. ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

14.1. Στρατηγικός σχεδιασμός και υπερκείμενα επίπεδα σχεδιασμού

Οι αναπτυξιακές κατευθύνσεις που παρέχονται από τον υπερκείμενο σχεδιασμό προέρχονται, κατά κύριο λόγο, αφενός από τα Τομεακά και τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα που έχουν εκπονηθεί στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027, αφετέρου από τα Ειδικά και Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια.

Τα Τομεακά Προγράμματα αφορούν έναν ή περισσότερους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής ζωής και έχουν ως γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής όλη τη χώρα.

Πιο συγκεκριμένα τα Τομεακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027 είναι τα εξής:

- Ανταγωνιστικότητα
- Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή
- Ψηφιακός Μετασχηματισμός
- Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή
- Μεταφορές
- Πολιτική Προστασία
- Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση
- Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων
- Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα

Στο πλαίσιο των παραπάνω αναπτυξιακών κατευθύνσεων, η εξειδίκευση σε τοπικό επίπεδο αφορά στην ενσωμάτωση των στόχων του ΕΣΠΑ 2021–2027 και των Τομεακών Προγραμμάτων στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κεντρική Μακεδονία». Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ) του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας έχει αναλάβει την προσαρμογή των στρατηγικών αυτών σε περιφερειακές δράσεις, οι οποίες καλύπτουν θεματικούς άξονες όπως ανταγωνιστικότητα, καινοτομία, κοινωνική συνοχή, ψηφιακός μετασχηματισμός και πράσινη ανάπτυξη.

Για τον Δήμο Πυλαίας–Χορτιάτη, οι κατευθύνσεις αυτές μεταφράζονται σε συγκεκριμένες παρεμβάσεις που συνδέονται με τις ανάγκες της περιοχής και τις προτεραιότητες του ΠΕΠ, όπως:

- **Ενίσχυση επιχειρηματικότητας και καινοτομίας:** Δράσεις για μικρομεσαίες επιχειρήσεις, εξωστρέφεια και ψηφιακή αναβάθμιση, αξιοποιώντας πόρους του άξονα «Ανταγωνιστικότητα» και της στρατηγικής RIS3.
- **Κοινωνική συνοχή και απασχόληση:** Προγράμματα κατάρτισης και υποστήριξης ανέργων, καθώς και δράσεις για ευάλωτες ομάδες, στο πλαίσιο του άξονα «Ανθρώπινο Δυναμικό».
- **Πράσινες υποδομές και βιώσιμη κινητικότητα:** Παρεμβάσεις για ενεργειακή αναβάθμιση δημοτικών κτιρίων, βελτίωση δικτύων μετακίνησης και ανάπτυξη

χώρων πρασίνου, συνδεδεμένες με το πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή».

- **Ψηφιακός μετασχηματισμός υπηρεσιών:** Εφαρμογές έξυπνης πόλης και ψηφιοποίηση δημοτικών διαδικασιών, σε συνέργεια με τον αντίστοιχο τομεακό άξονα.

Μέσω των παραπάνω δράσεων δίνεται η δυνατότητα στον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη να αξιοποιήσει τους πόρους και τις στρατηγικές του ΕΣΠΑ 2021–2027 για την υλοποίηση έργων που ενισχύουν την τοπική επιχειρηματικότητα, προάγουν την κοινωνική συνοχή, βελτιώνουν τις υποδομές και προωθούν την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση. Έτσι, οι εθνικοί και περιφερειακοί στόχοι αποκτούν ουσιαστικό αντίκτυπο σε τοπικό επίπεδο, συμβάλλοντας στη βιώσιμη ανάπτυξη και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

Πίνακας: Ενταγμένα έργα Δήμου Πυλαίας Χορτιάτη στο Πρόγραμμα «Κεντρική Μακεδονία»
2021-2027

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	MIS	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΤΑΞΗΣ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
Ψηφιακός Μετασχηματισμός Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη	6000980	10/04/2024	1.959.258,85
1ο Ολοήμερο 12θέσιο Δημοτικό Σχολείο Εξοχής - Β' φάση	6005081	04/01/2024	5.481.333,85
Αποχέτευση Οικισμών Δ.Ε. Χορτιάτη - Φάση Β	6016537	23/07/2024	3.493.215,43
Κατασκευή νέου Δημοτικού Σχολείου Φιλύρου	6016653	06/02/2025	4.571.080,00
Τεχνική βοήθεια στον Δήμο Πυλαίας Χορτιάτη για την εκπόνηση των τεχνικών μελετών του έργου: "Βιοκλιματική ανάπλαση ιστορικού κέντρου Πανοράματος"	6018658	28/11/2024	493.162,88
Διαμόρφωση χώρων πρασίνου στην επέκταση Πυλαίας (Περιοχή Δελφών)	6004640	15/12/2023	1.613.698,25
Μελέτη κατασκευή ενεργειακής αναβάθμισης των εγκαταστάσεων του Μουσικού Σχολείου Δ.Κ. Πυλαίας	6017636	17/12/2024	1.950.000,00
Διαμόρφωση πλατείας στο ΟΤ Γ646 (Αγ. Γλυκερία)	6004316	20/12/2023	1.929.400,00
Προμήθεια εξοπλισμού έναντι φυσικών κινδύνων δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη	6012144	09/09/2024	299.832,00
Σύνταξη Μελέτης Πολεοδόμησης (ΠΕ 15, Δ.Ε. Πυλαίας, Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη)	6004997	27/12/2023	200.942,00
Συνέχιση Λειτουργίας Κέντρου Κοινότητας Δήμου Πυλαίας -Χορτιάτη	6002012	27/11/2023	764.808,68
Συνεχιζόμενη Δομή Παροχής Βασικών Αγαθών: Κοινωνικό Παντοπωλείο Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη	6002555	10/10/2023	97.927,36

Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια και Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο

Με τον Ν. 4447/2016 (ΦΕΚ 241/Α΄/2016), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, θεσμοθετήθηκε το σύστημα χωρικού σχεδιασμού της χώρας, το οποίο σε εθνικό επίπεδο περιλαμβάνει τα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια και σε περιφερειακό επίπεδο τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια και τα Θαλάσσια Χωροταξικά Πλαίσια. Τα εν λόγω Πλαίσια παρέχουν τις κατευθύνσεις για τον σχεδιασμό σε τοπικό επίπεδο, το οποίο περιλαμβάνει τα Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια (Τ.Π.Σ.) και τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια (Ε.Π.Σ.). Παράλληλα, οι κατευθύνσεις των Πλαισίων πρέπει να έχουν υψηλό βαθμό συμβατότητας με τις αναπτυξιακές προτεραιότητες της χώρας, όπως αυτές αποτυπώνονται στα προγράμματα του ΕΣΠΑ (Τομεακά και Περιφερειακά) και στον αναπτυξιακό σχεδιασμό των Δήμων, όπως αυτός αποτυπώνεται στα Επιχειρησιακά Προγράμματα. Κατά συνέπεια, κρίνεται σκόπιμη η παράθεση των βασικών κατευθύνσεων του χωρικού σχεδιασμού σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, όπως αυτές περιγράφονται στα ισχύοντα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια και το Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια

Τα θεσμοθετημένα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια (Ε.Χ.Π.) είναι α) το Ε.Χ.Π. για τις Υδατοκαλλιέργειες, β) το Ε.Χ.Π. για τη Βιομηχανία, γ) το Ε.Χ.Π. για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και δ) το Ε.Χ.Π. Καταστημάτων Κράτησης. Ακολουθεί η συνοπτική παρουσίασή τους και η επισήμανση των κατευθύνσεων που εμπεριέχουν:

A) Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις Υδατοκαλλιέργειες

Το Ε.Χ.Π. για τις Υδατοκαλλιέργειες και η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε.) αυτού θεσμοθετήθηκαν με το ΦΕΚ 2505/Β΄/04.11.2011. Ο σκοπός του Πλαισίου είναι η παροχή κατευθύνσεων, κανόνων και κριτηρίων για τη χωρική διάρθρωση, οργάνωση και ανάπτυξη του κλάδου των υδατοκαλλιεργειών στον ελληνικό χώρο και των αναγκών προς τούτο υποδομών, με στόχο τη διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος και της ανταγωνιστικότητας του κλάδου. Για την εκπλήρωση του σκοπού αυτού, ορίζονται Περιοχές Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (Π.Α.Υ.), ήτοι περιοχές που πληρούν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά για την ανάπτυξη των υδατοκαλλιεργειών. Εντός των περιοχών αυτών χωροθετούνται μονάδες σε: α) οργανωμένους υποδοχείς με τη μορφή Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (Π.Ο.Α.Υ.), β) Περιοχές Άτυπης Συγκέντρωσης Μονάδων (Π.Α.Σ.Μ.) (ως μεταβατικό καθεστώς πριν τη θεσμοθέτηση των Π.Ο.Α.Υ.) και γ) μεμονωμένα. Αναφορικά με την περιοχή του Θερμαϊκού Κόλπου, το Πλαίσιο την καθορίζει ως Π.Α.Υ., ενώ η Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης (στην οποία εντάσσεται ο Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη) ορίζεται ως «Περιφερειακή Ενότητα Αρμοδιότητας Π.Α.Υ.», συνεπώς εντός της οποίας δύναται να γίνει οργανωμένη ανάπτυξη μονάδων υδατοκαλλιεργειών (με τους όρους και προϋποθέσεις που τίθενται από το Πλαίσιο). Το ΥΠΕΝ βρίσκεται σε

διαδικασία αξιολόγησης και αναθεώρησης του ΕΧΠ Υδατοκαλλιεργειών. Η παρούσα θεσμική κατάσταση παραμένει σε ισχύ μέχρι την ολοκλήρωση της αναθεώρησης.

Β) Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τη Βιομηχανία

Το Ε.Χ.Π. για τη Βιομηχανία και η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε.) αυτού θεσμοθετήθηκαν με το ΦΕΚ 151/ΑΑΠ'/13.04.2009. Ο στόχος του Πλαισίου είναι να μετασχηματίσει τη χωρική οργάνωση του τομέα της βιομηχανίας εθνικής σημασίας, προσανατολίζοντάς τον προς ένα μοντέλο βιώσιμης ανάπτυξης. Το μοντέλο αυτό στηρίζεται σε τρεις πυλώνες: την προστασία του περιβάλλοντος, την κοινωνική ισότητα και συνοχή και την οικονομική ευημερία. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού το Πλαίσιο παρέχει κατευθύνσεις για τη χωροθέτηση και δόμηση της βιομηχανίας σε εθνικό, και περιφερειακό επίπεδο, χωρίς εξειδίκευση σε επίπεδο Δήμου. Οι γενικού χαρακτήρα ρυθμίσεις που τίθενται περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων: α) τον ορισμό της Μητροπολιτικής περιοχής Θεσσαλονίκης ως πόλου ανάπτυξης, β) την πολύ υψηλή προτεραιότητα άσκησης χωρικής πολιτικής για τη μεταποίηση στον Νομό Θεσσαλονίκης, γ) τη διατήρηση του υφιστάμενου από κλαδική άποψη χαρακτήρα της βιομηχανίας του Νομού, δ) την πολύ μεγάλη ανάγκη υποδοχέων της βιομηχανικής δραστηριότητας, τόσο για νέες όσο και για υφιστάμενες μονάδες και ε) την αποθάρρυνση χωροθέτησης βιομηχανικών μονάδων στον παράκτιο χώρο και συγκεκριμένα σε απόσταση έως 350 μ. από τη γραμμή αιγιαλού.

Γ) Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.)

Το Ε.Χ.Π. για τις Α.Π.Ε. και η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε.) αυτού θεσμοθετήθηκαν με το ΦΕΚ 246/Β'/03.12.2008. Οι σκοποί του Πλαισίου είναι: α) η διαμόρφωση πολιτικών χωροθέτησης έργων ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε., ανά κατηγορία δραστηριότητας και κατηγορία χώρου, β) η καθιέρωση κανόνων και κριτηρίων χωροθέτησης που θα επιτρέπουν αφενός τη δημιουργία βιώσιμων εγκαταστάσεων Α.Π.Ε. και αφετέρου την αρμονική ένταξή τους στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, γ) η δημιουργία ενός αποτελεσματικού μηχανισμού χωροθέτησης των εγκαταστάσεων Α.Π.Ε., ώστε να επιτευχθεί ανταπόκριση στους στόχους των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών. Για την εκπλήρωση των ανωτέρω στόχων το Πλαίσιο θέτει διακριτούς κανόνες: α) για τη χωροθέτηση των αιολικών εγκαταστάσεων, καθορίζοντας Περιοχές Αιολικής Προτεραιότητας (Π.Α.Π.) και Περιοχές Αιολικής Καταλληλότητας (Π.Α.Κ.), β) για τη χωροθέτηση μικρών Υδροηλεκτρικών Έργων (Μ.ΥΗ.Ε.) και γ) για τη χωροθέτηση λοιπών εγκαταστάσεων παραγωγής ενέργειας από Α.Π.Ε., όπως εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας, της ενέργειας από βιομάζα ή βιοαέριο και της γεωθερμικής ενέργειας. Ο Δήμος Πυλαίας – Χορτιάτη αποτελεί - εν μέρει και υπό προϋποθέσεις- Περιοχή Αιολικής Καταλληλότητας (Π.Α.Κ.), ενώ παράλληλα καλύπτεται κατά σημαντικό ποσοστό από δάση τα οποία αποτελούν περιοχές αποκλεισμού για τις εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας.

Δ) Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο Καταστημάτων Κράτησης

Το Ε.Χ.Π. Καταστημάτων Κράτησης θεσμοθετήθηκε με το ΦΕΚ 1575/Β'/28.11.2011. Ο σκοπός του Πλαισίου είναι η διαμόρφωση κατευθύνσεων σε εθνικό επίπεδο για τη χωροθέτηση των Καταστημάτων Κράτησης με στόχο την προώθηση αρχών του Σωφρονιστικού Κώδικα, την κάλυψη επιτακτικών αναγκών προώθησης των υποδομών και τη βέλτιστη γεωγραφική κατανομή τους κατά τρόπο ώστε να εξυπηρεείται αποτελεσματικότερα ο πληθυσμός, να καλύπτονται οι ανάγκες των καταστημάτων κράτησης σε υποδομές και υπηρεσίες, καθώς και να ελαχιστοποιείται το κοινωνικό, οικονομικό και περιβαλλοντικό κόστος. Σύμφωνα με το πρόγραμμα δράσης του Πλαισίου, το οποίο διαμορφώθηκε με τα δεδομένα της περιόδου έγκρισής του, για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας προβλεπόταν η δημιουργία τριών Γενικών Καταστημάτων Κράτησης και ενός Θεραπευτικού Καταστήματος Κράτησης. Η ακριβής χωροθέτηση των απαιτούμενων υποδομών, η οποία θα προκύψει με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στο Πλαίσιο, εκκρεμεί.

Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Κεντρικής Μακεδονίας

Το 2020 ολοκληρώθηκε η αναθεώρηση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΠΧΣΑΑ ΚΜ) (ΦΕΚ 485/ Δ' /20.08.2020)

Το Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο (ΠΧΠ) στοχεύει:

1. Στην προώθηση του διεθνούς και διαπεριφερειακού ρόλου της Κεντρικής Μακεδονίας, μέσω κατάλληλων χωρικών ρυθμίσεων και παρεμβάσεων. Στο πλαίσιο αυτό, καθοριστική σημασία έχει η ενίσχυση του μητροπολιτικού ρόλου της Θεσσαλονίκης, με παράλληλη ανάδειξη του διακριτού ρόλου των λοιπών αστικών κέντρων της Περιφέρειας.
2. Στην προώθηση της εδαφικής συνοχής της Περιφέρειας, και στο πλαίσιο αυτό στον περιορισμό των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων και την ενίσχυση της χωρικής ολοκλήρωσης, ενδο- και δια- περιφερειακά.
3. Στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, και την συμβολή των χωρικών ρυθμίσεων και παρεμβάσεων.
4. Στην προστασία, αξιοποίηση και βιώσιμη διαχείριση των φυσικών και ανθρωπογενών πόρων της Περιφέρειας.
5. Στην ενσωμάτωση της προστασίας του φυσικού και αγροτικού περιβάλλοντος και του τοπίου σε όλες τις επιμέρους πολιτικές με χωρική διάσταση, και τη σταθμισμένη παράλληλη επίτευξη του παρόντος με τους προηγούμενους γενικούς στόχους.
6. Στον χωρικό συντονισμό των πολιτικών και προγραμμάτων εθνικού και περιφερειακού επιπέδου που επηρεάζουν τον περιφερειακό χώρο.
7. Στο συντονισμό και καθοδήγηση των υποκείμενων χωρικών σχεδίων και των αδειοδοτικών διαδικασιών με χωρική διάσταση.

Σχετικά με τις κατευθύνσεις του ΠΧΠ για τη Μητροπολιτική Περιοχή Θεσσαλονίκης:

1. Οι προτεραιότητες που τίθενται για τη Μητροπολιτική Περιοχή Θεσσαλονίκης (ΜΠΘ) είναι:

- Κατά προτεραιότητα προώθηση και εφαρμογή στον κεντρικό αστικό πυρήνα της ειδικών παρεμβάσεων, όπως ΣΟΑΠ ή αναπλάσεις και αναμορφώσεις, με απώτερο στόχο την επανάκτηση της ελκυστικότητας του αστικού χώρου ως χώρου κατοικίας και ζωής. Στο πλαίσιο αυτό, προτεραιότητα έχουν η αξιοποίηση των ιστορικών αγορών του κέντρου της πόλης και του παράκτιου μετώπου.

- Κατά προτεραιότητα προώθηση και εφαρμογή ειδικής ρύθμισης (πλήρους κανονιστικού πλαισίου) στο σύνολο των ενδιάμεσων, εκτός σχεδίου, περιοχών κεντρικών λειτουργιών της Χωρικής Ενότητας, μεταξύ του κεντρικού αστικού πυρήνα και των περιμετρικών αστικών συγκεντρώσεων (από Πυλαία έως Θέρμη και έως Περαία-Αγία Τριάδα-Μηχανιώνα), με σκοπό την επιβολή ειδικών όρων, μορφολογικών κανόνων δόμησης, και ρυθμίσεων για την κατ' ελάχιστον εξασφάλιση υποδομών κυκλοφορίας, τεχνικών υποδομών και φύτευσης.

Η ιδιωτική πολεοδόμηση θα πρέπει να ενθαρρυνθεί στο σύνολο της περιοχής.

- Στρατηγικός ανασχεδιασμός του θαλάσσιου μετώπου, από την περιοχή του Εθνικού Πάρκου έως και την Επανομή, με σκοπό την προστασία του, την αποκατάσταση και ανάδειξή του, την εξασφάλιση της συνέχειας και προσβασιμότητάς του, και με μέριμνα για τη μη διατάραξη της φυσικής ακτογραμμής. Προώθηση επιμέρους πολεοδομικού χαρακτήρα παρεμβάσεων (ανάπλασης ή/ και αναμόρφωσης) μεταξύ Καλαμαριάς και περιοχής αεροδρομίου για τη δημιουργία ζώνης πρασίνου και ήπιας αναψυχής. Μέριμνα για τη διατήρηση ναυταθλητικών δραστηριοτήτων ή/και σχετικών οικονομικών δραστηριοτήτων, όπως η ναυπηγοεπισκευή αλιευτικών σκαφών και σκαφών αναψυχής, στη χερσαία ή θαλάσσια ζώνη, με σεβασμό στο οικοσύστημα του Θερμαϊκού κόλπου.

- Προώθηση μεγάλων εμβληματικών αναπλάσεων που θα συνδυάζουν, κατά περίπτωση, κοινωφελείς λειτουργίες, πολιτιστικές λειτουργίες, χώρους σε κοινή χρήση, και ενδεχομένως και άλλες δραστηριότητες, όπως η ανάπτυξη της ΔΕΘ σε συνδυασμό με τη διατήρηση της εκθεσιακής δραστηριότητας, η δημιουργία Μουσείου Ολοκαυτώματος σε χώρο συνδεδεμένο με την ιστορική μνήμη (πχ. Σιδηροδρομικός Σταθμός), και η ανάπτυξη του ιστορικού κέντρου της Θεσσαλονίκης.

- Ενιαίος πολεοδομικός ανασχεδιασμός των δυτικών περιοχών της Μητροπολιτικής Θεσσαλονίκης, με σκοπό την εξασφάλιση της συνέχειας του αστικού ιστού και την εξασφάλιση κεντρικών λειτουργιών και ελεύθερων δημόσιων χώρων, σε συνδυασμό με τοπιακές αναπλάσεις, περιμετρικά, για την προστασία των οικιστικών εκτάσεων.

- Κατά προτεραιότητα ανάδειξη και ένταξη στο αστικό- περιαστικό περιβάλλον των ιστορικών και πολιτιστικών στοιχείων και μνημείων, κατά προτίμηση σε συνδυασμό με τον σχεδιασμό των ελεύθερων χώρων (υπαρχόντων και νέων όπως είναι τα παραχωρημένα Στρατόπεδα) και των χώρων πρασίνου.

- Ενιαίος φυσικός σχεδιασμός και ανασύνταξη των ελεύθερων χώρων και των χώρων πρασίνου εντός της ΜΠΘ και σύνδεσή τους με τους χώρους προστασίας φυσικού

περιβάλλοντος στις όμορες ζώνες. Στο πλαίσιο αυτό, προωθούνται επιμέρους παρεμβάσεις προς την κατεύθυνση: α) της θεσμοθέτησης, προστασίας και διαχείρισης του περιαστικού δάσους (Σείχ-Σου), β) της τοπιακής, περιβαλλοντικής εξυγίανσης και της ανάδειξης όλων των ρεμάτων, ως στοιχείου διατήρησης της αστικής οικολογίας.

- Χωροθέτηση ναυπηγοεπισκευαστικής εγκατάστασης για την εξυπηρέτηση της Βόρειας Ελλάδας και της ευρύτερης περιοχής της.
- Ενδυνάμωση της σύνδεσης της Θεσσαλονίκης με τα δυο Εθνικά Πάρκα της Περιφερειακής Ενότητας και των Εθνικών Πάρκων στην Περιφέρεια, αλλά και ανάδειξη αυτών ως περιοχών έντονου τουριστικού ενδιαφέροντος και πρωτογενούς παραγωγής. Γενικότερα, εφαρμογή πολιτικής πρασίνου ως πολιτική πρώτης προτεραιότητας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και του φαινομένου της αστικής νησίδας θερμότητας, από το τοπικό, έως το αστικό/μητροπολιτικό/περιφερειακό επίπεδο.
- Λαμβανομένης υπόψη της ύπαρξης πολλών Δήμων εντός της ΜΠΘ, είναι αναγκαία η πρόβλεψη ειδικού σχεδιαστικού εργαλείου για το συντονισμό των επιμέρους σχεδίων του πρώτου επιπέδου πολεοδομικού σχεδιασμού.

2. Απέναντι στο ιδιαίτερο και οξύ πρόβλημα των αστικών μεταφορών προκρίνονται:

- Η εκπόνηση - υλοποίηση γενικής μελέτης κυκλοφοριακής και συγκοινωνιακής αναδιοργάνωσης στο σύνολο της ΜΠΘ.
- Κεντρικός στόχος θα πρέπει να είναι η ενίσχυση του ρόλου ήπιων μέσων μεταφοράς και των βιώσιμων εναλλακτικών τρόπων μετακίνησης (με πύκνωση, βελτίωση και δημιουργία αποκλειστικών διαδρόμων των σχετικών δικτύων εναλλακτικών μέσων) και ο περιορισμός της χρήσης των Ι.Χ. ώστε ο κυκλοφοριακός φόρτος στο οδικό δίκτυο να βρίσκεται εντός της ικανότητάς του.
- Στα πλαίσια της ενίσχυσης των ήπιων μέσων, ολοκλήρωση της κατασκευής του μετρό, ταυτόχρονα με την εξέταση της σκοπιμότητας δημιουργίας νέων μέσων: (δημιουργία τραμ, θαλάσσια συγκοινωνία, σύστημα λεωφορειοδρόμων (BRT, «bus rapid transit»).
- Σχεδιασμός και εφαρμογή πολιτικής στάθμευσης σε άμεση σύνδεση με τον επιθυμητό στόχο κυκλοφοριακής φόρτισης του οδικού δικτύου και κατανομής της ζήτησης μετακινήσεων στα μέσα ώστε να αποτελεί ένα μέσο ελέγχου της κυκλοφοριακής φόρτισης των δικτύων.
- Ενθάρρυνση της κατασκευής χώρων στάθμευσης στους κόμβους των δικτύων των εναλλακτικών μέσων.
- Κατάστρωση και προώθηση ειδικού σχεδίου για τη βιώσιμη αστική κινητικότητα.
- Οργάνωση της διανομής και τροφοδοσίας εμπορευμάτων ώστε να ελαχιστοποιούνται οι επιπτώσεις της στη διεξαγωγή της γενικής κυκλοφορίας στα δίκτυα. Ταυτόχρονα, μελέτη και ενθάρρυνση της χρήσης εναλλακτικών μέσων μεταφοράς εμπορευμάτων για τη μείωση της κυκλοφοριακής και περιβαλλοντικής επιβάρυνσης των αστικών περιοχών.
- Κάλυψη των σημαντικών ελλείψεων σε έργα υποδομής: κάλυψη της ελλειμματικής σιδηροδρομικής και οδικής σύνδεσης του λιμένος Θεσσαλονίκης, κάλυψη σύνδεσης του αεροδρομίου Θεσσαλονίκης με μέσο σταθερής τροχιάς.

- Εφαρμογή νέων τεχνολογιών για την πληροφόρηση των χρηστών του μεταφορικού συστήματος και ενίσχυση των δυνατοτήτων παρέμβασης μηχανισμών και κέντρων ελέγχου για τη διαχείριση της καθημερινής κυκλοφορίας και των έκτακτων γεγονότων.

Σχετικά με την περιοχή των Λατομείων Ασβεστοχωρίου, τα οποία εντάσσονται στις Ζώνες Τοπίων Περιφερειακής Αξίας / Αστικά, Πρωτοβιομηχανικά και περιαστικά τοπία, προκρίνεται η εκπόνηση/εφαρμογή μελετών ανάπτυξης, αξιοποίησης, ανάδειξης με έμφαση στην ανάπτυξη του τουρισμού πόλης και την ανάπτυξη περιπατητικών διαδρομών.

Αναφορικά με την Αναπτυξιακή Χωρική Ενότητα 5 (Α.Χ.Ε. 5), η οποία περιλαμβάνει τον ορεινό/ημιορεινό όγκο του Χολομώντα και (σε επέκταση) Χορτιάτη, δίνονται οι ακόλουθες κατευθύνσεις:

- Αναδιάρθρωση του τομέα προς την κατεύθυνση της εξωστρεφούς γεωργίας/κτηνοτροφίας/δασοπονίας και διατήρηση της γεωργικής χρήσης γης έναντι των πιέσεων από την τουριστική δραστηριότητα και την παραθεριστική κατοικία.
- Προστασία και πολυλειτουργική αειφόρος διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων με έμφαση στην αντιπυρική τους προστασία.
- Σύνδεση της αγροτικής δραστηριότητας και κυρίως της αμπελουργίας/οινοποιίας και της ελαιοπαραγωγής (στα ημιορεινά) και σύνδεση τους με ειδικές-εναλλακτικές μορφές τουρισμού (πχ. περιπατητικός, γαστρονομικός).
- Ανάπτυξη της εκτατικής κτηνοτροφίας, δασοκομίας και μελισσοκομίας με παράλληλη προστασία της φύσης στις περιοχές του δικτύου των προστατευόμενων περιοχών Natura 2000.
- Είναι δυνατόν να επιτρέπεται υπό όρους και βάσει της κείμενης νομοθεσίας η παραμονή ή η νέα εγκατάσταση μικρών επιχειρήσεων τυποποίησης και αξιοποίησης πρωτογενών προϊόντων ή και άλλων κλάδων, με στόχο την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας. Ισχυρή είναι η απαίτηση για προστασία του περιβάλλοντος και διασφάλιση της αποδοτικότητας στη χρήση των πόρων. Σε κάθε περίπτωση, ισχύουν οι κατευθύνσεις του Ειδικού ΠΧΣΑΑ της Βιομηχανίας για μείωση του επιτρεπόμενου Συντελεστή Δόμησης και κατάργηση των παρεκκλίσεων.
 - Επικέντρωση στην υψηλής ποιότητας ζήτηση με ανάπτυξη νέων μορφών, άμβλυνση της εποχικότητας και σύνδεση με τον πολιτισμό και τους περιβαλλοντικούς πόρους.
 - Σύνδεση με τον τουρισμό πόλης και τις αντίστοιχες δραστηριότητες της ΛΜΠ Θεσσαλονίκης.
 - Προώθηση ειδικών-εναλλακτικών μορφών τουρισμού με παράλληλη προστασία της φύσης στις περιοχές του δικτύου των προστατευόμενων περιοχών Natura 2000.

14.2.Ευρωπαϊκή Στρατηγική & Στόχοι της νέας προγραμματικής περιόδου

Στόχοι της Πολιτικής Συνοχής 2021-2027

Οι πολιτικές της ΕΕ την περίοδο 2021-2027 θα καθοδηγούνται από πέντε κύριους στόχους:

1. Μια **Εξυπνότερη Ευρώπη**, μέσω της καινοτομίας, του ψηφιακού μετασχηματισμού, της έξυπνης και οικονομικής αλλαγής και της στήριξης των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.
2. Μια **Πιο Πράσινη Ευρώπη** χωρίς εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, που εφαρμόζει τη συμφωνία του Παρισιού και υποστηρίζει τη μετάβαση προς μηδενικές εκπομπές, υποστηρίζει την προώθηση της ανανεώσιμης ενέργειας της βιώσιμης ανάπτυξης.
3. Μια **Πιο Συνδεδεμένη Ευρώπη**, με στρατηγικά δίκτυα μεταφορών, ψηφιακά δίκτυα, περιφερειακή και διαπεριφερειακή συνδεσιμότητα.
4. Μια **Πιο Κοινωνική Ευρώπη**, που υλοποιεί τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, ενισχύει την κοινωνική ένταξη, στηρίζει την απασχόληση, την δεξιότητα, την κοινωνική ένταξη και την ίση πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη.
5. Μια **Ευρώπη Πιο Κοντά στους Πολίτες**, με τη στήριξη των αναπτυξιακών στρατηγικών που καταρτίζονται σε τοπικό επίπεδο και της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης σε όλη την ΕΕ.

Σε εθνικό επίπεδο οι προτεραιότητες που τίθενται βάσει των παραπάνω Στόχων Πολιτικής διαμορφώνονται ως εξής:

ΣΠ1 «Μια εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού»

Κεντρικός στόχος για την ελληνική οικονομία είναι η συστηματική αύξηση της παραγωγικότητας και της εξωστρέφειας (δηλαδή της σχετικής συμμετοχής των διεθνώς εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών στο εθνικό προϊόν) καθώς και η στενότερη σύνδεση της παραγωγής με την τεχνολογία και την καινοτομία. Η στροφή της οικονομίας προς αυτή την κατεύθυνση θα πραγματοποιηθεί με τρόπο συμβατό με τους κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς στόχους της χώρας.

ΣΠ2 «Μια πιο πράσινη χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων»

Οι κύριες επιλογές πολιτικής στον τομέα της ενέργειας αφορούν στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε όλους τους τομείς, στην προώθηση της αυτονομίας με χρήση των ΑΠΕ για αυτοπαραγωγή και συστημάτων αποθήκευσης, στη χρήση ΑΠΕ για θέρμανση/ψύξη, την μετάβαση των νησιών σε καθαρές μορφές ενέργειας, στην ενίσχυση διασυνοριακών έργων διασύνδεσης, στην αναβάθμιση δικτύων μεταφοράς και διανομής, στην ανάπτυξη κέντρων ενεργειακού ελέγχου και «έξυπνων» ενεργειακών συστημάτων και αποθήκευση σε

τοπικό επίπεδο, στην προώθηση πρακτικών αλιείας χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

ΣΠ3 «Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας και των περιφερειακών διασυνδέσεων ΤΠΕ»

Στοχεύοντας στον οικονομικό/ ψηφιακό μετασχηματισμό ενισχύεται η συνδεσιμότητα με ευρυζωνική πρόσβαση υψηλών ταχυτήτων και στηρίζεται η ανάπτυξη προσβάσιμων, υψηλής ποιότητας, πολυτροπικών, ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή, έξυπνων και βιώσιμων υποδομών και συστημάτων μεταφορών.

ΣΠ4 «Μια πιο κοινωνική Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων»

Κεντρική επιδίωξη των παρεμβάσεων στον ΣΠ4 είναι μια πιο κοινωνική Ελλάδα μέσω της επένδυσης στο ανθρώπινο δυναμικό και της διασφάλισης ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες και αγαθά.

ΣΠ5 «Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της, μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών»

Οι ολοκληρωμένες χωρικές στρατηγικές με την αξιοποίηση των χωρικών εργαλείων Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) και ΤΑΠΤοΚ θα εφαρμοστούν σε περιοχές που θα πληρούν κατ' ελάχιστο τα κριτήρια που θα προσδιοριστούν από τις εθνικές αρχές και θα αναφερθούν στα Προγράμματα.

Ο σχεδιασμός του ΕΣΠΑ και των Προγραμμάτων 2021-2027 υλοποιείται σταδιακά μέσα από την έκδοση εγκυκλίων και την υποβολή σχεδίων προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα οποία καταρτίζονται από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων μέσω της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης (ΕΥΣΣΑ) της Εθνικής Αρχής Συντονισμού του ΕΣΠΑ. Τα σχετικά Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα καθώς και τα Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας βρίσκονται σε φάση διαβούλευσης.

Το Σχέδιο **Ελλάδα 2.0** για την αξιοποίηση των πόρων του **Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας**, βασίζεται σε Τέσσερις Πυλώνες ανάπτυξης και μεταρρυθμίσεων: α) Πράσινη Μετάβαση, β) Ψηφιακή Μετάβαση, γ) Απασχόληση, Δεξιότητες, Κοινωνική Συνοχή, δ) Ιδιωτικές Επενδύσεις και Μετασχηματισμός της Οικονομίας, με ιδιαίτερη έμφαση στην Πράσινη και στην Ψηφιακή Μετάβαση.

Από τις εμβληματικές επενδύσεις που θα αφορούν στους Δήμους ξεχωρίζουν οι ακόλουθες:

- Ψηφιακός μετασχηματισμός Κράτους και επιχειρήσεων, Έξυπνες Πόλεις, υποδομή οπτικών ινών σε κτίρια.

- Επενδύσεις στην υγεία, την παιδεία, την επαγγελματική κατάρτιση και την κοινωνική ενσωμάτωση ευάλωτων ομάδων.

Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες της χώρας μας εξειδικεύονται με μία σειρά εθνικών στρατηγικών σχεδίων και εθνικών σχεδίων δράσης, τα περισσότερα από τα οποία ήδη υλοποιούνται ή βρίσκονται στο τελικό στάδιο του σχεδιασμού τους για να ξεκινήσει η υλοποίησή τους.

Ενδεικτικά, το εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα, το ΕΣΕΚ, το εθνικό στρατηγικό σχέδιο μεταφορών για σύγχρονες, ασφαλείς και περιβαλλοντικά βιώσιμες πολυτροπικές υποδομές μεταφορών. Την ψηφιακή βίβλο που μας προσφέρει ένα οδικό χάρτη για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της χώρας. Την εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση. Το ελληνικό σχέδιο εγγύησης για την νεολαία για την προώθηση της απασχόλησης, της κατάρτισης και της εκπαίδευσης των νέων μας. Το εθνικό σχέδιο δράσης για την ισότητα των φύλων, για την εξάλειψη όλων των έμφυλων ανισοτήτων.

Πέραν του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και τη νέα Πολιτική Συνοχή 2021-2027, πηγές χρηματοδότησης για το Δήμο θα προκύψουν και από τα Προγράμματα Αγροτικής Ανάπτυξης καθώς και το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, δηλαδή τους εθνικούς πόρους του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων.

Τέλος, οι κοινοτικές πρωτοβουλίες και τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προσφέρουν δυνατότητα ευρωπαϊκής χρηματοδότησης για την χρονική περίοδο 2021-2027 σε διάφορους τομείς που σχετίζονται με την Βιωσιμότητα, την Ανταγωνιστικότητα, Έρευνα και Καινοτομία, ανάκαμψη από την κρίση, Ψηφιακές Δεξιότητες, Πολιτισμός –Τουρισμός, Εκπαίδευση- Απασχόληση και Δια βίου Μάθηση, Ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και νεολαία, περιβάλλον και ενέργεια όπως τα προγράμματα HORIZON EUROPE, CREATIVE EUROPE ERASMUS+, LIFE, INTERREG.

14.3.Συγκριτικά πλεονεκτήματα του τόπου

Δεδομένου του εύρους των αρμοδιοτήτων και των θεσμικών ορίων στη δράση της τοπικής αυτοδιοίκησης, ο στρατηγικός σχεδιασμός του Δήμου θα πρέπει να ευθυγραμμίζεται με τις περιφερειακές, εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές, τα γενικά χαρακτηριστικά των οποίων περιγράφηκαν επιγραμματικά παραπάνω. Ωστόσο, ο ουσιαστικός χαρακτήρας ενός σχεδιασμού μπορεί να προκύψει μόνο μέσα από την ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων ενός τόπου, δηλαδή όλων αυτών των χαρακτηριστικών που σχηματίζουν το εδαφικό του κεφάλαιο.

Μετά την ανάλυση των δύο πρώτων κεφαλαίων θεωρούμε ότι τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του τόπου συνοψίζονται ως εξής:

- Τα δημογραφικά κοινωνικά χαρακτηριστικά της κοινότητας του Δήμου που περιγράφουν έναν πληθυσμό που αυξάνεται, που έχει χαμηλό δείκτη γήρανσης, που έχει μεγάλα ποσοστά στις παραγωγικές και νεαρότερες ηλικίες, αλλά και πληθυσμό που διαθέτει ένα υψηλό εκπαιδευτικό επίπεδο.

- Η περιφερειακή θέση του Δήμου στο βόρειο ανατολικό τμήμα του πολεοδομικού συγκροτήματος της Θεσσαλονίκης που δίνει τη δυνατότητα ταυτόχρονης αξιοποίησης των λειτουργιών και εξυπηρετήσεων του κέντρου της πόλης αλλά και των ακραίων αστικών και περιαστικών λειτουργιών.
- Η ύπαρξη του φυσικού οικοσυστήματος της περιαστικής ζώνης στις εκτάσεις που περιβάλλουν την κατοικημένη περιοχή και αποτελούν τους σημαντικότερους πόρους αναζωογόνησης και προστασίας της αστικής ζωής της πόλης.
- Η ύπαρξη τουριστικών πόρων (φυσικοί, πολιτιστικοί, ανθρωπογενείς) που μπορούν να σηματοδοτήσουν την τουριστική ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού τονώνοντας την τοπική οικονομία.
- Τα μεγάλα αστικά κενά, ο ορεινός όγκος του Χορτιάτη με το ομώνυμο δάσος, το δάσος Κουρί και το άλσος του Φιλύρου, σε συνδυασμό με τους αρχαιολογικούς και πολιτισμικούς πόρους που είναι διάσπαρτοι σε όλη τη δημοτική επικράτεια μπορούν να αποτελούν πυλώνες περιβαλλοντικής αναβάθμισης και αειφορίας για όλο το πολεοδομικό συγκρότημα της Θεσσαλονίκης.
- Οι αναπτυγμένες υπηρεσίες του Δήμου που καλύπτουν ένα ιδιαίτερο μεγάλο φάσμα των κοινωνικών, εκπαιδευτικών, πολιτιστικών και λειτουργικών αναγκών των πολιτών.
- Η ύπαρξη του δεύτερου αναπτυγμένου τριτογενούς τομέα της πόλης μετά το κέντρο της Θεσσαλονίκης που εξυπηρετεί ολόκληρο το πολεοδομικό συγκρότημα και τις γύρω περιοχές.
- Η ύπαρξη δημοτικής περιουσίας με δυνατότητες περαιτέρω αξιοποίησης.
- Η ενίσχυση της συνδεσιμότητας του Δήμου θα επιτευχθεί με την αναβάθμιση κρίσιμων μεταφορικών υποδομών, περιλαμβανομένων του Flyover και της επέκτασης της γραμμής Μετρό προς το αεροδρόμιο Μακεδονία.
- Η ύπαρξη παραλιακού μετώπου στο οποίο μπορούν να αναπτυχθούν τουριστικές χρήσεις υψηλής ποιότητας (τουριστικά καταλύματα, μαρίνα σκαφών αναψυχής).
- Η ύπαρξη ισχυρού επιχειρηματικού οικοσυστήματος και καινοτόμων υποδομών: Στην περιοχή λειτουργούν σημαντικά επιχειρηματικά πάρκα, τεχνολογικοί κόμβοι και εγκαταστάσεις εταιρειών υψηλής τεχνολογίας, γεγονός που ενισχύει την τοπική οικονομία, δημιουργεί θέσεις εργασίας και προσφέρει δυνατότητες συνεργασίας με ερευνητικά ιδρύματα και πανεπιστήμια της Θεσσαλονίκης.

14.4.Κρίσιμα ζητήματα της τοπικής ανάπτυξης

Η παρούσα ενότητα επιχειρεί μια συνολική αξιολόγηση των όσων αναλυτικά αναπτύχθηκαν παραπάνω με σκοπό τον εντοπισμό των κρίσιμων προς διαχείριση ζητημάτων σε κάθε τομέα πολιτικής. Τα κρίσιμα αυτά ζητήματα ομαδοποιούνται στους ακόλουθους θεματικούς τομείς ακολουθώντας την ανάλυση που προηγήθηκε:

A. Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής

B.1. Πολιτισμός και Τουρισμός, Αθλητισμός και Νεολαία

B.2. Κοινωνική Προστασία και Εθελοντισμός, Υγεία και Κατ' Οίκον Φροντίδα και Παιδεία, Βιβλιοθηκών και Δια Βίου Μάθηση

Γ. Τοπική οικονομία και απασχόληση

Δ. Βελτίωση της Διοικητικής Ικανότητας του Δήμου

Η διάρθρωση των παραπάνω τομέων είναι αρκετά γενική, ώστε να μπορούν να ενταχθούν πρόσθετα θέματα τοπικής ανάπτυξης, που αφορούν την περιοχή αλλά δεν άπτονται άμεσα των αρμοδιοτήτων του Δήμου. Επιπλέον η οργάνωση του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου και του Νομικού του Προσώπου, αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για την επίτευξη των στόχων σε όλους τους τομείς παρέμβασης.

Τα κρίσιμα ζητήματα κάθε θεματικού τομέα προκύπτουν μετά τις SWOT αναλύσεις που πραγματοποίησε η Ομάδα Εργασίας του ΕΠ και οι θεματικές της υποομάδες εξετάζοντας τα προβλήματα, τις αδυναμίες, τις ευκαιρίες και τις απειλές, όπως αναπτύσσονται στο επόμενο κεφάλαιο. Γενικά, τα κρίσιμα ζητήματα πρέπει να θεωρούνται τα ολιγάριθμα και σημαντικά (στρατηγικής σημασίας) προβλήματα της περιοχής του Δήμου, τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπίσει ο Δήμος κατά την επόμενη περίοδο, αξιοποιώντας τις σχετικές δυνατότητες και ευκαιρίες, προκειμένου να εκπληρώσει καλύτερα την αποστολή του. Τα κρίσιμα ζητήματα είναι οι σημαντικές δυνατότητες και ευκαιρίες που θα πρέπει να αξιοποιήσει ο Δήμος, προκειμένου να αντιμετωπίσει προβλήματα και περιορισμούς.

14.5.Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης – SWOT Ανάλυση

Η αναπτυξιακή προοπτική κάθε Δήμου υπόκειται στη δράση ενός συνόλου εσωτερικών και εξωτερικών παραγόντων, οι οποίοι δρουν άμεσα ή έμμεσα, ευμενώς ή δυσμενώς στην υπάρχουσα λειτουργία του. Οι παράγοντες αφορούν εσωτερικούς και εξωτερικούς περιορισμούς αλλά και ευκαιρίες σε συνδυασμό με την τοπική και εθνική οικονομία. Η ανάλυση των εν λόγω παραγόντων και των συλλεγόμενων πληροφοριών, μπορεί να αποτελέσει βάση για μια ρεαλιστική αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης και την προοπτική ανάπτυξης, ως βασικό εργαλείο σχεδιασμού του επιχειρησιακού προγράμματος για τον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη. Με την ανάλυση, καταγράφονται οι πληροφορίες για το εξωτερικό περιβάλλον και για τις εσωτερικές δυνατότητες του Δήμου. Μια τεχνική για την αξιολόγηση των παραπάνω στοιχείων, είναι η ανάλυση SWOT, η οποία αναφέρεται στις εσωτερικές Δυνάμεις (Strengths) και Αδυναμίες (Weaknesses) και στις εξωτερικές Ευκαιρίες (Opportunities) και Απειλές (Threats), η ονομασία της οποίας προέρχεται από τα αρχικά των παραπάνω λέξεων.

Με την αξιολόγηση της κατάστασης της περιοχής και του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη θα εντοπιστούν και θα καταγραφούν τα εσωτερικά δυνατά και αδύνατα σημεία του Δήμου (οργανισμός, γεωγραφική περιοχή, κ.λπ.) και θα τα συσχετιστούν με τις ευκαιρίες και τις απειλές που προκύπτουν από το εξωτερικό περιβάλλον του. Η ανάλυση

SWOT αποτελεί βασικό εργαλείο για το στρατηγικό σχεδιασμό ανάπτυξης, καθώς προσδιορίζει κατηγορίες πιθανών στόχων στην:

- αξιοποίηση των δυνατών σημείων και των ευκαιριών για τη δημιουργία συγκριτικού πλεονεκτήματος
- αντιμετώπιση των αδυναμιών και των απειλών (κινδύνων) για την αποφυγή συγκριτικού μειονεκτήματος

Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της ανάλυσης SWOT για την υφιστάμενη κατάσταση του εξωτερικού και του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη. Στο τέλος, καθορίζονται οι αναπτυξιακές προτεραιότητες για το Δήμο (περιοχή γενικότερα αλλά και εσωτερικό περιβάλλον) με βάση τα κρίσιμα ζητήματα που προκύπτουν από την ανάλυση SWOT.

14.5.1. Αξιολόγηση του Εξωτερικού Περιβάλλοντος

Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής

Ενότητες: Φυσικό Περιβάλλον, Οικιστικό Περιβάλλον, Τεχνικές Υποδομές (Υποδομές Μεταφορών, Περιβαλλοντικές Υποδομές, Υποδομές Διαχείριση Υδάτινων Πόρων, Υποδομές Ενέργειας, Τηλεπικοινωνιακές.

SWOT Ανάλυση τομέα Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	
Πλεονεκτήματα και Ευκαιρίες	Αδυναμίες και Απειλές
Πλεονεκτήματα	Αδυναμίες
- Στρατηγική εγγύτητα στο διεθνές και εθνικό οδικό δίκτυο καθώς και στο αεροδρόμιο “Μακεδονία”, διευκολύνοντας πρόσβαση και μετακινήσεις. - Παρουσία υπερτοπικής σημασίας οικονομικών και εμπορευματικών δραστηριοτήτων στην εκτός σχεδίου περιοχή της ΔΕ Πυλαίας. - Παραχώρηση τουριστικού λιμένα και προώθηση πολεοδομικής μελέτης στην Π.Ε. 15, για την αξιοποίηση του παραλιακού μετώπου Πυλαίας με χρήσεις αναψυχής, αθλητισμού και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.	- Επιβάρυνση και υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος λόγω μη ελεγχόμενης ανθρώπινης δραστηριότητας. - Έντονη αστική διάχυση κυρίως στην εξωοικιστική περιοχή της ΔΕ Πυλαίας. - Οδική σύνδεση των Δ.Ε. μέσω του πρωτεύοντος επαρχιακού οδικού δικτύου «Θεσσαλονίκη-Πυλαία-Πανόραμα-Χορτιάτης». - Κυκλοφοριακά προβλήματα και περιβαλλοντική επιβάρυνση οικισμών λόγω διερχόμενης κυκλοφορίας οχημάτων ή λόγω ύπαρξης υπερτοπικής σημασίας χρήσεων (εμπορικών, εκπαιδευτικών, υγείας κ.ο.κ.). - Απουσία άμεσης οδικής σύνδεσης του οικισμού Φιλύρου με τους λοιπούς οικισμούς της Δ.Ε. Χορτιάτη.

- Ύπαρξη σημαντικών φυσικών πόρων (δασικών και ορεινών εκτάσεων, υδατορεμάτων κ.λπ.) που λειτουργούν ως πόλοι αναψυχής, ευεξίας και ήπιου τουρισμού, συμβάλλοντας στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και στην προσέλκυση επισκεπτών.
- Πλούσιο απόθεμα ιστορικών μνημείων, διατηρητέων κτιρίων, τοπόσημων και στοιχείων βιομηχανικής κληρονομιάς, τα οποία ενισχύουν την ταυτότητα των οικισμών και προσφέρουν δυνατότητες πολιτιστικής αξιοποίησης και χρηματοδότησης.
- Υλοποίηση σημαντικών ολοκληρωμένων ή υπό εξέλιξη έργων ανάπλασης (π.χ. περιοχής Ελαιορέματος Πυλαίας, περιοχής Δελφών & 17ης Νοεμβρίου, πλατείας Αγ. Γλυκερίας), που αναβαθμίζουν το αστικό περιβάλλον και το μικροκλίμα των οικισμών
- Σχέδια ανάπτυξης σε τομείς βιώσιμης αστικής κινητικότητας, ηλεκτροκίνησης και ενεργειακής διαχείρισης (ΣΒΑΚ, ΣΦΗΟ, ΣΔΑΕ), καθώς και διαθεσιμότητα τεχνολογικών εργαλείων για την ενίσχυση εναλλακτικών μορφών μετακίνησης.
- Υπό κατασκευή σύγχρονη υποδομή υγείας (Παιδιατρικό Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Φιλύρου), που αναμένεται να αποτελέσει νέο πόλο παροχής υπηρεσιών υγείας και ανάπτυξης.
- Ανάπτυξη σύγχρονου τηλεπικοινωνιακού δικτύου, απαραίτητου για κατοικίες, επιχειρήσεις και δημόσιους φορείς.
- Πληθώρα δημοτικών χώρων πολιτισμού και αθλητισμού (βιβλιοθήκες, κινηματογράφοι, αίθουσες εκδηλώσεων, γυμναστήρια, κλειστά και υπαίθρια αθλητικά κέντρα) που υποστηρίζουν υψηλό επίπεδο παρεχόμενων υπηρεσιών.
- Ολοκλήρωση έργων ύδρευσης-αποχέτευσης στο Ασβεστοχώρι.
- Σε εξέλιξη έργα οδοποιίας για τη βελτίωση της ποιότητας και της ασφάλειας του οδικού δικτύου.
- Νέα σχολικά κτίρια και αθλητικές υποδομές σε Πυλαία, Εξοχή και Χορτιάτη, που ενισχύουν τις εκπαιδευτικές και κοινωνικές υποδομές.
- Επαρκείς υποδομές διαχείρισης στερεών αποβλήτων.
- Ικανοποιητικές υποδομές διαχείρισης υγρών αποβλήτων και αποχετευτικών δικτύων στη ΔΕ Πανοράματος και Πυλαίας.
- Χαμηλό επίπεδο εξυπηρέτησης αστικής συγκοινωνίας κυρίως στις Δ.Ε. Χορτιάτη και Πανοράματος.
- Μη ικανοποιητική ποιότητα του δημοτικού οδικού δικτύου στη ΔΕ Χορτιάτη.
- Ανεπαρκής ενδοδημοτική διασύνδεση μέσω μέσων μαζικής μετακίνησης.
- Ύπαρξη ενδοδημοτικών ανισοτήτων μεταξύ οικισμών και περιοχών.
- Εγκεκριμένα σε ισχύ Γ.Π.Σ. και πολεοδομικές μελέτες που απαιτούν εναρμόνιση με τα σύγχρονα δεδομένα.
- Μη θεσμοθετημένες χρήσεις γης στην εξωοικιστική περιοχή της ΔΕ Χορτιάτη (πλην ΔΕ Φιλύρου), λόγω απουσίας εγκεκριμένου ΓΠΣ.
- Συγκρούσεις χρήσεων γης στον εξωαστικό χώρο της Δ.Ε. Χορτιάτη με κίνδυνο περαιτέρω υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος.
- Εκτεταμένες ανεκμετάλλευτες περιοχές πρώην λατομείων χωρίς περιβαλλοντική αποκατάσταση στη ΔΕ Χορτιάτη, οι οποίες υποβαθμίζουν το περιβάλλον.
- Μη ολοκληρωμένη εφαρμογή πολεοδομικών μελετών (εκκρεμότητες αποζημιώσεων, άρσεις απαλλοτριώσεων, αδιάνοιχτοι δρόμοι), με αποτέλεσμα τη μείωση κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων.
- Έλλειψη κοινόχρηστων χώρων και χώρων πρασίνου κυρίως στους οικισμούς και τα τμήματά αυτών χωρίς πολεοδομική μελέτη.
- Αύξηση αστικής πυκνότητας λόγω συνεχούς πληθυσμιακής αύξησης.
- Έλλειψη επαρκούς σχολικής στέγης.
- Έλλειψη χώρων στάθμευσης στους οικισμούς.
- Έλλειψη νέων χώρων για κοιμητηρία.
- Μη ολοκληρωμένο δίκτυο αποχέτευσης ομβρίων υδάτων.
- Ύπαρξη μη οριοθετημένων ή μη διευθετημένων ρεμάτων εντός οικισμών.
- Προοδευτική απαξίωση του κτιριακού αποθέματος λόγω έλλειψης πόρων για συντήρηση και αποκατάσταση κτιρίων ιστορικής ή πολιτιστικής αξίας.

- Ικανοποιητικό και λειτουργικό υδρευτικό δίκτυο σε όλες τις Δημοτικές Ενότητες.	- Ελλιπείς υποδομές για την ασφαλή και άνετη κυκλοφορία πεζών (ανεπαρκή πεζοδρόμια, απουσία πεζοδρόμων, ποδηλατοδρόμων και οδών ήπιας κυκλοφορίας). - Ανεπαρκείς υποδομές προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρία σε κτίρια και δημόσιους χώρους. - Ελλιπής προσαρμογή Δήμου στις απαιτήσεις για τη αντιμετώπιση των κινδύνων της κλιματικής αλλαγής. - Καθυστέρηση ολοκλήρωσης μελετών οριοθέτησης και διευθέτησης ρεμάτων λόγω πολυπλοκότητας διαδικασιών. - Καθυστέρηση εκπόνησης πολεοδομικών μελετών για περιοχές επεκτάσεων των οικισμών, λόγω σύνθετων διαδικασιών και ελλιπούς στελέχωσης των υπηρεσιών. - Καθυστέρηση στην υλοποίηση δημόσιων έργων εξαιτίας της πολυπλοκότητας των διαδικασιών και της έλλειψης οικονομικών πόρων. - Αδυναμία κάλυψης του κόστους κατασκευής νέων υποδομών και του κόστους λειτουργίας και συντήρησης των υφιστάμενων υποδομών. - Μη ορθή εφαρμογή οδηγιών ανακύκλωσης από τους πολίτες.
Ευκαιρίες	Απειλές
- Υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, στοχοθεσία και διαθέσιμα εργαλεία νέων συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, με έμφαση στα αστικά κέντρα και την πράσινη ανάπτυξη. - Διαθεσιμότητα τεχνολογικών εργαλείων «έξυπνης πόλης» για βελτίωση υπηρεσιών πολιτικής προστασίας, καθαριότητας, αστικής μετακίνησης, ενημέρωσης πολιτών και παρακολούθησης προβλημάτων. - Υπό εκπόνηση Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο (Τ.Π.Σ.) για όλη την επικράτεια του Δήμου Πυλαίας – Χορτιάτη, με αναθέτουσα αρχή το ΤΕΕ. - Ενίσχυση της σύνδεσης του Δήμου με το Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης (ΠΣΘ) και ευρύτερα, μέσω νέων υποδομών μεταφορών (Flyover, μελλοντική διέλευση γραμμής Μετρό από παράκτια περιοχή).	- Υποβάθμιση της ποιότητας ζωής στα αστικά κέντρα λόγω αύξησης πληθυσμιακής πυκνότητας, έλλειψης χώρων πρασίνου και κοινωφελών χώρων, αυξημένης επισκεψιμότητας και διερχόμενης κυκλοφορίας για χρήσεις υπερτοπικής εμβέλειας (ΔΕ Πυλαίας, ΔΕ Φιλύρου, ΔΕ Εξοχής). - Ανομοιογένεια αστικού περιβάλλοντος λόγω της συνθετότητας και μεταβλητότητας του νομοθετικού πλαισίου (π.χ. τροποποιήσεις ΝΟΚ, θέσπιση ζωνών υποδοχής Σ.Δ., άρσεις απαλλοτριώσεων, νομιμοποίηση αυθαιρέτων). - Υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος λόγω μη εφαρμογής περιβαλλοντικής νομοθεσίας, απουσίας ελέγχων και σχετικών κινήτρων. - Επιβάρυνση θορύβου, υποβάθμιση ποιότητας αέρα και άλλες περιβαλλοντικές επιπτώσεις λόγω άμεσης γειτνίασης κατοικιών με επαρχιακό και εθνικό οδικό δίκτυο.

- Ολοκλήρωση των νέων ενεργειακών δικτύων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, ενισχύοντας ενεργειακή διασύνδεση και ασφάλεια. - Ανάπτυξη δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης πολιτών σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και προσαρμογής στις συνθήκες κλιματικής αλλαγής. - Θέσπιση συμμετοχικών διαδικασιών για την άμεση εμπλοκή των πολιτών σε θέματα δημόσιας διοίκησης, ενίσχυση διαφάνειας για την βελτίωση της σχέσης πολιτών - δημόσιας διοίκησης και δημοσίων υπηρεσιών. - Αξιοποίηση ομάδων εθελοντικής εργασίας, ενίσχυση κοινωνικής συμμετοχής και ευθύνης. - Εκμετάλλευση ΣΔΙΤ και ανάπτυξη συνεργασιών με άλλους Δήμους και φορείς, για διασφάλιση συνέχειας και βελτίωση αστικού χώρου. - Αναβάθμιση ποιότητας παρεχόμενων υπηρεσιών μέσω ψηφιακών εφαρμογών (εξ αποστάσεως εξυπηρέτηση, ενημέρωση μέσω email και κινητού, τυποποίηση, ISO, ψηφιοποίηση αρχείων). - Ανάπτυξη δράσεων ενημέρωσης πολιτών για την διαχείριση των απορριμμάτων.	- Πιθανή υποβάθμιση αστικού περιβάλλοντος λόγω διάχυσης της εκτός σχεδίου δόμησης (ΔΕ Πυλαίας, ΔΕ Χορτιάτη). - Πιθανότητα καθυστέρησης στην ολοκλήρωση της διαδικασίας έγκρισης του υπό εκπόνηση Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΤΠΣ) του Δήμου, λόγω συντονισμού μεταξύ εμπλεκόμενων υπηρεσιών, παράλληλης εκπόνησης σχετικών μελετών από διαφορετικούς φορείς και ανάγκης ενδεχόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων - Αβεβαιότητα στο διεθνές κοινωνικοπολιτικό περιβάλλον με άμεσες επιπτώσεις στην οικονομία και τη χρηματοδότηση δημόσιων έργων. - Αποχώρηση προσωπικού από τις υπηρεσίες λόγω κινητικότητας ή συνταξιοδοτήσεων. - Αδυναμία πρόσληψης προσωπικού λόγω περιορισμού προσλήψεων. - Χρήση εποχικού ανειδίκευτου προσωπικού για το πράσινο και την καθαριότητα, με κινδύνους για την ασφάλεια των εργαζομένων και τη συντήρηση του μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού. - Καθυστέρηση στην υλοποίηση των έργων λόγω πολυπλοκότητας στο θεσμικό πλαίσιο.

Κρίσιμα Ζητήματα - Ανάγκες

- Ολοκλήρωση μακροπρόθεσμου στρατηγικού και πολεοδομικού σχεδιασμού σε επίπεδο Δήμου. Στόχος είναι η επίλυση χρόνιων προβλημάτων, η κάλυψη σύγχρονων αναγκών και η οργάνωση των περιοχών επεκτάσεων βάσει των διαφαινόμενων δυναμικών και τάσεων.»
- Ολοκλήρωση εφαρμογής εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων.
- Πολεοδόμηση των περιοχών επεκτάσεων για την οργάνωση της αστικής διάχυσης με εκτέλεση των απαιτούμενων έργων υποδομής και ανάπτυξη των προβλεπόμενων κοινωφελών χρήσεων.
- Εκτέλεση έργων αναπλάσεων ευρύτερων αστικών περιοχών, έργων υποδομής, έργων αξιοποίησης των δημοτικών ακινήτων, ανάδειξης των ιδιαίτερης σημασίας για την ταυτότητα και την ελκυστικότητα του Δήμου τόπων, περιοχών και κτιρίων.
- Εκτέλεση έργων τακτικής συντήρησης, ολοκλήρωσης και εκσυγχρονισμού υφιστάμενων υποδομών και δικτύων.
- Εκτέλεση έργων θωράκισης του Δήμου από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής (έργων αντιπλημμυρικής προστασίας, πυροπροστασίας κ.λπ.).
- Ολοκλήρωση οδικού δικτύου, σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς για τη διάνοιξη νέων απαιτούμενων οδών διασύνδεσης των ΔΕ στην εκτός σχεδίου περιοχή.
- Ολοκλήρωση και βελτίωση ποιότητας υφιστάμενου οδικού δικτύου εντός οικισμών.
- Εκτέλεση έργων για την προώθηση εναλλακτικών τρόπων μετακινήσεων.
- Προώθηση συμμετοχικών διαδικασιών άμεσης εμπλοκής πολιτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

- Αναβάθμιση παρεχόμενων υπηρεσιών με υιοθέτηση νέων τεχνολογικών εργαλείων, επαρκή στελέχωση υπηρεσιών, επιμόρφωση υπαλλήλων κ.λπ. για την αξιοποίηση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου, των χρηματοδοτικών εργαλείων και την επίτευξη των στόχων του Δήμου.
- Κατασκευή νέων υποδομών σε περιοχές που υπάρχουν ανάγκες (σχολεία, πολιτισμός, αθλητισμός).

Πολιτισμός, Τουρισμός, Αθλητισμός και Νεολαία

Ενότητες:

Υποδομές Πολιτισμού, Τουρισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας.

SWOT Ανάλυση Πολιτισμού, Τουρισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ: ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑ	
Δυνάμεις και Ευκαιρίες	Αδυναμίες και Απειλές
Δυνατότητες	Προβλήματα
- Καλή συνεργασία με άλλους Φορείς και με τις υπηρεσίες του Δήμου. - Αξιοποίηση σημαντικού πολιτιστικού αποθέματος (ιδιωτικές συλλογές, πολιτιστικές δομές όπως πινακοθήκες, ωδεία). - Πληθώρα πολιτιστικών μνημείων και σημαντικών πολιτιστικών φορέων. - Εμπειρία προσωπικού και εξειδίκευση προσωπικού. - Προνομακλή γεωγραφική θέση του Δήμου (κοντά σε αεροδρόμιο, βουνό και θάλασσα). - Σύγχρονες υποδομές πολιτιστικών εγκαταστάσεων. - Υποδομές για ανάπτυξη συνεδριακού τουρισμού. - Νεανικός πληθυσμός Νεανικός πληθυσμός και έντονη δραστηριότητα πολιτιστικών εκδηλώσεων. - Ύπαρξη σημαντικών πολιτιστικών φορέων. - Συμμετοχή σε δίκτυα προαγωγής υγείας (Εθνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων, Ευρωπαϊκό Δίκτυο Υγιών Πόλεων του ΠΟΥ). - Δημιουργία νέων υποδομών (Γήπεδο χειροσφαίρισης στη ΔΚ Πυλαίας, γήπεδο BEACH VOLLEY στη ΔΚ Πανοράματος). - Έναρξη κατασκευής αθλητικών υποδομών στη ΔΚ Χορτιάτη. - Έναρξη εργασιών συντήρησης κολυμβητηρίου στη ΔΚ Πανοράματος. - Ύπαρξη σημαντικών πολιτιστικών και αθλητικών φορέων.	- Έλλειψη διαδικασιών συντονισμού και δικτύωσης πολιτιστικών συλλόγων και φορέων. - Πολυδιάσπαση εκδηλώσεων και πρωτοβουλιών, έλλειψη ενός κύριου πολιτιστικού event. - Οργανωτική πολυδιάσπαση υπηρεσιών και χαμηλός βαθμός εξωστρέφειας φορέων. - Αδυναμία επαρκούς φύλαξης εγκαταστάσεων και εξοπλισμού. - Υποστελέχωση και έλλειψη προσωπικού. - Μεγάλο κόστος συντήρησης υποδομών και προμήθειας εξοπλισμού. - Έλλειψη μεγάλου ανοιχτού χώρου πολιτισμού και επαρκούς εξοπλισμού για υπαίθριες εκδηλώσεις. - Ανεπάρκεια αθλητικών υποδομών σε περιοχές υψηλής οικιστικής ανάπτυξης και αυξημένου νεανικού πληθυσμού (π.χ. ΔΚ Πυλαίας). - Αδυναμία φύλαξης αθλητικών εγκαταστάσεων όλο το 24ωρο. - Απουσία μεγάλων αθλητικών γεγονότων. - Χαμηλός προϋπολογισμός και περιορισμένοι οικονομικοί πόροι για υποδομές και εκδηλώσεις. - Κίνδυνοι κακής διαχείρισης εγκαταστάσεων και εξοπλισμού από τους χρήστες.

- Στέγαση με μπαλόني του υπαίθριου γηπέδου καλαθοσφαίρισης στην οδό Ηλέκτρας, όπισθεν 2^{ου} Δημοτικού Σχολείου Πυλαίας, επί της οδού Μ. Αλεξάνδρου. - Δημιουργία κουλουάρ στίβου, περιμετρικά του γηπέδου ποδοσφαίρου με φυσικό χλοοτάπητα, στο ΔΑΚ Πυλαίας.	
Ευκαιρίες	Περιορισμοί
- Αξιοποίηση σχετικών ευρωπαϊκών προγραμμάτων. - Αξιοποίηση κτιρίων πολιτιστικού αποθέματος βιομηχανίας και μνημείων. - Αξιοποίηση δυνατότητας χορηγιών. - Αξιοποίηση παραλιακού μετώπου. - Συνέργειες με υπηρεσίες του Δήμου και άλλους φορείς (π.χ. Μουσικό Σχολείο, Ωδεία, Συλλόγους κ.λπ.). - Συνέργειες με άλλους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' Βαθμού. - Επιμόρφωση προσωπικού. - Ψηφιακές υπηρεσίες στους πολίτες. - Αξιοποίηση Τ.Π.Ε. Ενίσχυση της πολιτισμικής ταυτότητας του δήμου για την προβολή του πολιτιστικού προϊόντος (διαδραστικά φωτογραφικά εκθέματα, ψηφιακοί κατάλογοι βιβλιοθηκών κλπ.). - Αξιοποίηση της περιοχής των παλαιών ασβεστοκάμινων στη ΔΚ Ασβεστοχωρίου. - Αξιοποίηση σχετικών ευρωπαϊκών προγραμμάτων για την κατασκευή και συντήρηση των αθλητικών εγκαταστάσεων όπως: η ενεργειακή αναβάθμιση του ΔΑΚ Πυλαίας (ΕΣΠΑ), προγραμματική σύμβαση με ΠΚΜ για συντηρήσεις, πρόγραμμα «Φιλόδημος» για ανέγερση κλειστού γυμναστηρίου στη ΔΚ Χορτιάτη. - Αξιοποίηση δυνατότητας χορηγιών.	- Αδυναμία πρόσληψης προσωπικού λόγω περιορισμού προσλήψεων. - Κινητικότητα προσωπικού. - Δυσλειτουργίες και γραφειοκρατία στις διαδικασίες διοίκησης. - Περιορισμένα χρηματοδοτικά προγράμματα για τον πολιτισμό μέσω ΕΣΠΑ. - Περιορισμός της κρατικής χρηματοδότησης. - Αναβολή σχεδιαζόμενων δράσεων λόγω αδυναμίας διασφάλισης πόρων. - Απώλεια θεσμοθετημένων χώρων λόγω αποχαρκτηρισμών. - Δυσλειτουργία μεταξύ της δημόσιας διοίκησης και άλλων φορέων σχετικά με τον τουρισμό. - Αύξηση και γήρανση του πληθυσμού. - Αρνητική επίδραση και περιορισμοί λόγω καιρικών συνθηκών.
Κρίσιμα Ζητήματα - Ανάγκες - Δημιουργία και λειτουργία δικτύου εθελοντών για συμμετοχή σε προγράμματα και δράσεις που υλοποιεί ο Δήμος, με παροχή κινήτρων και δωρεάν συμμετοχή. - Σύσταση τμήματος υποστήριξης εκδηλώσεων του Δήμου για οργάνωση και συντονισμό πολιτιστικών και αθλητικών δραστηριοτήτων. - Συντήρηση και αναβάθμιση του υπάρχοντος πολιτιστικού και αθλητικού εξοπλισμού. - Ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών για την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών και την ηλεκτρονική διαχείριση των υποδομών (π.χ. πλατφόρμα ηλεκτρονικής κράτησης αθλητικών εγκαταστάσεων). - Προμήθεια εξοπλισμού και εξέδρας για υπαίθριες εκδηλώσεις.	

- Διασφάλιση επαρκούς φύλαξης και μεταφορικών μέσων για τη διαχείριση και επίβλεψη των πολιτιστικών και αθλητικών εγκαταστάσεων.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση παρεμβάσεων για Άτομα με Ειδικές Ανάγκες, με στόχο την ενίσχυση της εξοικείωσης, της αποδοχής της διαφορετικότητας και τη διασφάλιση ομαλής συνύπαρξης.
- Ανάπτυξη αθλητικών δραστηριοτήτων στον ορεινό όγκο (αναρρίχηση, αεροπλοΐα, ποδηλάτο, ορειβασία κ.λπ.).
- Αξιοποίηση του σημαντικού πολιτισμικού αποθέματος του Δήμου, όπως ιδιωτικές συλλογές πολιτιστικού και κοινωνικού ενδιαφέροντος, πολιτιστικές δομές, πινακοθήκες και ωδεία.
- Προβολή και ανάδειξη της πλούσιας πολιτιστικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών μνημείων του Δήμου.
- Ανάπτυξη και αξιοποίηση σύγχρονων υποδομών πολιτισμού και αθλητισμού για συνεδριακό τουρισμό, εκδηλώσεις και αθλητικές δραστηριότητες.
- Αξιοποίηση της προνομιακής γεωγραφικής θέσης του Δήμου (κοντά σε αεροδρόμιο, βουνό και θάλασσα) για τουριστικές και αθλητικές δραστηριότητες.
- Προώθηση νέων υποδομών και έργων, όπως γήπεδα χειροσφαίρισης, γήπεδα beach volley, αθλητικές εγκαταστάσεις σε οικισμούς και υπαίθριες αθλητικές εγκαταστάσεις.
- Ενίσχυση της συμμετοχής του Δήμου σε εθνικά και ευρωπαϊκά δίκτυα (Εθνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων, Ευρωπαϊκό Δίκτυο Υγιών Πόλεων του ΠΟΥ).
- Δημιουργία κουλούαρ στίβου και ανάπλαση περιμετρικών χώρων αθλητικών εγκαταστάσεων για βελτίωση της λειτουργικότητας και της προσβασιμότητας.

Κοινωνική Προστασία, Υγεία, Παιδεία και Εθελοντισμός

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ, ΥΓΕΙΑ, ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ

Ενότητες:

Δημογραφικά χαρακτηριστικά, Κοινωνικές υπηρεσίες και Υποδομές Κοινωνικής Προστασίας και Εθελοντισμού, Υγείας και Κατ' Οίκον Φροντίδας, Παιδείας, Βιβλιοθηκών και Δια Βίου Μάθησης.

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ, ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ	
Δυνατότητες και Ευκαιρίες	Προβλήματα και Περιορισμοί
Δυνατότητες	Προβλήματα
- Μέλος του Εθνικού Διαδημοτικού Δικτύου Υγιών Πόλεων – Προαγωγής Υγείας και του Ευρωπαϊκού Δικτύου Υγιών Πόλεων του ΠΟΥ - Λειτουργία δομής ΚΕΠ Υγείας με έμφαση σε πολιτικές πρόληψης νοσημάτων και προαγωγής της υγείας. - Λειτουργία Συμβουλευτικού Σταθμού Άνοιας. - Λειτουργία Τοπικού Κέντρου Εγγραφής Εθελοντών Δοτών Μυελού των Οστών.	- Χωρικός κατακερματισμός και μεγάλη χιλιομετρική απόσταση των Δημοτικών Ενοτήτων, που δυσχεραίνουν τη συνεργασία και το συντονισμό, αυξάνουν το κόστος υπηρεσιών και απαιτούν μεγαλύτερο αριθμό υπαλλήλων. - Απουσία οργανωμένου δικτύου εθελοντών. - Αποσπασματικό μητρώο ευάλωτων ομάδων, το οποίο χρειάζεται συνεχή επικαιροποίηση.

- Λειτουργία Κέντρου Κοινότητας με παράταση λειτουργίας τους έως 12/2025 και εξετάζεται η παράταση έως το τέλος του ΕΣΠΑ 2021 – 2027. Ενισχύθηκε η στελέχωση με ψυχολόγους και παρέχονται υπηρεσίες συμβουλευτικής ψυχολογικής υποστήριξης.
- Λειτουργία Κοινωνικού Παντοπωλείου και παράταση λειτουργίας τους έως τον 12/2025 και ενδεχόμενη περαιτέρω παράταση έως το τέλος του ΕΣΠΑ 2021–2027, ενισχυμένο με ψυχολόγους και παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής ψυχολογικής υποστήριξης.
- Λειτουργία Κοινωνικού Παντοπωλείου με αντίστοιχες παρατάσεις λειτουργίας.
- Εκπόνηση Προφίλ Υγείας του Δήμου.
- Ενσωμάτωση των υπηρεσιών του καταργηθέντος Κέντρου Κοινωνικής Προστασίας, Αλληλεγγύης και Παιδείας στον Δήμο, με λειτουργία δύο διευθύνσεων για καλύτερη διαχείριση.
- Λειτουργία δικτύου υπηρεσιών προληπτικής ιατρικής, συμπεριλαμβανομένου προγράμματος τηλεϊατρικής.
- Λειτουργία προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» με ενίσχυση του υπάρχοντος προσωπικού.
- Λειτουργία Τοπικών Μονάδων ΠΕΔΥ και ύπαρξη δημόσιων και ιδιωτικών νοσοκομείων σε εγγύτητα με τον Δήμο.
- Λειτουργία σχολικών μονάδων όλων των βαθμίδων σε όλες τις Δ.Ε., Δ.Κ. και Τ.Κ. του Δήμου, συμπεριλαμβανομένων ειδικών σχολείων και του Μουσικού Γυμνασίου και Λυκείου.
- Καλή συνεργασία με τις Διευθύνσεις Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης, τους Διευθυντές σχολικών μονάδων και τους συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων, με στόχο την ανάπτυξη ανοιχτών σχολείων και την ενίσχυση του εθελοντισμού.
- Συνεργασία με άλλους φορείς και υπηρεσίες του Δήμου για την υποστήριξη των εκπαιδευτικών και κοινωνικών δομών.
- Ηλεκτρονική διαχείριση αιτημάτων σχολικών μονάδων για επισκευές, συντηρήσεις και προμήθειες.
- Στην αποτύπωση των ποσοτικών δεδομένων σε σχέση με τις ευάλωτες και ειδικές ομάδες του πληθυσμού τα συνολικά ποσοστά του Δήμου εμφανίζονται χαμηλά ενώ υπάρχουν σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των Δημοτικών Ενοτήτων.
- Υποστελέχωση των Τμημάτων και έλλειψη προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων επιμορφωτών, με περιορισμένες δυνατότητες νέων προσλήψεων.
- Μερική έλλειψη κτιριακών υποδομών και εξοπλισμού.
- Η μεγάλη διασπορά των σχολικών μονάδων δυσχεραίνει τον συντονισμό, την παρακολούθηση έργων και εργασιών, καθώς και την παραλαβή προμηθειών.
- Περιορισμένη επάρκεια τοπικών υποστηρικτικών δομών.
- Οι νέες αρμοδιότητες του Δήμου, σε συνδυασμό με την έλλειψη προσωπικού στο Τμήμα Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Βιβλιοθηκών, δημιουργούν πρόσθετες δυσκολίες στη διαχείριση.
- Λήξη του Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης, με αποτέλεσμα κενά στην παροχή σχετικών υπηρεσιών.

- Μεταφορά αρμοδιοτήτων των σχολικών επιτροπών στις υπηρεσίες του Δήμου για καλύτερη οικονομική διαχείριση, συμβάσεις και αναθέσεις. - Άμεση επίλυση θεμάτων λειτουργίας σχολείων και ενεργειακή αναβάθμιση, όπως η μετατροπή της κεντρικής θέρμανσης σε αέριο. - Επιμόρφωση και συνεργασία με τον ευρωπαϊκό φορέα CEDEFOP για ανάπτυξη επιχειρηματικότητας.	
Ευκαιρίες	Περιορισμοί

- Αξιοποίηση σχετικών Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων για χρηματοδότηση εκπαιδευτικών δράσεων και ενεργειακής αναβάθμισης των σχολικών κτιρίων, η οποία ήδη έχει ξεκινήσει. - Συνεργασία μέσω Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα για τον εξοπλισμό σχολείων με επιστημονικά εργαστήρια, αθλητικό υλικό, ψηφιακές υποδομές, βιβλιοθήκες (συμβατικές και ψηφιακές) και για τη δημιουργία συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων με μεγάλες επιχειρήσεις, εταιρείες και ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς φορείς. - Συνεργασία με πανεπιστήμια και ερευνητικά ινστιτούτα για εκπόνηση προγραμμάτων δια βίου μάθησης, βασισμένων σε επιστημονικές έρευνες για τον εντοπισμό εκπαιδευτικών αναγκών και την κατάρτιση εξειδικευμένων προγραμμάτων. - Βελτίωση υλικοτεχνικής υποδομής των σχολικών συγκροτημάτων με στόχο την εναρμόνιση με σύγχρονες απαιτήσεις, όπως ράμπες για ΑΜΕΑ, χώροι συγκέντρωσης μαθητών για πολιτιστικές και καλλιτεχνικές δραστηριότητες. - Αξιοποίηση προγραμμάτων ενεργειακής και γενικότερης αναβάθμισης σχολικών κτηρίων, συμπεριλαμβανομένης της αναβάθμισης των σχολικών αυλών, των δαπέδων των γηπέδων καλαθοσφαίρισης και ποδοσφαίρου, καθώς και των κατασκευών, όπως κιόσκια, μπασκέτες, κερκίδες και παγκάκια.	- Αδυναμία πρόσληψης προσωπικού και υποστελέχωση των υπηρεσιών. - Συνεχής αύξηση της ανάγκης για κοινωνική προστασία. - Γήρανση του πληθυσμού και αύξηση του αριθμού χρονίως πασχόντων με συνοσηρότητα. - Επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην ψυχική υγεία των πολιτών και περιορισμένοι οικονομικοί πόροι για την υλοποίηση κοινωνικών προγραμμάτων. - Κλείσιμο μονάδων πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και περιορισμένη πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες υγείας. - Πιθανότητα αύξησης μεταναστευτικών ροών και ανάγκες ένταξης νέων πληθυσμών. - Έλλειψη κουλτούρας συνεργασίας μεταξύ φορέων κοινωνικής πολιτικής σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, με αποτέλεσμα αποσπασματικές δράσεις. - Γήρανση κτηριακών υποδομών σχολικών μονάδων, προβλήματα σε μόνωση, ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό και έλλειψη εργαστηρίων ή εργαστηριακού εξοπλισμού. - Αύξηση μαθητικού πληθυσμού σε περιοχές με έντονη οικιστική ανάπτυξη, δημιουργώντας πίεση στις σχολικές υποδομές. - Αναβολή σχεδιαζόμενων δράσεων λόγω αδυναμίας διασφάλισης πόρων. - Μη ανανέωση και σταδιακή λήξη του προγράμματος Δια Βίου Μάθησης.

Κρίσιμα Ζητήματα - Ανάγκες

- Δημιουργία νέων κοινωνικών και υγειονομικών δομών (π.χ. δημοτικό πολυιατρείο, κοινωνικό φαρμακείο) για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τη στήριξη των ευπαθών ομάδων.
- Ευαισθητοποίηση των τοπικών κοινωνιών σε θέματα αλληλεγγύης, κοινωνικής συνοχής και προώθηση της κοινοτικής ανάπτυξης.

- Συμμετοχή εταιρειών που δραστηριοποιούνται στα όρια του Δήμου σε δράσεις κοινωνικής ευθύνης για την αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων.
- Δημιουργία δικτύου εθελοντών σε συνεργασία με το Κέντρο Κοινότητας και παροχή κινήτρων για τη συμμετοχή τους σε προγράμματα και δράσεις του Δήμου.
- Αντιμετώπιση συνεπειών κρίσεων σε οικονομικά ευάλωτες ομάδες και ενίσχυση της ψυχικής υγείας των πολιτών.
- Συνεργασία και συντονισμός δράσεων με τοπικούς συλλόγους και ενορίες, αλλά και φορείς, Νομικά Πρόσωπα και Μ.Κ.Ο. που ασκούν κοινωνική πολιτική εντός και εκτός Δήμου.
- Υποστήριξη ανάπτυξης κοινωνικής επιχειρηματικότητας και παροχή δωρεάν συμμετοχής σε ευπαθείς ομάδες σε προγράμματα άλλων υπηρεσιών του Δήμου.
- Ανάπτυξη και υλοποίηση παρεμβάσεων για ιατρική πρόληψη και για Άτομα με Αναπηρία, με στόχο την αποδοχή της διαφορετικότητας και τη διασφάλιση συνεργασίας και συνύπαρξης.
- Εξοπλισμός σχολείων με εργαστήρια, αθλητικό και ψηφιακό υλικό, βιβλιοθήκες (συμβατικές και ψηφιακές).
- Εναρμόνιση υποδομών σχολείων με σύγχρονες απαιτήσεις, όπως ράμπες αναπήρων και χώροι για πολιτιστικές και καλλιτεχνικές δραστηριότητες.
- Ίδρυση νέου ΕΠΑΛ με ειδικότητες που ανταποκρίνονται στις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας.
- Αντιμετώπιση της ανάγκης για νέα νηπιαγωγεία λόγω δίχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης, ιδιαίτερα στη Δ.Ε. Πυλαίας.
- Ίδρυση νέων σχολείων και νηπιαγωγείων όπου απαιτείται.
- Δημιουργία δικτύου συνεργασίας και επικοινωνίας με Συλλόγους και Ενώσεις Γονέων.
- Συνεργασία με πανεπιστήμια και άλλους φορείς για την ενίσχυση της λειτουργίας των σχολείων.
- Λειτουργία παράλληλων εκπαιδευτικών προγραμμάτων πέραν του ωραρίου της διδασκαλίας.
- Δημιουργία Ανοικτών Σχολείων για συμμετοχή της τοπικής κοινότητας.
- Στήριξη ευπαθών μαθητών για αποφυγή διαρροής από την υποχρεωτική εκπαίδευση.
- Ανάπτυξη τοπικά προσανατολισμένων παρεμβάσεων στην Εκπαίδευση και για μαθητές με Ειδικές Ανάγκες, προωθώντας τη συνύπαρξη με συνομήλικους σε συμβατικά σχολεία.
- Δημιουργία πιστοποιημένης δημοτικής δομής ενταγμένης στο Εθνικό Μητρώο Φορέων Δια Βίου Μάθησης.

Τοπική Οικονομία και Απασχόληση

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ: ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Ενότητες:

Απασχόληση-Ανεργία, Παραγωγικές Δραστηριότητες (Πρωτογενής – Δευτερογενής – Τριτογενής Τομέας Οικονομίας).

SWOT Ανάλυση τομέα Τοπικής Οικονομίας και Απασχόλησης

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ: ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	
Δυνατότητες και Ευκαιρίες	Προβλήματα και Περιορισμοί
Δυνατότητες	Προβλήματα

- Διαχρονική ενδυνάμωση του τριτογενούς τομέα στον Δήμο Πυλαίας-Χορτιάτη. - Λειτουργία ως κέντρο υπερτοπικού εμπορίου με διαδημοτική και περιφερειακή εμβέλεια. - Εγγύτητα στην αγορά της Θεσσαλονίκης και εύκολη πρόσβαση σε σημαντικές υποδομές. - Ανάπτυξη Ζώνης Καινοτομίας για την προώθηση καινοτόμων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. - Σημαντικός αριθμός δομών στήριξης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Δήμου. - Αυξανόμενη κατανόηση από τους επιχειρηματίες της συμβολής των ΤΠΕ στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας. - Ανάπτυξη συνεργασιών με γειτονικούς ΟΤΑ για κοινές οικονομικές και επιχειρηματικές πρωτοβουλίες.	- Εντός των ορίων των οικισμών παρατηρείται οικονομία με συγκριτικά μικρά μεγέθη επιχειρήσεων και χωρίς ιδιαίτερο δυναμισμό, γεγονός που τις καθιστά ευάλωτες στις μεταβολές του ανταγωνισμού και στο πλαίσιο της οικονομικής κρίσης που υφίσταται η χώρα. - Έντονος βαθμός αστικοποίησης και τριτογενοποίησης των παραγωγικών δραστηριοτήτων σε βάρος των άλλων δύο παραγωγικών τομέων. - Σχετικά μειωμένη εξαγωγική δραστηριότητα των επιχειρήσεων. - Σημαντικές ελλείψεις σε καινοτόμες και σύγχρονες παραγωγικές δραστηριότητες. - Φθίνουσα έως και μηδαμινή η παρουσία του πρωτογενούς τομέα παραγωγής. - Καθυστερήσεις και προβλήματα σε βασικά έργα υποδομής. - Αύξηση του μη οικονομικά ενεργού πληθυσμού έναντι του οικονομικά ενεργού.
Ευκαιρίες	Περιορισμοί
- Αξιοποίηση των πόρων της νέας προγραμματικής περιόδου σύμφωνα με το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης του Δήμου. - Δημιουργία δομών υποστήριξης καινοτομίας και επιχειρηματικότητας για τη σύνδεση της έρευνας με την παραγωγή και την ανάπτυξη τοπικού κεφαλαίου. - Προσέλκυση επενδυτών επιχειρηματιών για ενίσχυση της οικονομικής δραστηριότητας.. - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ μέσω αξιοποίησης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ). - Διάδοση και προώθηση της ευρυζωνικότητας σε όλο το γεωγραφικό εύρος του Δήμου. - Αξιοποίηση των επενδυτικών ευκαιριών στον τομέα της καινοτομίας και των νέων τεχνολογιών. - Προτεραιότητα στην εφαρμογή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και αξιοποίηση σχετικών επενδυτικών ευκαιριών. - Δυνατότητα πρόσβασης σε επιπλέον χρηματοδοτικά προγράμματα, μέσα και	- Απελευθέρωση των αγορών και των διεθνών ανταλλαγών, δημιουργώντας αυξημένο ανταγωνισμό σε κλίμακα μικρότερη του κράτους. - Προκλήσεις στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και της τοπικής οικονομίας, καθώς και ανάγκη για ταχύτερη αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ). - Περιορισμένη διασύνδεση των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης με τις πραγματικές ανάγκες της τοπικής αγοράς εργασίας. - Αποχώρηση ή παύση λειτουργίας επιχειρήσεων λόγω μείωσης κερδών ή αδυναμίας ανταπόκρισης σε οικονομικές υποχρεώσεις, ειδικά στο πλαίσιο της γενικότερης ύφεσης.

εργαλεία όπως ΣΔΙΤ, Πρόγραμμα «Α. Τρίτης» κ.ά.

Κρίσιμα Ζητήματα - Ανάγκες

- Υποστήριξη της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας, ιδιαίτερα για τις ευαίσθητες ομάδες πληθυσμού (γυναίκες, νέοι).
- Ανάληψη πρωτοβουλιών στήριξης επιχειρηματικών-παραγωγικών δραστηριοτήτων για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων παραγωγής και εμπορίας αγαθών ποιότητας και ιδιαίτερης τοπικής σημασίας, καθώς και επιχειρηματικής κατάρτισης.
- Ενίσχυση της ανάπτυξης νέων μορφών εναλλακτικού τουρισμού (π.χ. γαστρονομικού, πολιτιστικού, θρησκευτικού, περιπατητικού).
- Προώθηση της προσέλκυσης ιδιωτικών κεφαλαίων και ανάπτυξη ιδιωτικών πρωτοβουλιών στον επιχειρηματικό και τουριστικό τομέα.
- Συνεργασία με ΑΕΙ για την ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και της καινοτομίας.
- Υλοποίηση ολοκληρωμένου σχεδίου προβολής της περιοχής ως τουριστικού προορισμού, με ανάδειξη των ιδιαίτερων περιοχών και αξιοθέατων του Δήμου.
- Ενίσχυση της ανθεκτικότητας σε κρίσεις και προσαρμογής της τοπικής οικονομίας και τουριστικού τομέα σε οικονομικές και κοινωνικές μεταβολές.

14.5.2. Αξιολόγηση του Εξωτερικού Περιβάλλοντος

Η παρακάτω αξιολόγηση αφορά στο εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου το οποίο συνοψίζει όλες τις υπηρεσίες (διευθύνσεις, αυτοτελή τμήματα, τμήματα, νομικά πρόσωπα) με βάση το νέο οργανωτικό σχήμα του.

Διοικητική Ικανότητα του Δήμου

SWOT Ανάλυση Εσωτερικού Περιβάλλοντος

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ: ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
Δυνατότητες και Ευκαιρίες	Προβλήματα και Περιορισμοί
Δυνατότητες	Προβλήματα
- Σαφής δέσμευση της δημοτικής αρχής ως προς την ανάπτυξη και τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τον πολίτη. - Σύγχρονες κεντρικές κτιριακές υποδομές στις Δ.Ε. Πανόραμα και Πυλαία, με επάρκεια και στη Δ.Ε. Χορτιάτη.	- Ανάγκη για περαιτέρω ενίσχυση συγκεκριμένων δράσεων όπως πολιτικές για ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, περιβάλλον, κυκλοφοριακό, ποιότητα ζωής. - Ελλιπής εφαρμογή μεθόδων ποσοτικοποίησης και αξιολόγησης των διαδικασιών.

- Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας, Περιβάλλοντος και Υγείας & Ασφάλειας (ΟΣΔ) στην Εργασία όπου περιλαμβάνει Α: Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας (ΣΔΠ) προτύπου ISO 9001:2015, Β: Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης προτύπου ISO 14001:2015, Γ: Σύστημα Διαχείρισης Υγείας & Ασφάλειας στην Εργασία, προτύπου ISO 45001:2018. - Ψηφιακό Οργανόγραμμα και Περιγράμματα Θέσεων Εργασίας. - Λειτουργία Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου. - Εφαρμογή στρατηγικής Διαχείρισης Γνώσης. - Πλήρης ενεργοποίηση των δομών του Δήμου σύμφωνα με τον ΟΕΥ ακόμη και αν ορισμένα τμήματα έχουν περιορισμένο προσωπικό. - Υφιστάμενες ουσιαστικές διαδικασίες οικονομικής διοίκησης και διαχείρισης, με σημαντική αξιοποίηση κρατικών επιχορηγήσεων. - Σημαντική αξιοποίηση των κρατικών επιχορηγήσεων. - Αυξημένη διαχειριστική και τεχνική ικανότητα ως προς την παραγωγή μελετών και έργων. - Ικανοποιητικό επίπεδο του εξοπλισμού ΤΠΕ σε όλες τις οργανικές μονάδες. - Ανάπτυξη δικτύων συνεργασίας σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. - Υφιστάμενος σημαντικός μηχανολογικός εξοπλισμός για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων. - Αμεση διαχείριση παραπόνων των πολιτών από τη λειτουργία των υπηρεσιών του Δήμου. - Σύγχρονοι τρόποι επικοινωνίας με τον πολίτη (Λειτουργία γραμμής 15195, ιστοσελίδα, έξυπνες συσκευές). - Δωρεάν ασύρματο wifi σε όλες τις Δημοτικές Ενότητες. - Ψηφιακός Δήμος: παροχή υπηρεσιών από απόσταση με χρήση ΤΠΕ. - Υψηλή απορροφητικότητα χρηματοδοτικών ευκαιριών. - Προσανατολισμός σε σύγχρονο δημόσιο μάνατζμεντ. - Μνημόνιο συνεργασίας με ΕΚΔΔΑ, ΕΚΕΤΑ, Cisco, ΑΠΘ, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας για ανάπτυξη δεξιοτήτων προσωπικού και καινοτομία.	- Προβλήματα προσβασιμότητας λόγω έλλειψης χώρων στάθμευσης για τους Δημότες. - Χωρικός κατακερματισμός των υπηρεσιών του Δήμου, που δυσχεραίνει τον συντονισμό και τη συνεργασία. - Απουσία οργανωμένης δομής ποιότητας, αξιολόγησης και ελέγχου του παραγόμενου αποτελέσματος των υπηρεσιών του Δήμου. - Έλλειψη διαϋπηρεσιακών δομών συντονισμού, που περιορίζει την αποτελεσματικότητα, τη συνεργασία και τη διάχυση της πληροφορίας. - Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι χώροι εργασίας δεν επαρκούν για την άνετη και αποτελεσματική λειτουργία των υπηρεσιών. - Απουσία βασικών ειδικοτήτων προσωπικού (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ), απαραίτητων για την εξυπηρέτηση των αναγκών των οργανικών μονάδων.

- Συμμετοχή σε εθνικά, τοπικά και διεθνή δίκτυα. - Συνεργασία με Α' βάρη και Β' βάρη εκπαίδευση για την θεματική ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας.	
Ευκαιρίες	Περιορισμοί
- Δυνατότητα αξιοποίησης προγραμμάτων χρηματοδότησης από ΕΣΠΑ, ΠΕΠ και άλλα ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά εργαλεία για έργα και δράσεις. - Πρόσβαση σε επιπλέον χρηματοδοτικά εργαλεία και μέσα (π.χ. ΣΔΙΤ, αναπτυξιακά προγράμματα). - Αξιοποίηση καλών πρακτικών της τοπικής αυτοδιοίκησης από ευρωπαϊκό και εθνικό περιβάλλον, καθώς και συγκριτικών αξιολογήσεων. - Ανάπτυξη συνεργασιών με όμορους Δήμους για την αντιμετώπιση κοινών προβλημάτων και την εκτέλεση συνδυασμένων έργων. - Εγγύτητα με το Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης (ΠΣΘ), που επιτρέπει ανταλλαγή τεχνογνωσίας, τόνωση της επιχειρηματικότητας και ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, με στοχευμένη αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του Δήμου. - Δεκτικότητα της δημοτικής αρχής στην καινοτομία, διευκολύνοντας την εισαγωγή σύγχρονων μεθόδων διακυβέρνησης και υπηρεσιών. - Δυνατότητα προώθησης της τοπικής απασχόλησης μέσω στοχευμένων προγραμμάτων και δράσεων. - Ανάπτυξη, εφαρμογή και διατήρηση προτύπων ISO στις υπηρεσίες του Δήμου, βελτιώνοντας τη διαχείριση και την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. - Το σύστημα διαχείρισης ποιότητας του Δήμου ανταποκρίνεται στις ανάγκες, τη δομή και τη φιλοσοφία λειτουργίας του, προσφέροντας σταθερή βάση για περαιτέρω βελτιώσεις	- Έλλειψη εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τεχνικές ειδικότητες ΔΕ και ΥΕ, με αποτέλεσμα οι υπηρεσίες να δυσκολεύονται να παρακολουθήσουν τις σύγχρονες εξελίξεις και να ανταποκριθούν στις τρέχουσες απαιτήσεις. - Καθυστερήσεις ή περιορισμοί στην υλοποίηση έργων λόγω των απαιτήσεων του ισχύοντος νομικού πλαισίου και των προβλεπόμενων διαδικασιών. - Σταδιακή μείωση των κρατικών πόρων. - Ασταθές θεσμικό περιβάλλον που επηρεάζει τη λειτουργία των Δήμων και τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού τους. - Η αυστηρή δημοσιονομική εποπτεία περιορίζει τις αναπτυξιακές πρωτοβουλίες των Δήμων, ιδιαίτερα σε δράσεις και έργα που χρηματοδοτούνται από ίδιους πόρους. - Αναντιστοιχία μεταξύ της στελέχωσης των υπηρεσιών και των πραγματικών αναγκών τους, όσον αφορά αριθμό προσωπικού, ουσιαστικά προσόντα και χρονισμό προσλήψεων.

Κρίσιμα Ζητήματα - Ανάγκες

- Ορθολογική διαχείριση και κατανομή των διαθέσιμων πόρων του Δήμου.
- Ενδυνάμωση των δομών και των διαδικασιών προγραμματισμού, συντονισμού, ελέγχου και ποιότητας.
- Ανάπτυξη πολιτικών επιμόρφωσης, κατάρτισης και δια βίου μάθησης για το στελεχιακό δυναμικό του ΟΤΑ.
- Συνεχής ενσωμάτωση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών και καινοτομίας σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας του Δήμου, με στόχο την αποτελεσματικότητα, την ταχύτητα και την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών προς τους δημότες, καθιστώντας τον σύγχρονο Ψηφιακό Δήμο.
- Συμμετοχή σε δίκτυα αυτοδιοίκησης και ευρύτερα εταιρικά σχήματα για την αξιοποίηση ποικίλων οφελών.
- Ενίσχυση συνεργασιών με ακαδημαϊκούς και επιχειρηματικούς φορείς, προωθώντας την εταιρική κοινωνική ευθύνη και την κοινωνική οικονομία.
- Ανάγκη αύξησης του αριθμού των παραγόμενων έργων και μελετών.
- Ανάγκη ωρίμανσης και υλοποίησης τοπικών αναπτυξιακών έργων και παρεμβάσεων.
- Ανάγκη βελτίωσης της επάρκειας, ποιότητας και παραγωγικότητας των υφιστάμενων τεχνικών, πολεοδομικών, περιβαλλοντικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και υποστηρικτικών δραστηριοτήτων.
- Ανάγκη ανάπτυξης νέων υποστηρικτικών δραστηριοτήτων για την ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και την αξιοποίηση του ιστορικού και πολιτιστικού αποθέματος, μέσω διεύρυνσης του ρόλου των υφιστάμενων υπηρεσιών και συνεργασιών με άλλους φορείς.
- Ανάγκη αναβάθμισης των κοινωνικών υπηρεσιών με ενεργοποίηση εθελοντικών ομάδων κοινωνικής προσφοράς.
- Ανάγκη περαιτέρω ανάπτυξης υποστηρικτικών υπηρεσιών για την αύξηση της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας, με στόχο τη μείωση της ανεργίας.
- Πιστοποίηση υπηρεσιών με βάση διεθνή πρότυπα ποιότητας (ISO).
- Δημιουργία δομών και διαδικασιών συνεχούς βελτίωσης της ποιότητας και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων

15. ΟΡΑΜΑ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

Η «Αποστολή» του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη είναι «*η διακυβέρνηση των τοπικών υποθέσεων και η παροχή δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών για την ικανοποίηση αναγκών των κατοίκων και των τοπικών φορέων, με απώτερο σκοπό την αιεφόρο κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής του*» που επιτυγχάνεται με τη διεύθυνση και τη ρύθμιση όλων των τοπικών υποθέσεων, σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της εγγύτητας, με στόχο την Προστασία του Περιβάλλοντος, την Ανάπτυξη και τη Συνεχή Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής της τοπικής Κοινωνίας.

Ο στόχος και το όραμα της Δημοτικής Αρχής είναι:

Στόχος:

«Δήμος Ανθρώπινος, Αποτελεσματικός, Ψηφιακός»

Όραμα:

Ένας Δήμος που αξιοποιεί σύγχρονες ψηφιακές και καινοτόμες υπηρεσίες, ανταποκρίνεται άμεσα και αποτελεσματικά στα ζητήματα της καθημερινότητας των πολιτών και λειτουργεί με κοινωνική υπευθυνότητα, περιβαλλοντική συνείδηση και σεβασμό προς τον άνθρωπο.

Οι αρχές στις οποίες στηρίζεται ο προγραμματισμός αλλά και ο τρόπος διακυβέρνησης των τοπικών υποθέσεων του Δήμου είναι:

«Η δίκαιη και άμεση αντιμετώπιση των τοπικών ζητημάτων και η παροχή δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών για την ικανοποίηση των αναγκών των κατοίκων και των τοπικών φορέων, με απώτερο σκοπό τη βιώσιμη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής.»

15.1 Στρατηγική του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη

Σκοπός της φάσης αυτής είναι: **α)** η επιλογή της στρατηγικής που θα ακολουθήσει ο Δήμος μέσω του καθορισμού γενικών στόχων για την επίτευξή τους, **β)** η ομαδοποίηση των γενικών στόχων σε Άξονες και Μέτρα και **γ)** η διατύπωση του οράματος και των αρχών λειτουργίας και διακυβέρνησης του Δήμου.

Η στρατηγική ενός Δήμου αποτελεί ένα συνεκτικό σύνολο γενικών στόχων και πολιτικών δράσης, που αποσκοπούν στην εκπλήρωση της αποστολής και στην επίτευξη του οράματος του Δήμου.

Όπως φαίνεται στο παρακάτω σχήμα, για τις ανάγκες στρατηγικού σχεδιασμού και επιχειρησιακού προγραμματισμού του Δήμου απαιτείται η οριοθέτηση δύο επιπέδων λήψης αποφάσεων:

α) Το επίπεδο του Δημάρχου, του Δημοτικού Συμβουλίου και των θεματικών Επιτροπών και

β) το επίπεδο των υπηρεσιών του Δήμου και του Νομικού προσώπου του.

Σχήμα: Επίπεδα λήψης αποφάσεων

Το πρώτο επίπεδο αποφασίζει τη στρατηγική του Δήμου, προσδιορίζοντας γενικούς στόχους και τις πολιτικές δράσης, ενώ το δεύτερο επίπεδο καταρτίζει σχέδια δράσης, προσδιορίζοντας ειδικότερους στόχους και δράσεις για την επίτευξη του κάθε ενός από τους γενικούς στόχους του στρατηγικού σχεδίου.

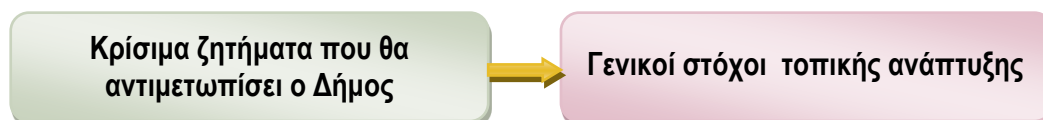
Η διαμόρφωση της στρατηγικής ενός Δήμου σημαίνει:

- τον προσδιορισμό των κρίσιμων ζητημάτων τοπικής ανάπτυξης που θα αντιμετωπίσει ο Δήμος (γενικοί στόχοι τοπικής ανάπτυξης) και
- τη διαμόρφωση των κατάλληλων εσωτερικών στρατηγικών επιλογών που θα διασφαλίσουν την επιτυχή προσέγγιση των ως άνω γενικών στόχων τοπικής ανάπτυξης (πολιτικές δράσης και γενικοί στόχοι εσωτερικής ανάπτυξης).

15.1.1. Καθορισμός των Γενικών Στόχων Τοπικής Ανάπτυξης

Οι γενικοί στόχοι τοπικής ανάπτυξης επομένως είναι τα κρίσιμα ζητήματα τα οποία πρέπει κατά προτεραιότητα να αντιμετωπίσει ο Δήμος κατά την επόμενη περίοδο, προκειμένου να εκπληρώσει καλύτερα την αποστολή του.

Σχήμα: Καθορισμός γενικών στόχων ανάπτυξης

Αναπτυξιακές προτεραιότητες του Δήμου αποτελούν γενικές κατευθύνσεις της Δημοτικής Αρχής που συνιστούν τους στρατηγικούς στόχους και καθοδηγούν και προσανατολίζουν τις ειδικότερες αποφάσεις των υπηρεσιών κατά την επιλογή των δράσεων. Οι στρατηγικοί στόχοι πρέπει να:

- α)** προωθούν τη οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξης του τόπου
- β)** ικανοποιούν τις ανάγκες των αποδεκτών των υπηρεσιών του Δήμου
- γ)** αναβαθμίζουν τη λειτουργία των υπηρεσιών και των δημοτικών οργάνων,
- δ)** προωθούν την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και της υλικοτεχνικής υποδομής και
- ε)** προωθούν εν γένει τη βελτίωση της οικονομικής και διοικητικής κατάστασης του Δήμου

Σχήμα: Διαμόρφωση των Μέτρων του Ε.Π.

Οι στρατηγικοί στόχοι αποτυπώνονται σε ένα σύνολο αξόνων - προτεραιοτήτων σύμφωνα με τους θεματικούς τομείς του Δήμου και αναλύονται σε ένα σύνολο μέτρων – ειδικών στόχων για να συμβάλουν έτσι πιο αποτελεσματικά στην υλοποίηση του πολιτικού οράματος της Δημοτικής Αρχής και των επιδιώξεων της τοπικής κοινωνίας. Βασική παράμετρος στην εξειδίκευση των στόχων θα διαδραματίσει και η εναρμόνιση με τις ευρωπαϊκές και εθνικές, περιφερειακές κατευθύνσεις του ευρωπαϊκού προγραμματισμού.

15.1.2. Καθορισμός των Προτεραιοτήτων του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, τις προηγούμενες SWOT Analysis ανά τομέα ευθύνης του, το όραμα και τις κατευθυντήριες γραμμές προτείνεται να διαρθρωθεί στους εξής Άξονες Προτεραιότητας και Στρατηγικούς Στόχους:

Άξονας 1: Περιβάλλον και ποιότητα ζωής

Δήμος παρών στην καθημερινότητα, στο περιβάλλον, στην ποιότητα ζωής.

Άξονας 2: Πολιτισμός, Τουρισμός, Αθλητισμός και Νεολαία, Κοινωνική Προστασία, Υγεία, Παιδεία και Εθελοντισμός

Δήμος κοντά στον πολίτη, κοινωνικά αλληλέγγυος, υγιής, Δήμος της πολιτιστικής δημιουργίας, της άθλησης και του τουρισμού.

Άξονας 3: Τοπική Οικονομία και Απασχόληση

Δήμος της τοπικής ανάπτυξης και της γνώσης.

Άξονας 4: Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας του Δήμου

Δήμος ψηφιακός, αποτελεσματικός, ανθρώπινος.

για κάθε έναν από τους οποίους εξειδικεύονται Μέτρα και Ειδικοί Στόχοι όπως περιγράφονται στο επόμενο κεφάλαιο.

16. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ - ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Τα προτεινόμενα μέτρα (ειδικοί στόχοι) που προκύπτουν ανά άξονα/τομέα βάσει των ανωτέρω SWOT Analysis είναι τα εξής:

Άξονας 1: Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής

Μέτρο 1.1: Φυσικό περιβάλλον – πράσινο – αισθητική

Μέτρο 1.2: Δομημένο περιβάλλον – οικιστική ανάπτυξη (Πολεοδομία – Χωροταξία)

Μέτρο 1.3: Μεταφορές – Συγκοινωνίες

Μέτρο 1.4: Καθαριότητα – διαχείριση στερεών αποβλήτων

Μέτρο 1.5: Ενέργεια και λοιπά Δίκτυα

Άξονας 2: Πολιτισμός, Τουρισμός, Αθλητισμός και Νεολαία, Κοινωνική Προστασία, Υγεία, Παιδεία και Εθελοντισμός

Μέτρο 2.1: Πολιτισμός

Μέτρο 2.2: Αθλητισμός και Νεολαία

Μέτρο 2.3: Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Τουρισμού και Αθλητικών Υποδομών

Μέτρο 2.4: Κοινωνική Προστασία και Εθελοντισμός

Μέτρο 2.5: Υγεία και Κατ' Οίκον Φροντίδα

Μέτρο 2.6: Παιδεία, Δια Βίου Μάθηση και Βιβλιοθηκών

Άξονας 3: Τοπική Οικονομία και Απασχόληση

Μέτρο 3.1: Απασχόληση και ανεργία

Μέτρο 3.2: Τοπική Επιχειρηματικότητα

Μέτρο 3.3: Καινοτόμες δράσεις ανάπτυξης της οικονομικής και επιχειρηματικής δραστηριότητας

Άξονας 4: Βελτίωση της Διοικητικής Ικανότητας του Δήμου

Μέτρο 4.1: Σύγχρονη Διοίκηση / Ποιότητα Υπηρεσιών

Μέτρο 4.2: Επιμόρφωση -Κατάρτιση

Μέτρο 4.3: Ψηφιακός Δήμος – Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση

Μέτρο 4.4: Προετοιμασία των υπηρεσιών για την μεγιστοποίηση της απορρόφησης χρηματοδοτήσεων

Μέτρο 4.5: Οικονομική Διαχείριση

Μέτρο 4.6: Συμμετοχικές Διαδικασίες – Διαβούλευση

Μέτρο 4.7: Πολιτική προστασία - Διαχείριση κρίσεων

Σε κάθε άξονα παραθέτονται συνοπτικά οι στόχοι, δηλαδή τα προτεινόμενα μέτρα προκειμένου να αποτελέσουν αντικείμενο διαβούλευσης για περαιτέρω εξειδίκευση τους σε επίπεδο δράσεων από την πολιτική ηγεσία, τα στελέχη, το προσωπικό του Δήμου και τους τοπικούς φορείς.

16.1 Καθορισμός Στόχων ανά Άξονα Προτεραιότητας & Μέτρων

ΑΞΟΝΑΣ 1: Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής

Γενικός Στόχος: Δήμος παρών στην καθημερινότητα, στο περιβάλλον, στην ποιότητα ζωής

Μέτρο 1.1: Φυσικό περιβάλλον – πράσινο – αισθητική & Μέτρο 1.2: Δομημένο περιβάλλον – οικιστική ανάπτυξη

- Συντηρήσεις - Βελτιώσεις αστικού περιβάλλοντος σε όλο το εύρος του Δήμου.
- Αναβάθμιση της λειτουργικότητας και ποιότητας ζωής.
- Εξοικονόμηση ενέργειας και ορθολογική διαχείριση φυσικών πόρων.
- Επικαιροποίηση σχεδίου διαχείρισης ενέργειας Δήμου σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές διατάξεις
- Επέκταση και αναβάθμιση των χώρων πρασίνου και των κοινόχρηστων χώρων, ενίσχυση της αναλογίας του πρασίνου ανά κάτοικο στις περιοχές πυκνής δόμησης.
- Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των παρεμβάσεων της Δημοτικής Αρχής καθώς και παρακολούθηση και έλεγχός τους όπου κριθεί απαραίτητο.
- Σύστημα προστίμων για παραβάσεις σχετικές με περιβάλλον.
- Δράσεις Προώθησης αξιοποίησης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.
- Δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης του τοπικού πληθυσμού και δημιουργία κινήτρων περιβαλλοντικής επιβράβευσης/συνείδησης.
- Προώθηση και στήριξη του εθελοντισμού στον περιβαλλοντικό τομέα.
- Συνεργασία και Συντονισμός με όμορους Δήμους και λοιπούς σχετικούς φορείς.
- Περιβαλλοντική αποκατάσταση και ανάδειξη των στοιχείων βιομηχανικής κληρονομιάς (περιοχή πρώην λατομείων ΔΕ Χορτιάτη).
- Μέτρα ελέγχου και αντιμετώπισης της ρύπανσης (ατμόσφαιρας, εδάφους, υδάτων), των πηγών ακτινοβολίας και της κλιματικής αλλαγής
- Προώθηση καινοτόμων δράσεων ενεργοποίησης των πολιτών όπως π.χ. καμπάνια ανάδειξης «καθαρής πράσινης αυλής» ή «καθαρής πράσινης γειτονιάς»
- Αποκατάσταση και ανάδειξη του ανενεργού βιομηχανικού αποθέματος – κληρονομιάς.
- Αειφορική διαχείριση - Ανόρθωση δασικών οικοσυστημάτων σε συνεργασία με τη Δασική Υπηρεσία.

- Συντηρήσεις δασικού και αγροτικού οδικού δικτύου σε συνεργασία με το Δασαρχείο.
- Διευθέτηση ορεινών υδάτων (ρέμματα) σε συνεργασία με το Δασαρχείο.
- Διευθέτηση ρεμάτων για την αντιπλημμυρική θωράκιση του Δήμου.
- Πρόληψη φυσικών καταστροφών.
- Αποτελεσματική διαχείριση βοσκοτόπων και ζωικού κεφαλαίου - συνεργασία με ΟΠΕΚΕΠΕ και άλλους φορείς.
- Συνεργασία και ανταλλαγή πρακτικών στον τομέα του περιβάλλοντος με δήμους, ερευνητικούς και άλλους σχετικούς φορείς με το περιβάλλον - αξιοποίηση σχετικών χρηματοδοτικών προγραμμάτων.
- Αντιμετώπιση προβλήματος με αδέσποτα - διαχείριση πληθυσμού τους.
- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας για τα αδέσποτα.
- Αντιμετώπιση προβλημάτων χωροθέτησης και λειτουργίας κοιμητηρίων.
- Προστασία και βελτίωση της τοπικής χλωρίδας και πανίδας.
- Ανάδειξη -Προβολή Προστατευόμενων Περιοχών.
- Αξιοποίηση ορεινού όγκου Χορτιάτη.
- Αξιοποίηση παραλιακού μετώπου.
- Πολεοδομικός και χωροταξικός σχεδιασμός.
- Δημιουργία προϋποθέσεων για την απόδοση στους δημότες προσιτής, ασφαλούς και προσβάσιμης κατοικίας, ιδιαίτερα στις περιοχές με αύξουσα οικιστική ανάπτυξη.
- Διασφάλιση ελεύθερων χώρων και χώρων πρασίνου.
- Έργα Σχολικής Στέγης.
- Έργα υποδομών χώρων πολιτισμού και αθλητισμού.
- Γενικός Πολεοδομικός Σχεδιασμός.
- Ανάπλαση - αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος και του δομημένου χώρου/ιστού.
- Βελτίωση προσβασιμότητας ΑΜΕΑ σε δημοτικά κτίρια και κοινόχρηστους χώρους.
- Ανάπλαση κοινοχρήστων χώρων αναψυχής (πάρκα, παιδικές χαρές κ.λ.π.).
- Εκπόνηση έργων ανάδειξης μνημείων, διατηρητέων κτιρίων, τοπόσημων ιστορικής μνήμης σε συνεργασία με αρμόδιους φορείς του ΥΠΠΟ.
- Διευθέτηση χρήσεων γης, αντιμετώπιση φαινομένων συγκρούσεων χρήσεων γης.
- Ανάπτυξη και διεύρυνση ψηφιακών τεχνολογιών για την εξυπηρέτηση του πολίτη υπηρεσιών βασιζόμενες σε γεωγραφικό σύστημα πληροφοριών (χρήση GIS).
- Βελτίωση της καθαριότητας των δρόμων και των κοινόχρηστων χώρων εν γένει (μείωση απορριμμάτων, μείωση graffiti κ.ά.).

- Επαρκής συντήρηση και αξιοποίηση του κτιριακού αποθέματος, των κοινοχρήστων χώρων και των δικτύων υποδομής (οδικό δίκτυο, δίκτυο ηλεκτροφωτισμού, Η/Μ εγκαταστάσεων) – Εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων.
- Ανάπλαση περιφερειακής τάφρου.
- Βελτίωση – αναβάθμιση συνθηκών κυκλοφορίας και των υποδομών οδοφωτισμού.
- Αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας του Δήμου.
- Βελτίωση διελεύσεων οδών άνωθεν της περιφερειακής τάφρων και λοιπών ρεμάτων (τεχνικό Βεροίας κ.λπ.).

Μέτρο 1.3: Μεταφορές – Συγκοινωνίες

- Συντήρηση και ολοκλήρωση οδικού δικτύου, με κατασκευή νέων απαιτούμενων οδικών συνδέσεων.
- Εκπόνηση συγκοινωνιακών μελετών για δημιουργία πεζοδρομίων, δικτύου οδών ήπιας κυκλοφορίας, πεζοδρόμων κ.λπ. – Υλοποίηση προβλέψεων ΣΒΑΚ.
- Λήψη μέτρων ήπιας κυκλοφορίας για μείωση ταχύτητας οχημάτων (traffic calming) σε γειτονιές του Δήμου.
- Δημιουργία χώρων στάθμευσης (υπόγειων και υπέργειων).
- Δημιουργία δικτύου φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων (ΣΦΗΟ).
- Αύξηση ποσοστού μετακινήσεων με εναλλακτικά μέσα (π.χ. ηλεκτρικά ποδήλατα, πατίνια, πεζή) σε σχέση με τα ατομικά μέσα μετακίνησης με δημιουργία υποδομών και προώθηση δράσεων ενημέρωσης.
- Λήψη μέτρων για ενίσχυση της οδικής ασφάλειας – βελτίωση ποιότητας δημοτικού οδικού δικτύου, επιπέδου οδοφωτισμού, οδοσήμανσης κ.λπ.
- Δημιουργία συστημάτων ευέλικτης συγκοινωνίας για την εξυπηρέτηση ημιαστικών περιοχών.
- Διαχείριση στάσεων Μ.Μ.Μ. (επαναχωροθέτηση – βελτίωση προσβασιμότητας) και προώθηση άμεσης σύνδεσης ΜΜΜ με σταθμούς ΜΕΤΡΟ στα όρια του Δήμου.
- Κατασκευή νέων οδών για την αποφόρτιση της μοναδικής οδού σύνδεσης των ΔΕ και για την απευθείας σύνδεση Φιλόρου-Ασβεστοχωρίου.

Μέτρο 1.4: Καθαριότητα – διαχείριση στερεών αποβλήτων

- Βελτίωση/Κατασκευή των υποδομών αποχέτευσης ακαθάρτων στην Δ.Κ. Χορτιάτη.
- Βελτίωση - επέκταση των υποδομών αποχέτευσης ομβρίων. Αξιοποίηση των ανοιχτών χώρων των ρεμάτων.
- Ενίσχυση των έργων/δράσεων ανακύκλωσης αποβλήτων.
- Προγράμματα & δράσεις πρόληψης-μείωσης παραγωγής αποβλήτων και προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση / αύξηση υλικών που επαναχρησιμοποιούνται / αύξηση ποσοστών Ανακύκλωσης / Κομποστοποίηση κ.λπ.

- Μείωση όγκου σκουπιδιών που παράγονται / αύξηση υλικών που επαναχρησιμοποιούνται / Ανακύκλωση / Κομποστοποίηση κ.λπ.
- Δράσεις ενθάρρυνσης και συντονισμού για τη συμμετοχή των επιχειρήσεων στις σχετικές πολιτικές διαχείρισης των απορριμμάτων τους
- Οργάνωση & εφαρμογή της διαλογής στην πηγή (ΔσΠ) των αστικών αποβλήτων στα διοικητικά όρια του Δήμου, σύμφωνα με τα οικεία ΤΣΔΑ και ΠΕΣΔΑ.
- Οργάνωση και εφαρμογή χωριστής συλλογής για τέσσερα (4) τουλάχιστον διακριτά ρεύματα ανακυκλώσιμων αποβλήτων υλικών, ήτοι γυαλί, χαρτί, πλαστικά και μέταλλα από αστικά απόβλητα, ο ίδιος ο Δήμος ή σε συνεργασία με Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης.
- Οργάνωση και εφαρμογή χωριστής συλλογής βιοαποβλήτων που προέρχονται ιδίως από χώρους εστίασης, νοικοκυριά, λοιπούς παραγωγούς και πράσινα απόβλητα πάρκων και κήπων.
- Εξάλειψη της ανεξέλεγκτης διάθεσης των αστικών στερεών αποβλήτων και αποκατάσταση των υφισταμένων Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων (ΧΑΔΑ).
- Προώθηση δράσεων & υλοποίηση έργων που συμβάλλουν στην κυκλική οικονομία.
- Προώθηση της ιεράρχησης εργασιών και δράσεων ορθολογικής διαχείρισης αποβλήτων που στοχεύουν στην ελαχιστοποίηση της τελικής διάθεσης των αστικών στερεών αποβλήτων (απώτερος στόχος η μείωση του ποσοστού ταφής των αποβλήτων, κάτω του 10% των παραγόμενων).
- Δράσεις ενημέρωσης, ενθάρρυνσης, συντονισμού & επιβράβευσης για τη συμμετοχή των επιχειρήσεων στις σχετικές πολιτικές διαχείρισης των απορριμμάτων τους.
- Δράσεις ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης- Δημοσιότητας & επιβράβευσης στον Τοπικό Πληθυσμό σχετικά με την διαχείριση των απορριμμάτων – Εθελοντικές δράσεις.
- Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Ολοκληρωμένων Συστημάτων Διαχείρισης Απορριμμάτων και Ανακύκλωσης.
- Επικαιροποίηση του Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΤΟ.Σ.Δ.Α.) 2016-2020 του Δήμου Πυλαίας – Χορτιάτη.
- Δημιουργία κεντρικού Πράσινου Σημείου και δορυφορικών μικρών Πράσινων Σημείων βάσει των προβλέψεων του ΤΟ.Σ.Δ.Α. του Δήμου Πυλαίας – Χορτιάτη.

Μέτρο 1.5: Δίκτυα

- Επέκταση δικτύου φυσικού αερίου σε όλο το εύρος του Δήμου.
- Εκσυγχρονισμός και επέκταση δικτύου δημοτικού φωτισμού σε όλες τις Δ.Κ.
- Ολοκλήρωση δικτύου ομβρίων υδάτων σε όλους τους οικισμούς του Δήμου.
- Προώθηση της ευρυζωνικότητας σε όλες τις Δ.Κ.

- Ανάπτυξη δικτύων υποδομών.
- Προώθηση της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας με αύξηση της χρήσης των Μ.Μ.Μ. και εναλλακτικών μορφών μετακίνησης φιλικότερων προς το περιβάλλον. Βελτίωση των συνθηκών κυκλοφορίας.
- Εξοικονόμηση ενέργειας - Αξιοποίηση ΑΠΕ.

ΑΞΟΝΑΣ 2: Πολιτισμός, Τουρισμός, Αθλητισμός και Νεολαία, Κοινωνική Προστασία, Υγεία, Παιδεία και Εθελοντισμός

Στρατηγικός Στόχος: Δήμος για το Δημότη, την κοινωνική προστασία και αλληλεγγύη, Δήμος της μόρφωσης, της πολιτιστικής δημιουργίας, της αθλητικής δράσης και της τουριστικής ανάπτυξης

Μέτρο 2.1: Πολιτισμός

- Ενίσχυση της πολιτιστικής ταυτότητας του Δήμου η οποία να καλύπτει τις υπάρχουσες και μελλοντικές πολιτιστικές υποδομές παρέχοντας περαιτέρω προώθηση της υπό εξέλιξη της πολιτιστικής ταυτότητας της περιοχής.
- Δημιουργία νέων και αναβάθμιση των υπαρχουσών πολιτιστικών υποδομών σε όλες τις Δ.Ε.
- Αναβάθμιση και ανάδειξη των ιστορικών μνημείων σε όλες τις Δ.Ε.
- Διαδημοτική συνεργασία για την ανάπτυξη πολιτιστικών δράσεων.
- Συνεργασία του Δήμου με τους υφιστάμενους πολιτιστικούς φορείς της πόλης και ενίσχυση του εθελοντισμού στις πολιτιστικές δραστηριότητες.
- Ανάπτυξη πολιτιστικών δραστηριοτήτων για τη διαμόρφωση μιας συνεκτικής πολιτιστικής πολιτικής.
- Δημιουργία θεσμικών γεγονότων πολιτισμού με τοπική, περιφερειακή ή και εθνική εμβέλεια - αξιοποίηση σχετικών χρηματοδοτικών προγραμμάτων ΕΣΠΑ.
- Συνεργασία και ανταλλαγή καλών πρακτικών στον τομέα του πολιτισμού με δήμους ή και φορείς πολιτισμού χωρών της Ε.Ε. – αξιοποίηση σχετικών χρηματοδοτικών προγραμμάτων ΕΣΠΑ.
- Προώθηση και στήριξη του εθελοντισμού στον τομέα του πολιτισμού.

Μέτρο 2.2: Αθλητισμός και Νεολαία

- Δημιουργία νέων και αναβάθμιση των υπάρχουσών αθλητικών υποδομών (π.χ. ενεργειακή αναβάθμιση του ΔΑΚ Πανοράματος στο πρότυπο της ανάλογης αναβάθμισης που δέχτηκε το ΔΑΚ Πυλαίας, δημιουργία νέου κλειστού γυμναστηρίου στη Δ/Κ Πυλαίας, στους χώρους του ΔΑΚ Πυλαίας, με τη δημιουργία κλειστού γυμναστηρίου χειροσφαίρισης – πετοσφαίρισης, με μπαλόνι (αεροθόλο) ή προκατασκευασμένη κατασκευή, ανακατασκευή των στεγασμένων χώρων (αποδυτηρίων) όλων των ανοιχτών γηπέδων ποδοσφαίρου του Δήμου, ανακατασκευή των περιφράξεων όλων των ανοιχτών γηπέδων ποδοσφαίρου).
- Διοργανώσεις υπερτοπικής εμβέλειας, στα πρότυπα της Τελικής Φάσης του Πανελληνίου πρωταθλήματος Χειροσφαίρισης Νεανίδων και Κορασίδων, Πανελληνίου Πρωταθλήματος Άρσης – Βαρών, που έχουμε συνδιοργανώσει, με τοπικούς Συλλόγους και τις Εθνικές Ομοσπονδίες των αθλημάτων.
- Ανάπτυξη αθλητικών δραστηριοτήτων στον ορεινό όγκο (αναρρίχηση, αεροπλοΐα, ποδήλατο, ορειβάσια κ.λπ.).

Μέτρο 2.3: Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Τουρισμού και Αθλητικών Υποδομών

- Ανάδειξη και προβολή της τουριστικής ταυτότητας του Δήμου, με στόχο την προώθηση των ιδιαίτερων φυσικών, ιστορικών και πολιτιστικών χαρακτηριστικών της περιοχής.
- Ανάπτυξη υποδομών ήπιας τουριστικής αξιοποίησης του φυσικού και αστικού τοπίου (διαδρομές πεζοπορίας, ποδηλασίας, σημεία θέας, κ.λπ.).
- Διαμόρφωση θεματικών τουριστικών διαδρομών (πολιτιστικού, θρησκευτικού, φυσιολατρικού και γαστρονομικού χαρακτήρα), με στόχο την προσέλκυση ειδικών ομάδων επισκεπτών.
- Συνεργασία με τοπικούς και διαδημοτικούς φορείς (επιμελητήρια, επαγγελματικές ενώσεις, τουριστικά γραφεία, επιχειρήσεις) για την από κοινού προώθηση του τουριστικού προϊόντος της περιοχής.
- Προώθηση τουριστικών δράσεων σε συνεργασία με σχολεία, πολιτιστικούς και αθλητικούς συλλόγους, για την ενίσχυση της τουριστικής συνείδησης και την ενεργή συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας.
- Διοργάνωση θεσμικών τουριστικών γεγονότων με τοπική ή περιφερειακή εμβέλεια (φεστιβάλ, εκθέσεις, γαστρονομικές, πολιτιστικές & αθλητικές διοργανώσεις με τουριστικό χαρακτήρα).
- Ψηφιακή προβολή και τουριστική πληροφόρηση (διαδικτυακή πλατφόρμα, mobile εφαρμογή, social media), με στόχο την ενίσχυση της εξωστρέφειας του Δήμου.
- Ανάπτυξη συνεργασιών και ανταλλαγή καλών πρακτικών στον τομέα του τουρισμού με άλλους Δήμους, σχολές & πανεπιστήμια, περιοχές ή φορείς του εσωτερικού και του εξωτερικού – αξιοποίηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων (ΕΣΠΑ, κ.ά.).

- Προώθηση και στήριξη του εθελοντισμού στον τουριστικό τομέα, μέσω της δημιουργίας ομάδων τοπικών "πρεσβευτών" (π.χ. φοιτητές, νέοι, επαγγελματίες του τουρισμού).
- Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στον τομέα του τουρισμού, μέσα από δράσεις επιμόρφωσης, καινοτομίας και υποστήριξης νέων επαγγελματιών.

Μέτρο 2.4: Κοινωνική Προστασία και Εθελοντισμός

- Αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών με στόχο τον προγραμματισμό και το συντονισμό των δράσεων καθώς και την αναβάθμιση της οργάνωσης των υποδομών και του ανθρώπινου δυναμικού των αρμόδιων υπηρεσιών.
- Ένταξη του Δήμου σε προγράμματα αντιμετώπισης της αστεγίας και των επισφαλών συνθηκών στέγασης.
- Διασύνδεση και αξιοποίηση όλων των κρατικών υπηρεσιών κοινωνικής πολιτικής μέσα από διαδικασίες ενημέρωσης και συνεργασίας για την παραπομπή δημοτών με κοινωνικά αιτήματα στις αντίστοιχες υπηρεσίες στις περιπτώσεις που η κοινωνική υποδομή του Δήμου δεν είναι επαρκής ή είναι ανύπαρκτη.
- Συνεργασία με εθελοντικές οργανώσεις και ΜΚΟ που προσφέρουν κοινωνικές υπηρεσίες στην περιοχή του Δήμου αλλά και ευρύτερα (ειδικά για τους δημόσιους οργανισμούς όπως Εκκλησία, φιλανθρωπικά ταμεία, ΟΚΑΝΑ, κ.λπ.) και δημιουργία δικτύου εθελοντών.
- Προτροπή εταιρειών που δραστηριοποιούνται στα όρια του Δήμου για υλοποίηση προγραμμάτων εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.
- Συμβολή στην ενημέρωση και υποστήριξη για την ανάπτυξη κοινωνικής επιχειρηματικότητας.
- Χάραξη μακροχρόνιας και ολοκληρωμένης κοινωνικής πολιτικής.
- Προώθηση των δράσεων δημοσιότητας των κοινωνικών υπηρεσιών και καθιέρωση μηχανισμών επικοινωνίας με την τοπική κοινωνία.
- Αναβάθμιση όλων των σχολικών μονάδων ειδικής αγωγής.
- Προώθηση στοχευμένων δομών και δράσεων για τις ευπαθείς ομάδες πληθυσμού μέσα από διαδικασίες έρευνας των κοινωνικών αναγκών.
- Υιοθέτηση ευέλικτων ωραρίων στις κοινωνικές υπηρεσίες και στις δομές φύλαξης βρεφών και παιδιών.
- Δημιουργία ειδικών προγραμμάτων για συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες όπως για παράδειγμα παιδιά, μετανάστες, μονογονεϊκές οικογένειες κ.λπ.
- Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής «από κάτω προς τα πάνω», δια μέσου της ενδυνάμωσης της γειτονιάς. Αξιοποίηση και στήριξη του δυναμικού της γειτονιάς μέσα από την ενίσχυση της οικογένειας, του σχολείου και των εθελοντικών οργανώσεων για την πρόληψη αρνητικών επιπτώσεων στους νέους και την άμεση στήριξη των ευπαθών ομάδων.

- Προώθηση και στήριξη του εθελοντισμού στον κοινωνικό τομέα και παράλληλη ευαισθητοποίηση των τοπικών κοινωνιών σε θέματα αλληλεγγύης και κοινωνικής συνοχής.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση παρεμβάσεων για Άτομα με Αναπηρία με στόχο – μεταξύ άλλων - την εξοικείωση και την αποδοχή της διαφορετικότητας και τη διασφάλιση της συνεργασίας και της απρόσκοπτης συνύπαρξης.
- Περαιτέρω ανάπτυξη του σχεδιασμού και της υλοποίησης παρεμβάσεων στον τομέα της ιατρικής πρόληψης.

Μέτρο 2.5: Υγεία και Κατ' Οίκον Φροντίδα

- Αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών με στόχο τον προγραμματισμό και το συντονισμό των δράσεων καθώς και την αναβάθμιση της οργάνωσης των υποδομών και του ανθρώπινου δυναμικού των αρμόδιων υπηρεσιών.
- Διασύνδεση και αξιοποίηση όλων των κρατικών υγειονομικών υπηρεσιών μέσα από διαδικασίες δικτύωσης, ενημέρωσης και συνεργασίας για την παραπομπή δημοτών με υγειονομικά αιτήματα στις αντίστοιχες υγειονομικές υπηρεσίες όταν αυτά δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των δημοτικών υπηρεσιών.
- Δημιουργία Δημοτικών Ιατρείων.
- Προώθηση των δράσεων δημοσιότητας των προγραμμάτων προληπτικής ιατρικής υπηρεσιών και καθιέρωση μηχανισμών επικοινωνίας με την τοπική κοινωνία.
- Προώθηση στοχευμένων δομών και δράσεων υγείας για τις ευπαθείς ομάδες πληθυσμού μέσα από διαδικασίες έρευνας των υγειονομικών τους αναγκών.
- Περαιτέρω ανάπτυξη του σχεδιασμού και της υλοποίησης παρεμβάσεων στον τομέα της ιατρικής πρόληψης.
- Ανάπτυξη εθελοντισμού στον τομέα της εθελοντικής αιμοδοσίας και των παραγώγων αίματος (δωρεά αιμοποιητικών κυττάρων).
- Αντικατάσταση οχημάτων του προγράμματος Βοήθεια στο Σπίτι.
- Καθιέρωση τυπικών διαδικασιών για τη λειτουργία του προγράμματος Βοήθεια στο Σπίτι με συγκεκριμένα κριτήρια ένταξης, καταγραφής και διαχείρισης αιτημάτων καθώς και επαναξιολόγηση των περιστατικών ανά τακτά διαστήματα με σκοπό την παρακολούθηση της παροχής και της ποιότητας των υπηρεσιών.
- Αξιοποίηση ΤΠΕ για την εφαρμογή προγραμμάτων Τηλεϊατρικής και Τηλεπρόνοιας στους ωφελούμενους του προγράμματος Βοήθεια στο Σπίτι και σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού του Δήμου εκτός προγράμματος.

Μέτρο 2.6: Παιδεία, Δια Βίου Μάθηση και Βιβλιοθήκες

- Αναβάθμιση αλλά και δημιουργία νέων σχολικών υποδομών.
- Συνεργασία με τις υπηρεσίες του Δήμου για την αποτελεσματική συντήρηση των σχολικών κτιρίων.
- Πρόβλεψη των απαραίτητων κυκλοφοριακών ρυθμίσεων και πολεοδομικών παρεμβάσεων που θα εξασφαλίζουν τη σύντομη και ασφαλή πρόσβαση στους σχολικούς χώρους σε συνεργασία με την τεχνική υπηρεσία.
- Δράσεις παιδείας, πολιτισμού, υγείας, κοινωνικής αλληλεγγύης.
- Ενίσχυση του επαγγελματικού προσανατολισμού στα σχολεία μέσα από ενημέρωση και συμβουλευτική του Δήμου στα σχολεία.
- Περιορισμός της σχολικής διαρροής με εξατομικευμένη συμβουλευτική υποστήριξη των οικογενειών και των παιδιών τους που εγκαταλείπουν το σχολείο.
- Συνεργασία με πανεπιστημιακά ιδρύματα, φορείς και συλλόγους γονέων για την καλύτερη λειτουργία των σχολείων.
- Εστιασμένες δράσεις ευαισθητοποίησης νέων Εκπαίδευση με τοπικό προσανατολισμό.

ΑΞΟΝΑΣ 3: Τοπική Ανάπτυξη και Οικονομία

Γενικός Στόχος: Δήμος της τοπικής ανάπτυξης

Μέτρο 3.1: Ανεργία - Απασχόληση

- Δράσεις δια βίου εκπαίδευσης για την προώθηση της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας
- Αναβάθμιση των απαραίτητων εσωτερικών Δομών και Μηχανισμών που θα λειτουργήσουν αποτελεσματικά για την αντιμετώπιση της ανεργίας
- Δικτύωση με φορείς απασχόλησης και επιχειρηματικούς - επαγγελματικούς φορείς του τόπου
- Ανάληψη πρωτοβουλιών για την προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων και την ανάπτυξη ιδιωτικών πρωτοβουλιών.
- Προώθηση εναλλακτικών καλλιεργειών (π.χ. ενεργειακά φυτά, αρωματικά φυτά κ.λπ.)
- Προώθηση εναλλακτικού τουρισμού

Μέτρο 3.2: Τοπική Επιχειρηματικότητα

- Δράσεις ενημέρωσης, πληροφόρησης και υποστήριξης της επιχειρηματικότητας για τις νέες ευέλικτες μορφές εργασίας και τις αρχές της κοινωνικής εταιρικής ευθύνης

- Προώθηση συνδυασμένης ενεργοποίησης τοπικών φορέων και ανθρώπινου δυναμικού για την προώθηση θεμάτων τοπικής ανάπτυξης
- Υλοποίηση προγραμμάτων ενημέρωσης του τοπικού πληθυσμού
- Ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης και των τοπικών φορέων για τις υπηρεσίες, τα προϊόντα και τους κοινωνικούς στόχους των επιχειρήσεων
- Σύναψη θεματικών ή ειδικών συμφώνων με άλλους ΟΤΑ, δημόσιους φορείς, εθελοντικές οργανώσεις και ιδιώτες για την ανάπτυξη της περιοχής του Δήμου
- Συνεργασία και ανταλλαγή πρακτικών στον τομέα της ανάπτυξης με δήμους ή και οικονομικούς – αναπτυξιακούς φορείς (επιμελητήρια αναπτυξιακά ερευνητικά κέντρα) χωρών της Ε.Ε. – αξιοποίηση σχετικών χρηματοδοτικών προγραμμάτων ΕΣΠΑ
- Υποστήριξη της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας, ιδιαίτερα για τις ευαίσθητες ομάδες πληθυσμού (ΑΜΕΑ, μονογονεϊκές οικογένειες κ.λπ.)
- Η οργάνωση και προώθηση του τουριστικού προϊόντος και η σύνδεσή του με τον πολιτισμό και τα παραγόμενα τοπικά προϊόντα
- Αξιοποίηση δημοτικής περιουσίας

Μέτρο 3.3: Καινοτόμες δράσεις ανάπτυξης της οικονομικής και επιχειρηματικής δραστηριότητας

- Προώθηση δράσεων σύνδεσης της τεχνολογίας με την επιχειρηματικότητα και ενσωμάτωσης της καινοτομίας στις παραγωγικές δραστηριότητες.
- Συνεργασία με ΑΕΙ-ΤΕΙ και φορείς καινοτομίας και επιχειρηματικότητας για την ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας
- Συμμετοχή του Δήμου σε προγράμματα ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, έρευνας - καινοτομίας – τεχνολογικής ανάπτυξης και εφαρμογής σύγχρονων τεχνικών πληροφορικής και επικοινωνίας
- Προώθηση εναλλακτικών καλλιεργειών (π.χ. ενεργειακά φυτά, αρωματικά φυτά κ.λπ.)

ΑΞΟΝΑΣ 4: Βελτίωση της Διοικητικής Ικανότητας του Δήμου

Γενικός Στόχος: Δήμος σύγχρονος και αποτελεσματικός

Μέτρο 4.1: Σύγχρονη Διοίκηση /Ποιότητα Υπηρεσιών

- Διατήρηση και επέκταση του υπάρχοντος Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας, Περιβάλλοντος και Υγείας & Ασφάλειας της εργασίας (ΟΣΔ).
- Λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου για τη διασφάλιση χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

- Χαρτογράφηση και καταγραφή διαδικασιών με εντοπισμό δημοσιονομικών κινδύνων και προσδιορισμό υπευθύνων, με πολλαπλασιαστικά οφέλη στη λειτουργία του Δήμου ως σύγχρονης δημόσιας οργάνωσης
- Η εφαρμογή ρητής στρατηγικής Διαχείρισης Γνώσης καθώς οι δήμοι βασίζονται στην παραγωγή και διαχείριση της γνώσης
- Ανάπτυξη ομαδικής συνεργασίας και συντονισμός όλων των διοικητικών δομών του δήμου στις διαδικασίες Ανάλυσης – Σχεδιασμού/ Προγραμματισμού - Παρακολούθησης/ Αξιολόγησης
- Περιορισμός στο ελάχιστο δυνατό, όλων των προβλεπόμενων διαδικασιών όπως αυτές ισχύουν από τις κείμενες διατάξεις και επιτρέπουν ή οδηγούν στη διόγκωση της γραφειοκρατίας
- Συντονισμός και συνεργασία με άλλους φορείς που εμπλέκονται στις αναπτυξιακές και προγραμματικές διαδικασίες όπως επί του συγκεκριμένου: η Περιφέρεια, τα Υπουργεία κ.λπ.
- Διεθνείς συνεργασίες σε θέματα ανταλλαγής τεχνογνωσίας και καλών διοικητικών πρακτικών – αξιοποίηση σχετικών χρηματοδοτικών προγραμμάτων ΕΣΠΑ
- Συνεργασία και εκπροσώπηση σε εθνικούς και υπερεθνικούς οργανισμούς όπως I.U.L.A. –International Union of Local Authorities (Διεθνής Ένωση Τοπικών Αρχών), Eurocities (Δίκτυο Ευρωπαϊκών Πόλεων), Local Agenda 21 (Τοπικό Σχέδιο Δράσης 21) κ.λπ.

Μέτρο 4.2: Επιμόρφωση – Κατάρτιση

- Διαρκής επικαιροποίηση της επιστημονικοτεχνικής υποστήριξης των αιρετών και του προσωπικού.
- Ενδυνάμωση δομών και προγραμμάτων επιμόρφωσης –κατάρτισης.
- Συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς του Δημόσιου (ΕΚΔΔ, ΕΣΤΑ, ΙΤΑ, ΕΕΤΑΑ κ.λπ.) αλλά και ιδιωτικού τομέα.
- Αξιοποίηση των εσωτερικών ανθρώπινων πόρων ως επιμορφωτές και πολλαπλασιαστές.

Μέτρο 4.3: Ψηφιακός Δήμος - Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση

- Αξιοποίηση των ΤΠΕ ως εργαλείο σύγχρονης διακυβέρνησης με την χρήση καινοτόμων πληροφοριακών συστημάτων/ψηφιακών εφαρμογών και την εισαγωγή υπηρεσιών «Ευφυούς Πόλης» σε διάφορους τομείς, και μετατροπή σε σύγχρονο Ψηφιακό Δήμο.
- Εισαγωγή νέων μεθόδων διακυβέρνησης και παροχή υπηρεσιών Ευφυούς Πόλης (Smart City Services).
- Ολοκλήρωση μετάβασης από την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση στην Ευφυή Διακυβέρνηση, παρέχοντας ταυτόχρονα νέους τρόπους με τους οποίους μπορούν να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα των πολιτών.
- Πλήρης αξιοποίηση των υφιστάμενων εφαρμογών από τους υπαλλήλους.

- Συνεργασίες με ΑΕΙ, Ερευνητικά Κέντρα και τον ιδιωτικό τομέα με στόχο την ανταλλαγή τεχνογνωσίας προς όφελος της τοπικής κοινότητας.
- Αξιοποίηση των πόρων που προσφέρουν τα χρηματοδοτικά προγράμματα για ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών.
- Διαδημοτικές Συνεργασίες και με του αρμόδιους φορείς της αυτοδιοίκησης (ΙΤΑ, ΕΕΤΑΑ, ΚΕΔΕ κ.λπ.).
- Προώθηση των ηλεκτρονικών συμμετοχικών δράσεων.
- Προώθηση πολιτικών χρήσης ΤΠΕ για την προώθηση εναλλακτικών μορφών απασχόλησης (τηλεργασία).
- Προώθηση πολιτικών ενίσχυσης της Κυβερνοασφάλειας του Δήμου.

Μέτρο 4.4: Προετοιμασία των υπηρεσιών για τη μεγιστοποίηση της απορρόφησης χρηματοδοτήσεων

- Συνεχής επικαιροποίηση του Τοπικού Σχεδίου Αειφόρου Διαχείρισης της Ενέργειας στο Δήμο Πυλαίας - Χορτιάτη
- Επικαιροποίηση Στρατηγικού Σχεδίου για την Καταπολέμηση της Φτώχειας στις ευάλωτες ομάδες του Δήμου Πυλαίας – Χορτιάτη
- Υλοποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου για τη Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα στο Δήμο Πυλαίας – Χορτιάτη
- Επικαιροποίηση και υλοποίηση των δράσεων του Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων 2016 – 2020 του Δήμου Πυλαίας – Χορτιάτη
- Εκπόνηση και υλοποίηση σχεδίου αξιοποίησης και ανάδειξης του Ορεινού Όγκου του Χορτιάτη
- Ολοκλήρωση του Σχεδίου Αστικής Προσβασιμότητας.
- Εκπόνηση Δημοτικού Σχεδίου Μείωσης Εκπομπών (ΔηΣΜΕ)

Μέτρο 4.5: Οικονομική Διαχείριση

- Ορθολογικοποίηση της κατανομής των οικονομικών πόρων.
- Διαρκής αναζήτηση Πηγών Χρηματοδότησης.
- Κοστολόγηση παρεχόμενων Υπηρεσιών Δραστηριοτήτων και Έργων.

Μέτρο 4.6: Συμμετοχικές Διαδικασίες – Διαβούλευση

- Προώθηση της Ηλεκτρονικής Διαβούλευσης - Δημοκρατίας
- Προώθηση της συλλογικής δημιουργίας και στις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες όπως είναι: οι οικονομικοί μετανάστες, οι άνεργοι, οι γυναίκες, τα ΑμΕΑ κ.λπ.
- Προώθηση κι ενθάρρυνση του «ενεργού πολίτη» του Δήμου Πυλαίας – Χορτιάτη μέσα από καμπάνιες ευαισθητοποίησης με στόχο την συμμετοχή του και την τόνωση του εθελοντισμού στη δημοτική επικράτεια (οφέλη στην κοινωνική συνοχή, στην καθαριότητα, στα αδέσποτα κ.λπ.)

- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας αναφορικά με τις δυνατότητες σε συμμετοχικές διαδικασίες για την ανάπτυξη εξωστρεφών δράσεων με πολίτες και φορείς.

Μέτρο 4.7: Πολιτική Προστασία – Διαχείριση κρίσεων

- Ανάπτυξη λογισμικού για την εφαρμογή προγράμματος πολιτικής προστασίας.
- Δράσεις συντονισμού και κινητοποίηση φορέων πολιτικής προστασίας σε τοπικό και υπερτοπικό επίπεδο.
- Προώθηση του εθελοντισμού.

Τα παραπάνω μέτρα και στόχοι τίθενται σε Δημόσια Διαβούλευση και θα οριστικοποιηθούν μετά το πέρας αυτής.

16.2 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ

Άξονας 1 : Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής

Άξονας 2 : Πολιτισμός, Τουρισμός, Αθλητισμός και Νεολαία, Κοινωνική Προστασία, Υγεία, Παιδεία και Εθελοντισμός

Άξονας 3 : Τοπική Οικονομία και Απασχόληση

Άξονας 4 : Βελτίωση της Διοικητικής Ικανότητας και της Οικονομικής Κατάστασης του Δήμου

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ

Άξονας 1: Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής

Προβλήματα:

- Οι ανάγκες είναι μεγάλες στον τομέα του Περιβάλλοντος.

Παρεμβάσεις για επίλυση προβλημάτων:

- Συχνή παρέμβαση στην καθαριότητα.
- Περισσότερο προσωπικό.
- Μηχανήματα για την διευκόλυνση των εργασιών.

Άξονας 2: Κοινωνική Προστασία, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός, Τουρισμός και Αθλητισμός

- Βελτίωση υπηρεσιών.
- Καλύτερη συντήρηση των αθλητικών εγκαταστάσεων και όλων των κτιριακών υποδομών.
- Μείωση κόστους του κολυμβητηρίου.

Άξονας 3: Τοπική Οικονομία και Απασχόληση

- Δημιουργία εμπορικού συλλόγου.
- Ανάδειξη των δυνατών σημείων του Δήμου.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΠΥΛΑΙΑΣ

Άξονας 1: Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής

Προβλήματα:

- Έλλειψη χώρων πρασίνου και συνάθροισης.
- Ανάγκη για ανάπλαση στην κεντρική πλατεία του παραδοσιακού κέντρου Πυλαίας.
- Ανάγκη διευθέτησης ακινήτου (γωνία Πολυτεχνείου και Εγνατίας).
- Κυκλοφοριακή μελέτη καθώς και τεχνικές παρεμβάσεις στην Προφήτη Ηλία.
- Μέτρα ασφάλειας και περιφρούρησης της δημόσιας περιουσίας.
- Πρόβλημα στην κινητικότητα των πεζών.
- Δημιουργία αλλά και συντήρηση στις ήδη υπάρχουσες ράμπες εξυπηρέτησης ΑΜΕΑ.
- Διαχείριση των χόρτων από τα οικόπεδα που καθαρίζονται άλλα και από τα δέντρα που κόβονται.
- Πρόβλεψη για σχολεία & παιδικές χαρές.

Παρεμβάσεις για επίλυση προβλημάτων:

- Αξιοποίηση διαθέσιμων Δημοτικών Γηπέδων.
- Φύτευση δέντρων σε αυλές σχολείων.
- Συντήρηση πρασίνου.
- Καθαρισμός ρεμάτων.
- Δημιουργία περιπατητικών διαδρομών.
- Οικολογική συνείδηση (εκπαιδευτικά προγράμματα).
- Εκ βαθέων συντήρηση του ελαιορέματος και η ανάπτυξη του κατά μήκος της περιφεριακής τάφρου. (Μεγάλος περίπατος).
- Δημιουργία αναψυκτηρίου στην περιοχή του ελαιορέματος.
- Δενδροφυτεύσεις.
- Διευθέτηση του προβλήματος με τα αδέσποτα.
- Συχνότερη συγκομιδή απορριμμάτων και προμήθεια περισσότερων κάδων.
- Τοποθέτηση καμερών φύλαξης σε δημόσιους χώρους και επιβολή προστίμων σε πράξεις βανδαλισμού.
- Συχνότερες περιπολίες και συνεχή παρουσία της δημοτικής αστυνομίας για τη μείωση της παραβατικότητας (παράνομη εναπόθεση ογκωδών).
- Έλεγχος από επιστάτες στα πεζοδρόμια του Δήμου και επιμέρους επισκευή για την αποφυγή ατυχημάτων.
- Τμήμα άμεσης αποκατάστασης οδοποιίας μικρής επέμβασης.

- Εποπτία στις αποκαταστάσεις έργων των ΔΕΚΟ.
- Προμήθεια φορητού καταστροφέα για την διαχείριση των κλαδιών αλλά και των χόρτων μετά από εργασίες καθαρισμού.
- Προμήθεια μηχανήματος δημιουργίας πελλετ για εκμετάλλευση των παραπάνω.
- Απομάκρυνση πυλώνων υψηλής τάσης και υπογειοποίηση.
- Διάνοιξη κλειστών δρόμων.
- Φωτισμός και παγκάκια σε όλο το ανάχωμα της ανατολικής τάφρου.
- Ιδιόκτητα οικοπέδα του Δήμου να γίνουν πάρκινγκ.
- Επέκταση κοιμητηρίων.

Άξονας 2: Κοινωνική Προστασία, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός, Τουρισμός και Αθλητισμός

Προβλήματα:

- Απουσία επαρκών δομών για ευάλωτες ομάδες.
- Μικρή συμμετοχή των πολιτών σε κοινωνικά προγράμματα.
- Βία – Βανδαλισμοί.
- Καινοτομία και νέες τεχνολογίες.
- Αδέσποτα.
- Υπηρεσία προστασίας της γυναίκας.
- Σχολική στέγη.

Παρεμβάσεις για επίλυση προβλημάτων:

- Ενίσχυση του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι».
- Επέκταση κοινωνικών παντοπωλείων και φαρμακείων.
- Οργάνωση τοπικών εθελοντικών δικτύων.
- Ανάπτυξη ψηφιακής πλατφόρμας.
- Συνεργασία του τμήματος παιδείας με τα σχολεία και παιδοψυχολόγους για την αντιμετώπιση του φαινομένου της βίας (π.χ. Σεμινάρια - ημερίδες).
- Δημιουργία χώρου (Δημόσιου ΚΔΑΠ) για την διδασκαλία άλλα και πρακτική καινούριων τεχνολογιών (3d print, Programming, Laser technologies, ανανεώσιμες πηγες ενέργειας κ.τ.λ.).
- Συνεργασία τμήματος πολιτισμού και καθαριότητας για σεμινάρια και ενημέρωση πολιτών για αντιμετώπιση του φαινομένου των αδέσποτων άλλα και της ισχύουσας νομοθεσίας.
- Λειτουργία υπηρεσιών προστασίας κακοποιημένων γυναικών και παιδιών, διαμόρφωση χώρων φιλοξενίας.
- Σχεδιασμός νέων σχολικών μονάδων από αυτές που έχουν τώρα χρόνια σχεδιαστεί.

Άξονας 3: Τοπική Οικονομία και Απασχόληση

Προβλήματα:

- Περιορισμένη ενίσχυση τοπικής επιχειρηματικότητας.
- Απουσία συνεργατικών χώρων.
- Απουσία τοπικών προγραμμάτων κατάρτισης.
- Περιορισμένη σύνδεση τοπικών αναγκών με επαγγελματικά προσόντα.
- Προγράμματα για Απασχόληση των ανθρώπων σε δομές και υπηρεσίες του Δήμου όπως το (πλησίον της σύνταξης).

Παρεμβάσεις για επίλυση προβλημάτων:

- Ανάγκη προβολής των επιχειρήσεων.
- Έλλειψη τοπικών αγορών.
- Δράσεις τόνωσης της κατανάλωσης σε τοπικό επίπεδο.
- Παροχή κινήτρων (πχ χαμηλά Δημοτικά Τέλη).
- Πλατφόρμα σύνδεσης εργοδοτών με ανέργους.
- Ένταξη του εμπορικού συλλόγου σαν θεσμικό όργανο στις λειτουργίες του Δήμου.
- Χαρτογράφηση των επιχειρήσεων και δημοσιοποίηση τους στο site του Δήμου.
- Εξωραϊσμός της πλατείας παλιού Δημαρχείου Πυλαίας έτσι ώστε να μπορεί να εξυπηρετήσει τις νέες ανάγκες της περιοχής. (επιχειρήσεις εστίασης).
- Αξιοποίηση του δημόσιου χώρου και της λειτουργίας του αναψυκτήριου σε όλη τη διάρκεια του έτους και όχι μόνο τους θερινούς μήνες.
- Να αξιοποιηθεί μόνιμο καταρτισμένο προσωπικό ή προσωπικό ορισμένου χρόνου το οποίο θα ασχοληθεί με την διεκδίκηση πόρων και την υλοποίηση αναπτυξιακών προγραμμάτων.
- Μεγαλύτερη εμπλοκή του Τοπικού Συμβουλίου στην κατάρτιση του Επιχειρησιακού Σχεδίου.
- Μεγαλύτερη εμπλοκή του Τοπικού Συμβουλίου στην υλοποίηση των προγραμμάτων και πιο στενή συνεργασία με τις υπηρεσίες ώστε να γίνονται γνωστά τα προβλήματα που αντιμετωπίζονται.

Άξονας 4: Βελτίωση της Διοικητικής Ικανότητας και της Οικονομικής Κατάστασης του Δήμου

Δυνατά σημεία του Δήμου:

- Η Πυλαία είναι μια δυναμικά αναπτυσσόμενη περιοχή, με ισχυρή διοίκηση υπό τον Δήμαρχο Πυλαίας-Χορτιάτη, ο οποίος είναι και Πρόεδρος της ΠΕΔ Κεντρικής Μακεδονίας.

- Στρατηγική Γεωγραφική θέση.
- Υψηλό επίπεδο κατοίκων (μορφωτικό-κοινωνικοοικονομικό επίπεδο).
- Πλούσιο πολιτιστικό απόθεμα.
- Έντονη οικιστική ανάπτυξη.
- Έξυπνες πόλεις.
- Ψηφιακή υποδομή.
- Όλα τα εμπορικά κέντρα που υπάρχουν στον Δήμο, τα μεγάλα πολυκαταστήματα (εμπορικά κέντρα) καθώς και το γήπεδο μπάσκετ του ΠΑΟΚ (παλατάκι).

Προτεινόμενες ενέργειες για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2025-2028:

- Να ελεγχθούν για την στατικότητα τους οι παλιές γέφυρες που συνδέονται με την Χαριλάου όπου δεν υπάρχει ασφαλής χώρος για τους πεζούς. Επίσης, να ελεγχθεί και η γέφυρα Μεγ. Αλεξάνδρου με οδός Βεργίνας για στατικότητα.
- Να διορθωθούν σε κεντρικά σημεία τα πλακάκια από τα πεζοδρόμια που ξεκόλλησαν και να επισκευαστεί το Ηρώων στην Πυλαία.
- Αναδασώσεις.
- Ανακύκλωση με διαλογή στην πηγή.
- Ευαισθητοποίηση πολιτών.
- Έξυπνες στάσεις ΜΜΜ με πληροφοριακά πάνελ.
- Ενίσχυση δημοτικών συγκοινωνιών.
- Νέα σχολικά κτίρια.
- Πολιτιστικό κέντρο.
- Υποστήριξη τοπικών συλλόγων.
- Δημιουργία αθλητικών εγκαταστάσεων για νέους και ΑΜΕΑ.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΣΒΕΣΤΟΧΩΡΙΟΥ

Άξονας 1: Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής

Προβλήματα:

- Η αποκομιδή της ανακύκλωσης έχει προβλήματα. Οι υπόγειοι κάδοι στον τομέα του Δήμου έχουν προβλήματα όσον αφορά στην αποκομιδή. Θα πρέπει να γίνεται καλύτερη καθαριότητα.
- Ανάπλαση χώρων πρασίνου του Δήμου (στα πάρκα και τους δημοτικούς χώρους ανάμεσα στην οδό Δημοκρατίας και Μακεδονομάχων – είσοδο και έξοδο οχημάτων).
- Αστική ανάπτυξη, πεζοδρόμηση κεντρικών οδών.

- Ο κεντρικός αγωγός που συνδέει το Φίλυρο με την αποχέτευση του Δήμου έχει μονίμως δυσσομία και αυτό δημιουργεί μεγάλη ενόχληση στους κατοίκους της περιοχής.
- Το πρόβλημα του τοπικού ρυμοτομικού σχετικά με το σχέδιο Ασβεστοχωρίου.

Παρεμβάσεις για επίλυση προβλημάτων:

- Να εξεταστεί η δυνατότητα ανάθεσης της διαχείρισης του προγράμματος ανακύκλωσης σε εξειδικευμένο εξωτερικό συνεργάτη.

Άξονας 2: Κοινωνική Προστασία, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός, Τουρισμός και Αθλητισμός

Προβλήματα:

- Προβλήματα στις υπηρεσίες υγείας και ιατροείου.

Παρεμβάσεις για επίλυση προβλημάτων:

- Στελέχωση υπηρεσιών με περισσότερες ειδικότητες.

Ποιες ενέργειες πρέπει να συμπεριληφθούν στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2025-2028 του Δήμου:

- Ανάπλαση του λατομείου «ΑΡΓΥΡΟ».
- Στο Κουρί, να γίνουν χώροι αναψυχής, διαδρομές πεζοπορίας, παιδική χαρά, κιόσκια.
- Να απομακρυνθούν τα νεκροταφεία.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΕΞΟΧΗΣ

Άξονας 1: Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής

Προβλήματα:

- Ανάγκη για το νέο Δίκτυο Ύδρευσης – Αποχέτευσης στην Εξοχή, κατασκευή και συνήρηση πεζοδρομίων, δημιουργία διαβάσεων πεζών.
- Διάνοιξη αντιπυρικών ζωνών πέριξ του χωριού όπου εφάπτεται με το περιαστικό δάσος, όπως προβλέπεται από τον νόμο.
- Διαμόρφωση και συντήρηση χώρων πρασίνου.

Παρεμβάσεις για επίλυση προβλημάτων:

- Καλύτερη επίβλεψη των έργων από την Τεχνική Υπηρεσία.
- Καλύτερος προγραμματισμός των έργων που αφορούν στην Κοινότητα Εξοχής.

Άξονας 2: Κοινωνική Προστασία, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός, Τουρισμός και Αθλητισμός

Προβλήματα:

- Πρέπει να δημιουργηθούν αίθουσες πολιτισμού για τη στέγαση των πολιτιστικών τμημάτων του χωριού της Εξοχής.
- Κατασκευή κλειστού γυμναστηρίου με περισσότερες πολιτιστικές δράσεις για τα παιδιά.

Παρεμβάσεις για επίλυση προβλημάτων:

- Να εκπονηθούν οι μελέτες που απαιτούνται για την κατασκευή του Γυμναστηρίου στη Δημοτική Κοινότητα Εξοχής.
- Να γίνει επίσπευση της κατασκευής της πλατείας του χωριού της Εξοχής.

Άξονας 3: Τοπική Οικονομία και Απασχόληση

Προβλήματα:

- Υλοποίηση της Πράξης Εφαρμογής Εξοχής που θα δώσει ώθηση στην τοπική κοινωνία και θα βοηθήσει στο να γίνει καλύτερος σχεδιασμός του χωριού.

Παρεμβάσεις για επίλυση προβλημάτων:

- Βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών βάσει των καλύτερων υποδομών που μπορεί να προσφέρει ο Δήμος στους κατοίκους της Δημοτικής Κοινότητας Εξοχής.

Ποια είναι τα δυνατά σημεία του Δήμου μέσα από τα οποία μπορεί να επιτευχθεί η ανάπτυξη:

- Η υλοποίηση της Πράξης Εφαρμογής Εξοχής που θα αναβαθμίσει την ποιότητα ζωής των πολιτών, θα επιφέρει την οικονομική ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας και θα βελτιώσει το επίπεδο ζωής των κατοίκων της Δημοτικής Κοινότητας Εξοχής και του Δήμου γενικότερα.

Ποιες ενέργειες πρέπει να συμπεριληφθούν στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2025-2028 του Δήμου:

- Ασφαλοστρώσεις οδικού δικτύου και κατασκευή πεζοδρομίων στην Κοινότητα Εξοχής.
- Κατασκευή νέων και συντήρηση υπαρχόντων πάρκων και παιδικών χαρών στα όρια της Δημοτικής Κοινότητας Εξοχής.
- Να λαμβάνονται υπόψη οι προτάσεις των Αντιδημαρχιών και να υπάρχει σχετική ενημέρωση από τις υπηρεσίες για τις αποφάσεις που διαβιβάζονται προς αυτές.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΧΟΡΤΙΑΤΗ

Άξονας 1: Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής

Προβλήματα:

- Κατασκευή πεζοδρομίων.
- Ολοκλήρωση του κλειστού γυμναστηρίου Χορτιάτη δίπλα στο Λύκειο.
- Δημιουργία χώρων πρασίνου,
- Περισσότερη διαχείριση απορριμμάτων από πολίτες.
- Αποκατάσταση υδροδότησης λόγω των συχνών διακοπών στην παροχή νερού.
- Νέες γεωτρήσεις.
- Νέες παιδικές χαρές.
- Επέκταση του δικτύου αποχετευσης σε όλο το χωριό.
- Στο βουνό του Χορτιάτη περισσότερες ενέργειες - κατασκευές για πεζοπορία, κατασκηνώσεις κ.λ.π.
- Κολωνάκια σε σημεία που τα αυτοκίνητα δημιουργούν πρόβλημα - εμποδίζουν την κυκλοφορία.
- Φωτισμός σε όλους τους δρόμους του χωριού μέσα στο χωριό.
- Κατασκευή πετρόχτιστων παραδοσιακών δημοτικών βρύσεων.
- Δημιουργία δημοτικού αναψυκτηρίου.
- Το γήπεδο ποδοσφαίρου στο κέντρο του χωριού να γίνει πλατεία – πάρκο.
- Πρόσβαση ΑΜΕΑ σε δημοτικούς χώρους.
- Κατάργηση όλων των κεραιών στο βουνό.
- Επισκευή δρόμου από Κισσέως στο βουνό.

Παρεμβάσεις για επίλυση προβλημάτων:

- Αναβάθμιση παιδικής χαράς Αγίας Παρασκευής και κατασκευή νέας παιδικής χαράς και όχι στην αυλή του νηπιαγωγείου.

Άξονας 2: Κοινωνική Προστασία, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός, Τουρισμός και Αθλητισμός

Προβλήματα:

- Να γίνουν προγράμματα περιβαλλοντικά στο βουνό.
- Σήμανση και χάρτες.
- Να έρθουν γιατροί με νέες ειδικότητες και πιο συχνά.
- Το Γυμνάσιο να συστεγαστεί με το Λύκειο και στο υπάρχον πετρόχτιστο κτήριο να γίνει Μουσείο Ολοκαυτώματος.
- Αθλητισμός μέσα στο χωριό και όχι στο Ασβεστοχώρι στην ΧΑΝΘ.
- Δημιουργία στέκι νεολαίας και χώρος μνημόσυνων.
- Δημοτικό αναψυκτήριο στο χώρο του ποδοσφαίρου και δημιουργία κεντρικής πλατείας.
- Χώρος αναψυχής στο βουνό και εκδηλώσεις στο ρωμαϊκό υδραγωγείο.

- Επισκευή και συντήρηση δρόμων παλαιού οικισμού.
- Σκέπαστρο στο Δημοτικό και Λυκείο καθώς και στο Λύκειο και στο 2^ο Νηπιαγωγείο.
- Επισκευή ταρτάν.

Παρεμβάσεις για επίλυση προβλημάτων:

- Ολοκλήρωση κλειστού γυμναστηρίου.
- Δημιουργία - ενοικίαση χώρου στο χωριό για αθλητισμό και όχι αλλού (Ασβεστοχώρι).
- Χαρτογράφηση βουνού και καθαρισμός αυτού.
- Δημιουργία χάρτη.
- Απαλλοτριώσεις χώρων.
- Αγορά οικοπέδων.
- Δραστηριότητες στο ΚΑΠΗ με ενημερώσεις για διάφορα θέματα.
- Παιχνίδια.
- Θέματα υγείας κ.λ.π.

Άξονας 3: Τοπική Οικονομία και Απασχόληση

Προβλήματα:

- Ανάπτυξη και αξιοποίηση του ορεινού όγκου ως οργανωμένου χώρου αναψυχής.
- Εκδηλώσεις με τοπικά προϊόντα γιορτή κάστανου, μελιού, κεράσια κ.λ.π.
- Υποδομές στο βουνό.
- Μεγαλύτερη προβολή του Χορτιάτη ως τουριστικός προορισμός και του Ολοκαυτώματος.

Παρεμβάσεις για επίλυση προβλημάτων:

- Καμπάνια διαφήμισης για τον Χορτιάτη.
- Προσέλευση σχολείων για το βουνό και το Ολοκαύτωμα.
- Κινηματογραφικές προβολές.
- Εκθέσεις, εκδηλώσεις, κουκλοθέατρο κ.λ.π.

Ποια είναι τα δυνατά σημεία του Δήμου μέσα από τα οποία μπορεί να επιτευχθεί η ανάπτυξη:

- Το βουνό, η ιστορία, το ρωμαϊκό υδραγωγείο, τα χιόνια, η φύση, ο ορεινός όγκος, η καλή ποιότητα ζωής.

Ποιες ενέργειες πρέπει να συμπεριληφθούν στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2025-2028 του Δήμου:

- Νέο κτήριο Γυμνασίου.

- Κεντρική πλατεία στο γήπεδο ποδοσφαίρου με αναψυκτήριο.
- Συντήρηση οδικού δικτύου,
- Τοποθέτηση πέτρας έξω από το κτήριο της κοινότητας – αίθουσας Μανωλεδάκη.
- Τοποθέτηση φωτισμού πίσω από την κοινότητα.
- Ανάπλαση χώρου και δημιουργία πιο παραδοσιακού χαρακτήρα.
- Καθαρισμός ρεμάτων.
- Οριοθέτηση κάδων.
- Καθαρισμός αποχετεύσεων ομβρίων υδάτων καναλιών.
- Αποστράγγιση σχαρών.
- Υπογειοποίηση των καλωδίων της ΔΕΗ σε όλο το χωριό.
- Φωτισμός στην Καμάρα – Ρωμαϊκό Υδραγωγείο και ανάδειξη του χώρου με διαμόρφωτικές παρεμβάσεις.

17. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Θεσμικό Πλαίσιο

1. Νόμος 3463/2006 «Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων» (ΦΕΚ 114/τ.Α΄/08.06.2006).
2. Νόμος 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ Α'87/07.06.2010).
3. Προεδρικό Διάταγμα 89/2011 (ΦΕΚ/τ.Α΄/213/29.09.2011) περί τροποποίησης του Π.Δ. 185/2007 περί «Οργάνων και διαδικασίας κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α΄ βαθμού».
4. Προεδρικό Διάταγμα 185/2007 (ΦΕΚ/τ.Α΄/221/12.09.2007) περί «Οργάνων και διαδικασίας κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α΄ βαθμού».
5. Απόφαση του Υπ. Εσωτερικών με αρ. 41179/23.10.2014 «Περιεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής των Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α΄ βαθμού για τη δημοτική περίοδο 2014-2019» (ΦΕΚ 2970/Β΄/4.11.2014).
6. Απόφαση του Υπ. Εσωτερικών με αρ. 18183/02.04.2007 (ΦΕΚ/τ.Β΄/534/13.4.2007) περί «Περιεχομένου, δομής και τρόπου υποβολής των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α΄ βαθμού».
7. Απόφαση του Υπ. Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης: με αρ. 5694/03.02.2011 (Φ.Ε.Κ./τ.Β΄/382/11-3-2011) περί τροποποίησης της Υ.Α. με αρ. πρωτ. 18183/02.04.2007.
8. Εγκύκλιος του Υφυπουργού Εσωτερικών με Α.Π 66/οικ.50837/14.9.2007, για τις διαδικασίες κατάρτισης των Ε.Π. των Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού.
9. Εγκύκλιος του Υφυπουργού Εσωτερικών με Α.Π. 45/οικ.58939/25.10.2006 σχετικά με το σκοπό, τη διάρθρωση και τους στόχους των Ε.Π.
10. Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Πανοράματος ΦΕΚ 355/τ.Δ΄/14.04.1994.
11. Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Πυλαίας: α) ΦΕΚ 47Δ΄/26.01.1988 και β) ΦΕΚ 811Δ΄/14.11.1988.
12. Απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ με αριθμ. ΔΜΕΟ/ε/0/266/95 (ΦΕΚ-293 Β΄) «Ανακατάταξη Επαρχιακού Οδικού Δικτύου των Νομών της Χώρας».
13. ΥΠΕΚΑ/Διεύθυνση Χωροταξίας, Σύνοψη πορισμάτων της έκθεσης αξιολόγησης του ΠΠΧΣΑΑ ΚΜ, Φάση Α΄ - Στάδιο Α2.
14. ΥΠΕΚΑ/Διεύθυνση Χωροταξίας, Αξιολόγηση, Αναθεώρηση και εξειδίκευση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, Φάση Α - Στάδιο Α.2, Τόμος 3.
15. Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Σχέδιο Ελλάδα 2.0).

16. Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025 - Εθνικό ΠΔΕ, ΦΕΚ 174/Α'/10.09.2020 «Έγκριση και προσδιορισμός των πόρων υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) για την προγραμματική περίοδο 2021-2025».
17. Σχέδιο (2^ο) της Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης (ΕΣΠΑ) 2021-2027 (Μάιος 2021), Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης (ΕΥΣΣΑ) της Εθνικής Αρχής Συντονισμού του ΕΣΠΑ.
18. Αποφάσεις Τοπικών Συμβουλίων Δημοτικών Ενοτήτων Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη για τον Στρατηγικό Σχεδιασμό του Δήμου, Ιούνιος 2021. Αναλυτικά κατατέθηκαν οι με αριθ. 6/15.06.2021, 11/10.06.2021, 15/08.06.2021, 7/10.06.2021 και 9/10.06.2021, αποφάσεις των συμβουλίων των Δημοτικών Κοινοτήτων Ασβεστοχωρίου, Πυλαίας, Χορτιάτη, Φιλύρου και Πανοράματος αντίστοιχα, καθώς και η υπ'αρ. 6/08.06.2021 απόφαση του συμβουλίου της Τοπικής Κοινότητας Εξοχής, με τις οποίες υπέβαλλαν τις προτάσεις τους για τις αναπτυξιακές προτεραιότητες του Δήμου.

Οδηγοί

1. Οδηγός κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ο.Τ.Α. Α', 2007, Έκδοση Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.).
2. Οδηγός Κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Δήμων, 2011, Έκδοση Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.).

Μελέτες – Στατιστικά Δεδομένα Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Πυλαίας – Χορτιάτη 2012-2014

1. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Πανοράματος 2009.
2. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Πυλαίας 2008.
3. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Χορτιάτη 2008.
4. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Παύλου Μελά 2014-2019 (ιδίως συγκριτικά στοιχεία ανεργίας των δήμων του ΠΣΘ, κρίσιμων ζητημάτων ανάπτυξης και χρηματοδοτικού περιβάλλοντος των ΟΤΑ).
5. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη 2021-2023.
6. Ελληνική Στατιστική Αρχή, Πίνακες Γενικής Απογραφής 2011, 2001, 1991.
7. Ελληνική Στατιστική Αρχή, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού: Δ' τρίμηνο 2013, Δελτίο Τύπου.
8. Ελληνική Στατιστική Αρχή, Ελλάς με αριθμούς, Ιανουάριος-Μάρτιος 2025.
9. Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Το Αστικό Πράσινο και η Διαχείριση του από τους ΟΤΑ, μελέτη, 2009.
10. Κασσιός Κ. "Σχεδιασμός και διαχείριση του αστικού και περιαστικού πρασίνου της Αθήνας", Αθήνα Παπαζήση, 2003.
11. Δελτίο Διεθνών και Ευρωπαϊκών Θεμάτων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

12. Τακτική Εκθεση Κατάστασης Απασχόλησης στην Ελλάδα στις Περιφέρειες και στις Π.Ε. της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2020, Θεσσαλονίκη 01.02.2021.

Δικτυακές Πηγές

1. Δικτυακός τόπος Ε.Ε.Τ.Α.Α.: <http://www.eetaa.gr>
2. Δικτυακός τόπος νομοθετικής και διοικητικής υποστήριξης Δήμων: <http://www.dimosnet.gr>
3. Δικτυακός τόπος Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας: <http://dlib.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/>
4. Δικτυακός τόπος ηλεκτρονικής εγκυκλοπαίδειας Wikipedia, λήμμα «Δήμος Πυλαίας – Χορτιάτη»: https://el.wikipedia.org/wiki/Δήμος_Πυλαίας-Χορτιάτη
5. Δικτυακός τόπος Εθνικό Κτηματολόγιο και Χαρτογράφηση Α.Ε.: <http://www.ktimatologio.gr/Pages/Default.aspx>
6. Δικτυακός τόπος ΟΑΣΘ: <http://www.oasth.gr>
7. Δικτυακός τόπος Υπουργείου Εσωτερικών <http://www.ypes.gr>
8. Δικτυακός τόπος ΕΣΠΑ 2014-2020 <http://www.espa.gr>
9. Δικτυακός τόπος Ευρωπαϊκής Επιτροπής <https://ec.europa.eu/>
10. ΔΥΠΑ: Η εγγεγραμμένη ανεργία (2023): <https://mdaae.gr>
11. Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία: <https://emy.gr/>